

NYA
Testamentet.

Stockholm,
tryckt med stående stilar på Brittiska och Utländska
Bibel-Sällskapets bekostnad
hos
Samuel Numstedt,
1866.

Nya Testamentets Böcker.

	Sid.	Cap.
S. Matthei Evangelium.	8	28
S. Marci Evangelium.	81	16
S. Luce Evangelium.	129	24
S. Johannis Evangelium.	210	21
Apostla Gerningar.	272	28
S. Pauli Epistlar:		
till de Romare.	381	16
1. till de Corinthier.	383	16
2. till de Corinthier	414	13
till de Galater.	438	6
till de Ephesier.	448	6
till de Phillipper.	486	4
till de Colosser.	464	4
1. till de Thessalonicer.	471	3
2. till de Thessalonicer.	477	3
1. till Timotheum.	481	6
2. till Timotheum.	489	4
till Titum.	498	3
till Philemon	499	1
Epistelen till de Ebreeer.	500	13
S. Petri 1. Epistel.	523	3
2. Epistel.	532	3
S. Johannis 1. Epistel.	537	3
2. Epistel.	548	1
3. Epistel.	546	1
S. Jacobs Epistel.	547	3
S. Jude Epistel.	558	1
S. Johannis Uppenbarelse.	557	22

776189

3. Matthei Evangelium.

1. Capitlet.

Jesus bördssol, affelse, namn, födelse.

Detta är boken af Jesus Christi börd, hvilken som är Davids son, Abrahams sons.

2. Abraham födde Isaac; Isaac födde Jacob; Jacob födde Juda, och hans bröder.

3. Juda födde Pharez och Zara, af Thamar; Pharez födde Hezrom; Hezrom födde Aram.

4. Aram födde Aminadab; Aminadab födde Nahasson; Nahasson födde Salmon.

5. Salmon födde Boas, af Rahab; Boas födde Obed, af Ruth; Obed födde Jesse.

6. Jesse födde Konung David. Konung David födde Salomon, af henne som var Urie hustru.

7. Salomon födde Roboam; Roboam födde Abia; Abia födde Asa.

8. Asa födde Josaphat; Josaphat födde Joram; Joram födde Osia.

9. Osia födde Joatham;

Joatham födde Ahas; Ahas födde Ezechia.

10. Ezechia födde Manasse; Manasse födde Amon; Amon födde Josia.

11. Josia födde Jechonia och hans bröder, wid det Babyloniska fängelsset.

12. Men efter det Babyloniska fängelsset födde Jechonia Salathiel; Salathiel födde Zorobabel.

13. Zorobabel födde Abiud; Abiud födde Eliakim; Eliakim födde Asor.

14. Asor födde Zadol; Zadol födde Achim; Achim födde Eliud.

15. Eliud födde Eleazar; Eleazar födde Mattham; Mattham födde Jacob.

16. Jacob födde Joseph, Marie man, af hvilko är födder Jesus, som kallas Kristus.

17. Så äro alle lederna, ifrån Abraham intill David, fjorton leder; ifrån David till det Babyloniska fängelsset, och fjorton leder; ifrån det Babyloniska fängelsset intill Kristus, och fjorton leder.

18. Jesu Christi födelse gick så till. När Maria, hans moder, var trolofvad med Joseph, förr än de kommo samman, fanns hon vara hastwandes af den Heliga Andan.

19. Men efter Joseph var en from man, och wille icke råbja henne, tänkte han hemliga öfvergiftwa henne.

20. När han detta tänkte, så, då uppenbarades honom i sömnen Herrens Angel, och sade: Joseph, Davids son, räds icke taga Maria, din hustru, till dig; ty det som är afladt i henne, det är af den Heliga Andan.

21. Och hon skall föda en Son, och du skall kalla hans Namn JESUS; ty han skall frälsa sitt folk ifrå deras synder.

22. Detta är allt skedt, på det fullbordades skulle det af Herrenom sagdt är genom Propheten, som sade:

23. Si, en Jungfru skall warda hastwandes, och föda en son, och de skola kalla hans Namn Emma-nuel; det är så mycket sagdt: Gud med oss.

24. När Joseph wakenade upp af sömnen, gjorde

han som Herrens Angel hade honom befallt, och tog sina hustru till sig.

25. Och kände henne intet, tilldes hon födde sin första Son; och kallade hans Namn JESUS.

2. Capitlet.

De wise män. Jesu flykt. Herodis barnamord.

När Jesus war födder i Bethlehem i Judiska landet, i Konung Herodis tid, så, då kommo wise män af österlanden till Jerusalem;

2. Och sade: Hwar är den nyfödde Juda-Konungen? Ty wi hafwe sett hans stjerno i österlanden, och äre komne att tillbedja honom.

3. När Konung Herodes det hörde, wardt han be-
dröfwad, och hele Jerusalems stad med honom;

4. Och lät församla alla de öfwersta Presterna, och Skriftlärda ibland folket, och frågade dem hwar Kristus skulle födas.

5. Och de sade honom: I Bethlehem, i Judiska landet; ty det är så skrifwet genom Propheten:

6. Och du Bethlehem,

i Judiska landet, äst ingalunda den minste ibland Juda Förstar; ty utaf dig skall mig komma den Försten, som öfwer mitt folk, Jsrael, en Herre wara skall.

7. Då kallade Herodes Ibniliga de wisa männerna till sig, och besporde grannliga af dem, hwad tid stjernan syntes;

8. Och sände dem så till Bethlehem, och sade: Farer dit, och bespörjer grannliga efter barnet; och när I det finnen, så säger mig det igen, att jag kan och komma, och tillbedja honom.

9. När de hade hört Konungen, foro de åstad; och si, stjernan, som de sett hade i österlanden, gick för dem, så länge hon kom, och blef beständandes öfwer der barnet war.

10. När de sågo stjerna, wordo de ganska glade;

11. Och gingo in i huset, och funno barnet med Maria des moder; och föllo neder och tillbådo honom, och upplåto sina häfwor, och skänkte honom guld, rökelse och myrrham.

12. Sedan fingo de uppenbarelse i sömnen, att de skulle icke komma igen till Herodes; och foro så en annan wäg hem i sitt land igen.

13. När de woro bortfarne, si, då uppenbarades Herrans Angel Joseph i sömnen, sägandes: Stätt upp, och tag barnet och des moder till dig, och fly in uti Egypti land, och blif der så länge jag säger dig till; ty det kommer dertill, att Herodes skall söka efter barnet, till att förgöra det.

14. Han stod upp, och tog barnet och des moder, om nattena, till sig, och flydde in uti Egypti land;

15. Och blef der intill Herodis död, på det att fullbordas skulle det som sagdt war af Heranom genom Propheten, som sade: Utaf Egypten hafwer jag kallat min Son.

16. När Herodes nu såg, att han war beswiken af de wisa män, blef han ganska vred; och sände ut, och lät slå ihjäl all swenbarn i Bethlehem, och i alla des gränfor, de som twegge åra, och der förnedan

woro, efter den tiden som han hade granneliga besport af de wisa män.

17. Då blef fullkomnad det som af Jeremia Propheten sagdt war, när han sade:

18. I höfdene wardt hörd en röst, stor klagomål, gråt och mycken skrån: Rachel gråter sin barn, och will icke låta hugswala sig; ty det war ute med dem.

19. Men när Herodes war dödd, si, då uppenbarades Herrens Angel Josef i sömnen, i Egypti land;

20. Och sade: Statt upp, och tag barnet och dess moder till dig, och far in i Israels land; ty de äro döde, som foro efter barnets lif.

21. Han stod upp, och tog barnet och dess moder till sig, och for in uti Israels land.

22. Men när han hörde, att Archelaus war råbandes i Judiska landet, i sin faders Herodis stad, räddes han fara dit; och fick befallning af Gud i sömnen, och for in uti Galilee landsändar;

23. Och kom, och bodde

i den staden, som heter Nazareth; att det skulle fullkomnas som war sagdt genom Propheterna: Han skall kallas Nazareus.

3. Capitlet.

Johannes predikar, döper.

Jesus döpes.

I den tiden kom Johannes Döparen, och predikade i öknene, i Judiska landet;

2. Och sade: Öfrer bättring; himmelriket är kommet hardt när.

3. Och han är den som Esaias Propheten talade om, och sade: Ens ropandes röst är i öknene: Bereder Herrens väg, görer hans stigar rätta.

4. Men Johannes hade kläder af camelahår, och en lädergjording om sina länder; hans mat war gräs-hoppor, och wildhannog.

5. Då gick Jerusalems stad ut till honom, och hela Judiska landet, och all land som ligga utmed Jordan;

6. Och låto döpa sig af honom i Jordan, och bekände sina synder.

7. Då han såg många utaf de Phariseer och Saduceer komma till sin dö-

pelse, sade han till dem: I huggormars afföda, ho hafwer eder föregifwit, att I skolen undfly den tillkommande wrede?

8. Öbrer förden skull sådana frukt, som bättring tillhör;

9. Och tänker icke, att I wiljen säga wid eder sjelfwa: Wi hafwom Abraham till fader; ty jag säger eder, att Gud är mächtig uppväcka af dessa stenar Abrahæ barn.

10. Nu är ock yren satt till roten på trån; dersföre hwart och ett trä, som icke gör goda frukt, blifwer afhugget och kastadt i elden.

11. Jag döper eder i watten, till bättring; men den efter mig kommer, är starkare än jag, hwilkens skor jag icke är wärdig att bära; han skall döpa eder med den Heliga Anda, och med eld.

12. Och han hafwer sina kastoskofwel i sine hand, och han skall rensa sin loga, och han skall församla sitt hwete i ladona; men agnar-na skall han uppbränna ewinnerlig eld.

13. Då kom Iesus af

Galileen till Jordan, till Johannes, att han skulle låta döpa sig af honom.

14. Men Johannes förwägrade honom, och sade: Mig behöfves, att jag worde döpt af dig; och du kommer till mig?

15. Då swarade Iesus, och sade till honom: Låt det nu så ske; så bör det sig wara med oss, att wi uppfylle alla rättfärdighet. Då tillstodde han honom det.

16. Och när Iesus war döpt, steg han straxt upp af wattnet; och si, då wardt honom himmelen öppnad, och han såg Guds Anda nederfara som en dufwa, och komma öfwer honom.

17. Och si, en röst af himmelen sade: Denne är min käre Son, i hwilkom jag hafwer ett godt behag.

4. Capitlet.

Iesus frestas, anträder sitt ämbete.

Då wardt Iesus förb af Andanom i öknena, på det han skulle försökas af djefwulen.

2. Och när han hade fastat i fyratio dagar och

fyratio nätter, så hungrade honom.

3. Och frestaren gick fram till honom, och sade: Äst du Guds Son, så säg, att desse stenar warda brödd.

4. Då svarade han, och sade: Det är skrifwet: Meniskan lefwer icke allenast wid brödd, utan af hwart och ett ord, som går af Guds mun.

5. Då tog djefwulen honom med sig till den heliga staden, och satte honom öfwerst på tinnarna af templet;

6. Och sade till honom: Äst du Guds Son, så gif dig härutföre; ty det är skrifwet: Han skall gifwa sinom Anglom befallning om dig; och de skola bära dig på sina händer, att du icke skall stöta din fot emot stenen.

7. Då sade Jesus till honom: Det är ock skrifwet: Herran din Gud skall du icke fresta.

8. Då tog åter djefwulen honom med sig uppå ett ganska högt berg, och wiste honom all rike i werldene, och deras härlighet;

9. Och sade till honom:

Allt detta will jag gifwa dig, om du faller neder, och tillbeder mig.

10. Då sade Jesus till honom: Gaa bort, Satan; ty det är skrifwet: Herran din Gud skall du tillbedja, och honom allena skall du tjena.

11. Då öfwer gaf djefwulen honom; och si, Angelarna gingo fram, och tjente honom.

12. Då nu Jesus hörde, att Johannes war fången, drog han in i Galileen;

13. Och öfwer gaf Nazareth, och kom, och bodde i Capernaum, som ligger wid hafwet, på gränsen wid Zebulon och Nephthalim;

14. På det att fullkomnas skulle det som sagdt war genom Esaia Propheeten, som sade:

15. Det landet Zebulon, och det landet Nephthalim, wid haffens wäg, på denna sidon Jordan, och den hedniska Galileen;

16. Folket, som satt i mörkret, hafwer sett ett stort ljus; och dem, som bodde i dödsens ängd och skugga, är ett ljus uppgånget.

17. Ifrå den tiden be-

gynnte Jesus till att predika, och sade: Hörer bättring; himmelriket är kommet hardt när.

18. När Jesus gick utmed det Galileiska hafvet, såg han två bröder, Simon, som kallas Petrus, och Andreas, hans broder; de kastade sin nät i hafvet, ty de woro fiskare.

19. Och han sade till dem: Följer mig; jag vill göra eder till människors fiskare.

20. De öfvergåfwo straxt näten, och följde honom.

21. Och när han gick fram bätter, såg han två andra bröder, Jacob, Zebedei son, och Johannes, hans broder, i båten med deras fader Zebedeus, botande sin nät; och han kallade dem.

22. Straxt öfvergåfwo de båten, och sin fader, och följde honom.

23. Och Jesus gick omkring allt Galileiska landet, och lärde i deras Synagogor, och predikade Evangelium om riket, och botade allahanda sjukdom och krankhet i folket.

24. Och hans rykte gick öfwer hela Syrien; och de hade till honom alla de der franke woro af mångahanda sjukdom, och wärkbrutna och besatta, och månaderasande och borttagna; och han gjorde dem alla helbregda.

25. Och honom följde mycket folk utaf Galileen, och utaf de tio städer, och utaf Jerusalem, och utaf Judeen, och utaf de land på denna sidon wid Jordan.

5. Capitlet.

Jesus lärer rätt bot, och lagens förstånd.

När han såg folket, steg han upp på ett berg; och som han hade satt sig, gingo hans lärjungar fram till honom.

2. Då öppnade han sin mun, lärde dem, och sade:

3. Salige äro de som äro andelige fattige; ty himmelriket hörer dem till.

4. Salige äro de bedröfwade; ty de skola få hugswalelse.

5. Salige äro de saktmodige; ty de skola besitta jordena.

6. Salige äro de som

hungra och törsta efter rättfärdigheterna; ty de skola blifwa måttade.

7. Salige äro de barmhertige; ty dem skall ske barmhertighet.

8. Salige äro de renhertade; ty de skola se Gud.

9. Salige äro de fridsamme; ty de skola kallas Guds barn.

10. Salige äro de som lida förföljelse för rättvisones skull; ty dem hörer himmelriket till.

11. Salige ären I, när människorna försmäda och förfölja eder, och säga allt ondt emot eder, ljugande, för mina skull.

12. Glädjens och fröjdes eder; ty edor lön är stor i himmelen; förty de hafwa sammalunda förföljt Propheterna, som hafwa varit för eder.

13. I ären jordenes salt; är det så, att saltet mister sin sälto, hwarmed skall man då salta? Till intet mer är det nyttigt, utan att man kastar det ut, och låter det trampas af menniskomen.

14. I ären werldenes ljus; icke kan den staden

blifvas, som ligger på ett berg.

15. Icke tänder man heller ljus, och sätter det under ena skäppo, utan på en ljusastaka; att det lysar allom dem som i huset äro.

16. Så låter edart ljus lysa för menniskomen, att de måga se edra goda gerningar, och prisar edar Gader, som är i himmelen.

17. I skolen icke mena, att jag är kommen till att upplofa lagen, eller Propheterna; jag är icke kommen till att upplofa, utan till att fullborda.

18. Ty jag säger eder för sant: Tilldes att himmel och jord förgås, warder ej förgången den minste bokstafwen, icke heller en prick af lagen, förr än det är allt skedt.

19. Derföre, hwilken som upplofar ett af dessa minsta buden, och lärar så människorna, han skall kallas den minste i himmelriket; men hwilken som det gör och lärar, han skall kallas stor i himmelriket.

20. Ty jag säger eder, att utan edor rättfärdighet öfvergår de Skrifflärdas

och de Pharisæers, då skolen
 Jag icke komma i himmelriket.

21. Jag hafwen hört, att
 dem gamlom sagdt är: Du
 skall icke dräpa; men hvil-
 ken som dräper, han skall
 vara skyldig under domen.

22. Men jag säger eder,
 att hvilken som förtörnas
 på sin broder, han skall
 vara skyldig under domen;
 men hvilken som säger:
 Racha till sin broder, han
 är skyldig under rådet; men
 hvilken som säger: Du
 däre, han är skyldig till
 helwetes eld.

23. Derföre, om du
 offerar dina gåfwo på alta-
 ret, och kommer så ihåg,
 att din broder hafwer något
 emot dig;

24. Så lägg der dina
 gåfwo ned för altaret, och
 gåd först bort, och förlika
 dig med din broder; och kom
 sedan, och offera dina gåfwo.

25. Du skall vara din
 trätobroder benägen till
 wänskap snart, medan du
 ännu äst med honom på
 wägen; att din trätobroder
 antwardar dig icke domare-
 nom, och domaren antwar-
 dar dig tjenarenom, och du
 fastas så i häktelse.

26. Sannerliga säger
 jag dig, du warder der
 icke utkommandes, tilldes
 du hafwer betalat den ytter-
 sta skärfwen.

27. Jag hafwen hört, att
 det war sagdt dem gamlom:
 Du skall icke göra hor. ¶

28. Men jag säger eder:
 Hvilken som ser på ena
 öfwinnu, till att begära
 henne, han hafwer allaredo
 gjort hor med henne i sitt
 hjerta.

29. Om så är, att ditt
 höggra öga är dig till för-
 argelse, så rif det ut, och
 fastat ifrå dig; det är dig
 bättre, att ett ditt ledamot
 förderfwas, än att din hela
 kropp skulle fastas till hel-
 wetes.

30. Är det ock så, att
 din höggra hand är dig till
 förargelse, så hugg henne
 af, och fasta henne ifrå
 dig; det är dig bättre, att
 ett ditt ledamot förderfwas,
 än att hela kroppen fastas
 till helwetes.

31. Det är ock sagdt:
 Hvilken som öfwergifwer
 sina hustru, han skall gifwo
 henne ett skiljobref.

32. Men jag säger eder:
 Hvilken som helst öfwer-

gifwer sina hustru, utan för hons skull, han kommer henne till att göra hor; och hwilken ena öfvergifna tager till hustru, han gör hor.

33. Åter hafwen I hört, att det war sagdt dem gammal: Du skall icke swärja dig men, utan skall hålla GErnanom din ed.

34. Men jag säger eder, att I skolen allsintet swärja, hwarken wid himmelen, ty han är Guds stol;

35. Eller wid jordena, ty hon är hans fotapall; ej heller wid Jerusalem, ty det är en mächtig Konungs stad.

36. Ej heller skall du swärja wid ditt hufwud; ty du förmår icke göra ett hår hwitt eller svart.

37. Men edart tal skall wara: Ja, ja; nej, nej; hwad deröfwer är, det är af ondo.

38. I hafwen hört, att oet är sagdt: Öga för öga, tand för tand.

39. Men jag säger eder, att I skolen icke stå det onda emot; utan är det så, att någor slår dig wid det höggra kindbenet, så wänd honom och det andra till.

40. Och om någor will gå till rätta med dig, och taga din fjortel ifrå dig, låt honom och hafwa låpona med.

41. Och om någor nödgär dig ena milo, så gäck två med honom.

42. Gif honom, som af dig bedes, och wänd dig icke ifrå honom, som något will låna af dig.

43. I hafwen hört, att det är sagdt: Du skall älska din nästa, och hata din fienda.

44. Men jag säger eder: Älsker edra owänner; wälsigner dem som eder banna, och görer wäl emot dem som eder hata; beder för dem som göra eder skada, och förfölja eder;

45. På det I skolen wara edar Faderns barn, som är i himmelen; ty han låter sina sol uppgå öfwer onda och goda, och låter regna öfwer rättfärdiga och orättfärdiga.

46. Förty, om I älsken dem som eder älska, hwad fån I för lön? Göra och icke de Publicaner det samma?

47. Om I hafwen eder

wänliga mot edra bröder allenast, hwad besynnerligt gören I? Öbra icke ock så de Publicaner?

48. Warer förden skull fullkomlige, såsom edar himmelske Fader fullkomlig är.

6. Capitlet.

Almosa. Bön. Fasta. Budsorg.

Hafwer allt uppå edra almoso, att I icke gifwen jenne för menniskomen, på det I skolen warda sedde af dem; annars hafwen I ingen lön när edar Fader, som är i himmelen.

2. När du nu gifwer almoso, låt icke stöta i basun för dig, som de skrymtare göra i Synagogorna, och uppå gatorna, att de skola warda prisade af menniskomen; sannerliga säger jag eder, de hafwa fått sin lön.

3. Men när du will gifwa almoso, så låt dina wenstra hand icke weta, hwad den högra gör;

4. På det din almosa blifwer lönlig; och din Fader, som i löndom ser, wedergäller dig det uppenbarliga.

5. Och när du beder,

skall du icke wara som de skrymtare; förty de stå ger-na i Synagogorna och i gatohörnen och bedja, att de skola blifwa sedde af menniskomen; sannerliga säger jag eder, de hafwa fått sin lön.

6. Men när du beder, så gacl in i din kammar, och slå dörrerna till, och bed din Fader hemliga; och din Fader, som i löndom ser, skall dig det wedergälla uppenbarliga.

7. Och när I bedjen, skolen I icke wara mång-talige, såsom Hedningarna; ty de mena, att de skola warda hörde för sin många ords skull.

8. Warer förden skull dem icke like; edar Fader wet wäl hwad eder göres behof, fört än I bedjen honom.

9. Dersöre skolen I bedja alltså: Fader wår, som äst i himlom, helgadt warde ditt Namn.

10. Tillkomme ditt rike; ske din wilje, såsom i himmelen, så ock på jordene.

11. Gif of i dag wårt dagliga bröd.

12. Och förlåt oss våra skulder, såsom också wi förlåtom dem oss skyldige äro.

13. Och inled oss icke i frestelse; utan fräls oss ifrån ondo. Ty riket är ditt, och magten, och härligheten, i ewighet: Amen.

14. Ty om J förlåten människomen deras brott, så förlåter också edar himmelske Fader eder.

15. Men om J icke förlåten människomen deras brott, så skall edar Fader icke heller förlåta eder edor brott.

16. När som J fasten, skolen J icke wara som J woren bedröfwade, såsom de skrymtare; ty de förwandla sin ansigte, att de skola synas för människomen med sin fasto; sanerliga säger jag eder, de hafwa redo sin lön.

17. Men när du fastar, så smörj ditt hufwud, och två ditt ansigte;

18. Att du icke synes för människomen med dine fasto, utan för din Fader, som lönligen är; och din Fader, som ser i löndom, wedergäller dig det uppenbarliga.

19. J skolen icke församla eder ägodelar på jordene, der mal och rost föderfwar dem, och der som tjufwar grafwa, och stjåla;

20. Utan församlar eder ägodelar i himmelen, der hwarken rost eller mal föderfwar dem, och der tjufwar icke grafwa, eller stjåla.

21. Ty der edre ägodelar äro, der är också edart hjerta.

22. Kroppsens ljus är ögat; är ditt öga enfaldigt, så warder din hele kropp ljus.

23. Men är ditt öga argt, så warder din hele kropp mörk. Är det nu så, att ljuset, som är i dig, är mörker, huru stort blifwer då mörkret sjelft?

24. Ingen kan tjena två herrar; ty att han antingen skall hata den ena, och den andra älska; eller han håller sig intill den ena, och den andra föraktar han; J kunnen icke tjena Gudi och Mammon.

25. Derföre säger jag eder: Sörjer icke för edart lif, hwad J skolen äta och dricka; och icke för edar kropp, hwad J skolen klä-

da eder med. Är icke lifwet mer än maten, och kroppen mer än kläden?

26. Ser uppå foglarna under himmelen; de så intet, och intet skära de heller upp, och församla intet i ladorna; och edar himmelske Fader föder dem. Ären I icke mycket mer än de?

27. Hvilken ibland eder är, som med sin omsorg förmår sätta en aln till sina längd?

28. Och för hvars skull förjen I för kläden? Skåder liljorna på markene, hude de wära; de arbeta intet, ej heller spinna.

29. Dock säger jag eder, att icke Salomo, i all sin härlighet, war så klädd som en af dem.

30. Kläder nu Gud så gräset på markene, hwilket dock i dag står, och i morgon kastas i ugnen, skulle han icke mycket mer göra det eder, o I Kentrogne?

31. Så skolen I nu icke hafwa omsorg, sägande: Hwad skole wi äta? Eller, hwad skole wi dricka? Eller, hwad skole wi kläda oss med?

32. Ty allt sådant skola Sedningarna. Edar himmelske Fader wet wäl, att allt detta göres eder behof.

33. Skoler först efter Guds rike, och hans rättfärdighet, så faller eder allt detta till.

34. Skerjer icke förbensskull för morgondagen; ty morgondagen hafwer sjelf sina omsorg med sig. Det är nog, att hwar dag hafwer sin egen plågo.

7. Capitlet.

Salighetens hinder och grund.

Dömer icke, på det I icke skolen warda dömda.

2. Ty med den dom, som I dömen, skolen I dömda warda; och med det mått, som I mäten, skall eder mätet warda.

3. Huru ser du ett grand i dins broders öga, och warder icke warse en bjelka i ditt öga?

4. Eller, huru säger du dinom broder: Gäll, jag will taga ut grandet af ditt öga; och si, en bjelke är i ditt öga?

5. Du skrymtare, kasta först ut bjelkan af ditt öga; sedan se till, huru du kan

uttaga grandet af dñs broders ðga.

6. J skolen icke gifwa hundomen det heligt är, och edra perlor skolen J icke kasta för swin, att de icke trampa dem med sina fötter, och wända sig om emot eder, och riftwa eder.

7. Beder, och eder skall warda gifwet; söker, och J skolen finna; klapper, och eder skall upplåtas.

8. Ty den som beder, han får; och den som söker, han finner; och honom, som klappar, warder upplåtet.

9. Eller, hwilken är den menniska ibland eder, att om hans son bedes brödd af honom, som bjuder honom en sten?

10. Eller, om han bedes fisk, månn han då räcka honom en orm?

11. Är det nu så, att J, som onde ären, kunnen likwäl gifwa edor barn goda gåfwor, huru mycket mer warder edar Fader, som är i himmelen, gifwandes dem godt, som bedas af honom?

12. Allt det J nu viljen menniskorna skola göra

eder, det görer J ock dem; ty detta är lagen och Propheterna.

13. Går in igenom den trånga porten; ty den porten är wid, och den wägen är bred, som drager till fördömmelse; och de äro många, som gå på honom.

14. Och den porten är trång, och den wägen smal, som drager till lifwet; och få äro de, som finna honom.

15. Wakter eder för de falska Propheter, som komma till eder i fårakläder, men inwärtas äro de glupande ulfwar.

16. Utas deras frukt skolen J känna dem; icke hemtar man windrutwor af törne, ej heller fikon af tistel.

17. Så bär hwart och ett godt trä goda frukt, men ett ondt trä bär onda frukt.

18. Ett godt trä kan icke bära onda frukt; icke kan heller ett ondt trä bära goda frukt.

19. Swart och ett trä, som icke bär goda frukt, skall afhuggas, och kastas i elden.

20. Derföre skolen I känna dem på deras frukt.

21. Icke warder hwar och en kommandes in i himmelriket, som säger till mig: Herre, Herre; utan den som gör mins Faders vilja, som är i himmelen.

22. På den dagen warda många sägande till mig: Herre, Herre, hafwe wi icke propheterat uti ditt Namn, och i ditt Namn utdrifwit djeflar, och i ditt Namn många kraftiga gerningar gjort?

23. Då skall jag bekänna dem: Jag kände eder aldrig; går ifrå mig, I ogerningsmän.

24. Derföre, hwar och en som hörer dessa min ord, och gör derefter, honom liknar jag wid en wis man, som sitt hus byggde på ett hälleberg.

25. Så föll slagregn, och kom flod, och wädret blåste, och stötte på huset, och föll dock icke omkull; ty det war grundadt på hälleberget.

26. Och hwar och en, som hörer af mig dessa ord, och gör icke derefter, han liknas wid en fåwitst man,

som byggde sitt hus på sanden.

27. Och föll slagregn, och kom flod, och wädret blåste, och stötte på huset; och det föll omkull, och dess fall war stort.

28. Och det begaf sig, när Iesus lyktade detta talet, wardt folket förskräckt öfwer hans lärdom.

29. Ty han predikade wäldeliga, och icke som de Skriftlärde.

8. Capitlet.

En spitelst. Höfswitsmannens dräng. Petri swära. Gassens storm. Mån, swin besatte.

När han nu gick neder af berget, följde honom mycket folk.

2. Och si, der kom en spitelst man, och tillbad honom, och sade: Herre, will du, så kan du göra mig renan.

3. Då räckte Iesus ut sina hand, och tog på honom, sägandes: Jag will, war ren; och straxt wardt han ren utaf sin spitelst.

4. Och Iesus sade till honom: Se till, att du sänder det för ingom; utan gadd bort, och låt Presten

se dig, och offra den gåfwo, som Mose budit hafwer, till ett vittnesbörd öfwer dem.

8. Men när JEsus gick in uti Capernaum, kom en höfswitsman till honom, och bad honom,

6. Sägandes: Herre, min tjenare ligger hemma borttagen, och hafwer stor wedermödo.

7. Då sade JEsus till honom: Jag will komma, och bota honom.

8. Då swarade höfswitsmannen, och sade: Herre, jag är icke wärdig, att du skall gå in under mitt tak; utan säg allenast ett ord, så blifwer min tjenare helbregda.

9. Ty jag är också en menniska under annars mans wäld, och hafwer krigstnektar under mig; och jag säger till den ena: Gack; och han går; och till den andra: Kom; och han kommer; och till min dräng: Öfr det; och han gör så.

10. När JEsus detta hörde, förundrade han sig, och sade till dem, som honom följde: Sannerliga säger jag eder, jag hafwer

icke funnit sådana tro i Israel.

11. Men jag säger eder, att många warda kommande af östan och westan, och skola sitta med Abraham, Isaac, och Jacob i himmelriket.

12. Men rikens barn skola warda utkastade i det yttersta mörkret; der skall wara gråt och tandagnislan.

13. Och JEsus sade till höfswitsmannen: Gack, och som du tror, så ske dig; och i samma stundene blef hans tjenare helbregda.

14. Och när JEsus kom i Petri hus, och såg att hans swära låg, och hade skälswosot;

15. Då tog han på hennes hand, och skälswosoten öfswergaf henne; och hon stod upp, och tjente dem.

16. Och när astonen kom, hade de till honom många, som woro besatte; och han dref ut andarna med ord, och alla dem, som ondt hade, botade han;

17. På det fullbordas skulle det som sagdt war genom Esaia Propheten, som säger: Han hafwer ta-

git på sig våra ströplighet, och våra sjukdomar hafwer han burit.

18. Och när JEsus såg mycket folk omkring sig, böd han, att man skulle fara utöfwer på hinsidon hafwet.

19. Och kom en Skriftlörd till honom, och sade till honom: Mästar, jag vill följa dig ehvart du går.

20. Då sade JEsus till honom: Mästarne hafwa kulor, och foglarna under himmelen näste; men människones Son hafwer intet der han må luta sitt hufwud till.

21. Och en annar af hans Lärjungar sade till honom: Herre, gif mig lof, att jag går först bort, och begrafwer min fader.

22. Då sade JEsus till honom: Följ du mig, och låt de döda begrafwa sina döda.

23. Och han steg i skeppet, och hans Lärjungar följde honom.

24. Och si, en stor storm wärte upp i hafwet, så att wägen slog utöfwer skeppet; och han sof.

25. Då gingo Lärjun-

garna till, och wäckte honom upp, sägande: Herre, fräls oss, wi förgås.

26. Då sade han till dem: I kientrogne, hwi rädens I? Och stod upp, och näpste wäbret, och hafwet; och det wardt stilla lugnet.

27. Men människorna förundrade sig, och sade: Hvad är denne för en, att wäbret och hafwet äro honom lydiga?

28. Och när han kom på hinsidon hafwet, uti de Gergeseners landsändar, kommo två besatte med djefwulen emot honom löpande, utgångne af grifter; och woro ganska gräselige, så att ingen kunde resa den wägen fram.

29. Och si, de ropade, och sade: Uå! JEsu, Guds Son, hwad hafwe wi med dig göra? Äst du kommen till att plåga oss förr än tid är?

30. Så gick der långt ifrån en stor swinahjord i bet.

31. Då bådö honom djeflarna, och sade: Är det så, att du drifwer oss ut, så loswa oss, att wi farom uti den swinahjorden.

32. Då sade han till dem: Farer. Då foro de ut, och foro in i swinahjorden; och si, hele swinahjorden lopp, och brådstörte sig i hafwet, och drunknade i wattnet.

33. Men herdarne flydde bort, och gingo in i staden, och förkunnade allsammans, och huru det war tillgånget med dem som besatte woro.

34. Och si, då gick hela staden ut emot Jesum; och då de sågo honom, bad de, att han wille gå bort utu deras landsändar.

9. Capitlet.

En borttagen. Mattheus. Fasta. Blodgång. Satri dotter. Twa blinde. En besatt dumbe.

Då steg han i skeppet, och for utöfwer igen, och kom uti sin stad.

2. Och si, de hade in för honom en borttagna, som låg uti ene säng. När nu Jesus såg deras tro, sade han till den borttagna: War wid ett godt mod, min son, dina synder förlätas dig.

3. Och si, somlige utaf de Skrifflärda sade wid sig sjelfwa: Denne häder Gud.

4. Men när Jesus såg deras tankar, sade han: Hwi tänken I ondt i edor hjerta?

5. Swilket är lätt..re säga: Dina synder förlätas dig; eller säga: Statt upp, och gå?

6. Men på det I skolen weta, att menniskones Son hafwer magt på jordene till att förlåta synder, sade han till den borttagna: Statt upp, tag dina säng, och gå i ditt hus.

7. Och han stod upp, och gick hem.

8. När folket det såg, förundrade de sig, och prisade Gud, som sådana magt hade gifwit menniskom.

9. Och när Jesus gick dädan, såg han en man sittandes wid tullen, som het Mattheus; och han sade till honom: Följ mig. Då stod han upp, och följde honom.

10. Och det begaf sig att, när han satt wid bord i hans hus, si, der kommo många Publicaner och syndare, och såto till bords med Jesu och hans lärjungar.

11. När de Phariseer

det sågo, sade de till hans Lärjungar: Hwi äter edar måstare med Publicaner och syndare?

12. När Jesus det hörde, sade han till dem: De helbregda behöfwa icke läkare, utan de kranke;

13. Men går, och lärer hwad det är: Jag hafwer lust till barmhertighet, och icke till offer; jag är icke kommen till att kalla de rättfärdiga, utan syndare till bättring.

14. Då kommo till honom Johannis lärjungar, och sade: Hwi faste wi och Phariseerna så mycket, och dine Lärjungar fasta intet?

15. Då sade Jesus till dem: Huru kan bröllopsfolket förja, så länge brudgummen är när dem? Men de dagar skola komma, att brudgummen skall tagas ifrå dem, och då skola de fasta.

16. Ingen lappar ett gammalt kläde med en ny klut; ty han riswer likväl kluten af kläderna igen, och hålet blifwer wärre.

17. Ej heller låter man nytt win i gamla flaskor; annars gå flaskorna sönder,

och winet spilles ut, och flaskorna förderwas; utan man låter nytt win i nya flaskor, så blifwer både förwarad.

18. Wid han detta talade till dem, si, då kom en öfwerste, och tillbad honom, och sade: Herre, min dotter är nu straxt blifwen död; men kom, och lägg dina hand på henne, så blifwer hon lefwandes.

19. Jesus stod upp, och följde honom, och hans Lärjungar.

20. Och si, en qwinna, som hade lidit blodgång i tolf år, gick bakester honom, och kom wid hans klädafäll;

21. Ty hon sade wid sig sjelf: Wätte jag allenast komma wid hans kläder, så bleswe jag helbregda.

22. Då wände Jesus sig om, och som han såg henne, sade han: War wid goda tröst, dotter, din tro hafwer hulptit dig. Och qwinnan wardt helbregda i samma stund.

23. Och när Jesus kom i öfwerstans hus, och såg piparena, och folket forlande,

24. Sade han till dem:

Går edra fårde; pigan är icke dödd, men hon sofwer. Och de gjorde spe af honom.

25. När nu folket war utdrifwet, gick han in, och tog henne i handen; och pigan stod upp.

26. Och detta ryktet gick öfwer det hela landet.

27. Och när JEsus gick dädan, följde honom två blinde; de ropade, och sade: O Davids Son, förbarma dig öfwer oss.

28. Och när han kom i huset, stego de blinde fram till honom; och JEsus sade till dem: Tron I, att jag kan detta göra eder? Då sade de till honom: Ja, Herre.

29. Då tog han på deras ögon, och sade: Ste eder efter edra tro.

30. Och deras ögon worde öppnade; och JEsus hotade dem, sägandes: Ser till, att ingen får detta weta.

31. Men de gingo ut, och beryktade honom i det hela landet.

32. När desse woro utgångne, si, då hade de ena mennisko fram för honom, som war en dumbe och besatt.

33. Och när djefwulen war utdrifwen, talade dumben; och folket förundrade sig, och sade: Sådant hafwer aldrig varit sedt i Israel.

34. Men de Phariseer sade: Med den öfwersta djefwulen drifwer han djeflar ut.

35. Och JEsus gick omkring i alla städer och byar, lärde i deras Synagogor, och predikade Evangelium om riket, och helade allahanda sjuko, och allahanda krankhet ibland folket.

36. Och när han såg folket, ömkade han sig öfwer dem, att de woro förlätne och förskingrade, som de får som ingen herdan hade.

37. Då sade han till sina Lärjungar: Säden är mycken, och arbetarena äro få.

38. Beder fördensfull sädenes Herre, att han sänder arbetare i sina säd.

10. Capitlet.

Tolf Apostlar väljas, läras, sändas.

Och han kallade sina tolf Lärjungar till sig, och gaf

gaf dem magt öfwer de orena andar, att de skulle drifwa dem ut, och bota allahanda sjukdom och allahanda framkhet.

2. Men dessa äro de tolf Apostlars namn: Den förste, Simon, som kallas Petrus, och Andreas, hans broder; Jacobus, Zebedei son, och Johannes, hans broder;

3. Phillippus och Bartholomeus; Thomas och Mattheus, som hade varit en Publican; Jacobus, Alphai son, och Lebbeus, med det wedernamnet Thaddeus;

4. Simon af Cana, och Judas Ischarioth, den och förrådde honom.

5. Dessa tolf sände Jesus ut, och böd dem, och sade: Går icke på Hednigarnas väg, och går icke i de Samariters städer;

6. Utan går heldre till de borttappade får af Israels hus.

7. Men går, och prediker, och säger: Himmelriket är kommet hardt när.

8. Görer de sjuka helbregda, de spiteliska rena; reser upp de döda; utdrifwer djeflar; I hafwen fått

förgäfwes, så skolen I och gifwa förgäfwes.

9. Hafwer icke guld, icke heller silfwer, icke heller penningar i edra pungar;

10. Och inga vägskräppor, och icke två kjortlar, icke skor, och ingen staf; ty arbetaren är wärd sin mat.

11. Men hwar I går in uti en stad eller by, så bespörjer om der någor inne är, som des wärdig är; och blifwer der, till des I dragen bädan.

12. Men när I går in i ett hus, så helsar det.

13. Och är det så, att det huset är wärdigt, så kommer edar frid öfwer det; är det och icke wärdigt, så kommer edar frid till eder igen.

14. Och der som ingen anammar eder, eller hörer eder ord, så går utaf det huset eller staden, och skudder stoftet utaf edra fötter.

15. Samnerliga säger jag eder: Sodome och Gomorre land warder drägeligare på domedag, än dem stadenom.

16. Si, jag sänder eder såsom får ibland ulfwar; warer fördenksull snälle

isåsom ormar, och enfaldige som dustwor.

17. Men wakter eder för menniskomen; ty de skola öfwerantwarda eder på sin Rådhus, och uti deras Synagogor skola de hudsflänga eder.

18. Och I skolen warda framdrague för Förstar och Konungar, för mina skull, till mittnesbörd öfwer dem, och öfwer Hedningarna.

19. Och när som de nu öfwerantwarda eder, så wärer icke bekymrade, huru eller hwad I skolen tala; ty det skall eder gifwas i samma stundene, hwad I tala skolen;

20. Förty det ären icke I som talen, utan det är edar Fadens Ande som talar i eder.

21. Den ene brodren skall öfwerantwarda den andra till böden, och fadren sonen; och barnen skola sätta sig upp emot föräldrarna, och dräpa den.

22. Och I skolen warda hatade af allom, för mitt Namns skull; men hwilken som står fast uti ändan, han skall blifwa salig.

23. När de förfölja eder i den ena staden, så flyr till den andra. Sannerliga säger jag eder: I skolen icke hafwa orkat fara omkring alla Israels städer, förrän menniskones Son kommer.

24. Lärjungen är icke öfwer mästaren, och icke heller tjenaren öfwer sin herra.

25. Det är lärjungansom nog, att han är såsom hans mästare, och tjenarenom, att han är såsom hans herre. Hafwa de kallat husbonden Beelzebub, huru mycket mer skola de så kalla hans husfolk?

26. Rädens fördenskull intet för dem; ty det är intet fördoldt, som icke skall warda uppenbaradt, och intet lönligt, som icke skall blifwa wetterligt.

27. Hwad jag säger eder i mörkret, det säger i ljuset; och hwad som sägs eder i örat, det prediker på taken.

28. Och rädens icke för dem, som dräpa kroppen, och hafwa dock icke magt att dräpa själena; utan rädens mer honom, som kan förderfwa både själ och kropp i helwete.

29. Säljas icke två sparfwär för en skärf? Och en af dem faller icke på jordena, edar Fader förutan.

30. Äro och edor hufmudhår all räknad.

31. Derföre skolen I icke rädas; I ären ju mer värde än många sparfwär.

32. Derföre, hwar och en som mig bekänner för menniskom, honom vill jag och bekänna för min Fader, som är i himmeleu.

33. Men den som mig wedersakar för menniskom, honom skall jag och wedersaka för min Fader, som är i himmelen.

34. I skolen icke mena, att jag är kommen till att sända frid på jordena; jag är icke kommen till att sända frid, utan swärdet.

35. Ty jag är kommen till att göra menniskona skiljaktiga mot sin fader, och dottrena mot sina moder, och sonahustruna mot sina swäro;

36. Och menniskones eget husfolk warda hennes fiender.

37. Hvilken som älskar fader och moder mer än

mig, han är mig icke wärd; och hwilken som älskar son eller dotter mer än mig, han är mig icke wärd.

38. Och hwilken som icke tager sitt kors på sig, och följer mig, han är mig icke wärd.

39. Hvilken som finner sitt lif, han skall borttappa det; och hwilken som borttappar sitt lif, för minna skull, han skall finna det.

40. Hvilken som eder anammar, han anammar mig; och hwilken som mig anammar, han anammar honom, som mig sändt hafwer.

41. Hvilken som anammar en Prophet, i en Prophets namn, han skall få en Prophets lön; och hwilken som anammar en rättfärdig, i ens rättfärdigs namn, han skall få ens rättfärdigs lön.

42. Och hwilken som gifwer enom af dessa minsta eu bågare kallt watten dricka allenast, i ens Därlungas namn, sannerliga säger jag eder, det skall icke blifwa honom olönt.

11. Capitlet.

Johannis bådskap. Jesu wittne,
hot, lustiga kallelse.

Doch det begaf sig, när Jesus sådana bud till sina tolf Lärjungar fullkomnat hade, gick han dådan fram bätter, på det han skulle lära, och predika i deras städer.

2. När Johannes, som då war i fängelsat, hörde Christi gerningar, sände han två sina Lärjungar;

3. Och lät säga honom: **A**st du den som komma skall, eller skolon wi förbida någon annan?

4. Då swarade Jesus, och sade till dem: **G**år, och säger Johanni igen, hwad I hafwen hört och sett:

5. De blinde se, de halte gå, de spitelste gbras rene, och de döfwe höra; de döbe refas upp, och dem fattigom warder predikadt Evangelium.

6. Och salig är den, som icke warder förargad i mig.

7. När som de gingo bort, begynte Jesus tala till folket om Johanne: hwad gingen I ut i ökne-

na till att se? Willen I se en rö, som drifs hit och dit af wädret?

8. Eller hwad gingen I ut till att se? Willen I se ena mennisko i len kläder? Si, de som draga len kläder äro i Konungahusen.

9. Eller hwad gingen I ut till att se? Willen I se en Prophet? Ja, jag säger eder, mer än en Prophet.

10. Ty han är den samme, om hwilken skrifwet är: **S**i, jag sänder min Angel för ditt ansigte, hwilken skall tillreda din wäg för dig.

11. Sannerliga säger jag eder: Ibland dem, som äro födde af qwinnor, är ingen uppkommen, som är större än Johannes Döparen; dock likwäl, den som är minst i himmelriket, han är större än han.

12. Men ifrå Johannis Döparens dagar, och till denna dagen, lider himmelriket wåld; och de wäldige riswa det till sig.

13. Ty alle Propheterena, och lagen, hafwa spått intill Johannem.

14. Och om I wiljen

anammat, han är Elias, som komma skulle.

15. Den som hafwer dron till att höra, han höre.

16. Men wid hwem skall jag likna detta säg-
tet? Det är likt barnom,
som uppå torget sitta, och
ropa till sina stallbröder;

17. Och säga: Wi haf-
we pipat för eder, och I
willen intet dansa; wi haf-
we sjungit sorgesång till
eder, och I willen intet
gråta.

18. Johannes är kom-
men, och hvarken åt eller
drack; och de säga: Han
hafwer djefwulen.

19. Menniskones Son
är kommen, äter och dric-
ker; och de säga: Si, hwil-
ken fråskare och windrinkare
är den mannen, Publica-
ners och syndares wän.
Och wisdomenom warder
rätt gifwet utaf sinom bar-
nom.

20. Då begynte han
till att förwita de städer, i
hwilkom han hade gjort si-
na mesta krafter, och de
hade likwäl intet bättrat sig:

21. We dig, Chorazin,
we dig, Bethsaida; ty ha-
de sådana krafter warit

gjorda i Tyro och Sidon,
som i eder gjorda äro, de
hade långo uti säck och asko
gjort syndabättring.

22. Dock säger jag eder,
att Tyro och Sidoni skall
dräggeligare warda på do-
medag, än eder.

23. Och du Caperna-
um, som äst upphöjd allt
intill himmelen, du skall
blifwa nederstött allt intill
helwete; förty, hade sådana
krafter skett i Sodomia, som
i dig skedde äro, det hade
stått än i dag.

24. Dock säger jag eder:
De Sodomers lande skall
dräggeligare warda på do-
medag än dig.

25. I den tiden swara-
de Jesus, och sade: Jag
prisar dig, Fader, himme-
lens och jordens Herre,
att du hafwer detta dolt
för de wisa och förnumsti-
ga, och hafwer det uppen-
barat för de fåkunniga.

26. Ja, Fader, så haf-
wer varit behagelligit för
dig.

27. All ting äro gifwen
mig i wäld af minom Fa-
der; och ingen känner So-
nen, utan Fadren; och in-
gen heller känner Fadren,

utan Sonen, och den som
Sonen vill det uppenbara.

28. Kommer till mig,
I alle som arbeten, och
ären betungade; och jag
vill wedergwida eder.

29. Tager på eder mitt
ok, och lærer af mig; ty jag
är mild och bdmjuk af hjer-
tat; och I skolen finna ro
till edra själar.

30. Ty mitt ok är lustigt,
och min bärda är lätt.

12. Capitlet.

Ar plockas. Handen botas. Ie-
sus flyr. Djefwulen drifs ut.

Synd emot den Helga Andan.

Jesus bröder.

I den tiden gick Iesus
genom säd på Sabbat-
then; och hans Därfungar
woro hungrige, och begynte
upprycka ar, och äta.

2. När de Phariseer det
sågo, sade de till honom:
Si, dine Därfungar göra
det som icke lofligt är göra
på Sabbathen.

3. Men han sade till
dem: Hafwen I icke läst
hwad David gjorde, när
han, och de som med honom
woro, hungrade;

4. Huru han gick in i
Guds hus, och åt skådo-

bröden, som honom icke war
lofligt äta; icke heller dem,
som med honom woro, utan
allenast Prestomen?

5. Eller hafwen I icke
läst i lagen, att på Sabbat-
then bryta Presterna Sab-
bathen i templet; och äro
likwäl utan skuld?

6. Men jag säger eder,
att här är den som är mer
än templet.

7. Men wistén I hwad
det wore: Jag hafwer lust
till barmhertighet, och icke
till offer, då dömdén I icke
de ofskydliga;

8. Ty människones Son
är en Herre, deslikes och
öfwer Sabbathen.

9. Då gick han dädan
fram bätter, och kom i deras
Synagogo;

10. Och si, der war en
man, som hade ena bort-
wisfnada hand; och de sporde
honom, sägande: Må man
och hela om Sabbathen? på
det de måtte anklaga honom.

11. Då sade han till
dem: Hwilken är den men-
niska ibland eder, som haf-
wer ett får, och om det faller
i gropena om Sabbathen,
går han icke och fattar uti
det, och drager det upp?

12. Huru mycket bättre är nu en människa än ett får? Dersföre må man ju göbra väl på Sabbathen.

13. Och sade han till mannen: Räck ut dina hand; och han utträdde henne, och hon wardt färdig igen, såsom den andra.

14. Då gingo de Phariseer ut, och lade råd emot honom, huru de måtte göbra honom.

15. Men när Jesus det förnam, gick han dädan; och honom följde mycket folk, och han gjorde dem alla helbregda;

16. Och hotade dem, att de icke skulle uppenbara honom;

17. På det fullkomnas skulle det som sagdt war genom Propheten Esaias, som sade:

18. Si, min tjenare, den jag utvalt hafwer; min käreaste, i hwilko:n min själ hafwer ett godt behag; jag skall sätta min Anda på honom, och han skall förkunna Hedningomen domen.

19. Han skall icke kiffwa eller ropa, och hans röst skall man icke höra på gatomnen.

20. Den räd, som krosjad är, skall han icke sönderbryta; och welan, som ryker, skall han icke utsläcka, tilldes han utförer domen till en seger;

21. Och i hans Namn skola Hedningarna hoppas.

22. Då hades fram till honom en, som war besatt med djefwulen, han war blind och dumbe; den gjorde han helbregda, så att samme blinde och dumbe både talade och såg.

23. Och allt folket blef förskräckt, och sade: Är denne icke Davids Son?

24. Men när de Phariseer det hörde, sade de: Han utdrifwer icke djeflar, utan med Beelzebub, djeflarnas öfwersta.

25. Då nu Jesus förstod deras tankar, sade han till dem: Swart och ett rike, som är tweedrägtigt emot sig sjelft, det blifwer öde; och hwar och en stad, eller hus, som är tweedrägtigt emot sig sjelft, blifwer icke ständandes.

26. Är det nu så, att Satan drifwer Satan ut, då är han tweedrägtigt emot

sig sjelf. Huru blifwer då hans rike beståndandes?

27. Och är det så, att jag drifwer djeflar ut med Beelzebub, med hwem drifwa då edor barn dem ut? Derföre skola de wara edra domare.

28. Men är det så, att jag drifwer djeflar ut med Guds Anda, då är ju Guds rike kommit till eder.

29. Eller, huru kan någor gå i ens mäktigs mans hus, och beröfwa honom hans boting bort, utan han först binder den mäktiga, och så sedan skinnar hans hus?

30. Hvilken som icke är med mig, han är emot mig; och hwilken som icke församlar med mig, han förfingrar.

31. Förden skull säger jag eder: All synd och försmädelse blifwer menniskomen förlåten; men försmädelse emot Andan skall icke blifwa menniskomen förlåten.

32. Och hwilken som säger något emot menniskones Son, det warder honom förlåtet; men hwilken som säger något emot den

Selga Anda, det warder honom icke förlåtet, hwarken i denna, eller i den tillkommande werld.

33. Görer antingen trät godt, så warder frukten god; eller ock görer trät ondt, så warder frukten ond; ty af fruktene känner man trät.

34. I huggormars afböda, huru kunnen I tala något godt, medan I ären sjelfwe onde? Ty der hjertat med fullt är, deraf talar munnen.

35. En god menniska bär godt fram af hjertans goda fatatur; och en ond menniska bär ondt fram af en ond fatatur.

36. Men jag säger eder, att för hwart och ett fäfängt ord, som menniskorna tala, skola de göra räkenkap på domedag.

37. Ty af din ord skall du blifwa rättfärdig hållen, och af din ord skall du warda fördömd.

38. Då swarade någre utaf de Skriftlärda och de Phariseer, och sade: Mästar, wi wilje se tecken af dig.

39. Swarade han, och sade till dem: Detta wrånge

och horiska släktet söker efter tecken; och thy skall intet tecken gifwas, annat än Jone Prophetens tecken.

40. Ty såsom Jonas war i tre dagar och i tre nätter i hwalfiskens buk, så skall menniskones Son wara i tre dagar och i tre nätter i jordene.

41. De Ninivittiske män skola stå upp på domen med detta släktet, och fördöma det; ty de bättrade sig efter Jone predikan; och si, här är mer än Jonas.

42. Drottningen af söderlanden skall stå upp på domen med detta släktet, och fördöma det; ty hon kom ifrå jordenes ända, till att höra Salomons wisdom; och si, här är mer än Salomon.

43. När den orene anden är utfaren af menniskone, så wandrar han genom derum, som torr äro; söker efter hwilo, och finner ingen.

44. Så säger han: Jag will komma igen i mitt hus, der jag utgick; och när han kommer, finner han det

tomt, och rent sopadt, och prydt.

45. Så går han bort, och tager sju andra andar till sig, de som wärre äro än han sjelfwer; och då de der inkomma, bo de der; så blifwer den menniskones sista wärre än det första. Så warder ock tillgångandes med detta wrånge släktet.

46. Wid han ännu talade till folket, si, hans moder och bröder stodo utanföre, och wille tala med honom.

47. Då sade en till honom: Si, din moder och dine bröder stå ute, och wilja tala med dig.

48. Då swarade han, och sade till den, som honom bådade: Hvilken är min moder, och hwilke äro mine bröder?

49. Och räckte ut händena åt sina Lärjungar, och sade: Si, min moder och mine bröder.

50. Ty hwar och en, som gör mins Faders wilja, som är i himmelen, han är min broder, och syster, och moder.

13. Capitlet.

Stiknelser om Christi kyrkas och ords kraft. Jesus föraktas.

På den dagen gick Jesus ut af huset, och satte sig utmed hafvet.

2. Och der församlades myckel folk till honom, så att han steg uti ett skepp, och satte sig; och allt folket stod på strandene.

3. Och han talade med dem mångahanda i liknelser, sägandes: Si, en sädesman gick ut, och skulle så.

4. Och när han sådde, föll somt wid vägen; och kommo foglarna, och åto det upp.

5. Somt föll på stenören, der det hade icke mycken jord; och gick snart upp, ty det hade icke djupa jord.

6. Men när solen gick upp, förvisnade det; och efter det hade inga rötter, torkades det bort.

7. Och somt föll ibland törne; och törnebuskarna uppvärte, och förqwafde det.

8. Och somt föll i goda jord, och gjorde frukt; somt hundradefaldt, somt tertiöfaldt, och somt tretiöfaldt.

9. Hvilken som hafwer bron till att höra, han höre.

10. Då stego Därjungarna fram, och sade till honom: Hwi talar du till dem med liknelser?

11. Då svarade han dem, och sade: Eder är gifvet att weta himmelrikets lönlighet; men dem är det icke gifvet.

12. Ty hwilken som hafwer, honom skall gifwas, att han skall nog hafwa; men den som icke hafwer, af honom skall ock warda taget det han hafwer.

13. Fördenskull talar jag dem till med liknelser; ty med seende ögon se de intet, och med hörande öron höra de intet; ty de förstå icke.

14. Och på dem warder fullkomnad Esaie propheetie, som säger: Med öronen skolen I höra, och skolen icke förstå; och med seende ögon skolen I se, och skolen icke förnimmat.

15. Ty detta folks hjerta är förstockadt, och deras öron höra illa, och deras ögon hafwa de igenlyadt; på det de icke ens skulle se med ögonen, och höra med öronen.

nen, och förståt med hjertat, och omvända sig, att jag måtte hela dem.

16. Men salig äro edor ögon, att de se, och edor öron, att de höra.

17. Sannerliga säger jag eder, att många Profheter och rättfärdige hafwa begärat se det I sen, och singo dock icke set, och höra det I hören, och singo dock icke hört.

18. Så hörer nu I denna liknelsen om sädesmannen.

19. Swar någon hörer ordet om riket, och förstår det icke, så kommer den onde, och rifwer det bort, som sädt är i hans hjerta; det är den som wid vägen sädder war.

20. Men den som war sädder på stenören, är den som hörer ordet, och tager det straxt gladeliga.

21. Men han hafwer ingen rot i sig sjelf, utan står till en tid; och när be-
dröfwelsen och föröbljelsen påkomma för ordets skull, straxt förargas han.

22. Men den som war sädder ibland törne, är den som hörer ordet; och de

werldenes bekymmer, och rikedomens swel förqwä-
wer ordet; och han blifwer utan frukt.

23. Men den som war sädder i goda jord, är den som hörer ordet, och förstår det; och bär också frukt, så att somt gbr hundrade-
faldt, somt sextiofaldt, och somt trettiofaldt.

24. En annor liknelse satte han dem före, och sade: Himmelriket är likt ene
mennisko, som sädde goda säd i sin åker;

25. Men då folket sof, kom hans owän, och sädde ogräs midt ibland hwetet; och gick sin väg.

26. Då nu säden wärte, och bar frukt, syntes ock ogräset.

27. Då gingo husbondens tjenare fram, och sade till honom: Herre, sädde du icke goda säd i din åker? Swadan hafwer han då ogräs?

28. Då sade han till dem: Det hafwer owännen gjort. Sade tjenarena till honom: Will du, att wi gåm, och hemte det bort?

29. Då sade han: Nej, på det att, när I upprycken

ogräset, I icke skolen och dermed upprycka hwetet.

30. Låter båda wäxa intill skördetiden; och i skördetiden will jag säga skördemännomen: Hemter först ogräset samman, och binder det i knippor, till att uppbrännas; men hwetet församlas i mina lador.

31. En annor liknelse satte han dem före, och sade: Himmelriket är likt ett senapskorn, som en man tog, och sådde i sin åker;

32. Hwillet minst är af all frö; men när det warder uppväxt, är det störst ibland krydder, och blifwer ett träd, så att foglarna under himmelen komma, och göra sin näste på dess qwistar.

33. En annor liknelse sade han till dem: Himmelriket är likt enom surdeg, hwilken en qwinna tog, och blandade i tre skäppor mjöl, tilldess det blef alltsammans surt.

34. Detta allt talade Jesus i liknelser till folket; och utan liknelse talade han intet till dem;

35. Att det skulle fullkomnas, som sagdt war genom Propheten, som sade:

Jag skall öppna min mun i liknelser, och skall uttala det hemligt varit hafwer ifrå werldenes begynnelse.

36. Då skiljde Jesus folket ifrå sig, och kom hem. Och hans Lärjungar stego fram till honom, och sade: Uttyd oss denna liknelsen om åkrens ogräs.

37. Då swarade han, och sade till dem: Menniskones Son är den som den goda sädena sår.

38. Åkren är werlden; den goda säden äro rikens barn; ogräset äro hins ondas barn.

39. Dwännen, som sådde, är djefwulen; skördetiden är werldenes ände; skördemännerna äro Änglarna.

40. Såsom nu ogräset hemtas samman, och brännes upp med eld, så skall det ske på denna werldenes ända.

41. Menniskones Son skall sända sina Änglar, och de skola församla all förargelse utaf hans rike, och dem som illa göra;

42. Och skola kasta dem uti en brinnande ugn; der skall wara gråt och tandasgniflan.

43. Då skola de rättfärdige skina såsom solen i deras faders rike. Hvilken bröns hafwer till att höra, han höre.

44. Åter är himmelriket likt enom skatt, som fördold war uti en åker, hwilken en man fann, och fördolde honom; och af rätta glädje, som han hafwer deraf, går han bort, och säljer allt det han hafwer, och köper den åkren.

45. Åter är himmelriket likt enom köpman, som sökte efter goda perlor.

46. Och när han hade funnit ena kosteliga perlo, gick han bort, och sålde allt det han ägde, och köpte henne.

47. Åter är himmelriket likt ene not, som kastades i hafwet, och församlade allahanda fiskar.

48. Och när hon wardt full, drogo de henne till lands, och såto så och hemte ut de goda i sin käril; men de onda kastade de bort.

49. Så skall det också ske på werldenes ända: Unglarna skola utgå, och skilja de onda ifrå de rättwisa;

50. Och kasta dem i en

brinnande ugn; der skall wara gråt och tandagnislan.

51. Då sade Jesus till dem: Förstoden I detta allt? Sade de till honom: Ja, Herre.

52. Då sade han till dem: Derföre, hwar och en Skriftlärd, som till himmelriket lärd är, han är lik en husbönda, som af sin fatatur bär fram nytt och gammalt.

53. Och det begaf sig, när Jesus hade lyftat dessa liknelser, gick han dådan;

54. Och kom i sitt fadernesland, och lärde i deras Synagogo; så att de också förundrade sig storliga, och sade: Hwadän kommer denne sådana wisdom och krafter?

55. Är han icke en timbermans son? Heter icke hans moder Maria; och hans bröder, Jacob, och Josef, och Simon, och Judas?

56. Och hans systrar, äro de icke alla när oss? Hwadän kommer honom då allt detta?

57. Och de förargades öfwer honom. Men Jesus

sade till dem: En Prophet är icke föraktad, utan i sitt fädernesland, och i sitt hus.

58. Och han gjorde der icke mång tecken, för deras otros skull.

14. Capitlet.

Johannes dräpes. Femtusend män spisas. Jesus går på wattenet.

I den tiden hörde Herodes Tetrarcha Jesu rykte;

2. Och sade till sina tjenare: Denne är Johannes Döparen; han är uppstånden ifrå de döda, derföre gör han sådana krafter.

3. Ty Herodes hade gripit Johannem, bundit och lagt honom i häktelse, för Herodias, sins broders Phisippi hustrus, skull.

4. Förty Johannes hade sagt till honom: Dig är icke lofligt hafwa henne.

5. Och han hade gerna dräpitt honom; men han räddes för folket; ty de höllo honom för en Prophet.

6. När då Herodes begick sin föbelsedag, dansade Herodias dotter för dem; och det behagade Herodi.

7. Derföre lofwade han henne wid en ed, att han

wille gifwa henne, hwad hon begärade.

8. Då sade hon, såsom hennes moder hade lärt henne tillföre: Gif mig här på ett fat Johannes Döparens hustru.

9. Och Konungen blef bedröfwad; dock för edens skull, och för deras skull, som såto öfwer bord med honom, böd han, att det skulle gifwas henne;

10. Och sände bort, och lät afhugga Johannes hustru i häktelset.

11. Och hans hustru wardt framburet på ett fat, och gifwet pigone; och hon bar det till sina moder.

12. Och hans Särjungar kommo, och togo hans lekamen, och begrofwom honom; och gingo sedan bort, och förkunnade det Jesu.

13. När Jesus det hörde, for han dådan med skepp, affides bort uti en ödemark. När folket det hörde, kommo de efter honom till fot ifrå städerna.

14. Och Jesus gick ut, och såg det myckna folket, och warkunnade sig öfwer dem, och gjorde deras kranka helbregda.

15. Och när det led åt aftenen, gingo hans Lärjungar till honom, och sade: Här är en ödemark, och tiden är förliden; låt folket gå ifrå dig, att de må gå bort i byarna, och köpa sig mat.

16. Då sade Jesus till dem: Det göres icke behof att de bortgå; gifwer I dem äta.

17. Då sade de till honom: Vi hafwe här icke mer än fem bröd, och två fiskar.

18. Sade han: Läger mig dem hit.

19. Och han bödd folket sätta sig ned på gräset; och tog de fem bröd, och de två fiskar, såg upp i himmelen, och tackade; bröt det, och gaf Lärjungomen bröden, och Lärjungarna gåfwo så folken.

20. Och de äto alle, och wordo mätte. Och de togo upp det öfver war i styckom, tolf korgar fulla.

21. Och de som ätit hade woro wid femtusend män, förutan qvinnor och barn.

22. Och strart dref Jesus sina Lärjungar, att de skulle stiga i skeppet, och sa-

ra framföre utöfver, så länge han skilde folket ifrå sig.

23. Och när han hade skildt folket ifrå sig, gick han upp på ett berg allena, till att bedja; och när aftenen kom, war han der allena.

24. Men skeppet war då allaredo midt på hafwet, och led plats i wägene; förty wädret war emot.

25. Men i den sjerde wäktene om natten kom Jesus till dem, gångandes på hafwet.

26. Och när Lärjungarna sågo honom gå på hafwet, wordo de förfärade, och sade: Det är ett spöke; och ropade af räddhåga.

27. Men Jesus talade dem strart till, och sade: Warer wid ett godt mod; det är jag, warer icke förfärade.

28. Då swarade honom Petrus, och sade: Herre, äret du, så bjud mig komma till dig uppå wattnet.

29. Då sade han: Kom. När Petrus då steg utaf skeppet, begynte han gå på wattnet, att han skulle komma till Jesus.

30. Men när han såg,

att wädret war starkt, wardt han förfärad; och som han begynte sjunka, ropade han, och sade: Herre, hjelp mig.

31. Och straxt räckte Jesus ut handena, och fattade uti honom, och sade till honom: O du flentrogne, hwi twiflade du?

32. Och när de woro inkomne i skeppet, stillade wädret sig.

33. Men de, som woro i skeppet, gingo fram, och tillbådo honom, och sade: Wisserliga äst du Guds Son.

34. Och när de woro öfwerfarne, kommo de uti det landet Genesaret.

35. Och när folket derjammastäds förnummo honom, sände de båd i hela landet deromkring, och hade alla sjuka till honom;

36. Och bådo honom, att de måtte alienast taga på hans klädafäll; och de, som togo deruppå, blefwo alle helbredda.

15. Capitlet.

Herrens stadgar. Cananeiska qwinnan. Fyratusend män spisas.

Då kommo till Jesus de Skriftlärde, och de Pha-

riseer af Jerusalem, och sade:

2. Hwi bryta dina Lärjungar de äldstas stadgar? Förty de två intet sina händer, när de skola äta bröd.

3. Han swarade, och sade till dem: Hwi bryten och I Guds bud, för edra stadgars skull?

4. Ty Gud hafwer budit, och sagt: Du skall ära fader och moder; och hwilken som bannar fader eller moder, han skall döden dö.

5. Men I sägen: Swar och en må säga till fader eller moder: Det är allt Gudi gifwet, som du skulle få af mig, dig till nytto. Dermed sker då, att ingen hedrar sin fader eller sina moder;

6. Och hafwen dermed gjort Guds bud till intet, för edra stadgars skull.

7. I skrymtare, Esaias hafwer rätt spått om eder, sägandes:

8. Detta folket nalkas mig med sin mun, och hedrar mig med sina läppar; men deras hjerta är långt ifrå mig.

9. Men de tjena mig

fåfångt, lärande den lärdom, som är människobud.

10. Och han kallade till sig folket, och sade till dem: Hörer, och förstår.

11. Det besmittar icke menniskona, som ingår genom munnen; utan det, som utgår af munnen, det besmittar menniskona.

12. Då stego hans Lärjungar fram, och sade till honom: Wetsst du, att Phariseerna förargades, när de hörde detta ordet?

13. Han svarade, och sade: Swar och en plantering, som min himmelske Fader icke planterat hafwer, skall uppräckas med rötter.

14. Våter fara dem; de äro blinde, och blindas ledare; hwar nu en blinder leder en blindan, så falla de både i gropena.

15. Då svarade Petrus, och sade till honom: Uttyd oss denna liknelsen.

16. Då sade JEsus: Ären I och ännu oförståndige?

17. Förstån I icke ännu, att allt det, som ingår genom munnen, det går i buken, och hafwer sin naturliga utgång?

18. Men det, som går ut af munnen, det kommer ifrå hjertat; och det besmittar menniskona;

19. Ly af hjertat utgå onda tankar, mord, hor, skörlesnad, tjufveri, falsk wittne, hädelse.

20. Det äro de stycke som besmitta menniskona; men äta med otwagna händer besmittar icke menniskona.

21. Och JEsus gick dådan, och kom i Tyri och Sidons landsändar.

22. Och si, en Cananeisk qwinna kom af de landsändar, och ropade till honom, och sade: O Herre, Davids Son, förbarma dig öfwer mig; min dotter qwälsjs jämmerliga af djefwulen.

23. Men han svarade henne icke ett ord. Då stego hans Lärjungar fram, och bådö honom, och sade: Skilj henne ifrå dig; ty hon ropar efter oss.

24. Men han svarade, och sade: Jag är icke utvänd, utan till de borttappade får af Israels hus.

25. Men hon kom, och

tillbad honom, sägandes:
Herre, hjälp mig.

26. Då svarade han, och sade: Det är icke höfveligt, att taga brödet ifrå barnen, och kasta det för hundarna.

27. Svarade hon: Ja, Herre; dock likväl äta hundarna af de smulor, som falla utaf deras herrars bord.

28. Då svarade Jesus, och sade till henne: O qwinna, din tro är stor; ske dig som du vill. Och hennes dotter blef helbregda i samma stund.

29. Och Jesus gick dådan längre fram, och kom till det Galileiska hafswet; och gick upp på ett berg, och satte sig der.

30. Och till honom kom mycket folk, och hade med sig halta, blinda, dumbar, lemmalösa och många andra, och kastade dem för Jesu fötter; och han gjorde dem helbregda;

31. Så att folket förundrade sig, när de sågo de dumbar tala, de lemmalösa färdiga, de halta gå, de blinda se; och prisade Israels Gud.

32. Och Jesus kallade sina Lärjungar till sig, och sade: Jag ömkar mig öfwer folket; ty de hafwa nu i tre dagar töfswat när mig, och hafwa intet äta; och jag vill icke låta dem ifrå mig fastande, att de icke skola gifwas upp i vägen.

33. Då sade hans Lärjungar till honom: Svar skole wi få här i öknene så mycket bröd, der wi kunne mätta så mycket folk med?

34. Sade Jesus till dem: Huru mång bröd hafwen I? De sade: Sju, och några små fiskar.

35. Då böd han folket sätta sig ned på jordena;

36. Och tog de sju bröd, och fiskarna, tackade, bröt, och gaf sina Lärjungar; och Lärjungarna gafswo folkena.

37. Och de åto alle, och wordo mätte; och upptogo det öfwer war i styckom, sju korgar fulla.

38. Och de som åto wordo fyratusend män, förutan qwinnor och barn.

39. Och när han hade skiljt folket ifrå sig, steg han till skepps, och kom uti den gränson wid Magdala.

16. Capitlet.

Tecken begäres, nekad. De Pharisäers surdeg. Petri bekännelse. Christi och de Christnas lifbande.

Då stego de Pharisäer och Sadduceer fram, och frestade honom, begärandes att han wille låta dem se tecken af himmelen.

2. Men han swarade, och sade till dem: Om af-tonen sägen I: Det blifwer klart wäder; förty himmelen är röd;

3. Och om morgonen: Det blifwer owäder i dag; ty himmelen är röd och olustig. I skrymtare, om himmelens skepelse kunnen I döma; kunnen I ock icke döma om tidsens tecken?

4. Det wrånga och horiska slägtet söker efter tecken; och tecken skall icke gifwas dem, utan Jone Prophetens tecken. Och så afgwergaf han dem, och gick sin wäg.

5. Och när hans Lärjungar woro komne utöfwer på den andra stranden, hade de förgättit taga brödd med sig.

6. Då sade Jesus till dem: Ser till, och förwa-

rer eder för de Pharisäers och Sadduceers surdeg.

7. Då tänkte de wid sig sjelfwa, och sade: Wi hafwe intet brödd tagit med oss.

8. När Jesus det förnam, sade han till dem: I flentrogne, hwad bekymrar det dock eder, att I icke hafwen tagit brödd med eder?

9. Förstån I icke ännu, eller minnens, om de fem brödd emellan de femtusent män, och huru många korgar I upptogen;

10. Icke heller om de sju brödd emellan de fyrtusent män, och huru många korgar I då upptogen?

11. Huru kommer det då till, att I icke kunnen förstå, att jag icke sade eder om brödd, (då jag sade:). I skolen förwara eder för de Pharisäers och Sadduceers surdeg?

12. Så förstodo de då, att han hade icke budit dem taga sig wara för brödds surdeg, utan för de Pharisäers och Sadduceers lärdom.

13. Då kom Jesus i den ängden Cesarea Philippi, och frågade sina Lärjungar, och sade: Hwem så-

ger folket mig, människones Son, wara?

14. Då sade de: Somlige Johannem Döparen, somlige Eliam, somlige Jeremiam, eller en af Propheterna.

15. Sade han till dem: Hvem sägen I mig då wara?

16. Då swarade Simon Petrus, och sade: Du äst Kristus, Iesuwandes Guds Son.

17. Då swarade Iesus, och sade till honom: Salig äst du, Simon, Jone son; ty kött och blod hafwer dig det icke uppenbarat, utan min Fader, som är i himmelen.

18. Och jag säger dig igen, att du äst Petrus; och uppå detta hälleberget skall jag bygga min församling; och helvetes portar skola icke warda henne öfvermäktige.

19. Och jag skall gifwa dig himmelrikets nycklar. Allt det du binder på jordene, det skall wara bundet i himmelen; och allt det du löser på jordene, det skall wara löst i himmelen.

20. Då böd han sina

Lärlingar, att de skulle för ingen säga, att han war Iesus Kristus.

21. Ifrå den tiden begynte Iesus förkunna sina Lärlingar, huru han måste gå till Jerusalem, och lida mycket af de äldsta, och af de öfwersta Presterna, och af de Skriftlärda; och dräpas, och tredje dagen uppstå igen.

22. Och Petrus tog honom affides, och begynte straffa honom, och sade: Herre, skona dig sjelf; detta wedersares dig icke.

23. Då wände han sig om, och sade till Petrum: Gack bort ifrå mig, du Satan; du äst mig till hinder; ty du besinnar icke det Gudi tillhör, utan det menniskom tillhör.

24. Då sade Iesus till sina Lärlingar: Hvilken som will följa mig, han wedersake sig sjelf, och tage sitt kors uppå sig, och följ mig.

25. Ty hwilken som will behålla sitt lif, han skall mista det; och hwilken som mister sitt lif, för mina skull, han skall finna det.

26. Swad hjälper nu det

menniskone, om hon för-
wärfwar hela werldena, och
får dock skada till sin själ?
Eller hwad kan menniskan
gifwa, der hon kan igen-
lösa sin själ med?

27. Förty det skall ske,
att menniskones Son skall
komma i fins Faders här-
lighet, med sina Änglar;
och då skall han löna hwar-
jom och enom efter hans
gerningar.

28. Samnerliga säger
jag eder: Vår äro någre
ståndande, som icke skola
smaka döden, tilldes de få
se menniskones Son kom-
ma i sitt rike.

17. Capitlet.

Jesus förklarar. En rasande
botas. Christi död. Skatt gifwes.

Och sex dagar derefter tog
Jesus Petrum, och
Jacobum, och Johannem,
hans broder, till sig; och
hade dem affides upp på ett
högt berg.

2. Och wardt förklarad
för dem; och hans ansigte
sken som solen, och hans klä-
der woro hwit som ett ljus.

3. Och si, dem syntes
Mose, och Elias, talande
med honom.

4. Då swarade Petrus,
och sade till Jesus: Her-
re, här är oss godt wara;
will du, så wilje wi här
göra tre hyddor; dig ena,
och Mose ena, och Elie ena.

5. Wid han ännu tala-
de, si, en ljus sky omskygg-
de dem; och si, en röst utur
skyn sade: Denne är min
käre Son, i hwilkom jag
hafwer ett godt behag;
honom hörer.

6. Och när Lärjungar-
na det hörde, föllo de på
sitt ansigte, och woro swär-
liga förfärade.

7. Men Jesus gick till,
och tog på dem, och sade:
Står upp, och rädens icke.

8. Men då de upplyfte
sina ögon, sågo de ingen,
utan Jesus allena.

9. Och när de gingu
ned af berget, böd Jesus
dem, och sade: Säger för
ingen denna synena, tilldes
menniskones Son är upp-
stånden ifrå de döda.

10. Och frågade honom
hans Lärjungar, och sade:
Hw: säga då de Skriftdär-
da, att Elias måste komma
tillförene?

11. Jesus swarade, och
sade till dem: Elias skall ju

komma först, och skicka allting i lag igen.

12. Men jag säger eder: Elias är allaredo kommen, och de kände honom intet; utan gjorde honom hvad de wille. Sammalunda skall också människones Son lida af dem.

13. Då förstodo Lärjungarna, att han sade dem om Johanne Döparen.

14. Och när de kommo till folket, steg en man fram, böjde för honom sin knä;

15. Och sade: Herre, förbarma dig öfwer min jon, ty han är månaderasande, och lider stor jämmer; ty han faller ofta i elden, och ofta i wattenet;

16. Och jag hade honom fram för dina Lärjungar, och de kunde intet hjälpa honom.

17. Då svarade Jesus, och sade: Du utrogna och genwärdiga slägte, huru länge skall jag wara med eder? Huru länge skall jag lida eder? Hafwer honom hit.

18. Och Jesus hotade honom, och djefwulen gick ut af honom; och drängen wardt helbregda i samma stund.

19. Då gingo Lärjungarna till Jesus affides, och sade: Hwi kunde icke wi drifwa honom ut?

20. Jesus sade till dem: För edra otros skull. Sannerliga säger jag eder: Om I hafwen tron som ett senapskorn, då mågen I säga till detta berget: Gå hädan dit bort, och det skall gå; och eder warder intet omöjeligit.

21. Men detta slaget går icke ut, utan med bönen och fasto.

22. Men då de wistades i Galileen, sade Jesus till dem: Det skall ske, att människones Son warder öfwerantwardad i menniskors händer;

23. Och de skola dräpa honom, och tredje dagen skall han stå upp igen. Och de wordo storliga bedröfwade.

24. Och när de kommo till Capernaum, gingo de, som skattpenningen plägade uppbära, till Petrum, och sade: Plägar icke edar mästare gifwa skattpenning?

25. Då sade han: Ja; och som han kom i huset,

förefkom honom Jesus, och sade: Hvad synes dig, Simon? Af hwem taga förderikes Konungar tull eller skatt? Af sin barn, eller af de fremmande?

26. Sade Petrus till honom: Af de fremmande. Då sade Jesus till honom: Så äro ju barnen fri.

27. Men på det wi icke skole förarga dem, så gick till hafwet, och kastade ut kroken; och den första fisk du får, tag. Och när du låter upp hans mun, war der du finnandes en penning; den tag, och så honom ut, för mig och dig.

18. Capitlet.

Förarga ingen. War försonlig.

I den tiden gingo Därjun-garna till Jesus, och sade: Hvilken är den störste i himmelriket?

2. Då kallade Jesus fram ett barn, och ställde det midt ibland dem;

3. Och sade: Sannerliga säger jag eder, utan somwändnen eder, och warden såsom barn, skolen I icke komma i himmelriket.

4. Hvilken nu sig sjelf så förnedrar, som detta barn-

net, han är den störste i himmelriket;

5. Och hwilken som undfår ett sådant barn i mitt Namn, han undfår mig.

6. Men hwilken som förargar en af dessa små, som tro på mig, honom wore bättre, att en qwarnsten wore bunden wid hans hals, och han sänktes ned i haffens djup.

7. We werldene för förargelses skull; ty förargelse måste ju komma; dock, we de mennisko, genom hwilka förargelse kommer.

8. Är det så, att din hand, eller din fot, är dig till förargelse, så hugg honom af, och kastan ifrå dig; bättre är dig ingå uti lifwet halt, eller lemmalös, än du skulle hafwa två händer och två fötter, och kastas i ewinnerlig eld.

9. Och är det så, att ditt öga är dig till förargelse, rif det ut, och kastat ifrå dig; bättre är dig, att du ingår uti lifwet endogder, än du skulle hafwa tu ögon, och kastas i helwetes eld.

10. Ser till, att I förakta ingen af dessa små; ty jag säger eder, att deras

Änglar i himmelen se all-
tid mins Faders ansigte i
himlom.

11. Ly menniskones
Son är kommen till att
frälssa det som förtappadt
war.

12. Duru synes eder?
Om en menniska hade hun-
drade får, och ett af dem
fore will; öfvergifwer hon
icke de nio och nittio på ber-
gen, och går bort, och sö-
ker efter det som for will?

13. Och händer det så,
att hon finner det igen,
sannerliga säger jag eder,
hon gläds mera deröfwer,
än öfwer de nio och nittio,
som icke foro will.

14. Så är ock icke edar
himmelske Faders wilje, att
någor af dessa små skall
borttappad warda.

15. Men om din broder
syndar dig emot, så gåck
och straffa honom emellan
dig och honom allena. Hö-
rer han dig, så hastwer du
förwärfwat din broder;

16. Men hörer han dig
icke, så tag ännu med dig
en eller två, på det all sak
skall bestå wid tvegge eller
tregge vittnes mun.

17. Hörer han dem icke,

så säg det församlingene;
hörer han icke församlinge-
na, så håll honom såsom
en Hedning och Publican.

18. Sannerliga säger
jag eder: Allt det I bin-
den på jordene, det skall
wara bundet i himmelen;
och allt det I lösen på
jordene, det skall wara löst
i himmelen.

19. Uttermera säger jag
eder: Der två af eder kom-
ma öfwerens på jordene,
hward ting det helst kan wa-
ra, som de bedja om, skall
dem det wedersaras af mi-
nom Fader, som är i him-
lom.

20. Ly hwar två eller
tre äro församlade i mitt
Namn, der är jag midt
ibland dem.

21. Då steg Petrus
fram till honom, och sade:
Herre, huru ofta skall min
broder synda emot mig, och
jag skall förlåta honom det?
Är sju resor nog?

22. Då sade Jesus till
honom: Jag säger dig, icke
sju resor, utan sjuttio si-
nom sju resor.

23. Förden skull är him-
melriket liknadt wid en
Konung, som wille hålla

räkenskap med sina tjänare.

24. Och när han begynte räkna, kom en fram för honom, som honom var skyldig tiotusend pund;

25. Och efter han hade icke der han kunde betala med, böd herren att han skulle säljas, och hans hustru, och barn, och allt det han ägde, och betalas med.

26. Då föll den tjänaren ned, och tillbad honom, och sade: Herre, haf tålmod med mig, jag vill allt betala dig.

27. Då varkuunade herren sig öfver den tjänaren, och lät honom lös, och gaf honom till det han var skyldig.

28. Då gick den tjänaren ut, och fann en af sina medtjenare, som honom var skyldig hundrade penningar; och han tog fatt på honom, och fick honom i halsen, drog honom, och sade: Betala det du äst skyldig.

29. Då föll hans medtjenare till hans fötter, och bad honom, sägandes: Gaf

tålmod med mig, jag vill allt betala dig.

30. Men han wille icke; utan gick bort, och kastade honom i fängelse, så länge han betalade det han var skyldig.

31. Då nu andre hans medtjenare sågo det som skedde, tyckte dem det ganska illa wara, och kommo, och kungjorde sinom herre allt det skedt war.

32. Då kallade hans herre honom för sig, och sade till honom: Du skallaktige tjenare, allt det du skyldig wast, gaf jag dig till, ty du bad mig;

33. Skulle du också icke hafwa förbarmat dig öfver din medtjenare, såsom jag förbarmade mig öfver dig?

34. Och hans herre wardt vred, och antwarcade honom bödlarna i händer, tilldes det war allt betaladt, som han honom skyldig war.

35. Så skall också min himmelske Fader göra eder, om I icke förlåten af edor hjerta, hwar och en sinom broder, det de bryta.

19. Capitlet.

Ägtenskaps band. Barns förmån.
Eiffens wäg. Ritledoms bruk.

Dch det begaf sig, när Jesus hade fullkomnat det talet, gick han ut af Galileen, och kom in i Judee landsändar, wid sidon af Jordan.

2. Dch honom följde mycket folk; och han gjorde dem der helbregda.

3. Då gingo de Phariseer fram till honom, frestade honom, och sade till honom: Är det ock rätt, att man skiljer sig wid sina hustru, för allahanda sakers skull?

4. Då swarade han, och sade till dem: Hafwen I icke läst, att den, som gjorde menniskona af begynnelsen, man och qwinno gjorde han dem?

5. Dch sade: Förden skull skall man öfswergifwa fader och moder, och blifwa när sine hustru; och de tu wardo e. t kött;

6. Så äro de icke nu tu, utan ett kött; det nu Gud hafwer sammanfogat, skall menniskan icke åtskilja.

7. Då sade de till ho-

nom: Hwi béd då Moses gifwa skiljobref, och öfswergifwa henne?

8. Sade han till dem: För edart hjertas hårdhets skull tillstodde Moses, att I måtten öfswergifwa edra hustrur; men af begynnelsen war det icke så.

9. Men jag säger eder: Swar som skiljer sina hustru ifrå sig, utan för hords skull, och tager ena andra, han gör hor; och den som tager den öfswergifna, han gör hor.

10. Då sade hans Lärjungar till honom: Hafwer mansens sak sig så med hustrune, då är icke godt gifwa sig i ägtenskap.

11. Då sade han till dem: Swar man tager icke detta ordet, utan de, hwilken det blifwer gifwet;

12. Ty somlige snöpte äro, som så äro födde af moderlifwet; och somlige snöpte äro, som äro snöpte af menniskom; och somlige snöpte äro, som sig sjelfwa hafwa snöpt, för himmelrilets skull. Hwilken som kan tagat, han taget.

13. Då wordo barn burne till honom, att han

skulle lägga händer på dem, och bedja; men Lärjungarna näpste dem.

14. Då sade Jesus: Väter betämna barnen, och förmener dem icke komma till mig; ty sådana hörer himmelriket till.

15. Och när han hade lagt händer på dem, gick han dädan.

16. Och si, en gick fram, och sade till honom: Gode Mästar, hwad godt skall jag göra, att jag må få ewinnerligt lif?

17. Då sade han till honom: Hwi kallar du mig godan? Ingen är god, utan Gud allena; men will du ingå till lifwet, så håll budorden.

18. Sade han till honom: Hvilka? Sade Jesus: Du skall icke dräpa: Du skall icke bedrifwa hor: Du skall icke stjåla: Du skall icke bära falskt vittne.

19. Hedra din fader och dina moder; och du skall älska din nästa, såsom dig sjelf.

20. Då sade den unge mannen till honom: Allt detta hafwer jag hållit af min ungdom; hwad fattas mig ännu?

21. Sade Jesus till honom: Will du wara fullkomlig, så gåd bort, sälj det du hafwer, och gif de fattiga, och du skall få en skatt i himmelen; och kom, och följ mig.

22. När den unge mannen hörde detta ordet, gick han bedröfwad bort; ty han hade många ägodelar.

23. Då sade Jesus till sina Lärjungar: Sannerliga säger jag eder: Dem rika är swårt gå in i himmelriket.

24. Och yttermera säger jag eder: Det är lättare, att en camel går genom ett nålsöga, än att en rik kommer i Guds rike.

25. När Lärjungarna detta hörde, wordo de ganska förfärad, och sade: Hvilka då warda saliga?

26. Då såg Jesus till dem, och sade till dem: För menniskom är det omöjligt; men för Gudi äro allting möjlig.

27. Då svarade Petrus, och sade till honom: Si, wi hafwe öfswergifwit allting, och följt dig; hwad skole wi få dershöre?

28. Då sade Jesus till

dem: Sannerliga säger jag eder, att J, som mig hafwen efterföljt, i den nya födelsen, när menniskones Son warder sittandes på sinns majestäts säte, då skolen och J sitta på tolf säte, dömande de tolf Israels slägte.

29. Och hwar och en, som öfvergifwer hus, eller bröder, eller systrar, eller fader, eller moder, eller hustru, eller barn, eller åkrar, för mitt Namns skull, han skall få hundradefaldt, och ärfwa ewinnerligt lif;

30. Men många de främste blifwa de ytterste, och de ytterste de främste.

20. Capitlet.

Wingården. Jesu lidande. Därjungarnas träta. Två blinde.

Förty himmelriket är likt enom husbonda, som gick ut bittida om morgonen, till att leja sig arbetare i sin wingård.

2. Och när han hade warit öfverens med arbetarena om en wis dagspenning, sände han dem i sin wingård.

3. Sedan gick han ut wid tredje stunden, och såg

några andra ståndande fåfänga på torget;

4. Och sade till dem: Går och J uti min wingård; och hwad skäligen är, will jag gifwa eder.

5. Och de gingo. Och åter gick han ut wid sjette och nionde stunden, och gjorde sammaledes.

6. Men wid den ellfte stundena gick han ut, och fann några andra ståndande fåfänga, och sade till dem: Hwi stån J här hela dagen fåfänge?

7. De sade till honom: Ty ingen hafwer lejt oss. Då sade han till dem: Går och J uti min wingård; och hwad skäligen är, skolen J få.

8. När aftonen kom, sade wingårdsherren till sin skaffare: Ställa fram arbetarena, och gif dem deras lön, begynnandes på de sista, intill de första.

9. Och när de kommo fram, som wid ellfte stundena komne woro, fick hwardera dagspenningen.

10. Men när de förste kommo, mente de, att de skulle fått mer; och singo och hwardera dagspenningen.

11. Och när de så fin-
go, knorrade de emot hus-
bondan;

12. Och sade: Dese fi-
ste hafwa arbetat en tim-
ma, och du gjorde dem li-
ka med oss, som hafwa
burit dagsens tunga och
bettan.

13. Då swarade han
enom af dem, och sade: Min
vän, jag gör dig ingen
orätt; wast du icke öfwer-
ens med mig om en wis
dagspenning?

14. Tag det dig tillhö-
rer, och gåd din wäg; men
jag will gifwa denna fista
så mycket som dig.

15. Eller må jag icke
göra uti min ting hwad jag
will? Ser du fördenskull
lla ut, att jag så god är?

16. Alltså warda de yt-
terste de främste, och de
främste de ytterste. Ty män-
ge äro kallade; men få äro
utwalde.

17. Och så drog JEsus
upp till Jerusalem, och tog
de tolf Lärjungarna till sig
på wägen, och sade till dem:

18. Si, wi farom upp
till Jerusalem, och menni-
skones Son skall öfwerant-
wardas dem öfwersta Pre-

stomen, och dem Skrifflär-
dom; och de skola döma
honom till döden.

19. Och de skola öfwer-
antwarda honom Gedni-
gomen, till att begabbas,
och hudslängas, och kors-
fästas; och tredje dagen skall
han uppstå igen.

20. Då steg Zebedei
söners moder fram till ho-
nom, med sina söner, tillbad
honom, och begärade något
af honom.

21. Då sade han till
henne: Hwad will du?
Sade hon till honom: Dåt
dessa två mina söner sitta
i ditt rike; den ena på dina
högra hand, och den andra
på dina wenstra.

22. Då swarade JEsus,
och sade: J weten icke hwad
J bedjen; kunnen J dricka
den kalken, som jag skall
dricka, och döpas med det
dopet, som jag döpes med?
Då sade de till honom:
Ja, wäl.

23. Sade han till dem:
Min kalk skolen J wisst
dricka, och döpas med det
dop, som jag döpes med;
men sitta på mina högra
hand och wenstra, står icke
mig till att gifwa, utan

dem som det tillredt är af minom Fader.

24. När de tio det hörde, wordo de misflynte på de två brödberna.

25. Då kallade Jesus dem till sig, och sade: I weten, att werldslige Förfar äro rådaande, och de, som herrar äro, hafwa magtena.

26. Så skall det icke vara ibland eder; utan den, som will vara mächtig ibland eder, han ware edar tjenare.

27. Och hwilken ibland eder will vara den främste, han ware edar dräng.

28. Såsom menniskones Son är icke kommen, på det han will låta tjena sig; utan att han will tjena, och gifwa sitt lif till återlösning för många.

29. Och när de gingo utaf Jericho, följde honom mycket folk.

30. Och si, två blinde såto wid wägen; och när de hörde, att Jesus gick der fram, ropade de, och sade: Åh! Herre, Davids Son, förbarma dig öfwer oss.

31. Men folket näpste dem, att de skulle tiga. Då

ropade de desamer, och sade: Åh! Herre, Davids Son, förbarma dig öfwer oss.

32. Då stannade Jesus, och kallade dem, och sade: Hvad wiljen I, att jag skall göra eder?

33. De sade till honom: Herre, att vår ögon måtte öppnas.

34. Då warkunnade sig Jesus öfwer dem, och tog på deras ögon; och straxt fingo de sina syn, och följde honom.

21. Capitlet.

Jesus intrider, renar templet
straffar Phariseerna.

Och när de kallades Jerusalems, och kommo till Bethphage, wid Oljoberget, sände Jesus två sina Lärjungar;

2. Och sade till dem: Går i byn, som ligger för eder; och straxt warden I finnande ena åsninno bundna, och sålan när henne; löser dem, och leder till mig.

3. Och om någon talar eder till, så säger: Herren behöfwer dem; och straxt släpper han dem.

4. Detta är allt skedt, att det skulle fullkomnas,

som sagdt är genom Propheten, som sade:

8. Säger till dottrena Zion; **Si, din Konung kommer till dig, saltmodig, ridandes på ene åsninno, och på en arbetes åsninno's fåla.**

6. Därjungarna gingo bort, och gjorde som Jesus hade dem befallt;

7. Och ledde till honom åsninnona och fålan; och lade sin kläder på dem, och satte honom deruppå.

8. Mycket folk bredde sin kläder på vägen; de andre skåro qvistar af träen, och strödde på vägen.

9. Men folket, som föregick, och de, som efterföljde, ropade och sade: Hosanna, Davids Sone; välsignad ware han, som kommer i Herrens Namn; Hosanna i höjdene.

10. Och när han kom in i Jerusalem, upprörde sig hela staden, och sade: Hv är denne?

11. Då sade folket: Denne är Jesus, den Propheten af Nazareth i Galileen.

12. Och gick Jesus in i Guds tempel, och dref ut alla de der köpte och sål-

de i templet, och omstötte wexlareborden, och duswomånglarenas fåte;

13. Och sade till dem: Det är skrifwet: Mitt hus skall kallas ett bönehus; men I hafwen gjort ena röfwarekulo deraf.

14. Och till honom kommo blinde och halte i templet; och han gjorde dem helbregda.

15. När de öfwerste Presterna och de Skriftlärde sågo de under, som han gjorde, och barnen, som ropade i templet, sågande: Hosanna, Davids Sone, blefwo de misflynte;

16. Och sade till honom: Hörer du hwad desse säga? Då sade Jesus till dem: Hwi icke? Hastwen I aldrig läst: Af barnas och spenabarnas mun hafwer dn fullkomnat lofwet?

17. Då öfwer gaf han dem, och gick utu staden till Bethanien, och blef der.

18. Om morgonen, när han gick in i staden igen, hungrade honom.

19. Och hån fick se ett fikonaträ wid vägen, och gick dertill, och fann intet deruppå, utan allenast löf;

och sade till det: Väre aldrig här efter frukt på dig. Och fikonatrat blef straxt torrt.

20. Och när Lärjungarna sågo det, förundrade de sig, och sade: Huru är det fikonatrat så snart torrladt?

21. Då svarade Jesus, och sade till dem: Sannerliga säger jag eder: Om I hafwen trona, och twifflen intet, så warden I icke allenast gibrande sådant, som med fikonatrat skedde; utan jennwål, om I sägen till detta berget: Håf dig upp, och kasta dig i hafwet, då skall det ske;

22. Och allt det I bedjen i bönene, troendes, det skolen I få.

23. Och när han kom i templet, gingo de öfwerste Presterna och de äldste i folket till honom, der han lärde, och sade: Af hwad magt gör du detta? Och hwilken hafwer gifwit dig denna magten?

24. Då svarade Jesus, och sade till dem: Jag will och spörja eder ett ord; om I sägen mig det, will jag och säga eder, af hwad magt jag detta gör:

25. Swadan war Johannis döpselse? Af himmelen eller af menniskom? Då tänkte de wid sig sjelfwa, och sade: Sägom wi, af himmelen, då säger han till oss: Hwi trodden I då honom icke?

26. Sägom wi och, af menniskom, så rädes wi folket; ty alle höllo Johannes för en Prophet.

27. Då svarade de Jesus, och sade: Wi wete det icke. Sade han till dem: Icke heller säger jag eder, af hwad magt jag detta gör.

28. Men hwad synes eder? En man hade två söner, och gick till den första, och sade: Son, gå, och arbeta i dag i min wingård.

29. Han svarade, och sade: Jag will icke. Sedan ångrade honom det, och gick åstad.

30. Och gick han till den andra, och sade samma lunda. Då svarade han, och sade: Ja, Herre; och gick intet.

31. Hwilken af de två gjorde det fadren wille? De sade till honom: Den förste. Sade Jesus till dem: Sannerliga säger jag eder,

att Publicaner och skökor skola gå i himmelriket förr än J.

32. Johannes kom till eder, och lärde eder rätta vägen, och J trodden honom intet; men Publicaner och skökor trodde honom; och ändock J det sägen, hafwen J dock sedan ingen bättring gjort, att J måtten trott honom.

33. Hörer en annor lifnelse: Det war en husbonde, som planterade en wingård, och gärde der gård omkring, och grof en press derinne, och byggde ett torn, och utlesde honom wingårdsmännom, och for utländes.

34. När nu fruktens tid kom, sände han sina tjenare till wingårdsmännerna, att de skulle uppbära hans frukt.

35. Då togo wingårdsmännerna fatt på hans tjenare; den ena hudslängde de, den andra slogo de ihjäl, den tredje stenade de.

36. Åter sände han andra tjenare, flera än de första; och de gjorde dem sammaledes.

37. På det sista sände

han sin son till dem, och sade: De hafwa ju ena försyn för min son.

38. Men när wingårdsmännerna sågo sonen, sade de emellan sig: Denne är arfvingen; kommer, låter oss slå honom ihjäl, och så få wi hans arfwedel.

39. Och de togo fatt på honom, drefswo honom ut af wingården, och slogo honom ihjäl.

40. När nu wingårdsherren kommer, hwad skall han göra åt de wingårdsmännerna?

41. Sade de till honom: De onda skall han illa för-göra, och leja sin wingård androm wingårdsmännom, de som gifwa honom fruktens i rättom tid.

42. Då sade Jesus till dem: Hafwen J aldrig läst i Skriftene? Den stenen, som byggningsmännerna bortkastade, han är blifwen en hörnsten; af Heranom är detta sedt, och är underligt för vår ögon.

43. Derföre säger jag eder, att Guds rike skall tagas från eder, och warda gifwet Hedningomen, som göra des frukt.

44. Och hwilken som faller på denna stenen, han warder krossad; men uppå hwilken han faller, den slår han sönder i stycker.

45. Och när de öfwerste Presterna och Phariseerna hörde hans liknelser, förnummo de, att han talade om dem.

46. Och de wille hafwa tagit fatt på honom; men de räddes för folket, ty de höllo honom för en Prophet.

22. Capitlet.

Bröllopskläder. Resarens stätt. Uppståndelsen. Öppersta budet. Christi Fader.

Och swarade Jesus, och talade dem åter till genom liknelser, sägandes:

2. Himmelriket är likt enom Konung, som gjorde bröllop åt sin son;

3. Och sände ut sina tjenare, att de skulle kalla dem, som budne woro till bröllopet; och de wille icke komma.

4. Åter sände han ut andra tjenare, sägandes: Säger dem som budne äro: Si, jag hafwer tillredt min måltid; mine oxar och min gödebofskap äro slagta, och

all ting äro redo; kommer till bröllop.

5. Men de försummade det; och gingo bort, den ene till sin afwelsgård, den andre till sin köpenskap.

6. Och somlige togo fatt på hans tjenare, hädde och dråpo dem.

7. När Konungen det hörde, wardt han vred, och sände ut sina härar, och förgjorde de dråpare, och brände upp deras stad.

8. Då sade han till sina tjenare: Bröllopet är tillredt; men de, som woro budne, woro icke wärdige.

9. Derföre går ut på wägarna, och alla de I finnen, kaller till bröllopet.

10. Och tjenarena gingo ut på wägarna, och församlade alla, så många de funno, både onda och goda; och borden wordo all fullsatt.

11. Då gick Konungen in, att han skulle bese gästerna, och såg der en man, som war icke klädd i bröllopskläder;

12. Och sade till honom: Min wän, huru kom du härin, och hafwer icke bröllopskläder? Och han tigde.

13. Då sade Konungen

till tjenarena: Binder honom händer och fötter, och kastar honom i det yttersta mörkret; der skall wara gråt och tandagnisflan.

14. Ty många äro lal-lade, och få utkorade.

15. Då gingo de Pharisæer bort, och lade råd, huru de måtte beslå honom med orden;

16. Och sände sina lärjungar till honom, med de Herodianer, och sade: Mästare, wi wete, att du äst sannfärdig, och lärer Guds wäg rätt, och du rådes för ingen; ty du ser icke efter människors person.

17. Så säg oss: Huru synes dig? Är det rätt, att man gifwer Kejsaren om skatt, eller ej?

18. När Jesus märkte deras skalkhet, sade han: Gwi fresten I mig, I skrymtare?

19. Läter mig se myntet på skattpenningen. Och de singo honom penningen.

20. Och han sade till dem: Gwars beläte och bwerskrift är detta?

21. De sade till honom: Kejsarens. Då sade han till dem: Så gifwer Kejsaren om det Kejsaren om

tillhörer, och Gud det Gud tillhörer.

22. När de det hörde, sbrundrade de sig; och bwergåfwo honom, gånge de ifrå honom.

23. På den dagen gingo till honom de Sadduceer, som säga, att ingen uppståndelse är; och frågade honom,

24. Sägende: Mästare, Mose sade: Om någor blifwer dödd barnlös, då skall hans broder taga hans hustru till ägta, och uppväcka sinom broder säd.

25. När oss woro sju bröder; den förste tog sig hustru, och blef dödd; och efter han hade ingen säd, lefde han sina hustru sinom broder.

26. Sammalunda och den andre, och den tredje, allt intill den sjunde.

27. Sift af allom blef och qwinnan dödd.

28. När nu uppståndelsen sker, hwilkens hustru af de sju blifwer hon? Ty de hafwa alle haft henne.

29. Då swarade Jesus, och sade till dem: I faren wille, och weten icke Skriftena, ej heller Guds kraft.

30. Ty i uppståndelsen hvarken tager man sig hustru, eller qwinna gifis manne; utan de äro lika som Guds Änglar i himmelen.

31. Men om de dödas uppståndelse hafwen I icke läsit, hwad eder sagdt är af Gudi, som sade:

32. Jag är Abrahams Gud, och Isaacs Gud, och Jacobs Gud? Gud är icke de dödas Gud, utan deras som lefwande äro.

33. Och när folket sådant hörde, förundrade de sig öfwer hans lärdom.

34. När de Phariseer hörde, att han hade stoppat de Sadduceer munnen till, församlade de sig.

35. Och en af dem, som war en Skriftlärd, frestade honom, sägandes:

36. Mästar, hwilket är det yppersta budet i lagen?

37. Då sade Iesus till honom: Du skall älska Herren din Gud, af allt ditt hjerta, och af allo dine själ, och af all din håg.

38. Detta är det yppersta och största budet.

39. Det andra är dejtollit: Du skall älska din nästa som dig sjelf.

40. På dessa två buden hänger all lagen och Propheterna.

41. När nu de Phariseer woro tillhopa, frågade dem Iesus;

42. Och sade: Hwad synes eder om Christo? Hvars son är han? Sade de till honom: Davids.†

43. Då sade han till dem: Hwi kallar då David honom i Andanom Herrens, sägandes:

44. Herren sade till min Herrens: Sätt dig på mina högra hand, tilldess jag lägger dina fiendar dig till en fotapall.

45. Efter nu David kallar honom Herrens, huru är han då hans son?

46. Och ingen kunde swara honom ett ord; och ifrå den dagen dristade sig ej heller någor att fråga honom något mer.

23. Capitlet.

We öfwer de Skriftlärda och Jerusalem.

Då talade Iesus till folket, och till sina Lärjungar,

2. Sägandes: På Mose

stol sitta de Skriftlärde och Phariseer.

3. Allt det de bjuda eder hålla, det håller och görer; men efter deras gerningar görer icke; ty de säga, och göra intet.

4. De binda tunga och odrägeliga bördor till samman, och lägga menniskomen på hårdarna; men de vilja icke sjelfwe röra dem med ett finger.

5. Men alla sina gerningar göra de, på det de skola warda sedde af menniskomen; de göra sina tänkeskrifter breda, och fållarna på sin kläder stora;

6. De sitta gerna främst wid borden, och i Synagogorna;

7. Och vilja gerna warda helsade på torgen, och heta af menniskomen: Rabbi, Rabbi.

8. Men I skolen icke låta kalla eder Rabbi; ty en är edar Mästare, Kristus, och I ären alle bröder.

9. Och I skolen ingen fader kalla eder på jordene; ty en är edar Fader, som är i himlom.

10. Och I skolen icke

låta kalla eder Mästare; ty en är edar Mästare, Kristus.

11. Den som är ypperst ibland eder, han skall waro edar tjenare.

12. Ty den sig upphöjer, han skall warda förnedrad; och den sig förnedrar, han skall warda upphöjd.

13. We eder, Skriftlärde och Phariseer; I skrymtare, som tillsluten himmelriket för menniskomen: I gån icke der sjelfwe in, och dem som in wilja tillstädjen I icke ingå.

14. We eder, Skriftlärde och Phariseer; I skrymtare, som uppåten enkorð hus, förebärande långa böner; fördensfull skolen I få des hårdare fördomelse.

15. We eder, Skriftlärde och Phariseer; I skrymtare, som faren omkring watten och land, att I skolen göra en Profelyt; och när han gjord är, gören I honom till helwetes barn, dubbelt mer än I sjelfwe ären.

16. We eder, blinde ledare, ty I sägen: Swilken som swär wid templet, det är intet; men den som swär

wid guldet i templet, han är saker.

17. I galne och blinde, hwilket är yppare, guldet, eller templet, som helgar guldet?

18. Och hwilken som swär wid altaret, det är lutet; men den der swär wid offret, som deruppå är, han är saker.

19. I galne och blinde, hwilket är yppare, offret, eller altaret, som helgar offret?

20. Derföre, den som swär wid altaret, han swär wid det sjelft, och wid allt det derpå är.

21. Och den som swär wid templet, han swär wid det sjelft, och wid honom, som deruti bor.

22. Och den som swär wid himmelen, han swär wid Guds stol, och wid honom, som deruppå sitter.

23. We eder, Skriftlärde och Phariseer; I skrymtare, som gören tiond af mynto, bill och kumin, och låten bestå det som swårast är i lagen, nämliga domen, barmhertigheten och tron; detta skulle man göra, och det andra icke låta.

24. I blinde ledare, som filen myggor, och uppswölgen camelen.

25. We eder, Skriftlärde och Phariseer; I skrymtare, som gören drickelaret och fatet rent utantill; men innantill äro all ting full med rof och orenlighet.

26. Du blinde Pharisee, gör först rent det som är innantill i drickelaret, och i fatet, att det utvärtes är må och rent warda.

27. We eder, Skriftlärde och Phariseer; I skrymtare, som ären lke de graswar, som utantill äro hwitmenade, hwilka utvärtes synas dägelliga; men innantill äro de fulla med de dödas ben och all orenlighet.

28. Så synes och I utvärtes för människomen rättfärdige; men inwärtes ären I fulle med skrymteri och odygd.

29. We eder, Skriftlärde och Phariseer; I skrymtare, som uppbyggen Propheternas graswar, och pryden de rättfärdigas grifter;

30. Sägande: Hade wi varit i våra fäders tid, wi skulle icke hafwa varit

delaktige med dem i Propheternas blod.

31. Så betygen I då öfwer eder sjelfwa, att I ären deras barn, som Propheterna dräpo.

32. Nu wäl, uppfyller och I edra fädrens mått.

33. I ormar, I huggormars afföda, huru skolen I undfly helvetes fördömmelse?

34. Dersöre, si, jag sänder till eder Propheter, och wisa och Skriftlärdä; och somliga af dem skolen I dräpa och korsfästa, och somliga af dem skolen I hudflänga i edra Synagogor, och förfölja ifrå den ena staden till den andra;

35. På det öfwer eder skall komma allt rättfärdigt blod, som är utgjutet på jordene, ifrå dens rättfärdiga Abels blod, intill Zacharie, Barachie sons, blod, hwilken I dräpen emellan templet och altaret.

36. Sannerliga säger jag eder, att allt detta skall komma uppå detta slägtet.

37. Jerusalem, Jerusalem, du som dräper Propheterna, och stenar dem som äro sände till dig; huru ofta

hafwer jag welat församla din barn, lika som hönan församlar sina kycklingar under sina wingar, och I willen icke?

38. Si, edart hus skall eder blifwa öde.

39. Ty jag säger eder: Efter denna tiden skolen I icke se mig, tilldess I skolen säga: Vällignad ware han, som kommer i Herrens Namn.

24. Capitlet.

Jerusalems förstöring. Werldens ände.

Då gick Jesus sin wäg utaf templet; och hans lärjungar gingo till honom, att de skulle låta honom se templets byggning.

2. Då sade Jesus till dem: Sen I icke allt detta? Sannerliga säger jag eder: Här skall icke låtas en sten på den andra, som icke blifwer nederbruten.

3. Och när han satt på Oljoberget, gingo hans lärjungar till honom af sides, och sade: Säg oss, när detta skall ske? Och hwad warder för tecken till din tillkommelse, och werldens ända?

4. Då swarade Jesus, kärleken i mångom förkolnad. Ser till, att ingen förförer eder.

5. Ty många skola komma i mitt Namn, och säga: Jag är Kristus; och skola förföra många.

6. I skolen få höra örlig, och rykte af örlig. Ser till, att I blifwen icke förfossade; ty allt detta måste ske, men det är icke straxt änden.

7. Det ena folket skall resa sig upp emot det andra, och det ena riket emot det andra; och skola blifwa pestilentier, och hunger, och jordbäfning, mångastäds.

8. Då skall nöden aldrast först begynnas.

9. Då skola de öfverantwarda eder uti tvång, och dräpa eder; och I skolen blifwa hatade af all folk, för mitt Namns skull.

10. Och då skola många förargas, och inbördes den ena förråda den andra, och inbördes hata hwarannan.

11. Och många falske Profheter skola uppkomma, och förföra många.

12. Och efter det ondskan får öfverhandena, warder

13. Men den som blifwer fast uti ändan, han warder salig.

14. Och detta Evangelium om riket skall warda predikadt i hela werldene, till ett vittnesbörd öfver all folk; och då skall änden komma.

15. När I nu fän se fördölsens styggelse, af hwilko sagdt är genom Daniel Propheten, ständande i det helga rummet; den som läset, han gifwe ått deruppå;

16. De som då i Judiska landet äro, fly de på bergen;

17. Och den som är uppå taket, han stige icke ned, till att taga något ut af sitt hus;

18. Och den som är ute på markene, gånge icke tillbaka efter sin kläder.

19. Men we dem som hafwande äro, och dem som dia gifwa, i den tiden.

20. Men beder, att edor flykt sker icke om wintren, eller om Sabbathen.

21. Ty då skall warda en stor wedermöda, så att hon hafwer icke varit så-

dana ifrå werldenes begyn-
nelse och till denna tiden,
ej heller warda skall.

22. Och om de dagar icke
worde förstäckte, då worde
lutet kött frälst; men för de
utwaldas skull skola de da-
gar warda förstäckte.

23. Om någor säger då
till eder: Si, här är Chri-
stus, eller der; så tror det
intet.

24. Ty falske Christi och
falske Propheter skola upp-
komma, och skola göra stor
tecken och under; så att,
om möjligit wore, skola oc-
k de utwalde förförde warda.

25. Si, jag hafwer sagt
eder det framsföreat.

26. Derföre, om de då
säga till eder: Si, han är uti
öknene; går icke ut: Si, han
är i kammaren; tror det icke.

27. Ty såsom Iungelden
går ut af öster, och synes
allt intill wester; så warder
ock menniskones Sons till-
kommelse.

28. Men der som åtelen
är, dit församla sig ock ör-
narna.

29. Men straxt efter den
tidens wedermödo skall so-
len blifwa mörk, och må-
nen skall icke gifwa sitt sken,

och stjernorna skola falla af
himmelen, och himlarnas
kraster skola bäfwa.

30. Och då skall synas
menniskones Sons tecken i
himmelen; och då skola all-
slägte på jordene jämra sig,
och skola se menniskones
Son komma i himmelens
sky, med stora kraft och här-
lighet.

31. Och han skall ut-
sända sina Änglar, med
höga basunaröst; och de sko-
la församla hans utwalda
ifrå de fyra wäder; ifrå den
ena himmelens ända till den
andra.

32. Af fikonatrat lærer
en liknelse: När nu des
qwistar knoppas, och löf-
wet begynner springa ut,
så weten I, att sommaren
är hardt när;

33. Så ock, när I se
allt detta, så weter, att det
är hardt för dörrene.

34. Sannerliga säger
jag eder: Detta slägtet skall
icke förgås, förrän allt det-
ta sker.

35. Himmel och jord
skola förgås; men min
ord skola icke förgås.

36. Men om den dagen
och om den stundena wet

ingen, icke Anglarna i himmelen, utan min Fader allena.

37. Men lita som det var i Noe tid, så skall också människones Sons tillkomme vara.

38. Ty såsom de voro i de dagar för floderna; de äto och drucko, togo husstrur, och gåswoos mannom, intill den dagen, då Noe gick i arken;

39. Och wisste intet af, för en floden kom, och tog dem allasamman bort; så skall också människones Sons tillkommelse vara.

40. Då skola två vara ute på markene; den ene blifwer upptagen, den andre blifwer qwarlåten.

41. Två skola mala på ene qvarn; den ene blifwer upptagen, den andre blifwer qwarlåten.

42. Baker fördenstull; ty I weten icke, hwad stund edar Herre warder kommandes.

43. Men det skolen I weta, att wisste husbonden, hwad stund tjuftwen skulle komma, förwisso wakade han, och låte icke uppbryta sitt hus.

44. Derföre warer I också redo; ty, den stund I icke menen, warder människones Son kommandes.

45. Swilken är nu en trogen och snäll tjenare, som herren hafwer satt öfwer sitt husfolk, att han skall gifwa dem mat i rättom tid?

46. Salig är den tjenaren, som hans herre finner så gibrande, när han kommer.

47. Sannerliga säger jag eder, han skall sätta honom öfwer alla sina ägodelar.

48. Men om så är, att den onde tjenaren säger i sitt hjerta: Min herre kommer icke ännu brådt;

49. Och begynner så slå sina medtjenare; ja, äta och dricka med de druckna;

50. Så kommer dens tjenarens herre, den dag han icke wäntar honom, och den stund han icke menar;

51. Och skall sänderugga honom, och gifwa honom hans lön med skrymtare. Der skall vara gråt och tandagnisplan.

25. Capitlet.

Tio jungfrur. Trogen, otrogen tjenare. Öttriska dommen.

Då warder himmelriket likt tio jungfrur, som togo sina lampor, och gingo ut emot brudgummen.

1. Men fem af dem woro wisa, och fem fåwitiska.

2. De fåwitiska togo sina lampor, och togo inga oljo med sig;

3. Men de wisa togo oljo i sin kårile, samt med lampomen.

4. Då nu brudgummen dröfde, blefwo de alla sömniga, och sofwo.

5. Men om midnattstid wardt ett anskri: Si, brudgummen kommer; går ut emot honom.

6. Då stodo alla de jungfrurna upp, och redde sina lampor till.

7. Då sade de fåwitiska till de wisa: Gifwer oss af edra oljo; ty våra lampor flöckna.

8. Då swarade de wisa, sägande: Ingalunda; på det både oss och eder icke skall fattas; utan går heldre till dem som sälja, och köper till eder själswa.

9. När de gingo och skulle köpa, kom brudgummen; och de, som redo woro, gingo in med honom i bröllopet, och börren tillstängdes.

10. På det sista kommo och de andra jungfrurna, och sade: Herre, Herre, låt upp för oss.

11. Då swarade han, och sade: Sannerliga säger jag eder: Jag känner eder intet.

12. Waker fördensfull; ty I weten hwarken dag eller stund, när människones Son är kommandes.

13. Ty lika som en man, den utländes for, kallade sina tjenare, och fick dem sina ägodelar i händer;

14. Och fick enom fem pund, enom tu, och enom ett, hwarjom efter hans magt; och for straxt bort.

15. Då gick den bort, som fem pund hade fått, och handlade med dem; och wann annor fem pund.

16. Sammalunda och den som tu hade fått, wann och annor tu.

17. Men den som ett hade fått, gick bort, grof i jordena, och bortgömde sin herras penningar.

19. En lång tid derefter kom de tjenares herre, och höll räkenskap med dem.

20. Då steg han fram, som hade fått fem pund, och bar fram annor fem pund, och sade: Herre, du fick mig fem pund; si, annor fem pund hafwer jag wunnit med dem.

21. Då sade hans herre till honom: Uck! du gode och trogne tjenare, öfwer en ringa ting hafwer du warit trogen, jag skall sätta dig öfwer mycket; gåck in i dinns herras glädje.

22. Då gick också den fram, som hade fått tu pund, och sade: Herre, du fick mig tu pund; si, annor tu pund hafwer jag wunnit dermed.

23. Då sade hans herre till honom: Uck! du gode och trogne tjenare, öfwer en ringa ting hafwer du warit trogen, jag skall sätta dig öfwer mycket; gåck in i dinns herras glädje.

24. Då kom också den fram, som hade fått ett pund, och sade: Herre, jag visste, att du äst en sträng man; du uppskär der du intet sådde, och upphemtar der du intet strödde.

25. Och jag fruktade mig, gick bort, och gömde ditt pund i jordene; si, här hafwer du det dig tillhörer.

26. Då svarade hans herre, och sade till honom: Du onde och late tjenare; visste du, att jag uppskär der jag intet sådde, och upphemtar der jag intet strödde;

27. Så skulle du hafwa fått werklarena mina penningar; och när jag hade kommit, hade jag ju fått mitt med winning.

28. Derföre tager af honom pundet, och gifwer honom, som tio pund hafwer.

29. Ty hvarjom och enom, som hafwer, skall warda gifvet, och han skall hafwa nog; men den som icke hafwer, det som han hafwer, skall också tagas ifrån honom.

30. Och den onyttiga tjenaren kaster uti det yttersta mörkret; der skall wara gråt och tandagnisflan.

31. Men när människones Son kommer i sitt majestät, och alle helige Änglar med honom, då skall han sitta på sinns härlighets stol.

32. Och för honom skola församlas all folk; och han skall skilja dem, den ena ifrån

den andra, såsom en herde skiljer fåren ifrå getterna.

33. Och fåren skall han ställa på sin högra sido, och getterna på den wänstra.

34. Då skall Konungen säga till dem, som äro på hans högra sido: Kommer, I mins Faders wälsignade, och besitter det riket, som eder tillredt är ifrå werldens begynnelse.

35. Ty jag war hungrig, och I gästwen mig äta; jag war törstig, och I gästwen mig dricka; jag war huswäll, och I herbergaden mig;

36. Nakot, och I klädden mig; sjuk, och I sökten mig; jag war i hättelse, och I kommen till mig.

37. Då skola de rättfärdige swara honom, och säga: Herre, när sågom wi dig hungrigan, och spisadom dig; eller törstigan, och gästwom dig dricka?

38. När sågom wi dig wara huswällan, och herbergadom dig; eller nakotan, och kläddom dig?

39. Eller när sågom wi dig sjukan, eller i hättelse, och komnom till dig?

40. Då skall Konungen

swara, och säga till dem: Sannerliga säger jag eder: Det I hafwen gjort enom af dessa minsta mina bröder; det hafwen I gjort mig.

41. Då skall han också säga till dem på wänstra sidone: Går bort ifrå mig, I förbannade, uti ewinnerlig eld, som djestlenom och hans änglom tillredd är.

42. Ty jag war hungrig, och I gästwen mig icke äta; jag war törstig, och I gästwen mig icke dricka.

43. Jag war huswäll, och I herbergaden mig icke; nakot, och I klädden mig icke; jag war sjuk och i hättelse, och I sökten mig icke.

44. Då skola också de swara honom, och säga: Herre, när såge wi dig hungrigan, eller törstigan, eller huswällan, eller nakotan, eller sjukan, eller i hättelse, och hafwom icke tjent dig?

45. Då skall han swara dem och säga: Sannerliga säger jag eder: Swad I icke hafwen gjort enom af dessa minsta, det hafwen I också icke gjort mig.

46. Och dessa skola då gå uti ewiga pinne; men de rättfärdige i ewinnerligt lif.

26. Capitlet.

Christus smord, såld. Deß Påsta, Mattward, ångest, bön, fångslande, förhör. Petri fall.

Och det begaf sig, när JEsus hade lyktat all dessa ord, sade han till sina Därfjungar:

2. I weten, att två dagar härefter warder Påsta; och människones Son skall öfwerantwardas till att korsfästas.

3. Då församlade sig de öfwerste Presterna, och de Skriftlärde, och de äldste i folket, uti den öfwersta Prestens palats, som het Caiphas;

4. Och rådslogo, huru de måtte få gripa JEsus med list, och dräpa honom.

5. Dock sade de: Icke i högtiden, att ett upplopp icke warder i folkena.

6. Då nu JEsus war i Bethanien, i den spitelka Simons hus;

7. Steg en qwinna fram till honom, och hade ett glas med dyr smörjelse; och göt det på hans hufvud, der han satt wid bord.

8. Då hans Därfjungar det sågo, wordo de misly-

te, och sade: Hvad gjordes denna förspillning behof?

9. Denna smörjelse måtte man hafwa wäl dyrt sålt, och gifwit de fattiga.

10. När JEsus det förnam, sade han till dem: Hwi gören I denna qwinnone illa tillfrids? ty hon hafwer gjort med mig en god gerning.

11. I hafwen alltid fattiga när eder; men alltid hafwen I icke mig.

12. Det hon hafwer utgjutit denna smörjelsen på min lekamen, det hafwer hon gjort mig till begrafning.

13. Sannerliga säger jag eder, hwar som helst i hela werldene detta Evangelium warder predikadt, skall och detta, som hon gjorde, sagdt warda henne till åminnelse.

14. Då gick en af de tolf, som het Judas Ischarioth, bort till de öfwersta Presterna;

15. Och sade: Hvad wiljen I gifwa mig, att jag förräder eder honom? Och de wordo öfwerens med honom om tretio silspemningar.

16. Och ifrå den tiden sökte han tillfälle, att han måtte förråda honom.

17. Men på första Sötwe den brödsdagen gingo Därjungarna till Jesum, och sade till honom: Swar will du, att wi skole tillreda dig äta Påskalambet?

18. Då sade han: Gär in i staden till en, och säger honom: Mästaren låter säga dig: Min tid är hardt när; när dig will jag hålla Påska, med mina Därjungar.

19. Och Därjungarna gjorde som Jesus befallde dem, och tillredde Påskalambet.

20. Och om aftonen satte han sig till bords med de tolf.

21. Och wid de äto, sade han: Sannerliga säger jag eder, en af eder skall förråda mig.

22. Då wordo de swärliga bedröfwade, och begynte hwar i sin stad säga till honom: Herre, icke är jag den samme?

23. Då swarade han, och sade: Den, som med mig doppade handena i fatet, han skall förråda mig.

24. Menniskones Son warder gåendes, som skrifwet är om honom; men

we den mennisko, af hwilke menniskones Son warder förrådd; det wore de menniskone bättre, att hon aldrig hade född varit.

25. Då swarade Judas, som förrådde honom, och sade: Mästar, icke är jag den samme? Sade han till honom: Du sadet.

26. Men när de äto, tog Jesus brödet; tackade, och bröt, och gaf Därjungomen, och sade: Tagger, äter; detta är min lekamen.

27. Och han tog kalken, och tackade, gaf dem, och sade: Dricker häraf alle.

28. Ty detta är min blod, des nya Testaments, hwilken utgjuten warder för mångom, till syndernas förlåtelse.

29. Jag säger eder: Här-efter skall jag icke dricka af denna winträs frukt, intill den dagen jag warder det drickandes nytt med eder i mins Faderns rike.

30. Och när de hade sagt loffsången, gingo de ut till Oljoberget.

31. Då sade Jesus till dem: I denna nattene skolen I alle förargas i mig;

ty det är skrifvet: Jag skall slå herdian, och fåren af hjorden skola warda förflingrad.

32. Men när jag är uppstånden igen, vill jag gå fram för eder i Galileen.

33. Då svarade Petrus, och sade till honom: Om än alle förargades i dig, så skall jag dock likväl aldrig förargas.

34. Sade Jesus till honom: Sannerliga säger jag dig, att i desso nattene, för än hanen gal, skall du neka mig tre resor.

35. Sade Petrus till honom: Om jag skulle än dö med dig, vill jag icke neka dig. Sammaledes sade ock alle Därfjungarna.

36. Då kom Jesus med dem på den platsen, som kallas Gethsemane, och sade till Därfjungarna: Sitter här, så länge jag går dit bort, och beder.

37. Och han tog Petrum till sig, och de två Zebedei söner, och begynte bedröfwad och ångslas.

38. Då sade Jesus till dem: Min själ är bedröfwad intill döden; blifwer sitt, och waker med mig.

39. Och han gick ittet ifrå dem, föll ned på sitt ansigte, bad, och sade: Min Fader, är det möjligt, så gånge denne kalken ifrå mig; dock icke som jag vill, utan som du.

40. Och han kom till Därfjungarna, och fann dem sofwande; och sade till Petrum: Så förmädden I icke waka ena stund med mig?

41. Waker och beder, att I fallen icke uti frestelse; anden är vilsoj, men köttet är swagt.

42. Åter gick han bort annan gång, och bad, sågandes: Min Fader, om det är icke möjligt, att denne kalken går ifrå mig, med mindre jag dricker honom, så ske din wilje.

43. Så kom han, och fann dem åter sofwande; ty deras ögon woto tung.

44. Och han lät då blifwa dem, och gick åter bort, och bad tredje gången, sågandes samma orden.

45. Då kom han till sina Därfjungar, och sade till dem: Ja, sofwet nu, och hwiler edet; si, stunden är kommen, och menniskones

Son skall antwardas i syn-
dares händer.

46. Står upp, och låter
o  gå; si, den  r här, som
mig f rr der.

47. Och w d han  n ta-
lade; si, då kom Judas, en
af de tolf, och med honom
en stor skare, med svärd
och med stafrar, utsände af
de  fwersta Presterna, och
af de äldsta i folket.

48. Men den, som f r-
r dde honom, hade gifwit
dem ett tecken, s gandes:
Swilken jag kysser, den  ret;
tager honom.

49. Då steg han hastigt
fram till Jesum, och sa-
de: Hel Rabbi; och kyssde
honom.

50. Då sade Jesus till
honom: Min w n, hwar-
efter kommer du? Då
stego de fram, och b ro
händer på Jesum, och
greps honom.

51. Och si, en af dem,
som woro med Jesu, räckte
ut handena, drog ut sitt
svärd, och slog dens  f-
wersta Prestens tjenare, och
afflog hans  ra.

52. Då sade Jesus till
honom: St ck ditt svärd i
sitt rum; ty alle de som

taga till svärd, de skola
förgås med svärd.

53. Eller menar du, jag
kunde icke bedja min Fader,
att han skickade till mig mer
 n tolf legioner  nglar?

54. Huru blefwe då
Skriften fullkomnad, att
så ske skall?

55. I samma stundene
sade Jesus till skaran: Sika
som till en röfware  ren I
utgångne, med svärd och
stafrar, till att taga fatt på
mig; hwar dag hafwer jag
sutit n r eder i templet, l -
randes, och I hafwen icke
gripit mig.

56. Men detta  r allt
skedt, på det Propheternas
skrifter skulle fullkomnas.

Då  fwergefworo alle D r-
jungarna honom, och flydde.

57. Men de, som hade
gripit Jesum, ledde honom
till den  fwersta Presten
Caiphas, der de Skriftl r-
de och de äldste församlade
woro.

58. Men Petrus följde
honom långt efter, intill
den  fwersta Prestens pa-
lats; och gick in, och satte
sig när tjenarena, på det

59. Men de  fwersta Pr-

sterne, och de äldste, och hela rådet, sökte falskt vittnesbörd emot Jesum, att de måtte dräpa honom; och funno intet.

60. Och ändock mång falskt vittne kommo fram, funno de likväl intet. På det sista kommo tu falskt vittne;

61. Och sade: Denne hafwer sagt: Jag kan bygga det upp i tre dagar.

62. Och den öfverste Presten stod upp, och sade till honom: Svarar du intet till det som desse vittna emot dig?

63. Men Jesus tigde. Och den öfverste Presten svarade, och sade till honom: Jag besvär dig wid lefwandes Gud, att du säger oss, om du äst Kristus, Guds Son.

64. Sade Jesus till honom: Du sade det. Dock säger jag eder: Härefter skolen I få se människones Son sitta på kraftenes höggra hand, och komma i himmelens sky.

65. Då ref den öfverste Presten sin kläder sönder, och sade: Han hafwer för-

hådat Gud; hwad görs oss nu mer vittne behof? Si, nu hörden I hans hädelse.

66. Hwad synes eder? Då svarade de, och sade: Han är saker till döden.

67. Då spottade de i hans ansigte, och slogo honom med näfvarna; somlige kindpustade honom;

68. Och sade: Spå oss, Christe, hwilken är den som dig slog.

69. Men Petrus satt utansföre i palatset; och der kom till honom en tjenstgwinna, och sade: Du wäst ock med Jesu af Galileen.

70. Men han nekade för allom, och sade: Jag wet icke hwad du säger.

71. Och när han gick ut genom dörrerna, såg honom en annor (tjenstgwinna), och sade till dem som der woro: Denne war ock med Jesu Nazareno.

72. Åter nekade han, och swor: Jag känner icke mannen.

73. Och litet efter stego de fram, som der stodo, och sade till Petrum: Wisserliga äst du ock en af dem; ty ditt tungomål röjer dig.

74. Då begynte han

förbanna sig, och swärja, att han kände icke mannen. Och straxt gol hanen.

75. Då kom Petrus ihåg Jesu ord, som han hade sagt honom: Förr än hanen gal, skall du neka mig tre resor; och gick ut, och gret bitterliga.

27. Capitlet.

Judas hänger sig. Christi dom, trona, kors, död, begrafsning.

Men om morgonen höllo alle öfwerste Prästerna, och de äldste i folket, råd emot Jesum, att de måtte dräpa honom.

2. Och ledde honom bundnan, och öfwerantwardaden landshöfdinganom Pontio Pilats.

3. När Judas, som honom förrådde, såg att han war dönder, ångrade det honom, och bar igen de trettio silfpenningar till de öfwersta Prästerna, och till de äldsta;

4. Och sade: Jag hafwer illa gjort, att jag hafwer förrådt menlöjt blod. Då sade de: Hvad kommer det oss wid? Der må du se dig om.

5. Och han kastade silf-

penningarna i templet, och gick sin väg; och gick bort, och hängde sig sjelf.

6. Men de öfwerste Prästerna togo silfpenningarna, och sade: Man må icke kasta dem i offerkistona; ty det är blods wärd.

7. Och när de hade hållit råd, köpte de dermed en krukofakares åker, till främmandes begrafsning;

8. Af hwilko den platsen heter Blodplats, intill denna dag.

9. Då wardt fullkomnad det som sagdt war genom Jeremias Propheten, som sade: Och de hafwa tagit trettio silfpenningar, der den sålde med betalad wardt, hwilken de köpte af Israels barn.

10. Och de hafwa dem gifwit för en krukofakares åker, som Herren mig befallt hade.

11. Och Jesus stod för landshöfdinganom; och landshöfdingen frågade honom, och sade: Är du Judarnas Konung? Då sade Jesus till honom: Du säger det.

12. Och när han anklagades af de öfwersta Prä-

sterna, och af de äldsta, swarade han intet.

13. Då sade Pilatus till honom: Hörer du icke, huru mycket de betyga emot dig?

14. Och han swarade honom icke till ett ord, så att landshöfdingen förundrade sig storliga.

15. Men om högtidsdagen plägade landshöfdingen gifwa folkena en fånga lös, hwilken som de begärde.

16. Och hade han på den tid en beröftrad fånga, som het Barabbas.

17. Och när de woro församlade, sade Pilatus till dem: Hvilken wiljen I att jag skall gifwa eder lös, Barabbam, eller Jesum, som kallas Kristus?

18. Ty han wiste, att de hade öfwerantwardat honom för afunds skull.

19. Och när han satt på domstolen, sände hans hustru till honom, och lät säga honom: Befatta dig intet med denna rättfärdiga mannen; jag hafwer mycket lidit i dag i sömnen för hans skull.

20. Men de öfwerste Pre-

sterna, och de äldste, gifwo folkena in, att de skulle begära Barabbam, och förgöra Jesum.

21. Då swarade landshöfdingen, och sade till dem: Hvilken af dessa två wiljen I att jag skall gifwa eder lös? De sade: Barabbam.

22. Då sade Pilatus till dem: Swad skall jag då göra af Jesu, som kallas Kristus? Sade de till honom alle: Låt korsfästa honom.

23. Då sade landshöfdingen: Swad hafwer han dock illa gjort? Då skriade de ännu mer, och sade: Låt korsfästa honom.

24. Men när Pilatus såg, att han kunde intet skaffa, utau sorlet blef ju mer, tog han watten, och twådde sina händer för folkena, och sade: Öskylldig är jag i denna rättfärdiga mansens blod; I mågen se eder der om.

25. Då swarade allt folket, och sade: Hans blod konune öfwer oss, och öfwer wår barn.

26. Då gaf han dem Barabbam lös; men Jesum lät han hufsfänga; och

öfverantvordade honom, att han skulle korsfästas.

27. Då togo landshöfdingens frigs knektar sin till sig, in på rådhuset, och församlade hela skaran till honom;

28. Och afläddde honom, och klädde på honom en purpurmantel;

29. Och wrede samman en törnekrona, och satte på hans hufvud, och fingo honom en rö i sina högra hand, och böjde knä för honom, och begabbade honom, och sade: Hel Judarnas Konung.

30. Och de spottade på honom, och togo rön, och slögo dermed hans hufvud.

31. Och när de hade begabbat honom, klädde de mantelen af honom, och klädde på honom hans kläder, och ledde honom bort till ett korsfästas.

32. Och när de gingo ut, funno de en man af Cyrene, som het Simon; honom tvungade de till att han skulle bära hans kors.

33. Och då de kommo till det rummet, som kallas Golgatha, det är, till hufvudskallaplatsen,

34. Såsom de honom ättilo dricka, blandad med galla; och när han smakade det, wille han icke dricka.

35. Men sedan de hade korsfäst honom, bytte de hans kläder, och kastade lott derom; på det fullbordas skulle det som sagdt war genom Propheten: De hafwa bytt min kläder emellan sig, och på min klädnad hafwa de kastat lott.

36. Och de såto der, och togo wara på honom.

37. Och de satte hans sat, skrifwen öfver hans hufvud: Denne är Judarnas Konung.

38. Och då wordo två röfware korsfäste med honom, den ene på den högra sidon, och den andre på den wenstra.

39. Men de, som gingo der fram, hädde honom, och riste sin hufvud;

40. Och sade: Du, som bröter ned Guds tempel, och bygger det i tre dagar upp, hjälp dig sjelf: äst du Guds Son, så stig ned af korset.

41. Sammaledes ock de öfwerste Presterna, med de skriftlärda och de äldsta, begabbade honom och sade

42. Andra hafwer han hulptit, sig sjelf kan han icke hjelpa; är han Israels Rönung, så stige nu ned af korset, och wi wilje tro honom.

43. Han hafwer tröst på Gud; han frälse nu honom, om han är något om honom; ty han hafwer sagt: Jag är Guds Son.

44. Det samma kastade och röfwarena honom före, som med honom korsfäste woro.

45. Och ifrå sjetten timman wardt ett mörker öfwer hela landet, intill nionde timman.

46. Och wid den nionde timman ropade Jesus med höga röst, och sade: Eli, Eli, Lama Sabachthani? det är: Min Gud, min Gud, hwi hafwer du öfvergiftwit mig?

47. Men någre, som der stodo, när de det hörde, sade de: Han åkallar Elias.

48. Och straxt lopp en af dem, och tog en swamp, och fyllde honom med ättiko, och satte den på en rö, och gaf honom dricka.

49. Men de andre sade: Gäll, låt se om Elias kommer, och hjälper honom.

50. Åter ropade Jesus med höga röst, och gaf upp andan.

51. Och si, förlåten i templet remnade i tu stycker, ifrån ofwan och ned igenom; och jorden skalf, och hällebergen remnade.

52. Och grafvarna öppnades; och mång de heligas lekamen, som sofwit hade, stodo upp;

53. Och gingo ut af sina grafwar, efter hans uppståndelse, och kommo i den heliga staden, och uppenbarades mångom.

54. Men höfwitsmannen, och de som med honom woro, och waktade på Jesus, när de sågo jordbäfningen, och de ting som skedde, räddes de swärliga, och sade: Wisserliga war denne Guds Son.

55. Och der woro många qwinnor, ständande långt ifrån, och sågo uppå, de som hade följt Jesus af Galileen, och tjent honom.

56. Ibland hwilka war Maria Magdalena, och Maria, Jacobi och Jose moder, och Zebedei söners moder.

57. Men om astone

kom en rik man af Arima-
thia, benämnd Joseph, hwil-
ken och war Jesu Lärjunge.

58. Han gick till Pila-
tum, och beddes Jesu le-
kamen; då böd Pilatus,
att han skulle warda ho-
nom gifwen.

59. Och när Joseph
hade tagit lekamen, svepte
han honom i ett rent lin-
kläde;

60. Och lade honom i
sina nya graf, som han ut-
huggit hade uti ett hälle-
berg; och wälte en stor sten
för dörrerna åt grafwene,
och gick sina färde.

61. Då woro der Ma-
ria Magdalena, och den an-
dra Maria, sittande emot
grafwena.

62. Dagen efter tillre-
delsedagen kommo tillsam-
man de öfwerste Presterna,
och de Phariseer, inför Pi-
latus;

63. Och sade: Herre, öf-
kommer ihåg, att den för-
förraren sade, när han än
lefde: Efter tre dagar will
jag stå upp.

64. Bjud fördenskull,
att man förwarar grafwe-
na, intill tredje dagen, att
hans Lärjungar icke kom-

ma, och stjåla honom bort,
och säga folkena: Han är
uppstånden ifrån de döda;
och blifwer så den sista wil-
lan wärr än den första.

65. Då sade Pilatus till
dem: Der hafwen I wäk-
tarna; går, och förwarer,
som I kunnen.

66. Då gingo de bort,
och förwarade grafwena
med wäktare, och beseglade
stenen.

28. Capitlet.

Christus uppstånden. Wäkten
bestuden. Döpa befallt.

Som Sabbathsaftonen, i
gryningen på första
Sabbathen, kom Maria
Magdalena, och den andra
Maria, till att bese graf-
wena.

2. Och si, det wardt en
stor jordbäfning; ty Her-
rans Ängel steg ned af him-
melen, och gick fram, och
wälte stenen ifrån dörrerne,
och satte sig på honom;

3. Och han war påseen-
des som en ljungeld, och
hans kläde hwit som en snö.

4. Och wäktarna blef-
wo förskräckte af räddhåga,
och wordo som de hade wa-
rit döde.

5. Men Angelen swarade, och sade till qvinnorna: Rädens icke; ty jag wet, att I siken Iesus, som war korsfäst.

6. Han är icke här; han är uppstånden, som han sagt hade; kommer, och ser rummet, der Herren war lagder uti.

7. Och går snart, och säger hans Lärjungom, att han är uppstånden ifrå de döda; och si, han skall gå fram för eder uti Galileen; der skolen I se honom; si, jag hafwer sagt eder det.

8. Och de gingo snarliga ifrå grafwene, med räddhåga och stor glädje, löpande, till att kungörat hans Lärjungom.

9. Och wid de gingo, till att kungörat hans Lärjungom, si, då mötte Iesus dem, och sade: Hel eder. Då gingo de fram, och togo på hans fötter, och tillbådo honom.

10. Då sade Iesus till dem: Rädens icke; går, och kungör det mina bröder, att de gå till Galileen; der skolen de få se mig.

11. När de gingo bort, si, någre af wäktarens Laga

mo i staden, och kungörde dem öfwerste Presten om allt det som skedt war.

12. Och de församlade sig med de äldsta, och rådgjorde; och gafswo krigsknektarna en stor summo penningar;

13. Och sade: Säger, hans Lärjungar kommo om nattena, och stulo honom bort, medan wi sofw.

14. Och om det kommer för landshöfdingan, wille wi stilla honom, och begä det så, att I skolen wara utan fara.

15. Och de togo penningsarna, och gjorde som de woro lärde. Och detta tallet är beröktadt ibland Judarna intill denna dag.

16. Men de elofwa Lärjungarna gingo till Galileen, upp på ett bera, som Iesus hade dem förelagt.

17. Och när de sågo honom, tillbådo de honom; men somlige twiflade.

18. Och Iesus gick fram, och talade med dem, och sade: Mig är gifwen all magt i himmelen, och på jordene.

19. Går fördensfull ut, och lärer all folk; och dö-

per dem, i Namn Faderns, allt det jag hafwer eder
och Sons, och dens Helga befallt; och si, jag är när
Andas. eder alla dagar, intill werl-

20. Och läter dem hålla dens ända.

Ände på S. Matthei Evangelium.

S. Marci Evangelium.

1. Capitlet.

Jesus döpt, frestad, predikar, kallar lärjungar, helar kranka.

Detta är begynnelsen af Jesu Christi, Guds Sons, Evangelij.

2. Såsom skrifvet är i Propheterna; Si, jag sänder min Angel framför ditt ansigte, hvilken bereda skall din väg för dig;

3. Ens ropandes röst är i öknene: Bereder Herrens väg; görer hans stigar rätta.

4. Johannes war i öknene, döpte, och predikade bättringens döppelse, till syndernas förlåtelse.

5. Och till honom gingo ut hela Judiska landet, och de utaf Jerusalem; och läto sig alle döpa af honom i Jordans flod, och bekände sina synder.

6. Och Johannes war

klädd med camelahår, och med en lädergjordning om sina länder; och åt gräshoppor och wildhannog;

7. Och predikade, och sade: En kommer efter mig, som starkare är än jag, hwilkens stotwänger jag icke värdig är att nederfalla och upplösa.

8. Jag döper eder med watten; men han skall döpa eder med dem Helga Andas.

9. Och det begaf sig i de dagar, att Jesus kom utaf Galileen ifrå Nazareth, och lät sig döpa af Johanne i Jordan.

10. Och straxt steg han upp utu wattnet, och såg himlarna öppnas, och Andan, såsom en dufwa, nederkomma öfwer honom.

11. Och en röst kom af himmelen: Du äst min kärre Son, i hwilkom mig wäl behagar.

12. Och Anden dref honom straxt uti öknena;

13. Och han war i öknene i fyratio dagar, och frestades af Satana; och war med wilddjuren; och Englarna tjente honom.

14. Men sedan Johannes wardt fången, kom Jesus uti Galileen, och predikade Evangelium om Guds rike,

15. Sägandes: Tiden är fullkomnad, och Guds rike är för handene; bättrer eder, och tror Evangelio.

16. När han gick utmed det Galileiska hafwet, såg han Simon, och Andrean, hans broder, kasta sin nät i hafwet; ty de woro fiskare.

17. Och Jesus sade till dem: Följer mig, och jag will göra eder till menniskofiskare.

18. Straxt gåfwo de sin nät öfwer, och följde honom.

19. Och då han gick dådan litet fram bättrer, såg han Jacobum, Zebedei son, och Johannem, hans broder, att de i båtenom byggde sin nät.

20. Och straxt kallade han dem; då öfwergåfwo de sin fader, Zebedeum, uti

båten, med legodrängarna, och följde honom.

21. Och de gingo till Capernaum; och straxt, om Sabbatherna, gick han in i Synagogon, och lärde.

22. Och de förundrade storliga på hans lärdom; förty han lärde wäldeliga, och icke såsom de Skriftlärde.

23. Och i deras Synagogo war en menniska besatt med den orene andan; och han ropade,

24. Och sade: Ut! hwad hafwe wi med dig beställa, Jesus Nazarene? Ut du kommen till att förderfwa oss? Jag wet ho du äst, nämliga den Guds Helige.

25. Och Jesus näpste honom, sägandes: Tig, och gack ut af menniskone.

26. Då ref den orene anden honom, och ropade högt, och for ut af honom.

27. Och alle förundrade sig swärliga, så att de sporde hwarannan till, och sade: Hwad är detta? Hwad ny lärdom är detta? Ty han bjuder de orene andar med wäldighet, och de lyda honom.

28. Och hans rykte gick

straxt allt omkring Galilee gränso.

29. Och de gingo straxt uti Synagogon, och kommo uti Simons och Andree hus, med Jacobo och Johanne.

30. Och Simons swära låg sjuk i skälfwo; och straxt sade de honom om henne.

31. Då gick han till, och reste henne upp, och tog henne wid handena; och i det samma öfvergaf skälfwosjukan henne, och hon gick sedan och tjente dem.

32. Din aftonen, då solen nedergången war, hade de till honom allahanda sjuka, och dem som qwaldes af djeslar;

33. Och hele staden war församlad för dörrena.

34. Och han gjorde många helbregda, som kranke woro af allahanda sjukdom; och dref ut många djeslar, och tillstadde icke djeslarna tala; ty de kände honom.

35. Och om morgonen, ganska bittida för dag, stod han upp och gick ut; och Jesus gick bort uti ett öde rum, och der bad han.

36. Och Simon kom efter farandes, och de med honom woro.

37. Och då de funno honom, sade de till honom: Alle söka dig.

38. Sade han dem: Låt oss gå uti nästa städerna, att jag och der predikar; ty fördensfull är jag kommen.

39. Och han predikade i deras Synagogor, öfwer hela Galileen, och utdref djeslar.

40. Och till honom kom en spitelisk man, och bad honom, föll på knä för honom, och sade till honom: Will du, så kan du göra mig ren.

41. Då warfunnade sig Jesus öfwer honom, och uträckte sina hand, och tog uppå honom, och sade: Jag will, war ren.

42. Och när han det sagt hade, gick straxt spiteliskan af honom, och han wardt ren.

43. Och Jesus hotade honom, och sänden straxt ifrå sig;

44. Och sade honom: Se till, att du säger ingom detta; utan gick bort, och wisa dig Prestenom, och offra, för din rening, det Mose budit hafwer, till ett vittnesbörd öfwer dem.

45. Men då han utgan-

gen iwar, begynte han för-
Lunna mycket, och beröfva
det som skedd war; så att
han icke nu mer kunde up-
penbarliga gå in uti staden,
utan blef ute i öde runn; och
de kommo till honom af alla
ändar.

2. Capitlet.

En borttagen. Matthæus. Fastos,
nnds lag.

Och efter några dagar
gick han åter in i Ca-
pernaum; och det spordes,
att han war i huset.

2. Och straxt församla-
des der många, så att de icke
rum hade, icke heller utan-
för dörrerne; och han hade
tal för dem.

3. Och de hade fram för
honom en borttagnan, den
der framburen war af fyra.

4. Och då de icke kun-
de komma till honom, för
folkets skull, retho de talet
på huset, der han war; och
gjorde ett hål på talet, och
med tåg släppte neder sän-
gen, der den borttagne uti
lägg.

5. När Jesus såg deras
tro, sade han till den bort-
tagnan: Min son, dina syn-
des warer dig förlåta.

6. Så woro der några
utaf de Skriftlärde sittan-
de, som tänkte i sitt hjertor

7. Hwi talar denne så-
dana hädelse? Ho kan för-
låta synder, utan allrens
Gud?

8. Och straxt Jesus förs-
nam det i sinom Andra, att
de sådant tänkte wid sig
sjelfwa, sade han till dem:
Hwi tänken I sådant i edor
hjerter?

9. Hvilket är lättare sä-
ga till den borttagna: Di-
na synder warer dig förlå-
na; eller säga: Stätt upp,
och tag dina säng, och gå?

10. Men på det I skö-
len weta, att menniskones
Son hafwer magt på her-
dene förlåta synder, sade
han till den borttagna:

11. Dig säger jag: Stätt
upp; tag dina säng, och gå
i ditt hus.

12. Och straxt stod han
upp, tog sina säng, och gick
ut i allas deras åsyn; så
att alle undrade storliga,
och prisade Gud, säganden:
Sådant sägo: wt albrig.

13. Och han gick åter ut
till hafvet; och allt folket
kom till honom, och han
lärde dem.

14. Och då Jesus gick der fram, såg han Levi, Alphej son; sittandes vid tullen; och sade till honom: Följ mig. Och han stod upp, och följde honom.

15. Och det begaf sig, då han satt till bords i hans hus, såto och besattes många Publicaner och syndare till bords med Jesus och hans Lärjungar; ty de wero många, som hade följt honom.

16. Och då de Skriftlärde och Phariseer sågo, att han åt med de Publicaner och syndare, sade de till hans Lärjungar: Hwi äter och dricker han med Publicaner och syndare?

17. När Jesus det hörde, sade han till dem: De der helbregda äro, behöfwa icke läkare, utan de som tranke äro; jag är icke kommen till att kalla de rättfärdiga, utan syndare, till bättring.

18. Och Johannes lärjungar och de Phariseer fastade mycket; och de kommo, och sade till honom: Hwi fastar Johannes Lärjungar och de Phariseer, och dine Lärjungar fasta nitet?

19. Sade Jesus till dem: Bröllopsfolket, kunna de fasta, så länge brudgummen är med dem? Så länge de hafwa brudgummen när sig, kunna de icke fasta.

20. Men de dagar skola komma, att brudgummen skall warda ifrå dem tagen; och då skola de fasta i de dagar.

21. Och ingen sömmar en Klut af nytt kläde på gammalt kläde; förty han rifwer dock det nya stycket ifrå det gamla; och hätet warder wärre.

22. Och ingen låter nytt win i gamla flaskor; annars slår det nya winet flaskorna sönder, och winet spilles ut, och flaskorna förderwas; utan nytt win skall man låta i nya flaskor.

23. Och det begaf sig, att han på Sabbathen gick genom säd; och hans Lärjungar begynte, wid de gingo, taga af axen.

24. Och de Phariseer sade till honom: Si, hwi göra de om Sabbathen det som icke, lofligt är?

25. Då sade han till dem: Hwarven? I aldrig låtit, hwar David gjorde, då

honom omträngde, och war hungrig, han och de der med honom woro?

26. Huru han gick in i Guds hus, under den öfwersta Presten Abjathar, och åt skådobröden, hwilka ingom woro loflige äta, utan Prestomen; och gaf deßlikes dem som med honom woro.

27. Och han sade till dem: Sabbathen är gjord för människones skull, och icke människan för Sabbathens skull.

28. Så är nu människones Son en Herre, deßlikes och öfwer Sabbathen.

3. Capitlet.

Wifnad hand. Jesus flyr. De tolf wäljas. Synd emot den Heliga Andan. Christi bröder.

Och han gick åter in uti Synagogon; och der war en man, som hade ena bortwifnada hand.

2. Och de waktade på honom, om han och skulle bota honom om Sabbathen; på det att de skulle få anklaga honom.

3. Då sade han till mannen, som den wifna handen hade: Gack hitfram.

4. Och sade till dem: Hwilletdera är lofligt, göra wäl om Sabbathen, eller göra illa; hjelpa lifwet, eller dräpa? Då tigde de.

5. Då såg han uppå dem med wrede, och förbimlade sig öfwer deras hjertas blindhet, och sade till mannen: Räck ut dina hand; och han räckte henne ut; och handen wardt honom färdig igen, såsom den andra.

6. Men de Phariseer gingo ut, och höllo straxt råd med de Herodianer, emot honom, huru de kunde förgöra honom.

7. Men Jesus, med sina Lärjungar, gick affides bort till hafwet; och honom följde ett stort tal folk, utaf Galileen, och utaf Judeen;

8. Och utaf Jerusalem, och utaf Idumeen, och utaf hinsidon Jordan, och de der bodde wid Tyrus och Sidon, en ganska stor hop folk, som kommo till honom, när de hörde af hans gerningar.

9. Och sade han till sina Lärjungar, att de skulle fly honom en båt, för folkets skull, att de icke skulle tränga honom.

10. Förty han gjorde många helbregda, så att de öfwerföllu honom, och wille taga på honom, så många som några plågo hade.

11. Och de orene andar, när de sågo honom, föllu de neder för honom, och ropade, sägande: Du äst Guds Son.

12. Och han hotade dem hårdeliga, att de icke skulle uppenbara honom.

13. Och han steg upp på ett berg, och kallade till sig hwilka han wille; och de kommo till honom.

14. Och då skickade han tolf, att de skulle wara med honom, och att han skulle utsända dem till att predika;

15. Och att de skulle hafwa magt till att bota sjukdomar, och utdrifwa djesflar.

16. Och gaf Simon det namnet Petrus;

17. Och Jacobus, Zebedei son, Johannes, Jacobs broder, och nämnde dem Boanerges, det är sagdt: Torböns barn;

18. Och Andreas och Philippus, och Bartholomeus, och Mattheus, och Thomas, och Jacobus, Alphei son, och Thaddeus, och Simon Cananeus;

19. Och Judas Ischarioth, den honom och för-rådde.

20. Och de kommo i huset; och folket församlade sig åter, så att de icke tid hade till att äta.

21. Och när de detta hörde, som honom åkomne woro, gingo de ut, och wille taga fatt på honom, och sade: Han kommer ifrå sig.

22. Men de Skrifstlärde, som af Jerusalem nederkomne woro, sade: Han hafwer Beelzebub, och med den öfwersta djesfwulen drifwer han djesflar ut.

23. Då kallade han dem till sig, och sade till dem i liknelser: Huru kan en Satan den andra utdrifwa?

24. Och om ett rike söndradt warder emot sig sjelft, då kan det riket icke stå;

25. Och der ett hus är söndradt emot sig sjelft, det huset kan icke blifwa ståndandes.

26. Sätter nu Satan sig upp emot sig sjelf, och är söndrad, då kan han icke blifwa beståndandes, utan det är då ute med honom.

27. Ingen kan infalla uti en starks hus, och taga

hans hustru bort, utan han först binder den starka; och så skinnar han hans hus.

28. Sannerliga säger jag eder: Alla synder warda menniskors barnom förlåtne; och försmädelse, dermed de försmäda;

29. Men den der försmäder den Heliga Andan, han hafwer ingen förlåtelse i ewig tid, utan blifwer sätter till ewig fördömsel.

30. Ty de sade: Han hafwer den orena andan.

31. Och då kommo hans bröder och hans moder, och stodo ute; och sände några till honom, som honom utkalla skulle.

32. Och folket satt när honom, och de sade till honom: Si, din moder och dine bröder äro derute, och söka efter dig.

33. Han swarade dem, och sade: Ho är min moder och mine bröder?

34. Och då han omkringsett hade på Lärjungarna, som der kringom honom såto, sade han: Si, min moder och mine bröder.

35. Ty den som gör Guds wilja, han är min broder, och min syster, och min moder.

4. Capitlet.

Liknelser om Guds ords och rikets art. Hafwet stilladt.

Och han begynte åter lära wid hafwet; och till honom församlades mycket folk, så att han måste stiga uti ett skepp, och satt der på hafwet; och allt folket blef på landet wid hafwet.

2. Och han lärde dem mycket genom liknelser; och sade till dem uti sin predikan:

3. Hörer till: Si, en fädernasman gick ut till att så.

4. Och hände sig, wid han sådde, föll somt wid wägen; och foglarna under himmelen kommo, och åtodet upp.

5. Men somt föll på stenbren, der icke mycken jord war; och det gick strart upp; ty der war icke djup jord.

6. Men då solen gick upp, förwifnade det; och efter det war icke wäl be-rotadt, förtorkades det.

7. Och somt föll i törnene; och törnen wärte upp; och förqwafde det; och det bar ingen frukt.

8. Och somt föll i goda jord, och det bar frukt, som

uppsädd, och wärte; ett haretretiofaldt, och ett sextiofaldt, och ett hundradefaldt.

9. Och han sade till dem: Den der bron hafwer till att höra, hon hörer.

10. Och han nu allena war; sports de som med honom woro, med de tolf, honom till om denna liknelsen.

11. Och han sade till dem: Eder är gifwet att weta Guds rikes hemlighet; men dem der utan till äro sker all ting genom liknelser;

12. På det de skola med seende ågon se, och dock liknisk icke förnimmat; och med hörande bron höra; och dock icke förståt; på det de sig icke ena skola omvända, och synderna dem förlätna wara.

13. Och han sade till dem: Förstån I icke denna liknelsen? Huru wiljen I då förstå alla liknelser?

14. Sädsmannen sår ordet.

15. Men desse äro de som wid vägen äro, der ordet sådt warer; och de hafwa det hört; straxt kommer Satan, och tager bort ordet; som sådt war i deras hjertan.

16. Alltså äro och de som på stenslätten sådde äro; då de hafwa hört ordet, ananma de det straxt med fröjd;

17. Och de hafwa inga rötter i sig, utan stå till en tid; då någor bedräfwelse kommer uppå, eller förtjellelse, för ordets skull, straxt förargas de.

18. Och desse äro de som i törne sådde äro; de der höra ordet;

19. Och denna werldens omsorger, och de bedräglige rikedomar, och mycken annor beaktelse, gåderin, och förqwäfwä ordet, och det warer ofruktosamt.

20. Och desse äro de som uti goda jord sådde äro; de de ordet höra, och ananmat, och bära frukt, som haretretiofaldt, och somt sextiofaldt, och somt hundradefaldt.

21. Och han sade till dem: Icke warer ett ljus upptändt förbensfull, att man skall sätta det under ena skäppo, eller under botten? Eder det icke förbensfull, att det skall uppståtas på ljusoktan?

22. Ty intet är förhöjdt;

som icke uppenbaras skall; ej heller hemligt, som icke skall uppkomma.

23. Den der öron hafwer till att höra, han höre.

24. Och han sade till dem: Ser till, hwad I hören; med hwad mått I mälen, der skola andra mäla eder med; och eder warder ändå tillgifwet, I som hören detta.

25. Ty den der hafwer, honom warder gifwet; och den der icke hafwer, af honom skall ock taget warda det han hafwer.

26. Och han sade: Så är Guds rike, som en man kastar ena säd i jordena;

27. Och sofwer, och står upp, natt och dag; och säden går upp, och växer, så att han der intet af wet.

28. Ty jorden bär utaf sig sjelf, först brodd, sedan ar, sedan fullbordadt hwete i arena.

29. När nu frukten mogen är, straxt brukar han lian; ty skördetiden är för handen.

30. Och han sade: Wid hwem skole wi likna Guds rike? Och med hwad likelse skole wi beteckna det?

31. Det är såsom ett senapstorn, hwilket, då det sådt warder i jordena, är det mindre än all annor frö på jordene;

32. Och då det sådt är, går det upp, och warder större än all annor krydder, och får stora grenar, så att foglarna under himmelen måga bo under dess skugga.

33. Och med mång sådana liknelser sade han dem ordet, efter som de förmodade hört;

34. Och utan liknelse talade han intet till dem; men Lärjungomen uttydde han all ting affides.

35. Och den samma dagen, då aftonen wardt, sade han till dem: Låt oss fara utöfwer på den andra stranden.

36. Så läto de folket gå, och togo honom, med skeppet, der han redo uti war; woro ock deslikses några annor skepp med honom.

37. Och der uppvärte en stor storm, och wågen slog in i skeppet, så att det förfylldes.

38. Och han sof bak i skeppet på ett hpende; då

wäckte de honom upp, och sade till honom: Mästar, sökter du intet derom, att wi förås?

39. Och då han uppväckt war, näpste han wädret, och sade till hafwet: Sig, och war stilla. Och wädret saftade sig, och wardt ett stort lugn.

40. Och han sade till dem: Swarsöre ären I så rädder? Huru kommer det till, att I icke hafwen trona?

41. Och de worde gansta förskräckte, och sade emellan sig: Ho är denne? Ly wädret och hafwet äro honom lydiga.

5. Capitlet.

Kan och swin besatte. Blodgång stillad. Satri dotter.

Så kommo de öfwer hafwet, in i de Gadareners ängd.

2. Och straxt han steg utu skeppet, lopp emot honom, utu grifter, en man, besatt med den orena andan;

3. Den der plögade botu grifter; och ingen kunde honom binda med ledjor.

4. Förty han hade många resor warit bunden med

ffjettrar och ledjor; och ledjorna woro stetna af honom, och ffjettrarna sönderflagne; och ingen kunde späka honom.

5. Och han war alltid, dag och natt, på bergen, och i grifterna, ropade, och slog sig sjelf med stenar.

6. Då han nu såg Jesum fjerran ifrå sig, lopp han till, och föll neder för honom;

7. Och ropade med hög röst, och sade: Swad hafwer jag med dig göra, Jesu, den högsta Gudson? Sag beswär dig wid Gud, att du icke qwäl mig.

8. Då sade han till honom: Far ut af menniskone, du orene ande.

9. Och sporde han honom: Swad är ditt namn? Swarade han, och sade: Begto är mitt namn; förty wi äre många.

10. Och han bad honom storliga, att han icke skulle drifwa honom bort utu den ängden.

11. Och der war wid bergen en stor swinahjord, den der gick och födde sig.

12. Och djeflarna både honom alle, sägande: Sänd

och i swinen, att wi må fa-
ra in uti dem.

13. Och Iesus tillstod-
de dem det straxt. Och be-
orene andar drogo straxt
ut, och foro in uti swinen;
och horden brådstörte sig i
hafswat; och de woro wid
tutufend, och worde för-
bränkte i hafswat.

14. Men de som skötte
swinen flydde, och förkun-
nade det in i staden, och på
bygdene; och de gingo ut
till att se hwad skedt war;

15. Och kommo till Ie-
sum, och sågo honom, som
hade besatt warit och haft
legionen, sittandes kläddan,
och wid sin skäl; och wor-
de förbräade.

16. Och de som det sett
hade, förtäljde dem hwad
den besatta wedersfaret war,
och om swinen.

17. Och de begynte bed-
ja honom, att han skulle
draga utur deras ängd.

18. Och då han war
stigen till skepps; bad ho-
nom den som hade besatt
warit, att han måtte wara
nåde honom;

19. Men Iesus till-
stodde det icke, utan sade till
honom: Gåd dina färde uti

ditt hus till dina; och för-
kunna dem, huru stor tillg-
öden hafswat gjort med
dig, och hafswat utskundat
sig öfwer dig.

20. Och han gick sina
färde, och begynte förkun-
na uti de tio städer, huru stor
ting Iesus med honom
gjort hade. Och alle för-
undrade sig.

21. Och då Iesus war
öfversfaren igen med skep-
pet, församlades till honom
mycket folk; och war wid
hafswat.

22. Och si, det kom en
af Synagogones öfwerstar,
benämnd Jairus; och då
han såg se honom, föll han
ned för hans fötter;

23. Och bad honom stor-
liga, och sade: Min dötter
är i sitt yttersta; jag beder
dig, att du kommer, och läg-
ger händer på henne, att
hon måtte wedersås, och
lefwa.

24. Och han gick med
honom; och honom följde
mycket folk, och de trängde
honom.

25. Och der war en
qwinna, som hade haft blod-
gång i tolf år;

26. Och hade mycket lidit

dit af mångom läkarom, och förtärt dermed allt sitt, och hade dock ingen hjälp förnummit; utan det wardt heldre värre med henne.

27. Då hon hörde om Jesu, kom hon ibland folket bakester, och tog på hans kläder;

28. Ty hon sade: Kunde jag åtminstone taga på hans kläder, då worde jag helbregda.

29. Och straxt förtores hennes blods källa; och hon kände det i kroppen, att hon botad war utaf den plågon.

30. Och Jesus kändet straxt i sig sjelf, att kraft utgången war af honom; och wände sig om ibland folket, och sade: Ho kom wid min kläder?

31. Och hans Lärjungar sade till honom: Ser du icke, folket tränger dig på alla sidor, och du säger: Ho kom wid mig?

32. Och han såg omkring efter henne, som det gjort hade.

33. Men qwinnan fruktade och bäsfwade; ty hon wiste, hwad med henne skedi war; och kom, och föll ne-

der för honom, och sade honom alla sanningena.

34. Då sade han till henne: Dotter, din tro hafwer gjort dig helbregda; gåck med frid, och war helbregda af dine plågo.

35. Wid han ännu talade, kommo någre ifrå Synagogones öfwersta, och sade: Din dotter är död; hwi gör du Mästaren yttermera omak?

36. Men straxt Jesus hörde talet, som sades, sade han till Synagogones öfwersta: Frukta dig intet; allenast tro.

37. Och han tillstodde icke, att honom någor följa skulle, förutan Petrus och Jacobus, och Johannes, Jacobi broder.

38. Och så kom han i Synagogones öfwerstas hus, och fick se sorlet, och dem som mycket sörjde och greto.

39. Och han gick in, och sade till dem: Hwad sorlen är, och gråten? Pigan är icke död; men hon sofwer.

40. Och de gjorde gäck af honom. Då dref han alla ut, och tog med sig pigones fader och moder, och dem

som med honom woro, och gick in der pigan låg.

41. Och fattade pigona wid handena, sägande till henne: Talitha kumi; det uttydes: Piga, jag säger dig, ståt upp.

42. Och straxt stod pigan upp, och gick; och hon war wid tolf år gammal. Och de wordo öfvermåttan förskräckte.

43. Och han förbödd dem strängeliga, att ingen skulle det weta; och bödd gifwa henne äta.

6. Capitlet.

Jesus föraktas. De tolf utsändas. Johannes dräpes. Femtusend män spisas. Jesus går på wattenet.

Och han gick ut dädan, och kom in uti sitt fädernesland; och hans lärjungar följde honom.

2. Och när Sabbathen kom, begynte han lära i Synagogon; och många, som det hörde, förundrade sig storliga, sägande: Hwad kommer honom detta? Och hwad wisdom är derne, som honom gifwen är, och sådana krafter, som ske igenom hans händer?

3. Är icke denne den timbermannen, Marie Son, Jacobi broder, och Jose, och Jude, och Simons? Uro och icke hans systrar här när oss? Och de förargades på honom.

4. Då sade Jesus till dem: En Prophet warder icke föraktad, utan i sitt fädernesland, och ibland sina fränder, och sitt folk.

5. Och han kunde der ingen kraft göra, utan det, att han lade händerna på några få sjuka, och botade dem.

6. Och han förundrade sig på deras otro; och han gick omkring i byarna allstäds deromkring, och lärde.

7. Och han kallade för sig de tolf, tog till att utsända dem, två och två; giftwandes dem magt emot de orena andar;

8. Och hüd dem, att de intet skulle taga med sig till wägs, utan kappen allena; icke skräppo, icke bröd, inga penningar i pungen;

9. Utan de skulle vara skodde; och att de icke skulle kläda sig uti två kjortlar;

10. Och sade till dem: Swar som helst I ingån

uti ett hus, blifwer der, tilldes J dragen dädan.

11. Och hwilken som icke anammar eder, eller icke hörer eder, går derut, och skudder af eder det stoft, som är under edra fötter, till vittnesbörd öfwer dem. Sannerliga säger jag eder: Drägeligare warder Sodome och Gomorre på domedag, än dem stadenom.

12. Och de gingo ut, och predikade, att man skulle bättra sig;

13. Och utdrefwo många djeflar, och smorde många franka med oljo, och botade dem.

14. Och fick Konung Herodes detta höra; ty hans namn war redo kunnigt; och sade: Den Johannes, som döpte, är uppstånden ifrå de döda; och derföre gör han sådana krafter.

15. Somlige sade: Det är Elias; och somlige sade: Det är en Prophet, eller såsom en af Propheterna.

16. Då Herodes sådant hörde, sade han: Denne är Johannes, som jag halshög; han är uppstånden ifrå de döda.

17. Ty Herodes hade

sändt bort, och låtit gripa Johannes, och satt honom i fängelsset, för Herodias, fins broders Philippi hustrus skull; ty han hade tagit henne till hustru;

18. Men Johannes sade till Herodes: Dig är icke lofligit att hafwa din broders hustru.

19. Men Herodias gick efter hans argesta, och hade gerna dräpitt honom; och kunde dock icke komma des wid;

20. Ty Herodes fruktade Johannem, wetandes, att han war en from och helig man; och aktade honom, och lydde honom i mång stycke, och hörde honom gerna.

21. Då nu en belägen dag kom, att Herodes på sin födelsedag gaf de öfwersta, och höfwitsmän, och de yppersta i Galileen, en af-tonkost,

22. Gick Herodias dotter in, och dansade; och det behagade Herodi, och dem der med honom såto wid bordet. Då sade Konungen till pigona: Bed utaf mig hwad du will, jag will gifwa dig det;

23. Och swor henne en ed: Hwad du bedjandes warber af mig, will jag gifwa dig, allt intill hälften af mitt rike.

24. Hon gick ut, och sade till sina moder: Hwad skall jag bedja? Hon sade: Johannis Döparens hufwud.

25. Och hon gick straxt med hast in till Konungen, och bad, sägandes: Jag will, att du gifwer mig nu straxt, på ett fat, Johannis Döparens hufwud.

26. Då wardt Konungen bedröfwad; dock, för edens skull, och för deras skull, som der såto wid bordet, wille han icke wisa henne af.

27. Utan straxt sände Konungen bödelen, och böd inhemta hans hufwud. Han gick åstad, och halshögghonom i fångahuset.

28. Och bar fram hans hufwud på ett fat, och fick pigone; och pigan fick det sine moder.

29. Då hans lärjungar det sporde, kommo de, och togo hans lekamen upp, och begrofwon honom.

30. Och Apostlarna för-

samlades till Jesum, och förkunnade honom all stytke; och hwad de gjort och lärt hade.

31. Då sade han till dem: Kommer I allene affides med mig uti Ödemarken, och hwiler eder något litet; ty der woro många, som gingo till och ifrå, så att de hade icke tid till att äta.

32. Och så for han bort affides till skepps uti Ödemarken.

33. Och folket såg, att de foro sina färde; och många kände honom, och lupo dit tillsammans af alla städer, till fot, och kommo fram förr än de, och församlades till honom.

34. Så gick Jesus ut, och fick se det myckna folket, och warckunnade sig öfwer dem; förty de woro såsom får, de ingen herdan hade; och begynte lära dem mycket.

35. Och då nu dagen war fast framliden, gingo hans Lärjungar till honom, och sade: Här är öknen, och tiden är fast förliden;

36. Släpp dem ifrå dig, att de måga gå bort i by-

arna och torpen här omkring, och köpa sig bröd; ty de hafwa intet äta.

37. Då svarade han dem, och sade: Gifwer I dem äta. Då sade de till honom: Skole vi gå bort, och köpa för tusendrader penningar bröd, och gifwa dem äta?

38. Då sade han till dem: Huru mång bröd hafwen I? Sår, och ser till. Och sedan de hade sett till, sade de: Fem, och två fiskar.

39. Då bödd han dem, att de skulle sätta sig alla i matskap, i gröna gräset.

40. Och de satte sig i hopar, hundrade och hundrade, femtio och femtio.

41. Och så tog han de fem bröd och de två fiskar; och upplyfte sin ögon till himmelen, tackade, och bröt bröden, och fick sinom Därfjungom, att de skulle lägga för dem; och de två fiskar bytte han emellan dem alla.

42. Och de äto alle, och wordo mätte;

43. Och togo sedan upp tolf korgar fulla med stycken, och af fiskomen.

44. Och de der ätit ha-

de, wordo wid femtusend män.

45. Och straxt dreef han sina Därfjungar, att de skulle gå till skepps, och fara för honom öfwer hafwet till Bethsaida, medan han skiljde folket ifrå sig.

46. Och när han hade skiljt dem ifrå sig, gick han dådan upp på ett berg, till att bedja.

47. Och då aftonen kom, war skeppet midt på hafwet, och han på landet alena.

48. Och han såg att de hade plats med roende; ty wädbret war dem emot. Och wid sjerde wäkten om natten kom han till dem, gångandes på hafwet; och han wille gå framom dem.

49. Och när de sågo honom gångandes på hafwet, mente de det hade varit ett spökelse, och ropade;

50. Ty de sågo honom alle, och wordo förskräckte. Då talade han dem straxt till, och sade till dem: Warer wid en god tröst, jag äret; warer icke rädde.

51. Och han steg upp till dem i skeppet, och wädbret stillade sig; och de wor-

do storliga förskräckte, för-
undrande wid sig sjelfwa
öfwermåttan.

52. Ty de hade icke fått
förstånd af bröden; ty de-
ras hjerta war förblindadt.

53. Och då de öfwer-
fjerne woro, kommo de till
det landet Genesaret, och
lade der i hamn.

54. Och när de gingo
utu skeppet, kände de ho-
nom straxt;

55. Och lupo omkring
allan den landsändan; och
begynte omkringsföra de sju-
ka på sängar, dit de hörde
han war.

56. Och hwar han in-
gick, i byar, eller städer,
eller torp, der lade de kran-
ka på gatorna, och bådo
honom, att de åtminstone
måtte taga på hans kläde-
fäll; och så många, som
kommo wid honom, de wor-
do helbregda.

7. Capitlet.

De äldstas bud. Rätt smitta. En
Grefst quinna. Döf dumbe.

Och till honom församla-
des de Phariseer, och
någre af de Skriftlärda,
som ifrå Jerusalem komne
woro.

2. Och då de fingo se,
att somlige hans Lärjungar
åto bröd med menliga, det
är, med otwagna händer,
straffade de det;

3. Ty de Phariseer och
alle Judar äta icke, utan
de alltid två händerna, hål-
lande de äldstas stadgar;

4. Och när de konne
äro utaf torget, äta de icke,
utan de äro twagne. Och
mycket sådant är, som de
hafwa tagit sig uppå att
hålla, som är, att två dryc-
kelar, och krukor, och kop-
parkar, och bord.

5. Sedan frågade ho-
nom de Phariseer och de
Skriftlärde: Hwi wandra
icke dine Lärjungar efter de
stadgar, som de äldste up-
påbudit hafwa; utan äta
bröd med otwagna händer?

6. Då swarade han, och
sade till dem: Wäl hafwer
Esaias propheterat om eder,
I skrymtare, som skrifwet
är: Detta folket ärar mig
med läpparna; men deras
hjerta är långt ifrå mig.

7. Men fåfängt dyrka
de mig, lärande den lärdom,
som är människors bud;

8. Ty I bortkasta Guds
bud, och hållen människors

stadgar, som är, att två krukor, och dryckelar; och mycket sådant gören J.

9. Och han sade till dem: Skönliga bortkastan J Guds bud, på det att J skolen hålla edar stadga.

10. Ty Mose hafwer sagt: Ära din fader och dina moder; och: Den der bannar fader eller moder, han skall döden dö.

11. Men J sägen: En människa må säga till fader och moder: Corban, det är sagdt: Gudi är det gifwet, som dig af mig skulle hafwa kommit till nytto;

12. Och tillåten så icke, att han något gör sinom fader, eller sine moder;

13. Och gören Guds ord omintet med edar stadga, som J uppålagt hafwen. Och mycket sådant gören J.

14. Och han kallade till sig allt folket, och sade till dem: Hörer mig alle, och förstår

15. Intet går utanefter in i människona, det henne besmitta kan; men det som går utaf menniskone, det är det som besmittar menniskona.

16. Den der hafwer öron till att höra, han höre.

17. Och då han skilfdes ifrå folket, och kom i huset, frågade hans lärjungar honom om liknelsen.

18. Och han sade till dem: Ären J också oförståndige? Förstår J icke ännu, att allt det utanefter ingår i människona, det kan icke besmitta henne?

19. Ty det går icke in i hennes hjerta, utan i buken; och hafwer sin naturliga utgång, der all mat med rensas.

20. Och han sade: Det utaf menniskone går, det besmittar menniskona;

21. Ty innanefter, utu människors hjerta, utgå onda tankar, hor, boleti, man-dråp,

22. Stöld, girighet, swet, listighet, otuktighet, ondt äga, hädelse, högfärd, galenskap;

23. All denna onda stycke gå innanefter ut, och de besmitta menniskona.

24. Så stod han upp dådan, och gick in Tyri och Sidons gränsor; och gick in uti ett hus, och ville att det ingen weta skulle.

och kunde dock icke blifwa fördold.

25. Ty en qwinna, hwilens dotter hade en oren anda, straxt hon fick höra om honom, kom hon, och föll ned för hans fötter.

26. Och det war en Grekisk qwinna, utaf Syrophe- nice, och bad honom, att han wille utdrifwa djefwulen af hennes dotter.

27. Men Jesus sade till henne: Dåt barnen först mätta warda; det är icke höfwelligt, att man tager barnens bröd och kastar för hundarna.

28. Då swarade hon, och sade till honom: Ja, Herre; dock äta hundarna, under bordet, utaf barnens smulor.

29. Då sade han till henne: För detta talets skull, gick; djefwulen är utgången af dine dotter.

30. Och då hon kom i sitt hus, fann hon djefwulen utgången wara, och dottrena liggande på sängene.

31. Och då han åter utgick ifrå Tyri och Sidons gränssor, kom han till det Gallileiska hafnet, midt ge-

nom de landsändar midt de tio städer.

32. Och de hade fram för honom en döfwan, den der och en dumbe war; och bådö honom, att han wille lägga handena på honom.

33. Då tog han honom affides ut ifrå folket, och satte sina finger i hans öron, och spottade ut, dermed han tog på hans tunga;

34. Och såg upp i himmelen, suckade, och sade till honom: Ephetah, det är sagdt: Upplåt dig.

35. Och straxt öppnades hans öron, och hans tungas band wardt löst, och han talade redeliga.

36. Och böd han dem, att de skulle ingom sägat; men ju mer han det förbödd, ju mer de förkunnade det.

37. Och de sbrundrade sig öfvermåttan, sägande: Allt hafwer han wäl beställt; de döfwa låter hcn höra, och dumbar tala.

8. Capitlet.

Fyratusend män ipisas. Tecken nckas. Blind botas. Christue bekänd. Petrus näpft. Belännessens frukt.

Uti de dagar, då folket war ganska mycket, och

hade intet det de äta kunde, kallade Jesus till sig sina Lärjungar, och sade till dem:

2. Jag warfunnar mig öfwer folket; ty de hafwa nu i tre dagar töfswat när mig, och hafwa intet äta;

3. Och om jag låter dem fastande gå hem, gifwas de upp i wägen; ty somlige utaf dem woro komne långwäga.

4. Och hans Lärjungar swarade honom: Swar tager man bröd här i öknene, der man dem med mätta kan?

5. Då sporde han dem: Huru mång bröd hafwen I? Swarade de: Sju.

6. Och han bödd folket sätta sig ned på jordena; och han tog de sju bröd, tackade, bröt, och gaf sina Lärjungar, att de skulle lägga dem fram; och de la-
de fram för folket.

7. Hade de ock några små fiskar; och då han wälsignat hade, bad han ock lägga dem fram.

8. Så äto de, och woro do mätte; och de togo upp sju korgar med afleswor, som öfwer woro.

9. Och de der ättit hade,

woro wd fyratusend; och så lät han fara dem.

10. Och straxt steg han till skepps med sina Lärjungar, och kom intill de landsändar Dalmanutha.

11. Och de Phariseer gingo ut, och begynte disputera med honom, frestande honom, och begärande af honom tecken af himmelen.

12. Då suckade han i sinom Anda, och sade: Öwi föler detta slägtet tecken? Sannerliga säger jag eder: Deho slägte skall intet tecken gifwas.

13. Så gaf han dem öfwer; och gick åter i skeppet, och for utöfwer.

14. Och de hade förgätit taga bröd, så att de hade icke mer än ett bröd med sig i skeppet.

15. Då bödd han dem, sägandes: Ser till, wakter eder för de Phariseers surdeg, och för Herodis surdeg.

16. Och de tänkte hit och dit, sägande emellan sig: Det äret, wi hafwe intet bröd.

17. Då Jesus det förnam, sade han till dem: Swad bekympren I eder,

att J hafwen icke bröb? Kunnen J ännu intet af- ta, eller förstå? Hafwen J ännu edor hjerta förblin- badt?

18. Hafwandes ögon, och sen intet? och hafwan- des öron, och hören intet?

19. Och minnens J icke, då jag bröt fem bröb ibland femtusend, huru många korg- gar upptogen J fulla med afleswor? Sade de: Tolf.

20. Och då jag bröt sju bröb ibland fyratusend, hu- ru många korgar upptogen J utaf de afleswor? De sa- de: Sju.

21. Och han sade till dem: Hwi förstån J då intet?

22. Och han kom till Bethsaida; och de hade fran- för honom en blindan, och bådo honom, att han wille taga på honom.

23. Och så tog han den blinda wid handena, och ledde honom utu byn; och spottade i hans ögon, och lade händer på honom, och frågade honom, om han något såg.

24. Då såg han upp, och sade: Jag ser folket gå, lika som det wore trä.

25. Sedan lade han åter händerna på hans ögon, och gjorde det så, att han fick synen igen; och wardt så botad, att han sedan såg klarliga alla.

26. Och han lät gå ho- nom hem, och sade: Gå intet in i byn, och säg icke heller det någrom derinne

27. Och JEsus gick ut, och hans Lärjungar, till de byar wid Cesarea, som kal- las Phillippi; och i vägen frågade han sina Lärjun- gar, sägandes till dem: Hwem säger folket mig vara?

28. De swarade: Jo- hannes Döparen; och som- lige Elias; och somlige en af Propheterna.

29. Då sade han till dem: Hwem sägen J mig vara? Swarade Petrus, och sade till honom: Du äst Christus.

30. Då hotade han dem, att de skulle ingom säga om honom;

31. Och begynte till att undertwisa dem, att menni- skones Son skulle mycket lida, och förkastas af de äld- sta, och af de öfwersta Pre- sterna, och af de Skriftlär-

da, och dödas; och efter tre dagar uppstå igen.

32. Och talade han det talet uppenbart. Då tog Petrus honom till sig, och begynte näpfa honom.

33. Då wändt han sig om, och såg på sina Därjungar, och näpste Petrum, sägandes: Gack bort ifrå mig, du Satan; ty du beännar icke det Gudi tillhörrer, utan det menniskor tillhörrer.

34. Och kallade han till sig folket, med sina Därjungar, och sade till dem: Den mig will följa, han försake sig sjelf, och tage sitt kors uppå sig, och följ mig.

35. Ty den som will behålla sitt lif, han skall mista det; och den som mister sitt lif, för mina och Evangelii skull, han skall det behålla.

36. Ty hwad hjälper det menniskone, om hon kunde vinna hela werldena, och toge skada till sin själ?

37. Eller hwad kan en menniska gifwa, der hon sin själ med lösa må?

38. Men den som blyges wid mig och min ord, uti detta horiska och syndi-

ga släktet, wid honom skall och menniskones Son blygas, när han kommer i sin Faders härlighet, med de helga Änglar.

9. Capitlet.

Skrifti förklaring. Elias. En stum besatt. Christi döb. Därjungarnas träta. Förargelse.

Och han sade till dem: Sannerliga säger jag eder, någre äro ibland dem som här stå, de der icke skola smaka döden, tilldes de få se Guds rike komma med kraft.

2. Och efter sex dagar tog Iesus Petrum, Jacobum och Johannem, till sig; och hade dem allena upp på ett högt berg affides, och wardt förklarad för dem.

3. Och hans kläder wardo klar, och ganska hwit såsom snö, att ingen färgare på jordene kan göra dem så hwit.

4. Och dem syntes Elias med Mose, och de talade med Iesu.

5. Då swarade Petrus, sägandes till Iesum: Nabbi, här är of godt att wara; låt of göra här tre

hyddor, dig en, Mofi en, och Elie en.

6. Men han wistte icke hwad han jade; ty de wore h apne wordne.

7. Och en skyn kom, som  fwerstyggde dem; och en röst kom utaf skyn, och sade: Denne är min käre Son; honom håret.

8. Och i det samma som de sågo sig om, sågo de ingen wara der n r dem, utan allena Jesu.

9. Men då de gingo neder af berget, b d han dem, att de skulle ingom säga hwad de sett hade, förr än menniskones Son wore uppstånden ifrå de döda.

10. Och de behöllo det ordet n r sig, och befrågade emellan sig, hwad det skulle wara, att han sade: uppstå ifrå de döda.

11. Och de sporde honom, s gande: Hwad  r det, som de Skriftlärde säga, att Elias måste komma först?

12. Men han swarade, och sade till dem: Elias skall ju komma först, och sätta all ting i lag igen; och att menniskones Son skall mycket lida, och föraktad warda, såsom skrifwet  r.

13. Men jag säger eder: Elias  r kommen, och de gjorde honom allt det de wille, såsom skrifwet war om honom.

14. Då han kom till sina Lärjungar, såg han mycket folk omkring dem, och de Skriftlärda disputerande med dem.

15. Och straxt allt folket s g honom, wordo de h pne; och lupo till, och helsade honom.

16. Och han sporde de Skriftlärda: Hwad disputeren J med dem?

17. Och en af folket swarade, och sade: M star, jag hafwer haft min son hit till dig, den der hafwer en stum anda;

18. Och då han tager honom fatt, far han illa med honom; och han fradgas, och gniflar med sina tänder, och f rtwinar. Jag talade med dina Lärjungar, att de skulle drifwa honom ut; och de kunde icke.

19. Då swarade han honom, och sade: O Jotrogna slägte; huru länge skall jag wara n r eder? Huru länge skall jag lida eder? Seder honom hit till mig.

20. Och de led den fram till honom. Då anden fick se honom, straxt for han illa med honom; och föll neder på jordena, och wälte sig, och frågades.

21. Då sporde han hans fader till: Huru länge är sedan detta kom honom uppå? Då sade han: Utaf barndom.

22. Och han hafwer ofta kastat honom i elden, och i watten, att han måtte för-göra honom; men förstår du något, så waktunna dig öfwer öf; och hjelp öf.

23. Jesus sade till honom: Om du tro kan; allting äro möjlig honom, som tror.

24. Och straxt ropade drängens fader, med gråtande tårar, sägandes: Herre, jag tror; hjelp mina otro.

25. När Jesus såg, att folket lopp till med, näpste han den orendan, och sade till honom: Du ande, döfwer och dumbe, jag bjuder dig, gå ut af honom, och gå ut mer härefter in uti honom.

26. Så ropade anden, och for ganska illa med honom, och gick ut. Och han

wardt som han hade varit dödd; så att många sade: Han är dödd.

27. Då tog Jesus honom wid handena, och reste honom upp; och han stod upp.

28. Och när han kom hem i huset, frågade hans lärjungar honom affides: Hwi förmodde icke wi utdrifwa honom?

29. Sade han till dem: Detta släktet kan med ingen ting utfara, utan med bönen och fasto.

30. Och de gingo dådan, och wandrade genom Galileen; och han wille icke, att någor skulle wetat.

31. Ty han underwiste sina lärjungar, och sade till dem: Menniskones Son skall warda öfwerantwardad i menniskors händer, och de skola döda honom; och då han är dödad, skall han på tredje dagen uppstå.

32. Men de förstodo intet hwad han sade, och torde icke spörja honom.

33. Så kom han till Capernaum; och när han war kommen i huset, sporde han dem: Hwad handladen I eder emellan i wägen?

34. Men de tigde; förty de hade handlat emellan sig i wägen, hwilken af dem ypperst war.

35. Och då han hade fatt sig, kallade han de tolf, och sade till dem: Hwilken som will den främste wara, han skall wara ytterst af allom, och allas tjenare.

36. Och så tog han ett barn, och ställde det midt ibland dem. Och då han hade tagit det i sin famn, sade han till dem:

37. Hwilken som anammar ett sådant barn i mitt Namn, han anammar mig; och hwilken mig anammar, han anammar icke mig, utan honom som mig sändt hafwer.

38. Men Johannes swarade honom, sägandes: Mästar, wi sägom en utdrifwa djeflar uti ditt Namn, och han följer oss icke; och wi förbödo honom det, efter han icke följer oss.

39. Då sade Jesus: Förbjuder honom icke; ty ingen är den som gör krafter i mitt Namn, som snarligen kan tala ondt på mig;

40. Förty den der icke är mot oss, han är med oss.

41. Men hwilken som gifwer eder dricka en bägare watten, i mitt Namn, därför, att I Christo tillhören, sannerliga säger jag eder, han skall ingalunda mista sin lön.

42. Och hwilken som förargar en af de små, som tro på mig, bättre wore honom, att wid hans hals hängdes en qwarnsten, och han bortkastades uti hafwet.

43. Nu, om din hand wore dig till förargelse, hugg henne af: Bättre är dig enhändtan ingå uti lifwet, än att du hafwer två händer, och far till helwetet, uti ewig eld;

44. Der deras matt icke dörr, och elden icke utsläcks.

45. Och om din fot wore dig till förargelse, hugg honom af: Dig är bättre, att du ingår uti lifwet halter, än att du hafwer två fötter, och warder kastad till helwetet, uti ewig eld;

46. Der deras matt icke dörr, och elden icke utsläcks.

47. Och om ditt öga wore dig till förargelse, rif det ut: Bättre är dig, att du enögder ingår uti Guds rike, än att du skulle hafwa

tu bgon, och bortkastas i helvetes eld;

48. Der deras matt icke dör, och elden icke utsläcks.

49. Ly hvar och en måste med eld saltad warda, och allt offer måste med salt saltas.

50. Salt är ett godt ting. Svar nu saltet mister sin sälto, hwarmed skall man salta? Hafwer salt uti eder, och hafwer frid emellan eder inbördes.

10. Capitlet.

Ägta skilnad. Små barn. Nikas fara. Zebedei söner. Bartimeus.

Doch då han stod upp dädan, kom han uti Judee landsändar, wid sidon af Jordan. Och folket församlades åter till honom; och åter lärde han dem, såsom hans seder war.

2. Då gingo de Phariseer till, och frågade honom: Är det ock mannenom lofligit skilja sina hustru ifrå sig? frestande honom.

3. Då svarade han, och sade till dem: Hvad hafwer Mose budit eder?

4. Sade de: Mose tillstadde skrifwa ett skiljobref, och öfvergifwa henne.

5. Svarade Jesus, och sade till dem: För edor hjertas hårdhets skull, skref han eder detta budet.

6. Men af första skapelsen hafwer Gud gjort dem man och qwinno;

7. Fördens skull skall man öfvergifwa sin fader och moder, och blifwa wid sina hustru;

8. Och de tu warda ett kött; så äro de nu icke tu, utan ett kött.

9. Hvad Gud hafwer tillhopafogat, det skall menniskan icke åtskilja.

10. Och i huset frågade hans Lärjungar honom på nytt om samma ärende.

11. Och han sade till dem: Hvilken som skiljer sina hustru ifrå sig, och tager ena andra, han bedrifwer hor emot henne.

12. Och om qwinnan öfvergifwer sin man, och tager en annan, hon bedrifwer hor.

13. Och de hade barn till honom, att han skulle taga på dem; men Lärjungarna näpste dem, som dem fram hade.

14. Men när Jesus det såg, wardt han mislynt,

och sade till dem: Låter barnen komma till mig, och förmenar dem icke; ty sådana hörer Guds rike till.

15. Sannerliga säger jag eder: Hvilken som icke undfår Guds rike såsom ett barn, han kommer der aldrig in.

16. Och han tog dem upp i famnen, och lade händerna på dem, och wälsignade dem.

17. Och då han dådan utgången war på wägen, lopp en till, och föll på knä för honom, och frågade honom: Gode Mästar, hwad skall jag göra, att jag måtte få ewinnerligt lif?

18. Men JEsus sade till honom: Hwi kallar du mig godan? Ingen är god utan en, det är Gud.

19. Budorden wetsst du: Du skall icke bedrifwa hor: Du skall icke dräpa: Du skall icke stjäla: Du skall icke tala falskt wittnesbörd: Du skall ingen bedraga: Ära din fader och moder.

20. Då swarade han, och sade till honom: Mästar, det hastwer jag allt hållit utaf min ungdom.

21. JEsus såg på ho-

nom, och älskade honom, och sade till honom: Ett fattas dig; gå bort, sälj allt det du hastwer, och gif de fattiga, och du skall få en skatt i himmelen; och kom, följ mig, och tag kornet uppå dig.

22. Och han wardt be-
dröfwad af talet, och gick bort förjandes; ty han hade många ägodelar.

23. Och JEsus såg sig om, och sade till sina Lärjungar: Huru swårliga kunna de rike komma in uti Guds rike!

24. Men hans Lärjungar wordo förskräckte af hans ord. Då swarade åter JEsus, och sade till dem: Huru swårt är det, lära barn, dem som sätta sina tröst på sina rikedomar, ingå uti Guds rike.

25. Lättare är en camel gå igenom ett nålsöga, än en rik gå in uti Guds rike.

26. Men de förundrade sig öfvermåttan, och sade wid sig sjelfwa: Ho kan då warda salig?

27. Men JEsus såg på dem, och sade: För menniskom är det omöjeligt; men

icke för Gud; ty när Gud äro all ting möjlig.

28. Och Petrus begynte säga till honom: Si, wi hafwe öfvergiftwit all ting, och följt dig.

29. Swarade Iesus, och sade: Sannerliga säger jag eder: Ingen är den som hafwer öfvergiftwit hus, eller bröder, eller systrar, eller fader, eller moder, eller hustru, eller barn, eller åkrar, för min och Evangelii skull;

30. Den icke får hundradesaldt igen, nu i denna tiden hus, och bröder, och systrar, och mödrar, och barn, och åkrar, med förföljelsen; och i tillkommande werld ewinnerligt lif.

31. Men många de som de främste äro warda de ytterste, och de ytterste de främste.

32. Och de woro på wägen, gångande upp till Jerusalem; och Iesus gick för dem, och de woro förskräckte, och gingo efter honom, fruktande sig. Så tog Iesus åter till sig de tolf, och begynte säga dem, hwad honom öfvergå skulle:

33. Si, wi gån upp

till Jerusalem; och menniskones Son skall öfverantwardas de öfwersta Presterna, och de Skriftlärda; och de skola förböman till döds, och öfverantwardan Hedningomen;

34. Och de skola begabban, och hudflangan, bespottan, och döddan; och tredje dagen skall han uppstå igen.

35. Då gingo till honom Jacobus och Johannes, Zebedei söner, och sade: Mästare, wi wilje att du gör oss hwad som helst wi bedje.

36. Sade han till dem: Hwad wiljen I jag skall göra eder?

37. Sade de till honom: Gif oss, att wi sitte, den ene på dine högra hand, och den andre på dine wenstra, uti din härlighet.

38. Men Iesus sade till dem: I weten icke hwad I bedjen; kunnen I dricka den kalken, som jag dricker; och döpas med den döpselsen, der jag med döpes?

39. Då sade de till honom: Ja, kunne wi så. Sade Iesus till dem: Den kalken jag dricker, skolen I

och dricka; och med den dö-
pelse, der jag med döps,
skolen I döpas;

40. Men sitta på mine
högra och wenstra hand,
står icke mig till att gifwa;
utan dem händer det, som
det beredt är.

41. När de tio hörde
detta, begynte de wara illa
tillfrids med Jacobo och
Johanne.

42. Men Jesus kallade
dem till sig, och sade till
dem: I weten, att werlds-
lige Förstar äro rådande,
och de mäktige ibland dem
hafwa wälde;

43. Men det skall icke
så wara ibland eder; utan
den, som ibland eder will
ypperst wara, han skall wa-
ra edar tjenare.

44. Och den, som ibland
eder will wara den främ-
ste, han skall wara allas
dräng;

45. Ly och menniskones
Son är icke kommen, på
det han skulle låta tjena
sig; utan på det han wille
tjena, och gifwa sitt lif till
återlösning för många.

16. Och de kommo till
Jericho. Och då han gick
ut af Jericho, och hans

Bärjungar, och en mächtig
stor hop folk; då satt der
wid wägen en blinder, Bar-
timeus, Timei son, tig-
gandes.

47. Och när han hörde,
att det war Jesus af Na-
zareth, begynte han ropa,
och säga: Jesu, Davids
Son, war kunna dig öfwer
mig.

48. Och många näpste
honom, att han skulle tiga;
men han ropade desmer:
Davids Son, war kunna
dig öfwer mig.

49. Så stadenade Jesus,
och lät kalla honom. Och
de kallade den blinda, och
sade till honom: War wid
ett godt mod; stätt upp,
han kallar dig.

50. Han kastade ifrå sig
sin mantel, stod upp, och
kom till Jesus.

51. Då swarade Jesus,
och sade till honom: Swad
will du, att jag skall göra
dig? Den blinde sade till
honom: Rabboni, att jag
måtte få min syn.

52. Jesus sade till ho-
nom: Gack, din tro hafwer
gjort dig helbregda. Och
straxt fick han sin syn, och
följde Jesus i wägen.

II. Capitlet.

Christi intåg, hunger, nit. Trones kraft. Phariseernas fråga.

Och då de kommo in mot Jerusalem, till Bethphage och Bethanien, wid Oljoberget, utsände han två af sina Lärjungar;

2. Och han sade till dem: Går i byn, som för eder är; och straxt I kommen derin, warden I finuande en fåla bunden, der ännu ingen menniska på sutit hafwer; löser honom, och hafwer honom hit.

3. Och om någon säger till eder: Hwi gören I detta? säger: Herren behöfwer honom; och då skall han straxt sända honom hit.

4. Så gingo de bort, och funno fålan bunden för dörrene, wid wägamotet, och löste honom.

5. Och somlige, som der stodo, sade till dem: Hwad gören I, att I lösen fålan?

6. Då sade de till dem, såsom Jesus hade budit dem; och så läto de betänma dem.

7. Och de hade fålan till Jesus, och kastade sin

kläder på honom; och han satte sig deruppå.

8. Och många bredde sin kläder på wägen; och somlige ståro qwistat af träen, och strödde på wägen.

9. Och de der föregingo, och der efterföljde, ropade, och sade: Hosanna! wäl signad ware den, som kommer i Herrens Namn.

10. Wäl signad ware wårers faders Davids rike, som kommer i Herrens Namn; Hosanna i höjdene!

11. Och Herren gick in i Jerusalem, och i templet, och besåg all ting. Och när det led åt aftenen, gick han ut till Bethanien, med de tolf.

12. Och dagen derefter, då de gingo ut ifrå Bethanien, hungrade honom.

13. Och han fick se ett fikonaträ der långt ifrå, som löf hade; dit kom han, om han tilläfwentyras måtte finna der något uppå; och då han kom dit, fann han der intet annat än löf; ty det war icke då tid till fikon.

14. Och Jesus swarade, och sade till det: Ute aldrig någor härefter frukt af dig

till ewig tid. Och hans
Bärjungar hörde det.

15. Och de kommo till
Jerusalem. Och Jesus gick
in i templet, och begynte
utdrifwa dem som sålde och
köpte i templet; och förstör-
de de wexlares bord, och
deras stolar som dustwor
sålde;

16. Och stadde icke till,
att någor bar något genom
templet.

17. Och han lärde, och
sade till dem: Är icke skrif-
wet: Mitt hus skall kallas
ett bönehus allom folkom?
Men I hafwen gjort det
till en röfwarekulo.

18. Och de Skriftlärde
och öfwerste Presterna fingo
det höra; och begynte söka
efter, huru de kunde förgöra
honom; men de fruktade
för honom; ty allt folket
förundrade sig på hans
lärdom.

19. Och då astoneu kom,
gick han utu staden.

20. Och om morgonen
gingo de der framom, och
sågo skonaträt förtorkadt
wara intill roten.

21. Då kom Petrus det
ihåg, och sade till honom:
Rabbi, si, det skonaträt,

som du bannade, är för-
torkadt.

22. Jesus swarade, och
sade till dem: Hafwer trona
till Gud.

23. Sannerliga säger
sag eder: Swillen som helst
sade till detta berg: Gåf
dig upp, och lasta dig i
hafwet; och han twiflade
intet i sitt hjerta, utan trod-
de så ske skola som han sade;
honom skall ske allt det han
säger.

24. Derföre säger jag
eder: Allt det I bedjen i
edra böner, tror att I fån
det, så skall det ske eder.

25. Och när I stå och
bedjen, så förlåter, om I
något hafwen emot någon;
på det edar Fader, som i
himmelen är, skall och för-
låta eder edra brister.

26. Men om I icke för-
låten, så skall icke heller
edra Fader, som är i him-
melen, förlåta det I bryten.

27. Och som de kommo
åter till Jerusalem, och han
gick i templet, kommo till
honom de öfwerste Pre-
sterna, och de Skriftlärde,
och de äldste;

28. Och de sade till ho-
nom: Af hwad magt gör

du detta? Och hwilken hafwer gifwit dig denna magten, att du detta göra skall?

29. Jesus swarade, och sade till dem: Jag will och något spörja eder; swarar mig, så will jag säga eder, af hwad magt jag detta gör.

30. Johannis döpselse, war den af himmelen, eller af menniskor? Swarar mig.

31. Och de tänkte wid sig, och sade: Säge wi, af himmelen; då säger han: Hwi trodden I honom icke då?

32. Men säge wi, att den war af menniskom, rådes wi för folket; ty alle höllo Johannes för en sann Prophet.

33. Och så swarade de, sägande till Jesus: Wi wete det icke. Swarade Jesus, och sade till dem: Icke heller säger jag eder, af hwad magt jag detta gör.

12. Capitlet.

Rejd wingård. Skattpenningen. Uppståndelsen. Öppersta budet. Christi Fader. Öffertistan.

Och han begynte tala dem till i liknelser: En man plantade en wingård, och gärdde deromkring en

gård, och grof en press, och byggde ett torn, och lefde honom ut wingårdsmännom; och for så ut i främmande land.

2. Och då rätta tiden war, sände han sin tjenare till wingårdsmännerna, att han skulle anamma, af wingårdsmännerna, utaf wingårdens frukt;

3. Men de togo honom, och slogo honom, och läto honom gå ifrå sig tomhändtan.

4. Åter sände han till dem en annan tjenare; den kastade de hufwudet sönder med sten, och läto honom gå ifrå sig försmäddan.

5. Åter sände han en annan, den dråpo de; och många andra, somliga hudsflängde de, och somliga dråpo de.

6. Så hade han ännu en enda son, den han kär hade; honom sände han och till dem på det sista, sägandes: De hafwa ju en försyn för min son.

7. Men wingårdsmännerna sade emellan sig: Denne är arfwingen; kommer, låter oss dråpa honom, så warder arfwedelen vår.

8. Då togo de honom, och dråpo honom, och lastaden utu wingården.

9. Hvad skall nu wingårdsherrén göra? Han skall komma, och förge bra wingårdsmännerna, och få wingården androm.

10. Hwafven J och icke läsit denna Skriften? Den stenen, som byggningsmännerna bortkastade, är worden en hörnsten;

11. Af Herranom är detta gjordt, och är underligt för vår ögon.

12. Och de sökte efter att gripa honom; men de räddes för folket; ty de förstodo, att han sade denna liknelsen om dem. Så gåfwo de honom öfwer, och gingo sin väg.

13. Och sände de till honom några af de Pharisæer, och de Herodianer, att de skulle gripa honom i orden.

14. Då de kommo, sade de till honom: Mästar, wi wete, att du äst sannfärdig, och sköter om ingen; ty du ser icke efter människors person, utan lärer Guds väg rätt: Är det och rätt, att man gifwer Kessarenom

skatt, eller icke? Skole wi gifwan, eller icke gifwan?

15. Men han förstod deras skrymtan, och sade till dem: Hwi fresten J mig? Tager hit penningen, att jag må se honom.

16. Och de båret honom fram. Då sade han till dem: Hwars beläte och öfwer-skrift är detta? Sade de till honom: Kessarens.

17. Då swarade Jesus, och sade till dem: Så gifwer Kessarenom hwad Kessarenom tillhör, och Gudi det Gudi tillhör. Och de förundrade sig på honom.

18. Så kommo de Sadduceer till honom, hwilke säga, att ingen uppståndelse är, och sporde honom, sågande:

19. Mästar, Mose hafwer skrifwit oss: Din någons mans broder dör, och låter hustru efter sig, och låter ingen barn efter sig, då skall hans broder taga hans hustru, och uppväcka sinom broder säd.

20. Det woro sju bröder; och den förste tog sig hustru, och han blef död, och lefde ingen säd efter sig;

21. Och den andre tog

henne, och blef dödd; den icke heller lefde säd efter sig; och den tredje sammalunda;

22. Så att sju togo henne, och lefde dock ingen säd. Sift af allom dödde och hustrun.

23. Hwilkensderas hustru skall hon nu wara i uppståndelsen, då de skola uppstå? Ty sju hade haft henne till hustru.

24. Swarade Jesus, och sade till dem: I faren wille, derföre att I icke weten Skriftena, ej heller Guds kraft.

25. Ty då de uppståndne äro ifrå de döda, tager man sig icke hustru, och icke gifte heller hustru manne; utan de äro såsom Englar, som i himmelen äro.

26. Men om de döda, att de skola uppstå, hafwen I icke läsit i Mose bok, huruledes Gud talade med honom i buskanom, sägandes: Jag är Abrahams Gud, och Isaacs Gud, och Jacobs Gud?

27. Han är icke de dödas Gud, utan deras Gud, som lefwa. Så faren I nu mycket wille.

28. Då gick en frau af

de Skriftlärda, den derpå hört hade, huru de tillhoppa disputerat hade, och hade sett, att han hade wäl swarat dem, och sporde honom till: Hwilket är det yppersta af all budorden?

29. Jesus swarade honom: Det yppersta af all budorden är detta: Hör, Israel; Herren vår Gud är allena Herre;

30. Och du skall älska din Herre Gud, af allt ditt hjerta, och af allo dine själ, och af all din håg, och af allo dine magt. Detta är det yppersta budet.

31. Och det andra är desso likt: Älska din näjia som dig sjelf. Intet annat bud är större än desja.

32. Och den Skriftlärde sade till honom: Mästar, du hafwer allt rätt sagt, att Gud är en, och ingen annar är förutan honom;

33. Och att älska honom af allt hjerta, och af allt förstånd, och af allo själ, och af allo magt, och älska sin näjia som sig sjelf, det är mer än bränneoffer, och all offer.

34. Då Jesus såg, att han wisliga swarat hade,

sade han till honom: Du äst icke långt ifrån Guds rike. Och sedan torde ingen fråga honom.

35. Och svarade Jesus, och sade, lärandes i templet: Huru säga de Skriftlärde, att Kristus är Davids Son?

36. Ty David, genom den Helga Andas, säger: Herren sade till min Herren: Sätt dig på min högra hand, till dess jag hafver satt dina ovänner dig till en fotapall.

37. Så kallar nu David honom Herren; hwadan är han då hans Son? Och en stor del af folket hörde honom gerna.

38. Och han lärde dem, och sade till dem: Wakter eder för de Skriftlärda; de gå gerna i sid kläder, och låta gerna helsa sig på torgen;

39. Och sitta gerna främst i Synagogorna, och främst wid bordet i gästbåden;

40. Gwille uppåta enlös hus, förebärande långa böner; desse skola få des svarare fördomelse.

41. Och satte sig Jesus

tvärtemot offerkistona, och såg uppå huruledes folket lade penningar i kistona; och många rike lade mycket in.

42. Och en fattig enkla kom, och lade in två skärfwar, det war en penning.

43. Då kallade han sina Lärjungar till sig, och sade till dem: Sannerliga säger jag eder, denna fattiga enkla lade mer in i kistona, än alle de andre, som der inlade.

44. Ty de hafwa alle inlagt af det dem öfverlopp; men hon inlade, utaf sin fattigdom, allt det hon hade, alla sina närting.

13. Capitlet.

Templets förstöring. Verdens ende.

Och då han gick ut af templet, sade till honom en af hans Lärjungar: Mästar, se hurudana stenar, och hurudana byggning är detta.

2. Jesus svarade, och sade till honom: Ser du denna stora byggningen? En sten warder icke qwarliggandes på den andra, den icke afbruten warder.

3. Och då han satt på

Oloberget, trärtemot templet, frågade honom Petrus, och Jacobus, och Johannes, och Andreas, af födes:

4. Säg oss, när detta skall ske? Och hvad tecken är dertill, när detta skall allt fullbordas?

5. Svarade Jesus, och begynte säga: Ser till, att ingen bedrager eder.

6. Ty många warda kommande i mitt Namn, sägande: Jag är Kristus; och de skola bedraga många.

7. Men när I fån höra brilig, och briligs rykte, warer icke bedröfwade; ty det måste så ske; men det är icke straxt änden.

8. Det ena folket skall uppsätta sig emot det andra, och det ena riket emot det andra; och jordbäfning skall warda mångstäds; och hunger och förfräckelser skola warda. Detta är begynnelsen till wederinödon.

9. Men tager I eder wara; ty de skola öfwerantwarda eder in på Nådhusen och Synagogorna; och I i Judeen, de fly upp på skolen warda hudflängde, och framdragne för Förstar och Romungar, för mina

skull, till ett vittnesbörd öfwer dem.

10. Och Evangelium måste först predikadt warda för all folk.

11. När de nu draga eder fram, och öfwerantwarda eder, så hafwer ingen omsorg, hvad I skolen säga; och tänker der intet på framfbreät; utan, hvad eder ingifwet warder i samma stunden, det talar; ty det ären icke I, som talen, utan den Helge Ande.

12. Och den ene brodern skall öfwerantwarda den andra i döden, och fadren sonen; och barnen skola sig uppsätta mot föräldrarna, och hjelpa till att döda dem.

13. Och I skolen warda förhatade af allom, för mitt Namns skull; men den som härdar intill ändan, han warder salig.

14. Men då I fån se föröbelsens styggelse, deraf sagdt är genom Propheten Daniel, ständandes der det icke skall; (den det läs, han förstå det) de som då äro i Judeen, de fly upp på bergen.

15. Men den der är på taket, han gånge icke neder

i huset, och gånge icke in, till att taga något utu sitt hus.

16. Och den som är på åkren, han wände icke tillbaka, till att taga sin kläder.

17. We dem, som hafwande äro, eller dia gifwa, i de dagar.

18. Men beder, att edor flykt icke sker om winteren;

19. Ty i de dagar warder sådana bedröfwelse, att all hafwer icke warit, ifrå creaturens begynnelse, dem Gud skapat hafwer, intill nu; och ej heller warder.

20. Och hwar Herren icke hade förkortat de dagar, wordé intet lött saligt; men för de utkorades skull, som han utkorat hafwer, förkortade han dagarna.

21. När då någor wille säga till eder: Si, här är Kristus; eller si, han är der; tror det intet;

22. Ty falske Christi och falske Propheter skola upphäfwä sig, och skola göra tecken och under, så att de och skola förföra de utkorada, om möjeligt wore.

23. Men tager I eder wara; si, jag hafwer sagt eder all ting framföreat.

24. Men i de dagar, efter den bedröfwelsen, skall solen förmodras, och månen skall icke gifwa sitt sken;

25. Och himmelens stjernor skola nedersfalla; och himmelens krafter skola bäfwä.

26. Och då skola de få se menniskans Son komma i skyn, med stor magt och härlighet.

27. Och då skall han sända sina Änglar, till att församla sina utkorada, ifrå fyra wäder; ifrå jordenes ända intill himmelens ända.

28. Värer af sikonaträt en liknelse: När nu des qwist är klen, och begynner bära löf, så weten I, att sommaren är när;

29. Sammalunda och, när I sen detta ske, så weter, att det är när för dörrene.

30. Sannerliga säger jag eder, att detta släktet skall icke förgås, förr än allt detta skedt är.

31. Himmel och jord skola förgås; men min ord skola icke förgås.

32. Men om den dagen, och den stunden, wet ingen; icke Änglarna, som i him-

melen äro, ej heller Sonen; utan Fadren allena.

33. Ser till, waker och beder; ty J weten icke, när tiden är.

34. Såsom en man, den der drog bort i främmande land, och lät blifwa sitt hus, och gaf sina tjenare magt, och hwarjorn och enom sina skiflo, och böd dörrwaktaren, att han skulle waka.

35. Waker fördenskull; ty J weten icke, när husbonden kommer, antingen om aftenen, eller midnattstid, eller i hönsgålden, eller om morgonen;

36. Att, då han kommer hasteliga, han icke skall finna eder sofwande.

37. Men hwad jag säger eder, det säger jag allom: Waker.

14. Capitlet.

Christus smord, såld; håller Påska, Nattward; kämpar, beder, fånglas, dömes, förnekas.

Och två dagar derefter instundade Påska och Sötbrödsdagarna; och de öfwerste Presterna och de Skriftlärde sökte efter, huru de kunde swikliga få fatt på honom, och döda honom.

2. Men de sade: Icke om högtidsdagen, att ett upplopp icke sker ibland folket.

3. Och då han war i Bethanien, i den spitelsta Simons hus, wid han satt till bords, kom en qwinna, som hade ett glas med oförsafskadt och kosteligt wardue smörjelse; hon bröt glaset sönder, och utgöt det på hans hufwud.

4. Så wore der någre, som icke togo det wäl wid sig, och sade: Öwarefter förspilles denna smörjelsen?

5. Ty det måtte wäl warit såldt mer än för trehundra penningar, och gifwet fattigom; och låto illa på henne.

6. Då sade Jesus: Väter henne med frid; hwil gören J henne illa tillfrids? Hon hafwer gjort en god gerning på mig;

7. Ty J hafwen alltid fattiga när eder; och när som helst J wiljen, kunnen J göra dem till godo; men mig hafwen J icke alltid.

8. Det hon kunde, det gjorde hon; hon är förkommen att smörja min lefamen till begrafning.

9. Sannerliga säger jag eder: Hwar detta Evangelium predikadt warder uti hela werldene, skall ock detta, som hon gjorde, sagdt warda, henne till äminnelse.

10. Och Judas Ischarioth, en af de tolf, gick bort till de öfwersta Presterna, på det han skulle förråda honom dem i händer.

11. När de det hörde, wordo de glade, och lofwade honom, att de wille gifwa honom penningar; och han sökte, huru han lämpeligast kunde förråda honom.

12. På första Sötbrödsdagen, då man offrade Påskalambet, sade hans Lärjungar till honom: Hwar vill du, att wi skole gå och reda till, att du äter Påskalambet?

13. Och han sände två af sina Lärjungar, och sade till dem: Går in i staden, och der möter eder en man, bärandes ena kruka watten; följer honom efter;

14. Och hwar han ingår, säger till husbondan: Mästaren låter säga dig: Hwar är gästahuset, der jag med minom Lärjungom kan äta Påskalambet?

15. Och han skall wissa eder en stor sal, beredd och tillpyntad; der reder till för oss.

16. Och hans Lärjungar gingo ut, och kommo in i staden, och funno som han dem sagt hade; och tillredde Påskalambet.

17. Då nu aftonen wardt, kom han med de tolf.

18. Och wid de såto till bordts, och åto, sade Jesus: Sannerliga säger jag eder, en af eder, som äter med mig, skall förråda mig.

19. Men de begynte wara illa tillfrids, och sade till honom, hwar i sin stad: Är det jag? och den andre: Är det jag?

20. Han swarade och sade till dem: En af de tolf, den som tager i fatet med mig.

21. Ja, människones Son warder så gångandes, som skrifwet är om honom; men we de mennisko, genom hwilken människones Son warder förrådder; de mennisko wore bättre, att hon icke wore född.

22. Och wid de åto, tog Jesus brödet; tackade, och bröt det, och gaf dem,

dem, och sade: Tager, åter, detta är min leka-
men; resor galit, skall du tre resor
försaka mig.

23. Och tog kalken, ytterligare: Ja, skulle jag
och tackade, och gaf dem; än dö med dig, jag skall
och de drucko deraf alle. icke försaka dig. Samma-

24. Och sade han till lunda sade de ock alle.
dem: Detta är min blod, 32. Och de kommo på
des nya Testamentsens, den platsen, som kallades
hvilken för många utgju- Gethsemane. Och han sade
ten warder. till sina Lärjungar: Sitter

25. Sann rliga säger här, så länge jag går af-
jag eder: Härefter skall jag sides, till att bedja.

icke dricka af winträs frukt, 33. Och så tog han med
intill den dagen, att jag sig Petrum, och Jacobum,
dricker det nytt i Guds rike. och Johannem, och begynte

26. Och då de hade sagt till att förskräckas och äng-
lossången, gingo de ut på slas;
Oljoberget.

27. Och Jesus sade till 34. Och sade till dem:
dem: I skolen alle i denna Min själ är bedröfwad allt
nattene förargas på mig; intill döden; blifwer här,
ty det är skrifwet: Jag skall och waker.

stå herdan, och fåren warda 35. Och han gick litet
förskingrad. fram bätter, och föll ned
på jordena, och bad att, om

28. Men då jag är upp- möjligit wore, skulle den
stående, vill jag gå fram stunden undgå honom;
för eder uti Galileen. -

29. Då sade Petrus till 36. Och sade: Abba,
honom: Du än alle för- Fader; all ting äro dig
argades, skall jag icke för- möjlig; unddrag mig den-
argas. na kalken; dock icke hwad
jag vill, utan hwad du

30. Jesus sade till ho- vill.
uom: Sannerliga säger jag 37. Och han kom, och
dig, i dag, i denna natt, saun dem sofwande, och sade
förr än hanen hafwer två till Petrum: Simon, sof-

wer du? Förmodde du icke waka ena stund?

38. Waker, och beder, att J icke kommen uti frestelse; anden är wiljog, men köttet är swagt.

39. Och så gick han åter bort, och bad; och talade samma orden.

40. Och då han kom igen, fann han dem åter sofwande; ty deras ögon woro tung; och de wiste icke hward de honom swarade.

41. Och han kom tredje gången, och sade till dem: Ja, sofwer nu, och hwiler eder; det är nog, stunden är kommen; si, menniskones Son warder öfwerantwardad uti syndares händer.

42. Står upp, låt oss gå; si, den mig förräder, är hårdt när.

43. Och straxt, med samma orden, steg Judas fram, den der en war af de tolf; och med honom ett stort tal folk, med swärd och stafrar, ifrå de öfwersta Presterna, och de Skriftlärda, och de äldsta.

44. Så hade den, som förrådde honom, gifwit dem ett tecken, sägandes: Omvil-

ken jag kysser, den äret; tager fatt på honom, och förer honom warliga.

45. Och som han kom, trädde han hasteliga fram till honom, och sade till honom: Rabbi, Rabbi; och kysser honom.

46. Då báro de händer på honom, och grepo honom.

47. Men en, af de der när stodo, drog ut sitt swärd, och slog öfwersta Prestens tjenare, och högg honom ett öra af.

48. Och Jesus swarade, och sade till dem: Såsom till en röfware ären J utgångne, med swärd och stafrar, till att gripa mig.

49. Jag hafwer hward dag warit när eder i templet, och lärt, och J togen intet fatt på mig; men detta sker, på det att Skrifterna skola fullbordas.

50. Och Därjungarna gästwo honom då alle öfwer, och flydde.

51. Men en unger man följde honom, klädd på blotta kroppen uti ett linkläde; och unge män grepo honom.

52. Men han lät fara

linklädet, och kom undan ifrå dem naken.

53. Så ledde de Jesum till den öfwersta Presten, och med honom församlades alle öfwerste Presterna, och de äldste, och Skriftlärde.

54. Och Petrus följde långt efter honom, tilldess han kom uti den öfwersta Prestens palats; och satte sig ibland tjenarena, och värmdde sig wid ljuset.

55. Men de öfwerste Presterna, och hela Rådet, sökte efter wittne emot Jesus, att de måtte låta döda honom; och kunde dock ingen finna;

56. Ty många hade burit falskt wittnesbörd emot honom; dock gjorde deras wittnesbörd icke fyllest.

57. Då stodo några upp, och båret falskt wittnesbörd emot honom, och sade:

58. Wi hörde honom säga: Jag will nederslå detta templet, som är med händer uppbyggt, och i tre dagar sätta ett annat upp igen, utan händer uppbyggt.

59. Och deras wittnesbörd gjorde ändå icke fyllest.

60. Då stod den öfwerste Presten upp ibland dem, och frågade Jesus, sägandes: Swarar du intet? Hvad wittna desse emot dig?

61. Men han tigde, och swarade platt intet. Åter sporde den öfwerste Presten, och sade till honom: Äst du Kristus, dens wälsignades Son?

62. Jesus sade: Jag är ja; och I skolen få se menniskones Son sitta på kraftenes höggra hand, och komma i himmelens sky.

63. Då ref den öfwerste Presten sin kläder sönder, och sade: Hvad behöfwe wi nu mera wittne?

64. I hörden hädelsen: Hvad synes eder? Då förbönde de honom alle, att han war saker till döds.

65. Och somlige begynte till att spotta på honom, och förtäcka hans ansigte, och slå honom med näfvarna, sägande till honom: Spå till. Och tjenarena lindpustade honom.

66. Och Petrus war nedre i palatsset; då kom en öfwersta Prestens tjenstgwinna;

67. Och då hon fick se Petrum värma sig, såg hon på honom, och sade: Du wast ock med Jesu Nazareno.

68. Då nekade han, och sade: Jag känner honom intet; ej heller wet jag hwad du säger. Och så gick han ut i gården, och hanen gol.

69. Och qvinnan såg honom åter, och begynte säga till de der när stodo: Denne är utaf dem.

70. Då nekade han åter. Och litet derefter talade de åter till Petrum, som när stodo: Sannerliga äst du utaf dem; ty du äst ock en Galileisk man, och ditt mål lyder derefter.

71. Då begynte han till att förbanna sig, och swärja: Jag känner icke denna mannen, der J om talen.

72. Och åter gol hanen. Då begynte Petrus draga till minnes det ordet, som Jesus hade sagt till honom: Förr än hanen haver galit två resor, skall du försaka mig tre resor. Och han begynte till att gråta.

15. Capitlet.

Christi dom, krona, kors, död, begrafning.

Och straxt om morgonen höllo de öfwerste Prästerna råd, med de äldsta och Skriftlärda, och med hela Rådet; och bundu Jesus, och ledde honom bort, och antwardade honom Pilato.

2. Och Pilatus frågade honom: Äst du den Judarnas Konung? Då swarade han, och sade till honom: Du säger det.

3. Och öfwerste Prästerna anklagade honom om mång ting.

4. Då frågade åter Pilatus honom, och sade: Swarar du intet? Si, huru mång stycke de wittna på dig.

5. Men Jesus swarade sedan platt intet; så att Pilatus förundrade sig.

6. Så plägade han i Påskahögtidene gifwa dem en fånga lös, hwilken de helst begärade.

7. Så war der en, benämnd Barabbas, som gripen war med somliga, de der ett upplopp gjort hade,

och hade uti upploppet be-
drifwit ett dråp.

8. Då ropade folket, och
begannte bedja, att han skulle
göra dem, som hans pläg-
sed alltid war.

9. Swarade Pilatus,
sägandes: Viljen I, att
jag skall eder lös gifwa Ju-
darnas Konung?

10. Ty han wisste, att
de öfwerste Presterna hade
utaf afund öfwerantwardat
honom.

11. Men öfwerste Pre-
sterna eggade folket, att han
heldre skulle gifwa dem Ba-
rabbam lös.

12. Pilatus swarade
åter, och sade till dem:
Swad wiljen I då att jag
skall göra honom, den I
fallen Judarnas Konung?

13. Då ropade de åter:
Korsfäst honom.

14. Pilatus sade till
dem: Swad hastwer han då
illa gjort? Då ropade de
ännu fastare: Korsfäst ho-
nom.

15. Så wille då Pilatus
göra folkena fyllest, och gaf
dem Barabbam lös; och
öfwerantwardade dem Je-
sum, att han skulle hud-
slängas och korsfästas.

16. Då hade krigsknel-
tarna honom in uti Råd-
huset, och kallade tillhopa
hela skaran;

17. Och klädde honom
uti ett purpurkläde, och
twredo tillhopa ena krono
af törne, och satte på ho-
nom;

18. Och begannte till att
helfa honom: Hel, Judar-
nas Konung;

19. Och slogo hans huf-
twud med en rö, och spottade
på honom; föllo på knä,
och tillbådo honom.

20. Och när de hade så
begabbat honom, aflädde
de honom purpurklädet, och
klädde honom uti sin egen
kläder; och ledde honom ut
till att korsfästas.

21. Då twingade de en
man, som der framigick, be-
nämnd Simon af Cyrene,
Alexandri och Rufi fader,
den af markene inkou, att
han måste bära hans kors.

22. Och de ledde honom
på det rummet Golgatha;
det är, om man det uttyder,
hufswudskallaplatsen.

23. Och de gästwo ho-
nom bemyrrhadt win dricka;
men han tog det intet till
sig.

24. Och när de hade korsfäst honom, bytte de hans kläder, fastandes lott på dem, hward hwar så skulle.

25. Och det var wid tredje timman; och de korsfäste honom.

26. Och det man skyllde honom före, war skrifwet öfwer hans hufvud, nämliga: Judarnas Konung.

27. Och de korsfäste med honom två röfware, en på hans högra, och den andra på hans wenstra sido.

28. Och så blef skriften fullbordad, som säger: Ibland ogerningsmän wardt han räknad.

29. Och de, som gingo der framom, hådde honom, och riste sin hufvud, och sade: Twi dig! Skönlige slår du emkull templet, och i tre dagar upphygger det.

30. Fria dig sjelfswan, och stig neder af korset.

31. Sammalunda och de öfwerste Presterna, gjorde spe af honom emellan sig, med de Skriftlärda, och sade: Androm hafwer han hulpit, sig sjelfswom kan han icke hjelpa.

32. Kristus, Israels

Konung, stige nu neder af korset, att wi måtte det se, och tro. Och de der korsfäste woro med honom, försinädde honom och.

33. Och i sjette timman wardt ett mörker öfwer allt landet, till nionde timman.

34. Och i nionde timman ropade Jesus med höga röst, sägandes: Eloï, Eloï, Samma Sabachthani? Det är uttydt: Min Gud, min Gud, hwi hafwer du öfwergiftwit mig?

35. Och somlige, de der när stodo, och hörde det, sade: Si, Eliam kallar han.

36. Så lopp en till med en swamp, upfulldan med ättiko; den satte han på en rö, och böd honom dricka, och sade: Håll, låt se om Elias kommer, till att taga honom neder.

37. Då ropade Jesus med höga röst, och gaf upp andan.

38. Och förlåten i templet remnade i tu stycke, ifrån öfwerst och neder igenom.

39. Då höfswitsmannen, som stod der när gentemot honom, såg, att han med ett sådant rop gaf upp an-

dan, sade han: Sannerliga
war denne mannen Guds
Son.

40. Och woro och qwin-
nor der, som långt ifrå det-
ta skådade; ibland hwilka
war Maria Magdalena, och
Maria, litsle Jacobs och
Jose moder, och Salome;

41. Hwilka och, medan
han war i Galileen, hade
följt honom, och tjent ho-
nom; och många andra,
som med honom uppfarit
hade till Jerusalem.

42. Då aftonen kom,
efter det war tillredelseda-
gen, den som går för Sab-
bathen,

43. Kom Joseph, bör-
dig af den staden Arimathia,
en ärlig rådherre, den och
wänte efter Guds rike; han
tog sig dristighet till, och
gick in till Pilatum, och
beddes af honom Jesu le-
kamen.

44. Då förundrade Pi-
latus, att han allaredo war
död; och kallade till sig höf-
witsmannen, och frågade,
om han längesedan död war.

45. Och då han det för-
nummit hade af höfwits-
mannenom, gaf han Joseph
lekamen.

46. Och han köpte ett
linkläde, och tog honom ned,
och swepten uti linklädet,
och lade honom ned uti ena
graf, som uthuggen war uti
ett hälleberg; och wälte en
sten för grafwenes dörr.

47. Men Maria Mag-
dalena, och Maria Jose, så-
go till hwart han lades.

16. Capitlet.

Christi uppsändelse. Hedningar-
nas kallelse. Christi himmelfärd.

Och då Sabbathen fram-
gången war, köpte
Maria Magdalena, och
Maria Jacobi, och Salo-
me, wälluktande krydder,
på det de skulle komma och
smörja honom.

2. Och på den ena Sab-
bathen komno de till graf-
wena, ganska bittida, då
solen uppgick;

3. Och sade emellan sig
sjelfwa: Ho skall wälta
off stenen ifrå grafwenes
dörr?

4. Och då de sågo till,
sågo de stenen vara afwäl-
tab, den ganska stor war.

5. Och när de ingångne
woro uti grafwena, sågo
de en ung man sittandes på
högra sidon, klädd i ett sidt

hvitte kläde; och de wordo förfärada.

6. Men han sade till dem: Warer icke förfärada; I fölen I Jesum af Nazareth, som korsfäst war; han är uppstånden, han är icke här; si rummet, der de hade lagt honom.

7. Men går bort, och säger hans lärjungar, och Petro, att han går fram för eder uti Galileen; der skolen I få se honom, såsom han eder sagt hafwer.

8. Och de gingo hasteliga derut, och flydde ifrån grafwene; ty dem war bäsning och häpenhet påkommen; icke heller sade de något för någrom, ty de räddes.

9. Men när Jesus uppstånden war om morgonen, på första Sabbathsdagen, syntes han först Marie Magdalene, af hwilka han sju djeflar utdrifwit hade.

10. Hon lopp bort, och bådade dem som plågade wara med honom, de der sörjande och gråtande woro.

11. Och de samme, när de hörde att han war lefwandes, och war sedder af henne, trodde de intet.

12. Derefter, då två af dem wandrade ut åt landsbygden, syntes han dem uti en annor skepelse.

13. Och de gingo och bort, och bådade det dem androm; och de trodde icke heller dem.

14. Sedan, när de elofwa såto till bordis, syntes han dem, och förekastade dem deras otro och hjertas hårdhet, att de icke trott hade dem, som hade sett honom wara uppstånden;

15. Och sade till dem: Går ut i hela werldena, och prediker Evangelium allom kreaturom.

16. Den der tror, och blifwer döpt, han skall warda salig; men den der icke tror, han skall warda fördömd.

17. Men dem som tro, skola dessa tecken efterfölja: Genom mitt Namn skola de utdrifwa djeflar; de skola tala med nya tungor;

18. De skola fördrifwa ormar; och om de dricka något det dödeligit är, skall det dem intet skada; på de franka skola de lägga händerna, så warder det bättre med dem.

19. Då nu Herren Jesus med dem talat hade, wardt han upptagen i himmelen, och sitter på Guds högra hand.

20. Men de gingo ut, och predikade allestäds; och Herren verkade med dem, och stadfäste ordet med efterföljande tecken.

Ände på S. Marci Evangelium.

S. Luce Evangelium.

1. Capitlet.

Johannes, Jesus aflas. Johannes födes, omskäres. Zacharias loffsång.

Efter många hafwa tagit sig före att beskrifwa de ting, som ibland oß aldramåst äro;

2. Såsom de oß sagt hafwa, som af begynnelsen det med sin ögon sågo, och sjelfwe en del woro af det de såde;

3. Syntes ock mig, sedan jag af begynnelsen allting granneliga utfrågat hafwer, ordenteligen skrifwa dig till, min gode Theophile;

4. Att du må förfara wisa sanningen om de stycker, der du om underwister äst.

5. Uti Herodis, Judee Romungs tid, war en Prest, utaf Abie skifte, benämnd

Zacharias; och hans hustru, af Aarons dottrar, benämnd Elisabet.

6. De woro både rättfärdige för Gud, wandrande i all Herrens bud och stadgar, ostraffeliga.

7. Och de hade inga barn; ty Elisabet war ofruktsam, och både woro de framlidne i sin ålder.

8. Så begär det sig, då han i sitt skifte skulle hålla sitt Prestaämbete för Gudi,

9. Efter Presterskapets sed, och det föll på honom, att han skulle upptända rörelse, gå han in i Herrens tempel;

10. Och allt folket war utantill, och bad, så länge rörelsen skedde.

11. Så syntes honom Herrens Angel, ständandes på höggra sidon wid rökaltaret.

12. Och Zacharias wardt förskräckt, då han såg honom; och en räddhåge föll öfver honom.

13. Då sade Engelen till honom: Var icke förfärad, Zacharia; ty din bön är hörd, och din hustru Elisabet skall föda dig en son, hwilken namn du skall kalla Johannes.

14. Och dig skall warda glädje och fröjd; och många skola fröjdas af hans födelse;

15. Ty han skall warda stor för Herranom; win och starka drycker skall han icke dricka; och skall straxt i moderlifwet uppfyllt warda med den Helga Andan;

16. Och han skall omvända många af Israels barn till Herren, deras Gud.

17. Och han skall gå för honom, med Guds anda och kraft, till att omvända fädernas hjerta till barnen, och de öhbriga till de rättfärdigas snällhet; och göra Herranom ett beredt folk.

18. Då sade Zacharias till Engelen: Svaras skall jag detta weta? Ty jag är

gammal, och min hustru är framliden i åldren.

19. Engelen swarade, och sade till honom: Jag är Gabriel, som står i Guds åsyn, och är utsänd till att tala dig till, och båda dig denna goda tidenden.

20. Och si, du skall warda mållös, och skall intet kunna tala, intill den dagen då detta sker; derföre, att du icke trodde minom ordom, hwilke skola fullkomnad warda i sin tid.

21. Och folket förbitte Zachariam, och förundrade sig, att han så länge dwalades i templet.

22. Men då han utgick, kunde han intet tala med dem; och så förmärkte de, att han hade sett någon syn i templet; och han tecknade dem, och blef mållös.

23. Och det begaf sig, då hans ämbetes dagar ute woro, gick han hem i sitt hus.

24. Och efter de dagar wardt hans hustru Elisabet hafwandes; och fördolde sig i fem månader, och sade:

25. Så hafwer nu Herren gjort med mig, i de dagar då han såg till mig,

på det han skulle borttaga min försmädelse ibland menniskorna.

26. Uti sjette månaden wardt Gabriel Ängel utsänd af Gudi, uti en stad i Galileen, benämnd Nazareth;

27. Till en jungfru, som förlofvad war enom man, hwilkens namn war Joseph, af Davids hus; och jungfrunes namn Maria.

28. Och Ängelen kom in till henne, och sade: Hel, full med nåd! Herren är med dig; wälsignad du ibland qwinnor!

29. Då hon såg honom, wardt hon försärad af hans tal; och tänkte uppå, hurudana helsning detta war.

30. Då sade Ängelen till henne; Frukta dig icke, Maria; ty du hafwer funnit nåd för Gudi.

31. Si, du skall aflla i ditt lif, och föda en son, hwilkens Namn du skall kalla JESUS.

32. Han skall warda stor, och kallas dens Högstas Son; och Herren Gud skall gifwa honom hans faders Davids säte;

33. Och han skall wara

en Konung öfwer Jacobs hus i ewig tid; och på hans rike skall ingen ände wara.

34. Då sade Maria till Ängelen: Huru skall detta tillgå? Ty jag wet af ingen man.

35. Ängelen swarade, och sade till henne: Den Helge Ande skall komma öfwer dig, och dens Högstas kraft skall öfwerskygga dig; dertfore och det Helga, som af dig födt warder, skall kallas Guds Son.

36. Och si, Elisabet, din fränka, hafwer och aflat en son i sin ålderdom; och detta är sjette månaden åt henne, som hetes wara ofrukt-sam;

37. Ty för Gud är ingen ting omöjelig.

38. Då sade Maria: Si, Herrans tjenarinna; warde mig efter ditt tal. Och Ängelen skiljdes ifrån henne.

39. Uti de dagar stod Maria upp, och gick i bergsbygderna med hast, uti Jude stad;

40. Och kom uti Zacharie hus, och helsade Elisabet.

41. Och det begaf sig, då Elisabet hörde Marie

helsning, sprang barnet uti hennes lif. Och Elisabet wardt uppfylld med den Helga Andä;

42. Och hon ropade med höga röst, och sade: Wälsignad du ibland qvinnor, och wälsignad dinns lifs frukt.

43. Och hwadan kommer mig detta, att minns Herras moder kommer till mig?

44. Si, då rösten af dine helsning kom i mine öron, sprang barnet af glädje i mitt lif.

45. Och salig äst du, som trodde; ty all ting warda fullbordad, som dig sagd äro af Herranom.

46. Och Maria sade: Min själ prisar storliga Herran;

47. Och min ande fröjdar sig i Gudi, minom Frälsare;

48. Ty han hafwer sett till sine tjenarinnos ringhet; si, härefter warda all slägte mig saliga kallandes.

49. Ty den Mäktige hafwer gjort mäktig ting med mig, och hans Namn är heligt;

50. Och hans barmhertighet warar ifrå slägte till

slägte, öfwer dem som fruktat honom.

51. Han hafwer bedrifwit magt med sinom arm, och förskingrat dem, som högfärdige äro uti deras hjertas sinne.

52. De mäktige hafwer han satt af sätet, och uppsatt de ringa.

53. De hungriga hafwer han med god ting uppfyllt, och de rika hafwer han låtit toma blifwa.

54. Han hafwer upptagit sin tjenare Israhel, tänkandes på sina barmhertighet;

55. Såsom han sagt hafwer till våra fäder, Abraham och hans säd, till ewig tid.

56. Och Maria blef när henne wid tre månader; och gick så hem i sitt hus igen.

57. Så wardt då Elisabet tiden fullbordad, att hon skulle föda; och hon födde en son.

58. Och hennes granar och fränder fingo höra, att Herren hade gjort stor barmhertighet med henne; och fröjdade sig med henne.

59. Och det begaf sig, på åttonde dagen kommo de till att omskära barnet; och

kallade honom, efter hans fader, Zacharias.

60. Då svarade hans moder, och sade: Ingalunda; men han skall heta Johannes.

61. Då sade de till henne: Uti dine slägt är ingen, som hafwer det namnet.

62. Så tecknade de hans fader, hwad han wille kalla honom.

63. Och han äskade ena taflo, der han uti skref, sågandes: Johannes är hans namn; och alle förundrade sig derpå.

64. Och straxt öppnades hans mun, och hans tunga; och han talade, lofwandes Gud.

65. Och stor fruktan kom öfwer alla deras grannar; och ryktet om allt detta gick ut öfwer alla Judiska bergsbygdena.

66. Och alle de, som det hörde, sattet i sitt hjerta, sågande: Hwad männ warda utaf detta barnet? Ty Herrens hand war med honom.

67. Och hans fader Zacharias wardt uppfyllt med den Helga Anda, propheeterade, och sade:

68. Lofwad ware Herren, Israels Gud; ty han hafwer besökt och förlofsat sitt folk;

69. Och hafwer upprättat öf salighetenes horn, uti fins tjenares Davids hus;

70. Såsom han i förtiden talat hafwer, genom sina helga Propheeters mun;

71. Att han skulle frälssa öf ifrå våra owänner, och utur allas deras hand, som hata öf;

72. Och bewisa barmhertighet med våra fäder, och minnas på sitt helga Testamente;

73. Och på den ed, som han sworit hafwer wår om fader Abraham, att gifwa öf;

74. Att wi, frälste utur våra owänners hand, måtte honom tjena utan fruktan;

75. I helighet och rättfärdighet, för honom, i alla våra lifsdagar.

76. Och du barn skall kallas dens Högsta Propheet; du skall gå för Herren, till att bereda hans vägar;

77. Och gifwa hans folke salighetenes kunskap, till deras synders förlåtelse;

78. Genom vår Guds innerliga barmhertighet, genom hvilken uppgången af höjdene hafver oss besökt;

79. Till att uppenbaras dem, som sitta i mörkret och bödsens skugga, och styra våra fötter på fridsens väg.

80. Och barnet växte upp, och stärktes i Andanom; och vistades i ökne- ne, till den dagen han skulle framkomma för Israels folk.

2. Capitlet.

Jesus född, omfören, i templet rädd. Simeon. Hanna. Jesus tolf år gammal.

Det begaf sig i den tiden, att af Kejsar Augusto utgick ett bud, att all werlden skulle beskattas.

2. Och denna beskattning var den första, och skedde under den höfdingen öfver Syrien, Cyrenio.

3. Och de gingo alle, hwar uti sin stad, till att låta beskatta sig.

4. Så for också Joseph upp af Galileen, af den staden Nazareth, in uti Judiska landet, till Davids stad, som heter Bethlehém; ty han var af Davids hus och slägt;

5. På det han skulle låta beskatta sig, med Maria, sin trolofvade hustru, hvilken hafvandes var.

6. Så begaf sig, medan de woro der, woro de garna fullbordade, att hon skulle föda.

7. Och hon födde sin förstfödda Son, och svepte honom i lindakläder, och lade honom neder i en krubbo; ty dem var icke rum i herbergena.

8. Och i den samma ängden woro någre herdar, de der vakade, och höllo wård om nattena öfver sin hjord.

9. Och si, Herrens Ängel stod när dem, och Herrens klarhet kringfick dem; och de woro storliga förfärade.

10. Och sade Ängelen till dem: Warer icke förfärade; si, jag bådär eder stor glädje, hvilken allo folkena wedersaras skall;

11. Ty i dag är eder födder Frälsaren, som är Kristus Herren, i Davids stad.

12. Och detta skall wara eder för tecken: I skolen finna barnet svept i lindakläder, nederlagdt i en krubbo.

13. Och straxt wardt med Ängelen ett stort tal af den himmelska härskaran, de der lofwade Gud, och sade:

14. Åra ware Gud i höjdene, och frid på jordene, och menniskomen en god wilje.

15. Och det begaf sig, att Änglarna foro ifrå dem upp i himmelen, och herdarna begynte säga emellan sig: Väter of nu gå till Bethlehem, och se det som wi hafwe hört skedt wara, det HErrren of uppenbarat hafwer.

16. Och de gingo hasteliga, och funno Maria, och Joseph, och barnet nederlagdt i krubbon.

17. Och då de det sett hade, beröptade de ut hwad dem sagdt war om detta barnet.

18. Och alle, de det hörde, förundrade sig på de ting, som dem sagd woro af herdarna.

19. Men Maria gömde alla dessa ord, betraktandes dem i sitt hjerta.

20. Och herdarna gingo tillbaka igen, prisade och lofwade Gud öfwer allt det de hört och sett hade, såsom dem sagdt war.

21. Och då ätta dagar woro framgångne, att barnet skulle omskäras, kallades hans namn JESUS; hwilket så kalladt war af Ängelen, förr än han aflad wardt i moderlifwet.

22. Och då deras renselsedagar woro fullkomnade, efter Mose lag, hade de honom till Jerusalem, på det de skulle bära honom fram för HErran;

23. Såsom skrifwet är i HErrans lag: Allt manskön, som först öppnar moderlifwet, skall kallas heligt HErranom;

24. Och på det de skulle offra, såsom sagdt war i HErrans lag, ett par turduswor, eller två ungduswor.

25. Och si, i Jerusalem war en man, benämnd Simeon, och den mannen war rättfärdig och gudfruktig, och wänte efter Israels tröst; och den Helge Ande war med honom.

26. Och han hade fått swar af den Helga Ande, att han icke skulle se döden, utan han hade sett tillförene HErrans Christ.

27. Och han kom af Au-

dans tillskyndelse i templet. Och föräldrarna bårö in barnet Jesus, att de skulle göra för honom, såsom sedwänjan war i lagen.

28. Då tog han honom i sin famn, och lofwade Gud, och sade:

29. Herre, nu låter du din tjenare fara i frid, efter som du sagt hafwer;

30. Ty min ögon hafwa sett dina salighet;

31. Hvilka du beredt hafwer för allo folke;

32. Ett Ljus till Hedningarnas upplysning, och ditt folk Israel till pris.

33. Och Joseph och hans moder förundrade sig på det, som sades om honom.

34. Och Simeon wälsignade dem, och sade till Maria, hans moder: Si, denne är satt till ett fall och uppståndelse mångom i Israel, och till ett tecken, hwilko emot sagdt warder.

35. Ja, ett swärd skall och gå igenom dina själ, på det mång hjertans tankar skola uppenbaras.

36. Och der war en Prophetisa, benämnd Hanna, Phanuels dotter, af Assers slägte; hon war kommen till

en stor ålder, och hade lefwat i fsu år med sin man, ifrå sin jungfrudom;

37. Och war nu en enka, wid fyra och åttatio år; hon kom aldrig bort utu templet, tjenandes Gudi, med fasto och böner, natt och dag.

38. Hon kom och dertill i samma stundene, och prisade Herren; och talade om honom till alla dem, som i Jerusalem wänte förlofning.

39. Och då de all ting fullbordat hade, efter Herrans lag, drogo de in i Galileen igen, uti sin stad Nazareth.

40. Men barnet växte upp, och förstärktes i Andanom, och uppfylldes med wisshet; och Guds nåd war med honom.

41. Och hans föräldrar gingo årliga till Jerusalem, till Påskahögtiden.

42. Och då han wardt tolf åra gammal, och de uppjarne woro till Jerusalem, efter högtidenes sedwänjan;

43. Och de fullkomnat hade dagarna, och gingo hem igen, blef pilten Jesus

qvar i Jerusalem; och Joseph och hans moder wisteder intet af.

44. Men de mente, att han war i sällskapet; och de gingo ena dagsled, och sökte honom ibland fränder och wänner.

45. Och då de icke funno honom, gingo de till Jerusalem igen, och sökte honom.

46. Så begaf det sig, efter tre dagar funno de honom i templet, sittandes midt ibland de lärare, hörandes dem, och frågandes dem;

47. Och alle, de honom hörde, försträckte sig öfwer hans förstånd och swar.

48. Och då de sågo honom, förundrade de sig; och hans moder sade till honom: Min Son, hwi gjorde du och detta? Si, din fader och jag hafwe sökt efter dig, förjande.

49. Och han sade till dem: Swad är det, att I sökten mig? Wistnen I icke, att uti de stycker, som min Fader tillhöra, bär mig wara?

50. Och de förstodo icke ordet, som han med dem talade.

51. Och så for han red med dem, och kom till Nazareth, och war dem underdånig; men hans moder gbmde all dessa ord uti sitt hjerta.

52. Och Jesus wärte till i wisdom, ålder och nåde, för Gud och menniskor.

3. Capitlet.

Johannes lärer, döper. Jesu dop och fäder.

Uti femtonde årena af Eberti Kessaredöme, då Pontius Pilatus war landshöfding i Judeen, och Herodes war Tetrarcha i Galileen, och Philippus, hans broder, Tetrarcha i Itureen, och i den ängden Trachonitis, och Lysanias Tetrarcha i Abilene;

2. Under de öfwersta Presterna Hannas och Caiphas, kom Guds befallning till Johannes, Zacharie son, i öknene.

3. Och han kom i alla den ängden wid Jordan, och predikade bättringenes döpselse, till syndernas förlåtelse;

4. Såsom skrifwet är i den boken af Esaie Prophetens ordom, den der så-

ger: Uti skenen är en ropandes röst: Bereder Herrens väg; görer hans stigar rätta.

5. Alla dalar skola uppfyllas, och all berg och backar skola förnedras; och det krotot är, skall rätt wara, och det ojemnt är, skall wändas i släta vägar;

6. Och allt kött skall se Guds salighet.

7. Så sade han då till folket, som utgick till att döpas af honom: I huggormars afföda, ho hafwer eder föregifwit, att I undkomma skolen den tillkommande wrede?

8. Öbrer förden skull tillbörlig bättrings frukt; och tager eder icke före att säga wid eder sjelf: Wi hafwe Abraham till fader; ty jag säger eder: Gud är mächtig uppväcka Abrahams söner af dessa stenar.

9. Och nu är allaredo yxen satt till roten på träen; hwart och ett trä, som icke bär goda frukt, warder afhugget, och kastadt i elden.

10. Och folket frågade honom, sägande: Hwad skole wi då göra?

11. Swarade han, och

sade till dem: Den der twå khortlar hafwer, han gifwe den som ingen hafwer; och den der mat hafwer, görer sammalunda.

12. Så kommo och de Publicaner, till att döpas, och sade till honom: Mästar, hwad skole då wi göra?

13. Sade han till dem: Kräfwer icke mer ut, än eder förelagdt är.

14. Frågade och krigsmän honom, sägande: Hwad skole då wi göra? Sade han till dem: Öbrer ingom öfwerwäld och orätt, och låter eder nöja åt edor lön.

15. Så begynte då folket hafwa en gifan, och alle tänkte i sin hjerta om Johanne, om han icke war Kristus.

16. Då swarade Johannes, och sade till alla: Jag döper eder i watten; men en warder konmandes, som starkare är än jag, hwilkens skoremnar jag icke wärd är att upplösa; han skall döpa eder med dem Helga Andas, och med eld;

17. Hwilkens kastoskovel är uti hans hand, och han skall rensa sin loga, och församla hwetet uti sina la-

do; men agnarna skall han uppbränna uti ewig eld.

18. Och mång annor stycke förmanade han, och predikade för folket.

19. Då Herodes Tetrarcha wardt straffad af honom, för Herodias, sins broders Philippi hustrus skull, och för allt det onda, som Herodes gjorde;

20. Eswer allt detta, lade han Johannem i hättelse.

21. Och det begaf sig, då allt folket lät sig döpa, och Jesus wardt ock döpt, och bad, öppnades himmelen.

22. Och den Helge Ande kom ned i lekamlig hamn, såsom en dufwa, på honom; och en röst kom af himmelen, som sade: Du äst min älskelige Son; uti dig behagar mig.

23. Och Jesus begynte wara wid trettio år; och han wardt hällen för Josephs son, hwilken war Eli son;

24. Hwilken war Matthas son; hwilken war Levi son; hwilken war Melchison; hwilken war Janna son; hwilken war Josephs son;

25. Hwilken war Matthie son; hwilken war

Amos son; hwilken war Naums son; hwilken war Eli son; hwilken war Nagge son;

26. Hwilken war Maathson; hwilken war Matthie son; hwilken war Semie son; hwilken war Josephs son; hwilken war Juda son;

27. Hwilken war Johanna son; hwilken war Rhesa son; hwilken war Zorobabels son; hwilken war Salathiels son; hwilken war Meri son;

28. Hwilken war Melchison; hwilken war Abdi son; hwilken war Kosams son; hwilken war Elmodams son; hwilken war Ers son;

29. Hwilken war Jose son; hwilken war Eliezers son; hwilken war Sorims son; hwilken war Matthas son; hwilken war Levi son;

30. Hwilken war Simeons son; hwilken war Juda son; hwilken war Josephs son; hwilken war Jonans son; hwilken war Eliakims son;

31. Hwilken war Mele son; hwilken war Mainans son; hwilken war Matthas son; hwilken war Na-

thans son; hwilken war Davids son;

32. Hwilken war Jesse son; hwilken war Dbeds son; hwilken war Boas son; hwilken war Salmons son; hwilken war Naassons son;

33. Hwilken war Aminadabs son; hwilken war Arams son; hwilken war Esroms son; hwilken war Phares son; hwilken war Juda son;

34. Hwilken war Jacobs son; hwilken war Isaacs son; hwilken war Abrahams son; hwilken war Ehara son; hwilken war Nachors son;

35. Hwilken war Sacuchs son; hwilken war Raugau son; hwilken war Phalegs son; hwilken war Ebers son; hwilken war Sala son;

36. Hwilken war Cains son; hwilken war Arpharads son; hwilken war Sems son; hwilken war Noe son; hwilken war Samechs son;

37. Hwilken war Mathusala son; hwilken war Enochs son; hwilken war Jareds son; hwilken war Maleleels son; hwilken war Caimans son;

38. Hwilken war Enos son; hwilken war Seths son; hwilken war Adams son; hwilken war Guds.

4. Capitlet.

Jesus frestas, lærer, utdrives, helar.

Sedan gick Jesus ifrån Jordan igen, full med den Helga Anda, och wardt hafder af Andanom uti öf-nena;

2. Och frestades i fyratio dagar af djefwulen, och åt intet i de dagar; utan då de ändade woro, sedan hungrade honom.

3. Då sade djefwulen till honom: Äst du Guds Son, så säg till denna stenen, att han warder bröd.

4. Då swarade Jesus, och sade till honom: Det är skrifwet: Menniskan lefwer icke allenast af bröd, utan af hwart och ett Guds ord.

5. Och djefwulen hade honom på ett högt berg, och wiste honom all rike i werldene, uti ett ögnablick.

6. Och djefwulen sade till honom: Dig will jag gifwa all denna magten, och deras härlighet; ty de

äro mig i händer gifwen, och hwem jag will, gifwer jag dem.

7. Will du nu falla ned, och tillbedja mig, så skola de all höra dig till.

8. Jesu's swarade, och sade till honom: Gack bort ifrå mig, Satan; ty det är skrifwet: Din Herrens Gud skall du tillbedja, och honom allena skall du dyrka.

9. Och hade han honom till Jerusalem, och satte honom uppå tinnarna af templet, och sade till honom: Äst du Guds Son, så gif dig här nedföre.

10. Ty det är skrifwet: Han skall befalla sina Änglar om dig, att de skola förwara dig;

11. Och bära dig på sina händer, att du icke stöter din fot emot stenen.

12. Då swarade Jesus och sade till honom: Det är sagdt: Du skall icke fresta Herren din Gud.

13. Och sedan djeswulen hade fullkommat all frestelsen, for han ifrå honom till en tid.

14. Och Jesus kom, genom Andans kraft, in i Galileen igen; och ryktet

gick ut om honom i all den ängden deromkring.

15. Och han lärde i deras Synagogor, och wardt prisad af allom.

16. Och han kom till Nazareth, der han uppfödder war; och gick om Sabbathsdagen in i Synagogen, som hans sedwänja war; och stod upp, och wille läsa.

17. Då wardt honom fången Esaias Prophetens bok; och då han lät upp bokena, fann han det rummet, der skrifwet står:

18. Herrens Ande är öfwer mig, derföre, att han hafwer smort mig; till att förkunna Evangelium dem fattigom hafwer han sändt mig, till att läka de förkroskade hjerta; till att predika de fångar frihet, och dem blindom syn, och dem sönderslagnom förlofning;

19. Till att predika Herrens behageliga år.

20. Sedan lade han boken tillhopa, och fick tjena renom, och satte sig; och allas deras ögon, som i Synagogene wore, åttade på honom.

21. Då begynte han till

att säga till dem: I dag är denna Skrift fullbordad för edor öron.

22. Och de bårö honom alle wittnesbörd, och förundrade sig på de nådefulla ord, som gingo af hans mun, och sade: Är icke denne Josefhs son?

23. Då sade han till dem: Wisserliga mågen I säga till mig denna liknelsen: Väkare, lät dig sjelfwan; huru stor ting hafwe wi hört i Capernaum skedd wara; gör och sådana här i ditt fäderne-land.

24. Sade han: Sannerliga säger jag eder: Ingen Prophet är afhållen i sitt fäderne-land.

25. Men jag säger eder i sauning: Många enkör woro i Israël, uti Elie tid, då himmelen igenlyft war i tre år och sex månader, då stor hunger war öfwer hela landet.

26. Och till ingen af dem wardt Elias sänd; utan till ena enko uti Sareptha Sidons.

27. Och många spiteliske woro i Israël, i Elisei Prophetens tid; och ingen af

dem wardt ren gjord, förutan Naëman af Syrien.

28. Och alle de i Synagogen woro, uppfylldes med wrede, då de detta hörde;

29. Och uppreste sig emot honom, och drefwo honom utu staden, och ledde honom ut öfwerst på klinten af berget, der deras stad på bygder war, och wille stört honom der utföre;

30. Men han gick midt igenom dem sin väg.

31. Och han kom ned till den staden Capernaum i Galileen; och der lärde han dem om Sabbatherna.

32. Och de förundrade sig på hans lärdom; ty med hans tal war wäldighet.

33. Och uti Synagogen war en människa, besatt med en oren djefwuls anda; och han ropade med högga röst,

34. Sägandes: Hej, hwad hafwe wi med dig, I Jesu Nazarene? Är du kommen till att förderfwa oss? Jag wet ho du äst, nämliga den Guds Helige.

35. Och I Jesus näpste honom, sägandes: War tyst, och gick ut af honom. Och djefwulen kastade honom midt ibland dem, och gick

ut af honom, och gjorde honom ingen skada.

36. Och en förfärelse kom öfver dem alla; och de talade inbördes med hvarandra, sägande: Hvad skall detta vara? Ty han bjuder de orena andar med magt och wäldighet, och de gå ut.

37. Och ryktet gick ut om honom allestäds i de landsändar deromkring.

38. Då Jesus uppstod utu Synagoga, gick han in i Simons hus. Och Simons swära betwingades med stora skälswosot; då bådö de honom för henne.

39. Och han trädde in till henne, och näpste skälswone; och skälswan öfvergaf henne; och hon stod straxt upp, och tjente dem.

40. Då solen nedergick, alle de som hade sjukt folk af allahanda sjukor, ledde dem till honom; och han lade händerna på hwar och en, och gjorde dem helbregda.

41. Foro också djeslar-na ut af mångom, ropade och sade: Du äst Kristus, Guds Son; då näpste han dem, och stadde icke till att de skulle tala; ty de wistte, att han war Kristus.

42. Då dager wardt, gick han ut i ödemarken; och folket sökte honom, och kommo till honom, och förhöllo honom, att han icke skulle gå ifrå dem.

43. Då sade han till dem: Andra städer måste jag och predika Guds rike; ty jag är dertill sänd.

44. Och han predikade uti de Synagogor i Galileen.

5. Capitlet.

Petri fästafänge. En spitelst, en bortlagen. Rätt fasta. Mattheus.

Och det begaf sig, då folket föll honom öfver, på det de skulle höra Guds ord; och han stod utmed sjön Genesaret.

2. Och han såg två båtar stå i sjöstranden; men fiskarena woro utgångne af dem, till att två sin nät.

3. Då gick han in uti en båt, som war Simons, och bad honom, att han skulle lägga litet ut ifrå landet. Och han satte sig, och lärde folket utu båten.

4. Då han wände igen tala, sade han till Simon: Lagg ut på djupet, och kastet eder nät ut till drägt.

5. Då swarade Simon,

och sade till honom: Mästar, wi hafwe arbetat hela natten, och fått intet; men på din ord will jag kasta ut näten.

6. Och då de det gjorde, beslöto de en mägta stor hop fiskar; och deras nät gick sönder.

7. Och de winkade till sina stallbröder, som woro uti den andra båten, att de skulle komma och hjelpa dem. Och de kommo, och uppfyllde båda båtarna, så att de begynte sjunka.

8. Då Simon Petrus det såg, föll han till Jesu knä, sägandes: Herre, gäck ut ifrå mig; ty jag är en syndig människa.

9. Ty en förskräckelse war kommen öfwer honom, och öfwer alla de med honom woro, för detta fiskafängets skull, som de fått hade;

10. Sammalunda och öfwer Jacobum och Johannem, Zebedei söner, som Simons stallbröder woro. Då sade Jesus till Simon: War icke förfärad; härefter skall du taga menniskor.

11. Och de förde båda båtarna i land, och öfwer-

gåfwo alltsammans, och följde honom.

12. Så begaf det sig, då han war uti en stad, och si, der war en man full med spitelstö; när han fick se Jesus, föll han ned på sitt ansigte, och bad honom, sägandes: Herre, om du will, kan du göra mig renan.

13. Då räckte han ut handena, och tog på honom, sägandes: Jag will, war ren. Och straxt gick spitelstän bort af honom.

14. Och han böd honom, att han det för ingom säga skulle; utan gäck (sade han), och wisa dig Prestenom, och offra för din renfelse, efter som Mose budit hafwer, dem till vittnesbörd.

15. Och ryktet gick ändå widare ut om honom; och mycket folk församlade sig, att de skulle höra honom, och blifwa botade af honom ifrå deras krankheter.

16. Men han gick affides bort i ödemarkena, och bad.

17. Och det begaf sig på en dag, då han lärde, och der woro de Phariséer och Skriftlärde sittande, som komne woro utaf alla städer

der i Galileen, och Judeen, och af Jerusalem; och Herrens kraft war till att göra dem helbregda.

18. Och si, någre märk bårö ena mennisko på en fång, hwilken borttagen war; och de sökte efter, huru de skulle komma honom in, och läggan framför honom.

19. Och då de icke funno, för folkets skull, på hwilko sidon de skulle bäst komma honom in, stego de upp på taket, och släppte honom ned genom taket, med fången, midt för Jesum.

20. Och då han såg deras tro, sade han till honom: Menniska, dina synder warda dig förlätta.

21. Och de Skriftlärde och Phariseer begynte tänka, sägande: Ho är denne, som talar Guds hädelse? Ho kan förlåta synder, utan Gud allena?

22. Då Jesus förmärkte deras tankar, swarade han, och sade till dem: Swad tänken I uti edor hjerta?

23. Hwilket är lättare säga: Dina synder warda dig förlätta; eller säga: Statt upp, och gå?

24. Men på det I skolen weta, att Menniskones Son hafwer magt på jordene förlåta synder, sade han till den borttagna: Dig säger jag, statt upp, tag din fång, och gå i ditt hus.

25. Och han stod straxt upp för deras ögon, tog fången, deruti han legat hade, och gick sina färde hem i sitt hus, och prisade Gud.

26. Och de förskräcktes alle, och lofwade Gud, och words fulle med fruktan, sägande: Wi hafwe sett i dag sällsynt ting.

27. Sedan gick han ut, och fick se en Publican, benämnd Levi, sittandes wid tullen, och sade till honom: Följ mig.

28. Han stod upp, och följde honom, och öfswergaf allsamman.

29. Och Levi gjorde honom ett stort gästabad i sitt hus; och der woro en stor hop Publicaner, och andre som med dem till bord såto.

30. Och de Skriftlärde och Phariseer knorrade emot hans Lärjungar, sägande: Hwi äten I och dricken med Publicaner och syndare?

31. Då swarade Jesus,

och sade till dem: De behöfwa icke läkare, som helbregda äro, utan de som franke äro.

32. Jag är icke kommen till att kalla de rättfärdiga, utan syndare, till bättring.

33. Då sade de till honom: Hwi fasta Johannis lärjungar så ofta, och bedja så mycket, sammalunda och de Phariseers lärjungar; men dine Lärjungar äta och dricka?

34. Sade han till dem: Icke kunnen I drifwa bröllopsfolket till att fasta, så länge brudgummen är när dem?

35. Men de dagar skola komma, att brudgummen warder tagen ifrå dem; då skola de fasta i de dagar.

36. Och han sade och till dem en liknelse: Ingen sätter en klut af nytt kläde på gammalt kläde; annars sönderfliter han det nya, och den kluten af det nya skickar sig icke efter det gamla.

37. Och ingen låter nytt win i gamla flaskor; annars slår det nya winet flaskorna sönder, och spilles ut, och flaskorna blifwa förderfwade;

38. Utan nytt win skall man låta uti nya flaskor, och så blifwa de båda förwarad.

39. Och ingen, som dricker gammalt win, begärar straxt nytt; ty han säger: Det gamla är bättre.

6. Capitlet.

Sabbaths lag. De tolf walde. Sann, osann salighet. Christelig wandel.

Och det begaf sig på en Eftersabbath, att han gick igenom säd; och hans Lärjungar ryckte upp ax, och gnumgade sönder med händerna, och äto.

2. Då sade somlige af de Phariseer till dem: Hwi gören I det som icke är lofligt göra om Sabbatherna?

3. Swarade Jesus, och sade till dem: Hastwen I icke läsit hwad David gjorde, då han hungrade, och de med honom woro?

4. Huru han gick in i Guds hus, och tog skådbröden, och åt, och gaf deslikes dem som med honom wro; hwilket ingom lofligt war att äta, utan allenast Prestomen.

5. Och sade han till dem:

Menniskones Son är en Herre, deßlikes och öfwer Sabbathen.

6. Och det begaf sig på en annan Sabbath, att han gick in uti Synagogen, och lärde; och der war en menniska, hwilkens höggra hand war borttwinad.

7. Och de Skriftlärde och Phariseer waktade på honom, om han någon helbregda gjorde på Sabbathen, att de måtte finna något, der de kunde anklagan före.

8. Men han förstod deras tankar, och sade till menniskona, som den twinnada handen hade: Statt upp, och gåd fram. Han stod upp, och gick fram.

9. Då sade Jesus till dem: Jag skall spörja eder: Må man göra wäl om Sabbatherna, eller göra illa; hjälpa lifwet, eller förspilat?

10. Och han såg sig om på dem alla, och sade till menniskona: Kläck ut dina hand. Han och så gjorde. Och hans hand wardt honom färdig, såsom den andra.

11. Men de wordo ur-

sinnige, och talades wid emellan sig, hwad de skulle göra åt Jesus.

12. Så hände det uti de dagar, att han utgick uppå ett berg till att bedja; och blef der öfwer nattena i bönen till Gud.

13. Och då dager wardt, kallade han sina Lärjungar; och utwalde tolf af dem, hwilka han och kallade Apostlar:

14. Simon, den han och kallade Petrus, och Andreas, hans broder, Jacobus och Johannes, Phillipus och Bartholomeus,

15. Mattheus och Thomas, Jacobus, Alpheison, och Simon, som kallas Zelotes,

16. Och Judas, Jacobs (son), och Judas Ischariotes, den och förrädaren war.

17. Och han gick neder med dem, och stod på en plats i markene, och hele hopen af hans Lärjungar, och ganska mycket folk utaf allt Judiska landet, och Jerusalem, och isrå Tyrus och Sidon, som wid hastwet ligga;

18. Hvilke konne woro,

på det de wolle höra honom, och warda botade af sina sjukdomar. Och de, som qwalde woro af de orena andar, worde helbregda.

19. Och allt folket for efter att taga på honom; ty af honom gick kraft, som alla botade.

20. Och han lyfte upp sin ögon öfwer sina Lärjungar, och sade: Salige ären I fattige; ty Guds rike hörer eder till.

21. Salige ären I, som nu hungren; ty I skolen blifwa mättade. Salige ären I, som nu gräten; ty I skolen le.

22. Salige warden I, då människorna hata eder, och affkilja eder, och banna eder, och bortkasta edart namn, såsom det ondt worer, för människones Sons skull.

23. Glädjens och fröjdens på den dagen; ty si, edor lön är mycken i himmelen; sammalunda hafwa deras fäder och gjort Prophetomen.

24. Men we eder, som ikke ären; ty I hafwen edar bignad.

25. We eder, som måtte

ären; ty I skolen hungra. We eder, som nu len; ty I skolen gråta och sörja.

26. We eder, då alla människor loftwa eder; ty sammalunda hafwa och deras fäder gjort dem falska Prophetomen.

27. Men eder, som hören, säger jag: Ålsker edra owänner; görer dem godt, som hata eder;

28. Wälsigner dem som eder banna, och beder för dem som eder orätt göra.

29. Den dig slår på det ena kindbenet, dem håll och det andra till; och den dig tager manteln ifrå, honom förhåll icke heller fjortelen.

30. Swarjom och enom, som något begärar af dig, honom gif; och af den, som dina ting tager ifrå dig, beds intet igen.

31. Och såsom I wöllen, att människorna skola göra eder, görer och I dem sammalunda.

32. Och om I älsken dem, som eder älska, hwad tack hafwen I dertöre? Ty syndarena älska och dem, af hwilka de älskade warda.

33. Och om I göra dem godt, som eder godt gö-

ra, hwad tack hafwen J
derföre? Ty syndarena gö-
ra det ock.

34. Och om J lånen
dem, der J hoppens få nå-
got igen, hwad tack hafwen
J derföre? Ty syndarena
låna ock syndarom, på det
de skola få lika igen.

35. Utan heldre älsker
edra omänner, och görer
wäl, och låner, förhoppans
des der intet af; och edor
lön skall wara mycken, och
J skolen wara dens Ög-
stas barn; ty han är mild
emot de otacksamma och
onda.

36. Warer förden skull
barmhertige, såsom edar
skader ock barmhertig är.

37. Dömer icke, så war-
den J icke dönde; för dömer
icke, så warden J icke för-
dönde; förläter, så warder
eder förlåtet.

38. Gifwer, så warder
eder gifwet; ett godt mått,
wäl stoppadt, skakadt och
öfwerflödbande, skall man
gifwa uti edart sköt; ty med
samma mått, som J mäten,
skola andre mäta eder.

39. Och han sade till
dem en liknelse: Kan ock en
blinder leda en blindan?

Skalla de icke både i grop-
na?

40. Lärjungen är icke
öfwer sin mästare; men
hwar och en är fullkommen,
då han är såsom hans mä-
stare.

41. Hwad ser du ett
grand uti dins bröders öga;
men en bjelka uti ditt eget
öga warder du intet warse?

42. Eller huru kan du
säga till din broder: Bro-
der, håll, jag will borttaga
grandet, som uti ditt öga
är; och du ser icke sjelf bjel-
kan uti ditt öga? Du
skrymtare, tag först bori
bjelkan utu ditt öga, och
sedan se till, att du kan
uttaga grandet, som är i
dins bröders öga.

43. Ty det är icke godt
trä, som gör onda frukt; ej
heller ondt trä, som gör go-
da frukt.

44. Ty hwart och ett trä
warder kändt af sine frukt;
ty icke hemtar man heller
skon af törne; ej heller
hemtar man winbår af tis-
telen.

45. En god menniska
bär godt fram utaf sin
hjertas goda fatatur, och
en ond menniska bär ondt

fram utaf sinns hjertas on-
da fatatur; ty deraf hjertat
fullt är, det talar munnen af.

46. Hvad fallen I mig
Herra, Herra; och gören
dock icke hvad jag säger
eder?

47. Hvilken som kom-
mer till mig, och hörer min
ord, och gör derefter, jag
will låta eder se, hwem han
lik är.

48. Han är lik enom
man, som bygger ett hus;
hvilken grof djupt, och la-
de grundwalen på hälleber-
get; då floden kom, ström-
made hon inpå huset, och
kunde dock intet röra det;
ty det war grundadt på
hälleberget.

49. Men den der hörer,
och icke gör, han är lik enom
man, som byggde sitt hus
på jordena, utan grundwal;
der strömmade floden inpå,
och straxt föll det; och des
hus fall war stort.

7. Capitlet.

Höfswitsmannens dräng. Enkan
i Nain. Johannis bådskap.
Synderstan.

Då han all sin ord utta-
lat hade för folket, gick
han till Capernaum.

2. Och en höfswitsmans
tjenare låg döds sjuk, och
han war honom kär.

3. Då han hörde af Je-
su, sände han de äldsta af
Judarna till honom, och
bad honom, att han wille
komma, och göra hans tje-
nare helbregda.

4. Då de kommo till
Jesus, bådo de honom
flitelliga, sägande: Han är
wärd, att du gör honom det;

5. Ty han hafwer vårt
folk kärt, och hafwer byggt
oss Synagogon.

6. Då gick Jesus med
dem. Och då han icke långt
war ifrå huset, sände höf-
switsmannen sina wänner
till honom, och sade: Her-
re, gör dig icke omak; ty
jag är icke wärdig, att du
går under mitt tak;

7. Swarföre jag och icke
räknade mig sjelfwan wär-
digan till att komma till
dig; utan säg med ett ord,
så warder min tjenare hel-
bregda.

8. Ty jag är och en man,
stadder under härskap, och
hafwer krigsknektar under
mig; och jag säger till den
ena: Gack, och han går; och
till den andra: Kom, och

han kommer; och till min tjenare: Gör det, och han gör så.

9. Då Jesus detta hörde, förundrade han sig på honom, och wände sig om, och sade till folket, som följde honom: Det säger jag eder, så stora tro hafwer jag icke funnit i Jsrael.

10. Och de som utsände woro, gingo hem igen, och funno tjenaren helbregda, som sjuk war.

11. Så begaf det sig sedan, att han gick uti den staden, som kallas Nain; och med honom gingo många hans Lärjungar, och mycket folk.

12. Då han nu kom intill stadsporten, si, då bars der ut en döder, sine moders ende son, och hon war enka; och en stor hop folk af staden gick med henne.

13. Då Herren såg henne, warkunnade han sig öfwer henne, och sade till henne: Gråt icke.

14. Och han gick till, och tog på bårerna; och de som båro, stadnade. Då sade han: Jag säger dig, unger man, ståt upp.

15. Och den döde satte

sig upp, och begynte tala; och han fick honom hans moder.

16. Och en räddhåge kom öfwer alla, och de pröfades Gud, sägande: En stor Prophet är uppkommen ibland oss, och Gud hafwer sökt sitt folk.

17. Och detta ryktet om honom gick ut öfwer allt Judiska landet, och all de land deromkring.

18. Och Johannis lärjungar underwiste honom om allt detta.

19. Och han kallade till sig två af sina lärjungar, och sände dem till Jesus, sägandes: Äst du den som komma skall, eller skole wi wänta någon annan?

20. Då mämnerna kommo till honom, sade de: Johannes Öpparen sände oss till dig, sägandes: Äst du den som komma skall, eller skole wi wänta en annan?

21. På samma tiden gjorde han många helbregda af sjukdomar och plågor och onda andar; och gaf mångom blindom syn.

22. Då swarade Jesus, och sade till dem: Går, och

säger Johanni igen, hwad I sett och hört hafwen: De blinde se, de halte gå, de spitelcke warda rene, de döfwe höra, de döde stå upp igen, dem fattigom warder Evangelium predikadt;

23. Och salig är den som icke förargas på mig.

24. Och då Johannis sändebåd woro sin wäg gångne, begynte Iesus tala till folket om Johanne: Hwad gingen I ut i öknen till att se? Willen I se en rö, som drifs af wädrret?

25. Eller hwad gingen I ut till att se? Willen I se en mennisko, klädd i len kläder? Si, de som hafwa härlig kläder uppå, och lefwa i fräslighet, äro i Konungsgårdarna.

26. Eller hwad gingen I ut till att se? Willen I se en Prophet? Ja, säger jag eder, och mer än en Prophet.

27. Han är den, derom skrifwet är: Si, jag sänder min Angel för ditt ansigte, hwilken din wäg bereda skall för dig.

28. Ty jag säger eder, att ibland dem, som af qwinnor födde äro, är in-

gen större Prophet uppkommen än Johannes Döparen; dock likwäl, den der minst är i Guds rike, han är större än han.

29. Och allt folket, som honom hörde, och de Publicaner, gäfwro Gudi rätt, och läto sig döpa med Johannis döpelse.

30. Men de Phariseer och de lagfloke föraktade Guds råd emot sig sjelfwa, och läto sig intet döpa af honom.

31. Sedan sade Herren: Wid hwem skall jag dock likna menniskorna af detta slägtet? Och hwem äro de like?

32. De äro like wid barn, som sitta på torget, och ropa emot hwarannan, och säga: Wi hafwe pipat för eder, och I hafwen intet dansat; wi hafwe sjungit sorgesång för eder, och I greten intet.

33. Ty Johannes Döparen kom, och hwarken åt brödd, eller drack win; och I sägen: Han hafwer djefwulen.

34. Menniskones Son är kommen, äter och dricker; och I sägen: Si, den man-

nen är en fråfsare och win-
drinkare, de Publicaners
och syndares wän.

35. Och wisdomen om
warder rätt gifwet af all
sin barn.

36. Så bad honom en
af de Phariseer, att han
skulle få sig mat med ho-
nom; och han gick uti Pha-
riseens hus, och satt der till
bords.

37. Och si, en qwinna
i staden, som hade varit en
synderfka, då hon förnam,
att han till bords satt i
Phariseens hus, bar hon
dit ett glas med smörjelse;

38. Och stod bakför ho-
nom wid hans fötter, grå-
tandes, och begynte wä-
ta hans fötter med tårar,
och torkade med sitt huf-
wudhår; och kyfste hans föt-
ter, och smorde dem med
smörjelse.

39. Då den Phariseen,
som honom budit hade, såg
detta, sade han wid sig sjelf:
Wore denne en Prophet,
wisserliga wiste han, ho och
hurudana denna qwinnan
är, som handterar honom;
ty hon är en synderfka.

40. Då swarade Jesus,
och sade till honom: Simon,

jag hafwer något säga dig.
Han sade: Mästar, säg.

41. En man hade två
gäldenärer; en war honom
skyldig femhundra pen-
ningar, och den andre femtio.

42. När de icke magt
hade att betala, gaf han
dem bådum till. Säg nu,
hwhilken af dem warder ho-
nom mera älskandes?

43. Swarade Simon,
och sade: Jag menar, att
den som han gaf mera till.
Då sade han till honom:
Rätt dömdo du.

44. Och så wände han
sig till qwinna, och sade
till Simon: Ser du denna
qwinnona? Jag gick in i
ditt hus; du hafwer intet
watten gifwit mig till mina
fötter; men hon hafwer wätt
mina fötter med tårar, och
torkat med sitt hufwudhår.

45. Du hafwer icke kyf-
st mig; men hon, sedan jag
här ingick, hafwer icke låtit
af lysa mina fötter.

46. Mitt hufwud haf-
wer du icke smort med oljo;
men hon hafwer smort mi-
na fötter med smörjelse.

47. Swarföre säger jag
dig: Denne warda många
synder förlätta; ty hon är

skade mycket; men den som mindre förlåtes, han älskar mindre.

48. Sedan sade han till henne: Synderna förlåtas dig.

49. Då begynte de, som med honom till bords såto, säga wid sig: Ho är denne, som ock synder förlåter?

50. Då sade han till qwinnona: Din tro hafwer frälst dig; gack med frid.

8. Capitlet.

Ordet's åhörars art. Gafwets storm. Mån, swin besatte.

Blodgång. Sairi dotter.

Det begaf sig derefter, att han wandrade i städer och byar, predikade och förkunnade Ewangeltum om Guds rike; och det tolf med honom;

2. Vertill några qwinnor, som han hade helbreda gjort ifrå de onda andar och krankheter, nämliga Maria, som kallas Magdalena, af hwilka sju djelar utgångne woro;

3. Och Joanna, Ghuse hustru, Herodis fogdes, och Susanna, och många andra, som honom tjente af sina ägodelar.

4. Då nu mycket folk kom tillhopa, och utaf städerna sökte till honom, talade han genom liknelse:

5. En sådesman gick ut till att så sina säd; och wid han sådde, föll somt wid wägen, och wardt förtrampadt, och foglarna under himmelen åto det.

6. Och somt föll på hälleberget, och då det uppgick, förtorkades det; ty det hade ingen wätsko.

7. Och somt föll ibland törne, och törnen gingo med upp, och förqwafde det.

8. Och somt föll i goda jord; och det gick upp, och gjorde hundradesald frukt. Då han detta sade, ropade han: Den der hafwer öron till att höra, han höre.

9. Då frågade honom hans Lärjungar, hurudana denna liknelsen war.

10. Han sade till dem: Eder är gifwet weta Guds rikets hemlighet, men dem androm genom liknelse; på det att, ändock de se, skola de likwäl icke se, och ändock de höra, skola de likwäl icke förstå.

11. Så är nu denna liknelsen. Säden är Guds ord;

12. Men de som wid wägen, det äro de som höra; sedan kommer djefwulen, och tager bort ordet utu deras hjerta, att de icke tro skola, och blifwa frälste.

13. Men de som på hälleberget, det äro de som, när de höra, anamma de ordet med glädje, och de hafwa inga rötter; de der tro till en tid, och då frestelsen påkommer, falla de derifrå.

14. Men det som föll ibland törren, äro de som höra; och gå bort, och warda förqwafde af omsorger, och rikedomar, och lifsens wälluft; och bära ingen frukt.

15. Men det uti goda jord, äro de som höra ordet, och behålla det uti ganska godt hjerta; och bära frukt i tålamod.

16. Men ingen upptänder ett ljus, och skyles det under något kar, eller sätter under bänken; utan sätter det på ljusastakan, att de, som ingå, skola få se ljuset.

17. Ty det är intet lönligt, som icke skall warda uppenbart; och intet fördoldt, det icke skall kunnigt

warda, och uppkomma skall i ljuset.

18. Ser fördensfull till, huru J hören; ty den der hafwer, honom warder gifwet, och den der intet hafwer, det han menar sig hafwa, det skall ock tagas ifrån honom.

19. Så gingo till honom hans moder och hans bröder; och kunde dock icke komma till honom, för folkets skull.

20. Då wardt honom bådadt, och sagdt: Din moder och dine bröder stå härute, och wilja se dig.

21. Swarade han, och sade till dem: Min moder och mine bröder äro desse, som höra Guds ord, och görat.

22. Så begaf det sig på en dag, att han steg uti ett skepp, med sina Lärjungar, och sade till dem: Våt och fara öfwer sjön. Och de lade utaf.

23. Sedan wid de foro öfwer, somnade han; och der reste upp ett stort wäder på sjön; och de förfylles, och woro i stor fara.

24. Då gingo de till, och wäckte honom upp, så-

gande: Mästare, Mästare, vil jag få gå. Då stod han upp, och näpste wädret och wattenens wäg; och så wände det igen, och blef stilla.

25. Och han sade till dem: Swar är edar tro? Men de fruktade, och förundrade, sägande emellan sig: Ho må denne wara? Ty han bjuder både wädrenas och wattnenas; och de lyda honom.

26. Och de foro till de Gadareners ängd, hwilken är twärtöfwer Galileen.

27. Och då han utgängen war af skeppet på landet, mötte honom en man utaf staden, hwilken hade haft djefwulen i lång tid; och han hade inga kläder på, ej heller blef i husen, utan i grifter.

28. Då han såg Jesum, ropade han, och föll ned framför honom, och sade med höga röst: Swad hastwer jag göra med dig, Jesu, dens högsta Guds Son? Jag beder dig, att du icke qwäl mig.

29. Ty han böd dem orene andanem, att han skulle fara ut af manne-

plågat honom; och han wardt bunden i kedjor, och förwarad i fjettrar, och stes sönder banden, och wardt drifwen af djefwulen bort i öknen.

30. Då frågade Jesus honom, och sade: Swad är ditt namn? Han sade: Legio; ty många djeflar woro inkomne i honom.

31. Och de bådo honom, att han icke skulle bjuda dem fara uti afgrunden.

32. Men der war en stor swinahjord, som der gick och födde sig på berget. Då bådo de honom, att han wille tillstādja dem fara in i swinen; och han tillstādde dem det.

33. Då foro djeflarne uti menniskone, och foro in uti swinen; och hjorden brådstörte sig uti sjön, och fördränkte sig.

34. Men när de, som waktade swinen, sågo hwad der skedde, flydde de, och bårö tidenden i staden, och på bygderna.

35. Då gingo de ut, till att se hwad der skedt war, och kommo till Jesum; och sunno mannen, der djeflarne utaf farne woro, klädd

och wid sin sinne, sittandes wid Jesu fötter; och wordo förfärade.

36. Och de, som det sett hade, förkunnade dem deslikes, huruledes den besatte war helbregda worden.

37. Och hele hopen af de Gadareners omliggande bådo honom, att han wille fara ifrå dem; ty dem war en stor räddhåge påkommen. Då steg han till skepps, och for tillbaka igen.

38. Men mannen, der djeflarna woro utaf farne, bad honom, att han måtte blifwa när honom. Men Jesus sände honom ifrå sig, sägandes:

39. Gaa uti ditt hus igen, och säg utaf, huru stor ting Gud med dig gjort hafwer. Och han gick bort, och förkunnade öfwer hela staden, huru stor ting Jesus hade gjort med honom.

40. Och det begaf sig, då Jesus kom igen, undfick honom folket; ty alle wänte efter honom.

41. Och si, der kom en man, som het Jairus, och war en öfwerste för Synagogon; han föll ned för Jesu fötter, bedjandes ho-

nom, att han wille gå i hans hus;

42. Ty han hade ena enda dotter, wid tolf åra gammal, och hon begynte själas; men i wägen, wid han gick dit, trängde honom folket.

43. Och en qwinna, som blodgång hade haft i tolf år, och hade förtärt allt det hon ägde på läkare, och kunde dock botas af ingom;

44. Hon gick bakester, och tog på hans klädefäll; och straxt stillades hennes blodgång.

45. Och Jesus sade: Ho är den, som tog på mig? Då de alle nekade, sade Petrus, och de med honom woro: Mästar, folket tränger dig, och omakar dig, och du säger: Ho tog på mig?

46. Då sade Jesus: Någor hafwer ju tagit på mig; ty jag kände, att kraft gick af mig.

47. Då qwinnan så, att det icke war lönligit, kom hon skälfrandes, och föll ned för hans fötter, och förkunnade för allo folkena, för hwad sak skull hon hade tagit på honom, och

huruledes hon blef straxt
helbregda.

48. Då sade han till
henne: War tröst, min dot-
ter, din tro hafwer frälst
dig; gåck med frid.

49. Wid han ännu ta-
lade, kom en utaf öfwer-
stans hus för Synagogen,
sägandes till honom: Din
dotter är död; gör icke Mä-
staren omak.

50. Då JEsus hörde
det ordet, sade han till pi-
gones fader: Räds intet;
utan tro allenast, och hon
warder helbregda.

51. Då han kom i hu-
set, städde han ingom ingå
med sig, utan Petrum, Ja-
cobum och Johannem, och
fadren och modren till pi-
gona.

52. Men de greto alle,
och jämrade sig öfwer hen-
ne. Då sade han: Gråter
icke; pigan är icke död, men
hon sofwer.

53. Då gjorde de spe af
honom, wäl wetandes att
hon war död.

54. Men han dref dem
alla ut, och tog henne wid
handena, och ropade, sä-
gandes: Piga, stätt upp.

55. Och hennes ande

kom igen, och hon stod straxt
upp; och han böd gifwa
henne mat.

56. Och hennes föräl-
drar förskräcktes. Men han
böd dem, att de ingom säga
skulle, hwad der skedt war.

9. Capitlet.

JEsus sänder de tolf; spisar fem-
tusend män; bekännes, förklarar,
utdrifwer andar; förkunnar
sin död.

Sedan kallade JEsus
tillhopa de tolf, och
gaf dem magt och wäld
öfwer alla djeflar, och att
de sjukdomar bota kunde;

2. Och sände dem ut till
att predika Guds rike, och
göra de sjuka helbregda;

3. Och sade till dem:
Lager intet med eder till
wägs, icke läpp, eller skräp-
po, icke bröd, icke pennin-
gar; hafwer ej heller två
ljortlar.

4. Och i hwad hus J
ingån, der blifwer, tilldö
J dragen dädan.

5. Och hwilke icke anam-
ma eder, så går ut af den
staden, och skudder ock stof-
tet af edra fötter, till witt-
nesbörd öfwer dem.

6. Och de gingu ut, och

wandrade omkring i byarna, predikade Evangelium, och gjorde helbregda alla städs.

7. Då fick Herodes Tetrarcha höra allt det som bedrefs af honom, och honom begynte misshaga; ty det sades af somligom, att Johannes war uppstånden af döda;

8. Af somligom, att Elias war uppenbarad; af somligom, att någor Prophet af de gamla war uppstånden.

9. Och Herodes sade: Johannem hafwer jag halshuggit; men ho är denne, der jag sådant af hörer? Och begärade se honom.

10. Och Apostlarna kommo igen, och förtäljde honom allt det de gjort hade. Då tog han dem med sig, och gick affides uti ena ödemark, som ligger wid den staden, som kallas Bethsaida.

11. Då folket det förnam, kommo de efter honom; och han undfick dem, och talade med dem om Guds rike, och gjorde dem helbregda, som det behöfde.

12. Men dagen begynte

warda framsliden; då gingo de tolf fram, och sade till honom: Vät folket ifrå dig, att de gå uti köpstäderna, och nästa bygderna, der de måga gästa, och finna mat; ty wi äre här i ödemarkene.

13. Han sade till dem: Gifwer I dem äta. Då sade de: Wi hafwe icke flera bröd än fem, och två fiskar; utan att wi gå bort, och köpe mat till allt detta folket.

14. Och woro de icke långt ifrå femtusend män. Då sade han till sina Lärjungar: Låter dem sätta sig ned, i hwart matskapet femtio.

15. Och de gjorde så, och låto dem alla sätta sig ned.

16. Då tog han de fem bröd och de två fiskar; upplyfte sin ögon i himmelen, tackade deröfwer, bröt, och fick Lärjungarna, att de skulle sedan läggat fram för folket.

17. Och de äto alle, och wordo mätte. Sedan wardt upptaget det som dem öfwerlopp, tolf korgar fulle med stycker.

18. Och det begaf sig,

då han war allena i sina böner, woro och någre hans Lärjungar med honom; dem frågade han, och sade: Hvem säga folket mig wara?

19. Då swarade de, och sade: Johannes Döparen; somlige Elias, och somlige, att någon Prophet af de gamla är uppstånden.

20. Då sade han till dem: Hvem sägen då I mig wara? Swarade Petrus, och sade: Du äst Guds Christ.

21. Och han hotade dem, och förbödd, att de skulle det någrom säga;

22. Och sade: Menniskones Son måste mycket lida, och bortkastas af de äldsta, och öfwersta Presterna, och Skriftlärda, och dräpas, och tredje dagen uppstå igen.

23. Sade han och till dem alla: Hvilken mig efterfölja will, han wedersäga sig sjelf, och tage sitt kors på sig hwar dag, och följa mig.

24. Ty den, som will behålla sitt lif, han skall mista det; och ho som mister sitt lif för mina skull, han skall det behålla.

25. Och hwad kommer det menniskone till godo, om hon wunne hela werldena, och förtappar sig sjelf, eller gör skada på sig sjelf?

26. Hvilken som blyges wid mig och min ord, wid honom skall och menniskones Son blygas, då han kommer i sin, och sin Faders, och de heliga Änglars härlighet.

27. Men jag säger eder förwisso, att någre äro af dem som här stå, de der icke skola smaka döden, till dess de få se Guds rike.

28. Så begaf det sig, wid åtta dagar efter dessa orden, att han tog till sig Petrum, och Johannem, och Jacobum; och gick upp på ett berg till att bedja.

29. Och wid han bad, wardt hans ansigte förwandladt, och hans klädnad war hwit och skinnande.

30. Och si, två män talade med honom, som woro Moses och Elias;

31. Och syntes i härlighet, och talade om hans afgång, som han fullborada skulle i Jerusalem.

32. Men Petrus, och de med honom woro, för-

tyngdes af sömn; då de uppvaknade, sågo de hans klarhet, och de två män stå när honom.

33. Och det begaf sig, då de gingo ifrå honom, sade Petrus till Jesum: Mästare, öf är godt här wara; låt öf göra tre hyddor, en till dig, och en till Mosen, och en till Eliam; och wiste icke hwad han sade.

34. Och wid han så sade, kom en sky, och kringskyggde dem; och de wordo förfärade, wid de wordo inwefwade i sky.

35. Och en röst hördes utu skyen, den der sade: Denne är min älskelige Son; honom hörer.

36. Och i det samma rösten hördes, funno de Jesum wara allena. Och de tigde, och förkunnade ingom, i de dagar, något af det de sett hade.

37. Så hände sig dagen derefter, då de gingo ned af berget, mötte honom mycket folk.

38. Och si, en man af folket ropade, och sade: Mästare, jag beder dig, se till min son; ty han är mitt enda barn,

39. Si, anden begriper honom, och straxt ropar han; och han sliter honom, så att han fradgas; och han far med nöd ifrå honom, då han honom sltit hafwer.

40. Och jag bad dina Lärjungar, att de skulle utdrifwa honom; och de kunde icke.

41. Då swarade Jesus, och sade: Di du otrogna och genstörtiga slägte, huru länge skall jag wara när eder, och lida eder? Haf din son hit.

42. Och wid han nu framgick, ref och slet djefwulen honom. Men Jesus näpste den oreana andan, och gjorde pilten helbregda, och fick honom sinom fader igen.

43. Och alle wordo förskräckte öfwer Guds härlighet. Då alle undrade på allt det han gjorde, sade han till sina Lärjungar:

44. Fatter dessa orden uti edor öron; ty det skall ske, menniskones Son warder öfwerantwardad i menniskors händer.

45. Men de förstodo icke detta ordet; och det war förböldt för dem, att de der icke kunde förstå; och de

fruktade att fråga honom om det ordet.

46. Och kom ibland dem en tanke, hwilkendera skulle störst wara.

47. Då JEsus såg deras hjertas tankar, tog han ett barn, och ställde det när sig;

48. Och sade till dem: Hwilkeden som anammar detta barnet i mitt Namn, han anammar mig; och den mig anammar, han anammar honom, som mig sändt hafwer; men den der minst är ibland eder alla, han skall wara störst.

49. Då swarade Johannes, och sade: Mästar, wi sågom en, som utdref djeflar under ditt Namn, och wi förbödom honom det; efter det han icke följer med oss.

50. Sade JEsus till honom: Förbjuder honom intet; ty den der icke emot oss är, han är med oss.

51. Och det begaf sig, då tiden fullbordad war, att han skulle hädantagen warda, wände han sitt ansigte till att fara åt Jerusalem.

52. Och han sände bådförfräm för sig; de gingo, och

kommo intill en stad, som de Samariter uti bodde, att de skulle reda för honom.

53. Och de undfingo honom intet; ty han hade wändt sitt ansigte till att draga till Jerusalem.

54. Då hans Lärjungar, Jacobus och Johannes, det sågo, sade de: Herre, will du, så wilje wi säga, att elden måtte komma ned af himmelen, och förtära dem, såsom oc Elias gjorde?

55. Men JEsus wände sig om, och näpste dem, sågandes: I weten icke, hwars andas I ären;

56. Ty människones Son är icke-kommen till att förderfwa människornas själar, utan till att frälssa dem. Och de gingo dädan uti en annan by.

57. Och det begaf sig, wid de gingo på wägen, sade en till honom: Jag will följa dig, hwart du går, Herre.

58. Sade JEsus till honom: Nästvarna hafwa kulor, och foglarna under himmelen näste; men människones Son hafwer icke der han kan luta sitt hufwud till.

59. Men han sade till en annan: Följ mig. Då sade han: Herre, låt mig först gå bort, och begrafswa min fader.

60. Då sade Jesus till honom: Låt de döda begrafswa sina döda; men du, gåd, och förkunna Guds rike.

61. En annan sade: Herre, jag will följa dig; men låt mig först gå, och skilja mig ifrå dem som i mitt hus äro.

62. Sade Jesus till honom: Swilken som sätter sin hand till plogen, och ser tillbaka, han är icke beqväm till Guds rike.

10. Capitlit.

De sjutio lärjungar. Ordets lopp. Siffens wäg. Marthe bestimmer.

Sedan skickade Herren andra sjutio; och sände dem två och två framför sig, i alla städer och rum, dit han komma wille;

2. Och sade till dem: Säden är stor, men arbetarena äro få; beder förden skull sädenes Herre, att han utfänder arbetare i sinna säd.

3. Går; si, jag sänder

eder såsom lamb ibland ulfwar.

4. Värer ingen säck, ej heller skräppo, ej heller skor; och helsar ingen i wägen.

5. Uti hwad hus I kommen, säger först: Frid ware deßo huse.

6. Och om der någor är fridsens barn, så skall eder frid blifwa på honom; hwar ock icke, så kommer han till eder igen.

7. Uti det samma hus blifwer, äter och dricker hwad eder föresätts; ty arbetaren är sin lön wärd. Går icke utu hus i hus.

8. Och uti hwad stad I kommen, och de anamma eder, äter hwad eder föresätts;

9. Och görer de ijuka helbregda, som der äro, och säger till dem: Guds rike är kommet hardt när eder.

10. Uti hwad stad I kommen, och de icke anamma eder, så går ut på hans gator, och säger:

11. Det stoft, som ladda wid oss af edar stad, skake wi af på eder; dock skolen I weta, att Guds rike war kommet hardt när eder.

12. Jag säger eder, att

Sodome skall drägeligare warda på den dagen, än dem stadenom.

13. We dig, Chorazin; we dig, Bethsaida; ty hade sådana krafter varit gjorda uti Tyro och Sidon, som de gjorde äro uti eder, länge sedan hade de suttit uti säck och asko, och gjort syndabättring.

14. Dock skall Tyro och Sidoni drägeligare warda på domenom än eder.

15. Och du, Capernaum, som upphäfwen äst allt intill himmelen, du skall nedstört warda till heltwete.

16. Hwilken eder hörer, han hörer mig; och den eder föraktar, han föraktar mig; men den mig föraktar, han föraktar honom, som mig sändt hafwer.

17. Men de sjuttio kommo igen med glädje, och sade: Herre, djeflarna äro oss och underdånige i ditt Namn.

18. Då sade han till dem: Jag såg Satanam falla af himmelen, såsom en Ijungeld.

19. Si, jag hafwer gifwit eder magt att trampa på ormar och scorpioner, och öfwer all fiendans kraft;

och eder skall intet warda skadandes.

20. Dock frösder eder icke deraf, att andarna äro eder underdånige; utan frösder eder, att edor namn äro skrifwen i himmelen.

21. I samma stundene fröjdade sig Jesus i Andanom, och sade: Jag prisar dig, Fader, himmelens och jordenes Herre, att du hafwer detta fördolet för de wisa och kloka, och hafwer det uppenbarat för de fåkunniga; ja, Fader; ty så hafwer varit behageligt för dig.

22. All ting äro mig antwardad af minom Fader; och ingen wet ho Sonen är, utan Fadren; och ho Fadren är, utan Sonen, och den som Sonen will det uppenbara.

23. Och han wände sig om till sina Lärjungar af sidas, och sade: Salige äro de ögon, som se det I sen.

24. Ty jag säger eder: Mange Propheter och Konungar åstundade se det I sen, och fingo dock icke set; och höra det I hören, och fingo dock icke hört.

25. Och si, en lagflot

stod upp, och frestade honom, sägandes: Mästar, hwad skall jag göra, att jag må få ewinnerligt lif?

26. Då sade han till honom: Hwad är skrifwet i lagen? Huru läs du?

27. Swarade han, och sade: Du skall älska din Herre Gud, af allt ditt hjerta, och af allo dine själ, och af alla dina krafter, och af allom dinom håg; och din nästa, som dig sjelf.

28. Då sade han till honom: Rätteliga swarade du; gör det, så får du lefwa.

29. Då wille han göra sig sjelfwan rättfärdigau, och sade till JEsus: Hvilken är då min näste?

30. Då swarade JEsus, och sade: En man for ned af Jerusalem till Jericho, och kom i röfwarehänder; och de klädde af honom, och förgade honom, och gingo dådan, och läto honom ligga halfdödan.

31. Så hände sig, att en Prest for nedåt samma vägen; och då han såg honom, gick han framom honom.

32. Sammalunda och en

Levit, då han kom till det samma rummet, gick han fram, och såg på honom; och gick sedan framom honom.

33. Men en Samaritan reste samma vägen, och kom till honom; och när han såg honom, warckunnade han sig öfwer honom;

34. Och gick till, och förband hans sår, och göt der oljo och win in; och laden på sin öf, och förde honom till herberget, och skötte honom.

35. Den andra dagen for han dådan, och tog fram två penningar, och gaf wärdonom, och sade till honom: Sköt honom; och hwad du mer kostar på honom, will jag betala dig, när jag kommer igen.

36. Hvilken af dessa tre synes dig nu hafwa warit hans näste, som för röfwarenna kommen war?

37. Sade han: Den som bewiste honom barmhertighet. Då sade JEsus till honom: Gact, och gör du sammaledes.

38. Men det begaf sig, då de wandrade, gick han uti en liten stad; och en qwin-

na, benämnd Martha, und-
fick honom uti sitt hus.

39. Och hon hade en sy-
ster, benämnd Maria; hon
satte sig wid Jesu fötter,
och hörde hans ord.

40. Men Martha be-
synrades med idkelig tjenst.
Hon gick fram, och sade:
Herre, sköter du intet der-
om, att min syster låter mig
tjena allena? Så jag hen-
ne nu, att hon hjälper mig.

41. Svarade Jesus,
och sade till henne: Mar-
tha, Martha, du hafwer
omsorg och bekymmer om
mångahanda;

42. Men ett är nödtorf-
tigt: Maria hafwer utkorat
den goda delen, hwilken hen-
ne icke skall ifråtagas.

II. Capitlet.

Bedja läres. Satan drifs ut.
Lecken nekas. We öfwer
Phariscerna.

Och det begaf sig, att han
bad uti ett rum; då
han wände igen, sade en
af hans Lärjungar till ho-
nom: Herre, lär oss bedja,
såsom nå Johannes lärde
sina Lärjungar.

2. Då sade han till dem:
När I bedjen, säger så:

Fader wår, som äst i him-
lom, helgadt warde ditt
Namn. Tillkomme ditt
rike. Ste din wilje, så-
som i himmelen, så och på
jordene.

3. Gif oss alltid wårt
dageliga bröd.

4. Och förlåt oss våra
synder; ty och wi förlåte
allom, som oss skyldige äro.
Och inled oss icke uti fre-
stelse; utan fräls oss ifrån
ondo.

5. Och sade han till dem:
Hwilken är ibland eder, som
hafwer en wän, och han går
till honom om midnattstid,
och säger till honom: Käre
wän, låna mig tre bröd;

6. Ty min wän är kom-
men till mig, wägfaranades,
och jag hafwer intet lägga
för honom.

7. Och den, som innan-
före är, svarar, och säger:
Sör mig icke omak; dörren
är nu stängd, och min barn
äro med mig i fång; jag kan
icke stå upp, och få dig det.

8. Jag säger eder: Om
han än icke uppstår, och får
honom det, derföre att han
är hans wän; likwäl, der-
före att han så trägen är,
står han upp, och får ho-

nom så mycket han behöfver.

9. Så säger också jag eder: Bedet, och eder skall gifvet warda; söket, och I skolen finna; klapper, och eder skall warda upplåtet.

10. Ly den der beder, han får; och den der söker, han finner; och den der klappar, honom warder upplåtet.

11. Hvilken ibland eder är den fader, om hans son bedes brödd af honom, som gifver honom en sten? Eller om han bedes fisk, männ han gifwa honom en orm för fisk?

12. Eller om han bedes ägg, männ han få honom en scorpion?

13. Kunnen nu I, som onde ären, gifwa edor barn goda gåfvor; huru mycket mer skall edar himmelske Fader gifwa den Helga Andan dem som bedja honom?

14. Och han utdref en djefwul, som war en dumbes; och när djefwulen war utdrifoen, talade dumben; och folket förundrade sig.

15. Men somlige af dem sade: Han utdrifwer djeflar med Beelzebub, djeflarnas öfwersta.

16. Och somlige frestade honom, begärandes af honom tecken af himmelen.

17. Men efter han wiste deras tankar, sade han till dem: Swart och ett rike, som söndrar sig emot sig sjelft, det warder förödr, och hus faller på hus.

18. Är också nu Satan söndrad emot sig sjelf, huru warder då hans rike ständandes? efter I sägen, att jag utdrifwer djeflar med Beelzebub.

19. Men om jag utdrifwer djeflar med Beelzebub, med hwem drifwa då edor barn dem ut? Derföre skola de wara edra domare.

20. Men om jag utdrifwer djeflar med Guds finger, så är ju Guds rike kommet till eder.

21. Då en stark bewäpnad bewarar sitt hus, så blifwer det i frid, som han äger.

22. Men der en starkare tillkommer, och öfwerwiner honom, tager han bert all hans wapen, der han tröste uppå, och stifter hans rof.

23. Den icke med mig är, han är emot mig; och

den icke församlar med mig, han förslingrar.

24. När den orene anden går ut af människone, wandrar han kring om torra platser, söker efter hwi- lo, och finner ingen. Då säger han: Jag vill komma igen uti mitt hus, der jag utgick.

25. Och när han kommer, finner han det rent sopadt, och wäl tillpyntadt.

26. Då går han åstad, och tager till sig sju andra andar, som skadeligare äro än han; och de gå derin, och bo der; och den människones sista warder wärre än det första.

27. Och det begaf sig, då han detta sade, hos en qwinnna fina röst upp ibland folket, och sade till honom: Salig är den qweden, som dig burit hafwer, och de spenar, som du ditt hafwer.

28. Men han sade: Ja, salige äro de som höra Guds ord, och gönna det.

29. Då folket trängdes intill, begynte han säga: Detta är ett ondt slägte; de begära tecken, och tecken skall dem icke gifwet war-

da, utan Jone Prophetens tecken.

30. Ty såsom Jonas war de Nineviter ett tecken, så skall och människones Son wara desso slägte.

31. Drottningen af soderlanden skall uppstå på domen, med de män af detta slägtet, och skall fördöma dem; ty hon kom ifrå werldenes ända, till att höra Salomons wisdom; och si, här är mer än Salomon.

32. De Ninevitiske män skola uppstå på domen, med detta slägtet, och skola fördöma det; ty de gjorde bättre ring efter Jone predikan; och si, här är mer än Jonas.

33. Ingen upptänder ett ljus, och sätter det uti något hemligt rum, eller under en skäppo; utan på ljusastakan, att de, som inkomma, skola få se af ljuset.

34. Ogat är kroppsens ljus; när nu ditt öga är enfaldigt, så warder och all din kropp ljus; är det och argt, så warder och din kropp mörkt.

35. Dersöre se till, att ljuset, som i dig är, icke warder mörker.

36. Om nu din kropp är

är allsammans ljus, och hafwer ingen del af mörkret, så warder han allsammans ljus; och upplyser dig, såsom en klar ljungeld.

37. Och wid han talade, bad honom en Pharisee, att han skulle få sig mat med honom. Då gick han in med honom, och satte sig till bords.

38. Men då Phariseen såg, att han icke twådde sig, förr än han gick till bords, förundrade han sig.

39. Då sade Herren till honom: I Phariseer gören det som utwärted är på dryckekaret och fatet; och det inwärted är i eder, är fullt med rof och ondsko.

40. I dårar, den som gjorde det utwärted är, hafwer han ock icke gjort det inwärted är?

41. Dock gifwer almoso af det I hafwen; och si, så äro eder all ting ren.

42. We eder, Phariseer; ty I gören tiend af mynto och ruto, och allahanda käl; och domen, och Guds kärlet låten I blifwa tillbaka; ja, man måste detta göra, och dock det andra icke låta.

43. We eder, Phariseer;

ty I sitten gerna främst i Synagogorna, och wiljen helsade warda på torgen.

44. We eder, Skriftlärde och Phariseer, I skrymtare; ty I ären såsom de grifter, som intet synas, de folket går uppå, och wet der intet af.

45. Då swarade en af de lagloka, och sade till honom: Mästar, du försmäder ock oss med dessa orden.

46. Då sade han: We ock eder, I lagloke; ty I läggen bördor på menniskorna, hwilka de icke draga kunna, och I tagen icke sjelfwa på bördona med ett edart finger.

47. We eder, I som byggen de Propheters grifter; men edre fäder slogo dem ihjäl.

48. Sannerliga, I betygen, att I hållen deras, som edre fäder gjort hafwa; ty de slogo dem ihjäl, och I byggen deras grifter upp.

49. Dertföre säger ock Guds wisdom: Jag skall sända till dem Propheter och Apostlar; och af dem skola de några döda och förfölja;

50. På det att af detta

släktet skall utkrasdt warda alla Propheters blod, som utgjuten är, sedan werlden war skapad;

51. Ifrån Abels blod, intill Zacharie blod, som förgjordes emellan altaret och templet; wiserliga säger jag eder, warder det utkrasdt af detta släktet.

52. We eder, I laglofe; ty I hafwen fått nyckelen till förståndet; sjelfwe gå I intet in, och förwägren dem som ingå wilja.

53. När han nu detta sade till dem, begynte de laglofe och Phariseer gå hårdt åt honom, och listeliga fråga honom om många stycker, med förfåt;

54. Sökandes efter, att de något weda kunde af hans mun, der de måtte beklaga honom före.

12. Capitlet.

Skrymteri. Rådsla. Girighet. Utförg. Waksamhet. Försonlighet.

När nu församladt wardt otaliga mycke folk, så att de trampade på hwarannan, begynte han säga till sina Lärjungar: Först tager eder wara för de

Phariseers surdeg, som är skrymteri.

2. Ty intet är fördoldt, som icke warder uppenbaradt; och intet lönligit, som icke uppkommer.

3. Derföre, hwad I sagt hafwen i mörkret, det skall warda hördt i ljuset; och det I talat hafwen i örat i kamrarna, det skall predladt warda ofwanpå taken.

4. Men jag säger eder, minom wännom: Rädens icke för dem som döda kroppen, och sedan hafwa de intet hwad de mer göra kunna.

5. Men jag will wisja eder, hwem I skolen rädas: Rädens honom som, sedan han dödat hafwer, hafwer han ock magt att bortkasta till helwetet; ja, säger jag eder, honom rädens.

6. Köpas icke fem sparfwär för två små penningar? Och en af dem är icke förgäten för Gudi.

7. Ja, edor hufwudhår äro ock all räknad; derföre frukter eder intet; I ären bättre än många sparfwär.

8. Wien jag säger eder: Swilken mig bekänner för menniskor, honom skall ock

människones Son bekänna inför Guds Änglar.

9. Men den mig nekar för människor, han skall också nekad wara för Guds Änglar.

10. Och den der talar ett ord emot människones Son, det skall wara honom förlåtet; men den som häder den Helge Ande, det skall icke förlåtas.

11. När de nu draga eder fram i Synagogorna, och för Öfwerheten, och för de wäldiga; hafwer ingen omsorg, hwad och huruledes I svara, eller hwad I säga skolen;

12. Ty den Helge Ande skall lära eder, i samma stundene, hwad I säga skolen.

13. Då sade en af folket till honom: Mästar, säg minom broder, att han bytter med mig arfwedelen.

14. Sade han till honom: Människa, ho hafwer skickat mig till domare eller skiftare öfwer eder?

15. Och han sade till dem: Ser till, och tager eder wara för girighet; ty ens (människos) lif hänger icke derpå, att hon många ägodelar hafwer.

16. Och sade han en liknelse till dem, sägandes: Det war en riker man, hwilkens åker bar frukt nog.

17. Då tänkte han wid sig sjelf, sägandes: Hwad skall jag göra? Ty jag hafwer icke, der jag kan lägga mina frukt uti;

18. Och sade: Detta will jag göra: Jag will riswa omkull mina lador, och bygga upp större; och dit will jag församla allt det mig wärt är, och mina ägodelar;

19. Och säga till min själ: Själ, du hafwer mycket godt förwaradt intill mång år; gör dig goda dagar, ät, drick, war glad.

20. Men Gud sade till honom: Du dåre, i denna natt skall man kalla dina själ ifrå dig; ho skall då få det du tillredt hafwer?

21. Alltså går det och honom, som sig församlar ägodelar, och icke är rik för Gudi.

22. Och han sade till sina Lärjungar: Derföre säger jag eder: Hafwer icke omsorg för edart lif, hwad I äta skolen; eller för edar kropp, hwad I skolen kläda eder med.

23. Eftwet är mer än maten, och kroppen mer än kläden.

24. Ser på korparna; ty de få intet, ej heller upp-skära; de hafwa hwarken källare eller lada, och Gud föder dem; huru mycket ären I bättre än foglarna?

25. Hvilken af eder kan med sin omsorg föröka till sin wäxt en aln?

26. Kunnen I nu icke det som minst är, hwarföre hafwen I då omsorg för det andra?

27. Ser på liljorna, huru de wäxa; de arbeta intet, och ej heller spinna; men jag säger eder: Icke Salomon i all sin härlighet war så klädd, som en af dem.

28. Efter nu Gud så kläder gräset, som i dag växer på markene, och i morgon kastas i ugnen; huru mycket mer skall han kläda eder, I kientrogne?

29. Derföre fråger och I intet efter, hwad I skolen äta, eller dricka; och farer icke i höfdena;

30. Ty efter allt detta söka Hedningarna i werldene; men edar Fader wet wäl, att I sådant behöfwen;

31. Utan söker helbre efter Guds rike, så faller eder allt detta till.

32. Fruktad dig icke, du klene hjord; ty edar Faders godwilje är så, att han will gifwa eder riket.

33. Säljer hwad I hafwen, och gifwer almofa; görer eder säcker, som icke föråldras; en skatt, som aldrig minskas i himmelen, der tjuftwen aldrig tillkommer, ej heller något mal förderfwar.

34. Ty der edar skatt är, der blifwer och edart hjerta.

35. Läter edra länder wara omgjordade, och edor ljus brinnande;

36. Och warer I de menniskor like, som wänta sin herra, då han igenkomma skall ifrå bröllopet; att, när han kommer, och klappar, låta de honom straxt upp.

37. Salige äro de tjennare, hvilka herren finner wakande, då han kommer; sannerliga säger jag eder: Han skall uppskrutta sig, och låta dem sitta till bords, och han skall då gå och tjenna dem.

38. Och om han kommer uti den andra wäkten,

och uti den tredje wälten, och finner så; salige äro de tjenare.

39. Men detta skolen I weta, att, om husbonden wisste på hwad stund tjufwen komma skulle, förwisso wakade han, och icke tillstadde uppbryta sitt hus.

40. Derföre warer och I redo; ty den stund, I icke tänken, skall menniskones Son komma.

41. Då sade Petrus till honom: Herre, säger du till oss denna liknelsen, eller och till alla?

42. Då sade Herren: Hwar finner man en trogen och snäll skaffare, den hans herre sätter öfwer sitt tienstafolk, att han dem i rättan tid gifwer hwad dem behöwer?

43. Salig är den tjena- ren, den herren finner så göra, då han kommer.

44. Sannerliga säger jag eder, han skall sätta honom öfwer allt det han äger.

45. Men om den tjena- ren sade i sitt hjerta: Min herre dröjer fast att kom- ma igen; och begynte slå tjenarena och tjenarinnor-

na, och äta, och dricka, och warda drucken;

46. Så kommer dens tjenarens herre, på den da- gen han det sig icke förmo- dar, och på den stundene den han icke wet; och skall hugga honom i stycker, och skall sätta hans lott med de otrogna.

47. Men den tjena- ren, som wisste sin herras willja, och icke beredde sig, och icke gjorde efter hans willja, han skall lida mycken hugg;

48. Men den der icke wisste, och gjorde dock det som hugg wärdt war, han skall få hugg lida; ty dem som mycket gifwet är, af honom skall mycket warda utkräfdt; och hwem mycket befallt är, af honom skall warda mycket åskadt.

49. Jag är kommen till att upptända en eld på jor- dene; och hwad will jag heldre, än att han allaredan brunne?

50. Men jag måste med en böpelse böpas; och huru ängslas jag, tilldes hon fullbordad warder?

51. Menen I, att jag är kommen till att sända frid på jordena? Nej, säger

sag eder; utan wiskerliga twedrägt.

52. Ly härefter skola fem wara skilfaktige uti ett hus; tre emot två, och två emot tre.

53. Fadren skall wara emot sonen, och sonen emot fadren; modren emot dotterna, och dottren emot modrena; swäran emot sina sonahustru, och sonahustrun emot sina swäro.

54. Sade han ock till folket: När I fån se en sky uppgå westerut, straxt sägen I: Regn kommer; och det sker så.

55. Och när I sen sunnanwäder blåsa, sägen I: Det blifwer warmt; och det sker så.

56. I skrymtare, himmelens och jordenes skrepelse kunnen I bepröfwa; hwi pröfwen I icke då denna tiden?

57. Hwi dömen I icke ock utaf eder sjelfwa, hwad rätt är?

58. När du nu går med din trätobroder till öfwerstan, så winnlägg dig i wägen, att du blifwer honom fri; att han tilläfwentyr icke drager dig fram för do-

maren, och domaren antwardar dig stockmästaren, och stockmästaren kastar dig i fängelsset.

59. Sag säger dig: Du warder der icke utkommandes, tilldes du betalat hafwer den yttersta skärswen.

13. Capitlet.

Dot nödig. - Krumpen qwinna. Ordet kraft. Gå salige. Jerusalems we.

På samma tid woro der någre tillstädes, som bådade honom om de Galileer, hwilkas blod Pilatus hade klandat med deras offer.

2. Då swarade Jesus, och sade till dem: Menen I, att desse Galileer woro syndare för alla Galileer, efter de skidant ledo?

3. Nej, säger jag eder; utan om I icke bättren eder, skolen I alle sammalunda förgås.

4. Eller de aderton, som tornet i Siloa föll uppå, och drap dem, menen I, att de brottslige woro för alla menniskor, som bo i Jerusalems?

5. Nej, säger jag eder; utan om I icke bättren eder,

stolen I alle sammalunda förgås.

6. Sade han och denna siftnelsen: En man hade ett fikonasträ planteradt i sin vingård, och han kom och sökte frukt derpå, och fann ingen.

7. Då sade han till vingårdsmannen: Si, nu i tre år hafwer jag kommit, och sökt frukt på detta fikonasträ, och jag finner ingen; hugg det bort; hwarefter skall det förhindra jordena?

8. Han svarade, och sade till honom: Herre, låt stå det ännu i detta året, så länge jag grafwer omkring det, och gödder det;

9. Om det så kunde bära frukt; hwar och icke, så hugg det sedan bort.

10. Och han lärde om Sabbathen uti en Synagogo.

11. Och si, der war en qwinna, som hade haft krankhetenes anda i aderton år; och war krumpen, och förmådde icke upplysta hufvudet.

12. När Iesus såg henne, kallade han henne till sig, och sade till henne:

Qwinna, war fri af dine krankhet.

13. Och han lade händerna på henne, och straxt reste hon sig upp, och prisade Gud.

14. Då svarade öfversten för Synagogon, och war vred, att Iesus helade på Sabbathen, och sade till folket: Sex dagar äro, der I mågen arbeta på; kommer på dem, och låter hela eder; icke på Sabbathen.

15. Då svarade Herren honom, och sade: Du Kryptare, löser icke hwar och en af eder om Sabbathen sin ox eller åsna ifrå krubbone, och leder bort att wattna?

16. Mätte man då icke lösa af detta bandet, på Sabbathen, denna Abrahams dotter, hwilken Satan bundit hafwer, si, nu i aderton år?

17. Och då han detta sade, skämde sig alle, som honom emotståndit hade, och allt folket glädde sig af de härliga gerningar, som gjordes af honom.

18. Så sade han då: Swem är Guds rike likt?

Och wid hwad skall jag lifna det?

19. Det är likt wid ett senapskorn, som en man tog, och sådde i sin brtagård; och det växte, och blef ett stort träd, och foglarna under himmelen bodde på dess qwishtar.

20. Och åter sade han: Wid hwad skall jag lifna Guds rike?

21. Det är likt enom surdeg, hwilken en qwinna tog, och lade in uti tre skäppor mjöl, tilldess det furnade alltsamman.

22. Och han gick igenom städer och byar, och lärde, och tog vägen åt Jerusalem.

23. Och en sade till honom: Herre, äro de också, som warda salige? Då sade han till dem:

24. Winnlägger eder derom, att I kunnen ingå igenom den tränga porten; ty många, säger jag eder, skola söka derefter, att de må inkomma, och skola dock icke kunna.

25. Sedan husbonden hafwer uppståndit, och låtit dörren igen; och I begynnen stå ute, och bulka på

dörren, sägande: Herre, Herre, låt upp för oss; och han svarar, och säger till eder: Jag wet intet af eder, hwadan I ären;

26. Då skolen I begynna säga: Wi hafwom ätit och druckit med dig, och du hafwer lärt på våra gator.

27. Och han skall säga: Jag säger eder, jag wet intet af eder, hwadan I ären; går ifrå mig, alle I ogerningsmän.

28. Och der skall wara gråt och tandagnisflan; när I fån se Abraham, Isaac och Jacob, och alla Propheterna, i Guds rike; och eder utdrifwas.

29. Och de skola komma ifrån östan och westan, och nordan och sunnan, och skola sitta till bords i Guds rike.

30. Och si, det äro någre ytterste, som skola warda de främste; och någre främste, som skola warda de ytterste.

31. Samma dagen gingo någre Phariseer fram, och sade till honom: Skyn da dig, och gaff hädan; ty Herodes will dräpa dig.

32. Då sade han till dem: Går, och säger dem

räsfvenom: Si, jag utdrifwer djeflar, och helar i dag, och i morgon; och tredje dagen warder det ändadt med mig.

33. Dock likwäl måste jag ännu wandra i dag, och i morgon, och öfwer morgon; ty det kan icke wara, att en Prophet förgås annorstädes än i Jerusalem.

34. Jerusalem, Jerusalem, du som dräper Propheterna, och stenar dem som sändas till dig; huru ofta wille jag församla din barn, likawist som foglen sitt näste under sina wingar; och J willen icke?

35. Si, edart hus skall warda eder öde; och säger jag eder, att J skolen icke se mig, tilldeß tiden kommer, att J warden sägande: Wälsignad är han, som kommer i Herrens Namn.

14. Capitlet.

Wattusigtig. Bördlära. Stor nattward. Rätt Särjunge.

Och det hände sig, att han kom uti ens mans hus, som war en öfwerste för de Pharisfeer, om en Sabbath, till att få sig mat; och de waktade på honom.

2. Och si, en wattusigtig menniska war der för honom.

3. Då swarade Jesus, och sade till de lagloka och Pharisfeer: Wä man någon hela om Sabbathen?

4. Och de tigde. Men han tog honom till sig, och gjorde honom helbregda; och lät gå.

5. Och han swarade, sägandes till dem: Swilkens eders åsne eller ore faller uti brunnen, och går han icke straxt till att draga honom ut, om Sabbathsdagen?

6. Och de kunde intet swara honom dertill.

7. Då sade han ock till dem, som budne woro, en liknelse; märkandes, huru de sökte efter att sitta främst, sägandes till dem:

8. När du blifwer buden af någrom till bröllop, så sätt dig icke i främsta rummet; att icke tilläfwentyras någor kommer, som buden är af honom, och är ärligare än du;

9. Och då kommer han, som både dig och honom budit hafwer, och säger till dig: Gif denna rum; och

då måste du med blygd begynna sitta ned bätter;

10. Utan heldre, när du warder buden, gå, och sätt dig i yttersta rummet; att då han kommer, som dig budit hastwer, må han säga till dig: Min wän, sitt upp bätter; och då sker dig beder för dem, som der med dig till bords sitta.

11. Ty hwar och en, som upphöjer sig, han skall warda förnedrad; och den sig förnedrar, han skall warda upphöjd.

12. Sade han och deslikes till honom, som honom budit hade: När du gör middagsmåltid, eller nattward, bjud icke dina wänner, eller dina bröder, eller dina fränder, eller dina grannar, som rike äro; att de icke bjuda dig igen, och löna dig dina wälgerning;

13. Utan heldre, då du gör gästabad, kalla de fattiga, sjuka, halta, blinda.

14. Och salig äst du; ty de förmå icke löna dig igen; men dig warder igenlönt i de rättfärdigas uppståndelse.

15. Men då en af dem, som wid bordet sätto, detta

hörde, sade han till honom: Salig är den, som äter bröd i Guds rike.

16. Då sade han till honom: En man hade tillredt en stor nattward, och båd många;

17. Och utsände sin tjenare, den stund nattwarden skulle stå, att han skulle säga dem som budne woro: Kommer; ty all ting äro nu redo.

18. Och de begynte allesammans ursaka sig. Den förste sade till honom; Jag hastwer köpt ett jordagods, och jag måste gå ut och besse det; jag beder dig, gör min ursäkt.

19. Och den andre sade: Jag hastwer köpt fem par oxar, och jag måste gå bort och försöka dem; jag beder dig, gör min ursäkt.

20. Och den tredje sade: Jag hastwer tagit mig hustru, och dertfore kan jag icke komma.

21. Och tjenaren kom, och sade sin herra allt detta igen. Då wardt husbonden vred, och sade till sin tjenare: Gå snarligen ut på gator och gränder i staden, och de fattiga, och

krymplingar, halta och blinda haf härin.

22. Och tjenaren sade: Herre, jag hafwer gjort som du bödd, och här är ännu rum.

23. Då sade herren till tjenaren: Gack ut på vägar och gårdar, och nödga dem att komma härin, på det att mitt hus måtte warda fullt.

24. Ty jag säger eder, att ingen af de män, som budne woro, skall smaka min nattward.

25. Och gick mycket folk med honom; och han wände sig om, och sade till dem:

26. Hvilken som kommer till mig, och icke hatar sin fader och moder, och hustru, och barn, och bröder, och systrar, och dertill sitt eget lif, han kan icke wara min Lärjunge.

27. Och hvilken som icke bär sitt kors, och följer mig, han kan icke wara min Lärjunge.

28. Hvilken är den af eder, som vill bygga ett torn, och icke först sitter och öfwerlägger bekoftningen, om han hafwer det han behöfwer, till att fullborda det med?

29. Att, då han hafwer lagt grundwalen, och icke kan fullborda det, alle de som få set, icke skola begynna göra spe af honom;

30. Och säga: Denne mannen hafwer begynt bygga, och förnådde icke fullbordat.

31. Eller hwad Konung vill gifwa sig till örligs, och strida emot en annan Konung, sitter han icke först och tänker, om han förmär med tiotusend möta honom, som kommer emot honom med tjugutusend?

32. Annars, medan hin ännu långt borto är, sänder han bådskap till honom, och beder om frid.

33. Sammalunda, hwar och en af eder, som icke wedersakar allt det han äger, han kan icke wara min Lärjunge.

34. Saltet är godt; men om saltet mister sin sälto, med hwad skall man då salta?

35. Det är hwarken nyttigt i jordene, eller i dyngone; utan man kastar det bort. Den der öron hafwer till att höra, han höre.

15. Capitlet.

Förloradt får, penning, son.

Och till honom gingo alle-
handa Publicaner och
syndare, att de måtte höra
honom.

2. Och de Phariseer och
Skriftlärdarne knorrade och sa-
de: Denne undfår syndare,
och äter med dem.

3. Då sade han till dem
denna liknelsen, sägandes:

4. Hvilken är den man
ibland eder, som hafwer
hundrade får, och om han
tappar bort ett af dem,
låter han icke de nio och
nittio uti öknene, och går
efter det som bortto är, till-
des han finner det?

5. Och då han hafwer
det funnit, lägger han det
på sina arlar med glädje.

6. Och när han kom-
mer hem i sitt hus, kallar
han tillhoppa sina wänner
och grannar, och säger till
dem: Glädjens med mig;
ty jag hafwer funnit mitt
får, som borttappadt war.

7. Jag säger eder, att
jammalunda warder och
glädje i himmelen öfwer
en syndare, den sig bättrar,
mer än öfwer nio och nittio

rättfärdiga, som ingen bät-
ring behöfwa.

8. Eller hwad qwinna
är, som hafwer tio pen-
ningar, om hon borttappar
en af dem, tändes hon icke
upp ljus, och sopar huset,
och söker granneliga, till-
des hon finner honom?

9. Och då hon funnit
hafwer, kallar hon tillhoppa
sina wänner och grann-
qwinnor, och säger: Gläd-
jens med mig; ty jag haf-
wer funnit min penning,
som jag tappat hade.

10. Sammalunda, sä-
ger jag eder, warder glädje
för Guds Änglom öfwer en
syndare, som sig bättrar.

11. Och han sade: En
man hade två söner.

12. Och den yngre af
dem sade till fadren: Fader,
få mig den parten af ägo-
delarna, som mig tillkom-
mer. Och han bytte ägode-
larna dem emellan.

13. Och icke många da-
gar derefter, då den yngre
sonen hade lagt all sin ting
tillhoppa, for han långt bort
i främmande land; och der
förfor han sina ägodelar,
och lefde öfwerflödeliga.

14. Och sedan han all

förtårt hade, wardt en stor hunger i det landet; och han begynte lida nöd;

15. Och gick bort, och gaf sig till en borgare der i landet; och han sände honom till sin afwelsgård, att han skulle sköta hans win.

16. Då begärade han uppfylla sin buk med dras, der swinen med föddes; och honom gaf ingen.

17. Då besinnade han sig sjelf, och sade: Huru många mins faders legodränger hafwa brödt nog; och jag förgås här i hunger.

18. Jag vill stå upp, och gå till min fader, och säga till honom: Fader, jag hafsoer syndat i himmelen, och för dig.

19. Jag är icke nu wärd kallas din son; gör mig såsom en af dina legodrängar.

20. Och så stod han upp, och kom till sin fader. Och då han ännu långt ifrå war, såg honom hans fader, och begynte warckunna sig öfwer honom, och lopp emot honom, föll honom om halsen och kyfste honom.

21. Och sonen sade till honom: Fader, jag hafsoer

syndat i himmelen, och för dig; och är icke wärd här-
efter kallas din son.

22. Då sade fadren till sina tjenare: Bärer fram den yppersta klädningen, och kläder honom deruti; och får honom en ring på hans hand, och skor på hans fötter.

23. Och hafsoer hit den gödda kalfswen, och slagter honom; wi willje äta, och göra oss glad.

24. Ty denne min son war dödt, och hafsoer fått lif igen; han war borttappad, och är funnen igen. Och de begynte göra sig glad.

25. Men den äldre hans son war ute på markene; och när han kom, och kallades husena, hörde han sjungas och dansas;

26. Och kallade en af sina tjenare, och frågade honom, hwad det war.

27. Då sade han till honom: Din broder är kommen; och din fader lät slagta den gödda kalfswen, att han hafsoer honom helbregda igen.

28. Då wardt han vred, och wille icke gå in. Då

gick hans fader ut, och bad honom.

29. Swarade han, och sade till fadren: Si, jag tje- nar dig i så många år, och hafwer aldrig gångit af ditt bud; och du gaf mig aldrig ett lid, att jag måtte göra mig glad med mina wänner.

30. Men sedan denne din son kommen är, som sina ägodelar hafwer förtärt med skökor, hafwer du till honom slagtat den gödda kalfwen.

31. Då sade han till honom: Min son, du äst alltid när mig, och allt det mitt är, det är ditt.

32. Man måste nu gläd- jas och fröjdas; ty denne din broder war dödd, och fick lif igen; och war borttap- pad, och är igenfunnen.

16. Capitlet.

Otrogen fogde. Rätt Mammon. Rike mannen och Lazarus.

Sade han ock till sina Lär- jungar: Det war en rik man, som hade en gårdsfogda; den wardt be- ryktad för honom, att han förfor hans ägodelar.

2. Då kallade han ho- nom, och sade till honom:

Hwi hörer jag sådant af dig? Gör räkenkap af ditt fögderi; ty du måste icke längre wara min fogde.

3. Då sade fogden wid sig sjelf: Swad skall jag göra? Ty min herre tager ifrå mig fögderiet; grafwa orkar jag icke, tigga blyges jag.

4. Nu wäl, jag wet hwad jag will göra, att, då jag warder satt af mitt fög- deri, måga de anamma mig uti sin hus.

5. Då kallade han till sig alla sins herras gälde- närar, och sade till den för- sta: Huru mycket äst du min herra skyldig?

6. Sade han: Hundra- de tunnor oljo. Då sade han till honom: Tag ditt bref, och sätt dig snart ned, och skrif femtio.

7. Sedan sade han till den andra: Huru mycket äst du skyldig? Sade han till honom: Hundrade pund hwete. Sade han till ho- nori: Tag ditt bref, och skrif åttatio.

8. Och herren prisade den orätta fogdan, att han wisliga gjorde; ty denna werldenes barn äro wisare

än Ihusens barn, uti sitt slägte.

9. Och jag säger eder: Öfrer eder wänner af den orätta Mammon, på det att, när I behöfwen, skola de anamma eder uti ewinnerliga hyddor.

10. Den der trogen är i det minsta, han är ock trogen i det mer är; och den i det minsta orätt är, han är ock orätt i det mer är.

11. Ären I nu icke trogne uti den orätta Mammon, ho will då betro eder om det sannskuldiga?

12. Och om I ären icke trogne uti ens annars, ho will få eder det edart är?

13. Ingen tjenare kan tjena två herrar; ty antingen skall han hata den ena, och älska den andra; eller ock hålla sig intill den ena, och förakta den andra. I kunnen icke tjena Gudi och Mammon.

14. Allt detta hörde ock de Phariseer, som girige woro, och gjorde spe af honom.

15. Och han sade till dem: I ären de som gören eder sjelfwa rättfärdiga för menniskom; men Gud wet

edor hjerta; ty det som för menniskom högt är, der styges Gud wid.

16. Sagen och Propheterna hafwa propheterat intill Johannem; ifrå den tiden warder Guds rike förkunnadt genom Evangelium, och hwar man gör wåld på det.

17. Men snarare skola himmel och jord förås, än en titel af lagen falla.

18. Den der öfwergifwer sina hustru, och tager ena andra, han bedrifwer hor; och den der tager henne, som af mannen öfwergifwen är, han bedrifwer hor.

19. Det war en riker man, som klädde sig i purpur och kosteligt linkläde, och lefde hwar dag kräseliga.

20. Och det war ock en fattig, benämnd Lazarus, den der låg för hans dörr, full med sår;

21. Begärandes släcka sin hunger af de simulor, som füllo af dens rika mansens bord. Dock kommo hundar, och slette hans sår.

22. Så hände det sig, att den fattige blef dödd, och wardt förder af Englarna

uti Abrahams sköt. Blef
ock den rike dödd, och wardt
begrafwen.

23. Som han nu i hel-
wetet och i pinone war, lyf-
te han sin ögon upp, och
sick se Abraham långt ifrån,
och Sazarum i hans sköt;

24. Hopade han, och sa-
de: Fader Abraham, war-
kunna dig öfwer mig, och
sänd Sazarum, att han dop-
par det yttersta af sitt fin-
ger i watten, och swalar
mina tungo; ty jag pinaas
swårliga i denna låganom.

25. Då sade Abraham:
Min son, tänk uppå, att
du hade godt medan du lef-
de, och Sazarus hade dere-
mot ondt; men nu hafwer
han hugnad, och du pi-
naas.

26. Och öfwer allt det-
ta, är emellan oss och eder
befäst ett stort swalg, så att
de, som wilja fara hädan
till eder, de komma des icke
wid; ej heller fara dädan,
och hitöfwer till oss.

27. Då sade han: Så
beder jag då dig, fader, att
du sänder honom uti mins
faders hus;

28. Ty jag hafwer fem
bröder, att han förwarar

dem, att de ock icke komma
uti detta pinorummet.

29. Sade Abraham till
honom: De hafwa Mosen
och Propheterna, höre dem.

30. Då sad: han: Nej,
fader Abraham; men kom-
mer någor till dem af de
dödda, då bättra de sig.

31. Då sade han till
honom: Höra de icke Mosen
och Propheterna, så tro de
icke heller, om någor af de
dödda uppstode.

17. Capitlet.

Förfonlighet. Sydnad. Tio
spitelste. Christi dag.

Och han sade till sina
Särjungar: Det är
omöjeligt, att icke skulle
komma förargelser; men we
honom, genom hwilken de
komma.

2. Bättre wore honom,
att en qwarnsten hängdes
wid hans hals, och worde
kastad i hafwet, än han
skulle förarga en af dessa
små.

3. Wakter eder. Om din
broder bryter dig emot, så
straffa honom, och om han
bättrar sig, så förlåt honom
det.

4. Och om han bryter

dig emot sju resor om dagen, och han sju resor om dagen vänder sig om igen till dig, sägandes: Mig ångstrar det; så förlåt honom.

6. Och Apostlarna sade till Herren: Förökla oss trona.

6. Då sade Herren: Om jag haden trona såsom ett senapskorn, och sade till detta mulbärsträd: Ryck dig upp, och försätt dig i hafvet; då lydde det eder.

7. Hvilken af eder hafver en tjenare, som går vid plogen, eller vaktar boskap, då han kommer hem af markene, att han säger till honom: Gått straxt, och sitt till bords?

8. Utan säger han icke heldre till honom: Red till nattwarden, och uppsörta dig, och tjena mig medan jag äter och dricker; och sedan ät du och drick.

9. När han tacka dem samma tjenarenem, att han gjorde som honom budet var? Nej, menar jag.

10. Sammalunda och jag, när jag hafven gjort allt det som eder budet är, så säger: Vi äre onyttige tjenare; vi hafve gjort det

vi vorom pligtige att göra.

11. Och det begaf sig, då han gick till Jerusalem, for han midt igenom Samarien och Galileen.

12. Och då han kom uti en by, mötte honom tio spetske män, de stodo långt ifrån;

13. Och de upphöjde sina röst, sägande: Jesus Mästar, warkunna dig öfwer oss.

14. När han dem såg, sade han till dem: Går, och wiser eder Presterna. Och hände sig, wid de gingo, words de rene.

15. Men en af dem, då han såg, att han war ren worden, kom han igen, och prisade Gud med höga röst;

16. Och föll på sitt ansigte för hans fötter, tackandes honom; och han war en Samarit.

17. Då svarade Jesus, och sade: Woro icke tio rene gjorde? Svar äro då de nio?

18. Ingen är funnen, som kom igen, till att prisade Gud, utan denne främlingen.

19. Och sade till honom:

Statt upp, gack, din tro hafwer frälst dig.

20. Och då han frågad wardt af de Phariseer, när Guds rike komma skulle, swarade han dem, och sade: Guds rike kommer icke med utwärtas åthäfwor.

21. Ej heller warder man sägande: Si här, eller, si der äret; ty si, Guds rike är inwärtas i eder.

22. Och han sade till Bärjungarna: Den tid skall komma, att I skolen begära se en af menniskones Sons dagar, och I skolen icke få sen.

23. Och de skola säga till eder: Si här, si der; går icke åstad, och följer icke heller.

24. Ty såsom Ijungelden Ijungar ofwan af himmelen, och lysar öfwer allt det under himmelen är; alltså skall och menniskones Son wara på sin dag.

25. Men tillförene måste han mycket lida, och förkastas af detta släktet.

26. Och såsom det skedde uti Noe tid, så skall det och ske uti menniskones Sons dagar.

27. De äto, drucko; män

togo hustrur, och qwinnor gäfwos mannom, intill den dagen, då Noe gick in i arken; och floden kom, och förgjorde dem alla.

28. Sammalunda och, såsom det skedde uti Soths tid; de äto, drucko, köpte, sålde, planterade, byggde.

29. Men den dagen, då Soth gick ut af Sodoma, regnade eld och swafwel af himmelen, och förgjorde dem alla.

30. Efter det sättet warder det och gåendes på den dagen, när menniskones Son skall uppenbaras.

31. På den dagen, den som är på taket, och hans boting i huset, han stige icke neder till att taga dem; sammalunda och, den i markene är, gånge icke tillbaka igen efter det han lefvt hafwer.

32. Kommer ihåg Soths hustru.

33. Swilken som far efter att förwara sin själ, han skall mista henne; och den som mister henne, han fordrar henne till lifs.

34. Jag säger eder: I den natten skola två ligga uti ene säng; den ene war-

der upptagen, och den andre warder qwarlåten.

35. Två skola mala tillhopa; den ene warder upptagen, och den andre warder qwarlåten.

36. Två skola vara i markene; den ene warder upptagen, och den andre warder qwarlåten.

37. Då swarade de, och sade till honom: Swar då, Herre? Sade han till dem: Der som åtelen är, dit församlas och brnarua?

18. Capitlet.

Brång domare. Pharisee och Publican. Små barn. De rikas fara. Jesu lidande. En blind.

Sade han och en liknelse till dem derom, att man skall alltid bedja, och icke förtröttnas;

2. Sägandes: En domare war uti en stad, den icke fruktade Gud, och ej heller hade försyn för några mennisko.

3. Så war i samma stad en enkä; hon kom till honom, och sade: Hjelp mig ifrå min trätobroder.

4. Och han wille icke till någon tid. Sedan sade han wid sig: Ändock jag icke

fruktar Gud, ej heller hafwer försyn för någon mennisko;

5. Dock, fördenskull att denna enkän öfwerfaller mig så swåra, måste jag fly henne rätt, att hon icke skall komma på det sista, och ropa på mig.

6. Och sade Herren: Hörer här, hwad den orättta domaren säger.

7. Skulle och icke Gud hämnas sina utkorade, som ropa till honom dag och natt; skulle han hafwa tålamod dermed?

8. Jag säger eder, att han skall hämnas dem snarliga. Dock likwäl, då menniskones Son kommer, menn han skall finna tre på jordene?

9. Sade han och till somliga, som tröste på sig sjelfwa, att de wors rättfärdige, och försmådde andra, denna liknelsen:

10. Två män gingo upp i templet till att bedja; den ene en Pharisee, och den andre en Publican.

11. Phariseen stod och bad så wid sig sjelf: Jag tackar dig Gud, att jag är icke såsom andra menniskor,

röfware, orättfärdige, horkarlar, eller ock såsom denne Publicanen.

12. Jag fastar två resor i veckone, och gifwer ti-ond af allt det jag äger.

13. Och Publicanen stod långt ifrå, och wille icke lyfta sin bögon upp till himmelen; utan slog sig för sitt bröst, och sade: Gud, mis- skunda dig öfwer mig syndare.

14. Jag säger eder: Denne gick dådan hem igen rättfärdigad, mer än den andre; ty den sig upphöjer, han warder förnedrad, och den sig förnedrar, han warder upphöfd.

15. Så bårö de ock barn till honom, att han skulle taga på dem; då hans Lärjungar det sågo, näpste de dem.

16. Men Jesus kallade dem till sig, och sade: Låter barnen komma till mig, och förmener dem icke; ty sådana hörer Guds rike till.

17. Sannerliga säger jag eder: Hvilken som icke tager Guds rike som ett barn, han skall icke komma derin.

18. Och frågade honom

en öfwerste, sågandes: Gode Mästar, hwad skall jag göra, att jag må få ewignerligt lif?

19. Sade Jesus till honom: Hwi kallar du mig godan? Ingen är god, utan allena Gud.

20. Budorden wetst du: Du skall icke bedrifwa hor: Du skall icke dräpa: Du skall icke stjåla: Du skall icke säga falskt vittnesbörd: Du skall ära din fader och dina moder.

21. Då sade han: Allt detta hafwer jag hållit af min ungdom.

22. Då Jesus det hörde, sade han till honom: An fattas dig ett; sälj bort allt det du hafwer, och skift emellan de fattiga, och du skall få en skatt i himmelen; och kom, och följ mig.

23. Då han det hörde, wardt han storliga bedröfwad; ty han war ganska rik.

24. Då Jesus såg honom wara mägta bedröfwad, sade han: O! med huru stor plats komma de i Guds rike, som penningar hafwa;

25. Ty snarare kan en

camel gå igenom ett nåls-
öga, än en riker komma in
i Guds rike.

26. Då sade de som det
hörde: Ho kan då warda
salig?

27. Men han sade: Det
omöjeligt är för menni-
skom, det är möjligt för
Gud.

28. Då sade Petrus:
Si, wi hafwe all ting öf-
wergifwit, och följt dig.

29. Sade han till dem:
Sannerliga säger jag eder;
ingen är den som hafwer
öfswergifwit hus, eller för-
äldrar, eller bröder, eller
hustru, eller barn, för Guds
rikes skull,

30. Den icke skall igen-
få mycket mer i denna ti-
den, och i tillkommande
werld ewinnerligt lif.

31. Då tog Jesus till
sig de tolf, och sade till dem:
Si, wi gåm upp till Jeru-
salem, och all ting skola
fullbordad warda, som skrif-
wen äro af Propheterna om
menniskones Son.

32. Ty han skall öfswer-
antwardas Hedningom, och
begabbas, och försmädas,
och bespottas.

33. Och sedan de hafwa

hudflängt honom, skola de
döda honom; och tredje da-
gen skall han uppstå igen.

34. Men de förstodo der
intet af, och talet war dem
så fördoldt, att de icke för-
stodo hwad som sades.

35. Så hände sig, att
när han kom in mot Jeru-
cho, satt en blinder wid vä-
gen, och tiggde.

36. Och när han hörde
folket framgå, frågade han
hwad det war?

37. Då sade de till ho-
nom, att Jesus af Naza-
reth gick der fram.

38. Då ropade han, och
sade: Jesu, Davids Son,
war kunna dig öfwer mig.

39. Men de, som före-
gingo, näpste honom, att
han skulle tiga; men han ro-
pade desmer: Davids Son,
war kunna dig öfwer mig.

40. Då stannade Jesus,
och böd leda honom till sig.
Då han kom fram, fråga-
de han honom,

41. Sägandes: Hwad
will du, att jag skall göra
dig? Då sade han: Herre,
att jag måtte få min syn.

42. Och Jesus sade till
honom: Haf dina syn; din
tro hafwer frälst dig.

18. Och straxt fick han sin syn igen, och följde honom, prisandes Gud. Och allt folket, som detta sågo, lofwade Gud.

19. Capitlet.

Zacheus. Tio pund. Jesu intåg, gråt, och nit för templet.

Och han drog in, och gick igenom Jericho.

2. Och si, der war en man, benämnd Zacheus; han war en öfwerste för de Publicaner, och war rik;

3. Och sökte efter, att han skulle få se Jesus, ho han war; men han kom icke desß wid, för folkets skull; ty han war liten till wärt.

4. Så lopp han framföre, och steg upp uti ett mulbärträ, på det han skulle få se honom; ty han skulle gå der fram.

5. Och när Jesus kom till den platsen, såg han upp, och fick se honom, och sade till honom: Zachee, stig snarliga ned; ty i dag måste jag gästa i ditt hus.

6. Han steg snarliga ned, och undfick honom gladeliga.

7. Och när de det sågo, knorrade de alle, att han

ingången war till att gästa när en syndare.

8. Men Zacheus steg fram, och sade till Herren: Si, Herre, hälftena af mina ägodelar gifwer jag de fattiga; och om jag hafwer någon bedragit, det gifwer jag fyradubbelt igen.

9. Då sade Jesus till honom: I dag är desso husse salighet wedersfaren; efter han är ocß Abrahams son.

10. Ty menniskones Son är kommen, till att uppsöka och frälssa det som förtappadt war.

11. När de nu detta hörde, sade han ändå en liknelse, efter han war hardt när wid Jerusalem, och dementente, att Guds rike skulle straxt uppenbaradt warda.

12. Så sade han då: En ädla man for långt bort i främmande land, till att intaga sig ett rike, och komma igen.

13. Då kallade han till sig tio sina tjenare, och fick dem tio pund, och sade till dem: Gandler härmed, tilldesß jag igen kommer.

14. Men hans borgare hatade honom, och fände

bådskap efter honom, sågande: Vi vilje icke, att denne skall råda öfver oss.

15. Och det begaf sig, att han kom igen, och hade fått riket. Då böd han kalla de tjenare till sig, som han hade fått penningarna, att han måtte weta, huru hwar och en af dem handlat hade.

16. Så kom den förste, och sade: Herre, ditt pund hafwer förwärfwat tio pund.

17. Och han sade till honom: Ack! du gode tjenare, uti en liten ting hafwer du warit trogen; du skall hafwa magt öfver tio städer.

18. Och den andre kom, och sade: Herre, ditt pund hafwer wunnit fem pund.

19. Och han sade till honom: War ock du sätter öfver fem städer.

20. Och den tredje kom, och sade: Herre, se här ditt pund, som jag hade bewarat uti en swetteduk.

21. Jag war rädder för dig; ty du äst en sträng man; du tager det upp, som du icke hafwer nederlagt, och uppskär det du icke hafwer fått.

22. Sade han till ho-

nom: Af din egen mun dömer jag dig, du onde tjenare; wiste du, att jag är en sträng man, upptager det jag intet nederlade, och uppskär det jag intet sådde;

23. Hwi siel du då icke mina penningar in i werlobänken; att, när jag komme, måtte jag ju kraft dem igen med ocker?

24. Och han sade till dem som der när stodo: Tager det pundet ifrå honom, och får honom, om hafwer tio pund.

25. Då sade de till honom: Herre, han hafwer tio pund.

26. Ty jag säger eder, att den som hafwer, honom skall warda gifwet; och den som icke hafwer, honom skall ock warda ifråtaget det han hafwer.

27. Dock de mina öwänner, som icke wille, att jag skulle råda öfver dem, leder hit, och dräper dem här för mig.

28. Och då han detta sagt hade, gick han dådan, och reste upp åt Jerusalem.

29. Och det begaf sig, att, när han kom till Bethphage och Bethanien, wid

det berget som kallas Ol-
joberget, sände han två fina
Därjungar;

30. Sägandes: Går in
i byn, som för eder ligger;
när I kommen derin, sko-
len I finna en åsnafåla
bunden, der ännu ingen
människa på suttit hafwer;
lösar honom, och hafwer
honom hit.

31. Och om något frå-
gar eder, hwil I lösen ho-
nom; så säger till honom:
Ty Herren behöfwer ho-
nom.

32. Så gingo de åstad,
som sände woro, och funno,
som han hade sagt dem.

33. Och när de löste få-
lan, sade hans herrar till
dem: Hwi lösen I fålan?

34. Då sade de: Ty
Herren behöfwer honom.

35. Och de ledde honom
till Jesum; lade sin kläder
på fålan, och satte Jesum
deruppå.

36. Och der han fram-
for, bredde de sin kläder på
vägen.

37. Och då han när
kom, och drog ned för Ol-
joberget, begynte hele ho-
pen af hans Därjungar
med fröjd och höga röst lof-

wa Gud, öfwer alla de kraf-
ter, som de sett hade;

38. Sägandes: Wälsig-
nad ware han, som kommer
en Konung i Herrens
Namn; frid ware i himme-
len, och ära i höfden.

39. Och någre ibland
folket, som woro af de Pha-
riseer, sade till honom: Wä-
stär, nåps dina Därjungar.

40. Men han swarade,
och sade till dem: Jag sä-
ger eder: Om de tigde, skul-
le stenarna ropa.

41. Och då han kom
fram, och fick se staden, gret
han öfwer honom.

42. Och han sade: Om
du ock wistte, hwad din frid
tillhörer, så worde du det
wisserliga i denna dinom dag
betänkandes; men nu är det
förböldt för din ögon.

43. Ty den tid skall kom-
ma öfwer dig, att dine owän-
ner skola dig belägga, och
skansa kringom dig, och
tränga dig på alla sidor.

44. Och de skola neder-
slå dig till jorden, och din
barn, som i dig äro; och
de skola icke låta igen i dig
sten på sten, derföre att
du icke känna kunde den ti-
den, der du uti sökt war.

45. Så gick han in i templet, och begynte utdrifwa dem, som derinne sålde och köpte;

46. Sägandes till dem: Det är skrifwet: Mitt hus är ett bönehus; men I hafwen det gjort till en råfwa-rekulo.

47. Och han lärde hwar dag i templet. Men de öfwerste Presterna, och de Skriftlärde, och de ypperste ibland folket, sökte efter att de kunde förgöra honom;

48. Och de kunde icke finna, hwad de skulle göra; ty allt folket höll sig intill honom, och hörde honom.

20. Capitlet.

Johannis dop. Wingårdsmännen. Skattpenningen. Sadduceerna. Christi ätt.

Och det begaf sig på en af de dagar, att han lärde folket i templet, och predikade Evangelium; då församlade sig de öfwerste Presterna, och de Skriftlärde, med de äldsta;

2. Och sade till honom: Säg oss, af hwad magt gör du detta? Eller ho är den som hafwer dig gifwit denna magten?

3. Swarade Iesus, och sade till dem: Jag vill oss spörja eder ett ord; swarer I mig:

4. War Johannis dopelse af himmelen, eller af menniskor?

5. Då begynte de tänka wid sig, sägande: Sägom wi, af himmelen; då säger han: Öwi trodden I icke honom då?

6. Men sägom wi, af menniskor; då stenar oss allt folket; ty de hålla det ju så före, att Johannes war en Prophet.

7. Ty swarade de, att de icke wiste, hwadan det war.

8. Då sade Iesus till dem: Icke heller säger jag eder, med hwad magt jag detta gör.

9. Och han begynte säga till folket denna liknelsen: En man planterade en wingård, och fick honom ut wingårdsmännom, och for bort i främmande land i lång tid.

10. När tid war, sände han en tjenare till wingårdsmännerna, att de skulle låta honom få af wingårdsens frukt; men wingårds-

männerna hudslängde honom, och sänden ifrå sig med toma händer.

11. Sedan sände han och en annan tjenare; den hudslängde de och, och försmädde honom, och sänden ifrå sig med toma händer.

12. Åter sände han den tredje; den gjorde de och såreran, och drefwo honom ut.

13. Då sade wingårdsherren: Hvad skall jag göra? Jag vill sända min älskliga son; kanhända att, då de se honom, hafwa de försyn för honom.

14. Då wingårdsmännerna fingo se honom, tänkte de wid sig sjelfwa, sägande: Denne är arfwingen; kommer, wi will se slå honom ihjäl, att arfwedelen må blifwa wår.

15. Och så drefwo de honom utu wingården, och dråpo honom. Hvad skall nu wingårdsherren göra dem samma?

16. Han skall komma, och förgöra dessa wingårdsmännerna, och utfå wingården ändrom. När de detta hörde, sade de: Bort det.

17. Då såg han på dem,

och sade: Hvad är då det som skrifwet står: Den stenen, som byggningsmännerna bortkastade, han är worden en hörnsten?

18. Swilken som faller uppå den stenen, han wårder krossad; men den han uppå faller, honom slår han all sönder i stycker.

19. Och öfwerste Prästerna, med de Skriftlärda, sökte efter att de kunde få taga fatt på honom i samma stunden; men de räddes för folket; ty de förstodo, att han hade sagt denna liknelsen emot dem.

20. Och de åktade på honom, och sände ut waktare, som låtos wåra rättfärdige; på det de skulle taga honom wid orden, och öfwerantwarda honom herrskapet, och i landsherrans wåld.

21. Och de frågade honom, sägande: Måstar, wi wete, att du säger och lär det rätt är, och ser icke till personen, utan lärer Guds wäg rätt.

22. Är det rätt, att wi gifwe Kessaren skatt, eller ej?

23. Då han förmärkte

deras illfundighet, sade han till dem: Hwi fresten I mig?

24. Våter mig få se penningen; hvars beläte och öfverskrift hafwer han? Swarade de, och sade: Kejsarens.

25. Sade han till dem: Så gifwer nu Kejsaren om det Kejsaren om tillhör, och Gudi det Gudi tillhör.

26. Och de kunde icke straffa hans tal, för folket; utan förundrade sig på hans svar, och tigde.

27. Då gingo någre fram till honom af de Saduceer, hwilke der neka uppståndelsen, och frågade honom,

28. Sägande: Mästare, Moses hafwer skrifwit oss, att om någons mans broder blifwer dödd, den hustru hafwer, och dörr barnlös, att hans broder skall taga hans hustru, och uppväcka sinom broder såd.

29. Så woro nu sju bröder; och den förste tog sig hustru, och blef dödd barnlös.

30. Och den andre tog henne, och blef också dödd barnlös.

31. Den tredje tog hen-

ne; sammalunda och alle sju, och läto inga barn efter sig, och blefwo döde.

32. Sist, efter dem alla, blef och qvinnan dödd.

33. Ut i uppståndelsen, hwilken nderas hustru skall hon wara, efter det sju hade haft henne till hustru?

34. Då swarade Jesus, och sade till dem: Denna werldenes barn taga sig hustrur, och gifwas mannom.

35. Men de som warda wärdige till den werldena, och till uppståndelsen ifrå de döda, de hwarken taga hustrur, eller gifwas manne;

36. Och ej heller kunna de mera dö; ty de warda lifte med Änglarna, och äro Guds barn, medan de äro uppståndelsens barn.

37. Men att de döde uppstå, bewisade Moses wid buskan, då han kallade Heran, Abrahams Gud, och Isaacs Gud, och Jacobs Gud.

38. Gud är icke de dödas, utan de lefwandes Gud; ty honom lefwa alle.

39. Då swarade någre af de Skriftlärda, sägande: Mästare, du sade rätt.

40. Och de djerfdes icke yttermera något fråga honom.

41. Men han sade till dem: Huru säga de Kristus vara Davids Son?

42. Och sjelfwer David säger i Psalmboken: Herren sade till min Herrens: Sätt dig på mina högra hand;

43. Tilldes jag nederlägger dina ovänner dig till en fotapall.

44. Så kallar nu David honom Herrens; huru är han då hans Son?

45. Då sade han till sina Lärjungar, uti allt folkens åhbro:

46. Tager eder vara för de Skriftlärda, som vilja gå uti sid kläder, och vilja gernä warda helsade på torgen, och sitta främst i Synagogorna, och sitta främst i gästbåden.

47. De uppfråta enfors hus, förebärandes långa böner; de skola få des större fördömelse.

21. Capitlet.

Enkans offer. Stadens förstöring.
Berubenes ände.

Och han såg till, åttandes på huru de rike lade

sina gåfwor uti offerkistorna.

2. Så fick han och se ena fattiga enkö, som lade der två skärswar in.

3. Och han sade: Sannerliga säger jag eder: Denna fattiga enkö lade mer in, än alle de andre;

4. Ty de hafwa alle inlagt, till Guds offer, af det dem till öfwerlopps är; men hon hafwer, af sin fattigdom, inlagt allt det hon ägde.

5. Och då somlige sade om templet, att det war prydt med härliga stenar och klenodier, sade han:

6. De dagar warda kommande, att utaf allt det J sen, skall icke låtas sten uppå sten; den icke skall afbruten warda.

7. Då frågade de honom, och sade: Mästare, när skall detta ske? Och hwod tecken är, när detta ske skall?

8. Sade han: Ser till, att J icke warden förförde; ty många skola komma under mitt Namn, och säga: Jag äret; och tiden instundar. Följer dem icke efter.

9. Men när J hörer

örslig och uppror, warer icke förfärad; ty sådant måste först ske, men det är icke straxt änden.

10. Och han sade till dem: Folk skall resa sig upp emot folk, och rike emot rike.

11. Och stor jordbäfning skall wara mångstäds, och hunger, och pestilentialer; och förskräckelse, och stor tecken skola ske utaf himmelen.

12. Men för allt detta skola de taga fatt på eder, och föröfja eder, och öfwerantwarda eder in på sin Råd, och i häktelse; dragandes eder för Konungar och Förstar, för mitt Namns skull.

13. Och det skall eder wedersaras till ett vittnesbörd.

14. Så håller det fast utt edor hjerta, att I ingen omsorg hafwen, huru I skolen förswara eder;

15. Ty jag skall gifwa eder mun och wisdom, der alle de, som sätta sig emot eder, icke skola kunna emot säga, ej heller emot stå.

16. I skolen och öfwerantwardas af förälldrar, och af bröder, fränder och wän-

ner; och de skola döda somliga af eder.

17. Och I skolen warda hatade af allom, för mitt Namns skull;

18. Och ett hår af edart hufwud skall icke förgås.

19. I skolen behålla edra själar genom edart tålmod.

20. När I nu sen, att Jerusalem warder belagdt med en här, då skolen I weta, att des förödelse är för handen.

21. De då äro i Judeen, de fly upp åt bergen; och de der midt inne äro, de gånge ut; och de som ute i landet äro, de gånge icke derin;

22. Ty att då äro hämnadagarne, att fullbordas skall allt det som skrifwet är.

23. Men we dem som hafwande äro, och dem som dia gifwa i de dagar; ty stor plåga warder på jordene, och wrede öfwer detta folk.

24. Och de skola falla för swärdsegg, och fångne bortförde warda till allahanda folk; och Jerusalem skall förtrampadt warda af Hedningom, till des Hed-

ningarnes tid fullkomnad warder.

25. Och skola ske tecken i solen, och i månan, och i stjernorna; och på jordene warder folkena ängest, och de skola förtwifla. Och hafwet och wägen skola mycket bullra;

26. Och människorna borttorkas, för räddhågas skull, deraf att de förbida det som hela werldena öfwergå skall; ty himmelens krafter skola bäfwa.

27. Och då skola de få se människones Son komma i sky, med magt och stora härlighet.

28. Men då detta begynner ske, ser upp, och lyfter edor hufwud upp; ty då nalkas edor förelöfning.

29. Och han sade dem en liknelse: Ser på fikona-trät och all trä.

30. När de nu knoppas, kunnen I då se och weta af eder sjelf, att sommaren är när.

31. Alltså och I, när I sen detta ske, skolen I weta, att Guds rike är när.

32. Sannerliga säger jag eder: Detta släktet skall

icke förgås, förr än det allt skedt är:

33. Himmel och jord skola förgås; men min ord skola icke förgås.

34. Men wakter eder, att edor hjerta icke förtungad warda med swalg och dryckenskap, och med detta lefwernes omsorg, så att den dagen kommer eder för hastigt uppå.

35. Ty han warder kommandes, såsom en snara, öfwer alla som bo på jordene.

36. Så waker nu alltid, och beder, att I mågen undfly allt detta som komma skall, och stå för människones Son.

37. Och han lärde om dagen i templet; men om nattena gick han ut, och wistades på Oljoberget.

38. Och allt folket war bittida uppe till honom i templet, till att höra honom.

22. Capitlet.

Jesus säljes, håller Påsta, Natward, stillar träta, swettas blod, fångas, förnekas, dömes.

Då tillstundade Östbrödsbögtdiden, den Påsta kallas.

2. Och de öfwerste Presterna och Skriftlärde sökte efter, huru de kunde dräpa honom; men de fruktade för folket.

3. Och gick Satanas in uti Judas, som kallades Ischarioth, och var en af de tolf.

4. Han gick bort, och talade med de öfwersta Presterna och föreståndarena, huruledes han skulle fly honom dem i händer.

5. Och de gladdes, och woro öfwerens med honom, att de skulle gifwa honom penningar.

6. Och han lofwade dem det, och sökte efter läglighet, att han måtte öfwerantwarda honom dem utan buller.

7. Så kom då Sötbrödsdagen, på hwilkom man måste offra Påskalambet.

8. Då sände han Petrum, och Johannem, sängandes: Går, och bereder ofw Påskalambet, att wi det äte.

9. Då sade de till honom: Hwar vill du, att wi skole bereda det?

10. Sade han till dem: Si, när I kommen in i

staden, warder eder mötandes en man, som bär ena wattukruka; följer honom i huset, der han ingår;

11. Och säger husbondanom: Mästaren låter säga dig: Hwar är herberget, der jag må äta Påskalambet med mina Lärjungar?

12. Och han skall wisa eder en storan sal beredd; reder der till.

13. De gingo åstad, och funno som han dem sagt hade; och redde till Påskalambet.

14. Och då tid war, satte han sig ned, och de tolf Apostlar med honom.

15. Och han sade till dem: Jag hafwer med mycken åstundan begärat äta detta Påskalambet med eder, förr än jag lder.

16. Ty jag säger eder, att jag härefter icke skall äta deraf, tilldes det fullkomnad warder i Guds rike.

17. Och han tog kalken, tackade, och sade: Lager honom, och skifter eder emellan;

18. Ty jag säger eder, att jag icke skall dricka det af winträ kommet är, tilldes Guds rike kommer.

19. Och han tog brödet; tackade, och bröt, och gaf dem, sägandes: Detta är min lefamen, som för eder gifwen warder; det görer till min äminnelse;

20. Sammalunda och kalken, efter Mattwarden, sägandes: Detta är kalken, det nya Testamentet i mitt blod, som för eder utgjutet warder.

21. Dock si, mins fräddares hand är med mig på bordet.

22. Och menniskones Son warder gångandes, efter som det beslutet är; dock we den mennisko, af hwilko han warder fräddad.

23. Och de begynte fråga emellan sig, hwilken den war af dem som det göra skulle.

24. Så wardt och en träta emellan dem, hwilkendera skulle synas wara ypperst.

25. Då sade han till dem: Verldslige Konungar regera; och de, som magten hafwa, kallas nådige herar;

26. Men J icke så; utan den som störst är ibland

eder, han skall wara som den yngste, och den der ypperst är, han ware såsom en tjenare.

27. Ty hwilkendera är större, den som sitter, eller den som tjenar? Är icke han, som sitter? Men jag är midt ibland eder, såsom den som tjenar.

28. Men J ären de samme, som med mig blifwit hafwen uti mina frästelser.

29. Och jag will beställa eder riket, såsom min Fader hafwer det beställt mig;

30. Att J skolen äta och dricka öfwer mitt bord, i mitt rike; och skolen sitta på stolar, och döma tolf Israels slägter.

31. Och Herren sade: Simon, Simon, si, Satanas hafwer begärat eder, att han skulle fölla eder såsom hwete;

32. Men jag hafwer bedit för dig, att din tro skall icke omintet warda; och när du nu omwänder äst, så styrk dina bröder.

33. Då sade han till honom: Herre, jag är redobogen gå med dig, både i hättelse och i döden.

34. Då sade han: Jag säger dig, Petre, i dag skall icke hanen gala, förr än du tre resor nekaf att känna mig.

35. Och han sade till dem: När jag sände eder utan säck, utan skräppo, och utan skor, hafwer eder något fattats? Då sade de: Intet.

36. Då sade han till dem: Men nu, ho som säck hafwer, han tage honom, samnalunda och skräppo; och den der icke hafwer, han sälje sin kjortel, och köpe swärd.

37. Ty jag säger eder, att det ännu måste fullbordas på mig, som skrifwet är: Han är räknad ibland ogerningsmän; ty hwad som skrifwet är om mig, det hafwer en ända.

38. Då sade de: Herre, si, här äro tu swärd. Då sade han till dem: Det är nog.

39. Och han gick ut, som hans seder war, till Oljoberget; och hans lärjungar följde honom till det rummet.

40. Och då han kom dit, sade han till dem: Be-

der, att I icke kommen uti frestelse.

41. Och han gick ifrå dem wid pass ett stenkast, och föll ned på sin knä, och bad,

42. Sägandes: Fader, är så din wilje, tag denna drycken ifrå mig; dock llwäl ske icke min wilje, utan din.

43. Och syntes honom en Ängel af himmelen, och styrkte honom.

44. Och han wardt betagen af en mägta stor ångest, och bad länge; och hans swett war såsom blodsdroppar, löpande ned på jorden.

45. Och då han uppstod af bönene, och kom till sina lärjungar, fann han dem sofwande af bedröfwelse;

46. Och sade till dem: Hwi sofwen I? Står upp, och beder, att I icke kommen uti frestelse.

47. Wid han ännu talade, si, en hop med folk, och en utaf de tolf, som het Judas, gick för dem, och trädde fram till Iesus, till att kyssa honom.

48. Men Iesus sade till honom: Juda, förräder

du människones Son med lyshande?

49. Då sågo de, som när woro, hwad på färde war, och sade till honom: Herre, skole wi taga till swärds?

50. Och en af dem slog öfwersta Prestens tjenare, och högg af hans högra öra.

51. Då swarade Jesus, och sade: Låter kommat här till; och så tog han på hans öra, och helade honom.

52. Och Jesus sade till de öfwersta Presterna, och föreståndarena i templet, och till de äldsta, som till honom komne woro: Såsom till en röfware ären I utgångne, med swärd och med stafrar;

53. Undock jag hafwer dagliga varit med eder i templet, och I kommen edra händer intet wid mig; men detta är edar stund, och mörknessens magt.

54. Så grepo de honom, och ledde, och hade in i öfwersta Prestens hus. Men Petrus följde långt efter.

55. Då gjorde de en eld midt i palatset, och såto

derwid; och Petrus satte sig ibland dem.

56. Då en tjenstegwinna fick se honom, sittandes wid ljuset, såg hon på honom, och sade: Denne war ock med honom.

57. Då nekade han honom, och sade: Qwinna, jag känner honom intet.

58. Och litet efter såg honom en annar, och sade: Du äst ock af dem. Men Petrus sade: Människa, jag är det icke.

59. Och litet derefter, wid en timma, kom en annar, och sannade det samma, sägandes: Sannerliga war han ock med honom; ty han är ock en Galileisk man.

60. Och Petrus sade: Människa, jag wet icke hwad du säger. Och i det samma, wid han ännu talade, gol hanen.

61. Och Herren wände sig om, och såg på Petrum; och då begynte Petrus tänka på Herrens ord, huru han honom sagt hade: För än hanen hafwer galit, skall du tre resor neka mig.

62. Och Petrus gick ut, och gret bitterliga.

63. Och de män, som höllo Jesum, begabbade honom, och slogo honom;

64. Bundo för hans ögon, slogo hans ansigte, och frågade honom, sägande: Spå, ho är den som dig slog?

65. Och mycken annor förhädelse sade de till honom.

66. Och som det dagades, församlade sig de äldste i folket, och de öfwerste Presterna, och de Skriftlärde, och hade honom in för sitt Råd,

67. Sägande: Äst du Kristus, säg det oss? Och han sade till dem: Om jag eder det säger, så tron I det intet;

68. Frågar jag och, så swaren I intet; ej heller släppen I mig.

69. Härefter skall menniskones Son sitta på Guds krafts höggra hand.

70. Då sade de alle: Så äst du ju Guds Son? Sade han: I sägen att jag så är.

71. Då sade de: Swar efter begärom wi ännu wittnesbörd? Wi hafwe sjelfwe hört det af hans mun.

23. Capitlet.

Christus förhöres af Herodes och Pilatus, dömes, korsfästes, dörr, begrafwes.

Då stod upp hele hopen af dem, och ledde honom bort till Pilatum;

2. Och begynte till att klaga på honom, sägande: Denna hafwe wi beslagit dermed, att han förwänder folket, och förbjuder gifwa Kessarenom skatt, och säger sig wara Kristus en Konung.

3. Och Pilatus frågade honom, sägandes: Äst du Judarnas Konung? Då swarode han honom, och sade: Du säger det.

4. Då sade Pilatus till öfwersta Presterna, och till folket: Jag finner ingen brott med denna mannen.

5. Men de höllo sitt tal fram, sägande: Han gör uppror ibland folket, lärandes öfwer allt Judiska landet, begynnandes i Galileen, och sedan allt hit.

6. Då Pilatus hörde nämnas Galileen, frågade han, om han war en Galileisk man.

7. Och då han förnam,

att han war under Herodis wälde, förfände han honom till Herodes; ty han war ock i Jerusalem på den tiden.

8. Då Herodes fick se Jesum, wardt han ganska glad; ty han hade i lång tid haft åstundan till att se honom; ty han hade mycket hört om honom, och hoppades få se något tecken göra af honom.

9. Och han frågade honom om mång stycker; men han svarade honom intet.

10. Stodo ock öfwerste Presterna, och de Skriftlärde, och klagade swärliga på honom.

11. Men Herodes med sitt folk föraktade honom, och begabbade honom, och klädde honom uti ett hwitt kläde, och sände honom igen till Pilatum.

12. Och Pilatus och Herodes wordo wänner emellan sig på samma dag; ty emellan dem hade tillförene varit owänskap.

13. Då kallade Pilatus tillhopa de öfwersta Presterna, och föreståndarena, och folket;

14. Och sade till dem:

J hafwen fått mig denna mannen, såsom den der hafwer förwändt folket; och si, jag hafwer förhört honom i edor närvaro, och finner dock ingen af de ogerningar med denna mannen, der J anklagen honom före;

15. Och ej heller Herodes; ty jag förfände eder till honom; och si, man kunde intet komma på honom, det döden wardt war.

16. Derföre will jag näpsan, och släppan.

17. Ty han skulle om högtidena gifwa dem en lös.

18. Då ropade hele hoppen, och sade: Tag denna af wägen, och gif oss Barabbam lös;

19. Den der låg i fängelset, för ett upplopps skull, som i staden skedt war, och för ett mandröp.

20. Åter talade Pilatus till dem, och wille gifwa Jesum lös.

21. Då ropade de, och sade: Korsfäst, korsfäst honom.

22. Då sade han tredje resona till dem: Swad hafwer han då illa gjort? Jag finner ingen döds sak med

honom; derföre vill jag näpsan, och gifswan lös.

23. Men de lade åt med stort rop, och begärade, att han skulle korsfästas; och deras och de öfwersta Presternas rop wardt ju mer och mer.

24. Då dömdes Pilatus, att så ske skulle som de begärade;

25. Och gaf dem lös den i fängelsset satt war för upploppet och dråpet skull, den de begärat hade; men Jesum öfwerantwardade han deras vilja.

26. Och då de ledde honom ut, fingo de en fatt, som het Simon af Cyrene, den der kom af markene; honom lade de korsset uppå, att han skulle bära det efter Jesum.

27. Men honom följde en stor hop folk, och qwinor, de der greto, och ömlade sig öfwer honom.

28. Då wände sig Jesus om till dem, och sade: I Jerusalems döttrar, gråter icke öfwer mig; utan gråter öfwer eder sjelfwa, och öfwer edor barn.

29. Ty si, de dagar warda kommande i hwilkom de

skola säga: Saliga äro de ofruktfamma, och de qweder, som intet födt hafwa, och de spenar, som ingom hade dia gifswit.

30. Då skola de begynna säga till bergen: Faller öfwer oss; och till högarna: Skyler oss.

31. Ty är detta skedt på det färska trät, hwad skall då ske på det torra?

32. Leddes der och ut två andre ogerningsmän med honom, till att aflifwas.

33. Och då de kommo till det rummet, som kallas hufswudskallaplatsen, der korsfäste de honom, och de ogerningsmän med honom; den ena på den höggra sidon, den andra på den wenstra.

34. Och sade Jesus: Fader, förlåt dem det; ty de weta icke hwad de göra. Och de bytte hans kläder, kastandes lott på dem.

35. Och folket stod och såg uppå; och de öfwerste, samt med dem, begabbade honom, sägande: Androm hafwer han hulptit, hjelpe sig nu sjelfwom, om han är Kristus, den Guds utkorade.

36. Begabbade honom och krigsknektarna, och gingo till, och räckte ättilo till honom;

37. Sägande: Äst du Judarnas Konung, så hjelp dig sjelf.

38. War och en öfverkrift skriven öfver honom, med Grekiska, Latinska och Ebreiska bokstäfver: Denne är Judarnas Konung.

39. Men en af de ogeringsmän, som upphängde woro, hädde honom, och sade: Äst du Kristus, så hjelp dig sjelf, och öf.

40. Då swarade den andre, straffade honom, och sade: Fruktar du icke heller Gud, du, som äst i samma fördomelsen?

41. Och är det wäl rätt med öf; ty wi lide det våra gerningar wärda äro; men denne hafwer intet ondt gjort.

42. Och sade han till Jesus: Herre, tänk på mig, då du kommer i ditt rike.

43. Och sade Jesus till honom: Sannerliga säger jag dig, i dag skall du wara med mig i paradis.

44. Och war detta wid sjette timman; och ett mörker wardt öfwer hela landet, allt intill nionde timman.

45. Och solen miste sitt sken; och förlåten i templet remnade midt i tu.

46. Och Jesus ropade med höga röst, och sade: Fader, jag befaller min anda i dina händer; och då han hade det sagt, gaf han upp andan.

47. Då höfswitsmannen såg hwad der skedde, prisade han Gud, och sade: Sannerliga war denne en rättfärdig man.

48. Och allt folket, som ditgånget war, att se härpå, då de sett hade hwad der skedde, slogo de sig för sin bröst, och gingo hem igen.

49. Men alle hans kände wänner, och qwinnor, som honom följt hade af Galileen, stodo långt ifrån, och sågo derpå.

50. Och si, en man, benämnd Joseph, en rådherre, den war en god och rättfärdig man;

51. Och hade icke samtyckt deras råd och gerning; och han war bördig af den Judarnas stad Arimathia;

den der ock ästundade efter Guds rike;

52. Han gick till Pilatum, och beddes Jesu lekamen;

53. Och tog honom ned, swep:te honom uti ett linflåde, och laden ned i ena graf, som uthuggen war uti sten, der än då ingen hade uti lagd warit.

54. Och det war tillredselisdagen, och Sabbathen begynte gå uppå.

55. Och följde der några qwinnor efter, som med honom komna woro af Galileen, och besågo grafwena, och hureledes hans lekamen lagd war;

56. Och gingo sedan tillbaka igen, och tillredde wälluktandes krydder och smörjelse; men om Sabbathen woro de stilla, som budet war i lagen.

24. Capitlet.

Jesus uppstår, uppenbaras, far till himla.

På den ena Sabbathen, ganska bittida om morgonen, kommo de till grafwena, bärande de wälluktandes krydder, som de tillredt hade, och några med dem.

2. Så funno de stenen afwältad ifrå grafwene;

3. Och gingo in, och funno intet Herrans Jesu lekamen.

4. Och det begaf sig att, då de derom bekymrade woro, si, så stodo när dem två män i skinnande kläder.

5. Då wordo de försärade, och slogo sin ansigte neder åt jordene. Då sade de till dem: Hwi söken I den lefwande ibland de döda?

6. Han är icke här, han är uppstånden: Kommer ihåg, huru han sade eder, då han ännu war i Galileen;

7. Sägandes: Menne: skones Son måste öfverantwardas i syndiga menniskors händer, och korsfästas; och uppstå på tredje dagen.

8. Och så begynte de komma ihåg hans ord;

9. Och gingo tillbaka ifrå grafwene, och bådade detta allt dem ellofwa, och allom dem androm.

10. Och det war Maria Magdalena, och Johanna, och Maria Jacobi, och andra, som med dem woro, de detta sade till Apostlarna.

11. Och deras ord syntes för dem såsom galenskap; och de trodde dem intet.

12. Men Petrus stod upp, och lopp till grafvorna; och då han lutade sig derin, fick han se linkläden liggande allena; och gick förna färde, förundrades wid sig sjelf hwad der skedd war.

13. Och si, två af dem gingo på samma dagen till en by, som låg wid sextio stadier wägs ifrå Jerusalem, benämnd Emaus.

14. Och de talade hwar med annan, om allt det som skedd war.

15. Och hände sig, då de talades wid, och befrågade hwarannan, kallades och Jesu, och gick med dem.

16. Men deras ögon woro förhållen, att de icke kände honom.

17. Då sade han till dem: Hwad är det för tal, som I hafwen eder emellan, wid I går, och ären bedröfwade?

18. Då svarade endera, som het Cleophas, och sade till honom: Äst du allena ibland främmande män i Jerusalem, som icke wet

hwad der skedd är i dessa dagar?

19. Sade han till dem: Hwad? Sade de till honom: Om Jesu Nazareno, som war en Prophet, mächtig både i gerningar och ord, för Gud, och allo folken;

20. Och huruledes de öfwerste Presterna, och wåre förnäm, öfwerantwardade honom i dödsens fördoelise, och korsfäste honom.

21. Men wi hoppades, att han skulle wara den som förlofa skulle Israael; och öfwer allt detta är nu tredje dagen, sedan det skedd.

22. Och några qwinnor af wåra hafwa förskräckt of, de der bittida om morgonen hade kommit till grafwena;

23. Och då de icke funno hans lefamen, kommo de, och sade, att de och Englasyn sett hade, hwilke sagt hade, att han lefwer.

24. Och någre af dem, som med of woro, gingo bort till grafwen, och funno såsom qwinnorna sagt hade; men honom funno de intet.

25. Då sade han till

dem: O! I galne, och senhertade till att tro, uti allt det som Propheterna sagt hafwa.

26. Skulle icke Kristus sådant lida, och sedan ingå uti sin härlighet?

27. Och han begynte på Mose, och alla Propheterna, och gjorde uttydelse för dem i alla Skrifter, som woro om honom.

28. Och de begynte nålås intill byn, dit de wille; och han låts som han wille gå längre fram.

29. Och de nödgade honom, sägande: Blif när oss; ty det lider åt aftenen, och dagen är förliden. Och så gick han in, till att blifwa när dem.

30. Och det begaf sig, då han satt till bordis med dem, tog han brödet; tackade, bröt det, och fick dem.

31. Och deras ögon öppnades, att de kände honom; och så förswann han utu deras åsyn.

32. Och de sade emellan sig: War icke vårt hjerta brinnande i oss, då han tackade med oss i wägen, och uttydde oss Skrifterna?

33. Och i samma stund

dene stodo de upp, och gingo till Jerusalem igen, och funno församlade de ellosswa, och de som med dem woro;

34. De der sade: Herren är sannerliga uppstån den, och är synter af Skymne.

35. Och de förtäljde hwad skedt war i wägen, och huru han wardt känd af dem, i det han bröt brödet.

36. Som de nu här om talade, stod Jesus sjelf midt ibland dem, och sade till dem: Frid ware eder.

37. Då wordo de försärade, och fruktade, menandes, att de sågo en anda.

38. Då sade han till dem: Hwi ären I försärade? Och hwi uppstiga sådana tankar uti edor hjerta?

39. Ser mina händer, och mina fötter, att det är jag sjelf: Lager på mig, och skåder; ty anden hafwer icke kött och ben, såsom I sen mig hafwa.

40. Och då han hade det sagt, wiste han dem händer och fötter.

41. Och som de ännu icke trodde, för glädjes skull, utan förundrade sig, sade

han till dem: Gafwen I här något att äta?

42. Då fingo de honom fram ett stycke stekt fisk, och något af en hannogsäka.

43. Och han tog det, och åt deraf i deras åsyn.

44. Och han sade till dem: Detta äro de ord, som jag sade till eder, då jag ännu war med eder, att allt måste fullbordas, som skrifwet är i Mose lag, och i Propheterna, och i Psalmerna, om mig.

45. Då öppnade han dem deras sinne, att de förstodo Skrifterna;

46. Och sade till dem: Så är det skrifwet, och så måste Kristus lida, och tredje dagen uppstå ifrå de döda;

47. Och predikas i hans Namn bättring, och synder-

nas förlåtelse, ibland all folk, begynnande på Jerusalem.

48. Och I ären vittne till allt detta.

49. Och si, jag will sända öfwer eder mins Faders löfte; men I skolen blifwa i staden Jerusalem, till den I warden beklädd med kraft af höfdene.

50. Och han hade dem ut till Bethanien, och upplyfte sina händer, och wälsignade dem.

51. Och skedde, då han dem wälsignat hade, skildes han ifrå dem, och uppfor i himmelen.

52. Och de tillbådo honom; och gingo sedan in i Jerusalem igen, med stora glädje;

53. Och woro alltid i templet, prissade och lofwade Gud: Amen.

Ände på G. Luce Evangelium.

G. Johannis Evangelium.

I. Capitlet.

Christi person. Johannis vittnessökd. Andreas. Petrus. Philippus. Nathanael.

I begynnelsen war Ordet, och Ordet war

när Gudi; och Gud war Ordet.

2. Det samma war i begynnelsen när Gudi.

3. Genom det äro allting gjord; och thy för-

utan är intet gjordt, det gjordt är.

4. I thy war lifwet; och lifwet war menniskornas ljus;

5. Och ljuset lyser i mörkret; och mörkret hafwer det icke begripit.

6. En man war sänd af Gudi, som het Johannes;

7. Han kom till vittnesbörd, på det han skulle vittna om Ljuset, att alle skulle tro genom honom.

8. Icke war han Ljuset; men (han war sänd) till att vittna om Ljuset.

9. Det war det sanna Ljuset, hwilket upplyser alla menniskor, som komma i werlden.

10. I werldene war det, och igenom det är werlden gjord; och werlden kände det icke.

11. Han kom till sitt eget, och hans egne anammade honom icke.

12. Men allom dem, som honom anammade, gaf han magt att blifwa Guds barn, dem som tro på hans Namn;

13. Hvilke icke af blod, icke heller af köttelig wilja, icke heller af någons mans

wilja, utan af Gudi födde äro.

14. Och Ordet wardi kött, och bodde ibland oss; och wi sågom hans härlighet, såsom enda Sönsens härlighet af Fadrenom, full med nåd och sanning.

15. Johannes vittnar om honom, ropar, och säger: Denne waret, om hwilken jag sagt hafwer: Efter mig skall komma, den för mig varit hafwer; ty han war förr än jag;

16. Och af hans fullhet hafwe wi alle fått, och nåd för nåd.

17. Ty genom Mosen är Lagen gifwen; nåd och sanning är kommen genom Jesum Christum.

18. Ingen hafwer någon tid sett Gud; ende Sonen, som är i Fadrens sköt, han hafwer det kungjort.

19. Och detta är Johannis vittnesbörd, då Judarna sände Prester och Leviter af Jerusalem, att de skulle fråga honom: He äst du?

20. Och han bekände, och försakade icke; och bekände han: Icke är jag Kristus.

21. Då frågade de honom: Hvad då; äst du Elias? Han sade: Jag är det icke. Äst du en Prophet? Och han svarade: Nej.

22. Då sade de till honom: Go äst du, att wi måge gifwa dem swar, som oss sändt hafwa? Hvad säger du om dig sjelf?

23. Sade han: Jag är ens ropandes röst i öknene: Rådjer Herrens väg, som Esajas Propheten sagt hafwer.

24. Och de, som sände woro, woro af de Pharisser.

25. Och de frågade honom, och sade till honom: Hwi döper du då, medan du äst icke Kristus, icke heller Elias, icke heller en Prophet?

26. Svarade dem Johannes, och sade: Jag döper med watten; men midt ibland eder står den I icke känna.

27. Han är den som efter mig komma skall, hvilken för mig varit hafwer; hwilkens skotwäng jag icke wärdig är upplösa.

28. Detta skedde i Be-

thabara, på hinsidon Jordan, der Johannes döpte.

29. Dagen derefter såg Johannes Jesum komma till sig, och sade: Si, Guds Lamb, som borttager verdens synd.

30. Denne året, om hvilken jag sagt hafwer: Efter mig skall komma en man, den för mig varit hafwer; ty han war förre än jag;

31. Och jag kände honom icke; men på det han skulle warda uppenbar i Israel, fördens skull är jag kommen, till att döpa med watten.

32. Och Johannes vittnade, och sade: Jag såg Andan nederkomma i dufwolknelse af himmelen, och blef på honom;

33. Och jag kände honom icke; men den som mig sände, till att döpa med watten, han sade till mig: Dfwer hvilken du får se Andan nederkomma, och blifwa på honom, han är den som döper med den Helga Andan.

34. Och jag såg det, och vittnade, att han är Guds Son.

35. Dagen derefter stod

åter Johannes, och två af hans lärjungar.

36. Och som han fick se Jesum gå, sade han: Si, Guds Lamb.

37. Och de två hans lärjungar hörde honom tala, och följde Jesum.

38. Då wände Jesus sig om, och såg dem följa sig, och sade till dem: Hwad sken I? Då sade de till honom: Rabbi (det betyder Mästar), hwar wistas du?

39. Då sade han till dem: Kommer, och ser. De kommo, och sågo, hwar han wistades, och blefwo den dagen när honom; och det war wid tionde timman.

40. Och war Andreas, Simonis Petri broder, en af de två, som hade hört af Johanne; och följde Jesum.

41. Han fann först sin broder Simon, och sade till honom: Wi hafwe funnit Messiam, det betyder, den Smorda.

42. Och han hade honom till Jesum. Då Jesus fick se honom, sade han: Du äst Simon, Jona son; du skall heta Cephas, det betyder hälleberg.

43. Dagen derefter wille Jesus gå ut i Galileen; och fann Philippum, och sade till honom: Följ mig.

44. Och war Philippus af Bethsaida, Andree och Petri stad.

45. Philippus fann Nathanael, och sade till honom: Den som Mose hafwe skrifwit om i lagen, och Propheterna, hafwe wi funnit, Jesum, Josephs son af Nazareth.

46. Och Nathanael sade till honom: Kan något godt komma af Nazareth? Philippus sade till honom: Kom, och se.

47. Jesus såg Nathanael komma till sig, och sade om honom: Si, en rätt Israelit, i hwilkom intet swelk är.

48. Då sade Nathanael till honom: Hwaraf känner du mig? Jesus swarade, och sade till honom: Förr än Philippus kallade dig, då du wast under fikona-trät, såg jag dig.

49. Nathanael swarade, och sade till honom: Rabbi, du äst Guds Son; Du äst Israels Konung.

50. Jesus swarade, och

sade till honom: Efter det jag sade dig, att jag såg dig under fikonatrat, tror du; större ting, än desse äro, skall du få se;

51. Och sade till honom: Sannerliga, sannerliga säger jag eder: Härefter skolen I få se himmelen öppnen, och Guds Änglar fara upp och neder öfver menniskones Son.

2. Capitlet.

Bröllop i Gana. Tempel rensad.
Första Påskan.

Och på tredje dagen wardt ett bröllop i Gana i Galileen; och Jesu moder war der.

2. Wardt och desliques Jesu buden, och hans Lärjungar, till bröllopet.

3. Och då winet begynte fattas, sade Jesu moder till honom: De hafwa intet win.

4. Då sade Jesus till henne: Qwinna, hwad hafwer jag med dig? Min tid är icke ännu kommen.

5. Då sade hans moder till tjenarena: Swad han säger eder, det görer.

6. Så woro der sex stenkrukor, som satta woro ef-

ter sättet om Judarnas rening, hållandes hwardera tu eller tre mått.

7. Då sade Jesus till dem: Fyller upp krukorna med watten; och de fyllde dem öfverfulla.

8. Och han sade till dem: Låter nu uti, och bärer till kökemästaren; och de bāro.

9. När då kökemästaren smakade winet, som watten warit hade, och icke wistte hwadan det kommet war; men tjenarena, som wattnet öst hade, wistte det, kallade han brudgummen;

10. Och sade till honom: Swar man sätter först fram det goda winet, och när de äro wordne druckne, då det som sämre är. Du hafwer gömt det goda winet allt hārtill.

11. Detta war det första tecken, som Jesus gjorde i Gana i Galileen, och uppenbarade sina härlighet; och hans Lärjungar trodde på honom.

12. Derefter for han ned till Capernaum, han och hans moder, och hans bröder, och hans Lärjungar; och blefwo der i få dagar.

13. Och war Judarnas

Påska hardt när; och Jesus for upp till Jerusalem;

14. Och fann i templet dem som sålde få, och får, och dufwor, och werlare sittande.

15. Då gjorde han ena giffel af tåg, och dref dem alla ut af templet, med får och få, och bortspillde werlarenas penningar, och störte borden omkull.

16. Och sade till dem som dufwor sålde: Hafwer detta bort hädan, och görer icke af mins Faders hus ett marknadshus.

17. Då kommo hans Lärjungar ihåg det som skrifwet är: Dins hus nit-
ålstan hafwer frättit mig.

18. Då swarade Judarna, och sade till honom: Hwad tecken låter du oss se, att du skall detta göra?

19. Swarade Jesus, och sade till dem: Slår detta templet neder, och i tre dagar will jag det upprätta.

20. Då sade Judarna: I sex och fyratto år är detta templet uppbyggt, och du will det upprätta i tre dagar!

21. Men han sade om hans kroppes tempel.

22. Och när han war uppstånden ifrå de döda, kommo hans Lärjungar ihåg, att han hade det sagt dem; och trodde Skriftene, och det tal, som Jesus sagt hade.

23. Då han nu war i Jerusalem, om Påskana, på högtidsdagen, trodde många på hans Namn, då de sågo hans tecken, som han gjorde.

24. Men Jesus betrodde icke sig sjelfwan dem; ty han kände alla;

25. Och behöfde icke, att någor skulle vittna om menniskona; ty han wiste wäl hwad i menniskone war.

3. Capitlet.

Jesus och Nicodemus. Johannes och hans lärjungar.

Och war en man af de Phariseer, som het Nicodemus, en öfwerste ibland Judarna.

2. Han kom till Jesus om nattena, och sade till honom: Rabbi, wi wete, att du äst kommen af Gud för en lärare; ty ingen kan göra de tecken, som du gör, utan Gud är med honom.

3. Jesus swarade, och

sade till honom: Sannerliga, sannerliga säger jag dig: Utan en blifwer född på nytt, kan han icke se Guds rike.

4. Då sade Nicodemus till honom: Huru kan en menniska födas, när hon är gammal? Icke kan hon på nytt gå in i sine moders lif, och födas?

5. Swarade Iesus: Sannerliga, sannerliga säger jag dig: Utan en warder född af watten och Andanom, kan han icke ingå i Guds rike.

6. Det som är födt af lött, det är lött; och det som är födt af Andanom, det är Ande.

7. Förundra icke, att jag sade dig, att I måsten födas på nytt.

8. Wädet blås hwart det will, och du hörer dess röst; och du wets icke, hwardan det kommer, eller hwart det far; alltså är hwar och en, som af Andanom född är.

9. Nicodemus swarade, och sade till honom: Huru kan detta ske?

10. Iesus swarade, och sade till honom: Aft du en

mästare i Israel, och wets icke detta?

11. Sannerliga, sannerliga säger jag dig: Wi tale det wi wete, och det wi hafwe sett, det wittne wi; och vårt wittnesbörd anammen I icke.

12. Tron I icke, när jag säger eder om jordiskt ting; huru skolen I då tro, om jag säger eder om himmelsk ting?

13. Och ingen far upp i himmelen, utan den som for neder af himmelen, menniskones Son, som är i himmelen.

14. Och såsom Moses upphöjde ormen i öknene, alltså måste också menniskones Son warda upphöjd;

15. På det att hwar och en, som tror på honom, skall icke förgås, utan få ewinnerligt lif.

16. Ty så älskade Gud werldena, att han utgaf sin enda Son, på det att hwar och en, som tror på honom, skall icke förgås, utan få ewinnerligt lif.

17. Ty icke hafwer Gud sändt sin Son i werldena, att han skall döma werldena, utan på det att werl-

den skall warda salig genom honom.

18. Hvilken som tror på honom, han warder icke dömd; men hvilken som icke tror, han är redo dömd, efter det han icke trodde i Guds enda Söns Namn.

19. Men detta är domen, att Ljuset är kommit i werldena, och menniskorna älskade mer mörkret än Ljuset; ty deras gerningar woro onda.

20. Ty hwar och en, som illa gör, hatar Ljuset, och kommer icke till Ljuset, att hans gerningar skola icke warda straffade.

21. Men den som gör sanningena, han kommer till Ljuset, att hans gerningar skola warda uppenbara; ty de äro gjorde i Gudi.

22. Derefter kom Jesus och hans Lärjungar i Judiska landet, och wilstades der med dem, och döpte.

23. Döpte också desliques Johannes i Enon, hardt wid Salin; ty der war mycket watten, och de kommo, och läte döpa sig;

24. Ty Johannes war icke än då kastad i häktelse.

25. Då kom upp ett spörsmål ibland Johannis lärjungar, samt med Judarna, om reningen;

26. Och kommo till Johannein, och sade till honom: Rabbi, den som war när dig på hinsidan Jordan, den du vittnade om, si, han döper, och alle komma till honom.

27. Johannes swarade, och sade: Menniskan kan intet taga, utan det warder henne gifwet af himmelen.

28. I ären sjelfwe min wittne, att jag sade: Icke är jag Kristus; utan jag är sänd för honom.

29. Den som brudena hafwer, han är brudgummen; men brudgummens wän, som står och hörer honom, han fröstar sig af brudgummens röst; denna min fröjd är nu fullbordad.

30. Ionom bör wäxa till, och mig bör förminskas.

31. Den som ofwanester kommer, han är öfwer alla; den af jordene är, han är af jord, och af jordene talar han; den af himmelen kommer, han är öfwer alla.

32. Och det han hafwer sett och hört, det vittnar

han; och hans vittnesbörd anammar ingen.

33. Den som anammar hans vittnesbörd, han hafwer beseglat, att Gud är sannfärdig.

34. Ty den Gud jändt hafwer, han talar Guds ord; ty Gud gifwer icke Andan efter mått.

35. Fadren älskar Sonen, och allt hafwer han gifwit honom i händer.

36. Hvilken som tror Sonen, han hafwer ewignerligt lif; men den som icke tror Sonen, han skall icke få se lifwet; utan Guds vrede blifwer öfwer honom.

4. Capitlet.

Samariterna omvändande. Konungsmannens son.

Då nu Herren förnam, att Phariseerna hade hört, att Jesus gjorde flera Lärjungar, och döpte, än Johannes;

2. (Andock Jesus döpte icke sjelf, utan hans Lärjungar;)

3. Öfvergaf han Judeen, och drog åter in i Galileen.

4. Så måste han gå genom Samarien.

5. Och när han kom till en stad i Samarien, som kallas Sichar, wid en bultad stad, som Jacob gaf sinom son Joseph;

6. Och der war Jacobs brunn; och efter det Jesus war trötter af vägen, satte han sig så ned wid brunnen; och det war wid sjette timman.

7. Då kom en qwinna af Samarien, till att hemta watten. Sade Jesus till henne: Gif mig dricka;

8. Ty hans Lärjungar woro gångne in i staden, till att köpa mat.

9. Då sade den Samaritiska qwinnan till honom: Huru bedes du, som äst en Jude, dricka af mig, som är en Samaritisk qwinna? Ty Judarna hafwa ingen handel med de Samariter.

10. Jesus svarade, och sade till henne: Förstode du Guds gåfwo, och ho den är, som säger till dig: Gif mig dricka; då beddes du af honom, och han gåfwe dig lefwandes watten.

11. Sade qwinnan till honom: Herre, icke hafwer du det du kan tagat med, och brunnen är öfver-

per; hwadan hafwer du då lefwandes watten?

12. Männ du wara mer än wår fader Jacob, som gaf oss brunnen, och drack af honom, med sin barn, och sin boskap?

13. Då swarade JEsus, och sade till henne: Swar och en som dricker af detta wattnet, han warder törstig igen;

14. Men hwilken som dricker af det watten, som jag honom gifwer, han skall icke törsta till ewig tid; utan det watten, som jag honom gifwer, skall blifwa i honom en källa med springande watten i ewinnerligt lif.

15. Då sade qwinnan till honom: Herre, gif mig det wattnet, att jag icke törster, eller behöfwer komma hit efter watten.

16. Sade JEsus till henne: Gack, kalla din man, och kom hit.

17. Swarade qwinnan, och sade: Jag hafwer ingen man. Sade JEsus till henne: Du sade rätt, jag hafwer ingen man;

18. Ty du hafwer haft fem män, och den du nu

hafwer, är icke din man; det sade du sant.

19. Då sade qwinnan till honom: Herre, jag ser, att du äst en Prophet.

20. Våre fäder hafwa tillbedit på detta berget, och I sägen, att i Jerusalem är det ruun, der man tillbedja skall.

21. JEsus sade till henne: Qwinna, tro mig; den tid kommer, att hwarken på detta berget, eller i Jerusalem, skolen I tillbedja Fadren.

22. I weten icke hwat I tillbedjen; men wi wete hwad wi tillbedje; ty saligheten är af Judomen.

23. Men den tid kommer, och är nu allaredo, att rätte tillbedjare skola tillbedja Fadren i Andan och sanningen; ty Fadren will och sådana hafwa, som honom tillbedja skola.

24. Gud är en Ande; och de honom tillbedja, skola tillbedja honom i Andan och i sanningen.

25. Då sade qwinnan till honom: Jag wet, att Messias skall komma, som kallas Kristus; när han

kommer, warder han öf all ting underwisaendes.

26. Sade JEsus till henne: Jag är den samme, som talar med dig.

27. Och i det samma kommo hans Lärjungar, och undrade derpå, att han talade med qwinnone; dock sade ingen: Hvad frågar du, eller hvad talar du med henne?

28. Då lät qwinnan stå sina kruko, och gick in i staden, och sade till det folket:

29. Kommer, och ser en man, som mig hafwer sagt allt det jag hafwer gjort. Männ han icke wara Kristus?

30. Då gingo de af staden, och kommo till honom.

31. Deremellan bådo Lärjungarna honom, sågande: Rabbi, ät.

32. Sade han till dem: Jag hafwer mat att äta, der J intet af weten.

33. Då sade Lärjungarna emellan sig: Männ någor hafwa burit honom äta?

34. Sade JEsus till dem: Min mat är det, att jag gör hans wilja, som

mig sändt hafwer, och fullbordar hans werk.

35. Sägen J icke, fyra månader äro ännu, och skördatimmien kommer? Si, jag säger eder: Lyfter upp edor ögon, och beser markena; ty hon begynner hwitna till skörd.

36. Och den der uppskär, han tager lön, och församlar frukt till ewignerligt lif; på det att både den som sår, och den som uppskär, skola tillsammans glädjas.

37. Ty här är det order sant, att en annar är den som sår, och en annar som uppskär.

38. Jag sände eder ut att uppskära, det J hafwen intet arbetat; andre hafwa arbetat, och J ären ingångne i deras arbete.

39. Och många Samariter af den staden trodde på honom, för qwinnes tals skull, som wittnade, att han hade sagt henne allt det hon hade gjort.

40. När nu de Samariter kommo till honom, bådo de honom, att han wille blifwa när dem; och han blef der i två dagar.

41. Och mycket flere trodde för hans ords skull; och under, tron J icke.

42. Och sade till quinnona: Nu tro wi icke för ditt tals skull; ty wi hafwe sjelfwe hört, och wete, att han är wisst Christus, werldenes Frälsare.

43. Men två dagar derefter gick han dädan, och drog in i Galileen;

44. Ty JEsus wittnade sjelf, att en Prophet war der intet afhållen i sitt fädernesland.

45. Och när han kom i Galileen, undfingo de Galilleer honom, efter de allting sett hade, som han gjort hade i Jerusalem, på högtidsdagen; ty de hade också varit till högtidsdagen.

46. Så kom åter JEsus i Cana i Galileen, der han hade gjort win af watten. Och der war en Konungsmann, hwilkens son låg sjuk i Capernaum.

47. När han hörde, att JEsus war kommen af Judeen till Galileen, gick han till honom, och bad honom, att han wille komma ned, och göra hans son helbregda; ty han låg för döden.

48. Då sade JEsus till

honom: Utan J sen tecken

och under, tron J icke.

49. Konungsmannen sade till honom: Herre, kom ned, för än min son döer.

50. Sade JEsus till honom: Gack, din son lefwer. Då trodde mannen ordena, som JEsus sade till honom, och gick.

51. Och i det han gick ned, mötte honom hans tjennare, och bebådade honom, sägande: Din son lefwer.

52. Då besporde han med dem, hwad stund det war twordet bättre med honom. Och de sade till honom: J går, på sjunde timman, öfwer gaf skälwan honom.

53. Då förstod fadren, att det war den timmen, i hwilken JEsus hade sagt till honom: Din son lefwer. Och han trodde, och allt hans hus.

54. Detta är nu det andra tecknet, som JEsus gjorde, när han kom af Judeen i Galileen.

5. Capitlet.

Bethesda. Christi persons och werks försvar.

Derefter war en Judarnas högtid; och JEsus

sus for upp till Jerusale-
lem.

2. Men i Jerusalem är en dam, wid fårabusset, som het på Ebreisko Bethesda, och hade fem stful;

3. Deruti lågo en stor hop sjuke, blinde, halte, borttwinade, och bidde efter att wattnet skulle röra.

4. Ty en Ängel steg ned i dammen på en wisst tid, och rörde wattnet; den der nu först steg ned i wattnet, sedan det war rördt, han blef helbregda, ehwad sjukdom han hade.

5. Så war der en man, som hade warit sjuk i åtta och tretio år.

6. Då JEsus såg se honom der han låg, och förnam, att han nu i lång tid hade legat sjuk, sade han till honom: Will du blifwa helbregda?

7. Swarade den sjuke honom: Herre, jag hafwer ingen, som hafwer mig i dammen, när wattnet är rördt; men förr än jag kommer, då är en annar stigen in för mig.

8. Då sade JEsus till honom: Statt upp, tag din säng, och gå.

9. Och straxt blef den mannen helbregda, och tog sin säng, och gick; och det war på en Sabbathsdag.

10. Då sade Judarna till honom, som war worden helbregda: Det är Sabbath; dig är icke lofligt bära sängena.

11. Swarade han dem: Den som gjorde mig helbregda, han sade till mig: Tag din säng, och gå.

12. Då sporde de honom: Ho är den mannen, som dig sade: Tag din säng, och gå?

13. Men han, som helbregda war worden, wisste icke ho han war; ty JEsus war undanwiken, efter mycket folk war i det rummet.

14. Derefter fann JEsus honom i templet, och sade till honom: Si, du äst worden helbregda; synda icke härefter, att dig icke wederfars något wärre.

15. Då gick den mannen bort, och sade Judomen, att JEsus war den som honom hade helbregda gjort;

16. Och derföre förföljde Judarna JEsum, och sökte efter att döda honom, efter

han detta gjorde på Sabbathen.

17. Då svarade Jesus dem: Min Fader verkas intill nu; och jag verkas också.

18. Derföre sökte Judarna ändå mer efter att döda honom; ty han ej allenast bröt Sabbathen, utan också sade Gud vara sin Fader, görandes sig sjelf lif med Gud.

19. Då svarade Jesus, och sade till dem: Sannerliga, sannerliga säger jag eder, Sonen kan intet göra af sig sjelf, utan det han ser Fadren göra; ty allt det han gör, det gör också Sonen.

20. Ty Fadren älskar Sonen, och visar honom allt det han gör; och warber än visandes honom större verk än dessa äro, att I skolen undra derpå.

21. Ty såsom Fadren uppväcker de döda, och gör dem lefwande; så gör också Sonen lefwande hwem han will.

22. Ty icke dömer heller Fadren någon; utan hafwer all dom gifwit Sonen;

23. På det alle skola

hedra Sonen, såsom de hedra Fadren. Hvilken som icke hedrar Sonen, han hedrar icke Fadren, som honom sändt hafwer.

24. Sannerliga, sannerliga säger jag eder: Hvilken som hör mitt tal, och tror honom, som mig sändt hafwer, han hafwer ewinnerligt lif, och kommer icke i domen; utan är gången ifrå döden till lifwet.

25. Sannerliga, sannerliga säger jag eder: Den tid skall komma, och är nu allaredo, att de döde skola höra Guds Söns röst; och de henne höra, de skola lefwa.

26. Ty såsom Fadren hafwer lif i sig sjelfwom, så hafwer han också gifwit Sonenom hafwa lif i sig sjelfwom;

27. Och hafwer bestäles gifwit honom magt att döma; derföre, att han människones Son är.

28. Förundrer eder icke öfwer detta; ty den stund skall komma, i hwilke alle de i grifterna äro, skola höra hans röst.

29. Och de som wäl hafwa gjort, skola framgå

till lifsens uppståndelse; men de som illa hafwa gjort, till domsens uppståndelse.

30. Intet kan jag göra af mig sjelf. Som jag hörer, så dömer jag, och min dom är rätt; ty jag söker icke min wilja, utan Fadrens wilja, som mig sändt hafwer.

31. Om jag vittnar om mig sjelf, då är mitt vittnesbörd icke sant.

32. En annan är, som vittnar om mig; och jag wet, att det vittnesbörd sant är, som han vittnar om mig.

33. J sänden till Johannes, och han gaf vittnesbörd till sanningen;

34. Men jag tager intet vittnesbörd af mennisko; utan säger detta, på det J skolen warda salige.

35. Han war ett brinnande och skinnande ljus; och J willen en tid långt fröjdas i hans ljus.

36. Men jag hafwer ett större vittnesbörd än Johannis vittnesbörd; ty de verk, som Fadren hafwer gifwit mig att jag skall fullborda, de samna verk, som jag gör, vittna om

mig, att Fadren hafwer sändt mig.

37. Och Fadren, som mig sände, han hafwer vittnat om mig; J hafwen hwarlen någon tid hört hans röst, eller sett hans sképelse.

38. Och hans ord hafwen J icke blifwandes i eder; ty J tron icke honom, som han sändt hafwer.

39. Mansaker Skrifterna; ty J menen eder hafwa ewinnerligit lif i dem; och de äro de som vittna om mig.

40. Och J willen icke komma till mig, att J måten få lif.

41. Jag tager ingen pris af menniskor.

42. Men jag känner eder, att J icke hafwen Guds kärlek uti eder.

43. Jag är kommen i mins Faders Namn, och J anammen mig icke; kommer en annan i sitt eget namn, den warden J anammande.

44. Guru kunnen J tro, J som tagen pris hwar af androm; och den pris, som kommer allena af Gudi, sken J intet?

45. J skolen icke mena,

att jag skall anklaga eder för Fadren; det är en som eder anklagar, nämligen Moses, den I hoppens uppå.

46. Haden I trott Mofsi, så haden I ock trott mig; ty om mig hafwer han skrifwit.

47. Men tron I icke hans skrifter, huru stolen I då tro min ord?

6. Capitlet.

Hemtusend män spisas. Diffens bröd.

Derefter for Iesus öfwer det Galileiska hafvet, som är wid den staden Tiberias.

2. Och mycket folk följde honom, derföre att de sågo hans tecken, som han gjorde med dem som sjuke woro.

3. Och gick Iesus på ett berg, och satte sig der med sina Därfjungar.

4. Och då tillstundade Påska, Judarnas högtid.

5. Då lyfte Iesus upp sin ögon, och såg att mycket folk kom till honom, och sade till Philippum: Swar så wi köpa bröd, att desse må äta?

6. Det sade han, till att

försöka honom; ty han wiste väl hwad han wille göra.

7. Swarade honom Philippus: För tuhundrade penningar bröd wore dem icke nog, till att hwar finge ett litet stycke.

8. Då sade till honom en af hans Därfjungar, Andreas, Simon Petri broder:

9. Här är en pilt, som hafwer fem huggbröd, och två fiskar; men hwad förslår det ibland så många?

10. Sade Iesus: Låter folket sätta sig. Och på det rummet war mycket gräs. Då satte sig ned wid femtusend män.

11. Och Iesus tog bröden, tackade, och fick Därfjungomen, och Därfjungarna skifte ibland dem som såto; sammaledes ock af fiskarna, så mycket han wille.

12. Då de woro mätte, sade han till sina Därfjungar: Hemter tillhopa stycken, som öfverblifue äro, att de icke förfaras.

13. Så hemte de tillhopa, och uppfyllde tolf korvar med styckom, som öfwer woro af fem huggbröd, efter dem som ätit hade.

14. När nu de menni-

skorna sågo, att Jesus hade gjort tecknet, sade de: Wisserliga är denne den Propheten, som komma skall i werldena.

15. När då Jesus förnam, att de wille komma och taga honom, och göra honom till Konung, gick han åter affides bort uppå berget, han sjelf allena.

16. Och när aftenen kom, gingo hans Lärjungar ned till hafwet;

17. Och stego till skepps, och foro öfwer hafwet till Capernaum; och det war redo mörkt wordet, och Jesus war icke till dem kommen.

18. Då blåste ett stort wäder, och wågen begynte gå.

19. När de nu rott hade wid fem och tjugu eller trettio stadij, fingo de se Jesus gå på hafwet, och nålås skeppet; och de wordo förfärade.

20. Då sade han till dem: Det är jag, rädens icke.

21. Och de wille hafwa tagit honom in i skeppet; och i det samma war skeppet wid landet, som de foro till.

22. Dagen derefter, när folket, som stod på hinsidon hafwet, såg att der war intet annat skepp än det ena, som hans Lärjungar woro uti stegne, och att Jesus war icke insligen med sina Lärjungar i skeppet, utan hans Lärjungar woro bortfarne allena;

23. Men annor skepp kommo af Tiberias, hardt till det rummet, der de hade ätit brödet, genom Herrens tacksågelse;

24. När då folket såg, att Jesus war icke der, ej heller hans Lärjungar, stego de ock i skeppen, och kommo till Capernaum, och sökte Jesus.

25. Och då de funno honom på hinsidon hafwet, sade de till honom: Rabbi, när komst du hit?

26. Swarade Jesus dem, och sade: Sannerliga, sannerliga säger jag eder, I söken mig icke fördenskull, att I hafwen sett tecken; utan fördenskull, att I hafwen ätit af brödet, och ären wordne mätte.

27. Werker icke den mat, som förgås, utan den som blifwer till ewinnerligt lif,

den människones Son eder gifwa skall; ty honom hafwer Gud Fader beseglat.

28. Då sade de till honom: Hvad skole wi göra, att wi werka kunne Guds werkt?

29. Svarade Jesus, och sade till dem: Det är Guds werkt, att I tron på den han sändt hafwer.

30. Då sade de till honom: Hvad tecken gör du då, att wi se kunne, och tro dig? Hvad werkar du?

31. Wäre fäder äto Manna i öknene, som skrifwet är: Han gaf dem bröd af himmelen till att äta.

32. Då sade Jesus till dem: Sannerliga, sannerliga säger jag eder, icke gaf Mose eder det bröddet af himmelen; men min Fader gifwer eder det rätta bröddet af himmelen.

33. Ty det är Guds bröd, som nederkommer af himmelen, och gifwer werldene lif.

34. Då sade de till honom: Herr, gif oss alltid detta bröddet.

35. Sade Jesus till dem: Jag är lifsens bröd; hwilken som kommer till

mig, han skall icke hungra; och hwilken som tror på mig, han skall aldrig törsta.

36. Men jag hafwer sagt eder, att I hafwen och sett mig; och tron dock icke.

37. Allt det min Fader gifwer mig, det kommer till mig; och den till mig kommer, honom lastar jag icke ut.

38. Ty jag är nederkommen af himmelen, icke att jag skall göra min wilja, utan hans wilja, som mig sändt hafwer.

39. Och det är mins Faders wilje, som mig sändt hafwer, att jag intet borttappa skall af allt det han mig gifwit hafwer; utan att jag skall uppväcka det på yttersta dagen.

40. Detta är nu hans wilje, som mig sändt hafwer, att hwar och en, som ser Sonen, och tror på honom, han skall hafwa ewigher lif; och jag skall uppväcka honom på yttersta dagen.

41. Då knorrade Judarna deröfwer, att han sade: Jag är det bröddet, som nederkommet är af himmelen;

42. Och sade: Är icke

denne JEsus, Josefhs son, hwilkens fader och moder wi känne? Huru säger han då: Jag är nederkommen af himmelen?

43. Då swarade JEsus, och sade till dem: Snorrer icke emellan eder.

44. Jungen kan komma till mig, utan Fadren, som mig sändt hafwer, drager honom; och jag skall upp-wäckä honom på yttersta dagen.

45. Det är skrifwet i Propheterna: De skola alle warda lärde af Gudi. Swar och en, som det nu hört hafwer af Fadren, och lärt det, han kommer till mig.

46. Icke så, att någor hafwer sett Fadren; utan den, som är af Gudi, han hafwer sett Fadren.

47. Sannerliga, sannerliga säger jag eder, hwilken som tror på mig, han hafwer ewinnerligt lif.

48. Jag är lifsens brödd.

49. Edre fäder äto Manna i öknene, och äro blefne döde.

50. Detta är det bröddet, som nederkommer af himmelen, på det den deraf äter, skall icke dö.

51. Jag är det lefwandes bröddet, som nederkommer af himmelen; hwilken som äter af detta bröddet, han skall lefwa ewinnerliga; och det bröddet, som jag gifwa skall, är mitt kött, hwilket jag gifwa skall för werldens lif.

52. Då kifwade Judarna emellan sig, sägande: Huru kan denne gifwa oss sitt kött till att äta?

53. Sade JEsus till dem: Sannerliga, sannerliga säger jag eder, utan J äten människones Sons kött, och dricken hans blod, då hafwen J icke lif i eder.

54. Hwilkens som äter mitt kött, och dricker min blod, han hafwer ewinnerligt lif; och jag skall upp-wäckä honom på yttersta dagen.

55. Ty mitt kött är den rätta maten, och min blod är den rätte drycken.

56. Hwilkens som äter mitt kött, och dricker min blod, han blifwer i mig, och jag i honom.

57. Såsom lefwandes Fadren hafwer mig sändt, och jag lefwer för Fadrens skull; så ock den, som äter

mig, han skall och lefwa för mina skull.

58. Detta är det brödet, som af himmelen nederkommet är; icke såsom edre fäder äto Manna, och äro blesne döde; den som äter detta brödet, han skall lefwa ewinnerliga.

59. Detta sade han i Synagogon, då han lärde i Capernaum.

60. Men många af hans Lärjungar, när de detta hörde, sade: Detta är ett hårdt tal; ho kan det höra?

61. Så, efter Jesus wiste wid sig sjelf, att hans Lärjungar knorrade deröfwer, sade han till dem: För-törnar detta eder?

62. Huru skall då ske, när J warden seende människones Son uppstiga dit han förra war?

63. Anden är den som gör lifaktig; köttet är intet nyttigt; de ord, jag säger eder, äro ande, och äro lif.

64. Men någre af eder äro, som icke tro. Ty Jesus wiste wäl af begynnelsen, hwilka de woro som icke trodde, och hwilken honom förråda skulle.

65. Och han sade: Förden skull sade jag eder, att ingen kan komma till mig, utan det warder honom gifwet af minom Fader.

66. Ifrå den tiden gingo många af hans Lärjungar tillrygga, och wandrade intet längre med honom.

67. Då sade Jesus till de tolf: Sæle wiljen J och gå bort?

68. Svarade honom Simon Petrus: Herre, till hwem skole wi gå? Du hafwer ewiga liffens ord;

69. Och wi tro, och hafwe förnummit, att du äst Kristus, lefwandes Guds Son.

70. Svarade dem Jesus: Hastwer jag icke eder tolf utwalt? Och en af eder är en djefwul.

71. Men det sade han om Juda Simons Ischarioth; ty han war den som honom förråda skulle, och war en af de tolf.

7. Capitlet.

Böfhyddohögtiden. Folket öense om Jesu person.

Derefter wistades Jesus i Galileen; ty han wille icke wistas i Judeen,

berföre att Judarna foro efter att dräpa honom.

2. Och war då hardt wid Judarnas löfhyddo-högtid.

3. Då sade hans bröder till honom: Gad hädan, och gad in i Judeen, att dine Lärjungar må ock se din werck, som du gör.

4. Ty ingen, som will uppenbar wara, förhandlar något hemliga; om du det gör, så uppenbara det för werldene.

5. Ty hans bröder trodde icke heller på honom.

6. Då sade Iesus till dem: Min tid är icke ännu kommen; men edar tid är alltid redo.

7. Werlden kan icke hata eder; men mig hatar hon; ty jag bär vittne om henne, att hennes werck äro ond.

8. Går I upp till denna högtidsdagen; jag will icke ännu gå upp till denna högtiden; ty min tid är icke ännu fullbordad.

9. Då han hade detta sagt till dem, blef han i Galileen.

10. Men när hans bröder moro uppgångue, då gick han ock upp till högti-

den, dock icke uppenbarliga, utan så hemliga.

11. Då sökte Judarna efter honom i högtidene, och sade: Swar är han?

12. Och mycket mummel war ibland folket om honom; ty somlige sade: Han är god; och somlige sade: Nej; men han förbörder folket.

13. Dock talade ingen uppenbarliga om honom, för Judarnas rädslos skull.

14. Då nu half högtiden war öfverstånden, gick Iesus upp i templet, och lärde.

15. Och Judarna förundrade sig, och sade: Huru kan denne Skrift, efter han är icke lärd?

16. Swarade dem Iesus, och sade: Min lärdom är icke min, utan hans, som mig sändt hafwer.

17. Swilken som will lyda hans willja, han warder förnimmandes, om denna lärdom är af Gudi, eller om jag talar af mig sjelf.

18. Swilken som talar af sig sjelf, han söker sin egen pris; men den som söker hans pris, som honom hafwer sändt, han är sann-

färdig, och orättfärdighet är icke i honom.

19. Gaf icke Moses eder lagen? Och likväl gör ingen af eder lagen fullt. Hwi söker I efter att döda mig?

20. Svarade folket, och sade: Du hafver bjeswulen; ho söker efter att döda dig?

21. Svarade Jesus, och sade till dem: Jag gjorde ena gerning, och der undren I alle på.

22. Fördenskull gaf Moses eder omskärelsen; icke, att hon är af Mose, utan af fäderna; och likväl omskären I menniskona om Sabbathen.

23. Tager nu menniskan omskärelsen om Sabbathen, på det att Mose lag icke skall warda bruten; på mig blifwen I misshynte, att jag gjorde hela menniskona helbregda om Sabbathen?

24. Dömer icke efter ansigtet; utan dömer en rätt dom.

25. Då sade någre af Jerusalem: Är icke denne den de fara efter att döda?

26. Och si, han talar fritt, och de tala intet till honom. Beta nu wåre öf-

werste förwisso, att han är wisst Kristus?

27. Dock wi wete hwadan denne är; men när Kristus kommer, wet ingen hwadan han är.

28. Då ropade Jesus i templet, lärde, och sade: Ja, I kännen mig, och I weten hwadan jag är; och jag är icke kommen af mig sjelf, utan den mig sändt hafver, han är sannfärdig, den I icke kännen.

29. Men jag känner honom; ty jag är af honom, och han sände mig.

30. Då foro de efter att gripa honom; dock kom ingen sina händer wid honom; ty hans tid war icke än då kommen.

31. Men många af folket trodde på honom, och sade: När Kristus kommer, icke warder han mer tecken görandes, än denne gjort hafver?

32. Så hörde de Phariseer, att folket munlade sådant om honom; och sände Phariseerna och de öfwerste Presterna tjenarena ut, till att gripa honom.

33. Då sade Jesus till dem: Jag är ännu en liten

tid när eder; och så går jag bort till honom, som mig sändt hafwer.

34. I skolen söka mig, och intet finna mig; och der jag är, dit kunnen I icke komma.

35. Då sade Judarna emellan sig: Swart will denne gå, att wi skole icke finna honom? Männ han willja gå ut ibland Hedningarna, som här och der förströdde äro, och lära Hedningarna?

36. Swad är det för ett tal, som han sade: I skolen söka mig, och intet finna mig? Och, der jag är, dit kunnen I icke komma?

37. Men på yttersta dagen i högtidene, den ock störst war, stod Jesus, och ropade, sägandes: Swilken som törster, han komme till mig, och dricke.

38. Swilken som tror på mig, såsom Skriften säger, af hans qwed skola flyta lefwandes wattens strömmar.

39. Men det sade han om Andan, hwilken de få skulle, som på honom trodde; ty den Helge Ande war icke än då på färde; ty Jesus

war icke ännu förklarad.

40. Då nu många af folket hörde detta talet, sade de: Denne är sannerliga en Prophet.

41. En part sade: Denne är Kristus. Men somliga sade: Icke skall Kristus komma af Galileen?

42. Säger icke Skriften, att Kristus skall komma af Davids säd, och af den staden Bethlehem, der David war?

43. Och wardt en twe-drägt ibland folket för hans skull.

44. Och somliga af dem wille gripa honom; men ingen kom händer wid honom.

45. Då kommo tjenarena till öfwersta Presterna, och Phariseerna; och de sade till dem: Swi hafwen I icke haft honom hit?

46. Tjenarena swarade: Aldrig hafwer någor menniska så talat, som denne mannen.

47. Swarade dem Phariseerna: Uren I icke ock förförde?

48. Icke hafwer någor af öfwerstarna, eller Phariseerna, trott på honom?

49. Utan detta folket, som icke wet lagen, är förbannadt.

50. Då sade till dem Nicodemus, den som kom till honom om nattene, hwilken war en af dem:

51. Sake dömer war lag någon mennisko, med mindre man först förhör honom, och får weta hwad han gör.

52. Svarade de, och sade till honom: Äst du icke ock en Galilee? Mansaka, och se, att af Galileen är ingen Prophet uppkommen.

53. Och så gick hwar och en hem till sitt.

8. Capitlet.

Dorkonan. Jesu person, ämbete. Judarnas gensägelse.

Då gick Jesus ut på Oljoberget.

2. Och om morgonen bittida kom han åter i templet, och allt folket kom till honom; och han satte sig, och lärde dem.

3. Då hade de Skriftlärde och Phariseer till honom ena qwinno, som war beslagen med hor; och när de hade ledt henne fram,

4. Sade de till honom: Mästar, denna qwinnan är beslagen med hor;

5. Och Mose hafwer budit oss i lagen, att sådana skola stenas; men hwad säger du?

6. Detta sade de, till att försöka honom, att de kunde anklaga honom. Då böjde Jesus sig ned, och skref med fingret på jordena.

7. När de nu så stodo fast på sin frågo, reste han sig upp, och sade till dem: Hvilken af eder utan synd är, han kaste första stenen på henne.

8. Och böjde sig åter ned, och skref på jordena.

9. När de detta hörde, och woro i samwetet öfvertygade, gingo de ut, hwar efter annan, begynnandes på de äldsta intill de sista; och Jesus blef allena, och qwinnan der ständandes.

10. När Jesus reste sig upp, och såg ingen utan qwinnona, sade han till henne: Qwinna, hwar äro dine åklagare? Hafwer ingen dömt dig?

11. Sade hon: Herre, ingen. Sade Jesus: Sake

heller dömer jag dig. Gå bort, och synda icke härefter.

12. Åter talade Jesus till dem, sägandes: Jag är werldens Ljus; den mig följer, han skall icke wandra i mörkret, utan han skall få lifvens Ljus.

13. Då sade Phariseerna till honom: Du vittnar om dig sjelf; ditt vittnesbörd är icke sant.

14. Svarade Jesus, och sade till dem: Om jag än vittnar om mig sjelf, så är mitt vittnesbörd sant; ty jag wet hwadan jag kommen är, och hwart jag går; men I weten icke hwadan jag kommer, och hwart jag går.

15. I dömen efter köttet; jag dömer ingen.

16. Och om jag än dömd, är min dom rätt; ty jag är icke allena, utan jag och Fadren, som mig sändt hafwer.

17. Ur och så skrifwet i edor lag, att tvegge menniskors vittnesbörd är sant.

18. Jag är den som bär vittnesbörd om mig sjelf; bär och Fadren, som mig sändt hafwer, vittnesbörd om mig.

19. Då sade de till honom: Hwar är din Fader? Jesus svarade: I kännen hwarken mig, eller min Fader. Om I känden mig, då känden I och min Fader.

20. Dessa ord talade Jesus wid offerkistona, lärandes i templet; och ingen tog fatt på honom, ty hans tid war icke ännu kommen.

21. Då sade åter Jesus till dem: Jag går bort, och I skolen söka mig, och skolen dö uti edra synder. Dit jag går, kunnen I icke komma.

22. Då sade Judarna: Månn han då wilja dräpa sig sjelf, medan han säger: Dit jag går, kunnen I icke komma?

23. Och han sade till dem: I ären nedanefter, och jag är ofwanefter; I ären af dessa werldene, jag är icke af dessa werldene.

24. Så hafwer jag nu sagt eder, att I skolen dö i edre synder; ty om I icke tron, att det är jag, skolen I dö i edra synder.

25. Då sade de till honom: Ho äst du? Och Jesus sade till dem: Aldra-

först jag, som talar med eder.

26. Jag hafwer mycket, som jag måtte tala, och döma om eder; men den mig sändt hafwer, är sannfärdig, och det jag hafwer hört af honom, det talar jag i werldene.

27. Men de förstodo icke, att han talade till dem om Fadren.

28. Då sade Jesus till dem: När I hafwen upphöjt människones Son, då skolen I förstå, att det är jag, och att jag gör intet af mig sjelf; utan hwad Fadren hafwer lärt mig, det talar jag.

29. Och den mig sändt hafwer, är med mig. Fadren låter mig icke blifwa allena; ty jag gör alltid det honom täckt är.

30. När han detta talade, trodde många på honom.

31. Då sade Jesus till de Judar, som trodde på honom: Om I blifwen wid min ord, så ären I mine rätte Lärjungar;

32. Och I skolen förstå sanningen; och sanningen skall göra eder fri.

33. De swarade honom: Vi äre Abrahams säd, och hafwe aldrig någons trälmar varit; huru säger då du: I skolen warda fri?

34. Swarade dem Jesus: Sannerliga, sannerliga säger jag eder, att hwars och en, som syndena gör, han är syndenes träl.

35. Men trälen blifwer icke i huset ewinnerliga; sonen blifwer ewinnerliga.

36. Om Sonen gör eder fri, så ären I rättsliga fri.

37. Jag wet, att I ären Abrahams säd; men I faren efter att döda mig; ty mitt tal hafwer intet rum i eder.

38. Jag talar det jag hafwer sett när minom Fader; och I gören det I hafwen sett när edar fader.

39. Swarade de och sade till honom: Abraham är vår fader. Sade Jesus till dem: Woren I Abrahams barn, då gjorden I Abrahams gerningar.

40. Nu faren I efter att döda mig, som är den man den eder hafwer sagt sanningena, hwilka jag hört

hafwer af Gudi; det gjorde icke Abraham.

41. J gören edars faders gerningar. Då sade de till honom: Vi äre icke oägta födde; wi hafwe en Fader, nämliga Gud.

42. JEsus sade till dem: Wore Gud edar Fader, så älskaden J ju mig; ty af Gudi är jag utgången och kommen; ty jag är icke heller kommen af mig sjelf; men han hafwer mig sändt.

43. Hwi können J icke mitt tal? Ty J kunnen icke höra mitt tal.

44. J ären af den faders djeftwulen, och edars faders begär willsen J efterfölja. Han hafwer warit en mandråpare af begynnelsen, och blef icke ständandes i sanningene; ty sanningen är icke i honom. När han talar lögnena, talar han af sitt eget; ty han är lögnaktig, och des fader.

45. Men efter det jag säger eder sanningena, tron J mig intet.

46. Hvilken af eder straffar mig för synd? Säger jag nu eder sanningena, hwi tron J mig icke?

47. Den der af Gudi

är, han hörer Guds ord; derföre hören J icke, att J icke ären af Gudi.

48. Då swarade Judarna, och sade till honom: Säge wi icke rätt, att du äst en Samarit, och hafwer djeftwulen?

49. JEsus swarade: Jag hafwer icke djeftwulen; men jag prisar min Fader, och J hafwen försmädat mig.

50. Jag söker icke efter min pris; den är wäl till, som derefter söker, och dömer.

51. Sannerliga, sannerliga säger jag eder, hwilken som gömmer mitt tal, han skall icke se döden till ewig tid.

52. Då sade Judarna till honom: Nu hafwe wi förstått, att du hafwer djeftwulen. Abraham är döder, och Propheterna, och du säger: Hvilken som gömmer min ord, han skall icke smaka döden ewinnerliga.

53. Äst du mer än wår fader Abraham, som döder är? Propheterna äro också döde; hwem gör du dig sjelfwan?

54. JEsus swarade: Är

det så, att jag prisar mig sjelf, så är min pris intet; min Fader är den som mig prisar, hwilken I sägen wara eder Gud.

55. Och I kännen honom dock intet; men jag känner honom; och om jag sade, att jag icke kände honom, worde jag en ljugare, lika som I; men jag känner honom, och håller hans tal.

56. Abraham edar fader frösdades, att han skulle få se min dag; han såg honom, och wardt glad.

57. Då sade Judarna till honom: Femtio år hafwer du icke ännu, och Abraham hafwer du sett!

58. Jesus sade till dem: Sannerliga, sannerliga säger jag eder, förr än Abraham war född, är jag.

59. Då togo de upp steuar, till att kasta honom. Men Jesus gömde sig undan; och gick ut af templet.

9. Capitlet.

En blind botas. Phariseerna förargas.

Och gick Jesus framom, och såg en man, som war blind född.

2. Och hans Lärjungar sporde honom till, och sade: Rabbi, hwilken syndade, denne, eller hans föräldrar, att han skulle föddas blind?

3. Jesus swarade: Swarken hafwer denne syndat, eller hans föräldrar; men på det Guds werk skolo uppenbaras på honom.

4. Jag måste verka hans werk, som mig sändt hafwer, medan dagen är; natten kommer, då ingen kan verka.

5. Så länge jag är i werldene, är jag werldenes Ljus.

6. Då han detta sagi hade, spottade han på jorden, och gjorde en träck af spotten, och smorde med träcken på dens blindas ögon;

7. Och sade till honom: Gack bort, och två dig i dammen Siloa (det betyder Sänder). Han gick, och twådde sig; och kom igen, och hade sin syn.

8. Då sade grannarna, och de som honom förr sett hade, att han war en tiggare: Är icke denne den som jatt och tiggde?

9. Somlige sade: Det

är han; somlige sade: Han är honom liker. Men han sjelf sade: Det är jag.

10. Då sade de till honom: Huru wordo din ögon öppnad?

11. Svarade han, och sade: Den mannen, som kallas Jesus, gjorde en träck, och smorde min ögon, och sade till mig: Gack till dammen Siloa, och två dig. Och när jag gick, och tvådde mig, fick jag synen.

12. Då sade de till honom: Swar är han? Sade han: Jag wet det icke.

13. Då hade de honom, som blind hade varit, till de Phariseer.

14. Och det var på en Sabbath, när Jesus gjorde träcken, och öppnade hans ögon.

15. Åter sporde honom och de Phariseer, huru han hade fått synena. Han sade till dem: Han lade mig träck på ögonen, och jag tvådde mig, och hafwer nu min syn.

16. Då sade någre af de Phariseer: Denne mannen är icke af Gudi, efter han icke håller Sabbathen. Somlige sade: Huru kan

en syndig människa göra dessa tecken? Och en tvebrägt war emellan dem.

17. Åter sade de till den blinda: Swad säger du om honom, att han hafwer öppnat din ögon? Då sade han: En Prophet är han.

18. Men Judarne trodde icke om honom, att han hade varit blind, och hade fått synena, tilldes de kallade föräldrarna, hans, som synen hade fått;

19. Och sporde dem till, och sade: Är denne eder son, den I sägen wara blind född? Huru ser han nu?

20. Då svarade dem hans föräldrar, och sade: Wi wete, att denne är vår son, och att han war blind född.

21. Men huru han nu ser, wete wi icke; eller hwem hans ögon öppnat hafwer, wete icke wi; han är åldrig nog, spørjer honom till; tale sjelf för sig.

22. Detta sade hans föräldrar dertöre, att de räddes för Judarna; ty Judarna hade då redo beslutit emellan sig, att hwilken som bekände honom wara Chri-

stus, han skulle utkastas af Synagogon.

23. Fördenstull sade hans föräldrar: Han är aldrig nog, spørjer honom sjelf.

24. Åter kallade de mannen, som hade varit blind, och sade till honom: Gif Gudi ärona; wi wete, att denne mannen är en syndare.

25. Swarade han, och sade: Om han är en syndare, wet jag icke; ett wet jag, att jag war blind, och ser nu.

26. Åter sade de till honom: Swad gjorde han dig? Huru öppnade han din ögon?

27. Han swarade dem: Jag sade det nu eder; hörden I det icke? Hwi wiljen I nu åter höra det? Wiljen I också warda hans lärjungar?

28. Då bannade de honom, och sade: War du hans lärjunge; wi äre Mose lärjungar.

29. Wi wete, att Gud hafwer talat till Mosen; men hwadan denne är, wete wi icke.

30. Då swarade den

mannen, och sade till dem: Det är ju underligt, att I icke skolen weta hwadan han är; och likwäl hafwer han öppnat min ögon.

31. Wi wete, att Gud icke hörer syndare; utan den som är gudfruktig, och följer hans wilja efter, honom hörer han.

32. Ifrå werldenes begynnelse är icke hördt, att någor hafwer dens ögon öppnat, som hafwer varit blind född.

33. Wore han icke af Gudi, så kunde han intet göra.

34. De swarade, och sade till honom: Du äst aller födder i synd, och will lära oss! Och så drefwo de honom ut.

35. Och fick Iesus höra, att de honom utdrifwit hade; och när han fann honom, sade han till honom: Tror du på Guds Son?

36. Han swarade, och sade: Herre, ho är han, att jag må tro på honom?

37. Och Iesus sade till honom: Du hafwer sett honom, och det är den som talar med dig.

38. Då sade han: Herre, jag tror; och han tillbad honom.

39. Och Jesus sade: Till en dom är jag kommen i denna werlden; att de, som icke se, skola warda seende, och de, som se, skola warda blinde.

40. Och någre af de Phariseer, som woro med honom, hörde detta, och sade till honom: Månne wi ock wara blinde?

41. Sade Jesus till dem: Woren I blinde, då haden I icke synd; men nu sägen I: Wi se; derföre blifwer edor synd.

10. Capitlet.

Den gode herden. Jesus är Kristus.

Sannerliga, sannerliga säger jag eder: Hvilken icke går in genom dörrena i fårarhuset, utan stiger annorstäds in, han är en tjuf, och en röfware.

2. Men hwilken som går in genom dörrena, han är herden till fåren.

3. För honom låter dörrewården upp, och fåren höra hans röst; och sin egen

får kallar har wid namn, och leder dem ut.

4. Och när han hafwer släppt sin egen får ut, går han för dem, och fåren följa honom efter; ty de känna hans röst.

5. Men den främmande följa de icke, utan fly ifrå honom; ty de känna icke deras röst, som främmande äro.

6. Denna liknelsen sade Jesus till dem; men de förstodo icke hwad det war, som han sade dem.

7. Åter sade Jesus till dem: Sannerliga, sannerliga säger jag eder, jag är dörren för fåren.

8. Alle de som för mig komne äro, de äro tjufwar och röfware; men fåren hörde dem intet.

9. Jag är dörren; hwilken som ingår igenom mig, han skall blifwa salig; och skall ingå och utgå, och finna bet.

10. Tjufwen kommer icke, utan till att stjåla, slagta och förgöra; jag är kommen, på det de skola hafwa lif, och öfwerhog hafwa.

11. Jag är den gode herden,

herden; den gode herden låter sitt lif för fåren.

12. Men den som legder är, och icke är herden, hwilkom fåren icke tillhöra, ser ulfwen komma, och öfvergifwer fåren, och flyr; och ulfwen bortrycker och förskingrar fåren.

13. Men den legde flyr; ty han är legd, och wårdat intet om fåren.

14. Jag är den gode herden, och känner min får, och min känna mig;

15. Såsom Fadren känner mig, och jag känner Fadren; och jag låter mitt lif för fåren.

16. Jag hafwer ock anor får, som icke äro af detta fårarhuset; dem måste jag ock draga härtill, och de skola höra mina röst; och det skall warda ett fårarhus, och en herde.

17. Fördens skull älskar Fadren mig, att jag låter mitt lif, på det jag skall åter tagat igen.

18. Ingen tager det af mig; men jag låter det af mig sjelf; jag hafwer magt att låta det, och jag hafwer magt taga det igen. Detta

budet sät jag af minom Fader.

19. Då wardt åter en twedragt ibland Judarna, för detta talets skull.

20. Många af dem sade: Han hafwer djefwulen, och är ursinnig; hwi hören I honom?

21. Somlige sade: Sådana ord äro icke dens mans, som djefwulen hafwer; icke kan djefwulen öppna de blindas ögon.

22. Så wardt då i Jerusalem kyrkomessa; och det war winter.

23. Och Jesus gick i templena, i Salomons förhus.

24. Då tringhwärfde Judarna honom, och sade till honom: Huru länge förhalar du med oss? Säg oss fri, om du äst Kristus.

25. Jesus swarade dem: Jag hafwer sagt eder det, och I tron det icke; geringarna, som jag gör i mins Faders Namn, de bära vittne om mig.

26. Men I tron det icke; ty I ären icke af min får, såsom jag sade eder.

27. Min får höra mina

röst, och jag känner dem, och de sölja mig;

28. Och jag gifwer dem ewinnerligt lif, och de skola icke förgås ewinnerliga; ingen skall häller rycka dem utu mine hand.

29. Min Fader, som mig dem gifwit hafwer, är större än alle; och ingen kan rycka dem utaf mins Faders hand.

30. Jag och Fadren ärom ett.

31. Då togo åter Judarna stenar, till att stena honom.

32. Jesus swarade dem: Jag hafwer många goda gerningar bewist eder af minom Fader; för hvilka af dem stenen I mig?

33. Judarna swarade honom, och sade: För god gernings skull stene wi dig icke, utan för hädelsens skull; och att du, som äst en menniska, gör dig sjelf till Gud.

34. Jesus swarade dem: Är icke skrifwet i edor lag: Jag sade, I ären gudar?

35. Hafwer han nu kallat dem gudar, till hvilka Guds ord skedde; och Skriften kan icke warda omintet;

36. Och I sägen ded till honom, som Fadren helgat hafwer, och sändt i werldena: Du häder Gud; derföre att jag säger: Jag är Guds Son?

37. Gör jag icke mins Faders gerningar, så tror mig intet.

38. Men gör jag dem, tror då gerningomen, om I icke wiljen tre mig; på det I skolen förstå, och tro, att Fadren är i mig, och jag i honom.

39. Åter foro de efter att gripa honom, och han gick utu deras händer;

40. Och drog åter bort på hinsiden Jordan, till det rummet der Johannes hade först döpt; och blef der.

41. Och många kommo till honom, och sade: Johannes gjorde intet tecken; men allt det Johannes om denna sagt hafwer, är sant.

42. Och trodde många der på honom.

11. Capitlet.

Bazarus uppmäkt. Saiphæ propheterar.

Och låg en man krank, benämnd Bazarus, af

Bethanien, af Marie och hennes systers Marthe by.

2. Och war Maria den som smorde Herren med smörjelse, och torkade hans fötter med sitt hår; hwilens broder Lazarus låg sjuk.

3. Då sände hans systrar till honom, och sade: Herre, si, den du kär hafwer, ligger sjuk.

4. När Jesus det hörde, sade han: Denne sjukdomen är icke till döds, utan till Guds äro; att Guds Son skall deraf ärad warda.

5. Och hade Jesus Martham, och hennes syster, och Lazarum kär.

6. När han då hörde, att han war sjuk, blef han der i samma rummet två dagar.

7. Derefter sade han till Lärjungarna: Låt oss åter gå in i Judeen.

8. Lärjungarna sade till honom: Rabbi, nu wille Judarna stena dig; och åter går du dit?

9. Jesus swarade: Äro icke tolf timmar om dagen? Hwilken som wandrar om dagen, han stöter sig icke; ty han ser denna werldens ljus.

10. Men den som wandrar om nattena, han stöter sig; ty ljuset är icke i honom.

11. Detta talade han; och sedan sade han till dem: Lazarus, vår vän, sofwer; men jag går att uppväcka honom af sömnen.

12. Då sade hans Lärjungar: Herre, sofwer han, så warder det bättre med honom.

13. Men Jesus talade om hans döds; och de mente, att han hade talat om leflamlig sömn.

14. Så sade då Jesus uppenbarliga: Lazarus är döds.

15. Och jag gläds för edra skull, att jag icke war der, på det I tro skolen; men låter oss gå till honom.

16. Då sade Thomas, som kallas Twilling, till Lärjungarna: Låt oss gå, att wi må dö med honom.

17. Då kom Jesus, och fann honom redo hafwa legat fyra dygn i grafwena.

18. Och war Bethanien icke långt ifrån Jerusalem, wid femton stadier wägs.

19. Och många af Ju-

darna woro komne till Martha och Maria, att de skulle hugswala dem öfwer deras broder.

20. När Martha hörde att Iesus kom, lopp hon emot honom; men Maria satt hemma.

21. Då sade Martha till Iesum: Herre, hade du varit här, hade min broder icke blifwit död.

22. Men jag wet ännu, att allt det du bedes af Gud, det warder Gud gifwandes dig.

23. Sade Iesus till henne: Din broder skall stå upp igen.

24. Sade Martha till honom: Jag wet, att han skall uppstå i uppståndelsen, på yttersta dagen.

25. Sade Iesus till henne: Jag är uppståndelsen och lifwet; hwilken som tror på mig, han skall lefwa, om han än död blefwe;

26. Och hwar och en som lefwer, och tror på mig, han skall icke dö ewinwerliga; tror du det?

27. Sade hon till honom: Ja, Herre; jag tror, att du äst Kristus, Guds

Son, som komma skulle i werldena.

28. Och när hon detta hade sagt, gick hon bort, och kallade Maria, sina syster, lönliga, och sade: Mästaren är kommen, och kallar dig.

29. När hon det hörde, stod hon straxt upp, och kom till honom.

30. Ty Iesus war icke än då kommen in i byn; utan war på samma rum, der Martha hade kommit emot honom.

31. Då nu Judarna, som med henne woro i huset, och hugswalade henne, sågo Maria, att hon stod hasteliga upp och gick ut, följde de henne, och sade: Hon går till grafwena, att hon skall gråta der.

32. Då Maria kom dit som Iesus war, och såg honom, föll hon till hans fötter, och sade till honom: Herre, hade du varit här, wore min broder icke död.

33. När Iesus såg henne gråta, och Judarna, som woro komne med henne, och gråta, förbittrade han sig i Andanom, och bedröfwades i sig sjelf;

34. Och sade: Svar laden J honom? Sade de till honom: Herre, kom och se.

35. Och Jesus gret.

36. Då sade Judarna: Si, huru lär hade han honom!

37. Men somlige af dem sade: Kunde icke han, som öppnade dens blindas ögon, hafwa så gjort, att denne icke hade blifwit död?

38. Då förbittrades åter Jesus i sig sjelf, och kom till grafvorna. Och det war en kula; och en sten lagd deruppå.

39. Sade Jesus: Läger bort stenen. Sade till honom Martha, hans syster som död war: Herre, han luktar redo; ty han hafwer varit död i fyra dygn.

40. Jesus sade till henne: Sade jag icke dig, att, om du trodde, skulle du få se Guds härlighet?

41. Då togo de stenen bort af rummet, der den döde lagder war. Och Jesus hof upp sin ögon, och sade: Fader, jag tackar dig, att du hafwer hört mig.

42. Dock wet jag, att du hörer mig alltid; men

för folkets skull, som här omkring står, säger jag det, på det de tro skola, att du mig sändt hafwer.

43. Och då han det sagt hade, ropade han med hög röst: Lazare, kom ut.

44. Och han, som död war, kom ut, bunden om händer och fötter med svepekläde; och hans ansigte war fördräkt med en swetteduk. Jesus sade till dem: Öfser honom, och låter honom gå.

45. Då trodde många af Judarna på honom, som komne woro till Maria, och sågo det Jesus gjorde.

46. Men somlige gingo bort till de Phariseer, och sade dem hwad Jesus hade gjort.

47. Då församlade de öfwerste Presterna och Phariseerna ett Råd, och sade: Hwad göra wi? Ty denne mannen gör mång tecken.

48. Såte wi honom så blifwa, då tro alle på honom; och de Romare komma, och taga bort vårt land och folk.

49. Men en af dem, wid namn Calphas, som war öfwerste Prest på det

året, sade till dem: J werten intet;

80. Ej heller besinnen J, att oß är bättre att en man döer för folket, än allt folket skulle förgås.

81. Det sade han icke af sig sjelf; men efter han war öfwerste Prest om det året, propheterade han; ty JEsus skulle dö för folket;

82. Och ej allenast för folket, utan att han församla skulle Guds barn, som förströdde woro.

83. Ifrå den dagen rådslogo de emellan sig, att de skulle döda honom.

84. Så wandrade nu icke JEsus mer uppenbarliga ibland Judarna; utan gick dådan i den landsändan wid ðkenen, i en stad som heter Ephrem; och wistades der med sina Lärjungar.

85. Och instundade då Judarnas Påska; och många gingo utaf landet upp till Jerusaleml, för Påska, att de skulle rena sig.

86. Då sökte de efter JEsus, och talades wid emellan sig, ståndande i templet: Swad synes eder, att han är icke kommen till högtidsdagen?

87. Och hade öfwerste Presterna och de Phariseer budit på, att hwilken som wistte hwar han wore, skulle han det kungöra, att de måtte gripa honom.

12. Capitlet.

JEsus smörjes, inrider, predikar om sin döb, om tro och otro.

Sex dagar för Påska kom JEsus till Bethanien, der Lazarus hade varit döb, den han uppväckte ifrå de döda.

2. Der gjorde de honom en nattward; och Martha tjente, men Lazarus war en af dem som med honom wid bord såto.

3. Då tog Maria ett pund smörjelse, af kosteligt oförfalskad t nardus, och smorde JEsu fötter, och torkade hans fötter med sitt hår; och huset uppfylldes med lukt af smörjelsen.

4. Då sade en af hans Lärjungar, Judas Simons Ischarioth, som honom förråda skulle:

5. Hwi wardt icke denna smörjelsen såld för trehundra penningar, och gifwet fattigom?

6. Det sade han, icke

att honom wårdade något om de fattiga; utan förty han war en tjuf, och hade punggen, och bar det gifwet wardt.

7. Då sade JEsus: Dåt henne blifwa; hon hafwer det bewarat till minis begrafsvelses dag.

8. Ty J hafwen alltid fattiga när eder; men mig hafwen J icke alltid.

9. Så förnam mycket folk af Judarna, att han war der; och kommo dit, icke allenast för JEsu skull, utan ock att de skulle se Sazarum, den han uppväckt hade ifrå de döda.

10. Då rådflogo de öfwerste Presterna, att de ock skulle dräpa Sazarum;

11. Ty många af Judarna gingo bort för hans skull, och trodde på JEsum.

12. Dagen derefter, när folket, som då mycket kommet war till högtidsdagen, hörde att JEsus kom till Jerusaleml;

13. Dago de palmawistar, och gingo ut emot honom, och ropade: Hosanna! Wälsignad han som kommer i Herrens Namn, Israels Konung.

14. Och så JEsus ena åsinno, och satte sig derupå; såsom skrifwet är:

15. Råds icke, du dotter Zion; si, din Konung kommer, sittandes på en åsinnos fåla.

16. Detta förstodo hans Lärjungar icke med det första; utan då JEsus war förklarad, kommo de ihåg, att detta war skrifwet om honom, och att de hade detta gjort honom.

17. Wittnade ock folket om honom, som med honom varit hade, när han kallade Sazarum utaf grafwene, och wäckte honom upp ifrå de döda.

18. Fördenskull kom ock folket emot honom, att de hörde, han hade gjort det tecknet.

19. Då sade Phariseerna emellan sig: J sen, att J intet kunnen skaffa; si, hela werlden löper efter honom.

20. Woro ock någre Greker, af dem som upparne woro att tillbedja i högtideue;

21. De gingo till Philippum, som war af Bethsaida i Galileen; och bådo

honom, sägande: Herre, vi vilje se Jesum.

22. Phillippus kom, och sade det för Andreas; Andreas och Phillippus sade det åter till Jesum.

23. Jesus svarade dem, sägandes: Tiden är kommen, att människones Son skall warda förklarad.

24. Sannerliga, sannerliga säger jag eder, utan hwetekornt, som faller i jordena, warder dödt, så blifwer det allena; men warder det dödt, så bär det mycken frukt.

25. Hvilken som älskar sitt lif, han skall mista det; och hwilken som hatar sitt lif i denna werldene, han skall behålla det till ewinnerligt lif.

26. Den mig tjenar, han följ mig; och hwar jag är, der skall också min tjenare vara. Hvilken mig tjenar, honom skall min Fader ära.

27. Nu är min själ beröfwad; och hwad skall jag säga? Fader, hjälp mig utu denna stundene. Dock är jag fördensfull kommen till denna stundena.

28. Fader, förklara ditt

Namn. Då kom en röst af himmelen, och sade: Jag hafwer det förklarad; och skall ännu förklarad.

29. Folket, som stod och hörde det, sade: Det war en torbödn. Somlige sade: En Ängel talade med honom.

30. Svarade Jesus, och sade: Denna rösten kom icke för mina skull, utan för edra skull.

31. Nu går domen öfwer denna werldena; nu skall denna werldenes Förste utkastas.

32. Och om jag warder upphöjd ifrå jordene, skall jag draga alla till mig.

33. Men det sade han, till att beteckna med hwad dödd han dö skulle.

34. Svarade honom folket: Vi hafwa hört af lagen, att Christus blifwer ewinnerliga; huru säger då du, människones Son måste upphöjas? Ho är denne människones Son?

35. Då sade Jesus till dem: Än är Jesuset med eder till en kort tid; wandrer medan I hafwen Jesuset, att mörkret begriper eder icke. Hvilken som wandrar

I mörkret, han wet icke hwart han går.

36. Medan J hafwen Ejsuset, tror på Ejsuset, att J mån blifwa Ejsusens barn. Detta sade JEsus; och gick bort, och dolde sig för dem.

37. Och ändock han gjorde så mång tecken för dem, likwål trodde de intet på honom;

38. Att det talet skulle fullkomnas, som Esaias Propheeten sagt hade: HErrre, ho tror wår predikan; och hwem är HErrans arm uppenbarad?

39. Dersföre kunde de icke tro; ty Esaias hafwer åter sagt:

40. Han hafwer förblindat deras ögon, och förhärdt deras hjerta; att de icke skola se med ögonen, och icke förstå med hjertat, och omvända sig, att jag måtte hela dem.

41. Detta sade Esaias, när han såg hans härlighet, och talade om honom.

42. Dock likwål trodde ock många af de öfwersta på honom; men de bekände det icke, för de Phariseers

skull, att de icke skulle utkastas af Synagogen.

43. Ty de höllo mer af menniskors pris, än af Guds pris.

44. Då ropade JEsus, och sade: Den som tror på mig, han tror icke på mig, utan på honom som mig sändt hafwer.

45. Och den mig ser, han ser honom som mig sändt hafwer.

46. Jag är kommen i werldena för ett Ejsus, att hwar och en, som tror på mig, skall icke blifwa i mörkret.

47. Och hwilken som hör min ord, och icke tror, icke dömer jag honom; ty jag är icke kommen till att döma werldena; utan att jag skall frälssa werldena.

48. Hwilket mig föraktar, och tager icke min ord, han hafwer den honom döma skall; det talet, jag talat hafwer, skall döma honom på yttersta dagen.

49. Ty jag hafwer icke talat af mig sjelf; utan Fadren, som mig sändt hafwer, han hafwer budit mig hwad jag skall säga, och hwad jag skall tala.

50. Och jag wet, att hans bud är ewinnerligt lif; derföre, hwad jag talar, det talar jag såsom Fadren hafwer sagt mig.

13. Capitlet.

Fötterna twås. Sämja befallas.
Jude beta. Petri fall.

För Påskahögtiden, efter Jesu wisste att hans tid war kommen, att han gå skulle af denna werldene till Fadren, såsom han hade älskat sina, som woro i werldene, så älskade han dem uti ändan;

2. Och då Nattwarden war gjord, och djefwulen hade redo ingiftwit Jude Simons Ischarioth i hjertat, att han skulle förråda honom;

3. Wisste och Jesu, att Fadren hade allt gifwit honom i händer, och att han war utgången af Gudi, och gick till Gud;

4. Stod han upp af Nattwarden, och lade af kläden; och tog ett linnet kläde, och band om sig.

5. Sedan lät han waten i ett bäcken, och begynte två Därlungarnas fötter, och torkade med det linna

klädet, som han war ombunden med.

6. Så kom han då till Simon Petrus. Och han sade till honom: Herre, skulle du två mina fötter?

7. Jesu swarade, och sade till honom: Det jag gör, wetst du icke nu; här-efter skall du det så weta.

8. Petrus sade till honom: Aldrig skall du två mina fötter. Jesu swarade honom: Om jag icke twär dig, då hafwer du ingen del med mig.

9. Då sade till honom Simon Petrus: Herre, icke allenast mina fötter, utan ock händer och hufswud.

10. Jesu sade till honom: Den som twagen är, honom görs icke behof, utan att två fötterna; men han är all ren; och I ären rene, dock icke alle.

11. Ty han wisste hoden war, som honom: förråda skulle; derföre sade han: I ären icke rene alle.

12. Sedan han då hade twagit deras fötter, och tagit sin kläder på sig igen, och satt sig, sade han åter till dem: Wetten I hwad jag eder gjort hafwer?

13. J kallen mig Mästare och Herre; och J sägen rätt; ty jag är och så.

14. Hafwer nu jag, som är eder Herre och Mästare, twagit edra fötter, så skolen J och inbördes två hvarannars fötter.

15. Jag hafwer gifwit eder efterbönelse, att, såsom jag gjorde eder, så skolen J och göra.

16. Sannerliga, sannerliga säger jag eder, tjena-
ren är icke förmer än hans herre; icke är heller sändad-
bådet förmer än han, som
honom sändt hafwer.

17. Om J detta weten, salige ären J om J det gören.

18. Icke talar jag om eder alla; jag wet hvilka jag hafwer utkorat; men på det att Skriften skall war-
da fullkomnad: Den der äter bröd med mig, han trampade mig med sin fot.

19. Nu säger jag eder det, förr än det sker, att, när det är skedt, skolen J tro att det är jag.

20. Sannerliga, sannerliga säger jag eder, hvil-
ken som undfår den jag sän-
der, han undfår mig; men

hvilken som mig undfår, han undfår honom som mig sändt hafwer.

21. När JEsus hade detta sagt, wardt han be-
dröfwad i Andanom, och betygade, och sade: Sannerliga, sannerliga säger jag eder, att en af eder skall förråda mig.

22. Då sågo Lärjungarna hvar på annan, och woro tvehågsa, om hwem han talade.

23. Och war en af hans Lärjungar, som satt wid bordet intill JEsu bröst, den JEsus hade kär;

24. Till honom winkade Simon Petrus, att han fråga skulle, ho den war som han talade om.

25. När han nu låg intill JEsu bröst, sade han till honom: Herre, hvilken äret?

26. Swarade JEsus: Den äret, som jag räcker indoppade brödet. Och när han hade indoppat brödet, gaf han det Jude Simons Ischarioth;

27. Och efter den betan for Satan in i honom. Så sade då JEsus till honom: Det du gör, gör snart.

28. Men ingen af dem, som wisd bordet såto, förstod, till hwad han sade honom det.

29. Ty somlige mente, efter Judas hade pungen, att JEsus hade sagt honom: Köp hwad behof görs till högtidsdagen; eller, att han skulle gifwa de fattiga något.

30. När han då tagit hade den betan, gif han straxt ut; och det war natt.

31. Då han war utgången, sade JEsus: Nu är menniskones Son förklarad, och Gud är förklarad i honom.

32. Är nu Gud förklarad i honom, så skall ock Gud förklara honom i sig sjelfswom, och skall snart förklara honom.

33. Kära barn, jag är ännu en liten tid när eder; J skolen söka mig; och såsom jag sade Judomen: Dit jag går, kunnen J icke komma; så säger jag ock nu eder.

34. Ett nytt bud gifwer jag eder, att J älsken eder inbördes, såsom jag hafwer älskat eder; på det J ock skolen älska eder inbördes.

35. Deras skola alle förstå, att J ären mine lärjungar, om J hafwen kärlek inbördes.

36. Då sade Simon Petrus till honom: Herre, hwart går du? Swarade honom JEsus: Dit jag går, kan du nu icke följa mig; men här efter skall du följa.

37. Sade Petrus till honom: Herre, hwi kan jag icke nu följa dig? Mitt lif will jag låta för dig.

38. JEsus swarade honom: Skulle du låta ditt lif för mig? Sannerliga, sannerliga säger jag dig; hanen skall icke gala, förr än du hafwer tre resor nekat mig.

14. Capitlet.

Jesu döds nytta. Ero, kärlet. bönn. Den Helge Ande. Rätt friid.

Och han sade till sina lärjungar: Edert hjerta ware icke bedröfwadt; tron J på Gud, så tror ock på mig.

2. J mins Faders hus äro många boningar; om så icke wore, säger jag dock eder, att jag går bort, till att bereda eder rum.

3. Och om jag än går bort, till att bereda eder rum, skall jag likväl komma igen, och taga eder till mig; att, hwar jag är, der skolen I och wara.

4. Och hwart jag går, weten I, och wägen weten I.

5. Thomas sade till honom: Herre, wi wete icke hwart du går; och huru kunne wi weta wägen?

6. Jesus sade till honom: Jag är wägen, sanningen och lifwet; ingen kommer till Fadren, utan genom mig.

7. Känden I mig, så känden I ju och min Fader; och nu kårnen I honom, och hafwen sett honom.

8. Philippus sade till honom: Herre, låt oss se Fadren, så hafwe wi nog.

9. Sade Jesus till honom: Jag är så lång tid när eder, och du kårner mig icke; Philippe, den mig ser, han ser Fadren; och huru säger du: Dåt oss se Fadren?

10. Tror du icke, att jag är i Fadrenom, och Fadren i mig? Orden, som jag talar till eder, talar jag icke

af mig sjelf; Fadren, som är i mig, han gör gerningarna.

11. Tror mig, att jag är i Fadrenom, och Fadren i mig; eljest, tror mig för gerningarnas skull.

12. Sannerliga, sannerliga säger jag eder, den der tror på mig, de gerningar som jag gör, skall och han göra; och skall göra större än dessa; ty jag går till Fadren.

13. Och allt det I bedjen i mitt Namn, det skall jag göra; på det att Fadren skall prisad warda i Sonenom.

14. Hwad I bedjen i mitt Namn, det skall jag göra.

15. Ålfken I mig, så håller min bud.

16. Och jag skall bedja Fadren, och han skall gifwa eder en annan Hugswalare, att han skall blifwa när eder ewinnerliga;

17. Sanningenes Anda, den werlden icke kan undfå; ty hon ser honom icke, och kårner honom icke; men I kårnen honom; ty han blifwer när eder, och skall wara i eder.

18. Jag skall icke låta eder vara faderlösa; jag skall komma till eder.

19. Nu är en liten tid, och werlden ser mig icke mer. Men I skolen se mig; ty jag lefwer; I skolen och lefwa.

20. På den dagen skolen I förstå, att jag är i minom Fader; och I i mig, och jag i eder.

21. Den min bud hafwer, och håller dem, han är den mig älskar; och den mig älskar, han skall warda älskad af minom Fader; och jag skall älska honom, och honom skall jag uppenbara mig.

22. Sade till honom Judas, icke den Ischarioth: Herre, hwad är det då, att du skall uppenbara dig oss, och icke werldene?

23. Svarade Jesus, och sade till honom: Den mig älskar, han warder hållandes min ord, och min Fader skall älska honom; och wi skole komma till honom, och blifwa boende när honom.

24. Men den mig icke älskar, han håller icke min ord; och det ordet I hören,

är icke mitt, utan Fadrens, som mig sändt hafwer.

25. Detta hafwer jag talat till eder, medan jag hafwer varit när eder.

26. Men Hugswalaren, den Helge Ande, hwilken Fadren skall sända i mitt Namn, han skall lära eder all ting, och påminna eder allt det jag eder sagt hafwer.

27. Friden låter jag eder; min frid gifwer jag eder; icke gifwer jag eder, såsom werlden gifwer. Edart hjerta ware icke bedröfwadt, ej heller rädes.

28. I hörden, att jag sade eder: Jag går bort, och kommer åter till eder. Haden I mig kär, då gladens I ju, att jag sade: Jag går till Fadren; ty Fadren är större än jag.

29. Och nu sade jag eder det, förr än det sker, att I tro skolen, när det skedt är.

30. Härefter talar jag icke mycket med eder; ty denna werldenes Förste kommer, och i mig hafwer han intet.

31. Men på det att werlden skall förstå, att jag hafwer Fadren kär, och så gör

som Fadren mig budit hafwer, står upp, låter of gå pådan.

15. Capitlet.

Ermaning till beständighet i tro, kärlek, tålmod.

Jag är ett saart winträ, och min Fader är en vingårdsman.

2. Hwar och en gren i mig, som icke bär frukt, den tager han bort; och hwar och en, som bär frukt, den rensar han, att han mer frukt bära skall.

3. Nu ären I rene, för det talå skall, som jag hafwer talat med eder.

4. Blifwer i mig, och jag i eder; såsom grenen kan icke bära frukt af sig sjelf, med mindre han blifwer i winträt, så kunnen icke heller I, utan I blifwen i mig.

5. Jag är winträt, I ären grenarna; den som blifwer i mig, och jag i honom, han bär mycken frukt; ty mig förutan kunnen I intet göra.

6. Hvilken som icke blifwer i mig, han skall bortkastas, såsom en gren, och förtorkas; och man binder

dem samman, och kastar i elden, och de brinna.

7. Om I blifwen i mig, och min ord blifwa i eder, allt det I wiljen, mågen I bedas, och det skall ske eder.

8. Derutinnan är min Fader prisad, att I bären mycken frukt, och warden mine Lärjungar.

9. Såsom Fadren hafwer älskat mig, så hafwer jag of älskat eder; blifwer i min kärlek.

10. Om I hållen min bud, så blifwen I i minom kärlek; såsom of jag hafwer hållit mins Faders bud, och blifwer i hans kärlek.

11. Detta hafwer jag talat till eder, att min glädje skall blifwa i eder, och edor glädje fullkommen warda.

12. Detta är mitt bud, att I skolen älska eder inbördes, såsom jag hafwer älskat eder.

13. Ingen hafwer större kärlek, än att en låter sitt lif för sina wänner.

14. I ären mina wänner, om I gören hwad jag bjuder eder.

15. Härefter säger jag icke att I ären tjenare, ty

tjenaren wet icke hwad hans herre gör; men wänner hafwer jag kallat eder, ty allt det jag hafwer hört af minom Fader, hafwer jag lungsort eder.

16. J hafwen icke utforat mig; men jag hafwer utforat eder, och tillskickat eder, att J skolen gå, och göra frukt, och edor frukt skall blifwa; på det att hwad J bedjen Fadren i mitt Namn, det skall han gifwa eder.

17. Detta bjuder jag eder, att J älsken eder inbördes.

18. Om werlden hatar eder, så weter, att hon hafwer hatat mig förr än eder.

19. Woren J af werldene, så älskade werlden det hennes wore; men efter det J icke ären af werldene, utan jag hafwer eder utwalt ifrå werldene, derföre hatar werlden eder.

20. Kommer ihåg min ord, som jag hafwer sagt eder: Tjenaren är icke förmer än hans herre; hafwa de förföljt mig, så skola de och förfölja eder; hafwa de

hållit min ord, så warda de och hållande edor.

21. Men allt detta skola de göra eder för mitt Namns skull; ty de känna icke honom, som mig sändt hafwer.

22. Hade jag icke kommit, och talat med dem, så hade de icke synd; men nu hafwa de ingen ursäkt för sina synd.

23. Den mig hatar, han hatar och min Fader.

24. Hade jag icke gjort de gerningar ibland dem, som ingen annar gjort hafwer, så hade de icke synd; men nu hafwa de sett det, och hata dock både mig och min Fader.

25. Dock är det skedt, att det talet fullkomnas skall, som i deras lag skrifwet är: De hafwa hatat mig utan sak.

26. Men när Hugswalaren kommer, den jag skall sända eder af Fadrenom, sanningenes Ande, som utgår af Fadrenom, han skall bära wittnesbörd om mig.

27. J skolen och desliques wittna; ty J hafwen varit med mig af begynnelsen.

16. Capitlet.

Christnas twång. Christi bortgång. Den Helge Andes ämbete.

Detta hafwer jag sagt eder, på det I icke skolen förargas.

2. De skola utskjuta eder af Synagogorna; men den tid skall komma, att den eder dräper, skall mena sig göra Gudi tjenst dermed.

3. Och detta skola de göra eder; ty de känna icke Fadren, ej heller mig.

4. Men detta hafwer jag sagt eder, att, när den tiden kommer, skolen I komma ihåg, att jag hafwer det sagt eder. Detta hafwer jag icke sagt eder af begynnelsen; ty jag war med eder.

5. Men nu går jag till honom, som mig sändt hafwer; och ingen af eder spør mig, hwart jag går.

6. Men efter det jag hafwer detta sagt eder, är edart hjerta wordet fullt med be-
dröfwelse.

7. Dock säger jag eder sanningen: Eder är nyttigt, att jag bortgår; ty om jag icke bortgår, kommer icke Hugswalaren till eder; men

går jag bort, så skall jag sända honom till eder.

8. Och när han kommer, skall han straffa werldena för synd, och för rättfärdighet, och för dom.

9. För synd; ty de tro icke på mig.

10. Men för rättfärdighet; ty jag går till Fadren, och härester sen I mig intet

11. Men för dom; ty denna werldenes Förste är nu dömd.

12. Jag hafwer ännu mycket säga eder; men I kunnen det icke nu bära.

13. Men när han kommer, som är sanningenes Ande, han skall leda eder uti all sanning; ty han skall icke tala af sig sjelf; men hwad han hörer, det skall han tala, och det som icke skall, skall han förkunna eder.

14. Han skall prisa mig, ty af mino skall han taga, och förkunna eder.

15. Allt det Fadren hafwer, det är mitt; fördenskull sade jag, att han skall taga af mino, och förkunna eder.

16. Någon liten tid, och I sen mig intet; och åter en liten tid, och I fån se mig; ty jag går till Fadren.

17. Då sade någre af hans Därfjungar emellan sig: Hvad är det han säger oss? En liten tid, och I sen mig intet; och åter: En liten tid, och I fån se mig; och att jag går till Fadren?

18. Då sade de: Hvad är det han säger: En liten tid? Vi wete icke hvad han talar.

19. Då märkte Jesus, att de wille spörja honom, och sade till dem: Derom frågen I emellan eder, att jag sade: En liten tid, och I sen mig intet; och åter: En liten tid, och I fån se mig.

20. Sannerliga, sannerliga säger jag eder, I skolen gråta, och jämra eder; men werlden skall glädjas. I skolen warda bedröfwade; men edor sorg skall wändas i glädje.

21. När qwinnan föder barn, hafwer hon sorg; ty hennes stund är kommen; men när hon hafwer födt barnet, kommer hon sin bedröfwelse intet ihåg; ty hon gläds, att menniskan är född i werldena.

22. Så hafwen I och nu bedröfwelse; men jag

skall åter se eder, och edert hjerta skall glädjas, och ingen skall taga edor glädje ifrån eder.

23. Och på den dagen skolen I intet spörja mig. Sannerliga, sannerliga säger jag eder, allt det I bedjen Fadren i mitt Namn, skall han gifwa eder.

24. Härtill hafwen I icke bedit i mitt Namn; beder, och I skolen få, att edor glädje må warda fullkommen.

25. Detta hafwer jag talat till eder med förtäckt ord; den tid skall komma, att jag icke skall tala med eder med förtäckt ord, utan uppenbarliga skall jag förkunna eder om min Fader.

26. På den dagen skolen I bedja i mitt Namn; och jag säger icke eder, att jag skall bedja Fadren för eder.

27. Ty Fadren sjelf hafwer eder kär, efter det I hadn mig kär, och troden, att jag är utgången af Gudi.

28. Jag gick ut af Fadren, och kom i werldena; åter öfswergifwer jag werldena, och går till Fadren.

29. Sade hans Därfjun-

gar till honom: **Si**, nu talar du uppenbarliga, och säger inga förtäckt ord.

30. Nu wete wi, att du wetst all ting, och dig gbrs icke behof, att någor spör dig; dertfore tro wi, att du äst utgången af Gudi.

31. Svarade **Jesus** dem: Nu tron I?

32. **Si**, tiden tillstundar, och är redo kommen, att I warden förskingrade, hwar och en till sitt, och låten mig blifwa allena; men jag är icke allena; ty Fadren är med mig.

33. Detta hastwer jag talar med eder, att I skolen hafwa frid i mig; i werldene hastwen I twång; men wader wid en god tröbst, jag hastwer öfwerwunnit werldena.

17. Capitlet.

Christus beder för sig, Särjungarna och församlingen.

Detta talade **Jesus**, och lyfte upp sin högon till himmelen, och sade: **Fader**, stunden är kommen; förklara din Son, att din Son förklarar och dig.

2. Såsom du hastwer gifwit honom magt öfwer allt

lätt, att allom dem, som du hastwer honom gifwit, skall han gifwa ewinnerligt lif.

3. Och detta är ewinnerligt lif, att de känna dig allena sannan Gud, och den du sändt hastwer, **Jesus** Christum.

4. Jag hastwer förklarar dig på jordene; jag hastwer fullbordat det werk, som du mig gifwit hastwer, att jag göra skulle.

5. Och nu, **Fader**, förklara du mig när dig sjelfwom, med den klarhet, som jag hade när dig, förr än denna werlden war.

6. Jag hastwer uppenbarat ditt Namn menniskomen, som du hastwer mig gifwit af werldene; de woro dine, och du hastwer gifwit mig dem, och de hafwa hållit din ord.

7. Nu hafwa de förstått, att allt det du mig gifwit hastwer, är af dig.

8. Ty de ord du hastwer mig gifwit, hastwer jag gifwit dem, och de togo wid dem; och hafwa sannerliga förstått, att jag är utgången af dig, och hafwa trott, att du mig sändt hastwer.

9. Jag beder för dem;

för werldene beder jag icke, utan för dem som du hafwer mig gifwit; ty de äro dine.

10. Och allt mitt är ditt, och ditt är mitt; och jag är förklarad i dem.

11. Och nu är jag icke mer i werldene; men de äro i werldene, och jag kommer till dig. Helge Fader, förwara, genom ditt Namn, dem som du mig gifwit hafwer, att de blifwa ett, såsom och wi.

12. När jag war med dem i werldene, förwarade jag dem i ditt Namn; dem du mig gifwit hafwer, hafwer jag förwarat, och ingen af dem är borttappad, utan det förlorade barnet, att Skriften skulle fullbordas.

13. Nu kommer jag till dig, och talar detta i werldene; på det de skola hafwa mina fullkomliga glädje i sig.

14. Jag hafwer fått dem din ord, och werlden hafwer hatat dem, efter de icke äro af werldene; såsom och jag icke är af werldene.

15. Sike beder jag, att du skall taga dem af werl-

dene; utan att du förwarar dem ifrån ondo.

16. De äro icke af werldene; såsom och jag icke är af werldene.

17. Helga dem i dine sanning; ditt tal är sanning.

18. Såsom du hafwer mig sändt i werldena, så hafwer och jag sändt dem i werldena.

19. Och jag helgar mig sjelf för dem; att de skola och warda helgade i sanningene.

20. Men icke beder jag allenast för dem; utan och för dem, som genom deras ord skola tro på mig;

21. Att de skola alle wara ett, såsom du, Fader, i mig, och jag i dig; att de och skola wara ett i oss, på det att werlden skall tro, att du hafwer mig sändt.

22. Och jag hafwer gifwit dem den härlighet, som du mig gifwit hafwer; att de skola wara ett, såsom och wi ärom ett;

23. Jag i dem, och du i mig; att de skola wara fullkomne uti ett; och att werlden skall förstå, att du mig sändt hafwer, och alla

skade dem, såsom du och mig älskade.

24. Fader, jag vill, att der jag är, skola och de wara med mig, som du mig gifwit hafwer; att de skola se mina härlighet, den du mig gifwit hafwer; ty du hafwer älskat mig, förre än werlden war skapad.

25. Rättwisa Fader, werlden hafwer icke känt dig; men jag hafwer känt dig; och desse hafwa förstått, att du mig sändt hafwer.

26. Och jag hafwer kungsjort dem ditt Namn, och skall kungbrat; på det att den kärlek, som du hafwer älskat mig med, skall wara i dem, och jag i dem.

18. Capitlet.

Christus lider i brtagården, hos Caiapham och Pilatum.

Då Iesus hade detta sagt, gick han ut med sina Lärjungar, öfwer den bakken Kedron; der war en brtagård, i hwilken han ingick, och hans Lärjungar.

2. Så wiste och Judas, som förrådde honom, rummet; ty Iesus plögade ofta komma dit med sina Lärjungar.

3. Då nu Judas hade tagit med sig skaran, och de öfwersta Presternas och Pharisieernas tjenare, kom han dit med lyktor, och böss, och wärjor.

4. Och efter Iesus wiste allt det honom wedersaras skulle, gick han fram, och sade till dem: Hvem söken I?

5. Svarade de honom: Iesum af Nazareth. Sade Iesus till dem: Jag äret. Stod och Judas, som honom förrådde, med dem.

6. När han då sade till dem: Jag äret; stego de tillrygga, och föllo till jorden.

7. Då sporde han dem åter till: Hvem söken I? De sade: Iesum af Nazareth.

8. Iesus svarade: Jag sade eder, att det är jag; söken I mig, så låter dessa gå.

9. På det de ord skulle warda fullkomnad, som han sagt hade: Af dem du mig gifwit hafwer, borttappade jag ingen.

10. Då hade Simon Petrus ett swärd, och drog det ut, och högg till öfwer-

sta Prestens dräng, och högg hans högra öra af; och war drängsens namn Malchus.

11. Då sade JEsus till Petrum: Stick ditt swärd i skidona; skall jag icke dricka den kalken, som min Fader mig gifwit hastwer?

12. Men skaran, och höfwitsmannen, och Judarnas tjenare togo fatt på JEsum, och bundo honom;

13. Och ledde honom bort, först till Hannas; ty han war Caiphas swär, hvetellen i det året war öfwerste Prest.

14. Och Caiphas war den som hade gifwit Judomen rådet, att det war nyttigt, att en menniska dödde för folket.

15. Och följde Simon Petrus JEsum, och en annan Lärjunge; den samme Lärjungen war känd med öfwersta Presten, och gick in med JEsu i öfwersta Prestens palats.

16. Men Petrus stod utanför dörrene. Då gick den andre Lärjungen ut, som känd war med öfwersta Presten, och talade med dörrawårdinnan, och hade Petrum in.

17. Då sade dörrawårdinnan till Petrum: Äst icke och du af denna mansjené Lärjungar? Han sade: Jag är det icke.

18. Men drängarna, och tjenarena, som hade gjort en koleld, ty det war kallt, stodo och wärmdo sig; med dem stod och Petrus, och wärmdo sig.

19. Då sporde öfwerste Presten JEsum om hans Lärjungar, och om hans lärdom.

20. JEsus swarade honom: Jag hafwer uppenbarliga talat för werldene; jag hafwer alltid lärt i Synagogon, och i templet, der alle Judar komma tillsammans; och hemliga hafwer jag intet talat.

21. Hwi spør du mig? Spör dem till, som hört hafwa, hwad jag hafwer talat till dem; si, de weta hwad jag hafwer sagt.

22. När han detta sade, gaf en af tjenarena, som der när stodo, JEsu en kändpust, sägandes: Skall du så swara öfwersta Presten?

23. JEsus swarade honom: Hafwer jag illa talat, så vittna om ondt; men

hafwer jag wäl talat, hwil får du mig?

24. Och Hannas hade fändt honom bundnan till öfwersta Presten Caiphas.

25. Men Simon Petrus stod och wärnde sig. Då sade de till honom: Äst icke ock du af hans Lärjungar? Han nekade, och sade: Jag är det icke.

26. Då sade till honom en af öfwersta Prestens tjenare, dens frände, som Petrus hade huggit örat af; Säg icke jag dig med honom i örtagården?

27. Då nekade åter Petrus det; och straxt gol hanen.

28. Då ledde de Jesum ifrån Caiphas inför Rådhuset; och det war om morgonen; och de gingo icke in i Rådhuset, att de icke skulle warda besmittade, utan att de måtte äta Påskalambet.

29. Då gick Pilatus ut till dem, och sade: Hvad klagomål hafwen I emot denna mannen?

30. Då swarade de, och sade till honom: Wore han icke en ogerningsman, så hade wi icke öfwerantwardat dig honom.

31. Då sade Pilatus till dem: Lager I honom, och dömer honom efter eder lag. Då sade till honom Judarna: Öf är icke lösligt att döda någon;

32. På det Jesu tal skulle fullkomnas, som han sagt hade, då han gaf tillkänna, med hwad död han dö skulle.

33. Då gick Pilatus åter in i Rådhuset, och kallade Jesum, och sade till honom: Äst du Judarnas Konung?

34. Jesus swarade: Säger du det af dig sjelf, eller hafwa andre sagt dig det om mig?

35. Pilatus swarade: Icke är jag en Jude; ditt folk, och de öfwerste Presterna, hafwa dig mig öfwerantwardat; hwad hafwer du gjort?

36. Jesus swarade: Mitt rike är icke af denna werldene; om mitt rike wore af denna werldene, då säktade ju mine tjenare derom, att jag icke worde Judomen öfwerantwardad; men mitt rike är icke hädan.

37. Då sade Pilatus till honom: Så äst du död

en Konung? Jesus swara-
de: Du säger det; jag är
en Konung; dertill är jag
född, och är dertill kommen
i werldena, att jag skall
wittna med sanningene.
Swar och en, som är af
sanningene, han hörer mina
röst.

38. Sade Pilatus till
honom: Swad är sanning?
Och när han det sagt ha-
de, gick han åter till Judar-
na, och sade till dem: Jag
finner ingen sak med honom.

39. I hafwen sedwänjo,
att jag skall gifwa eder en
lös om Påska; wiljen I
då icke, att jag skall gifwa
eder Judarnas Konung lös?

40. Åter ropade de alle,
och sade: Icke denna, utan
Barabbam. Och Barab-
bas war en röfware.

19. Capitlet.

Christus dömd, hudflängd, krönt,
korsfäst, dödd och begrafwen.

Då tog Pilatus Jesus,
och hudflängde honom.

2. Och krigsknektarna
wredo samman ena krono
af törne, och satte på hans
hufswud, och hängde ett pur-
purklåde på honom;

3. Och sade: Hel, Ju-

darnas Konung! Och gåf-
wo honom kindpustar.

4. Då gick åter Pilatus
ut, och sade till dem: Si,
jag hafwer honom ut till
eder, att I förstå skolen,
att jag finner ingen sak med
honom.

5. Då gick Jesus ut,
och bar ena törnekrono, och
ett purpurklåde. Och han
sade till dem: Si menni-
skan!

6. När de öfwerste Pre-
sterna och tjenarena sågo
honom, ropade de, och sade:
Korsfäst, korsfäst. Pilatus
sade till dem: Läger I ho-
nom, och korsfäster; ty jag
finner ingen sak med honom.

7. Judarna swarade ho-
nom: Wi hafwe lag, och
efter wår lag skall han dö;
ty han hafwer gjort sig sjelf
till Guds Son.

8. Då Pilatus hörde
det talet, fruktade han ännu
mer;

9. Och gick åter in i
Rådhuset, och sade till Je-
sum: Swadan äst du? Je-
sus swarade honom intet.

10. Då sade Pilatus
till honom: Talar du intet
med mig? Wetst du icke, att
jag hafwer magt att kors-
fästa

lästa dig, och hafwer magt att släppa dig?

11. Jesus svarade: Du hade ingen magt öfwer mig, wore hon dig icke gifwen ofswanester; fördenckull hafwer han större synd, som mig hafwer dig öfwerantwardat.

12. Och ifrå den tiden sökte Pilatus efter att gifwa honom lös; men Judarna ropade, och sade: Gifwer du honom lös, så äst du icke Kejsarens wän; ty den som sig gör till Konung, han är emot Kejsaren.

13. När Pilatus hörde det talet, hade han Jesus ut, och satte sig på domstolen, på det rum, som kallas Dithostrotos; på Ebreisko Gabbatha.

14. Och det war Påska tillredelsedag, wid sjette timman; och han sade till Judarna: Si, edar Konung.

15. Då ropade de: Tag bort, tag bort, korsfäst honom. Pilatus sade till dem: Skall jag korsfästa edar Konung? Svarade öfwerste Prejsterna: Wi hafwe ingen Konung, utan Kejsaren.

16. Då öfwerantwardade han honom dem, att han skulle korsfästas. Då togo de Jesus, och ledde honom bort.

17. Och han bar jti kors, och gick ut på det rum, som kallas hufwudskallaplatsen; på Ebreisko Golgatha.

18. Der korsfäste de honom, och två andra med honom, hwar på sina sids; och Jesus midt uti.

19. Då skref Pilatus en öfwerkrift, och satte på korset. Och war så skrifwet: Jesus af Nazareth, Judarnas Konung.

20. Denna öfwerkriftena läste många af Judarna; ty rummet, der Jesus war korsfäst, war hardt wid staden; och det war skrifwet på Ebreisko, och Grekisko, och Latin.

21. Då sade Judarnas öfwerste Prejster till Pilatum: Skrif icke, Judarnas Konung; utan, att han hafwer sagt: Jag är Judarnas Konung.

22. Pilatus svarade: Hvad jag hafwer skrifwit, det hafwer jag skrifwit.

23. Då nu krigsknektar-

na hade korsfäst JEsus, togo de hans kläder, och gjorde fyra delar, en del hvarjom krigsknekt, och fjortelen med; men fjortelen var icke sömmad, utan wirtad, ifrån öfwerst och allt igenom.

24. Då sade de emellan sig: Skärom honom icke sönder, utan kastom lott om honom, hwem han skall tillhöra; att Skriften skulle warda fullkomnad, som säger: De hafwa bytt min kläder emellan sig, och kastat iott på min fjortel. Och detta gjorde krigsknektarna.

25. Då stodo wid JEsu kors hans moder, och hans moders syster, Maria Cleophe hustru, och Maria Magdalena.

26. Och när JEsus fick se modrena, och Värjungen, den han älskade, der när ståndande, sade han till sina moder: Dwinna, si, din son.

27. Sedan sade han till Värjungen: Si, din moder. Och ifrå den tiden tog Värjungen henne till sig.

28. Sedan, efter JEsus wiste, att nu all ting woro fullkomnad, att Skriften

skulle fullbordas, sade han: Mig törster.

29. Då stod der ett käril, fullt med ättiko; och de uppfyllde en swamp med ättiko, och kringlade isop, och höllo det honom för munnen.

30. Då nu JEsus hade tagit ättikona, sade han: Det är fullkenadt; och böjde ned hufvudet, och gaf upp andan.

31. Men efter det war till redelsedagen, att kropparna icke skulle blifwa qwar på korset öfwer Sabbathen, ty samma Sabbathsdag war stor, bådo Judarna Pilatum, att deras ben skulle sönderslås, och de borttagas.

32. Då kommo krigsknektarna, och sönderflogo dens förstas ben, och dens andras, som war korsfäst med honom.

33. När de kommo till JEsus, och sågo honom allaredo wara död, flogo de icke hans ben sönder;

34. Utan en af krigsknektarna stack upp hans sido med ett spjut; och straxt gick ut blod och watten.

35. Och den detta såg, hafwer det wittnat, och hans

wittnesbörd är sant; och han wet, att han säger sant, på det I och tro skolen.

36. Och skedde detta, på det Skriften skulle fullbordas: I skolen intet ben sönderflå på honom.

37. Och åter säger en annor Skrift: De skola se, i hwem de stungit hafwa.

38. Derefter bad Pilatum Joseph af Arimathia, som war Jesu Lärjunge, dock löbligen, för Judarnas rädslos skull, att han måtte taga Jesu lekamen; och Pilatus tillstodde det. Alltså kom han, och tog Jesu lekamen.

39. Kom och deplikes Nicodemus, som tillföre hade kommit till Jesum om natten, och bar en blandning af myrrham och aloe, wid hundra pund.

40. Så togo de då Jesu lekamen, och svepte den i linkläder, med wälluktande krydder, såsom Judarna plåga begrawa.

41. Och war på det rummet, der han korsfäst war, en örtagård, och i örtagården en ny graf, der ännu ingen hade warit uti lagd;

42. Der lade de då Jesum, för Judarnas tillredsedags skull, efter grafwen war när.

20. Capitlet.

Christus uppstår, wisar sig för Maria, Lärjungomen, Thome.

På den ena Sabbathen kom Maria Magdalena om morgonen, då ännu mörkt war, till grafwena, och såg stenen wara bort af grafwene.

1. Då lopp hon, och kom till Simon Petrum, och till den andra Lärjungen som Jesus älskade, och sade till dem: De hafwa tagit Herren bort utaf grafwene, och wi wete icke hwart de hafwa lagt honom.

2. Då gick Petrus ut, och den andre Lärjungen, och kommo till grafwena.

3. Både lupo de tillika; och den andre Lärjungen lopp före, snarare än Petrus, och kom först till grafwena.

4. Och när han lutade sig ned, fick han se lakauen lagd; dock gick han icke in.

5. Så kom då Simon Petrus efter honom, och

gick in i grafvrena, och såg lakanen lagd;

7. Och swetteduken, som hade varit om hans hufvud, icke lagd när lakanen, utan affides i ett rum tillhopastvept.

8. Då gick ock den andre Lärjungen in, som förr war kommen till grafvrena, och såg det, och troddet.

9. Ty de förstodo icke än då Skriftena, att han skulle uppstå ifrå de döda.

10. Och Lärjungarna gingo åter tillhopa igen.

11. Men Maria stod och gret utansför grafvrena. Wid hon nu så gret, lutade hon sig in i grafvrena;

12. Och fick se två Änglar i hwit kläder, sittande, den ene wid hufvudet, och den andre wid fötterna, der de hade lagt Jesu lekamen.

13. De sade till henne: Kvinna, hwad gråter du? Sade hon till dem: De hafwa tagit bort min Herr; och jag wet icke hwart de hafwa lagt honom.

14. När hon detta sade, wände hon sig tillbaka, och fick se Jesum stådande; och wiste icke att det war Jesus.

15. Sade Jesus till henne: Kvinna, hwad gråter du? Hvem söker du? Hon mente, att det hade varit örtagårdsmästaren, och sade till honom: Herre, hafwer du burit honom bort? Säg mig hwart du hafwer lagt honom, och jag will tagan.

16. Jesus sade till henne: Maria. Då wände hon sig om, och sade till honom: Rabbuni; det är, Mästar.

17. Sade Jesus till henne: Kom icke wid mig; ty jag är icke ännu uppfaren till min Fader; men gäck till mina bröder, och säg dem: Jag far upp till min Fader, och edar Fader; och till min Gud, och edar Gud.

18. Maria Magdalena kom, och bådade Lärjungomen, att hon hade sett Herran, och att han hade sagt henne detta.

19. Men om aftonen, på den samma Sabbathen, då dörrarna woro lyfta, der Lärjungarna woro församlade, för Judarnas rådslos skull, kom Jesus, och stod midt ibland dem,

och sade till dem: Frid ware eder.

20. Och när han hade detta sagt, lät han dem se händerna, och sina sido. Då wordo Lärjungarna glade, att de sågo Herren.

21. Då sade Jesus åter till dem: Frid ware eder; såsom Fadren hafwer mig sändt, så sänder ock jag eder.

22. När han detta sagt hade, blåste han på dem, och sade till dem: Lager den Helga Anda;

23. Swillkom I förlåtten synderna, dem förlåttas de; och hwilkom I behållen dem, dem äro de behållna.

24. Men Thomas, en af de tolf, hwilken kallas Twilling, war icke med dem, när Jesus kom.

25. Då sade de andre Lärjungarna till honom: Vi sågom Herren. Sade han till dem: Utan jag ser hålen efter spikarna i hans händer, och stinger mitt finger i hålen efter spikarna, och stinger min hand i hans sido, tror jag det icke.

26. Och åtta dagar derefter wordo åter hans Lärjungar inne, och Thomas

med dem; då kom Jesus, wid dörrarna woro lyfta, och stod midt ibland dem, och sade: Frid ware eder.

27. Sedan sade han till Thomas: Räck hit ditt finger, och se mina händer, och räck hit dina hand, och sticl henne i mina sido; och war icke twifwelaktig, utan trogen.

28. Thomas swarade, och sade till honom: Min Herre, och min Gud.

29. Jesus sade till honom: Efter du såg mig, Thoma, tror du; salige äro de som icke se, och dock tro.

30. Gjorde ock Jesus mång annat tecken, i sina Lärjungars åsyn, som i denna bokene icke äro skrifna.

31. Men dessa äro skrifna, på det I tro skolen, att Jesus är Kristus, Guds Son; och att I, genom tron, skolen hafwa lif i hans Namn.

21. Capitlet.

Christus wid Galileista hafwet.

Derefter uppenbarade åter Jesus sig för Lärjungarna, wid Tiberias

haf; och uppenbarade han sig i så måtto:

2. Simon Petrus, och Thomas, som kallas Twilling, woro tillsammans, och Nathanael, som war af Cana i Galileen, och Zebedei söner, och två andre af hans Lärjungar.

3. Sade Simon Petrus till dem: Jag will gå och fiska. De sade till honom: Vi gåm ock med dig. De gingo ut, och stego straxt i båten; och i den natten fingo de intet.

4. Då nu morgon war, stod Iesus på strandene; dock wiste Lärjungarna icke, att det war Iesus.

5. Sade Iesus till dem: Barn, hafwen I något till mats? De swarade honom: Nej.

6. Då sade han till dem: Kast ut nätet på höggräsdona om båten, så war den I finnande. Då kastade de ut; och kom så mycken fisk, att de förmodde det icke draga.

7. Då sade den Lärjungan, som Iesus älskade, till Petrum: Herren äret. När Simon Petrus hörde, att det war Herren, band

han om sig kortelen, ty han war naken, och gaf sig i sjön.

8. Men de andre Lärjungarna kommo med båten; ty de woro icke långt ifrå landet, utan wid påf-tuhundrade alnar; och droggo fisknätet.

9. Och när de woro stignue på landet, sågo de der wara lagda glödd, och en fisk derpå, och brödd.

10. Iesus sade till dem: Tager hit af de fiskar, som I nu fingen.

11. Simon Petrus steg in, och drog nätet upp på landet, fullt med stora fiskar, hundrade femtio och tre; och ändock de woro så många, gick likwäl nätet icke sönder.

12. Sade Iesus till dem: Kommer, och äter. Och ingen af Lärjungarna djerfdes till att spörja honom: Ho äst du? efter de wiste, att det war Herren.

13. Då kom Iesus, och tog bröddet, och gaf dem; och fisken sammaledes.

14. Detta war nu tredje reson, att Iesus uppenbarades sinom Lärjungom, sedan han war uppstånden ifrå de döda.

15. Då de nu hade ätit, sade Jesus till Simon Petrum: Simon Jona, älskar du mig mer än dessa? Han sade till honom: Ja, Herre, du wetsst, att jag älskar dig. Sade han till honom: Föd min lamb.

16. Åter sade han till honom: Simon Jona, älskar du mig? Han sade till honom: Ja, Herre, du wetsst, att jag älskar dig. Sade han till honom: Föd min får.

17. Sade han till honom tredje reson: Simon Jona, älskar du mig? Petrus wardt bedröfwad, att han sade tredje reson till honom: Älskar du mig? och sade till honom: Herre, du wetsst all ting; du wetsst, att jag älskar dig. Sade Jesus till honom: Föd min får.

18. Sannerliga, sannerliga säger jag dig, när du wäst ung, omgjordade du dig sjelf, och gick hwart du wille; men då du warder gammal, skall du uträcka dina händer, och en annan skall omgjorda dig, och leda dig dit du icke will.

19. Men det sade han,

giffwandes tillkänna, med hwad dödd han skulle prisas Gud. Och då han hade detta sagt, sade han till honom: Följ mig.

20. Petrus wände sig om, och såg den Värjungan följa, som Jesus älskade; hwilken ock i Nattwarden låg intill hans bröst, och sade: Herre, hwilken är den dig förräder?

21. Då Petrus såg honom, sade han till Jesus: Herre, hwad skall då denne?

22. Sade Jesus till honom: Om jag wille att han skulle blifwa, tilldes jag kommer, hwad kommer det dig wid? Följ du mig.

23. Då gick ett tal ut ibland brödberna: Denne Värjungen dörr icke. Och Jesus sade icke till honom: Han dörr icke; utan, om jag wille, att han skulle blifwa, tilldes jag kommer, hwad kommer det dig wid?

24. Denne är den Värjungen, som vittnar här om, och den detta skrifwit hafwer; och wi wete, att hans wittnesbörd är sant.

25. Uro ock mång andor ting, som Jesus gfor-

de, hwilka om de, det ena icke kunna begripa de bbe- med det andra, skrefwas, ker, som skrifwas skulle: tror jag att werlden skulle Amen.

Ände på S. Johannis Evangelium.

Apostla Gerningar,

Af S. Luca beskrifna.

1. Capitlet.

Ehrifti himmelsfärd. Matthias wald.

Tillförene hafwer jag talat, min gode Theophilet, om allt det Jesu be- aynte både göra och lära;

2. Intill den dagen han upptagen wardt, sedan han Apostlomen, som han ut- walt hade, genom den Hel- ga Anda, hade gifwit be- fallning;

3. Hwilkom han och ef- ter sin pino betedde sig lef- wandes, med mångahanda bewisning, då han lät sig se af dem i fyratio dagar, och talade med dem om Guds rike.

4. Och då han hade för- samlat dem, bödd han dem, att de icke skulle gå utaf Jerusalem, utan förbida Fadrens löfte, der J af hört hafwen (sade han) af mig.

5. Ty Johannes döpte i watten; men J skolen döpte warda i dem Helga An- da, icke många dagar här- efter.

6. Då de nu församla- de woro, frågade de honom, sägande: Herre, skall du i denna tiden upprätta igen Israels rike?

7. Då sade han till dem: Det hörer icke eder till att tweta tid och stund, som Fa- dren hafwer satt i sine magt;

8. Men J skolen undfå dens Helga Andas kraft, som öfwer eder komma skall; och skolen wara min witt- ne i Jerusalem, och i hela Judeen och Samarien, och (sedan) intill jordenes ända.

9. Och när han detta sagt hade, wardt han i de- ras åsyn upptagen; och en sky tog honom bort utaf de- ras syn.

10. Och som de uppsågo i himmelen efter honom, wid han uppför; si, två män stodo när dem, klädde i hwiit kläder;

11. De der ock sade: I Gallileiske män, hwi stån I och sen upp i himmelen? Denne Jesus, som upptagen är ifrån eder i himmelen, han skall så komma, som I honom sett hafwen uppfara i himmelen.

12. Sedan gingo de till Jerusalem igen, ifrån berget som heter Oljoberget, hwilket ligger ifrån Jerusalem wid en Sabbaths reso;

13. Och då de inkommo, stego de upp i salen, der de stadigt bleswo, Petrus och Jacobus, Johannes och Andreas, Philippus och Thomas, Bartholomeus och Mattheus, Jacobus Alphei och Simon Zelotes, och Judas Jacobi.

14. Alle dese woro stadigt tillhopa, endrägtige i böner och förmanelse; samt med qwinnomer, och med Maria, Jesu moder, och med hans bröder.

15. Uti de dagar stod Petrus upp ibland lärjungarna, och sade; och war

hopen af namnen tillsamman wid tjugu och hundrade:

16. I män och bröder, den Skriften måste fullbordas, som den Helge Ande långo sagt hade genom Davids mun, om Judas, som deras ledsagare war som grepo Jesus.

17. Ty han war räknad i vårt tal, och hade fått med oss detta ämbetet.

18. Och han förwärfde en åker för orättfärdig lön; och upphängde sig, och remnade midt itu, och alle hans inelstwor gåfwo sig ut.

19. Och det är uppenbart wordet allom dem som bo i Jerusalem; så att den åkren kallas på deras mål Akeldama, det är, blods åker.

20. Ty det är skrifwet i Psalmboken: Deras hemman warde öde, och ingen ware, som deruti bor; och hans ämbete så en annar.

21. Så måste nu en af dessa män, som med oss varit hafwa, i allan den tid, som Herren Jesus ut och in gif med oss;

22. Ifrån Johannis dödpelse till den dagen att

han ifrån öf tagen wardt, med öf ett vittne warda till hans uppståndelse.

23. Och de satte två i walet, Joseph, som kallas Barsabas, med det wedernamnet Justus, och Matthiam;

24. Och bādo, och sade: Du Herre, som kanner allas hjerta, wisa ut, hwilken af dessa två du utwalt hafwer;

25. Att han skall få denna tjensten, och Apostlaämбетet, der Judas ifrå fallen är, att han skulle bortgå i sitt rum.

26. Och de kastade lott derom, och lotten föll på Matthiam; och han wardt räknad till de elofwa Apostlar.

2. Capitlet.

Den Helga Ande utgjutes. Petrus predikar. Tretusend omwände.

Och då Pingestdagen komnad war, woro de alle endrägteliga tillsammans.

2. Och war hastigt ett ödn af himmelen, såsom ett mäktigt stort wäder kom-

mit hade; och uppfylde allt huset, der de säto.

3. Och dem syntes önderdelada tungor, såsom af eld; och blef sittandes på hwar och en af dem.

4. Och de wordo alle uppfyllde af dem Helga Ande, och begynte till att tala med annor tungomål, efter som Anden gaf dem att tala.

5. Så woro i Jerusalem boende Judar, gudfruktige män af allahanda folk, som under himmelen är.

6. Då nu denna rösten skett hade, kom tillsammans mycket folk, och wordo förhåpne; ty de hörde dem tala hwar och en med sitt eget mål;

7. Och wordo alle förskräckte, och förundrade sig, sägande emellan sig: Si, äro icke alle dessa, som tala, Galileiske?

8. Huru höre wi då hwar och en sitt tungomål, der wi uti födde äre?

9. Parther och Meder, och Elamiter, och de som bo uti Mesopotamien, och i Judeen, och Cappadocien, Pontus och Asien;

10. Phrygien och Pamphylien, Egypten, och i de Stöfve landsänder wid Cyrenen, och de utländningar af Rom;

11. Judar och Profetyter, Greter och Araber; wi höre dem med våra tungor tala Guds dräpeliga verk.

12. Och försträckte de sig alle, och förundrade sig, sägande emellan sig: Hvad männ detta wilja vara?

13. Och somlige gjorde gåd af dem, och sade: Dessa äro fulle med fött win.

14. Då stod Petrus upp, med de elofwa, och hof upp sin röst, och talade till dem: I Judiske män, och I alle som bon i Jerusalem; detta skall eder wetterligt vara, och anammer min ord i edor öron.

15. Ty desse äro icke druckne, såsom I menen; efter det är tredje timmen på dagen;

16. Utan det är det som sagdt är genom Propheten Joel:

17. Och det skall ske uti de yttersta dagarna, säger Gud: Jag skall utgju-

ta af minom Anda öfwer allt kött och edre söner och edra dötrar skola prophetera; och edre ynglingar skola se syner, och edre äldste skola drömma drömmar.

18. Och öfwer mina tjenare, och öfwer mina tjenarinnor skall jag i de dagar utgjuta af minom Anda; och de skola prophetera.

19. Och jag skall gifwa under ofwan i himmelen, och tecken neder på jorden; blod och eld, och rökdamb.

20. Solen skall wändas i mörker, och månen i blod, förr än den store och uppenbarlige Herrens dag kommer.

21. Och skall ske, att hwar och en som åkallar Herrens Namn, han skall blifwa salig.

22. I män af Israel, hörer dessa orden: Jesum af Nazareth, den man, som när eder af Gudi bewisad är, med krafter, och under, och tecken, som Gud hafwer gjort genom honom ibland eder; såsom I och sjelfwe weten;

23. Honom, efter han af Guds betänkta råd och försyn utgifwen war, hafwen I tagit genom onda mäns händer, korsfäst och dödat.

24. Den hafwer Gud uppväckt, och lofat dödsens sweda; efter omöjligt war, att han skulle behållas af honom.

25. Ty David säger om honom: Jag hafwer alltid förefatt Herren för min ögon; ty han är mig på högra handene, att jag icke skall rörd warda.

26. Fördensfull är mitt hjerta gladt, och min tunga fröjdar sig; skall också mitt lött hwilas i förhoppning.

27. Ty du öfvergiftwer icke mina själ i helwete; och tillstäder icke att din Helige skall se förgängelse.

28. Du hafwer mig tungjort lifsens vägar; du skall uppfylla mig med fröjd för ditt ansigte.

29. I män och bröder, mar må fritt tala med eder om den Patriarchen David; han är dödd och begrafwen, och hans graf är när oss intill denna dag.

30. Efter han nu war en Prophet, och wiste att Gud hade lofwat honom med en ed att han af hans länds frukt skulle, efter lött, uppväcka Christum, till att sitta på hans säte;

31. Säg han det framföreat, och talade om Christi uppståndelse, att hans själ icke är öfvergiftwen uti helwete; icke heller hans lött hafwer sett förgängelse.

32. Denna Jesum hafwer Gud uppväckt; der wi alle wittne till äro.

33. Medan han nu med Guds högra hand upphöjd är, och löfte fått hafwer af Fadren om den Heliga Anda, hafwer han utgjutit detta I nu sen och hören.

34. Ty icke hafwer David uppfarit i himmelen; men han säger: Herren sade till min Herre, sätt dig på mina högra hand;

35. Tilldes jag nederlägger dina owänner dig till en fotapall.

36. Så skall nu hela Israels hus weta förwisso, att denna Jesum, som I korsfäst hafwen, hafwer

Gud gjort till en Herr
och Christ.

37. Då de detta hörde,
fingo de ett stung i hjertat;
och sade till Petrum, och
till de andra Apostlarna:
I mån och bröder, hwad
skole wi göra?

38. Sade Petrus till
dem: Öörer bättring, och
hwar och en af eder låte
sig döpa i Jesu Christi
Namn, till syndernas för-
låtelse; och I skolen und-
få den Helga Andas gåfwo.

39. Ty eder är löftet
gjordt, och edrom barnom,
och allom dem som fjerran
äro, hwilka Herren, wår
Gud, härtill kallandes war-
der.

40. Betygade han och
med mång annor ord, och
förmanade dem, sägandes:
Låter hjelpa eder ifrå detta
onda släktet.

41. De som då gerna
anammade hans tal, de
låt sig döpa; och kommo
till hopen, på den dagen,
wid tretusende själar.

42. Och blefwo de sta-
digt ståndande uti Apost-
larnas lärdom, och i delat-
tighet, och i bröds brytel-
se, och i böner.

43. Och en fruktan kom
uppå hwarjo och ena själ;
och mång under och tecken
gjordes af Apostlarna.

44. Och alle de, som
trodde, woro tillsammans,
och hade all ting menlig.

45. Sina egodelar och
häfwor sålde de, och dela-
de dem med alla, såsom
hwar och en behöfde.

46. Och hwar dag wo-
ro de stadigt och endrögte-
liga i templet; och bröto
bröd här och der i husen,
ätandes med hwarannan i
fröjd; och lofwade Gud i
deras hjertans ensaldighet.

47. Och de hade ynnest
när allt folket. Och Her-
ren föröklade hwar dag för-
samlingen med dem som sa-
lige wordo.

3. Capitlet.

En krympling botas. Predika-
om Christo.

Så gingo Petrus och Jo-
hannes tillhopa upp
i templet, wid bönestunden,
som war den nionde tim-
men.

2. Och der war en man,
ofärdig allt ifrå sine mo-
ders lif, som lät sig bära;
den satte de hwar dag för

dörrena åt templet, som het den sköna, att han skulle bedas almoso af dem som ingingo i templet.

3. Då han fick se Petrum och Johannem, att de wille gå in i templet, bad han dem om almoso.

4. Då såg Petrus på honom, med Johanne, och sade: Se på oss.

5. Då såg han på dem, förhoppandes att han skulle något få af dem.

6. Då sade Petrus: Silfwer och guld hafwer jag icke; men det jag hafwer, det gifwer jag dig: I Jesu Christi Nazareni Namn, statt upp, och gå.

7. Och tog honom wid högra handena, och reste honom upp; och straxt wordero hans fötter och ben städiga.

8. Han sprang upp, och stod, och gick, och följde dem in i templet; gick och i sprang hit och dit, prisandes Gud.

9. Då fick allt folket se honom, att han gick och lofwade Gud;

10. Och kände honom, att han war den samme, som plögade sitta efter al-

moso, wid den sköna dörrena för templet; och wordero fulle med undersamhet och förskräckelse, öfwer det honom wedersaret war.

11. Då nu denne mannen, som ofärdig warit hade, och helbregda gjord war, höll sig intill Petrum och Johannem, lopp allt folket till dem i förhuset, som kallas Salomons, och förundrade sig.

12. Då Petrus det såg, svarade han till folket: I mån af Israels, hwi undren I häruppå? Eller hwi sen I på oss, lika wist som wi af vår egen kraft eller förtjenst hade det åstadkommit, att denne hafwer fått sin gång?

13. Abrahams, och Isaacs, och Jacobs Gud, våra fäders Gud, hafwer förklarad sin Son Jesum, hwilken I öfwerantwardat hafwen, och förnekat insfr Pilatus, då han dömd, att han skulle gifwas lös.

14. Men I förnekaden den Helga och Rättfärdiga; och båden, att mandräparen skulle gifwas eder.

15. Och lifsens Första dräpen I. Den hafwer Gud

nu uppväckt ifrå de döda; till hwilket wi vittne äre;

16. Och hafwer genom trona på hans Namn, på denna, som I sen och kän- nen, stadfäst sitt Namn; och tron, som är genom honom, hafwer gifwit denna hans helbregda, i allas edra åsyn.

17. Nu, käre bröder, wet jag wäl, att I det gjort hafwen af sâkunnighet, så- som ock edre öfwerste.

18. Men Gud, som ge- nom alla sina Propheters mun föresagt hafwer, att Kristus skulle lida, han hafwer nu så fullbordat det.

19. Så bättre eder nu, och wänder eder om, på det edra synder måga afftra- pade warda;

20. Att wederqwickelsens tid då kommer för Her- rans ansigte, när han sän- dandes warder den eder nu tillförene predikad är, Jesum Christum;

21. Hwilken himmelen intaga måste, till den tid att igen upprättadt warder allt det Gud sagt hafwer, genom alla sina helga Pro- pheters mun, af werldenes begynnelse.

22. Ty Moses hafwer

sagt till fäderna: Herren, edar Gud, skall eder upp- wäcka en Prophet utaf edra bröder, såsom mig; honom skolen I höra i allt det han eder sägan- des warder.

23. Och det skall ske, att hwar och en ssäl, som icke hörer den Propheten, hon skall utkastas ifrå folket.

24. Och alle Propheter- na, ifrå Samuel, och sedan så många som talat hafwa, hafwa bådadt dessa dagarna.

25. I ären Propheter- nas och förbundsens barn, det Gud hafwer gjort med våra fäder, sägandes till Abraham: I dine säd skola all folk på jordene wälsig- nad warda.

26. Eder först och främst hafwer Gud uppväckt sin Son, Jesus, och sändt hu- nom till att wälsigna eder, att hwar och en af eder skulle sig omwända ifrå sine ondsko.

4. Capitlet.

Bärjungarna tagas fast, förhö- ras, hotas. Församlingenes bön, endragt.

Då de nu talade till folket, kommo dertill

Presterna, och föreståndaren i templet, och de Sadduceer;

2. Och togo det illa wid sig, att de lärde folket, och förkunnade, i Jesu, uppståndelsen ifrå de döda;

3. Och togo fatt på dem, och satte dem i häktelse, till annan dagen; ty det war redo astoneu.

4. Men många af dem, som orden hört hade, trodde; och wardt talet på männerna wid femtusend.

5. Så begaf det sig dagen derefter, att deras öfwerste och äldste, och Skriftlärde i Jerusalem;

6. Och Hannas öfwerste Prest, och Caiphas, och Johannes, och Alexander, och så många som woro af öfwersta Prestsläktet, församlade sig;

7. Och hade dem fram för sig, och frågade dem: Af hwad magt, eller i hwad namn, hafwen I detta gjort?

8. Petrus, full med den Helga Anda, sade till dem: I öfwerste för folket, och äldste i Israel;

9. Efter wi i dag blifwe dömda för denna wålgerningen på denna sjuka

mannen, genom hwilka han är helbregda worden;

10. Så skall det eder allom wetterligit wara, och allo Israels folke, att genom Jesu Christi Nazareni Namn, den I korsfäst hafwen, den Gud uppväckt hafwer ifrå de döda, står nu denne helbregda för eder.

11. Han är den stenen, som af eder, byggningsmännerna, förkastad är; och är worden en hörnsten;

12. Och i ingom androm är salighet; ty det är icke heller något annat Namn under himmelen menniskomen gifwet, i hwilko wi skole salige warda.

13. När de sågo sådana allwarlighet i Petro och Johanne, och funno dock, att de woro olärde och lekmän, förundrade de sig, och drogo känslö på dem, att de hade warit med Jesu.

14. Och mannen sågo de ständandes der när dem, som helbregda war gjorde; ty de kunde der intet emot säga;

15. Utan bödo dem gå ut af Rådet, och handlade sedan emellan sig;

16. Sägande: Hvad skole wi göra åt dessa män- nerna? Ty ett uppenbart tecken är gjordt af dem, och är kunnigt allom dem som bo i Jerusalem; och wi kunne icke neka det.

17. Men på det att det icke skall vidare utkomma ibland folket, wilje wi allwarliga förbjuda dem, att de häref- ter icke tala i detta Namnet för någro mennisko.

18. Och de kallade dem, och bödo, att de ingalunda mer tala eller lära skulle i Jesu Namn.

19. Då svarade Petrus och Johannes, och sade till dem: Om det är rättfärdigt för Gudi, att wi höre eder mer än Gud, derom mån J sjelfwe döma;

20. Ty wi kunne icke förtiga det wi sett och hört hafwe.

21. Då hotade de dem, och läto gå dem, intet fin- nandes huruledes de kunde pina dem, för folkets skull; ty alle prisade Gud för det som skedt war.

22. Ty mannen war öf- wer fyratio år, på hwilkom detta helbregda tecknet skedt war.

23. Sedan de läto dem gå, kommo de till sina, och kungjorde dem allt det de öfwerste Presterna och äldste till dem sagt hade.

24. Då de det hörde, upphofwo de endrägteliga sina röst till Gud, och sa- de: Herre, du äst Gud, som gjort hafwer himmel och jord, hafwet, och allt det som deruti är;

25. Du, som genom din tjenares Davids mun sagt hafwer: Hwi hafwa Öed- ningarna upprest sig, och folket tagit sig före det få- fängt är?

26. Jorderikes Konun- gar trädde tillhopa, och Förstarna församlade sig ihop, emot Herren, och emot hans Christ.

27. Sannerliga försam- lade sig emot din heliga Son, Jesum, den du smort hafwer, både Herodes, och Pontius Pilatus, med Öed- ningarna och Israels folk;

28. Till att göra hwat din hand och råd tillförenc beslutit hade, att ske skulle.

29. Och nu, Herre, se till deras trug, och gif dina tjenare, att de med alla tröst tala din ord;

30. Uttråkandes dina hand dertill, att sundhet, och tecken, och under många göras genom din helga Söns Jesu Namn.

31. Och då de bedit hade, rördes rummet, der de uti församlade woro; och de worde alle fulle af dem Helga Anda, och talade Guds ord med tröst.

32. Och uti hela hopen, som trodde, war ett hjerta och en själ; och ingen af dem sade något wara sitt af det han ägde; utan all ting woro dem menlig.

33. Och Apostlarna báro med stora kraft wittnesbörd till Herrens Jesu Christi uppståndelse; och stor nåd war öfwer dem alla.

34. Och ingen war heller ibland dem, som något fatades; ty så många, som åkrar eller hus ägde, de sålde dem, och báro wärdet för det som de sålt hade;

35. Och lade fram för Apostlarnas fötter; och delades hwarjom och enom, efter som honom behof war.

36. Men Josef, som ock kallades af Apostlarna Barnabas, det uttydt är,

hugswalelsens son, en Levit, bördig af Cypren;

37. Han hade en åker, den sålde han; och bar fram wärdet, och ladet för Apostlarnas fötter.

5. Capitlet.

Ananie dödd. Apostlarna fångslas, förlohas. Samaliels råd.

Men en man, benämnd Ananias, med Sapphira sin hustru, sålde sina ägor;

2. Och hade lagt affides något af wärdet, med sine hustrus wetskap; och en del bar han fram, och lade för Apostlarnas fötter.

3. Då sade Petrus: Anania, hwi hafwer Satanäs uppfyllt ditt hjerta, att du skulle ljuga för dem Helga Anda, och undstinga somt af wärdet för åkren?

4. Du hade wäl kunnat behållan, då du honom hade; och då han såld war, war han ock i ditt wäld. Swarföre hafwer du sådant företagit i ditt hjerta? Du hafwer icke ljugit för menniskor, utan för Gud.

5. Då Ananias hörde dessa orden, föll han ned, och gaf upp andan; och en

stor räddhåge kom öfver alla dem som detta hörde.

6. Då stodo unge män upp; togo honom af wagen, báro honom bort, och begrofwon.

7. Wid tre stunder der- efter kom ock hans hustru, och wiste icke hwad skedd war, och gick in.

8. Då swarade Petrus henne: Säg mig, hastwen I ock för så mycket sålt åren? Då sade hon: Ja, hafwe wi så.

9. Då sade Petrus till henne: Swarföre woren I öfwerens, att I skullen fresta Herrens Anda? Si, deras fötter, som hafwa begrafwit din man, äro för dörrene, och de skola ock straxt bära dig ut.

10. Och straxt föll hon ned för hans fötter, och gaf upp andan. Då gingo de unge män in, och funno henne död; och báro henne ut, och jordade henne när hennes man.

11. Och en stor räddhåge kom öfver hela församlingena, och öfver alla dem som detta hörde.

12. Och igenom Apostlarnas händer gjordes mång

tecken och under ibland folket; och de woro endragtliga alle uti Salomons förhus.

13. Men ingen annar djersdes gifwa sig intill dem; utan folket höll mycket af dem.

14. Och hopen warte mer till, af dem som trodde Heranom, både män och qwinnor;

15. Så att de utbáro på gatorna sjuka menniskor, och lade dem i sängar, och på bårar, att, då Petrus kom gångandes, måtte åtminstone hans skugga skygga på någon af dem.

16. Och församlade sig en stor hop af nästa städerna till Jerusalem, och förde dit sjuka, och de som besatte woro med de oreo andar; och de wordo alle helbregda.

17. Då stod den öfwerste Presten upp, och alle de med honom woro, hwilke äro det parti, som kallas de Sadduceers; och wordo fulle med nit;

18. Och togo fatt på Apostlarna, och satte dem uti allmänneligt fängelse.

19. Men Herrens An-

gel lät dörrerna upp på fängarhuset om nattena, och hade dem ut, och sade:

20. Går, och står i templet, och säger folkena all de ord, som detta lifwet tillhöra.

21. Då de detta hört hade, gingo de bittida om morgonen i templet, och begynte till att lära. Då kom den öfwerste Presten, och de med honom woro, och kallade Rådet tillhopa, och alla de äldsta ibland Israels barn; och sände till fängarhuset, att de skulle hemta dem.

22. Då tjenarena kommo, och funno dem icke i fängarhuset, kommo de igen, och bådade dem,

23. Sägande: Fångarhuset funne wi ju grannliga igenläst, och wäktarena ståndande utansför dörrerne; men då wi uppläste, funno wi der ingen.

24. Då öfwerste Presten, och templet's föreståndare, och andre öfwerste Presterna hörde detta talet, begynte de warda tvehågsa om dem, hwad deraf warda wille.

25. Då kom en, och

bådade dem: Si, de män, som I insatt haden i fängarhuset, de äro i templet, stå och lära folket.

26. Då gick föreståndaren med tjenarena, och hade dem fram utan wäld; ty de räddes för folket, att de skulle stena dem.

27. Och då de hade ledt dem dit, hade de dem fram för Rådet; och den öfwerste Presten frågade dem,

28. Sägandes: Hafwe wi icke en tid och annan buditt eder, att I icke skullen lära i detta Namnet? Och si, I hafwen uppfyllt Jerusalem med edar lärdom, och wiljen draga öfwer öf denna mansens blod.

29. Då swarade Petrus, och Apostlarna, och sade: Man måste mer lyda Gud, än menniskor.

30. Wåra faders Gud hafwer uppwäckt Jesum, den I dräpitt hafwen, och upphängt på träd;

31. Den hafwer Gud med sina högra hand upphöjt, för en Höfding och Frälsare, till att gifwa Israel bättring och syndernas förlåtelse.

32. Och wi äro honom

för vittne till det wi sägom; så ock den Helge Ande, den Gud gifwit hafwer dem som honom lydaktige äro.

33. Då de detta hörde, skar det dem i hjertat, och de begynte rådslå, att de måtte dräpa dem.

34. Då stod en Phartsee upp i Rådet, benämnd Gamaliel, en lagkloker, den ibland allt folket mycket afhållen war, och bad att Apostlarna skulle som snarast gå affides ut;

35. Och sade till dem: I mån af Israel, ser till hwad I gören med dessa män.

36. För dessa dagar hof Theudas sig upp, sägandes sig någon wara; honom föll en hop folk till, wid fyrahundrad; han wardt ihjälslagen, och alle de, som trodde honom, wordo förskingrade, och kommo till intet.

37. Efter honom hof Judas sig upp af Galileen, i de dagar då beskattningen skedde; han afwände mycket folk efter sig; han blef ock borto, och alle de som honom lydt hade, wordo förskingrade.

38. Och nu säger jag eder: Kemmer intet wid dessa männerna, utan låter dem betämna; ty är detta råd eller werk af menniskor, så warder det wäl omintet;

39. Men är det af Gudi, så kunnen I icke slå det neder, såframt I wiljen icke finnas strida emot Gud.

40. Då föllo de alle in till hans råd; och kallade Apostlarna, läto hudslånga dem, och bödo dem, att de icke skulle tala i Jesu Namn; och läto gå dem.

41. Men de gingo med fröjd ifrå Rådet, att de woro wärdige lida smälet för hans Namns skull;

42. Och höllo hwar dag uppå, utan återwänd, att lära och predika Evangelium om Jesu Christo, uti templet, och i all hus.

6. Capitlet.

Sju Rappare. Stephanus anklagas.

Uti de dagar, då hopen af Lärjungarna förökades, begynte de Greker knorra emot de Ebreer, derföre, att deras enkör wordo föraktade uti den dagliga tjenstene.

2. Då kallade de tolf hela hopen af Lärjungarna till samman, och sade: Det är icke tillbörligt, att wi skole öfvergifwa Guds ord, och akta hwar på bordet komma skall.

3. Söker fördenskull ut, läre bröder, sju män af eder, som godt rykte hafwa, och fulle äro med dem Helga Anda och wisdom; dem wilje wi besalla detta ärendet.

4. Men wi wilje akta på bönen, och att förkunna Guds ord.

5. Och det talet täcktes wäl hela hopen; och de utwalde dertill Stephanus, som war en man full med tro och dem Helga Anda; och Philippus, och Prochorus, och Nicanor, och Timon, och Parmenas, och Nicolaus, som war en Proselyt af Antiochien.

6. Dem hade de fram för Apostlarna. Och de bådö, och lade händer på dem.

7. Och Guds ord föröstrade sig, och hopen af Lärjungarna war ganska stor i Jerusalem; och en stor hop af Presterna wordero trone lydaktige.

8. Men Stephanus, som war full med tro och starkhet, gjorde under och stor tecken ibland folket.

9. Då reste sig någre upp af den Synagogen, som kallades de Libertiners, och de Cyreners, och de Alexandriners, och de Silicers, och Afrikaners, och begynte till att disputera med Stephanus.

10. Och de förmådde icke stå emot den wisdom, och den Anda, som talade.

11. Då undersatte de några män, som skulle säga: Wi hafwe hört honom säga hädise ord emot Moses, och emot Gud.

12. Och de eggade folket, och de äldsta och de Skriftlärda; och gingo till, och togo fatt på honom, och hade honom inför Rådet;

13. Och drogo fram falsk wittne, de der sade: Denne mannen wänder icke igen att tala hädise ord emot detta helga rummet, och emot lagen;

14. Ty wi hörde honom säga: Jesus af Nazareth skall kullstä detta rummet, och skall förwandla de stadgar, som Moses hafwer fått öf.

15. Och alle de på Råd-
det såto, sågo på honom,
och sågo hans ansigte lika
wisst som en Engels ansigte.

7. Capitlet.

Stephani predikan, martyrböd.

Då sade den öfwerste Pre-
sten: Gafwer detta sig
och så?

2. Då sade han: J
män, bröder och säder, hö-
rer här till. Härlighetenes
Gud syntes wår om fader
Abraham, medan han war
i Mesopotamien, förr än
han bodde i Haran;

3. Och sade till honom:
Gack utu ditt land, och ifrå
dine slägt; och kom i det
land, som jag will wisa dig.

4. Då for han ut af de
Chaldeers land, och bodde
i Haran; och dådan, då
hans fader war dödd, lät
han föra honom hit i detta
land, der J nu uti bin;

5. Och gaf honom tugen
arfwevel härinne, icke en fot
bredt. Och han lofwade
honom, att han skulle ho-
nom det gifwa till att be-
sitta, och hans säd efter
honom, den tid han ännu
inga barn hade.

6. Men Gud sade allt-

så: Din säd skall warda
främmande, uti främmande
land; och de skola hafwa
dem under sig i trälldom,
och fara illa med dem, i
fyrhundrade år.

7. Och det folk, som de
tjena skola, will jag döma,
sade Gud; och sedan skola
de gå derut, och skola tje-
na mig i detta rum.

8. Och han gaf honom
omskärelsens förbund; och
han födde Isaac, och om-
skar honom på åttionde da-
gen; och Isaac födde Ja-
cob; och Jacob födde de
tolf Patriarcher.

9. Och de Patriarcher
sälde Joseph, för afunds
skull, in uti Egypten; och
Gud war med honom.

10. Och han halp ho-
nom utur all hans bedröf-
welse, och gaf honom nåd
och wisdom inför Pharaos,
Konungen i Egypten; och
han satte honom till höf-
witsman öfwer Egypten,
och öfwer allt sitt hus.

11. Så kom hunger öf-
wer hela Egypti land och
Canaan, och stor twång;
och wåre fäder funno ingen
födo.

12. Men då Jacob hör-

de, att uti Egypten war torn, sände han våra fäder första gången ut.

13. Och då han åter sände dem ut, wardt Joseph känd af sina bröder; och Pharaon wardt underwist om Josephs slägt.

14. Då sände Joseph, och kallade sin fader Jacob till sig, och all sin slägt, till fem och sjuttio själar.

15. Och Jacob for ned till Egypten; och blef död, han och våre fäder;

16. Och wordo förde till Sichem, och lades i griften, som Abraham köpt hade, för penningar, af Semors barn, som war Sichems (son).

17. Då nu tiden tillstundade om löftet, om hwilket Gud hade sworit Abraham, wärte folket, och wardt förbrädat uti Egypten;

18. Tilldes der uppkom en annan Konung, den intet wiste af Joseph.

19. Han gick wårt slägte efter med list, och for illa med våra fäder, så att de utkastade måste sin barn, att de icke skulle blifwa lefwande.

20. Samma tiden wardt Moses född, och han war

Gudi täcker; och wardt fosterader i fins faders hus, i tre månader.

21. Då han sedan utkastad wardt, tog Pharaos dotter honom upp, och födde honom upp sig för en son.

22. Och wardt Moses lärd i all den wisdom, som de Egyptier hade; och war mächtig i ord och gerningar.

23. Men då han wardt fyrtio år gammal, kom honom i hjertat, att han wille bese sina bröder, Israels barn.

24. Och då han såg, att enom af dem skedde orätt, halp han honom, och hämnade hans skada, som orätt skedde, och slog den Egyptien.

25. Och han mente, att hans bröder skulle förstå, att Gud, genom hans hand, skulle frälja dem; men de förstodo det intet.

26. Och dagen derefter syntes han ibland dem, der de trätte tillhopa; och wille förlika dem, sägandes: I män, I ären bröder, hwi gbren I hwarannan orätt?

27. Men den som orätt gjorde sinom nästa, han stötte honom bort, sägan-

des;

des: Ho hafwer satt dig till höfwitsman och domare öfwer öf?

28. Männ du wilja slå mig ihjäl, såsom du slog den Egyptien i går?

29. Då flydde Moses, för detta talets skull, och wardt en främling uti det landet Madian; der han två söner födde.

30. Och efter fyratio år syntes honom GErrans Angel i öknene, wid det berget Sina, uti en brinnande låga, utu buskanom.

31. Då Moses det såg, förundrade han sig om den synena; men då han gick fram, och skulle skåda, skedde GErrans röst till honom:

32. Jag är dina faders Gud, Abrahams Gud, Isaacs Gud, och Jacobs Gud. Då wardt Moses förfärad, och torde icke se dit.

33. Då sade GErren till honom: Sös dina skor af dina fötter; ty det rum, som du står uppå, är ett heligt land.

34. Jag hafwer wäl sett mins folks twång, som är uti Egypten, och hafwer hört deras suckan, och är

nederstigen till att frälsa dem; så kom nu hit, jag will sända dig uti Egypten.

35. Denna Moses, som de försakade, sägande: Ho gjorde dig till höfwitsman och domare? honom (säger jag) hafwer Gud sändt för en höfwitsman och förlojare, genom Angelens hand, som honom syntes i buskanom.

36. Han förde dem ut, görandes under och tecken uti Egypten, och uti röda hafwet, och uti öknene, i fyratio år.

37. Denne är Moses, som sade till Israels barn: En Prophet skall GErren, edar Gud, uppväcka eder af edra bröder, såsom mig; honom skolen I höra.

38. Denne war den som uti församlingen i öknene war med Angelen, som talade med honom på Sina berg, och med våra fäder; han undfick liffens ord, till att gifwa öf;

39. Swiltom edre fäder wille icke lydaktige wara; utan dreswo honom ifrå sig, och wände sig om med sitt hjerta till Egypten;

40. Sägande till Herren:

Gör of gudar, som gå för of; ty wi wete icke hwad denna Mofi wedersfaret är, som of utfört hafwer af Egypti land.

41. Och gjorde de en kalf, i de dagar; och offrade offer till afgudar, och fröjdade sig öfwer sina händers werk.

42. Då wände Gud sig om, och gaf dem der till, att de dyrkade himmelens härskap; såsom skrifwet står i Propheternas bok: **J** Israels hus, hafwen **J** och i de fyratio år offrat mig i öknene offer och få?

43. Och **J** upptogen Molochs tabernakel, och edars Guds Remphan's stjerne; de beläte, som **J** gjort haden, till att tillbedja dem; och jag skall bortkasta eder utom Babylonien.

44. Wäre fäder hade wittnesbördsens tabernakel uti öknene; såsom han dem förskickat hade, sägandes till Mosen, att han skulle göra det efter den estersyn, som han sett hade;

45. Hwilket och wäre fäder anammade, och förde det med Josua uti det land, som Hedningarna innehade,

hwilka Gud utdref för våra fäders ansigte, intill Davids tid;

46. Hwilken fann nåd för Gudi, och bad, att han måtte finna ett tabernakel till Jacobs Gud.

47. Men Salomon byggde honom ett hus.

48. Dock den Aldrahögste bor icke uti de tempel, som med händer gjord äro; såsom Propheten säger:

49. Himmelen är mitt säte, och jorden är min fotapall. Hwad hus wiljen **J** då bygga mig, säger **H** Herren; eller hwad rum är till mina hwilo?

50. Hafwer icke min hand gjort detta alltsammans?

51. **J** hårdnackade, och oomskorne i hjertat och öron, **J** stån alltid emot den Helga Anda; såsom edra fäder, sammalunda och **J**.

52. Hvilken af Propheterna hafwa icke edra fäder förföljt? De hafwa ihjälslagit dem som förkunnade dens Rättfärdigas tillkomelse, hwilkens förrädare och dråpare **J** nu woren;

53. J, som undfingen lagen genom Anglaffickelse; och höllen den intet.

54. Då de detta hörde, skar det dem i deras hjerta, och beto samman tänderna öfwer honom.

55. Men han, full af dem Helga Anda, såg upp i himmelen, och fick se Guds härlighet, och Jesum stå på Guds höggra hand.

56. Och han sade: Si, jag ser himmelen öppen, och menniskones Son stå på Guds höggra hand.

57. Då ropade de med höga röst, och höllo sin bron till, och stormade alle tillika till honom;

58. Och drestwo honom utu staden, och stenade honom. Och wittren lade sin kläder af wid en ung mans fötter, som het Saulus.

59. Och de stenade Stephanum; och han åkallade, och sade: Herre Jesu, anamma min anda.

60. Och så böjde han sin knä neder, och ropade med höga röst: Herre, räkna dem icke denna synden. Och när han hade det sagt, afsonnade han.

8. Capitlet.

Saulus förföljer. Samarien omvändes. Simon och kamreretaren döpas.

Och Saulus hade samtyckt hans dödd. Men på samma tid wardt en stor förföljelse emot den församling, som war i Jerusalem; och de wordo alle förströdde omkring i Judee land, och i Samarier, förutan Apostolarna.

1. Och någre gudfruktige män skötte Stephanum, och hade stor gråt öfwer honom.

2. Men Saulus tog till att föröda församlingena; gick hit och dit i husen, och drog fram män och kvinnor, och lät sätta dem i fängelse.

3. Men de som förströdde woro, foro omkring och predikade ordet.

4. Och Philippus kom ned uti en stad i Samarien, och predikade för dem om Christi.

5. Men folket gäfwö att uppå hwad Philippus sade; hörandes endrägteliga, och seendes de tecken, som han gjorde;

7. Ty de orene andar foro ut af mångom, som med dem besatte woro, ropande med höga röst; och många borttagne och ofärdige wordo helbregda.

8. Och i den staden wardt stor glädje.

9. Så war der en man, benämnd Simon, som tillföre uti den staden plågade bruka trolldom, och hade förwilt det Samaritiska folket, sägandes sig wara mycket myndigan.

10. Till honom höllo sig alle, både små och store, sägande: Denne är Guds kraft, hwilken stor är.

11. Men de höllo sig derföre till honom, att han i lång tid hade förwilt dem med sin trolldom.

12. När de nu trodde Philippo, som predikade om Guds rike, och om Jesu Christi Namn, wordo der både män och qwinnor döpte.

13. Då trodde ock Simon med; och när han döpt war, höll han sig intill Philippum; och då han såg sådana tecken och krafter se, förundrade han sig storliga.

14. Då nu Apostlarna,

som i Jerusalem woro, fingo höra, att Samaritanen hade anammat Guds ord, sände de till dem Petrum och Johannem.

15. När de kommo dermed, bådo de för dem, att de skulle få den Helga Andan.

16. Ty han war icke ända fallen på någondera; utan de woro allenast döpte i Herrens Jesu Namn.

17. Då lade de händer på dem, och de fingo den Helga Andan.

18. När Simon såg, att den Helge Andan gafs dermed, att Apostlarna lade händer på dem, böd han dem penningar,

19. Sägandes: Gifwer ock mig den magten, att hwem scm helst jag lägger händer uppå, han får den Helga Andan.

20. Då sade Petrus till honom: Det du fördömd worde med dina penningar; efter du menar, att Guds gåftwa kan fås för penningar.

21. Du hafwer hwarken del eller lott i detta ordet; ty ditt hjerta är icke rätt för Gudi.

22. Derföre bättra dig

af denna dine ondsko, och bed Gud, att dig dins hjer-
tas tankar måga förlätna
warda;

23. Ty jag ser, att du
äst full med bitter galla,
och bebunden i wrånghet.

24. Då swarade Simon,
och sade: Beder J Herran
för mig, att mig intet öf-
wergår af det J saden.

25. Och sedan de hade
betygat, och talat Herrans
ord, wände de om igen åt
Jerusalem; och predikade
Ewangelium i många städer
i Samarien.

26. Men Herrans An-
gel talade till Phillippum,
och sade: Statt upp, och
gåd söderut, den wägen,
som löper nederåt ifrå Je-
rusalem till Gaza, som
bde är.

27. Så stod han upp,
och gick. Och si, en Ethio-
pisk man, en kamererare,
och wäldig när Drottning
Sandaces uti Ethiopien,
hvilken hon hade satt öfwer
alla sina häfwor, han war
kommen till Jerusalem, der
att tillbedja;

28. Och for hem igen,
satt på sin wagn, och las
den Propheten Esaias.

29. Då sade Anden till
Phillippus: Gåd fram, och
gif dig intill denna wagnen.

30. Då lopp Phillippus
fram, och hörde honom läsa
Propheten Esaias, och sade:
Förstår du och hwad du
läs?

31. Då sade han: Huru
skulle jag förståt, utan mig
någor wistet? Och bad Phi-
lippus, att han skulle upp-
ståga, och sitta när sig.

32. Och det han las i
Skriftene war detta: Så-
som ett får wardt han ledder
till att slagtas, och såsom
ett lamb är tyft för honom,
som klipper det, så hafwer
han icke öppnat sin mun.

33. J hans förnedring
är hans dom borttagen;
men ho kan uttala hans
lifs längd? Ty hans lif är
borttaget af jordene.

34. Då swarade kame-
reraren Philippo, och sade:
Jag beder dig, om hwem
hafwer Propheten detta
sagt, om sig, eller om nå-
gon annan?

35. Då öppnade Phi-
lippus sin mun, och be-
gynte af denna Skriftene
predika Ewangelium för ho-
nom om Jesu.

36. Och wärd de foro framåt wägen, kommo de till ett watten; och kamereraren sade: Si, wattnet; hwad hindrar, att jag icke döps?

37. Då sade Phillippus: Om du tror af allt hjerta, så må det wäl ske. Han swarade, och sade: Jag tror Jesum Christum wara Guds Son.

38. Och han lät hålla wagnen; och de stego ned i wattnet, både Phillippus och kamereraren; och han döpte honom.

39. Och när de gingo upp utu wattnet, tog Herrens Ande Phillippum bort, och kamereraren såg honom intet sedan; utan for sin väg, och war glad.

40. Och Phillippus wardt funnen i Azot; och wandrade omkring, och predikade Evangelium i alla städer, tilldes han kom till Cesarea.

9. Capitlet.

Saulus omvänd. Eneas botad.
Tabitha uppväckt.

Men Saulus hade ännu i sinnet trug och slag emot Herrens Lärjungar;

och gick till öfwersta Presten;

2. Och han beddes af honom bref till de Synagogor i Damasco, att hwem han finna kunde af denna wägen, män eller qwinnor, dem skulle han föra bundna till Jerusalem.

3. Och wärd han war i wägen, och kallades intill Damascum, då kringfiken honom hasteliga ett sten af himmelen.

4. Och han föll ned på jordena, och hörde ena röst, sägandes till sig: Saul, Saul, hwi förföljer du mig?

5. Då sade han: Ho äst du, Herre? Sade Herren: Jag är Jesus, den du förföljer; dig är swårt att spjerna emot udden.

6. Då skalf han, och bäfwade, och sade: Herre, hwad will du jag skall göra? Sade Herren till honom: Statt upp, och gå in i staden, och der skall dig warda sagdt, hwad du göra skall.

7. Och de män, som woro i sällskap med honom, stodo försträkte, hbrandes wäl röstena, och dock likwäl sågo de ingen.

8. Då stod Saulus upp alla de som åkalla ditt af jordene, och upplät sin Namn. bgon, och kunde dock ingen se; utan de togo honom i båda handena, och ledde honom in i Damascum.

9. Och han var i tre dagar så att han såg intet, och intet åt, ej heller drack. Namn inför Örningar, och för Konungar, och för Israels barn.

10. Så var uti Damasco en Dårjunge, benämnd Ananias; till honom sade Herren uti en syn: Anania. Och han sade: Herre, här är jag. 16. Och jag skall visa honom, huru mycket han lida skall för mitt Namns skull.

11. Och Herren sade till honom: Stått upp, och gå in på den gatan, som kallas den Rätta, och sök uti Juda hus en som heter Saulus, af Tarsen; ty si, han beder. 17. Och Ananias gick åstad, och kom i huset, lade händer på honom, och sade: Saul, käre broder, Herren hafver sändt mig, Jesus, som syntes dig i vägen som du kom, att du skall få din syn igen, och uppfyllas med dem Helga Andan.

12. Och han hafver sett i synen en man, som heter Ananias, inkomma, och lägga handena på sig, att han skulle få sin syn igen. 18. Och straxt föllo af hans bgon såsom fjäll, och han fick sin syn, och stod upp, och lät döpa sig;

13. Då svarade Ananias: Herre, jag hafver hört af mångom om denna mannen, huru mycket ondt han gjort hafver dinom heligom uti Jerusalem; 19. Och tog mat till sig, och förstärkte sig. Och var Saulus med de Dårjungar, som i Damasco voro, i några dagar.

14. Och här hafver han nu magt af de öfversta Guds Son. 20. Och straxt begynte han i Synagogorna predka Christum, att han var

21. Och förundrade sig

alle, som honom hörde, och sade: Är icke denne, som i Jerusalem förstörde alla de som åkalla detta Namnet; och hit är kommen deruppå, att han skulle föra de bundna till öfversta Prästerna?

22. Men Saulus förkofrade sig ju mer och mer; och öfvervann de Judar, som bodde i Damasc, bevisandes, att denne war Kristus.

23. Efter många dagar gingo Judarna till råds emellan sig, att de skulle dräpa honom.

24. Men Saulus wardt förwarad om deras försåt; och de waktade i portarna dag och natt, att de skulle få dräpa honom.

25. Men Därjungarna togo honom om natten, och släppte honom öfver muren, och läto honom neder uti en korg.

26. När Saulus kom till Jerusalem, böd han till att gifwa sig intill Därjungarna; och de woro alle räddde för honom, icke troendes att han war worden Därjunge.

27. Men Barnabas tog

honom till sig, och hade honom bort till Apostlarna; och förtäljde dem, huru han hade sett Herran i wägen, och att han hade talat med honom; och huru han hade manliga bewist sig, i Jesu Namn, uti Damasco.

28. Och war han sedan med dem i Jerusalem, gick ut och in, och talade tröstliga i Herrans Jesu Namn;

29. Och talade och disputerade emot de Greker. Men de sökte efter att dräpa honom.

30. Då brödberna det förnummo, fordrade de honom intill Cesareen, och läto honom fara till Tarsum.

31. Så hade då nu församlingarna frid öfwer hela Judeen, och Galileen, och Samarien, och förkofrade sig, wandrandes i Herrans räddhåga, och uppfylldes med den Helga Andas tröst.

32. Så hände sig att, då Petrus wandrade allestäds omkring, kom han ock till de heliga, som bodde i Lydda.

33. Der fann han en man, benämnd Eneas, som nu i åtta år legat hade på

fång, och han war borttagen.

34. Och Petrus sade till honom: Enea, hote dig Jesus Kristus; stätt upp, och bädda åt dig sjelfsvom; och straxt stod han upp.

35. Och honom sågo alle, som bodde i Lydda, och i Saron, och worde omvände till Herren.

36. Men i Joppe war en lärjunginna, benämnd Tabitha; det uttydes Dorcas, det är, en rå; hon war full med goda gerningar, och almosor, som hon gaf.

37. Så hände sig i de dagar, att hon wardt sjuk, och blef död; och de tvådde henne, och lade henne i salen.

38. Och efter Lydda war icke långt ifrå Joppe, och Lärjungarna hörde, att Petrus war der, sände de två män till honom, och båd, att han wille göra sig det omak och komma till dem.

39. Då stod Petrus upp, och kom till dem. Och då han war kommen, hade de honom in i salen; och kringom honom stodo alla enkor gråtande, och wiste honom fjortlar och kläder,

som Dorcas hade gjort dem, medan hon war med dem.

40. Då dref Petrus dem alla ut, och föll ned på sin knä, och bad; och wände sig om till kroppen, och sade: Tabitha, stätt upp. Då öppnade hon sin ögon; och som hon fick se Petrum, satte hon sig upp igen.

41. Och han räckte henne handena, och reste henne upp; och kallade de heliga, och enkorna, och antwaredade dem henne lefwandes.

42. Och det wardt kunnigt öfwer hela Joppe; och många begynte tro på Herren.

43. Så begaf sig, att han blef i många dagar i Joppe, när en som het Simon, som war en lädermakare.

10. Capitlet.

Cornelii, Petri syn, samtal. predikan, ber.

Utti Cesareen war en man, benämnd Cornelius, en höfwiłtsman af den skaran, som het den Walske;

2. Gudelig och gudfruktig med allt sitt hus, gifwandes folkena mycken al-

moso, och bedjandes Gud alltid.

3. Han såg uti en syn appenbarliga, wid nionde timman på dagen, Guds Ängel irkomma till sig, och säga till sig: Corneli.

4. Då såg han uppå honom, och wardt förfärad, och sade: Hvad äret, Herre? Då sade han till honom: Dina böner och dina almosor äro uppkomne i äminnelse för Gud.

5. Så sänd nu några män till Joppe, och kalla till dig Simon, som också kallas Petrus;

6. Han gästar när en, som heter Simon lädermakare, och hans hus är wid hafvet; den skall säga dig hwad du göra skall.

7. Och då Ängelen, som talade med Cornelio, war bortgången, kallade han till sig två sina tjenare, och en gudfruktig krigsknekt, af dem som togo wara på honom;

8. Och förtäljde dem allt detta, och sände dem till Joppe.

9. På den andra dagen, då de woro på wägen, och begynte lida intill staden.

gick Petrus upp i salen, till att bedja, wid sjette timman.

10. Och som han wardt hungrig, wille han få sig mat; och wid de tillredde, kom en dwale öfwer honom;

11. Och han såg himmelen öppen, och nederkomma till sig ett fat, såsom ett stort linnet kläde, tillhopabundet i alla fyra hörnen, nederlåtet på jorden;

12. Uti hwilko wore allahanda fyrasött djur på jorden, och wälddjur, och de som krypande äro, och de som flygande äro under himmelen.

13. Och en röst skedde till honom: Statt upp, Petre; slagta, och ät.

14. Då sade Petrus: Ängalunda, Herre; ty jag hafwer aldrig ätit något menligt, eller orent.

15. Och rösten sade andra reson till honom: Det Gud hafwer rent gjort, det behöfwer du icke kalla menligt.

16. Och detta skedde också tredje reson; och wardt fatet sedan igen upptaget i himmelen.

17. Och då Petrus begynte bekymrad warda wid

sig sjelf, hwad syn detta skulle wara, som han sett hade; si, männerna, som sände woro af Cornelio, woro för dörrene, och frågade efter Simons hus;

18. Och kallade de en ut, och sporde, om Simon, som ock kallades Petrus, war der till herberge.

19. Och wid Petrus tänkte på synena, sade Anden till honom: Si, der äro tre män, som söka efter dig.

20. Så ståt nu upp, och stig ned, och gå med dem, intet twiflandes; ty jag hafwer sändt dem.

21. Så steg Petrus ned till männerna, som sände woro af Cornelio till honom, och sade: Si, jag är den som I söken; för hwad sak ären I komne?

22. Swarade de: Cornelius, den höfswitsmannen, som är en rättfärdig och gudfruktig man, och hafwer wittnesbörd af allt Judiska folket, hafwer fått befallning af en helig Ängel, att han skulle kalla dig uti sitt hus, och höra ord af dig.

23. Då kallade han dem

in, och behöll dem der till herberges. Dagen derefter for Petrus med dem; och några bröder af Joppe följde honom.

24. Och den andra dagen kommo de in uti Cesareen; och Cornelius förblödde dem, och hade kallat tillhopa sina fränder, och sina bästa wänner.

25. Och då dertill kom, att Petrus skulle ingå, gick Cornelius emot honom, och föll ned för hans fötter, och tillbad honom.

26. Men Petrus reste honom upp, sägandes: Ståt upp; jag är ock en menniska.

27. Och som han hade talat med honom, gick han in, och fann der många, som församlade woro;

28. Och sade till dem: I weten, att icke plägar lofligt wara, att en Judisk man må umgå eller komma till någon främmande; men Gud hafwer mig underwist, att jag inga mennisko skall räkna menliga eller orena.

29. Dertöre är jag ock otwifwelakteligen kommen, sedan jag wardt kallad af eder. Så frågar jag eder

nu, för hwad sak hafwen
J kallat mig?

30. Då sade Cornelius:
Fyra dagar sedan fastade
sag intill denna stunden,
och bad i mitt hus wid ni-
onde timman; och si, en
man stod för mig i skinan-
de kläder;

31. Och sade: Corneli,
din böu är hörd, och Gud
hafwer tänkt uppå dina
almesor.

32. Så sänd nu några
till Joppe, och kalla till
dig Simon, som ock kallas
Petrus; han gästas uti Si-
mons lädermakares hus,
utmed hafwet; när han
kommer, skall han tala med
dig.

33. Så sände jag ock
straxt till dig, och du gjerde
wäl att du kom. Så äre
wi nu här alle för Gudi,
till att höra allt det dig af
Gudi befallt är.

34. Då öppnade Petrus
sin mun, och sade: Nu för-
nimmer jag i sanning, att
när Gudi är intet anse-
ende till personen;

35. Utan i allahanda
folk den som fruktæ ho-
nom, och gör rättfärdig-
heten, han är honom täck.

36. J weten wäl om
det talet, som Gud utsändt
hafwer till Israels barn,
bebådandes frid genom Je-
sum Christum, hwilken är
Herre öfwer allt;

37. Om hwilket tal be-
ryktadt är öfwer hela Ju-
diska landet, och först be-
gynt af Galileen, efter den
döpfelsen som Johannes pre-
dikade;

38. Huru Gud hafwer
smört Jesum af Nazareth
med den Helga Anda, och
kraft; hwilken wandrade
omkring, görandes wäl, och
hjelpandes allom som be-
sätte woro af djefwulen; ty
Gud war med honom.

39. Och wi äre wittne
till allt det han gjort haf-
wer i Judiska landet, och
i Jerusalem; den dråpo de,
och hängde på träd.

40. Denna hafwer nu
Gud uppväckt på tredje
dagen, och låtit honom war-
da uppenbar;

41. Icke allo feskene,
utan of, som Gud tiliförene
till wittne utwalt hade; wi,
som åtom och druckom med
honom, sedan han war upp-
stånden ifrå de döda.

42. Och han böd of,

att wi skulle predika för folket, och wittna, att han är den som af Gudi tillskickad är, till en domare öfwer lefwande och döda.

43. Honom bära alle Propheterna wittnesbörd, att hwar och en som tror på honom, han skall få syndernas förlåtelse genom hans Namn.

44. Wid Petrus ännu talade dessa orden, föll den Helge Ande på alla dem som talet hörde.

45. Och de trogne af omskärelsen, som med Petrus komne woro, förundrade sig att den Helga Andas gåfwa wardt och utgjuten öfwer Öedningarna;

46. Ty de hörde dem tala med tungomål, och prisa Gud.

47. Då swarade Petrus: Kan någor förbjuda, att desse icke döpas i watten, som fått hafwa den Helga Ande, så wäl som wi?

48. Och så lät han döpa dem i ÖErrans Namn. Och de bådö honom, att han skulle blifwa när dem i några dagar.

11. Capitlet.

Petri försvar. Ordet utspridt. Christne nämnas. Agabus.

Då fingo Apostlarna, och de bröder som med dem woro i Judeen, höra att och Öedningarne anammade Guds ord.

2. Och då Petrus kom upp till Jerusalem, begynte de som woro af omskärelsen kiftwa med honom,

3. Sägande: Du hafwer ingångit till de män, som förhud hafwa, och hafwer ätit med dem.

4. Då begynte Petrus förtälja dem af begynnelsen, det ena med det andra, sägandes:

5. Jag war i Joppe stad bedjandes; då kom jag uti en dwala, och såg ena syn; nämliga ett fat nederkomma, såsom ett stort linnet kläde, fyrahörnad, nederlåtet af himmelen; och det kom in till mig.

6. Och när jag gaf der akt uppå med ögonen, wardt jag warse, och såg se fyrasött djur på jordene, och wilddjur, och de der krypande äro, och de der flygande äro under himmelen;

7. Och hörde en röst, sägandes till mig: Statt upp, Petre; slagta, och ät.

8. Och jag sade: Inga lunda, HErre; ty intet menligt eller örent hafwer någon tid kommit i min mun.

9. Swarade mig åter rösten af himmelen: Det Gud hafwer rent gjort, det måste du icke räkna menligt.

10. Och det skedde tre resor; och wardt allt åter upptaget i himmelen.

11. Och si, i det samma woro tre män för huset, der jag uti war, de der sände woro till mig af Cesareen.

12. Och sade Anden till mig, att jag skulle gå med dem, och twisla intet. Då följde mig och desse sex brödrerna, och wi kommo uti mansens hus.

13. Och han förtäljde för oss, att han hade sett en Angel i sitt hus, den der för honom stod, och sade till honom: Sänd ut några män till Joppe, och kalla till dig Simon, som och kallas Petrus.

14. Den skall säga dig

ord, hwarmed du skall frälst warda, och allt ditt hus.

15. När jag hade begynt mitt tal, föll den Helge Ande ned på dem, såsom han och i förstene nederföll på oss.

16. Så kom mig ihåg det HErren sagt hade: Johannes hade döpt eder i watten; men J skolen döpte warda i dem Helga Anda.

17. Efter nu Gud hafwer gifwit dem lika gåfwo med oss, som troddom på HErran Jesum Christum; ho är jag, att jag kunde stå emot Gud?

18. När de detta hörde, tigde de, och prisade Gud, sägande: Så hafwer och nu Gud gifwit Hedningomen bättring till lifs.

19. Och de som förstördde woro, för den bedröfwelsens skull, som påkommen war för Stephani skull, wandrade omkring allt intill Phenicen, och Cypren, och Antiochien, talandes ordet för ingom, utan allenast för Judomen.

20. Och woro någre män ibland dem, af Cypren och Cyrenen; när de kommo till Antiochien, talade de och

till de Greker, predikandes
Herran Jesum.

21. Och Herrans hand
var med dem; och en stor
hop togo wid trona, och
omvände sig till Herran.

22. Så kommo då tidende
hårom för den församling,
som var i Jerusalem; då
sände de Barnabam, att
han skulle fara till Antio-
chien.

23. När han der kom,
och såg se Guds nåd, wardt
han glad; och förmanade
dem alla, att de af hjertat
skulle faste blifwa, och hålla
sig intill Herran;

24. Ty han wor en god
man, och full med den
Helga Andan, och tro. Och
en stor hop med folk för-
ökades intill Herran.

25. Sedan for Barna-
bas till Tarsen, och wille
uppsöka Saulum.

26. Då han honom
fann, tog han honom med
sig till Antiochien. Och så
begaf det sig, att de ett helt
år omgingo med den för-
samlingene, och lärde mycket
folk; och att Därjungarna
begynte först der i Antio-
chien kallas Christne.

27. Och uti de dagar

kommo någre Propheter
till med af Jerusalem till
Antiochien.

28. Och en af dem, be-
nämnd Agabus, stod upp,
och underwiste dem genom
Andan, att en stor hunger
komma skulle öfwer hela
werlden; hwilken som sked-
de under den Kessaren Clau-
dius.

29. Då satte Därjungar-
na sig före, efter som hwar
förmådde, att sända något
till hjelp till de bröder, som
bodde i Judeen;

30. Hvilket de ock gjor-
de; och sände till de äldsta,
genom Barnabe och Sauli
hand.

12. Capitlet.

Jacob dräpes. Petrus frälstas.
Herodes uppåtes af matkar.

På samma tid tog Ko-
nung Herodes fatt på
några af församlingene, till
att pina dem.

2. Och drap han Jaco-
bum, Johannis broder, med
svärd.

3. Och då han såg, att
det behagade Judomen wäl,
tog han ock fatt på Petrus;
och det war om Sötebröds-
dagarna.

4. Då han nu fick fatt på honom, satte han honom i fängelse, ansvardandes honom fyra kvarter krigsknektar, till att förvaran; aktades efter Påskana hafva honom ut för folket.

5. Och Petrus förvarades i fängelsset. Men församlingen hade bön till Gud för honom, utan återvändo.

6. När nu Herodes ville hafst honom före, i den samma nattene sof Petrus emellan två krigsknektar, bunden med två kedjor; och waktarena woro för dörrene, och togo wara på fängelsset.

7. Och si, Herrens Ängel stod för honom, och ett sken lyste i huset, och stötte Petrum på sidona, och wäckte honom upp, sägandes: Statt upp snarliga. Och kedjorna föllo ataf hans händer.

8. Och sade Ängelen till honom: Bind om dig, och tag dina skor uppå; han och så gjorde. Och han iade till honom: Tag din kjortel uppå, och följ mig.

9. Och så gick han ut, och följde honom; och wiste

icke att det war sant, som skedde af Ängelen, utan mente att han hade sett en syn.

10. Och de gingo fram genom den första och andra wakten, och kommo till jernporten, som drog åt staden; den öppnades dem af sig sjelf; och de gingo derut, dragandes framåt en gato långt; och i det samma kom Ängelen ifrå honom.

11. Då Petrus kom till sig igen, sade han: Nu wet jag förwisso, att Herren hafwer sändt sin Ängel, och tagit mig utu Herodis hand, och ifrå all Judiska folkens åstundan.

12. Och då han befinnade sig, kom han till Marie hus, som war Johannis moder, den och kallades Marcus; och der woro många församlade, och bådö.

13. Då Petrus klappade på porten, gick en piga ut att höra ho der war, benämnd Rode.

14. Och då hon kände Petri röst, lät hon icke upp porten, för glädjes skull; utan lopp in, och bådade dem att Petrus stod för porten.

15. Då sade de till henne: Du äst icke wid din sinne. Då stod hon fast derpå, att det war så. Då sade de: Hans Angel äret.

16. Men Petrus höll uppå att klappa. När de då upplåto, fingo de se honom, och förundrade sig.

17. Då tecknade han dem med handene, att de skulle tiga; och förtäljde dem, huru Herren hade frälst honom utu fängelset; och han sade: Öörer Jacobe och bröderna båd här om. Sedan gick han derut, och drog bort på en annan stad.

18. Men då dager wardt, war icke litet bekymmer ibland krigsknektarna, hwad af Petro skulle wordit.

19. Och Herodes hade båd efter honom, och fann honom icke; ty lät han ransaka wakterna, och hafwa dem bort. Och for ned af Judeen till Cesarcen, och dwaldes der.

20. Och Herodes war alla tillfrids med dem af Tyro och Sidon. Men de kommo endrägteliga till honom, och talade wid Blastum, som Konungens kammererare war, och begärade

frid; ty deras landsände hade sin näring af Konungens land.

21. Då bestämde Herodes en dag, och klädde sig uti Konungelig kläder, och satte sig på domstolen, och hade ett tal till dem;

22. Och folket ropade: Guds röst är detta, och icke människors.

23. Och straxt slog honom Herrens Angel, derföre att han icke gaf Gudi ärona; och han wardt uppfräten af matkar, och gaf upp andan.

24. Men Guds ord wärte och förklades.

25. Men Barnabas och Saulus foro igen till Jerusalem, och fingo den undsättning ifrå sig; och togo med sig Johannes, som också kallades Marcus.

13. Capitlet.

Paulus läret Hedningarna, emwänder Sergius, predikar i Antiochia.

Och woro uti den församling i Antiochien någre Propheter och Lärare; ibland dem war Barnabas, och Simeon, som kallades Niger; och Lucius

af Cyrenen, och Manaben, som war uppfödd med Herode Tetrarcha; och Saulus.

2. När de samme tjente HErranom, och fastade, sade den Helge Ande: Skiljer mig ut Barnabam och Saulum, till det werk, som jag hafwer kallat dem till.

3. Då fastade de, och bådo, och lade händer på dem, och läto dem fara.

4. Och som de sände woro af den Helga Anda, drogo de till Seleuciam; och seglade dädan intill Cyren.

5. Och då de woro i den staden Salamine, predikade de Guds ord uti Judarnas Synagogor; och Johannem hade de för en tjenare.

6. Och då de öfwerfarit hade öna allt intill (den staden) Paphum, funno de der en trollkarl, som war en falsk Prophet, en Jude, som het Bar-Jesus.

7. Han war med landshöfdinganom, som het Sergius Paulus, hwilken en förståndig man war. Han kallade till sig Barnabam och Saulum, och begärade höra Guds ord.

8. Men trollkarlen Ely-

mas, ty hans namn uttydes så, stod dem emot, och wille wända landshöfdingan ifrå trone.

9. Men Saulus, den och Paulus het, full med den Helga Anda, såg på honom;

10. Och han sade: Du du djestwulsbarn, full med allt bedrägeri, och med alla list, fiende till allt det rättfärdigt är, du låter icke af att förwända HErrans rättatä wägar.

11. Och nu, si, HErrans hand är öfwer dig, och du skall warda blind, och icke se solena en tid långt. Och straxt föll på hcnom töcken och mörker; och han gick omkring, sökandes efter att någor måtte tagan wid handena, och ledan.

12. Då landshöfdingen såg hwad skedt war, trodde han, och förundrade sig öfwer HErrans lärdom.

13. Då Paulus, och de med honom woro, foro ifrå Papho, kommo de till Pergen i Pamphylien; och Johannes skildes ifrå dem, och for igen till Jerusalem.

14. Men de drogo genom de landsänder ifrå

Bergen, och kommo till Antiochien, i det landet Syrien; och gingo in uti Synagogen om Sabbathdagen, och satte sig.

15. Och sedan lagen war läsen, och Propheterna, sände de öfwerste af Synagogen till dem, sägande: I män och bröder, hafwen I något att tala till folkets förmanelse, så taler.

16. Då stod Paulus upp, och gaf tecken med handene, att de skulle wara tysté, och sade: I män af Israel, och I som frukten Gud, hörer härtill.

17. Detta folks Israels Gud hafwer utvalt våra fäder, och upphöjt folket, då de främlingar woro uti Egypti land, och fört dem derut med högom arm.

18. Och wid fyratio år långt led han deras seder uti öknén;

19. Och nederlade sjuhanda folk uti Canaans land; och skifte deras land emellan dem med lott.

20. Och sedan, wid femtio och fyrahundrade år, gaf han dem domare, intill Propheten Samuel.

21. Och derefter begä-

rade de Konung; och Gud gaf dem Saul, Kis son, en man af BenJamins slägte, i fyratio år.

22. Sedan satte han honom af, och uppsatte öfwer dem David till en Konung, hwilkom han gaf wittnesbörd, och sade: Jag hafwer funnit David, Jesse son, en man efter mitt hjerta; han skall göra all min wilja.

23. Af hans säd hafwer Gud upptagit Israels Frälsare, Jesum, efter som han lofwat hade;

24. Såsom Johannes predikade Israels folke dödpelse till bättring, förr än han begynte.

25. Och när Johannes hade uppfyllt sitt lopp, sade han: Den I hållen mig före, den är jag icke; men si, han kommer efter mig, hwilkens skor jag icke wärdig är draga af hans fötter.

26. I män och bröder, Abrahams släktes barn, och de som ibland eder frukta Gud, eder är denna salighetenes ord sändt.

27. Ty de som bodde i Jerusalem, och deras öfwerste, efter de icke kände

honom, eller Propheternas
rbster, som alla Sabbather
läsas, uppfyllde de dem med
sin dom.

28. Och ändock de in-
gen dödsaf funno med ho-
nom, beddes de likväl af
Pilato, att han skulle drä-
va honom.

29. Och när de hade full-
bordat allt det som skrifvet
war om honom, togo de
honom neder af trät, och
lade honom i grafwena.

30. Men Gud hafwer
uppväckt honom ifrå de
döda;

31. Och han hafwer wa-
cit sedder i många dagar af
dem, som med honom upp-
komme woro ifrå Galileen
till Jerusalem, hwilke hans
wittne äro till folket.

32. Och wi förkunna
eder, att det löfte som till
fäderna gjordt war, det haf-
wer Gud fullkommat of,
deras barnom, i det han
uppväckt hafwer Jesum.

33. Såsom i andra Psal-
men skrifwet är: Du äst
min Son, i dag hafwer jag
föddt dig.

34. Men att han upp-
väckte honom ifrå de döda,
så att han icke skall mer

igenkomma till förgänge-
lighet, sade han så: Den
nåd, som David lofwad är,
skall jag eder troliga hålla.

35. Dertfore säger han
ock amorståds: Du skall
icke tillstådja, att din helige
skall se förgängelse.

36. Ty då David i si-
nom tid hade tjent Guds
wilja, affomnade han, och
wardt lagd till sina fäder,
och såg förgängelse.

37. Men den som Gud
uppväckt hafwer, han såg
ingen förgängelse.

38. Så skall eder nu
wetterligt vara, I män
och bröder, att genom ho-
nom warder eder förkun-
nad syndernas förlåtelse;

39. Och af allo der I
icke med kunden rättfärdige
warda, uti Mose lag; men
hwilken som tror på denna,
han warder rättfärdigad.

40. Så ser nu till, att
eder icke öfverkommer det
som sagdt är i Propheterna:

41. Ser till, I förak-
tare, och förundrer eder,
och warder till intet; ty jag
skall werka i edra dagar ett
werk, det I icke tro skolen,
om någor det eder förtäljer.

42. När nu Judarna

woro gångne utu Synagogon, bådo Hedningarna, att de wille hafwa dessa orden för dem på nästa Sabbathen.

43. Då folket war åtskildt, följde Paulum och Barnabam många Judar och gudfruktige Profelyter; till hwilka de talade, och rådde dem, att de skulle blifwa stadige i Guds nåd.

44. Men på nästa Sabbathen derefter församlade sig så när hele staden, till att höra Guds ord.

45. Och när Judarna sågo folket, wordo de fulle med nit, och sade twärt emot det som Paulus sade, emotsägendes och talandes hädelse.

46. Då togo Paulus och Barnabas tröst till sig, och sade: Eder borde man först säga Guds ord; men efter det I drifwen det, ifrån eder, och hållen eder owardiga till ewinnerligt lif, si, så wilje wi wända oss till Hedningarna.

47. Ty Herren hafwer så budit oss: Jag hafwer satt dig Hedningomen för ett Ljus, att du skall wara salighet intill jordenes ända.

48. Och Hedningarna hörde detta med glädje, och prisade Herrens ord; och trodde så många som beskärde woro till ewinnerligt lif.

49. Och Herrens ord wardt utspirdt öfwer allo den ängden.

50. Men Judarna togo till att egga gudeliga och ärliga qwinnor, och de öfwersta i staden; och uppwäckte förfölselse emot Paulum och Barnabam, och drefwo dem utu sina landsändar.

51. Men de skuddade stoftet af sina fötter på dem, och kommo till Iconien. Och Därjungarna wordo uppfyllde med fröjd och den Helga Andan.

14. Capitlet.

Paulus i Iconien, Lystra, Antiochien, &c.

Så hände sig uti Iconien, att de kommo tillsammans, och predikade uti Judarnas Synagogo; så att en mächtig stor hop af Judarna, och jemwäl af Grekerna, begynte tro.

2. Men de Judar, som icke trodde, uppwäckte och

rette Hedningarnas sinne emot bröderna.

3. Så blefwo de der i lång tid, och handlade stadeliga, i HErranom, som vittnesbörd gaf till sina nåds ord, och lät ske tecken och under genom deras händer.

4. Och begynte den menige man i staden söndra sig; så att somlige höllo med Judomen, och somlige med Apostlomen.

5. Och wardt ett upplopp gjort af Hedningarna, och Judarna, och deras öfwerstar, så att de wille öfwerfalla dem med wåld, och stena dem;

6. hwilket då de förnummo, flydde de till de städer i Sycaonien, Eysstra och Derben, och den ängden allt deromkring;

7. Och predikade der Evangelium.

8. Och en man i Eysstra, krank i sina fötter, satt der ofärdig ifrå sine moders lif, och hade aldrig gångit.

9. Denne hörde Paulum tala. Så såg han på honom, och förmärkte, att han hade tro till att få sina helbregdo.

10. Ty sade han till honom med höga röst: Upprätt dig på dina fötter. Och han sprang upp, och begynte till att gå.

11. Då folket såg det Paulus gjort hade, upphofwo de sina röst på Sycaoniskt mål, sägande: Gudar äro komne ned till oss i människoliknelse.

12. Och de kallade Barnabam Jupiter; men Paulum kallade de Mercurius, efter han förde ordet.

13. Och Jupiters Prest, som war för deras stad, hade oxar och kranfar fram för dörrena, och wille samt med folket offra.

14. Då Apostlarna, Paulus och Barnabas, det hörde, reswo de sin kläder sönder, och sprungo ut ibland folket, ropandes,

15. Och sägandes: I män, hwi gören I detta? Wi äre också människor, lika som I, dödelige; och förkunnom eder Evangelium, att I skolen omvändas ifrå denna fåfångheten in till lefwandes Gud, som gjort hafwer himmel och jord, och hafwet, och allt det uti dem är;

16. Hvilken i framtiden
tid hafwer låtit alla Öed-
ningar gå sina egna vägar;

17. Andock han icke lät
sig sjelfwan wara utan witt-
nesbörd, i det han gjorde
wål emot oss, gifwandes
oss regn och fruktsam tid
af himmelen; uppfyllandes
wår hjerta med mat, och
glädje.

18. Och då de detta sa-
de, stillte de folket med plats,
att de icke offrade till dem.

19. Så kommo der nå-
gre Judar till utaf Antio-
chien och Iconien; hwilke
så bestämplade med folket,
att de stenade Paulum, och
slåpade honom utu staden,
menandes att han war döb.

20. Och wid Lärjun-
garna stodo der omkring
honom, reste han sig upp,
och gick in i staden. Och
dagen derefter färdades han
dådan med Barnabas till
Derben;

21. Och predikade Evan-
gelium i den staden. Och
då de der många lärt hade,
kommo de igen till Eysra,
och Iconien, och Antiochien;

22. Stärkandes Lärjun-
garnas själar, och förma-
nandes att de skulle blif-

wa stadige i trone; och att
igenom mycken bedröfwelje
måste wi ingå i Guds rike.

23. Och när de hade ut-
walt Prester för hwar och
en församling, och hade be-
dit och fastat, besallde de
dem Öerranom, den de
uppå trodde.

24. Och de foro igenom
Pisidien, och kommo in uti
Pamphylien.

25. Och då de predikat
hade i Berge, foro de neder
till (den staden) Attalien.

26. Och dådan seglade
de till Antiochien, dådan
de uti Guds nåd besallde
woro till det werk som de
uträttat hade.

27. Och då de der kom-
mo, hade de tillhopa för-
samlingena, och underwiste
dem, hwad Gud med dem
gjort hade; och att han upp-
låtit hade trones dörr för
Öedningomen.

28. Och de blefwo der
med Lärjungarna ett godi
skifte.

15. Capitlet.

Mötet i Jerusalem. Paulus och
Barnabas skiljas.

Och kommo någre neder
af Judeen, och lärde

bröðerna: Utan Slåten eder omskära efter Moise sätt, så kunnen I icke blifwa salige.

2. Då wardt en twe-
drägt och träta, icke den
minsta, så att Paulus och
Barnabas föllo emot dem;
och dertfore skickade de att
Paulus och Barnabas, och
någre andre af dem, skulle
uppfara till Apostlarna, och
till Presterna i Jerusalem,
för detta spörsmålet skull.

3. Och så wordo de för-
fortrade af församlingene,
och foro genom Phenicen
och Samarien, och förtäljde
Gedningarnas omvändelse;
och gjorde dermed allom
bröðromen stor glädje.

4. När de nu kommo
till Jerusalem, wordo de
undfångne af församlinge-
ne, och af Apostlarna, och
de Äldsta; och de förkunna-
de allt det Gud hade gjort
med dem.

5. Då reste sig upp nå-
gre af de Pharisceers parti,
som wid trona tagit hade,
sägande att man måste om-
skära dem, och bjuda up-
på att man hålla skulle
Moise lag.

6. Då församlade sig
Apostlarna och Presterna,

till att ransaka om det
ärendet.

7. Och när nu fast der-
om frågadt war, stod Pe-
trus upp, och sade till dem:
I män och bröder, I we-
ten, att uti förgången tid
ibland oss hafwer Gud ut-
walt, att Gedningarna hör-
de Evangelii ord, genom
min mun, och trodde.

8. Och Gud, som hjer-
tat känner, vittnade med
dem, gifwandes dem den
Helga Anda, så wäl som oss;

9. Och gjorde ingen åts-
skilnad emellan oss och dem;
utan rengjorde deras hjerta
genom trona.

10. Swi fresten I då
nu Gud, att I wilsjen läg-
ga det of på Bärjungarnas
hals, det hwarcken våra fä-
der eller wi bära kunde?

11. Utan genom GEr-
rans Jesu Christi nåd tro
wi, att wi skole salige war-
da, såsom och de.

12. Då tigde hele ho-
pen, och hörde på Barna-
bas och Paulus, som för-
täljde, hwad tecken och un-
der Gud genom dem ibland
Gedningarna gjort hade.

13. När de tyttuade,
svarade Jacobus, och sade:
I män

J män och bröder, hörer mig.

14. Simeon hafwer förtäljt, huruledes Gud först sökt hafwer, och anammat ett folk till sitt Namn utaf Hedningarna.

15. Och med honom draga öfverens Propheternas ord, såsom skrifwet är:

16. Derefter will jag komma igen, och åter uppbygga Davids tabernakel, som förfallet är; och will bota de reswor, som derpå äro, och upprätta det;

17. Att det som qwart är af menniskorna skola spörja efter Herren, och deslikes alle Hedningar, öfwer hwilka mitt Namn nämndt är, säger Herren, som allt detta gör.

18. Gudi äro all hans wert kunnig, ifrå werldens begynnelje.

19. Derföre besluter jag, att man icke skall bekymra dem som af Hedningarna omwändas till Gud;

20. Utan att man skrifwer dem till, att de hafwa återhåll af afgudars besmitelse, och af boleti, och af det som förqwasdt är, och af blod.

D

21. Ty Moses hafwer af ålder i alla städer dem som honom predika uti Synagogorna, der han på allo Sabbather läsen warder.

22. Då beleswade Apostlarna och Presterna med hela församlingene, att man utwalde några män af dem, och sände till Antiochien med Paulo och Barnaba; nämliga Judas, som kallades Barsabas, och Silas, som woro ypperste mänuerna ibland bröderna.

23. Och de fingo dem bref i händerna, wid detta jünnet: Wi Apostlar, och äldste, och bröder, önskom dem bröcrom, som äro af Hedningomen uti Antiochien, och Syrien, och Cilicien, helso.

24. Efter wi hört hafwe, att några äro utgångne af öf, och hafwa förwillt eder med läro, och förwändt edra själar, bjudandes att J skolen låta eder omskära, och hålla lagen, dem wi det icke befallt hafwe;

25. Derföre syntes öf endrägteliga i våra församling att taga några män ut, och sända till eder med

och älskeligom Barnaba och Paulo;

26. Som äro de män, som sina själar utsatt hafwa, för wår Herrens Jesu Christi Namn.

27. Så sände wi nu Judas och Silas, de som och med munnen skola säga eder det samma.

28. Ty dem Helga Andan och - och syntes ingen yttermera tunga lägga på eder, utan dessa stycken som af nödene äro;

29. Nämliga, att I hafwen återhåll af thy som afgudom offradt är, och af blod, och af det förqwasdt är, och af boleti; för hwilken stycke om I eder förwaren, så gören I wäl. Farer wäl.

30. När de nu hade fått sin affked, kommo de till Antiochien; och församlade den meniga man, och fingo dem brefwet.

31. När de det läsit hade, worde de glade af den trösten.

32. Men Judas och Silas, efter de och woro Propheter, förmanade de bröberna med mång ord, och styrkte dem;

33. Och blefwo der i någon tid; och worde sedan igensände med frid ifrå bröberna till Apostlarna.

34. Och Silas täcktes att blifwa der.

35. Men Paulus och Barnabas wistades i Antiochien, lärandes och förkunnandes Herrens ord, med mångom androm.

36. Men efter några dagar sade Paulus till Barnabas: Wi wilje fara tillbaka igen, och bese våra bröder, i alla städer der wi Herrens ord förkunnat hafwe, huru de hafwa sig.

37. Men Barnabas rådde, att de skulle taga med sig Johannem, den och Marcus kallades.

38. Då wille icke Paulus, att den skulle följa dem, som hade trädt ifrå dem i Pamphylien, och icke följt dem till werket.

39. Och så skarp wardt deras träta, att den ene skiljdes ifrå den andra. Och Barnabas tog Marcum till sig, och seglade till Cyren.

40. Men Paulus utwalde Silam, och for sina färde, besallder i Guds nåd af bröberna;

41. Och vandrade omkring i Syrien och Cilicien, styrkandes församlingarna.

16. Capitlet.

Paulus i Eysira, Mysien, Troade, Philippis.

Och han kom till Derben, och Eysira; och si, der war en Lärjunge, benämnd Timotheus, en Judisk qwinnos son, den der trogen war; men fadren war en Gref.

2. Den samme hade ett godt rykte af de bröder, som woro i Eysiris, och Iconien.

3. Då wille Paulus, att han skulle fara med honom; och tog och omskar honom, för de Judars skull som woro i de rum; ty de wiste alle, att hans fader war en Gref.

4. Och der de foro genom städerna, befallde de dem hålla de stadgar, som af Apostlarna och Prästerna i Jerusalem beslutne woro.

5. Och wordo de församlingar stadfäste i trone, och föröklades på talet hwar dag.

6. Då de wandrade genom Phrygien och Galatic landskap, wardt dem för-

ment, af dem Helga Andas tala ordet i Asien.

7. Dersöre foro de in i Mysien, och bödo till att fara in i Bithynien; och Anden tillstodde dem icke.

8. Men då de hade farit genom Mysien, foro de ned till Troadem.

9. Och en syn syntes Paulo om nattena. En Macedonisk man stod och bad honom, sägandes: Far in i Macedonien, och hjelp oss.

10. Och straxt han hade sett synena, tänkte wi till att fara in i Macedonien; och woro wise deruppå, att Herren hade kallat oss till att predika Evangelium för dem.

11. Då wi nu seglade af Troade, kommo wi war rätta lös till Samothracien, och dagen derefter till Neapolis;

12. Och dädan till Philippis, som är ypperste staden i Macedonien, och är en fristad. Och wistades wi uti den staden några dagar.

13. Och om Sabbathsdagen gingo wi ut af staden till älsfvena, der man plögade bedja; och satte oss

ned, och talade med qwin-
nor, som der tillsammans
kommo.

14. Och en gudelig qwin-
na, benämnd Lydia, en pur-
purkrämeriska, utaf de Thy-
atirers stad, lydde till; och
Herran öppnade hennes
hjerter, att hon gaf akt på
det Paulus sade.

15. Och hon lät sig dö-
pa, och allt sitt hus; och
bad dem, sägandes: Om I
hållen mig derföre, att jag
tror på Herran, så kom-
mer i mitt hus, och blifwer
der. Och hon nödgade öf-

16. Och hände sig, då wi
gingom till bönen, mötte öf-
en piga, som hade en spå-
domsanda, och hon drog
sina herrar mycken bätning
till, med sin spådom.

17. Hon följde Paulum
och öf efter, och ropade,
sägandes: Dessa mennerna
äro högsta Guds tjenare,
de der eder förkunna salig-
hetens väg;

18. Och det gjorde hon
i många dagar. Men
Paulus tog detta illa wid
sig, och wände sig om, sä-
gandes till andan: Jag bju-
der dig, wid Jesu Christi
Namn, att du far ut ef-

henne. Och han for ut
samma stund.

19. Då hennes herrar
sågo, att hoppet war borto
till deras bätning, togo de
fakt på Paulus och Silas,
och drogo dem på torget
till de öfwersta;

20. Och antwardade dem
Rådherrarna i händer, sä-
gande: Dessa mennerna gö-
ra ena willo i vår stad, ef-
ter de äro Judar;

21. Och lära det sätt,
som öf icke höfwer anam-
ma eller hålla, efter wi äre
Romerste.

22. Och folket lopp ihop
emot dem; och Rådherar-
na reswo deras kläder sön-
der, och läto hudflänga dem
med ris.

23. Och när de hade
mycket slagit dem, kastade
de dem i fängelse, och be-
fallde fängawaktaren, att
han skulle granneliga taga
wara på dem.

24. Då, efter han fick
så sträng befallning, kasta-
de han dem in i innersta
fångarhuset, och slog en stoc
öfwer deras fötter.

25. Om midnattstid wo-
ro Paulus och Silas i si-
na böner, och lofwade Gud

med fång; och fångarna hörde dem.

26. Och med hast wardt en stor jordbävning, så att grundwalen i fångahuset bäfwade; och straxt wordo alla dörrarna öppna, och allas deras bojor wordo lösa.

27. Då wakenade fångawaktaren, och fick se dörrarna på fångahuset öppna, och drog sitt swärd ut, wiljandes dräpa sig sjelf; och mente, att fångarna woro bortflydde.

28. Då ropade Paulus med höga röst, sägandes: Gör dig sjelfwom intet ondt; ty wi äre alle här.

29. Då beddes han ett ljus, och gaf sig derin, och föll ned för Pauli och Silie fötter, bäfwandes.

30. Och han hade dem ut, och sade: Herrar, hwad skall jag göra, att jag må blifwa salig?

31. Då sade de: Tro på Herren Jesum, så blifwer du och ditt hus saligt;

32. Och talade för honom Herrans ord, och för allom dem som i hans huse woro.

33. Och i samma stund

den om natten tog han dem till sig, och twådde deras sår; och lät sig straxt döpa, och allt sitt folk.

34. Och hade dem hem i sitt hus, och gaf dem mat; fröjdandes sig, att han med allt sitt hus trodde Gudi.

35. Då dager wardt, sände Rådherrarna stadstjenarena, sägande: Släpp de mämnerna ut.

36. Detta talet förkunade fångawaktaren Paulo: Rådherrarna hafwa budit, att I skolen släppas; går fördenskull ut, och farer i frid.

37. Då sade Paulus till dem: De hafwa hudflängt oss uppenbarliga, utan lag och dom, ändock wi äre Romerske, och kastat oss i fångelse; och wilja nu hemliga hafwa oss härut! Nej, icke så; utan komme sjelfwe, och tage oss härut.

38. Då bådade stadstjenarena Rådherrromen desfa ord. Då wordo de förfärade, hörande att de woro Romerske;

39. Och kommo dit, och förmanade dem; och togo dem ut, bedjande att de utgå skulle af staden.

40. Då gingo de utu fångelse, och kommo till Erydia; och när de hade sett bröderna, och styrkt dem, foro de sina färde.

17. Capitlet.

Paulus i Thessalonica, Berea, Athen.

Och då de foro genom Amphipolis och Apollonien, kommo de till Thessalonica, der en Judasynagog war.

2. Der gick Paulus in till dem, efter som hans seder war; och i tre Sabather talade han för dem utu Skrifterna;

3. Förklarade och bewiste, att Kristus måste lida, och uppstå ifrå de döda; och att denne är Kristus Jesus, hwilken jag (sade han) förkunnar eder.

4. Och somlige af dem trodde, och gåfwo sig intill Paulum och Silam; deslikes ock en mägta stor hop af gudfruktiga Greker, och dertill de yppersta qwinnor, wäl många.

5. Då wordo de otrogne Judar fulle med nit, och togo till sig några ar-

ga skallar löss parti; och samlade sig i en rota, och gjorde ett upplopp i staden, trängande sig intill Jasons hus, och wille draga dem derut för folket.

6. Och då de icke funno dem, drogo de Jason och några bröder till de öfwersta i staden, och ropade: Deffe, som hela werldena förwilla, äro ock nu hitkomne;

7. Och dem hafwer Jason hemliga undfångit; och de alle göra emot Kessarens bud, och säga af en annan Konung, som är Jesus.

8. Och de upprette folket, och öfwerstarna i staden, som sådant hörde.

9. Och de anammade en ursäkt af Jason, och af de andra, och släppte dem.

10. Men bröderna släppte straxt om nattena ut Paulus och Silas, och lätto dem fara till Berea. När de kommo dit, gingo de in i Judarnas Synagog; gogo;

11. Ty de wordo de ädelaste ibland dem i Thessalonica; de anammade ordet ganfka wilseliga, alla

dagur sökande i Skrifsterna, om det och så hade sig.

12. Och många af dem trodde, och ärliga Grekiska qvinnor och män, wäl många.

13. Men när de Judar i Thessalonica förnummo, att Guds ord wardt och i Berea af Paulo förkunnadt, kommo de dit, och upprette också der folket.

14. Och straxt läto bröderna Paulum ut, att han gick allt intill hafswet; men Silas och Timotheus blewo der qware.

15. Men de som förfortrade Paulum, följde honom till Athen; och de fingo befallning till Silas och Timotheus, att de skulle med hast komma till honom, och foro sina färde.

16. Och då Paulus förbidde dem i Athen, wardt hans ande upptänd i honom, då han såg staden afgudadyrkan undergifwen vara.

17. Och disputerade han med de Judar och de gudfruktiga uti Synagogen, och på torget, hwar dag, med dem som kommo till honom.

18. Och någre Philosophi, nämliga de Epicureer och Stoiker, begynte kämpas med honom. Och somlige sade: Hwad vill denne sawalkraren säga? Och somlige sade: Det synes, som han wille förkunna några nya gudar; derföre att han förkunnade dem Evangelium om Jesu, och uppståndelsen.

19. Och de togo fati på honom, och ledde honom på domplatsen, sägande: Måge wi icke weta, hwad denne nye lärdomen är, som du lärar?

20. Ty du gifwer wår öron ny stycker före; så wilje wi nu weta, hwad det wara skall.

21. Och de af Athen, och alle de främmande, som der wistades, aktade på intet annat än att säga eller höra något nytt.

22. Då stod Paulus midt på domplatsen, och sade: I män af Athen, jag ser, att I uti all stycke omgån med wantro;

23. Ty jag hafwer gått omkring, och skådat edor gudadyrkan, och saun ett altare, derpå skrifwet stod:

Dem okända Gudendom. Den I nu dyrken ovetande, honom förkunnar jag eder.

24. Gud, som hafwer gjort werldena, och allt det deruti är, efter han är GErre öfwer himmel och jord, bor han icke uti de tempel, som med händer uppbyggd äro;

25. Gij heller dyrkas med människohänder, behöfandes någon ting, efter han gifwer allom lif, anda och allt;

26. Och hafwer gjort allt människoslägtet af ett blod, till att bo på hela jordene; och satt dem före beskärda tider, och skickat huru widt och långt de bo skola;

27. På det att de skola söka GErran, om de måtte kunna känna och finna, ändock han är icke långt ifrå hwarjom och enom af oss.

28. Ty i honom lefwe wi, röroms och hafwe warelse; såsom ock någre af edra Poeter sagt hafwa: Ty wi äre ock hans slägte.

29. Äre wi nu Guds

slägte, så skole wi icke tänka, att Gudomen är lif widt guld och silfwer, eller stenar konstliga uthuggna, eller widt människors fund.

30. Och ändock Gud hafwer öfwerfett härtilldags sådana fåwitthets tid, förkunnar han dock nu människomen, att alle allestäds skola bättra sig.

31. Ty han hafwer satt en dag före, på hwilken han skall döma jordenes krets med rättfärdighet, genom den man i hwilkom han det beslutit hafwer, gifwandes allom trona före, i det han honom uppväckt hade ifrå de döda.

32. Då de hörde nämnas de dödas uppståndelse, gjorde somlige der gäck af; och somlige sade: Wi wilje än yttermera höra dig derom.

33. Och så gick Paulus ut ifrå dem.

34. Och någre män höllo sig intill honom, och trodde; ibland hwilka war Dionysius, en af Hådet, och en qwinna, benämnd Damaris, och andre med dem.

18. Capitlet.

Paulus i Corintho, Epheso, Cesarea, Jerusalem, Antiochia, Galatia, ic. Apollos.

Derefter for Paulus af Athen, och kom till Corinthus;

2. Och der fann han en Juda, benämnd Aquila, Vördig af Ponto, den nyligen kommen war af Walland, och Priscilla, hans hustru; ty Claudius hade budit uppå, att alle Judar skulle fara ut af Rom; och höll han sig in till dem;

3. Ty han war af samma handtwerk; och blef när dem, och arbetade, och war deras handtwerk att göra paulun.

4. Och disputerade han uti Synagogen på alla Sabbather, dragandes der till både Judar och Greker.

5. Och då Silas och Timotheus kommo ifrå Macedoniaen, twingade Anden Paulus att betyga Judomen, att Jesus war Kristus.

6. Och då de sade deremot, och talade hädelse, skakade han kläden, och sa-

de till dem: Edart blod ware öfwer edart hufsvud; härefter går jag nu öfver dig till Hedningarna.

7. Och så gick han dådan, och kom uti ens mans hus, som het Justus, den der war en gudfruktig man, hwilken's hus war hardt wid Synagogen.

8. Men Crispus, öfversten för Synagogen, trodde Heranom, med allt sitt hus; och många Corinthier, som på hörde, trodde, och läto sig döpa.

9. Och sade Herren till Paulum uti en syn om natten: Frukta dig intet, utan tala, och tig icke;

10. Ty jag är med dig, och ingen skall bjuda till att göra dig skada; ty jag hafwer mycket folk i denna staden.

11. Så blef han der ett år och sex månader, lärades dem Guds ord.

12. Men då Gallion war landshöfding öfwer Achaja, reste Judarna sig upp en-drägteliga emot Paulum, och hade honom fram för domstolen,

13. Sägande: Denne mannen gifwer mennisko-

men in att dyrka Gud emot lagen.

14. Och som Paulus nu aktade upplåta sin mun, sade Gallion till Judarna: Vore någor orätt skedd, eller någor dråpelig ogerning, wore wäl tillbörligt, att jag hörde eder, I Judar;

15. Men är något spörsmål om ord och namn, och om edor lag, der mågen I sjelfwe se eder om; ty deröfwer will jag ingen domare wara.

16. Och han dref dem ifrå domstolen.

17. Då togo alle Grekerna fatt på Sosthenes, öfwerstan för Synagogen, och slogo honom framför domstolen; och Gallion skötte der intet om.

18. Sedan Paulus hade då warit der i lång tid, helsade han bröderna, och ieglade sina färde till Syrien, och följde honom Priscilla och Aquila; och han rakade sitt hufswud i Kenchrea, ty han hade ett löfte;

19. Och kom dådan till Ephesum, och der lät han dem blifwa; men han gick in i Synagogen, och disputerade med Judarna.

20. Och de bådö honom, att han skulle blifwa i längre tid när dem; då wille han icke;

21. Utan han helsade dem, sägandes: Jag måste ju ändteliga wara i Jerusalem i den högtiden, som instundar; men sedan will jag komma till eder igen, om Gud will. Och så for han ifrån Epheso.

22. Och han kom till Cesareen; och då han hade warit uppe, och helsat församlingena, for han ned till Antiochien.

23. Och sedan han der i någon tid warit hade, for han sina färde, och wandrade allt bortåt genom Galatiska landet och Phrygien, styrkandes alla Därjungarna.

24. Då kom till Ephesum en Jude, benämnd Apollos, bördig af Alexandrien, en wältalig man, och mächtig i Skrifterna.

25. Denne war underwist i Herrens wäg; och talade, upptänder i Andanom, och försummade icke kära det Herrenom tillhörde, och wiste allenast säga af Johannes döpselse.

26. Och han begynte dristliga tala uti Synagogen. Då Priscilla och Aquila hörde honom, togo de honom till sig, och uttydde för honom ännu grundeligare Guds wäg.

27. Och då han wille färdas till Achaja, skrefwo bröderna, och förmanade Lärjungarna, att de skulle undfå honom. Och då han framkom, war han der som trodde mycket till tröst genom nåden.

28. Ty han öfwerwann Judarna skarpeliga, och uppenbarliga bewisade med Skrifterna, att Iesus war Kristus.

19. Capitlet.

Lärjungarna i Epheso. Tyranni skola. Besvärjarnes böcker. Demetrii uppror.

Och begaf sig, medan Apollos war i Corintho, att Paulus wandrade genom de öfra lander, och kom till Ephesum; der fann han några Lärjungar.

2. Och han sade till dem: Hafwen I fått den Helga Ande, sedan I trodden? Då sade de till honom: Wi haf-

we icke ens hört om någon Helig Ande är till.

3. Och han sade till dem: Swarmed ären I då döpte? De sade: Med Johannis döpfelse.

4. Då sade Paulus: Johannes döpte med bättningens döpfelse, och sade folkena, att de skulle tro på den som komna skulle efter honom, det är, på Kristusum.

5. Och att, då de det hörde, läto de döpa sig i Herrans Iesu Namn.

6. Och då Paulus lade händer på dem, kom den Helige Ande öfwer dem; och de begynte tala med tungomål, och propheterade.

7. Och alle desse woro wid tolf män.

8. Och han gick in i Synagogen, och talade dristliga i tre månader, disputerade, och rådde till Guds rike.

9. Och efter det någre af dem worde förhärde, och icke trodde, utan talade illa om den wägen för den meniga man, gick han ifrå dem, och affskilde Lärjungarna, disputerandes dageliga uti

ens mans skola, som het Tyrannus.

10. Och detta gick så till i tu år; så att alle de, som bodde i Asien, hörde Herrens Jesu ord, både Judar och Greker.

11. Och Gud gjorde icke ringa krafter genom Pauli händer;

12. Så att de ock togo swettedukar och skörte, som wid hans kropp hade kommit, och lade på de sjuka; och sjukdomen gick utaf dem, och de onde andar foro ut.

13. Så woro någre Judar besvärjare, som foro omkring; de togo sig före åkalla Herrens Jesu Namn öfwer dem, som hade de onda andar, sägande: Vi besvärje eder wid Jesum, den Paulus predikar.

14. Och ibland dem, som detta gjorde, woro en Judes sju söner, Sceve, öfversta Prestens.

15. Då swarade den onde anden, och sade: Jesum känner jag wäl, och Paulus wet jag wäl; men ho ären I?

16. Och mannen, som den onde anden uti war, sprang uppå dem, och wardt

dem öfvermägtig; och kastade dem under sig, så att de nakne och sargade undflydde utaf det huset.

17. Och detta wardt alom wetterligt, både Judom och Grekom, som bodde i Epheso; och en räddhåge föll öfwer dem alla, och Herrens Jesu Namn wardt storliga prisadt.

18. Och många af dem, som trodde, kommo och bekände, och förkunnade hwad de uträttat hade.

19. Men många af dem, som förwetna konster brukat hade, båret fram böckerna, och brände upp i hvars mans åsyn; och då deras värde räknadt wardt, wardt det funnet till femtiotusend penningar.

20. Så fast växte då Herrens ord, och kom till magt.

21. Då detta skedt war, satte Paulus sig före i Andanom, att fara genom Macedonien och Achaja till Jerusalem, sägandes: När jag hafwer varit der, måste jag ock se Rom.

22. Då sände han till Macedonien två af dem som honom tjente, nämliga

Timotheum och Crastum; men sjelf blef han qwar till en tid i Asien.

23. På den tiden wardt icke litet buller om den wägen.

24. Ty det war en guldsmed, benämnd Demetrius, som gjorde siltstempel till Diana, der de en stor winning af hade, som det handtwerk brukade;

25. Swällo han tillhopakallade, och de der silt arbete plögade bruka, och sade: I män, I weten, att wi hafwe war näring af detta handtverket;

26. Och I jen och hören, att denne Paulus hafwer bedragit, ej allenast i Epheso, utan sånär i hela Asien, och förwändt mycket folk, sägandes, att det är icke gudar, som göras med människohänder.

27. Och warder icke allenast gällandes den delen af vårt handtwerk, att det nederläggs; utan jemtwäl och att den stora gudinnens Diane tempel warder för intet hållet; och måtte då ske, att hennes härlighet afkommer, den dock hela Asien och hela werlden dyrkar.

28. När de detta hörde, wordo de fulle med röde, och ropade, sägande: Stor är de Ephesiers Diana.

29. Och i hela staden wardt ett upplopp; och de föllo hasteliga till, alle med ett mod, in på skådoplatsen, och togo fatt på Gajus och Kristarchus, som woro af Macedonien, och af Pauli sällskap.

30. Och Paulus wille gångit in i hopen till folket; då wille Därjungarna det icke tillstådja.

31. Sände och någre af de Öfwersta i Asien, som hans wänner woro, till honom, och bådo, att han skulle icke gifwa sig in på platsen.

32. Och andre ropade annat; ty menigheten war förbistrad, och meista delen wiste icke, för hwad sak de woro församlade.

33. Och somlige af folket drogo Alexandrum fram, den Judarna framstötte. Då tecknade Alexander med handene, att de skulle wara tyste, och åktade förswara sig för folket.

34. När de förnumme att han war en Jude, ro-

pade de alle med en mun, sånär i två timmar, sågande: Stor är de Ephesiens Diana.

35. Då cancelleren hade stillat folket, sade han: I män af Epheso, ho är den menniska, som icke wet, att Ephesiens stad dyrkar den stora gudinnan Diana, och det beläte som af himmelen nederkommet är?

36. Så, efter der säger ingen emot, måste I stilla eder, och intet orädeligt företa.

37. I hafwen dragit dessa männerna fram, som hvarken äro kyrkoröfware, eller edor gudinnos försnädare.

38. Om Demetrius, och de med honom äro af hans handtverk hafwa sak emot någon, så hafwer man Råd, och rättgång, och fogdar; der måga de klaga och svara hvarannan.

39. Men hafwen I om något annat handla, då må det åtskillas uti någon tillbörlig samqväm.

40. Ly det är fara att wi komme i skuld, för det upplopp som i dag skedd är, efter ingen sak på fär-

de är, der wi kunne någon skäl af taga till detta upplopp. Och då han det sagt hade, lät han folket gå.

20. Capitlet.

Paulus läter i Grekland; uppväcker Euthymus; kallat Presterne ifrån Epheso.

Då nu upploppet wardt stilladt, kallade Paulus Därfjungarna till sig, och helsade dem, och for sinna färde, till att draga in uti Macedonien.

2. Och när han hade wandrat genom de landsändar, och förmanat dem med mycket tal, kom han in i Grekland;

3. Och han blef der i tre månader. Och efter Judarna hade satt försåt för honom, när han skulle fara in i Syrien, fick han för råd att wända om igen genom Macedonien.

4. Och följde honom allt intill Asien Sopater af Bereen; och af Thessalonica Aristarchus, och Secundus, och Gajus af Derbe, och Timotheus; och af Asien Tychicus, och Trophimus.

5. Dessa foro framföre, och bidde öf i Troade.

6. Men wi seglade af Phillippis, efter Påskdagarna, och komnom till dem Troade innan fem dagar; och töfwade der i sju dagar.

7. På en Sabbath, då Därjungarna kommo tillsammans, till att bryta brödet, hade Paulus ett tal för dem, efter han wille annan dagen färbas, och förbröjde han talet intill midnatt.

8. Och mång ljus woro upptänd i salen, der de församlade woro.

9. Så satt der en yngling uti ett fenster, benämnd Euthychus, och war förtyngd af swår sömn; och wid Paulus länge talade, tog sömnen honom så swårliga, att han föll ned af tredje bottnen, och wardt upptagen dödder.

10. Då steg Paulus ned, och lade sig på honom, och tog omkring honom, och sade: Warer icke bedröfwade; ty själen är ännu uti honom.

11. Sedan gick han upp igen, och bröt brödet, och åt; och talade sedan länge med dem, tilldes det dagades; och så färbedes han.

12. Och hade de den ynglingen fram lefwandes; och woro deraf icke litet tröskade.

13. Men wi stegom till Skepps, och forom dädan till Nisön, aktande der intaga Paulum; ty han hade så skickat, och han wille fara landwägen.

14. När wi tillhopakomom i Nisön, togom wi honom in, och kommom sedan till Mitylenen.

15. Dädan seglade wi, och kommom dagen nästefter in mot Chium; och så dagen derefter kommom wi till Samum, och töfwade i Trogillio; och nästa dagen efter kommom wi till Miletum.

16. Ty Paulus hade satt sig före att segla framom Ephesus, på det att han icke skulle förtöfwa sig i Asien; ty han hastade sig, om möjeligit hade warit, att han kunde warit i Jerusalem om Påsksdagarna.

17. Och sände han af Mileto båd till Ephesum, och kallade till sig Prästerna i församlingene.

18. När de kommo till honom, sade han till dem:

J weten, huruledes jag hafwer varit när eder alltid, ifrå första dagen jag kom in i Asien;

19. Tjenandes Heranom med all ödmjukhet, och med många tårar och frestelser, som mig wedersforos af Judarnas försåt;

20. Så att jag hafwer intet försummat, det eder kunde wara till nytto, att jag ju hafwer förkunnat eder, och lärt eder uppenbarliga och synnerliga;

21. Betygandes både för Judar och Greker den bättring som är inför Gud, och den tro som är till vår Herre Jesum Christum.

22. Och nu si, jag, bunden i Andanom, färdas till Jerusalem, icke wetandes hwad mig der öfvergå skall;

23. Utan att den Helge Ande i alla städer betygar och säger, att bojor och bekröfwelse står mig före.

24. Dock aktar jag det intet, ej heller är mig sjelfwom mitt lif kært; på det jag skall fullkomna mitt lopp med glädje, och det ämbete som jag anammat hafwer af Heranom Jesu,

till att betyga Evangelium om Guds nåd.

25. Och nu si, jag wet, att härefter sån J icke se mitt ansigte, J alle, der jag framfarit hafwer och predikat Guds rike.

26. Dersföre betygar jag eder på denna dagen, att jag ofskuldig är för allas blod;

27. Ty jag hafwer icke försummat, med mindre jag hafwer förkunnat eder allt Guds råd.

28. Så hafwer nu att på eder, och på allan hjord, i hwilkom den Helge Ande hafwer eder satt till Biskopar, att regera Guds församling, hwilka han hafwer förwärfwat med sitt blod.

29. Ty jag wet det, att, sedan jag skiljs ifrån eder, skola komma ibland edar swåra ulfwar, de der hord, icke spara skola.

30. Och af eder sjelfwom skola män uppkomma, som tala skola det orätt är, och draga Lärjungar till sig.

31. Dersföre waker, och tänker uppå, att jag i tre år, natt och dag, icke hafwer

återvändt förmana hvar och en med tårar.

32. Och nu, bröder, befaller jag eder Gud, och hans nåds orde, hvilken mäktig är uppbygga eder, och gifwa eder arfwedel bland allom dem som helgade warda.

33. Jungens mans silfwer, eller guld, eller kläder hafwer jag begärat.

34. Men I weten sjelfwe, att dessa händerna hafwa tjent till min nödtorft, och deras som med mig woro.

35. All ting hafwer jag wist eder, att så måste man arbeta, och upptaga de swaga, och tänka på Herrens Jesu ord, som han sade: Saligare är gifwa än taga.

36. Och när han detta sagt hade, föll han på sin knä, och bad med allom dem.

37. Och wardt en stor gråt med allom dem; och de föllo Paulo om halsen, och kyfste honom;

38. Sörjande mest för det ordets skull, som han sagt hade, att de skulle icke mer få se hans ansigte. Och så följde de honom till skepp.

21. Capitlet.

Paulus reser till Jerusalem; renar sig, fasttages, förs i lägre.

Som nu skedde, att wi lade af dådan, och foro ifrå dem, komnom wi rätta kosen till Coom; och dagen nästefter till Rhodum, och dådan till Patara.

1. Och der fingo wi ett skepp, som åktade sig till Phenicien, der stego wi uti; och ladom utaf.

2. Och som Cyren begynte komma of i sigte, lätom wi det på vänstra handene, och segladom till Syrien, och komnom till Tyrum; ty der lofode skeppet upp laddningena.

3. Och efter wi funno der Värjungar, bleswo wi der i sju dagar. Och de sade Paulo genom Andan, att han skulle icke fara upr till Jerusalem.

4. Och då de dagar för-
lupne woro, drogo wi wåra färde; och de följde of alle, saunt med hustrur och barn, tilldes wi komnom utu staden; och på stranden föllo wi på knä, och bådum.

5. Och sedan wi hade
helsat hwarannan, gingo

wi till skepps; och de gingo till sitt igen.

7. Men wi höllo seglat- sen fram ifrå Tyro, och kommom neder till Ptole- mais; och der helsade wi bröderna, och blefwo der en dag med dem.

8. Dagen derefter kom- mom wi, som worom med Paulo, till Cesareen; och gingom in uti Philippi Evangelistens hus, hwilken en war af de sju, och blef- wom när honom.

9. Och han hade fyra döttrar, jungfrur som pro- pheterade.

10. Och medan wi wo- rom der i många dagar, kom der en Prophet till utaf Judeen, benämnd Agabus.

11. Då han war kommen till oss, tog han Pauli bäl- te, och band sig fötter och händer, och sade: Det säger den Helge Ande, den man, som detta bältet tillhör, skola Judarna så binda i Jerusalem, och antwarða honom i Hedningahänder.

12. När wi detta hörde, bådome wi, och de som utaf den staden woro, att han icke skulle draga upp till Jerusalem.

13. Då swarade Pau- lus, och sade: Swad gören I, gråtandes, och bedröf- wandes mitt hjerta? Jag är redebogen icke allenast bindas, utan jemwål dö i Jerusalem, för Herrens Jesu Namns skull.

14. Och efter han lät intet säga sig, gåfwo wi oss tillfrids, sägande: Warde Herrens wilje.

15. Efter de dagar redde wi oss till, och forom upp till Jerusalem.

16. Och kommo någre Lärjungar med oss af Ce- sareen, de der med sig hade en gamlan Lärjunga, som war af Cypren, benämnd Mnason, när hwilkom wi gästa skulle.

17. Och när wi kom- mom till Jerusalem, und- fingo oss bröderna gerna.

18. Dagen derefter gick Paulus med oss in till Ja- cobum; och alle de äldste församlades.

19. Då han dem helsat hade, förtälde han dem allt- sammans, det ena med det andra, som Gud gjort hade, genom hans tjenst, ibland Hedningarna.

20. Då de det hörde,

prekade de Heran, och sade till honom: Du ser, käre broder, huru mång tusend Judar äro som tro; och alle hafwa nit om lagen.

21. Och de hafwa hört af dig, att du lärer alla de Judar, som bo ibland Hedningarna, att de skola träda ifrå Mose lag; sägandes, att de icke skola omskära sin barn, och icke wandra efter som want är.

22. Hvad är det då? Den menige man måste ändtliga församlas; ty de få wäl höra, att du äst kommen.

23. Så gör nu, som wi säge dig; wi hafwe här fyra män, som löfte hafwa på sig;

24. Dem tag till dig, och rena dig med dem, och bekosta der något uppå, att de raka sitt hufwud; och deraf kunna alle weta, att det är intet som de hört hafwa om dig; utan att du ock så wandrar, att du ock håller lagen.

25. Men de Hedningar, som wid trona tagit hafwa, dem hafwe wi tillskrifwit, och beslutit att de intet sådant behöfwa att hålla; utan

att de taga sig wara för det afgudom offradt är, och för blod, och för det som förqwasdt är, och för bolet.

26. Dagen derefter tog Paulus männerna till sig, och lät rena sig med dem; och gick in i templet, förkunnandes, att reningsdagarna woro fullbordade, tilldes utoffradt war för hwar och en af dem.

27. Då de sju dagar när ute wero, och de Judar, som woro af Asien, fingo se honom i templet, upprette de allt folket, och togo fatt på honom,

28. Ropande: J män af Israel, hjälper; detta är den man, som alla allestäds lärer, emot folket, emot lagen, och emot detta rummet; och derutöfwer hafwer han dragit Greker in i templet, och gjort detta helga rummet oskärdt.

29. Ty de hade sett Trophimus af Epheso i staden med honom, och mente att Paulus hade haft honom in i templet.

30. Och wardt ett upplopp i hela staden, och folket församlades, och togo Paulum, och drogo honom

utu templet. Och straxt wordo portarna tilläste.

31. Och som de wille dräpht honom, säd den öfwerste höfswitsmannen för krigsfolket båd, huru hela Jerusalem war upprest.

32. Då tog han straxt till sig krigsknektarna och höfswitsmännerna, och kom löpandes till dem; och när de singo se höfswitsmannen och krigsknektarna, wände de igen att slå Paulum.

33. Och gick höfswitsmannen fram, och tog fatt på honom, och lät binda honom med två kedjor; och sporde ho han war, eller hwad han gjort hade.

34. Men ibland folket copade den ene så, och den andre så; och efter han kunde intet försara det wist war, för sorlets skull, lät han föra honom i lägret.

35. Och när han kom till trapporna, hände sig att krigsknektarna måste bära honom, för öfwerwäldes skull, som gick af folkena.

36. Ty der följde ganska mycket folk efter, och ropade: Tag bort honom.

37. Och som nu Paulus begynte komma in i läg-

ret, sade han till höfswitsmannen: Må jag också tala med dig? Då sade han: Kan du tala Grekiskt?

38. Äst icke du den Egyptiske mannen, som för dessa dagar gjorde ett upplopp, och hade ut i öknena fyratusend mörbdare?

39. Då sade Paulus: Jag är en Judisk man, af Tarsen i Cilicien, en borgare i den namnkunniga staden; jag beder dig, städ till att jag må tala till folket.

40. Och han tillstodde det. Då stod Paulus på trappone, och tecknade till folket med handene. Då nu wardt en stor tysta, talade han till dem på Ebreiskt mål, sägandes:

22. Capitlet.

Pauli ätt, parti, wandel, borgerstap.

Jmån, bröder och fäder, hörer min ursäkt, som jag nu gör för eder.

2. Och då de hörde, att han talade på Ebreiskt till dem, desmer ljud gäfwos de honom. Och han sade:

3. Jag är en Judisk man, född i Tarsen i Cilicien, men uppfödd här i

staden, wid Gamaliels fötter, granneliga lärder uti fädernas lag, hafwandes nit om Gud, såsom och I alle i denna dag;

4. Och hafwer förföljt denna vägen allt intill döden, bindandes och kastandes i fängelse både män och qwinnor.

5. Såsom och öfwerste Prästen mig wittne är, och hele hopen af de äldsta; af hwilkom jag hade tagit bref till bröderna, och for till Damascum, att föra och dem, som der woro, bundna till Jerusalem, att de skulle blifwa näpste.

6. Så hände sig, wid jag war på vägen, och kom in mot Damascum, wid middagstid, att ett stort sten af himmelen ljungade kringom mig hasteliga.

7. Och jag föll ned på jorden, och hörde ena röst, sägandes till mig: Saul, Saul, hwi förföljer du mig?

8. Och jag swarade: Hv äst du, Herre? Sade han till mig: Jag är Jesus af Nazareth, den du förföljer.

9. Och de, som med mig woto, sågo stenet, och woro förfärad; men röstena

hörde de intet, hans som talade med mig.

10. Då sade jag: Herre, hwad skall jag göra? Då sade Herren till mig: Statt upp, och gick in i Damascum; och der skall dig sagdt warda om allt det dig förelagdt är till att göra.

11. Och efter jag såg intet, för den klarhetens skull, som gick af det stenet, wardt jag ledd wid handena af mina följare, som med mig woro, och kom in i Damascum.

12. Och der war en gudfruktig man efter lagen, benämnd Ananias, ett godt rykte hafwandes när alla Judar, som der bodde.

13. Han kom till mig, och stod, och sade till mig: Saul, käre broder, haf din syn igen. Och i samma stundene fick jag min syn, och såg honom.

14. Då sade han: Wara fäderns Gud hafwer beredt dig, att du skall känna hans wilja, och se den Klättfärdiga, och höra röstena af hans mun;

15. Ty du skall wara honom ett wittne för alla

menniskor, om det du sett och hört hafwer.

16. Och nu, hwad töfwar du? Statt upp, och låt dig döpa, och två af dina synder, åkallandes Herrens Namn.

17. Då hände sig, att när jag war kommen igen till Jerusalem, och bad i templet, att jag wardt tagen uti ena syn;

18. Och såg honom, sågandes till mig: Dåt lida dig, och gack snarliga utu Jerusalem; ty de warda icke anammande ditt vittnesbörd om mig.

19. Och jag sade: Herre, de weta sjelfwe, att jag drog i häktelse, och hudflängde allestäds i Synagogorna dem som trodde på dig.

20. Och då dinst vittnes Stephani blod utgjutet wardt, war jag ock med, och samtyckte hans död, och waktade deras kläder som dräpo honom.

21. Och han sade till mig: Gack ty jag will sända dig fjerran bort till Hedningarna.

22. Men de hörde honom allt intill detta ordet. Då upphofwo de sina röst,

och sade: Jag bort sådana mennisko af jordene; ty det är icke tillbörligit, att han skall lefwa.

23. Och då de så ropade, och kastade sin kläder af, och hofwo stoft upp i wä-dret,

24. Dåt höfwitsmannen leda honom in i lägret, och böd att han skulle hudflängas, och ransakas, att han måtte få weta för hwad sak de hade så ropat på honom.

25. Och då han honom bundit hade med tåg, sade Paulus till underhöfwitsmannen, som när stod: Mågen J ock hudflänga någon Romersk man, och odömdan?

26. Då underhöfwitsmannen det hörde, gick han till öfwersta höfwitsmannen, och bådade honom, sågandes: Hwad will du göra? ty denne mannen är en Romare.

27. Då gick öfwerste höfwitsmannen till honom, och sade. Säg mig, äst du en Romare? Då sade han: Ja.

28. Då swarade höfwitsmannen: Jag hafwer köpt detta borgerskapet med

en stor summo. Då sade Paulus: Jag är också födder (en Romare).

29. Och straxt gingo de ifrå honom, som skulle hafwa ransakat honom; och höfwitsmannen begynte frukta, sedan han fick weta, att han war en Romare, och att han hade bundit honom.

30. Dagen derefter wille han weta förwiço, för hwad sak han war beklagad af Judomen; och löste honom utu banden, och lät öfwersta Presterna komma tillhopa, och hela Rådet, och lät Paulum komma fram för dem.

23. Capitlet.

Paulus för Rådet, slagen, tröstad, frälsd, förd till Helicem.

Då såg Paulus på Rådet, och sade: I män och bröder, jag hafwer wandrat för Gudi uti ett godt samwet, allt intill denna dag.

2. Då böd den öfwerste Presten Ananias dem som der när stodo, att de skulle slå honom på munnen.

3. Då sade Paulus till honom: Gud skall slå dig, du hwitmenada wägg. Sit-

ter du och skall döma mig efter lagen, och bjuder slå mig emot lagen?

4. Och de der när stodo sade: Bannar du Guds öfwersta Prest?

5. Då sade Paulus: Jag wisste icke, käre bröder, att han war öfwerste Prest; ty det är skrifwet: Du skall icke banna dins folks öfwersta.

6. Och efter Paulus wäl wisste, att en part af dem woro Sadduceer, och annan parten Phariseer, ropade han inför Rådet: I män och bröder, jag är en Pharissee, och en Pharisees son; jag warder dömd för hoppets och de dödas uppståndelses skull.

7. Och då han det sagt hade, wardt en twedragt emellan de Phariseer och de Sadduceer; och hopen wardt söndrad.

8. Ty de Sadduceer säga, att ingen uppståndelse är, och ingen Ängel, och ingen Ände; men de Phariseer bekänna båda.

9. Och så wardt ett stort rop. Och de Skriftlärde, af det Pharisiska parti, stodo upp, och begynte läm-

pas, och sade: Vi finnom intet ondt med denna mannen; om så kan hända, att Anden hafwer talat med honom, eller en Ängel, så låt oss icke strida emot Gud.

10. Och efter det begynte warda ett stort upplopp, fruktade öfwerste höfwitsmannen, att de skulle sönderslita Paulum; och lät krigsknektarna gå ned, och rycka honom bort ifrå dem, och föra honom i lägret.

11. Om nattena derefter stod Örren när honom, och sade: War wid ett godt mod, Paule; ty såsom du hafwer wittnat om mig i Jerusalem, så måste du också wittna i Rom.

12. Då dager wardt, slogo sig tillhopa någre af Judarna, och förbannade sig, att de hwarken äta eller dricka skulle, tilldess de hade dräpit Paulum;

13. Och woro mer än fyratio män, som så hade sworit sig tillhopa.

14. Dessa gingo till de öfwersta Prästerna, och till de äldsta, och sade: Vi hafwe wid förbannelsen bepligtat oss sjelfwa ingen ting

smaka, tilldess wi hafwe dräpit Paulum.

15. Så mån I nu förkunna öfwersta höfwitsmannen och Rådet, att han hafwer honom fram för oss i morgon, lika som wi wille så weta något wisare om honom; men förr än han kommer fram, äre wi redo till att dräpa honom.

16. Då Pauli systerjon hörde sådana försät, kom han, och gick in i lägret, och bådade det Paulo.

17. Då kallade Paulus till sig en af de underhöfwitsmän, och sade: Haf denna ynglingen bort till öfwersta höfwitsmannen; ty han hafwer något underwisa honom.

18. Och han tog honom med sig, och hade honom till öfwersta höfwitsmannen, och sade: Paulus, som bunden är, kallade mig till sig, och bad att jag skulle hafwa denna ynglingen till dig, som något hafwer säga dig.

19. Då tog öfwersta höfwitsmannen honom wid handena, och gick affides med honom, och frågade honom: Hvad är det som du hafwer underwisa mig?

20. Då sade han: Judarna hafwa samfällt sig, att de willja bedja dig, att du skall i morgon låta Paulum komma ut för Rådet, såsom de wille utfråga något wisfare om honom.

21. Men lyd dem intet; ty mer än fyrratio män af dem willja wara i försåt för honom, de sig förbannat hafwa, att de icke skola äta eller dricka, tilldess de hafwa dräppt honom; och nu äro de redo, och wänta att du det utlofwa skall.

22. Sedan lät öfwersta höfwitsmannen ynglingen gå sina färde, och böd honom, att han för ingom säga skulle, att han honom sådant underwist hade;

23. Och kallade till sig två underhöfwitsmän, och sade: Gbrer redo tuhundra de krigsknektar, att de fara till Cesareen; och sjutio resenärer, och tuhundrade skyttar, till tredse timman på natten.

24. Och tillreder någon fartyg, der man kan sätta Paulum uppå, att de måga föra honom ofkaddan till landshöfdingan Felicem.

25. Och skref ett bref wid detta sinnet:

26. Claudius Eustas, dem mäktiga landshöfdinganom Felici, hellsö.

27. Denna mannen hade Judarna gripit, och willde dödat honom; och der kom jag till med krigsfolket, och tog honom ifrå dem, efter jag förnam, att han war en Romare.

28. Och när jag wille weta sakena, som de hade emot honom, lät jag honom komma inför deras Råd.

29. Så fann jag, att han skylder wardt om någor spörsmål i deras lag; och dock ingen skuld hade, som dödd eller hättelse wärd war.

30. Och wardt mig underwist om försåt, som Judarna hade beställt för honom; och straxt sände jag honom till dig, och böd hans åklagare, att hwad de hafwa emot honom, det skola de säga dig. Far wäl.

31. Då togo krigsknektarna Paulum, efter som dem befaldt war, och förde honom om nattena till Antipatridem.

32. Och dagen derefter

lätto de resenärerna följa honom, och de kommo igen i lägret.

33. När de kommo till Cesareen, och fingo landshöfdingen breswret, hade de ock deplikes Paulum fram för honom.

34. Då landshöfdingen hade läst breswret, och frågat honom af hwad land han war, och hade förstått att han war af Silicien, sade han:

35. Jag will höra dig, när dine åklagare komma ock tillstådes. Och lät förwara honom uti Herodis Rådhus.

24. Capitlet.

Tertulli klagan. Pauli försvar. Felix försträckt.

Efter fem dagar för öfwerste Presten Ananias ned, med de äldsta, och med en förespråkare, benämnd Tertullus; desse gingo till landshöfdingen emot Paulum.

2. Och då han war förkallad, begynte Tertullus klaga, och säga:

3. Allt wi leswe i mycken rolighet under dig, och mång ting beställas i goda

måtto, i desso folke, genom dina försigtighet, högmächtige Felix, det anamme wi alltid och allestäds gerna, med all tackfägelse.

4. Men på det att jag icke alltför länge skall förhålla dig, beder jag dig, att du hörer oss någor få ord, för din dygds skull.

5. Wi hafwe funnit denna mannen wara skadelig, den upplopp uppväcker allom Judom öfwer hela werldena, och är en mästare för de Nazareners parti;

6. Den ock tillbudit hafwer göra templet oskärdt; den wi ock gripit hade, och wille dömt honom efter vår lag.

7. Men höfswitsmannen Eysias kom dertill med stora magt, och tog honom utu våra händer;

8. Bjudandes, att hans åklagare skulle komma till dig, af hwilkom du kan sjelfwer utfråga och låta dig uunderwisa om all ärende, der wi klage honom före.

9. Och Judarna sade ock dertillmed, att så war.

10. Då swarade Paulus, när landshöfdingen tecknade honom att han

skulle tala: Efter jag nu väl wet, att du nu i mång år hafwer domare varit för detta folk, vill jag med des friare mod förswara mig.

11. Ty du kan väl märka, att icke är mer än tolf dagar, sedan jag kom upp till Jerusalem, till att bedja.

12. Och hwarken funno de mig i templet disputera med någrom, eller göra något upplopp ibland folket, hwarken i Synagogorna, eller i staden;

13. Och icke heller kunna de bewisa de stycker, der de klaga mig före.

14. Dock bekänner jag för dig, att jag så dyrkar minä faders Gud, efter den wägen som de kalla parti, att jag tror allt det i lagen och Propheterna skrifwet är;

15. Och hafwer samma hoppet till Gud, der de också sjelfwe efter wänta, som är, att de dödas uppståndelse skall ske, både de rättfärdigas, och orättfärdigas.

16. Ja, för samma sak skall lägges jag mig wunn om hafwa ett obeswättadt samwet, inför Gud och inför menniskor alltid.

17. Men nu, efter mång

år, kom jag, och skulle föra några almosor till mitt folk, och offer;

18. I hwilkom de funno mig, att jag lät rena mig i templet, utan allt upplopp och buller.

19. Men någre Judar woro af Asten, hwilke nu borde wara här tillstädes för dig, och klaga, om de något hade emot mig.

20. Eller säge desse samme, om de funno någor ofskäl med mig, medan jag står här för Rådet;

21. Utan för detta ena ordets skull, då jag stod ibland dem, och ropade om de dödas uppståndelse, dömes jag af eder i dag.

22. Då Felix detta hörde, förhålade han dem, väl wetandes huru fatt war om denna wägen, och sade: Då höfwitsmannen Dyfias kommer härned, vill jag mig underwisa låta om edra sak;

23. Och befallde underhöfwitsmannen, att han skulle förwara Paulum, och låta honom hafwa ro, och ingen af hans förmena att wara honom till tjenst, eller gå till honom.

24. Efter några dagar kom Felix, med sin hustru Drusilla; och hon war en Judinna. Då kallade han Paulum före, och hörde honom om trona på Kristusum.

25. Men då Paulus talade om rättfärdighet, och om lyskhet, och om den tillkommande domen, wardt Felix förskräckt, och sade: Gack dina färde i denna resone; när jag får beläglig tid dertill, vill jag låta kalla dig.

26. Men han förhoppades också, att han skulle få penningar af Paulo, på det han skulle gifwa honom lös, för hwilka sak's skull han ock ofta kallade honom till sig, och talade med honom.

27. Då nu tu år woro förlupna, kom Porcius Festus i Felix stad; men Felix wille göra Judomen till willja, och lät Paulum blifwa efter sig fången.

25. Capitlet.

Paulus anlagas inför Festo, kluter sig till Kejsaren, besalles Agrippa.

Då nu Festus war kommen i landet, for han

efter tre dagar upp ifrån Cesareen till Jerusalem.

2. Då kommo den öfwerste Presten och de öfverste af Judarna till honom emot Paulum, och förmanade honom;

3. Och bådö om ynest emot honom, att han wille kalla honom till Jerusalem; och de satte försåt för honom, till att dräpa honom i wägen.

4. Då swarade Festus, att Paulus skulle wäl förwaras i Cesareen; men innan en kort tid wille han draga dit igen.

5. De som nu kunna ibland eder (sade han), komme ditned med oss; och klage då på honom, om de hafwa något emot honom.

6. Och sedan han hade töfwat der när dem mer än i tio dagar, for han ned till Cesareen; och dagen derefter satt han för rätta, och lät Paulum komma fram.

7. Då han framkommen war, stodo de Judar kringom honom, som af Jerusalem uederkomne woro; och bårö mång och swår klagomål före emot Paulum, som de icke bewisa kunde.

8. Och han förswarade sig, att han intet bruttit hade, hwarken emot Judalagen, eller emot templet, eller emot Kejsaren.

9. Då wille Festus göra Judomen till wilsa, och swarade Paulo, och sade: Will du fara upp till Jerusalem, att der här om stå till rätta för mig?

10. Sade Paulus: Jag står för Kejsarerätt, och der bär mig dömas; Judomen hafwer jag ingen orätt gjort, såsom du och sjelfwer bäst wetst.

11. Men hafwer jag någrom gjort skada, eller något, det döden wärdt är, begått, då wedersakar jag icke dö. Är det och intet sådant, som de åklaga mig före, kan ingen gifwa mig dem så bort; jag skuter mig till Kejsaren.

12. Då hade Festus samtal med Rådet, och swarade: Till Kejsaren hafwer du skjutit dig, till Kejsaren skall du och fara.

13. Och då någre dagar woro framlidne, foro Konung Agrippa och Bernice ned till Cesareen, och skulle helsa Festum.

14. Och medan de dwalades der i många dagar, förtäljde Festus Konungen om Pauli sak, sägandes: Felix hafwer låtit här efter sig en man fången;

15. Om hwilken, då jag kom till Jerusalem, underwiste mig de öfwerste Presterna, och Judarnas äldste, begärandes dom emot honom.

16. Och jag swarade dem: Det är icke de Romerskas sed bortgifwa några mennisko till att förgräas, förr än den, som anlagad warder, hafwer åklagareno jemte sig, och får rum till att förswara sig i sakene;

17. Derföre, då de hit kommo, utan all fördröjelse, dagen derefter satt jag för rätta, och hade mannen före.

18. Då åklagarena kommo före, bårö de ingen sak fram, den jag hade tänkt.

19. Men de hade någor spörsmål med honom om sina wantro, och om en som kallades Jesus, den dödd war, och Paulus stod deruppå att han lesde.

20. Men då jag icke förstod mig i sakene, sade jag

Om han wille fara till Jerusalem, och der stå till rätta derom.

21. Och efter Paulus hade skottsmål, att Kessaren skulle känna om hans sak, lät jag förwara honom, tilldess jag kunde sända honom till Kessaren.

22. Då sade Agrippa till Festum: Jag wille och gerna höra mannen. Imorgon, sade han, skall du få höran.

23. Dagen efter kom Agrippa och Bernice, med stort ståt, och gingo in på Rådhuset, med höfwietsmännerna, och de yppersta i staden; och wardt Paulus efter Festi befallning framhafder.

24. Och sade Festus: Konung Agrippa, och Jmän alle, som med oss tillstådes ären: Här sen J den mannen, om hwilken he hopen af Judarna hafwer bedit mig, både i Jerusalem och här, ropandes, att honom borde icke lefwa länger.

25. Men jag fann honom intet bedrifwit hafwa, det döden wardt war;

26. Men efter han sköt sig till Kessaren, så aktar

jag och sända honom. Men hwad skall jag skrifwa Seranom om honom, det wist är, hafwer jag icke; hwarföre hafwer jag nu honom här fram för eder, och mest för dig, Konung Agrippa, att, när derom ransakadt är, må jag hafwa hwad jag skrifwa skall.

27. Ty mig synes orätt wara att sända någon fången, och icke dermed gifwa sakerna tillkänna, för hwilka han anlagad är.

26. Capitlet.

Paulus berättar för Agrippa sin omvändelse.

Då sade Agrippa till Paulum: Dig tillstådes, att du talar för dig. Då räckte Paulus sina hand ut, och talade för sig:

1. Jag håller mig nu lycksaligan, att jag skall förswara mig i dag inför dig, Konung Agrippa, i all de städer, der jag öfwer anlagad warder af Judomen;

2. Aldramest medan jag wet, att du äst förständig på de sedwänjor och spörsmål, som ibland Judarna äro; hwarföre, beder jag

dig, att du wille höra mig tåleliga.

4. Mitt lefwerne ifrån ungdomen, huru det af begynnelsen ibland detta folk i Jerusalem warit hafwer, weta alle Judar,

5. Som mig förre kändt hafwa, om de wilja beståt; ty jag hafwer warit en Pharisee, hwilket är det strängesta parti uti vår Guds-tjenst.

6. Och nu står jag här för rätten, för hoppets skull till det löfte, som skedt är till våra fäder af Gudi;

7. Till hwilket de tolf vår slägte förhoppas sig komma skola, tjenande Gudi stadeliga, natt och dag; för detta hoppes skull, Konung Agrippa, warder jag anklagad af Judomen.

8. Hwi warder det hållet af eder otroligit, om Gud uppväcker de döda?

9. Jag mente wäl hos mig sjelf, att jag mycket göra skulle, stridandes emot Jesu Nazareni Namn;

10. Som jag och gjorde i Jerusalem; och många heliga kastade jag i fängelse, dertill jag magt tagit hade af de öfwersta Pre-

sterna; och då de dräpne worde, förde jag domen.

11. Och i alla Synagogor pinade jag dem ofta, och nödgade dem till hädelse; och war dem så mycket ondssinnig, att jag förföljde dem och uti de främmande städer.

12. För hwilka sak, när jag for till Damascum, med öfwersta Presternas magt och förlof;

13. Vid middagstid, o Konung, såg jag i wägen ett sken af himmelen, klarare än solskenet, skinandes kringom mig, och dem som med mig foro.

14. Och när wi alle föllo ned till jorden, hörde jag ena röst tala till mig, och säga på Ebreisko: Saul, hwi förföljer du mig? Dig är swårt att spjerna emot udden.

15. Då sade jag: Ho äst du, Herre? Sade han: Jag är Jesus, den du förföljer.

16. Men res dig upp, och statt på dina fötter; ty dertill hafwer jag uppenbarat mig för dig, att jag skall skicka dig till en tjernare, och vittne om det du

sett hafwer; och beslifes om det jag dig ännu uppenbara skall;

17. Och will frälssa dig för folket, och för Hedningarna, till hwilka jag nu sänder dig;

18. Att du skall öppna deras ögon, att de skola omvändas ifrå mörkret till ljuset, och ifrå Satans magt till Gud; att de skola få syndernas förlåtelse, och lott ibland dem som helgade äro, genom trona till mig.

19. Så war jag icke ohörig den himmelska synena, Konung Agrippa;

20. Utan begynte förkunna först för dem som woro i Damasco och Jerusalem, och öfwer allt Juddiska landet, och sedan beslifes Hedningomen, att de skulle bättra sig, och omvända sig till Gud, görandes sådana gerningar som bättring tillhörde.

21. För den sakens skull grepo Juddarna mig i templet, och bödo till att dräpa mig.

22. Dock hafwer jag nsuttit Guds hjälp dertill, att jag ännu står i denna dag, betygandes både små

och stora; intet annat sägandes, än det Propheterna sagt hafwa att ske skulle, och Moses:

23. Att Christus lida skulle, och wara den förste af de dödas uppståndelse, och förkunna ett lys för folken, och Hedningomen.

24. Då han nu sådant för sig swarat hade, sade Festus med höga röst: Du äst rasande, Paule; mycken konst hafwer gjort dig rasande.

25. Och sade han: Min gode Feste, jag är intet rasande, utan talar sann och förnuftig ord.

26. Ty Konungen wet detta wäl, för hwilkom jag och trösteliga talar; ty jag håller det så före, att intet deraf är honom förboladt; ty det är icke skedt lönliga.

27. Tror du Propheterna, Konung Agrippa? Jag wet, att du tror.

28. Då sade Agrippa till Paulum: Fölgo ting fattas, att du talar så för mig, att jag warder Christen.

29. Och sade Paulus: Jag både wäl af Gudi, ehwad der fattas fögo eller mycket uti, att ej allenast

du, utan ock alle de, som mig höra i dag, worde sådane som jag är, undantagne dessa banden.

30. Och när han detta talat hade, stod Konungen upp, och landshöfdingen, och Bernice, och de som såto der med dem.

31. Och wid de gingo affdes, talade de emellan sig, sägande: Denne mannen hafwer intet gjort, det böden eller band wärdt är.

32. Och sade Agrippa till Festum: Denne mannen måtte wäl wordit lös giffwen, hade han icke skuttit sig till Kessaren.

27. Capitlet.

Pauli Romerska resa, sjönöb, förlofning.

Sedan nu beslutet war, att wi skulle segla till Walland, antwardade de Paulum och några andra fångar underhöfswitsmannenom, som het Julius, af den Kesserliga skaran.

2. Och som wi stego uti ett Adramytiskt skepp, och skulle segla utmed Assien, lade wi af; och med oss blef Aristarchus, en Macedonisk man, af Theffalonica.

3. Och dagen derefter lade wi till Sidon. Och Julius for wäl med Paulo, och tillstodde att han gick till sina wänner, och lät göra sig till godo.

4. Och när wi lade dädan, seglade wi utmed Cyren; ty wädet war oss emot.

5. Och seglade wi öfwer hafwet, som är emot Cilicien och Pamphylien, och kommom intill Myra, som är i Lycien.

6. Och der fick höfswitsmannen ett skepp, som war af Alexandria, och segla skulle till Walland; der satte han oss in.

7. Och då wi långsamma seglat hade i många dagar, och som nogast komma kunde in mot Gnibum, för motwäders skull, seglade wi in under Creta, wid Salmone;

8. Och kommom som nogast framom, och intill ett rum, som kallades Stöna hamr; och war staden Canea icke långt derifrå.

9. Då nu mycken tid war förlupen, och seglatsen begynte wara farlig, derföre att ock fastan war allaredo

förliden, förmanade Paulus dem,

10. Och sade till dem: I män, jag ser, att seglatsen vill vara med wederinbdo, och stor skada, icke allenast till skepp och gods, utan jemväl på vårt lif.

11. Men höfswitsmannen trodde skepparenom, och styrmannenom, mer än det Paulus sade.

12. Och efter der war icke hamn till att ligga i winterläge, föllo de mesta parten på det rådet att lägga dädan, att de, om någorlunda ske kunde, måtte komma till Phenicen, och ligga der i winterläge; den hamnen är på Creta, för sydväst och nordväst.

13. Och som nu sunnanväder begynte blåsa, mente de hafwa efter sin wilja; och då de lade ifrån Asson, seglade de utmed Creta.

14. Men icke långt efter stac sig upp emot dem ett illigt väder, som kallas nordöst.

15. Och då skeppet wardt begripet, och kunde icke begå sig för wädret, läto wi drifwa för wädret;

16. Och kommon under

ena ö, som kallas Clauda, och kundom med plats få in båten.

17. Då de tagit den upp, brukade de hjelp, och bundo skeppet; och då de fruktade att det skulle komma på sandrefswelen, fastade de ut ett hinderfat, och läto så wräka.

18. Och som stormen gick öf swärliga uppå, kastade de dagen derefter godset ut.

19. Och tredje dagen fastade wi skeppredskapen ut med våra händer.

20. Och då hwarcken sol eller stjerner syntes många dagar, och stormen låg öf swärliga uppå, war öf allt hopp borto om vår wälfärd.

21. Och då de nu i lång tid intet ätit hade, stod Paulus upp midt ibland dem, och sade: I män, det hade wäl tillbörligt varit, att I hadn hört mig, och icke lagt ifrå Creta, och icke kommit öf denna wederinbdo och skadan uppå.

22. Och nu förmanar jag, att I waren wld ett godt mod; ty ingom af eder skall något skada till lifwet, utan allena skeppet.

23. Ty i denna nattene stod Guds Angel när mig, den jag tillhör, och den jag dyrkar, och sade:

24. Frukta dig intet, Paule, du måste komma fram för Kessaren; och si, Gud hafwer gifwit dig alla de som segla med dig.

25. Derföre warer wi ett godt mod, I män; ty jag tror Gudi, att så sker, som mig sagdt är.

26. Uppå ena ö skole wi wräkne warda.

27. Då fjortonde natten kom, och wi forom uti Adria, wid midnattstid, tyktes skeppsmännerna att dem syntes ett land;

28. Och kastade ut lodet, och funno tjugu famnar djup; och kommo litet längre fram, och kastade åter lodet, och funno femton famnar djup.

29. Och så fruktade de, att de skulle komma på något skarpt grund, och kastade fyra ankare ut af bakskeppet, och önskade att dagas skulle.

30. Då sökte skeppsmännerna efter, huru de skulle komma sina färde utu skeppet, och kastade ut bå-

ten i hafwet, under det sten, att de wille föra ut ankare af framskeppet.

31. Då sade Paulus till höfwitsmannen och till krigsknektarna: Utan desse blifwa i skeppet, så warden I icke behållne.

32. Då höggö krigsknektarna af fästona till båten, och läto honom fara.

33. Och som dagen begynte synas, rådde Paulus dem allom, att de skulle få sig mat, och sade: Detta är fjortonde dagen, att I hafwen förbidt, och blifwit fastande, och hafwen intet tagit till eder;

34. Swarföre råder jag eder, att I fån eder mat; ty det hörer edra wälfärd till; ty ingens edars ett hår skall falla af hans hufwud.

35. Och när han det sagt hade, tog han brödet, och tackade Gud i allas deras åsyn; och då han det brutit hade, begynte han äta.

36. Då wordo de alle wid ett bättre mod, och begynte ock de äta.

37. Och wi woro i skeppet, alle tillhopa, tuhundra sex och suttio själar.

38. Och då de woro mätte, lättade de skeppet, och kastade ut hwete i hafwet.

39. När dager wardt, kände de intet landet; men de wordo warse ena wisk, i hwilko en strand war, dit de mente wilsa låta drifwa skeppet, om de kunde.

40. Och när de hade upptagit ankaren, gäfwode sig till sjöns, och upplöste roderbanden, och hade upp seglet till wäders, och låto gå åt strandene.

41. Dock kommo de på en refwel, och skeppet stötte; och framskeppet blef ståndandes fast orörligit, men bakskeppet lösbades af wägene.

42. Men frigs knektarna tyckte råd wara fångarna ihjäl, att, då de utsummo, icke skulle någor undfly.

43. Men höfwitsmannen wille förwara Paulum, och stillte dem ifrå det rådet, och bad att de, som sinna kunde, skulle gifwa sig först ut åt landet;

44. Och de andre, somlige på bräder, och somlige på skeppswraket. Och

dermed skedde, att de undsluppo alle behållne i land.

28. Capitlet.

Paulus ormbiten; botar Publiti fader, kommer till Rom, predikar Judomen.

Och då de undkomne woro, fingo de weta, att ön het Melite.

2. Och folket bewiste of icke liten äro, undfångandes of alla; och upptände en god eld, för regnets skull som of öfwerkommet war, och för köldens skull.

3. Och då Paulus bar tillhoppa en hop med ris, och lade på elden, kröp en huggorm ut ifrå wärman, och stac hans hand.

4. Men då folket såg ormen hängandes wid hans hand, sade de emellan sig: Denne mannen måste wara en mandråpare, hwilken hämnden icke tillstäder lefwa, ändoc han nu undkommen är för hafwet.

5. Men han skuddade ormen i elden, och honom skadde der intet af.

6. Men de mente skekola, att han skulle uppswälla, eller straxt falla ner och dö. Då de länge

wänte derefter, och sågo att honom intet ondt wederförs, wände de sig uti ett annat sinne, och sade att han war en gud.

7. Och der icke långt ifrå hade den öfwerste öfwer öna, benämnd Publius, en afwelsgård; den undfick öf till herberge, och for wäl med öf i tre dagar.

8. Och hände sig, att Publii fader låg sjuk i skälwosot och bukres; till honom gick Paulus in, och när han hade bedit, lade han händer på honom, och gjorde honom helbregda.

9. Och då det war skedt, kommo ock andre, de som sjukdom hade der på öne, och gingo fram, och wordo helbregda.

10. Swilke öf gjorde mycken äro; och när wi forom våra färde dådan, läto de komma in med öf hwad nödorstigt war.

11. Efter tre månader seglade wi våra färde uti ett skepp ifrån Alexandria, som der under ön hade legat i winterläge; uti hwillets baner stod Castor och Pollux.

12. Och när wi kom-

mom till Syracusa, blefwo wi der i tre dagar.

13. Dådan seglade wi omkring, och kommom till Regium. Och en dag derefter blåste sunnanwäder upp, så att wi kommom den andra dagen derefter till Puteolos.

14. Och efter wi funno der bröder, wordo wi bedne, att wi skulle blifwa när dem i sju dagar; och så kommo wi till Rom.

15. Och då bröderna fingo höra om öf, gingo de emot öf intill Appii forum, och till Tretabern. När Paulus dem såg, tackade han Gudi, och tog tröst till sig.

16. Och när wi kommom in i Rom, öfwerantwardade underhöfswitsmannen fångarna öfwerhöfswitsmannenom; men Paulus wardt tillstadt wara för sig sjelf, med en krigsknekt som tog wara på honom.

17. Efter tredje dagen kallade Paulus tillhopa de yppersta af Judarna. Och när de kommo, sade han till dem: I män och bröder, ändock jag intet gjort hade emot wårt folk, eller emot

fäbernas stadgar, wardt jag
likwäl bunden öfwerant-
wardad utur Jerusalem i
de Romares händer;

18. Gwille, då de mig
ransakat hade, wille de
släppt mig, efter ingen
dödsfak fands med mig.

19. Men efter Judarna
sade deremot, nödgades jag
skjuta mig till Kessaren;
icke så att jag något haf-
wer, der jag will anklaga
mitt folk före.

20. För denna sakens
skull hafwer jag kallat eder,
att jag måtte se eder, och
tala med eder; ty för Isra-
els hoppss skull är jag om-
bunden med denna ledjon.

21. Då sade de till ho-
nom: Wi hafwe hwarken
fått bref om dig af Jude-
en; ej heller hafwer någor
af brödberna dädan kommit,
och bebådat oss, eller talat
något ondt om dig.

22. Och begäre wi nu
af dig höra, huru du det
hafwer före; ty om detta
partit är oss wetherligit, att
allestäds sägs deremot.

23. Och då de hade satt
honom en dag före, kommo
de en stor hop till honom
i herberget, hwilkom han

uttydde och betygade Guds
rkte; och gaf dem före om
Jesu, utaf Mose lag, och
utaf Propheterna, ifrå mor-
gonen och intill aftenen.

24. Och somlige trodde
det som sades; och somlige
trodde icke.

25. Och som de icke
drogo öfwerens, gingo de
dädan, då Paulus dem ett
ord sagt hade, att den Helge
Ande rätt talat hafwer till
wåra fäder, genom Pro-
pheten Esaiás,

26. Sägandes: Gack till
detta folket, och säg: I sko-
len höra med öronen, och
icke förståt; och se med ögo-
nen, och icke kunna besinnat.

27. Ty detta folks hjerta
är förhärdt, och de höra
swårliga med sin öron, och
sin ögon hafwa de igenlyct;
att de icke någon tid skola
se med ögonen, och höra
med öronen, och förstå med
hjertat, att de måtte om-
wändas, att jag dem hela
måtte.

28. Så skall eder nu
wetherligit wara, att denna
Guds salighet är sänd till
Hedningarna, och de skola
hörat.

29. Och när han hade

det sagt, gingo Judarna ut ifrå honom, och hade emellan sig mycken disputering.

30. Men Paulus blef i hela tu år uti det hus han lejt hade, och undfick

alla de som ingingo till honom;

31. Predskandes Guds rike, och lärde om Herren Jesu, med all tröst; och ingen förbödd honom det.

Ände på Apostla Gerningar.

C. Pauli Epistel till de Romare.

1. Capitlet.

Pauli person, hälsning. Sann rättfärdighet. Hedna afguder, synder.

Paulus, Jesu Christi tjänare, kallad till Apostel, afskickad till att predika Guds Evangelium;

2. Hvilket han tillföre utlofwat hafwer, genom sina Propheter i den Helga Skrift,

3. Om sin Son, den förbördd är af Davids säd, efter köttet;

4. Hvilken är krafteliga bewisad Guds Son, efter Andan som helgar, deraf att han stod upp ifrå de döda, nämliga Jesus Kristus, vår Herre;

5. Genom hvilken wi hafwe fått nåd, och Apostla-ämbete, till att upprätta tronens lydno ibland alla Hedningar, i hans Namn;

6. Ibland hvilka I och ären kallade af Jesu Christo;

7. Allom dem som i Rom äro, Guds kärstem, kalladom heligom. Nåd ware med eder, och frid af Gudi wårom Fader, och Herrenom Jesu Christo.

8. I förstone tackar jag min Gud, genom Jesum Christum, för eder alla, att i hela werldene talas om edra tro.

9. Ty Gud är mitt vittne, hwilkom jag tjänar i minom anda, uti Evangelio som är om hans Son, att jag utan återwände tänker på eder;

10. Bedjandes alltid i mina böner, att jag dock någon tid måtte få en lyckosam wäg, om Gud wille, till att komma till eder.

11. Ty jag åstundar se eder, på det jag måtte några andeliga gåfwo dela med eder, till att styrka eder;

12. Det är, att jag, samt med eder, måtte få hugswalelse genom begges våra tro, edra och mina.

13. Jag wíl icke dölja för eder, bröder, att jag hafwer ofta haft i sinnet komma till eder, ändock jag hafwer varit förhindrad allt hårtill; på det jag måtte och någon frukt skaffa ibland eder, såsom ibland andra Hedningar.

14. Jag är pligtig både Greker och Barbarer, både wisa och owisa.

15. Derföre, så mycket mig står till görandes, är jag redebogen att jag och predikar eder Evangelium, som i Rom ären.

16. Ty jag skämnes icke wid Christi Evangelium; ty det är Guds kraft, allom dem till salighet som tro; Judomen först, så och Grekomen;

17. Derföre, att derutinnan warder Guds rättfärdighet uppenbar, af tro i tro; som skrifwet är: Den

rättfärdige skall lefwa af sine tro.

18. Ty Guds wrede af himmelen warder uppenbar öfwer alla menniskornas ogudaktighet och orättfärdighet, de der förhålla sanningena i orättfärdighet.

19. Ty det som förstås kan om Gud, är dem uppenbart; ty Gud hafwer dem det uppenbarat;

20. Dermed att hans osynliga wäsende, och hans ewiga kraft och Gudom warder beskådad, när de besinnas af gerningarna, nämliga af werldenes skapelse; så att de äro utan ursäkt;

21. Medan de förstodo Gud, och hafwa icke prisat honom som en Gud, och ej heller tackat; utan wordo fåfängelige i sina tankar, och deras oförnuftiga hjerta är wordet mörkt.

22. Då de höllo sig för wisa, äro de wordne dårar;

23. Och hafwa förwandlat dens oförgängelige Guds härlighet uti beläte, det ej allenast gjordt war efter förgängelige menniskors, utan jemwäl efter

foglars, och fyrasötts och kryppande djurs liknelse.

24. Derföre hafwer och Gud öfvergiftit dem i deras hjertans lustar, uti orenlighet, till att skämma sin lekamen inbördes;

25. Gwille förwandlat hafwa Guds sanning i lögn; och hafwa ärat och dyrkat de ting, som skapad äro, öfwer honom som den skapat hafwer, hvilken är wälsignad ewinnerliga: Amen.

26. Derföre hafwer och Gud öfvergiftit dem i skamliga lustar; ty deras qvinnor hafwa förwandlat den naturliga brukningena uti den, som är emot naturen.

27. Sammaledes och männerna hafwa öfvergiftit den naturliga qvinnones brukning, och hafwa brunnit i sin lusta till hwarannan; man med man bedrifwit stämhet, och fått, som tillbörligit war, deras willos rätta lön i sig sjelfwom.

28. Och såsom de intet aktade hafwa Gud i känslö, hafwer Gud öfvergiftit dem i ett wrängt sinne, till

att bedrifwa obehägnlig ting;

29. Fulle med all orättfärdighet, boleti, arghet, girighet, ondsko; fulle med afund, mord, lif, swel, otuft;

30. Örnataflare, baldantare, Guds föraktare, wäldswerkare, högfärdige, stolte, illfundige, föräldromen olydige;

31. Öfornuftige, ordlöse, okärlige, trolöse, obarmhertige;

32. Gwille, ändå de Guds rättwiso weta, att de som sådant göra äro wärde döden, likwäl göra de det icke allenast, utan och hålla med dem som det göra.

2. Capitlet.

Guds dom öfwer Hedningar och Judar.

Derföre äst du utan ursäkt, o menniska, ehö du äst som dömer. Ty med det samma du dömer en annan, för dömer du dig sjelf, efter du gör det samma som du dömer.

2. Ty wi wete, att Guds dom är rätt öfwer dem som sådana göra.

3. Eller menar du, o

människa, som dömer dem som sådana göra, och gör detsamma, att du skall kunna undfly Guds dom?

4. Eller föraktar du hans godhets, tålsamhets och långmodighets rikedom, icke förståndandes, att Guds mildhet loökar dig till bättring?

5. Utan efter dina hårdhet, och obotfärdiga hjerta, samkar du dig sjelfwom wrede, på wredenes dag, när Guds rättwisa dom blifwer uppenbar.

6. Swilken gifwa skall hwarjom och enom efter hans gerningar;

7. Nämliga pris och äro, och oförgängeligt wäsende dem, som med tålmod, uti goda gerningar, fara efter ewigt lif.

8. Men dem som enträtne äro, och icke wilja lyda sanningene, utan lyda orättthetene, ogunst och wrede;

9. Bedröfwelse och ångest öfwer hwar och en människos själ, som illa gör; först Judarnas, Grekernas också.

10. Men heder, och ära, och frid hwarjom och enom,

som wäl gör; först Judomen, Grekomen också.

11. Ty Gud ser icke efter personen.

12. Alle de som utan lag syndat hafwa, de warda ock utan lag förtappade; och alle som uti lagen hafwa syndat, de warda med lagen dömda;

13. Ty de äro icke rättfärdige för Gudi, som hära lagen; utan de som göra efter lagen, de warda rättfärdige hållne.

14. Dersöre, om Hedningarua, som icke hafwa lagen, göra dock af naturen det lagen innehåller, desamme, ändock de icke hafwa lagen, äro de likwäl sig sjelfwom lag;

15. Swilke bewisa lagsens werk wara skrifwet i deras hjertan, der deras samwet bär dem vittne, och deras tankar, som sig inbördes anklaga, eller ock ursaka;

16. På den dagen, när Gud människornas lönlighet heter döma skall, genom Jesum Christum, efter mitt Evangelium.

17. Si, du kallas en Jude, och förblåter dig på

lagen, och berömmar dig af Gudi;

18. Och wetst hans wilja; och efter du äst underwisster i lagen, pröfwar du hwad bäst är;

19. Och betröster dig wara en ledare dem som blinde äro, och dem ett ljus som i mörkret äro;

20. Dem en tuktomästare, som dåraktige äro; dem en lärare, som enfaldige äro; och hafwer formen till det som wetandes och rätt är i lagen.

21. Nu lärar du andra, och lärar dig intet sjelf. Du predikar: Man skall icke stjåla; och du stjål.

22. Du säger: Man skall icke gbra hor; och du bedrifwer hor. Du stygges wid afguderi; och du beröfwar Gudi det honom tillhör.

23. Du berömmar dig af lagen, och wanhedrar Gud med lagsens öfverträdning;

24. Ty för edra skull warder Guds Namn försmåadt ibland Hedningarna, såsom skrifwet är.

25. Omskärelsen doger, om du håller lagen; men

håller du icke lagen, så är din omskärelse worden en förhud.

26. Om nu förhuden håller lagsens rättfärdighet, månn icke hans förhud blifwa räknad för omskärelse?

27. Och dermed sker då, att det som af naturen är förhud, och fullkommar lagen, skall döma dig, som under bokstafwen och omskärelsen bryter lagen.

28. Ty det är icke Jude, som utvärtes är Jude; ej heller det omskärelse, som utvärtes sker på köttet;

29. Utan det är Jude, som inwärtes dolder är; och hjertans omskärelse är omskärelse, den som sker i andanom, och icke efter bokstafwen; hwilkens pris icke är af menniskom, utan af Gudi.

3. Capitlet.

Juda förman. Den sanna rättfärdigheten.

Hwad fördel hafwa då Judarna? Eller hwad är omskärelsen nyttig?

2. Jo, ganska mycket. Först, att dem hafwer warit betrodt det Gud talat hafwer.

3. Hvad magt ligger derpå, att somlige af dem icke trodde? Skulle deras otro göra Guds trohet omintet?

4. Bort det. Ware heldre Gud sanusfärdig, och hwar och en menniska lögnaktig; såsom skrifwet är: På det du blifwer rättfärdig i din ord, och öfwerwinner, när du dömes.

5. Är det nu så, att vår orättfärdighet prisar Guds rättfärdighet; hvad wilje wi säga? Är då Gud orättfärdig, som wredgas deröfwer? Jag talar efter menniskosätt.

6. Bort det; ty huru kunde Gud då döma werldena?

7. Ty om Guds sanning worde yppare af mine lögn, honom till pris, hwi skulle jag då ännu dömas som en syndare;

8. Och icke heldre göra, såsom wi wardom försmädde, och som någre säga, att wi skole säga: Låt oss göra ondt, på det der kommer godt af. Swilkas fördomelse är all rätt.

9. Huru är då derom?

Hafwe wi någon fördel för dem? Allsingen. Ty wi hafwe det nu bewisat, att både Judar och Greker äro alle under synd;

10. Som skrifwet står: Den är icke till som rättfärdig är, icke en.

11. Ingen är od den som förståndig är; ingen är som altar Gud.

12. Alle hafwa afwitit; allesamman äro onyttige wordne; ingen är som godt gör, icke till en.

13. Deras strupe är en öppen graf; deras tungor bruka de till swel; huggormatter under deras läppar.

14. Deras mun är full med bannor och bitterhet;

15. Deras fötter snare till att utgjuta blod;

16. Förtryckelse och wdermöda i deras wägar;

17. Och fridsens wäg weta de icke.

18. Guds räddhåge är icke för deras ögon.

19. Så wete wi, att allt det lagen säger, det säger hon till dem som under lagen äro; att hwar och en mun skall tillstoppas, och all werlden skall

för Gudi brottslig warda;

20. Derföre, att intet lött kan af lagsens gerningar warda rättfärdigt för honom; ty af lagen känner man syndena.

21. Men nu är Guds rättfärdighet, utan lagsens tillhjälp, uppenbar worden, bewist genom lagen och Propheterna;

22. Den Guds rättfärdighet, säger jag, som kommer af Jesu Christi tro till alla, och öfwer alla de som tro; ty här är ingen åtskilnad.

23. Allesamman äro de syndare, och hafwa intet berömma sig af för Gudi;

24. Och warda rättfärdige utan förskyllan, af hans nåd, genom den förlofning som i Christo Jesu skedd är;

25. Swilken Gud hafwer satt för en nådskol, genom trona i hans blod, i hwilko han låter se sina rättfärdighet, i thy att han förlåter synderna, som blefna woro under Guds tålmod;

26. Till att låta se i

denna tiden sina rättfärdighet; på det han allena skall vara rättfärdig, och göra den rättfärdigan, som är af Jesu tro.

27. Swar är nu din berömmelse? Hon är utelykt. Med hwad lag? Med gerningarnas lag? Nej; utan med trones lag.

28. Så hälle wi nu det, att menniskan warder rättfärdig af trone, utan lagsens gerningar.

29. Eller är Gud allaast Judarnas Gud? Är han ock icke Hedningarnas Gud? So wiserliga, ock Hedningarnas;

30. Efter det en Gud är, som gör omskärelsen rättfärdig af trone, och förhudena genom trona.

31. Öbre wi då lagen omintet med trone? Bort det; utan wi upprättom lagen.

4. Capitlet.

Abrahams rättfärdighet, tro.

Swad säge wi då vår fader Abraham efter köttet hafwa funnit?

2. Det säge wi: Är Abraham rättfärdig worden af gerningarna, så hafwer

han det han må berömma sig af; men icke för Gud.

3. Men hvad säger Skriften? Abraham trodde Gud, och det wardt honom räknadt till rättfärdighet.

4. Men honom, som håller sig wid gerningarna, warder lönen icke räknadt af nåd, utan af pligt.

5. Men honom, som icke håller sig wid gerningarna, utan tror på honom som den ogudaktiga gör rättfärdigan, hans tro warder honom räknadt till rättfärdighet;

6. Såsom och David säger, att saligheten är dens menniskos, hvilka Gud tillräknar rättfärdigheterna, utan gerningar.

7. Salige äro de, som deras orättfärdigheter äro förlättna, och deras synder äro öfverstylda.

8. Salig är den man, som Gud ingen synd tillräknar.

9. Nånnu denna saligheten allenast vara kommen öfver omskärnelsen, eller och öfver förhuden? Vi säga ja, att Abra-

wardt tron räknadt till rättfärdighet.

10. Huru blef hon honom då tillräknadt? När han war i omskärnelsen, eller när han war i förhuden? Icke i omskärnelsen, utan i förhuden.

11. Men han tog omskärrelsens tecken för ett in-segel till trones rättfärdighet, hvilka han hade i förhuden; att han skulle vara allas deras fader, som i förhuden trodde, att sådant skulle och räknas dem för rättfärdighet;

12. Deßlikes och omskärrelsens fader, icke dem allenast som äro af omskärnelsen, utan och dem som wandra i trones fotspår, som war i vår faders Abrahams förhud.

13. Ly det löftet, att han skulle warda werldens arfwinge, är icke skedt Abrahams och hans såd igenom lagen, utan igenom trones rättfärdighet.

14. Ly om de, som lyda till lagen, äro arfwingar, så är tron öfverflödig worden, och löftet är blifwet öfverflödig.

15. Ly lagen kommer

wrede åstad; ty der ingen lag är, der är icke heller öfwerträdelse.

16. Derföre måste det vara af trone, att det skall vara af nåd, och löftet fast blifwa allo sädene; icke honom allenast som är af lagen, utan ock honom som är af Abrahams tro, hwilken är allas våra fader;

17. Som skrifwet är: Jag hafwer satt dig till en fader öfwer många Hedningar, för Gudi, den du trott hafwer, hwilken de döda gör lefwande, och kallar de ting, som icke äro, lika som de woro.

18. Och han trodde på det hopp, der intet hopp war, att han skulle warda många Hedningars fader, som sagdt war till honom: Så skall din säd wara.

19. Och han wardt icke swag i trone, och åttade icke sin halfdöda kropp, ty han war när hundrade åra gammal; ej heller Saras halfdöda qwed;

20. Ty han twiflade intet på Guds löfte med otro; utan wardt stark i trone, gifwandes Gudi ärona;

21. Och war fullwif berpå, att den som lofwade, han war ock mächtig det att hålla.

22. Derföre war det ock räknadt honom till rättfärdighet.

23. Så är detta icke allenast skrifwet för hans skull, att honom tillräknadt wardt;

24. Utan ock för våra skull, som det också tillräknadt warder, när wi trom på honom, som war G:Erre Jesum uppwäckt ifrå de döda;

25. Hwilken för våra synders skull är utgifwen, och för våra rättfärdighets skull uppwäckt.

5. Capitlet.

Rättfärdighets frukter. Adam syndenes, Kristus rättfärdighetens ursprung.

Medan wi nu rättfärdige wordne äro af trone, hafwe wi frid med Gud, genom vår G:Erre Jesum Christum;

2. Genom hwilken wi hafwe ock en tillgång i trone till denna nåd, som wi uti skäm, och berömmom oss af hoppet, som wi hafwe, till

den härlighet som Gud gifwa skall.

3. Och icke det allenast; utan wi berömmom oss och i bedröfwelsen, wetande att bedröfwelse gör tålmod;

4. Och tålmod gör förfarenhet; förfarenhet gör hopp;

5. Men hoppet låter icke komma på skam; ty Guds kärlek är utgjuten i vår hjerta, genom den Helga Andan som oss gifwen är.

6. Ty och Kristus, den stund wi ännu swage worom efter tiden, hafwer lidit döden för oss syndare.

7. Nu will näppliga någor dö för det som rätt är; för det som godt är torde tilläfwentyras någor dö.

8. Dersföre beprisar Gud sin kärlek till oss, att Kristus är dödd för oss, när wi ännu woro syndare.

9. Så warde wi ju mycket mer behållne genom honom för wredene, efter toi äre rättfärdige gjorde i hans blod.

10. Ty efter wi wordom förlifte med Gudi, genom hans Sons dödd, den stund wi ännu woro owänner;

mycket mer, efter wi äre förlifte, blifwe wi nu behållne genom hans lif.

11. Icke allenast det; utan wi berömmom oss och af Gudi, genom vår Herrens Jesum Christum, genom hwilken wi nu förlifningen fått hafwe.

12. Dersföre, såsom igenom ena mennisko är synden kommen i werlden, och för syndenes skull döden; och är så döden kommen öfwer alla menniskor, efter de alle syndat hafwa.

13. Ty synden war wäl i werldene allt intill lagen; men der ingen lag är, der aktas icke synden;

14. Utan döden war wäldig, allt ifrån Adam intill Mosen, öfwer dem och, som icke hade syndat i sådana öfwerträdelse som Adam, hwilken är hans lifnelse som tillkommande war.

15. Men det hafwer sig icke så med gäfwone, som med syndene; ty om igenom ens (menniskos) synd äro många döde, så är mycket mer Guds nåd och gäfwa mångom rikeliga wedersären genom Jesum Christum,

stum, som den ena menniskan war i nåden.

16. Och är icke gåsivan allenast öfwer ena synd, såsom förderfwet är kommet för dens ena syndarens ena synd; ty domen är kommen af ene synd till fördbmelse, men gåsivan af många synder till rättfärdighet.

17. Ty om döden hafwer, för ens synds skull, wäldig warit igenom en; mycket mer skola de, som undfå nådenes och gåsivones fullhet till rättfärdighet, wara wäldige i lifwena genom en, Jesum Christum.

18. Ty såsom, för ens synds skull, är fördbmelse kommen öfwer alla människor; så kommer ock, igenom ens rättfärdighet, lifsens rättfärdning öfwer alla människor.

19. Ty såsom, för ene människos olydno, äro många wordne syndare; så warde ock, för ens lydno's skull, många rättfärdige.

20. Men lagen är också härmed inkommen, att synden skulle öfwerflöda; men der synden öfwerflödde, der

öfwerflödde då nåden mycket mer;

21. På det att, såsom synden hafwer wäldig warit till döden, så skulle ock nåden wäldig wara genom rättfärdigheterna till ewigherligit lif, genom Jesum Christum.

6. Capitlet.

Ty hörsamhet fordras af en rättfärdigan.

Hwad wilje wi då säga? Skole wi blifwa i syndene, på det nåden skall öfwerflöda?

2. Bort det; wi som äre döde ifrå syndene, huru skulle wi ännu lefwa i henne?

3. Wetten J icke, att alle wi som äre döpte till Christum Jesum, wi äre döpte till hans döb?

4. Så äre wi ju begrafne med honom, genom dopet, i döden; att, såsom Christus är uppväckt ifrå de döda, genom Fadrens härlighet, så skole ock wi wandra i ett nytt lefwerne.

5. Ty om wi, samt med honom, implantade wardom till en lika döb, så warde wi ock uppståndelsen like

6. Betande, att vår gamla menniska är korsfäst med honom, på det att syndakroppen skall warda omintet, att wi icke härefter skole tjena syndene.

7. Ty den som döder är, han är rättfärdigad ifrå syndene.

8. Äre wi nu döde med Christo, så tro wi, att wi ock skole lefwa med honom;

9. Betande, att Christus, som ifrå de döda uppväckt är, döer intet mer; döden får intet mer magt öfwer honom.

10. Ty det han blef dödd, blef han syndene dödd en gång; men det han lefwer, lefwer han Gudi.

11. Så håller ock I eder dertfore, att I ären döde syndene, och lefwen Gudi, genom Christum Jesum, vår Herre.

12. Så låter nu icke syndena wäldig wara i edar dödeliga lefamen, så att I henne efterföljen uti hennes lustar.

13. Och gifwer icke syndene edra lemmar till orättfärdighetens wapen; utan gifwer eder sjelfwa Gudi, lika som de der döde hafwa

warit, och nu lefwa; och edra lemmar Gudi, till rättfärdighetens wapen.

14. Ty synden skall icke warda wäldig öfwer eder, efter I ären icke under lagen, utan under nådene.

15. Huru då? Skole wi synda, medan wi äre icke under lagen, utan under nådene? Bort det.

16. Beten I icke, att hwem I gifwen eder för tjenare till att lyda, hans tjenare ären I, som I lydige ären, ehwad det är mer syndene, till döden, eller lydnone, till rättfärdighetena?

17. Men lofwad ware Gud, att I hafwen varit syndens tjenare, och ären dock af hjertat lydige wordne, uti den lärdoms eftersyn, som I ären gifne till.

18. Men nu, medan I ären friade ifrå syndene, ären I rättfärdighetens tjenare wordne.

19. Jag talar härom efter människors sätt, för edra lötsliga skröplighets skull. Lika som I hafwen edra lemmar gifwit orenlighetene och orättfärdighetem till tienst, ifrå den ena orätt-

färdighetene till den andra; så gifwer och nu edra lemmar rättfärdighetene till tjenst, att de måga warda helige.

20. Ty då I woren syndenes tjenare, då woren I frie ifrå rättfärdighetene.

21. Hvad gagn haden I då af dei, der I nu blygens wid? Ty till sådant är döden ändalykten.

22. Men nu, medan I ären frie wordne ifrå syndene, och wordne Guds tjenare, hafwen I edor frukt, att I helige warden; och till ändalykt, ewinnerligt lif.

23. Ty syndenes lön är döden; men Guds gåfwa är det ewiga lifwet, genom Christum Jesum, vår Herre.

7. Capitlet.

Irones frihet. Lagens nytta. Rättfens och Andans strid.

Weten I icke, käre bröder (ty jag talar med dem som lagen weta), att lagen regnerar öfwer menniska, så länge hon lefwer?

2. Ty en qwinna, som i mans wäld är, så länge

mannen lefwer, är hon bunden till lagen; men om mannen dör, så blifwer hon lös ifrå mans lag.

3. Men om hon är med en annan man, medan hennes man lefwer, då warder hon kallad en horkona; men dör mannen, så är hon fri ifrå lagen, att hon icke warder en horkona, om hon är när en annan man.

4. Så ären och I, mine bröder, dödade ifrå lagen, genom Christi lekamen; att I skolen wara när enom androm, nämliga när honom som är uppstånden ifrå de döda, på det wi skole göra Gudi frukt.

5. Ty då wi worom löttöslige, då woro de syndiga begärelser, som lagen uppväckte, mächtig i våra lemmar, att göra dödenom frukt.

6. Men nu äre wi friade ifrå lagen, döde ifrå henne som oss höll fångna; så att wi skole tjena uti ett nytt wäsende, efter andan, och icke uti det gamla wäsende, efter bokstafwen.

7. Hvad wilje wi då säga? Är lagen synd? Wort det; men syndena kände jag

icke, utan af lagen; ty jag hade intet wist af begärelsen, hade icke lagen sagt: Du skall icke begära.

8. Då tog synden tillfälle af budordet, och uppväckte i mig all begärelse; ty utan lagen war synden dödd.

9. Och jag lesde fordom utan lag; men när budordet kom, fick synden lif igen;

10. Och jag wardt dödd; så fanns då, att budordet, som mig war gifwet till lifs, det war mig till döds.

11. Ty synden tog tillfälle af budordet, och bestref mig, och drap mig dermed.

12. Så är wäl lagen helig, och budordet heligt, och rättfärdigt, och godt.

13. Är då det, som godt är, wordet mig till döds? Bort det; men synden, på det hon skulle synas wara synd, hafwer med det godt är werkat döden i mig; på det synden skulle warda öfwermåttan syndig genom budordet.

14. Ty wi wete, att lagen är andelig; men jag är köttslig, sålder under syndena.

15. Ty jag wet icke hwad

jag gör; ty jag gör icke hwad jag will, utan det jag hatar, det gör jag.

16. Om jag nu gör det jag icke will, så samtycker jag, att lagen är god.

17. Så gör icke nu jag det, utan synden som bor i mig.

18. Ty jag wet, att i mig, det är, i mitt kött, bor icke godt; wiljan hafwer jag, men att göra godt, det finner jag icke.

19. Ty det goda, som jag will, det gör jag intet; utan det onda, som jag icke will, det gör jag.

20. Om jag nu gör det jag icke will, så gör icke nu jag det, utan synden som bor i mig.

21. Så finner jag nu mig en lag, jag som will göra det godt är, att det onda låder wid mig.

22. Ty jag hafwer lust till Guds lag, efter den inwärtas menniskona;

23. Men jag ser en annan lag i mina lemmar, som strider emot den lag, som i min håg är, och griper mig fången uti syndenes lag, som är i mina lemmar.

24. Jag arme menniska,

ho skall lösa mig ifrå denna dödsens kropp?

25. Gud tackar jag, genom Jesum Christum, vår Herr. Så tjenar jag nu Guds lag med hägen; men med köttet tjenar jag syndenes lag.

8. Capitlet.

Rätt wandel i Christo. Des nytt. Gopp, tålmodis ankar.

Så är nu intet förbömligt i dem som äro i Christo Jesu, de som icke wandra efter köttet, utan efter Andan.

2. Ty Andans lag, som lif gifwer i Christo Jesu, hafwer gjort mig fri ifrå syndenes och dödsens lag.

3. Ty det som lagen icke kunde åstadkomma, i det hon wardt förswagad af köttet, det gjorde Gud, sändandes sin Son i syndelig köttis liknelse, och förbömlig syndena i köttet genom synd;

4. På det den rättfärdighet, som lagen äskar, skulle warda fullbordad i oss, som icke wandrom efter köttet, utan efter Andan.

5. Ty de som köttis äro, de äro köttisliga sin-

nade; men de som andelige äro, de äro andeliga sinnade.

6. Ty köttisens sinne är döden; men Andans sinne är lif och frid.

7. Ty köttisligt sinne är en fiendskap emot Gud; efter det är icke Guds lag underdånigt, icke kan det heller.

8. Men de som äro köttisliga, kunna icke wara Gudis tälle.

9. Men J ären icke köttisliga, utan andelige, om Guds Ande annars bor i eder; ty hwilken icke hafwer Christi Ande, han hör icke honom till.

10. Men om Kristus är i eder, så är wäl lekamenen dödd, för syndenes skull; men Anden är lifwet, för rättfärdighetenes skull.

11. Om nu hans Ande, som Jesum uppväckte ifrå de döda, bor i eder, så skall och den, som Christum uppväckte ifrå de döda, göra edor dödeliga lekamen lefwande, för sin Andas skull, som i eder bor.

12. Så äre wi nu, käre bröder, skyldige, icke köttena, att wi skole lefwa efter köttet;

13. Ty om J lefwen efter köttet, så skolen J dö; men om J döden köttens gerningar med andanom, så skolen J lefwa.

14. Ty alle de som drifwas af Guds Anda, de äro Guds barn.

15. Ty J hafwen icke fått trälldomsens anda, åter till räddhåga; utan J hafwen fått utkorada barns Anda, i hwilkom wi rope: Abba, käre Fader.

16. Den samme Anden vittnar med vår anda, att wi äre Guds barn.

17. Äre wi nu barn, så äre wi ock arfwingar, nämliga Guds arfwingar, och Christi medarfwingar; om wi annars lidom med honom, att wi ock med honom komma mågom till härligheten.

18. Ty jag håller det så före, att denna tidsens wedermöda är icke lika emot den härlighet, som på oss uppenbaras skall.

19. Ty creaturens högliga åstundan wäntar efter, att Guds barn skola uppenbaras;

20. Efter creaturen äro wansskelighetene underkasta-

de emot sin wilja; men för hans skull, som dem underkastat hafwer, på en förhoppning.

21. Ty creaturen skola ock warda friasförgängelighetenes trälldom, till Guds barnas härliga frihet.

22. Ty wi wete, att hwart och ett kreatur suckar och ängslas med oss, allt härtill.

23. Och icke de allenast; utan ock wi sjelfwe, som hafwom Andans förstling, suckom ock wid oss sjelfwa efter barnskapet, och wäntom vår kroppsfrölsning.

24. Ty wi äre wäl salige wordne, dock i hoppet; men hoppet, om det synes, är det icke hopp; ty huru kan man hoppas det man ser?

25. Om wi nu hoppas det wi icke sem, så wänte wi det med tålmod.

26. Sammaledes hjälper ock Anden våra skröplighet; ty wi wete icke hwad wi skolom bedja, såsom det bör sig; utan sjelfwer Anden manar godt för oss, med osägeliga suckan.

27. Men han, som skadar hjertan, han wet hwad

Andans sinne är; ty han manar för helgonen, efter Guds behag.

28. Men wi wete att dem, som hafwa Gud kär, tjena all ting till det bästa, de som efter uppsätet äro kallade.

29. Ty hwilka han hafwer föresett, dem hafwer han och beskärt, att de skulle wara hans Söns beläte lif; på det han skall wara den förstfödde ibland många bröder.

30. Men dem som han hafwer beskärt, dem hafwer han och kallat; och dem han hafwer kallat, dem hafwer han och gjort rättfärdiga; men dem som han hafwer gjort rättfärdiga, dem hafwer han och gjort härliga.

31. Hvad wilje wi nu säga härtill? Är Gud för oss, ho kan wara emot oss?

32. Hwilken och icke hafwer skonat sin egen Son, utan gifwit honom ut för oss alla; huru skulle han icke och gifwa oss all ting med honom?

33. Hwilken will åklaga dem som Gud hafwer utlorat? Gud är den som rättfärdigar.

34. Hwilken är den som will fördöma? Kristus är den som lidit hafwer döden; ja, han är och den som uppväckt är; den och sitter på Guds högra hand, och manar godt för oss.

35. Ho kan skilja oss ifrån Christi kärlek? Bedröfwelse eller ångest, eller förbljelse, eller hunger, eller nakenhet, eller farlighet, eller swärd?

36. Såsom skrifwet är: För dina skull wardom wi dödade hela dagen; wi wardom hållne såsom slagtofsar.

37. Men i allt detta öfwerwinne wi genom honom, som oss älskat hafwer.

38. Ty jag är wis derpå, att hwarken dödd, eller lif, eller Änglar, eller Förstadöme, eller wäldigheter, eller de ting som nu äro, eller de ting som tillkomma skola;

39. Eller höghet, eller djuphet, eller något annat kreatur, skall skilja oss ifrån Guds kärlek, som är i Christo Jesu, wårem Öferra.

9. Capitlet.

Uttörelsen sker ej efter lekamlig förman, men efter Guds nåd och ordning.

Jag säger sanningen i Christo, och I sager icke, som mitt samvete bär mig der mittne till i dem Helga Andan,

2. Att jag hafwer ena stora sorg, och ideliga pina i mitt hjerta.

3. Ty jag hafwer sjelfwer önskat mig bortkastad ifrån Christo, för mina bröders skull, som mig löftsliga skylde äro;

4. Gwille äro af Israels, hwilkom barnskapet tillhörer, och härligheten, och förbundet, och lagen, och Gudsstjefsten, och löften;

5. Gwilkas äro fäderna, der Christus af födder är, på löftsens wagnar; hwilken är Gud öfwer allting, lofwad ewinnerliga: Amen.

6. Detta säger jag icke fördensskull, att Guds ord äro omintet worden; ty de äro icke alle Israelliter, som äro af Israels;

7. Icke äro de heller alle söner, att de äro Abrahams

såd; utan i Isaacs skall dig kallas säden;

8. Det är: Icke äro de Guds barn, som äro barn efter köttet, utan de som äro barn efter löftet, de warba räknade för såd.

9. Ty detta är löstesordet: Jag skall komma i denna tiden; och Sara skall hafwa en son.

10. Och icke allenast det; utan och Rebecka wardt en gång hafwandes af Isaacs, wår om fader.

11. Ty förr än barnen woro född, och hade hwarken godt eller ondt gjort (på det Guds uppsåt skulle blifwa ständandes efter uttörelsen, icke för gerningarnas skull, utan af kallarens nåde),

12. Wardt denne sagdt: Den större skall tjena dem mindre;

13. Såsom skrifwet är: Jacob älskade jag; men Esau hatade jag.

14. Gwad wilje wi då säga? Är Gud orättfärdig? Bort det.

15. Ty han säger till Mosen: Gwilkom jag är nådelig, honom är jag nådelig; och öfwer hwilken jag

förbarmar mig, öfwer honom förbarmar jag mig.

16. Så står det nu icke till någons mans wilja eller lopp, utan till Guds barmhertighet.

17. Ty Skriften säger till Pharao: Dertill hafwer jag uppväckt dig, att jag skall bewisa mina magt på dig; och att mitt Namn skall warda förkunnadt i all land.

18. Så förbarmar han nu sig öfwer hwem han will; och hwem han will, förhärdar han.

19. Så må du säga till mig: Hwad skyllar han då öf? Ho kan stå emot hans wilja?

20. O människa, ho äst du som will tråta med Gud? Icke säger det ting, som gjordt är, till sin mästare: Hwi hafwer du gjort mig sådana?

21. Hafwer icke en pottomakare magt att göra af en klump ett kar till heder, och det andra till wanheder?

22. Derfbre, då Gud wille låta se wredena, och lungöra sina magt, hafwer han med stor tålsamhet lidit wredsens kar, som äro tillredd till förddmelse;

23. På det han skulle lungöra sina härlighets rikedom på barmhertighetens kar, som han hafwer tillredt till härlighet;

24. Hwilla han och kallat hafwer, nämliga öf, icke allenast af Judomen, utan och af Hedningomen;

25. Såsom han och säger genom Oseas: Det som icke war mitt folk, det skall jag kalla mitt folk; och den mig intet kar war, skall jag kalla min låra.

26. Och det skall ske, att der som hafwer warit sagdt till dem: I ären icke mitt folk; der skola de warda kallade lefwandes Guds barn.

27. Men Esaias ropar för Israel: Om talet på Israels barn än wore som sanden i hafwet, så skola dock de igenlefde warda salige.

28. Ty han skall wäl låta förderfwa dem, och dock likwäl stilla det förderfwet till rättfärdighet; ty Herren skall stilla förderfwet på jordene.

29. Och såsom Esaias sade tillfbrene: Gade icke Herren Zebaoth igenlest

och såd, då hade wi varit såsom Sodoma, och lika som Gomorra.

30. Hwad vilje wi då säga? Det säge wi: Hedningarna, som icke varit hafwa efter rättfärdighetene, de hafwa fått rättfärdigheten; den rättfärdighet menar jag, som af trone kommer.

31. Men Israel, som for efter rättfärdighetenes lag, kom icke till rättfärdighetenes lag.

32. Hwarföre? Derföre att de icke sökte det af trone, utan såsom af lafsens gerningar; ty de stötte sig på förtörnelsestenen;

33. Såsom skrifwet är: Si, jag lägger i Zion en förtörnelsesten, och ena förargelseklippo; och hwar och en som tror på honom, skall icke komma på skam.

10. Capitlet.

Owi Juda förkastas. Dagens och trones rättfärdighet. Trones ursprung.

Bröder, mins hjertas begär och bön till Gud är för Israel, att de måtte warda salige;

2. Ty jag bär vittne med dem, att de hafwa

nit om Gud; dock icke wisliga.

3. Ty de förstå icke Guds rättfärdighet; utan fara efter att upprätta sin egen rättfärdighet, och äro så icke Guds rättfärdighet undergifne.

4. Ty Kristus är lagens ände, till rättfärdighet hwarjom och enom som tror.

5. Moses skrifwer om den rättfärdighet som kommer af lagen: att hwillken menniska som det gör, hon lefwer deruti.

6. Men den rättfärdighet, som är af trone, säger så: Säg icke i ditt hjerta: Ho will fara upp i himmelen? Det är, att hemta Christum härned.

7. Eller, ho will fara ned i djupet? Det är, att hemta Christum upp igen ifrån de döda.

8. Men hwad säger (Skriften)? Ordet är hardt när dig, nämliga i dinom mun, och i ditt hjerta; detta är, det ordet om trona, som wi predskom.

9. Ty om du bekänner med dinom mun Jesum, att han är Herren, och tror

i ditt hjerta, att Gud hafwer uppväckt honom ifrå de döda, så warder du salig.

10. Ty med hjertans tro warder man rättfärdig, och med munnsens bekänneelse warder man salig.

11. Ty Skriften säger: Hwar och en, som tror på honom, skall icke komma på skam.

12. Det är ingen åtskillnad emellan Juda och Gref; ty en Herre är öfwer alla, riker öfwer alla dem som åkalla honom.

13. Ty hwar och en, som åkallar Herrens namn, skall warda salig.

14. Men huru skola de åkalla den de hafwa icke trott på? Och huru skola de tro honom, som de hafwa intet hört af? Och huru skola de höra, utan predikare?

15. Och huru skola de predika, utan de warda sända? Såsom skrifvet är: O! huru ljuslige äro deras fötter, som frid förkunna, deras som godt förkunna.

16. Men de äro icke alle Evangelio lydige; ty Esajas

säger: Herre, ho tror vår predikau?

17. Så är tron af predikanen; men predikanen genom Guds ord.

18. Så säger jag nu: Hafwa de icke hört det? Deras ljud är ju utgånet i all land, och deras ord till werldenes ändar.

19. Men jag säger: Hafwer då Israel det icke fått weta? Den förste Moses säger: Jag skall uppväcka eder till nit med det folk, som icke är folk; och med ett galet folk skall jag reta eder.

20. Dristar också Esajas sig till, och säger: Jag är funnen af dem, som intet sökte mig; och är worden uppenbar dem, som intet sporde efter mig.

21. Men till Israel säger han: Hela dagen hafwer jag uträckt mina händer till det otrogna och genstörtiga folket.

II. Capitlet.

Framhårdan i trone. Uttafels grund.

Så säger jag nu: Hafwer då Gud bortkastat sitt folk? Bort det; ty

jag är ock en Israelit, af Abrahams säd, af BenJamins slägte.

2. Gud hafwer icke bortkastat sitt folk, som han hade förefett tillförene. Eller weten I icke hwad Skriften säger om Elias? huru han går fram för Gud emot Israel, och säger:

3. Herre, de hafwa dräpitt dina Propheter, och hafwa slagit ned din altare; och jag är allena igenblifwen, och de fara efter mitt lif.

4. Men hwad säger honom Guds swar? Jag hafwer mig igenlefst sjutusen män, som icke hafwa böjt sin knä för Baal.

5. Så är det ock i denna tiden med de igenlesda, efter nådenes utkorelse.

6. Är det nu af nåd, så är det icke af gerningom; annars wore nåd icke nåd. Är det ock af gerningom, så är det nu icke nåd; annars är gerning icke gerning.

7. Huru äret då? Det Israel söker, det får han icke; men utkorelsen får det; de andre äro förblindade;

8. Såsom skrifwet är: Gud hafwer gifwit dem en

förbittrad anda; ögon, att de icke se skola, och öron, att de icke höra skola, allt härtilldags.

9. Och David säger: Låt deras bord wara en snaro, och till betajelse, och till förargelse, och dem till deras rätta lön.

10. Warde deras ögon förblindad, att de icke se; och böj deras rygg alltid.

11. Så säger jag nu: Hafwa de då fördenskull stött sig, att de skulle falla? Bort det; men af deras fall hände Hedningomen salighet, på det att han dermed skulle uppväcka dem till nit.

12. Är nu deras fall werldenes rikedom, och deras förminskelse är Hedningarnas rikedom; huru mycket mer deras fullhet?

13. Eder Hedningomen säger jag; efter det jag är Hedningarnas Apostel, prisar jag mitt ämbete;

14. Om jag kunde någorledes uppväcka dem, som mitt kött äro, till nit, och göra några saliga af dem.

15. Ty om deras bortkastelse är werldenes förso-

ning, hwad blifwer då deras upptagelse annat än lif ifrå de döda?

16. Er förftlingen helig, så är ock wäl hele degen helig; och om roten är helig, så äro ock qwistarna helige.

17. Om nu någre af qwistarna äro afbrutne, och du, som war ett wildoljoträ, blef der inympad igen, och äst worden delaktig af oljoträns rot och fetma;

18. Så beröm dig icke emot qwistarna. Din du berömmier dig, så bär ju icke du rotena, utan roten bär dig.

19. Så säger du då: Qwistarna äro afbrutne, på det jag skulle inympas.

20. Sant säger du; de äro afbrutne för otrones skull, men du äst ständandes genom trona. War icke för stolt i ditt sinne, utan war i räddhåga.

21. Ty hafwer Gud de naturliga qwistar icke skonat, se till, att han icke heller skonar dig.

22. Så se nu här Guds godhet och stränghet; strängheten på dem som föllo, och godheten på dig, så framt

du blifwer i godhetene; annars warder du ock afhuggen;

23. Och de inympas igen, om de icke blifwa otrone; ty Gud är mächtig åter inympa dem.

24. Ty äst du af ett naturligt wildoljoträ afhuggen, och förutan naturen inympad uti ett sannskyldigt oljoträ; huru mycket mer måga de, som naturliga qwistar äro, inympas uti sitt eget oljoträ?

25. Skäre bröder, jag will icke förbölja eder denna hemlighet, på det I icke skolen högmodas wid eder sjelfwa, att blindheten är Jsrael endels wedersfaren, tilldes Hedningarnas fullhet inkommen är;

26. Och så warder hele Jsrael salig; såsom skrifwet är: Af Zion skall den komma som fria skall, och afwända ogudaktigheten af Jacob.

27. Och detta är mitt Testament med dem, då jag borttager deras synder.

28. Efter Evangelium håller jag dem för owänner, för edra skull; men

efter uttörelsen hafwer jag dem kär, för sådernas skull.

29. Ty Guds gåfwor och kallelse äro sådana, att han kan dem icke ångra.

30. Ty såsom och I fördom icke trodden på Gud, och hafwen dock nu öfwer deras otro fått barmhertighet;

31. Så hafwa och nu de icke melat tro på den barmhertighet, som eder wederfaren är, att dem måtte och barmhertighet wederfaras.

32. Ty Gud hafwer allt beslutit under otro, på det han skall förbarma sig öfwer alla.

33. O! hwilken djuphet af den rikedom, som är både i Guds wisdöm och kunskap; huru obegripelige äro hans domar, och oransakelige hans wägar.

34. Ty ho hafwer känd GErrens sinne? Eller ho hafwer varit hans rådgifware?

35. Eller ho hafwer gifwit honom något tillförene, det honom skall betaladt warda?

36. Ty af honom, och igenom honom, och i ho-

nom äro all ting; honom ware ära i ewighet: Amen.

12. Capitlet.

Förmaning till broderlig kärlet i allt umgänge.

Så förmanar jag nu eder, käre bröder, wid Guds barmhertighet, att I utgifwen edor lekamen till ett offer, som är lefwande, heligt och Gudi behageligt, edra skälige Gudstjenst.

2. Och håller eder icke efter denna werldena; utan förwandler eder med edars sinnes förnyelse, att I mågen förfara, hwad Guds gode, behagelige och fullkomlige wilje är.

3. Ty jag säger, igenom den nåd som mig gifwen är, hwarjom och enom af eder, att ingen hålle mer af sig, än honom bör hålla; utan hålle sig så, att der är måtta med, efter som Gud hafwer utdelat hwarjom och enom trones mått.

4. Ty såsom wi uti en lekamen hafwe många lemmar, men alle lemmar hafwa icke allt samma arbete;

5. Så äre wi nu många en lekamen i Christo, men

inbördes äre wi hvaran-
nars lemmar;

6. Och hafwe åtskilliga
gäfwor, efter den nåd som
oß gifwen är. Hafwer nå-
gor Prophetiam, så ware
hon ens med trone.

7. Hafwer någor ett äm-
bete, så akte han derpå; lä-
rer någor, så akte han på
lärona.

8. Förmanar någor, så
akte han på förmaningen;
gifwer någor, så gifwe uti
ensaldighet; regerar någor,
så regere med omsorg; gör
någor barmhertighet, så
göre det med fröjd.

9. Kärleken ware utan
skrymtan; hater det onda,
blifwandes wid det godt är.

10. Warer hwar med
annan wänlige, uti broder-
lig kärlek; den ene före-
komme den andra med in-
bördes heder.

11. Warer icke tröge uti
det I hafwen för händer;
warer brinnande i Andä-
nom; skickar eder efter tiden.

12. Warer glade i hop-
pet, tålige i bedröfwelse;
håller på bedja.

13. Deler edart till de
helligas nödtorft; herberger
gerna.

14. Taler wäl om dem
som gå efter edart argasta;
taler wäl, och önsker dem
icke ondt.

15. Glädjens med dem
som glade äro, och gråter
med dem som gråta;

16. Ens till sinnes med
hwarannan. Håller icke mys-
ket af eder sjelfwa, utan
håller eder lika wid dem
som ringa äro; håller eder
icke sjelfwa för kloka.

17. Öfrer ingom ondt
för ondt; winnlägger eder
om det som ärligit är, in-
för hwar man.

18. Om möjeligit är, så
mycket som till eder står, så
hafwer frid med alla men-
niskor.

19. Hämnens eder icke
sjelfwe, läre wänner; utan
låter (Guds) wrede hafwa
rum; ty det är skrifwet:
Min är hämnden, jag
skall wedergällat, säger
Herren.

20. Om nu din owän
hungrar, så gif honom mat;
törster han, så gif honom
dricka; när du det gör, så
församlar du glöbände kol
på hans hufswud.

21. Låt dig icke öfwer-
wunnen warda af det on-

da; utan öfvervinn det on-
da med det goda.

13. Capitlet.

Refnad emot Öfverheten, sin
nästa och sig sjelf.

Swar och en ware Öf-
verhetene, som wäl-
det hafwer, underdånig; ty
ingen Öfverhet är, utan
af Gudi; den Öfverhet,
som är, hon är skickad af
Gudi.

2. Derföre, ho sig sätter
emot Öfverheten, han sät-
ter sig emot Guds skickelse;
men de som sätta sig der-
emot, de skola få en dom
öfwer sig.

3. Ty de som wäldet haf-
wa, äro icke dem till rädd-
håga som wäl göra, utan
dem som illa göra. Will
du icke frukta för Öfverhe-
ten, så gör det godt är, så
får du pris af honom;

4. Ty han är Guds tje-
nare, dig till godo. Men
gör du det ondt är, så må
ou rådas; ty han bär icke
swärdet förgäfves, utan
han är Guds tjenare, en
hämnnare honom till straff,
som illa gör.

5. Fördenskull måste man
wara underdånig, icke alle-

nast för straffets skull, utan
ock för samvetets skull.

6. Derföre måsten I och
gifwa skatt; ty de äro Guds
tjenare, som sådant skola
sköta.

7. Så gifwer nu hwar-
sow och enom det I plig-
tige ären; dem skatt, som
skatt bör; dem tull, som
tull bör; dem rädsel, som
rädsel tillhörer; dem heder,
som heder tillhörer.

8. Warer ingom något
skyldige, utan att I älskens
inbördes; ty den som älskar
den andra, han hafwer full-
bordat lagen.

9. Ty det som sagdt är:
Du skall icke göra hor: Du
skall icke dräpa: Du skall
icke stjåla: Du skall icke bä-
ra falskt vittne: Du skall
icke begära; och annat så-
dant bud, det beslutes i
detta ordet: Du skall älska
din nästa som dig sjelf.

10. Kärleken gör sin nä-
sta intet ondt. Så är nu
kärleken lagsens fullbordan.

11. Och emedan wi så-
dant wete, nämliga tiden,
att nu är stunden till att
upplå af sinnen; efter wår
salighet är nu närmer, än
då wi troddet;

12. Natten är framfaren, och dagen är kommen; derföre låter of bortkasta mörkstens gerningar, och ikläda of Ijusens wapen.

13. Däter of ärliga wandra, såsom om dagen; icke i frågheri och dryckenskap; icke i lamrar och okyskhet; icke i kiff och nit;

14. Utan ikläder eder Herran Jesum Christum; och fordrer köttet, dock icke till lättja.

14. Capitlet.

Förhållande emot de swaga i trone.

Den swaga i trone tager upp, och bekymrer icke samwetet.

2. Den ene tror, att han må allahanda äta; men den som swag är, han äter käl.

3. Den der äter, han förbrakte icke honom som icke äter, och den som icke äter, han döme icke honom som äter; ty Gud hafwer honom upptagit.

4. Ho äst du, som dömer en annars tjenare? Sinom egnom herra står han eller faller. Men han kan wäl warda ständandes;

ty Gud är wäl mächtig till att göra honom ständande.

5. Den ene gör åtskillnad emellan dag och dag; den andre håller alla dagar lika; hwar och en ware wisk i sitt sinne.

6. Hvilken som ätar någon dag, det gör han Herranom; och hvilken icke ätar någon dag, han gör det ock Herranom. Hvilken som äter, han äter Herranom; ty han tackar Gudi. Den der icke äter, han icke äter Herranom, och tackar Gudi.

7. Ty ingen af of lefwer sig sjelfwom; och ingen dörr sig sjelfwom.

8. Lefwe wi, så lefwe wi Herranom; dö wi, så dö wi Herranom; ehwad wi nu lefwe eller dö, så höre wi Herranom till.

9. Ty Christus är derpå både dödd och uppstånden, och äter lefwandes worden, att han skall wara Herrre, både öfwer lefwande och döda.

10. Men du, hwi dömer du din broder? Eller du andre, hwi förbraktar du din broder? Ty wi måste alle stå framför Christi domstol.

11. Såsom skrifwet står: Så sant som jag lefwer, säger Herren, mig skola all knå böjas; och alla tungor skola bekänna Gud.

12. Så måste nu hwar och en af oss göra Gudi ränskap för sig sjelf.

13. Derföre, låt oss nu icke mera döma hvarannan; utan dömer heldre så, att ingen förtörnar sin broder, eller förargar.

14. Jag wet wäl, och är des wif i Heranom Jesu, att ingen ting äro af sig sjelf menlig; utan den som håller det för menligt, honom är det menligt.

15. Dock, om din broder warder bedröfwad öfwer din mat, så wandrar du allaredo icke efter kärleken. Förderfwa icke, med din mat, den som Christus hafwer lidit döden före.

16. Derföre flyr det så, att edart goda icke warder undergifwet människors förtal.

17. Ty Guds rike är icke mat eller dryck, utan rättfärdighet, och frid, och fröjd i dem Helga Andan.

18. Den deruti tjenar Christo, han är Gudi tack,

och människomen bepröfwad.

19. Så låt oss nu fara efter det som till frids tjenar, och det som tjenar till förbättring inbördes.

20. Förderfwa icke, för mats skull, Guds werk. All ting äro wäl ren; men honom är det icke godt, som äter med sitt samwets förfränkelse.

21. Godt är dig, att du äter intet kött, eller dricker intet win; ej heller något der din broder stöter sig på, eller förargas, eller förswagas.

22. Hafwer du tron, så haf henne när dig sjelf för Gudi. Salig är den, som sig intet samwet gör om det han bepröfwar.

23. Men den som twifwelaktig är, äter han, så är han fördömd; ty han äter icke af tron; ty allt det icke går af trone, det är synd.

15. Capitlet.

Paulus förmanar till saltmodighet, tålmod, enighet. Postwar sin antomst.

Skole och wi, som starke äre, draga deras skröp-

lighet, som swage äro, och icke tackas och sjelfswom.

2. Så skickte sig hwar och en af oss, att han måtte tackas sin nästa till godo, till förbättring.

3. Ty och Kristus tacktes icke sig sjelfswom; utan såsom skrifwet står: Deras försmädelser, som dig försmåda, hafwa fallit öfwer mig.

4. Ty hwad som helst föreskrifwet är, oet är skrifwet och till lärdom; att wi, genom tålmod och Skriftenes tröst, skole hafwa en förhoppning.

5. Men Gud, som tålmod och trösten gifwer, gifwe eder, att I ären inbördes ens till sinnes, efter Christum Jesum;

6. Att I med enom håg, och med enom mun, mågen prisa Gud, och wårsk Herras Jesu Christi Fader.

7. Derföre, upptager hwar den andra, såsom och Kristus hafwer upptagit oss till Guds äro.

8. Men jag säger, att Jesus Kristus war omkärelessens tjenare, för Guds sannings skull, till att fast

göra de löften, som till fäderna skedde;

9. Men att Hedningarna skola ära Gud, för barmhertighetens skull; såsom skrifwet är: Förden skull skall jag prisa dig ibland Hedningarna, och sjunga dina Namne.

10. Och åter säger han: Glädjens, I Hedningar, med hans folk.

11. Och ändå sedan: Öfwer Herran alle Hedningar, och priser honom all folk.

12. Och åter säger Esaias: Det skall wara Jesse rot, och den som uppstå skall, att råda öfwer Hedningarna; på honom skola Hedningarna hoppas.

13. Men Gud, som hoppet gifwer, uppfylle eder med alla fröjd och frid i trone, att I hafwen ett fullkommeligit hopp, genom dens Helga Andas kraft.

14. Mine bröder, jag wet wäl sjelf af eder, att I ären fulle af godhet, uppfyllde med all kunskap, förmående förmana hwar den andra.

15. Dock likwäl, bröder, hafwer jag skrifwit eder en-

dels dristliga till, att kommat eder till sinnes, för den nåds skull, som mig gifwen är af Gudi;

16. Att jag skall wara Jesu Christi tjenare ibland Hedningarna, offrandes Guds Evangelium; att Hedningarne skola warda ett offer, Gudi anammeligit, helgadt genom den Helga Anda.

17. Derföre hafwer jag, der jag må berömma mig af, igenom Christum Jesum, i det Gudi tillhörer.

18. Ty jag dristar icke något tala, det icke Christus verkade igenom mig, till att göra Hedningarna lydaktiga, genom ord och gerningar;

19. Genom teckens och unders kraft, och genom Guds Andas kraft; så att ifrån Jerusalem, och de land deromkring ligga, allt intill Illyricum, hafwer jag uppfyllt med Christi Evangelium;

20. Och beslitat mig att predika Evangelium, der Christus icke ens hade varit nämnd, på det jag icke skulle bygga på ens annars grund;

21. Utan, såsom skrifwet står: Dem som intet hafwer tungjordt varit om honom, de skola det se; och de som af honom intet hört hafwa, de skola det förstå.

22. Det är ock saken, hwarföre jag ofta hafwer varit förhindrad att komma till eder.

23. Nu, efter jag icke mer rum hafwer i dessa landen, och hafwer dock i mång år åstundat komma till eder;

24. Då jag reser ut i Hispanien, will jag komma till eder; ty jag hoppas att, då jag reser derigenom, skall jag få se eder, och sedan warda af eder hulpen dit att komma; dock att jag ju först någon lust hafwer haft af edor umgängelse.

25. Men nu far jag hädan till Jerusalem, till att göra dem heligom tjenst.

26. Ty de som bo uti Macedonien, och Achajen, hafwa beleswat göra någon undsättning dem fattigom heligom, som äro i Jerusalem.

27. Ty de hafwa så beleswat, och äro dem ock pligtige; fördensskull, att efter

de hafwa delat med Hedningarna sin andeliga ting, är tillbörligit, att de äro dem till tjenst med deras lekamliga ting.

28. Då jag nu beställt hafwer, och förseglat dem denna frukt, vill jag komma tillbaka igen, och genom edar (stad) fara till Hispanien.

29. Men jag wet, när jag kommer till eder, war der jag kommandes med Christi Evangelii fullkomliga wälsignelse.

30. Men, käre bröder, jag förmanar eder genom vår Herras Jesum Kristus, och igenom Andans kärlek, att I mig uti mitt arbete hjälpen, med edra böner för mig till Gud;

31. Att jag må frälst warda ifrå de otrogna i Judeen; och att min tjenst, som jag gör i Jerusalem, må anammelig warda dem heligom;

32. Att jag må med glädje komma till eder, genom Guds wilja, och wederqwicka mig med edr.

33. Men fridsens Gud ware med eder allom: Amen.

16. Capitlet.

Slutas med hälsning, warning, tackägelse.

Jag befaller eder våra syster Phebe, hwilken är i församlingenes tjenst i Kenchrea;

2. Att I henne undfängen i Herranom, såsom helgon höfves, och görer henne bistånd i all ärende, der hon eder behöfwer; ty hon hafwer mångom, och jemwäl mig sjelfwom, warit till godo.

3. Helsingar Priscilla, och Aquila, mina hjelpare i Christo Jesu;

4. Hwille för mitt lit hafwa wågat sin hals; dem tackar icke allenast jag, utan ock alla Hedningars församlingar.

5. Helsingar ock församlingena i deras hus; helsingar Epenetus, min älskeliga, hwilken war den första frukt i Achajen, i Christo.

6. Helsingar Maria, den der mycket arbete för och haft hafwer.

7. Helsingar Andronicus, och Junia, mina fränder och medfångar, de der märkelige äro ibland Apostlar-

na; de der och för mig wo-
ro i Christo.

8. Helsing Amphlia, min
älskelige i Herranom.

9. Helsing Urbanus, wär
hjelpare i Christo, och Sta-
chis, min älskelige.

10. Helsing Apellen, den
der bepröfwad är i Christo;
helsing dem som äro af Ari-
stobuli hus.

11. Helsing Herodion,
min frände; helsing dem som
äro af Marcij hus, i Herr-
ranom.

12. Helsing Tryphena och
Tryphosa, de der arbeta i
Herranom; helsing Persiden,
mina älskelige, som mycket
arbetat hafwer i Herr-
anom.

13. Helsing Nysum, den
attorada i Herranom; och
hans moder, och mina.

14. Helsing Asynkritum,
Phlegontem, German, Pa-
troban, German, och de brö-
der som med dem äro.

15. Helsing Philologum,
och Julian, Nereum, och
hans syster, och Olympian,
och all helgon när dem.

16. Helsing eder inbördes
med en helig kyss: helsa eder
Christi församlingar.

17. Skäre bröder, jag

förmanar eder, att I haf-
wen uppseende på dem, som
twifst och förargelse åstad-
komma, emot den lärdom
som I hafwen lärt; och wi-
ter ifrå dem.

18. Ty sådane tjena icke
Herranom Jesu Christo,
utan sinom buk; och ige-
nom söt ord och smekande
tal förföra deras hjerta, som
menlöse äro.

19. Ty edra lydaktighet
är utkommen till hwar man.
Derföre fröjdar jag mig
öfwer eder; men jag will,
att I ären wise på det
goda, och enfaldige på det
onda.

20. Men fridsens Gud
förträde Satanam under
edra fötter suarlige. Wärs
Herras Jesu Christi nåd
ware med eder. Amen.

21. Helsing eder Timo-
theus, min medhjelpare, och
Lucius, och Jason, och So-
sipater, mine fränder;

22. Helsing jag Tertius
eder, som breswet skrifwit
hafwer, i Herranom.

23. Helsing eder Gajus,
min och hela församlinge-
nes wärd, helsing eder Cra-
stus, stadsens räntomästare,
och Quartus, brodren.

24. Vårs Herras Jesu Christi nåd ware med eder allom. Amen.

25. Men honom, som magt hafwer att stadfästa eder, efter mitt Evangelium, och predikan af Jesu Christo, efter hemlighetenes uppenbarelse, den af ewig tid hårtill hafwer förtegad warit;

26. Men nu uppenbarad och kungjord, igenom

Propheternas skrifter, af ewiga Guds befallning; på det tron skall få lydaktighet ibland alla Hedningar;

27. Gudi, som är allena wis, ware pris och ära, genom Jesum Christum, i ewighet: Amen.

Till de Romare, sänd ifrå Corintho, med Phebe, som i församlingenes tjenst war i Aenchrea.

S. Pauli Epistel den förre till de Corinthier.

1. Capitlet.

Värotråtor. Egen wisbet. Rätt berdm.

Paulus, kallad till Jesu Christi Apostel, genom Guds wilja, och Sosthenes, broderen;

2. Guds församling, som är i Corintho, dem helgadam genom Christum Jesum, kalladom heligom; samt med allom dem, som åkalla vår Herras Jesu Christi Namn, uti hwart och ett rum, deras och vårt.

3. Nåd ware eder, och feld af Gudi vår om Fader,

och Herranom Jesu Christo.

4. Jag tackar min Gud alltid för edra skull, för den Guds nåd, som eder gifwen är genom Christum Jesum;

5. Att I uti all stycke rike wordne ären genom honom, i all ord, och all kungskap;

6. Såsom predikanen om Christo i eder kraftig worden är;

7. Så att eder icke fattas någon gåfwa, och wäntan vår Herras Jesu Christi uppenbarelse.

8. Hvilken eder och stadfäster intill ändan, att I ofstraffelige ären på wårss Herras Jesu Christi dag.

9. Ty Gud är trofast, genom hvilken I kallade ären till hans Sons Jesu Christi, wårss Herras, delaktighet.

10. Men, käre bröder, jag förmanar eder, wid wårss Herras Jesu Christi Namn, att I talen alle ett, och att ibland eder ingen tredragt är; utan att I ären fullborda uti ett sinne och ene mening.

11. Ty mig är förekommet, mine bröder, om eder, med dem som tjena Chloë, att ibland eder äro trätör.

12. Men jag säger, som hwar och en af eder säger: Jag är Paulisk, jag är Apollisk, jag är Cephisk, och jag är Christisk.

13. Männ Christus wara söndrad? Männ Paulus wara korsfäst för eder? Eller ären I döpte i Pauli namn?

14. Jag tackar Gud, att jag ingen edra döpt hafwer, utan Crispum, och Gajum;

15. Att ingen kan säga,

att jag hafwer i mitt namn döpt.

16. Deslikes döpte jag Stephane husfolk; sedan wet jag icke, om jag någon annan döpt hafwer.

17. Ty Christus hafwer icke sändt mig till att döpa, utan till att förkunna Evangelium; icke med klokt tal, på det Christi kors icke skulle omintet warda.

18. Ty det tal om korset är en galenskap dem som förtappas; men oh, som salige wardom, är det en Guds kraft.

19. Ty skrifwet är: Jag skall omintet göra de wissas wisdom, och de förståndigas förstånd skall jag förkasta.

20. Hwar äro de kloke? Hwar äro de Skriftlärde? Hwar äro denna werldenes wise? Hafwer icke Gud denna werldenes wisshet gjort till galenskap?

21. Ty efter werlden icke kunde genom sin wisdom känna Gud i hans wisdom, så täcktes Gudi med dåraktiga predikan frälsa dem som tro.

22. Efter det Judarna

begära tecken, och Grekerna söka efter wisshet;

23. Men wi predike den korsfästa Christum, Judomen en förargelse, och Grekemen en galenskap.

24. Men dem samma, Judom och Grekom, som kallade äro, predike wi Christum, Guds kraft, och Guds wisdom.

25. Ty Guds galenskap är wisare än menniskor, och Guds swaghet är starkare än menniskor.

26. Käre bröder, ser på edor kallelse; icke många föttsliga wise, icke många mäktige, icke många ädlingar äro kallade.

27. Men det, som gallet war för werldene, hafwer Gud utwalt, på det han skulle göra de wisa till skam; och det swagt war för werldene hafwer Gud utwalt, på det han skulle göra det till skam som starkt är.

28. Och det, som war oädla och föraktadt för werldene, hafwer Gud utwalt, och det intet är; på det han skulle göra det till intet, som något är;

29. På det intet fött

R

skall kunna berömma sig för honom.

30. Af hwilkom J och ären i Christo Jesu, den oss af Gudi är gjord till wisdom, och till rättfärdighet, och till helgelse, och till förlofning;

31. På det, som skrifwet står: Den som berömmet sig, han berömmet sig i Heranom.

2. Capitlet.

Ordet ensaldighet öfvergår mennisko-djupsinighet.

Och jag, käre bröder, då jag kom till eder, kom jag icke med hög ord, eller hög wisdom, att förkunna eder Guds wittnesbörd.

2. Ty jag höll mig icke derföre, att jag något wisste ibland eder, utan Jesum Christum, och honom korsfästan.

3. Och jag war med eder i swaghet, och med räddhåga, och med mycket bäsmande.

4. Och mitt tal och min predikan war icke i konstelig ord, efter menniskors wisdom, utan uti Andans och kraftenes bewisning;

5. Att edor tro icke skall

stå på menniskors wisdom, utan på Guds kraft.

6. Men det wi tale om, är wisdom när de fullkomliga; dock icke denna werldenes, eller denna werldenes öfwerstars wisdom, hwilke förås.

7. Men wi tåle om den hemliga förböda Guds wisdom, den Gud för Werldenes begynnelse förskifvat hafwer, till våra härlighet;

8. Hwilken ingen af denna werldenes förstar kânt hafwer; ty om de den kânt hade, så hade de aldrig förskifvat härlighetenes Örra;

9. Utan såsom skrifwet är: Det intet öga sett hafwer, och intet öra hört, och uti ingen menniskos hjerta stigit är, det hafwer Gud beredt dem som honom älska.

10. Men öf hafwer Gud det uppenbarat genom sin Anda; ty Anden uttänskar all ting, så, och Guds djuphet.

11. Ty hwilken menniska wet hwad i menniskone är, utan menniskones ande som är i hente? Så wet och ingen hwad i Gudi är, utan Guds Ande.

12. Men wi hafwe icke fått denna werldenes anda, utan den Anda som är af Gudi, att wi weta kunne, hwad öf af Gudi gifwet är.

13. Hwilket wi och tale, icke med sådana ord som mennisklig wisdom lærer, utan med sådana ord som den Helige Ande lærer; och dömmom andeliga saker andeligen.

14. Men den naturliga menniskan förnimmer intet af det Guds Anda tillhörer; ty det är honom en galenskap, och kan icke begripat; ty det måste andeliga dömas.

15. Men den andelige dömer all ting, och warder af ingom dömd.

16. Ty ho hafwer kânt Örrans sinde? Eller ho will underwisa honom? Men wi hafwe Christi sinde.

3. Capitlet.

Ordetis plänta wårt. Guds tempel heligt.

Och jag, käre bröder, kunde icke tala med eder, såsom med andeligom; utan såsom med kötteligom, såsom med barnom i Christo.

2. Mölle hafwer jag

giffwit eder dricka, och icke mat; ty, I förnaktten det icke, ej heller ännu förmågen;

3. Förden skull I ären ännu köttslige; ty medan ibland eder är mitt, och lif, och twedragt, ären I icke då köttslige, och wandren efter menniskofätt?

4. Ty då en säger: Jag är Paulist, och den andre säger: Jag är Apollist; ären I icke då köttslige?

5. Hv är nu Paulus, hv är Apollus, annat än tjenare, genom hvilka I hafwen anammat tron, och hvil som Herren hafwer hwar som och enom giffwit?

6. Jag hafwer plantat, Apollus hafwer wättnat; men Gud hafwer giffwit wättnen.

7. Så är nu han intet som plantar; icke heller han som wättnar, utan Gud som wärten giffwer;

8. Men den som plantar, och den som wättnar, den ene är som den andre; men hwar och en skall få sin lön efter sitt arbete.

9. Ty wi äre Guds medhjelpare; I ären Guds återwerk, Guds byggning.

10. Jag, af Guds nåde, som mig giffwen är, hafwer lagt grundwalen, såsom en wis byggmästare, en annar bygger deruppå; men hwar och en se till, huru han bygger deruppå.

11. Ty en annan grund kan ingen lägga, än den som lagder är, hwilken är **Jesus Kristus.**

12. Hwar nu någor bygger på denna grund, guld, silfwer, ädla stenar, trä, hån, strå;

13. Så warder hwar och ens werk uppenbart; ty dagen skall gbrat klart, hwilken i elden uppenbar warder; och hurudana hwar och ens werk är, det skall elden bepröfwa.

14. Warder någor wert blifwandes, som han deruppå byggt hafwer, så får han lön.

15. Men warder någor werk förbrändt, så warder han straffad; men han sjelfsmer warder salig, dock såsom genom eld.

16. Wetten I icke, att I ären Guds tempel, och att Guds Ande bor i eder?

17. Hwarken Guds tempel förderfwar, honom skall

Gud förderfwa; ty Guds tempel är heligt, hwilket I ären.

18. Ingen bedrage sig sjelf. Hwilken ibland eder låter sig tycka att han är wis, han warde galen i denna werld, att han må warda wis.

19. Ty denna werldens wishet är galenskap för Gudi; efter som skrifwet är: Han griper de wisas uti deras klofhet;

20. Och åter: Herren wet de wisas tankar, att de äro sáfängelige.

21. Så berömmen sig ingen af menniskor; allt är det edart;

22. Ware sig Paulus, eller Apollos, ware sig Cephas, eller werlden, ware sig lifwet, eller döden, ware sig det nu är, eller det komma skall; allt är det edart.

23. Men I ären Christi, och Kristus är Guds.

4. Capitlet.

Lärarens wärde för Gud och för werlden. Fäder i Christo.

Der skall man hålla ofsföre, att wi äre Christi

sti tjenare, och skaffare till Guds hemlighet.

2. Nu söker man intet ibland skaffarena annat, än att de finnas måga trogne.

3. Men mig är det en ringa ting, att jag warder dömd af eder, eller af mennisklig dag; dömer jag mig icke heller sjelf.

4. Jag wet intet med mig; dock derutinnan är jag icke rättfärdigad, men Herren är den mig dömer.

5. Dersföre dömer icke för än tid är, så länge att Herren kommer, hwilken och skall låta komma det i ljuset, som i mörkrena fördoldt är, och uppenbara hjertas anslag; och då warder hwarjom och enom pris af Gudi.

6. Men detta hafwer jag, käre bröder, uttydt på mig, och på Apollos, för edra skull, att I af ofslära mätten, att ingen hålle mer af sig, än som nu skrifwet är; på det I icke högmödens emot hwarannan för någons mans skull.

7. Ty ho framsätter dig? Eller hwad hafwer du, det du icke undsfätt hafwer? Hafwer du det undsfätt, hwi be-

rbmmer du dig då, lika som du det icke undfått hade?

8. J ären nu måtte, J ären nu rike wordne, J regneren utan oss; och gåfwe Gud att J regneraden, på det wi och måtte regnera med eder.

9. Men mig tycker, att Gud hafwer utgifwit oss Apostlar för de aldraringasta, såsom de der dödenom äro ämnade; ty wi äre wordne ett widunder werldene, och Anglömen, och menniskomen.

10. Wi äre dårar, för Christi skull, men J ären kloke i Christo; wi swage, J starke; J härlige, wi föraktade.

11. Allt intill denna tid lide wi både hunger och törst, och äro nakne, och warde lindpustade, och hafwe intet wisst hemman;

12. Och arbetom, werlande med våra egna händer. Då wi blifwe bannade, wälsigne wi; då wi blifwe förföljde, lide wi.

13. Då wi blifwe häddede, bedjes wi före; såsom werldenes affkrap äre wi wordne, hvars mans affhugg, till denna dag.

14. Detta skrifwer jag icke förbensskull, att jag will skämma eder; men jag förmanar eder, såsom min kära barn.

15. Ty om J än hadn tiotusend tuftomästare i Christo, så hafwen J dock icke många fäder; jag hafwer födt eder i Christo Jesu, genom Ewangelium.

16. Dersföre förmanar jag eder: Warer mine efterföljare.

17. För samma sak skull hafwer jag sändt till eder Timotheum, hwilken är min käre son, och trogen i Heranom; att han skall draga eder till minnes minna wägar, som äro i Christo, såsom jag allestäds och i alla församlingar lärer.

18. Somlige af eder äro så uppbläste, lika som jag icke skulle komma till eder.

19. Men jag will innan en kort tid komma, om Herren will; och då skall jag röna, icke deras ord, som så uppbläste äro, utan kraft.

20. Ty Guds rike står icke i ordom, utan i kraft.

21. Hvad willjen J? Skall jag komma med ris

till eder, eller med kärlek och saktmodigom anda?

5. Capitlet.

Boleri och all surdeg hannlyst.

Det går ett allmänneligit rykte, att boleri är i bland eder; och sådant boleri, der och icke Hedningarne weta af säga, att en hafwer sinns faders hustru.

2. Och I ären uppblåste, der I mycket heldre skulden hafwa förjt; på det att den sådant bedrifwit hafwer, måtte utkastas ifrån eder.

3. Men jag, såsom den med Kroppen frånwarandes är, dock med andan närwarandes, hafwer allaredo såsom närwarandes beslutit,

4. I wårs Herras Jesu Christi Namn, uti edor församling, med minom anda, och samt med wårs Herras Jesu Christi kraft,

5. Att den, som det så bedrifwit hafwer, skall gifwas Satane i wäld, till lättsens förderf; på det anden må salig blifwa på Herrans Jesu dag.

6. Edor berömmelse är icke god. Weten I icke, att litet surdeg försyrer hela degen?

7. Men ser förden skull ut den gamla surdegen, att I mågen blifwa en ny deg, såsom I och ären osyrade; ty wi hafwe och ett Påskalamb, som är Kristus, offerader för oss.

8. Dersföre låter oss hålla Påska, icke uti den gamla surdegen, och icke uti ondskones och arghetenes surdeg, utan uti renhetenes och sanningenes osyrade deg.

9. Jag hafwer skrifwit eder till uti bresfvena, att I intet skullen hafwa skaffa med bolare.

10. Det menar jag icke om denna werldenes bolare, eller om giriga, eller om röfware, eller om afgudadyrkare; annars måsten I rymma uti werlden.

11. Men nu hafwer jag skrifwit eder, att I skolen intet hafwa skaffa med dem, nämligen om någor wore som kallas en broder, och är en bolare, en girig, en afgudadyrkare, en skändare, en drinkare, eller en röfware; med sådana skolen I och icke äta.

12. Ty hwad kanner mig wid döma dem, som

ute äro? Dömen icke I dem, som inne äro?

13. Men dem, som ute äro, dömer Gud; drifwer och sjelfwe den ut ifrån eder, som onder är.

6. Capitlet.

Eräta förbjudas. Fördommeliga laster. Valeris Nam.

Sitter någor edra, som något hafwer ute ständandes med en annan, sig döma låta under de orättfärdiga, och icke heldre under de heliga?

2. Weten I icke, att de helige skola döma werldena? Skall nu werlden dömas af eder, ären I då icke gode nog till att döma de ringa saker?

3. Weten I icke, att wi skole döma Anglarna? Huru mycket mer timmelig ting?

4. Men I, när I hafwen några saker om timmelig ting, så tagen I dem som föraktade äro i församlingene, och sätten dem till domare.

5. Eder till blygd säger jag detta: Är der ju platt ingen wis (bland eder, eller en som kan döma emellan sin broder och hwyder?

6. Utan den ene brodren träter med den andra, och dertill infär de strogna.

7. Det är allaredo en brist med eder, att I gån med hwarannan till rätta; hwi låten I icke heldre göra eder orätt? Hwi låten I icke heldre göra eder skada?

8. Ja, I gören orätt och skada, och det brödromen.

9. Weten I icke, att de orättfärdige icke skola ärfwa Guds rike? Farer icke wille; hwarcken bolare, eller afgudadyrkare, eller horskarlar, eller de wesklingar, eller drängaständare,

10. Eller tjuswar, eller girige, eller drinkare, eller hädare, eller röfware skola ärfwa Guds rike.

11. Och detta woren I somlige; men I ären af twagne, I ären helgade, I ären rättfärdigade, genom Herrens Jesu Namn, och genom vår Guds Anda.

12. Jag hafwer magt tål allt, men det är icke allt nyttigt; jag hafwer magt till allt, men ingen ting skall taga mig fången.

13. Maten till buken, och buken till maten; men

Gud skall både mat och buft till intet göra; men kroppen icke till boleti, utan Herranom, och Herren kroppenom.

14. Men Gud hafwer uppväckt Herran; han skall också uppväcka oss, genom sina kraft.

15. Weten I icke, att edre kroppar äro Christi lemmar? Skulle jag nu taga Christi lemmar, och göra der skölemmar af? Vort det.

16. Eller weten I icke, att den sig håller till en skölo, han blifwer en kropp med henne? Ty de warda, säger han, - tu uti ett kött.

17. Men den som håller sig till Herran, han är en Ande med honom.

18. Flyr boleti. All synd, som menniskan gör, är utan kroppen; men den som bedrifwer boleti, han syndar på sin egen kropp.

19. Eller weten I icke, att edar kropp är dens Heliga Andas tempel, som är i eder, hwilken I hafwen af Gudi; och ären icke edre egne?

20. Ty I ären dyrt köpte. Dertöre priser nu Gud

uti edar kropp, och i edrom anda, hwilke Gudi tillhöra.

7. Capitlet.

Ägtenkapsreglor.

Nu, der I mig om skrefwen, swarar jag. Det är mannenom godt, att han intet befattar sig med hustru.

2. Dock likwäl, till att undfly boleti, hafwe hwar och en sina hustru, och hwar och en sin man.

3. Mannen skall låta få hustrune skydig wälwiljoghet, och sammalunda hustrun mannen.

4. Hustrun hafwer icke sjelf magt öfwer sin egen kropp, utan mannen; sammalunda mannen hafwer icke magt öfwer sin egen kropp, utan hustrun.

5. Drager eder icke undan för hwarannan, utan det sker med begges edra samtycke, till en tid, att I mågen hafwa tom till fasto och böner; och kommer så igen tillsammans, att djefwulen icke skall fresta eder för edor ohyfshets skull.

6. Men sådant säger jag eder efter tillståndelse, och icke efter bud;

7. Utan jag wille hel-

dre, att alla menniskor woro såsom jag är; men hwar och en hafwer sina egna gåfwo af Gud, den ene så, den andre så.

8. Dem ogiftom och enkom säger jag: Godt är dem, om de blifwa såsom ock jag.

9. Men kunna de icke hålla sig, så gifte sig; ty det är bättre gifta sig, än brinna.

10. Men dem giftom bjuder icke jag, utan Herren: Hustrun skilje sig icke ifrå mannen.

11. Skiljes hon ock ifrå honom, så blifwe ogift, eller förlike sig med mannen igen; och mannen öfvergifwe icke hustruna.

12. Dem androm säger jag, icke Herren: Om så är, att en broder hafwer ena otrogna hustru, och hon hafwer wilja till att bo med honom, skilje då han icke henne ifrå sig.

13. Och om en qwinna hafwer en otrogen man, och han hafwer wilja till att blifwa när henne, skilje icke då honom ifrå sig.

14. Ty den otrognemannen är helgad genom hu-

struna, och den otrogna hustrun är helgad genom mannen; annars worde edor barn oren, men nu äro de helig.

15. Om ock den otrogne will skiljas, så låt honom skiljas. En broder eller syster är icke bunden till egendom i sådana fallom; utan i frid hafwer Gud kallat oss.

16. Ty huru wetst du, qwinna, om du kan göra mannen salig? Eller huru wetst du, man, om du kan göra hustruna saliga?

17. Dock såsom Gud hafwer hwarjom och enom utdelat, hwar och en, såsom Herren honom kallat hafwer, så wandre han. Och så stadgar jag i alla församlingar.

18. Är någon omskoren kallad, han begäre icke förhud; är någon kallad i förhuden, han låte icke omskära sig.

19. Omiskärelsen är intet, och förhuden är intet, utan hålla Guds bud.

20. Swar och en blifwe uti den kallelse, i hwilka han kallad är.

21. Äst du kallad i träl-

dom, haf der ingen sorg om; dock kan du fri wara, så bruka det heldre.

22. Ty den som i trældom kallad är i GErrans nom, han är GErrans fri; sammalunda och den som kallad är i frihet, han är Christi egen worden.

23. I ären dyrt köpte; blifwer icke människors trälar.

24. Swar och en, käre bröder, der han uti kallad är, der blifwe han uti när Gud.

25. Men om jungfrur hafwer jag icke GErrans bud; utan jag säger min mening, såsom den der barmhertighet fått hafwer af GErranom, till att wara trogen.

26. Så menar jag nu sådant wara godt, för den nöd som förhanden är, att människone skall godt wara så blifwa.

27. Äst du wid hustru bunden, begära icke skiljas wid henne; äst du och utan hustru, så begära icke hustru.

28. Men gifter du dig, syndar du intet, och om en jungfru gifter sig, syndar hon intet; dock warda så-

dana lidande leflamlig bekymmer; men jag skonade eder gern.

29. Men det säger jag: Stärre bröder, tiden är kort. Öfwer detta; De sijn hustrur hafwa, wara såsom de luga hade;

30. Och de som gråta, såsom de intet gråto; och de som fröjda sig, såsom de fröjdade sig intet; och de som köpa, såsom de behöls det intet;

31. Och de som bruka denna werldena, såsom de brukade icke; ty denna werldenes wäsende förgåås.

32. Men jag wille gern, att I woren utan om-sorg. Den der ogift är, han aktar det GErranom tillhörer, huru han skall täckas GErranom.

33. Men den som gifter sig, han aktar hwad werldenz tillhörer, att han skall behaga hustrune.

34. Och det är skänad på en qwiuna och en jungfru; den som ogift är, hon aktar det GErranom tillhörer, att hon skall blifwa helig både till kropp och till anda; men den som gifter sig, hon aktar det werldens

tillhörer, huru hon skall behaga mannenom.

35. Men detta säger jag till det som eder kan gagneligit vara, och icke att jag vill kasta band på eder; utan på det I skolen efterfölja det ärligit är, och blifwa wid Herran, utan allt hinder.

36. Men om någor låter sig tycka, att det icke wäl skickar sig med hans jungfru, sedan hon wäl manwärt är, och det will icke annars vara, så göre som han will, han syndar intet; han låte henne gifta sig.

37. Men om en fätter sig fast före, efter han onödd är, och hafwer sin fria wilja, och besluter detta i sitt hjerta, att låta sin jungfru så blifwa, han gör wäl.

38. Den nu utgifter henne, han gör wäl; men den icke utgifter henne, han gör bättre.

39. Husstrun är bunden till lagen, så länge hennes man lefwer; men när hennes man är affömnad, är hon fri att gifwa sig enom androm, hwem hon will; dock att det sker i Herrans namn.

40. Men saligare är hon, om hon så blifwer, efter mitt sinne; jag menar, att jag ock hafwer Guds Anda.

8. Capitlet.

Afgudaoffer. Christelig frihet.

Men om afgudaoffer wete wi; ty wi hafwe alle förstånd. Förståndet uppblås; wien kärleken förbättrar.

1. Om någor låter sig tycka, att han wet något, han wet ännu intet, huru honom bör weta.

2. Men den som älskar Gud, han är känd af honom.

3. Så wete wi nu om den mat, som offras afgudar, att afguden är intet i werldene, och att ingen Gud är, utan en.

4. Och ändock någre äro, som kallas gudar, hwad det är i himmelen, eller på jordene; såsom många gudar, och många herrar äro;

5. Så hafwe wi dock allenast en Gud, Fadren, af hwilkom all ting äro, och wi uti honom; och en Herr, Jesus Christum, genom hwilken all ting äro, och wi genom honom.

7. Men hwar man hafwer icke förståndet; ty somlige göra sig ännu samwet om afgudarna, ätande det för afgudaoffer; och efter deras samwet är swagt, warder det dermed besläktadt.

8. Men maten främjar oss intet för Gudi. Ute wi, så warde wi intet bättre dermed; äte wi icke, så warde wi också icke dess sämre.

9. Ser till likväl, att denna edor frihet icke kommer dem till förargelse, som swaga äro.

10. Ty om någon får se dig, du som förståndet hafwer, sitta och äta i afgudahus, warder då icke hans samwet, som swag är, draget dermed till att äta afgudaoffer?

11. Och så warder den swage brodern öfwer ditt förstånd förtappad, den Christus hafwer libit döden före.

12. När J således synden på brödberna, och sargen deras swaga samwet, då synden J på Christum.

13. Derföre, om maten förargar min broder, wille jag aldrig äta kött till ewig

tid, på det jag icke skall wara minom broder till förargelse.

9. Capitlet.

Härares reglor. Åhöreres pligt.

Är jag icke en Apostel? Är jag icke fri? Hafwer jag icke sett vår Herras Jesum Christum? Ären icke J mitt verk i Herranom?

2. Är jag icke androm en Apostel, så är jag åtminstone edar Apostel; ty in-seglet till mitt Apostelämbete ären J, uti Herranom.

3. Dem, som mig fråga, är detta mitt svar:

4. Hafwe wi icke magt till att äta och dricka?

5. Hafwe wi icke magt att omföra med oss en hustru, som en syster är, såsom de andre Apostlar och Herrans bröder, och Cephas?

6. Eller hafwer jag och Barnabas allena icke magt sammaledes göra?

7. Ho tjenar till krig på sin egen sold någon tid?

Ho planterar en wingård, och icke äter af hans frukt?

Eller ho waktar en hjord,

och äter icke af hjordsens mjölk?

8. Männ jag tala sådant efter menniskofätt? Säger och icke lagen detsamma?

9. Ty uti Mose lag är skrifwet: Du skall icke binda munnen till på orar, som trösklar. Männ Gudi vara omsorg om orar?

10. Säger han icke det allt för våra skull? Ty för våra skull är det skrifwet, att den som plöjer, han skall plöja på en förhoppning; och den som trösklar, han skall tröska på en förhoppning, att han må af sitt hopp delaktig warda.

11. Hastwe wi nu fått eder det andeligt är, synes eder det mycket vara, att wi uppskäre edor lekamliga ting?

12. Äro andre wordne delaktige i denna magten när eder, hwi icke mycket mer wi? Men wi hafwe sådana magt icke brukat; utan wi lidom allahanda, att wi icke något hinder göra skole Christi Evangelio.

13. Weten J icke, att de som offra, de hafwa sina näring af offret; och de som

stöta altaret, de warda och altaret åtnjutande?

14. Så hafwer och Herren skickat, att de, som förkunna Evangelium, skola och hafwa sina näring af Evangelio.

15. Men jag hafwer des intet brukat. Jag skrifwer och icke fördenksull derom, att så ske skall med mig; jag wore heldre ödd, än att någor skulle min berömmelse om intet göra.

16. Ty att jag förkunnar Evangelium, deraf må jag icke berömma mig; ty jag måste det göra, och we mig, om jag Evangelium icke förkunnar.

17. Gör jag det gerna, så warder mig lönt; men gör jag det nödigt, så är mig dock det ämbetet befaldt.

18. Swad är då nu min lön? Nämliga att jag predikar Christi Evangelium, och gör det för intet; på det jag icke skall misbruka mina magt, som jag hafwer uti Evangelio.

19. Derföre, ändock jag är fri för hwar man, hafwer jag likwäl gjort mig till hvars mans tjenare, på det jag må winna des flera.

20. Judomen är jag worden såsom en Jude, på det jag skall vinna Judarna; dem, som under lagen äro, är jag worden lika som jag under lagen wore, på det jag skall vinna dem, som under lagen äro.

21. Dem, som utan lag äro, är jag worden lika som jag utan lag wore; ändock jag icke är utan Guds lag, utan är i Christi lag; på det jag dem vinna må, som utan lag äro.

22. Den swagom är jag swag worden, på det jag vinna må de swaga; jag är hwarjom manne worden allahanda, på det jag skall ju några saliga göra.

23. Men sådant gör jag för Evangelii skull, på det jag skall warde des delaktig.

24. Weten icke I, att de som löpa på wädjobanan, alle löpa de; men en får lönen? Döper så, att I fån det.

25. Ty hwar och en som kämpar, han hafwer återhåll i all ting; de deruppå, att de skola få en förgängelig krono, men wi en oförgängelig.

26. Men jag löper icke såsom till något omiskt; så kämpar jag icke, såsom den som hugger i wädret;

27. Utan jag späker min lekamen, och underkufwar honom; på det jag icke predikar androm, och warder sjelfwer straffelig.

10. Capitlet.

Sacramenten gagna obotsfärdigom
c). Frihets bruk.

Päre bröder, jag will icke dölsa för eder, att wåre fäder woro alle under skyn, alle gingo de genom hafwet;

2. Och alle wordo de under Mose döpte, i skynom, och i hafwet;

3. Och hafwa alle enahanda andelig mat ättit;

4. Och alle enahanda andelig dryck druckit; ty de drucko af den andeliga klippan, som dem medfölsde; hwilken klippa war Kristus.

5. Men många af dem woro icke Gudi behagelige; ty de wordo nederflagne i öfneue.

6. Men detta är oij skedi till exempel, att wi icke skole hafwa begärelse till det ondt är, såsom de begärelse hade.

7. Värer icke heller afgudadyrkare, såsom samllige af dem, som skrifvet är: Folket satte sig ned att äta och dricka, och stodo upp till att leka.

8. Väter of icke heller drifva horeri, såsom somllige af dem besmittade sig med horeri; och föllo på en dag tre och tjugu tusend.

9. Väter of och icke fresta Christum, såsom somllige af dem frestade honom; och wordo dräpne af ormar.

10. Knorrer och icke, såsom somllige af dem knorrade; och wordo dräpne af förderfwaren.

11. Allt sådant wedersers dem till ett exempel; men det är of skrifvet till en förvarning, på hwilka werldenes ände kommen är.

12. Derföre, den som låter sig tyäla han står, han se till att han icke faller.

13. Eder hafwer ingen frestelse ännu påkommit, utan den mennsklig är; men Gud är trofast, som icke låter eder frestas öfwer edra förmågo; utan gör med frestelsen en utgång, så att I kunnen dragat.

14. Derföre, mine kär-

reste, flyr ifrån afgudadyrkan.

15. Jag talar såsom med förståndigom; betrakter I hwad jag säger:

16. Wälsignelsens kalk, den wi wälsigne, är icke han Christi blodts delaktighet? Det brödet, som wi bröte, är icke det Christi lekamens delaktighet?

17. Ty det är ett bröd; så äre wi många en lekamen, efter wi alle af eno bröde delaktige äre.

18. Ser på Israel efter köttet; de som äta offren, äro de icke delaktige af altaret?

19. Hwad skall jag då säga: Är afguden något? Eller är det något, som afgudom offras? Nej.

20. Men det säger jag, att hwad Hedningarna offra, det offra de djeflom, och icke Gudi. Nu will jag icke, att I skolen delaktige warda med djeflomen.

21. I kunnen icke dricka Herrans kalk, och djeflarnas kalk; I kunnen icke delaktige wara af Herrans bord, och djeflarnas bord.

22. Eller willje wi reta

Herrens? Männ wi wara starkare än han?

23. Jag hafwer magt till allt, men det är icke allt nyttigt; jag hafwer magt till allt, men det kommer icke allt till förbättring.

24. Ingen söke sitt, utan annars bästa.

25. Allt det falt är i löttboden, det äter, och fråger intet derefter för samwetets skull;

26. Ty jorden är Herrens, och allt det derpå är.

27. När nu en otrogen bjuder eder till gäst, och I wiljen gå till honom, så äter allt det eder förelägges, och fråger intet derefter för samwetets skull.

28. Men om då någon säger till eder: Detta är offeradt afgudom, så äter icke, för hans skull som det underwiste, och för samwetets skull; ty jorden är Herrens, och allt det derpå är.

29. Samwetet, säger jag; icke ditt, utan dens andras. Ty hwarföre skulle jag låta döma mina frihet af ens annars samwet?

30. Ty om jag äter som beder eller propheteras med tackfägelse, hwil-

skulle jag då lastad warda för det jag tackar före?

31. Hwad I nu äten eller dricken, eller hwad I gören, så görer allt Gudi till äro.

32. Warer sådane, att I ingen förargen, hwarken Juda, eller Gref, eller Guds församling.

33. Såsom ock jag i allting är allom till wilja, icke sökandes min, utan mångs man nytto, att de måga warda salige.

II. Capitlet.

Rätt skick i församlingen. Rättwardens rätta bruk.

Warer mine efterföljare, såsom ock jag Christi.

2. Käre bröder, jag prisfar eder, att I tänken på mig i all stycke, och hållen det sätt, som jag eder föresatt hafwer.

3. Så will jag att I weta skolen, att Christus är hvars och ens mans hufwud; men mannen är qwinnonens hufwud; men Gud är Christi hufwud.

4. Hwar och en man, som beder eller propheteras, och hafwer något på

hufvudet, han skämmer sitt hufvud.

5. Men en qvinna, som beder eller propheterar med ohölsdt hufvud, hon skämmer sitt hufvud; ty det wore icke annars, än som hon wore rakad.

6. Vill hon icke hölja sig, så skäre och håret med af; nu, efter det står illa att henne är håret affkoret, eller afrakadt, så hölje sig.

7. Men mannen skall icke hölja sitt hufvud; ty han är Guds beläte och ära; men qvinnan är mansens ära.

8. Ty mannen är icke af qvinnone, utan qvinnan af mannenom.

9. Och mannen är icke skapad för qvinnones skull, utan qvinnan för mansens skull.

10. Derföre skall qvinnan hafwa ena magt på hufvudet, för Änglarnas skull.

11. Dock är hwarken mannen utan qvinnona, eller qvinnan utan mannen, i GErrenom.

12. Ty såsom qvinnan är af mannenom, så är

och mannen genom qvinnona; men alltsammans af Gudi.

13. Dömer wid eder sjelfwa, om det är dägelligt att en qvinna beder Gud ohölsdt?

14. Eller lærer icke naturen eder det, att enom man är wanheder, om han hafwer långt hår;

15. Men qvinnone är ära, att hon hafwer långt hår? Håret är henne gifwet till att skyla sig med.

16. Är der och någor ibland eder, den i detta ärendet enträten är, han wete att wi hafwe icke den seden; och icke Guds församlingar heller.

17. Men detta måste jag befalla: Jag kan icke prisa, att I tillhopakommen, icke till förbättring, utan till förwärring.

18. I förstone, när I kommen tillhopa i församlingene, hörer jag att ibland eder är skiljaktighet; det jag och wäl endels tror.

19. Ty ibland eder måste ju vara parti, på det de rättfärdige skola warda uppenbare ibland eder.

20. När I nu tillhopa-

kommen, så håller man då icke GErrans nattward.

21. Ty då man skall hålla nattward, tager hwar och en sin egen nattward framföre åt; och den ene hungrar, den andre är drucken.

22. Hafwen I nu icke hus, der I uti äta eller dricka mågen? Eller förakten I Guds församling, och skämnen dem som intet hafwa? Swad skall jag säga eder? Skall jag prisfa eder? Häruti prisar jag eder intet.

23. Ty jag hafwer undfått af GErranom, det jag ock eder gifwit hafwer; ty GErren Jesus, i den natten då han förrådde wardt, tog han brödet;

24. Laddade, bröt det, och sade: Tager, äter; detta är min lefamen, som för eder brytes; detta görer till min åminnelse.

25. Sammalunda ock kalken, efter nattwarden, och sade: Denne kalk är det nya Testamentet i minn blod; detta görer, så ofta I dricken, till min åminnelse.

26. Ty så ofta I äten af detta bröd, och dricken af denna kalk, skolen I förkunna GErrans dödd, tilldes han kommer.

27. Swilken nu owärdeliga äter af detta bröd, eller dricker af GErrans kalk, han blifwer saker på GErrans lefamen och blod.

28. Men pröfwe meniskan sig sjelfwan, och äte så af det brödet, och dricke af den kalken.

29. Ty den owärdeliga äter och dricker, han äter och dricker sig sjelfwom dömen, icke åtskulljandes GErrans lefamen.

30. Dersföre äro ock många swage och franke ibland eder, och en stor del sofwa.

31. Ty om wi sjelfwe dömdede oss, så worde wi icke dömdede.

32. Men då wi dömdede wardo, så warde wi näpste af GErranom; på det wi icke med werldene skole för-dömdede warda.

33. Dersföre, mine käre bröder, när I tillhoppa kommen till att äta, så bide den ene den andra.

34. Men hungrar någor,

han äte hemma; på det jag icke tillhopakommen till fördomelse. Det andra vill jag skicka, när jag kommer.

12. Capitlet.

Andeliga gåfwores tal, bruk.

Om de andeliga gåfwores vill jag, käre bröder, icke fördölsa eder.

2. Jag weten, att jag hafwen varit Hedningar, och gått till de stumma afgudar, efter som jag förförde woren.

3. Derföre gör jag eder wetherligt, att ingen förbannar Jesum, som genom Guds Anda talar; och ingen kan kalla Herren en Herren, utan genom den Helga Anda.

4. Gåfwores äro mångahanda; men Anden är en.

5. Och ämbeten äro mångahanda; men Herren är en;

6. Och krafterna äro mångahanda; men Gud är en, som allt werkar i allom.

7. Uti hwarjom och enom bewisa sig Andans gåfwores till gagns.

8. Dem ena warder gifwet af Andanom tala om wijsdom; dem andra tala

om förstånd, af samma Andanom;

9. Enom androm tron, af samma Andanom; enom androm helbregda gåfwores, af samma Andanom;

10. Enom androm underlig ting göra; enom androm prophetia; enom androm åtskilja andar; enom androm mångahanda tungomål; enom androm tungomåls uttydelse.

11. Men allt detta werkar den samme ene Anden, belandes hwarjom sitt, såsom honom täckes.

12. Ty såsom en lekamen är, och hafwer dock många lemmar; men alle lemmar af en lekamen, äro dock de äro många, äro de dock en lekamen; sammanlunda och Kristus.

13. Ty wi äre uti enom Anda alle döpte till en lekamen, ehwad wi äre Judar eller Greker, tjenare eller frie; och hafwe alle druckit till en Anda.

14. Ty lekamen är icke en lem, utan många.

15. När nu foten wille säga: Jag är icke hand, derföre är jag icke af lekamen; skulle han förden-

skull icke vara af lekamenom?

16. Och om brot wille säga: Jag är icke öga, derföre är jag icke af lekamenom; skulle det fördenskull icke vara af lekamenom?

17. Om hele lekamen wore öga, hwar blefwe då hörslen? Wore han aller hörsel, hwar blefwe lukten?

18. Men nu hafwer Gud satt lemmarna hwar för sig särdeles uti lekamen, såsom han wille.

19. Om nu alle lemmar wore en lem, hwar blefwe då lekamen?

20. Men nu äro lemmarna många, och lekamen är en.

21. Ögat kan icke säga till handena: Jag behöfwer dig intet; eller hufwudet till fötterna: Jag behöfwer eder intet;

22. Utan mycket mer de kroppsens lemmar, som synas swagast vara, äro öf mest af nöden.

23. Och de wi hälle blygeliga vara, dem lägge wi mästa äron uppå; och de öf snöplige synas, dem pryde wi aldramest.

24. Ty de, som dägellige

äro, behöfwa intet; men Gud hafwer så tillhopamängt lekamenen, och de lemmar, som något fattades, des mer prydelsetillagt;

25. På det i lekamenen skall ingen skiljaktighet wara; utan alle lemmar skola den ene för den andra ens omsorg hafwa.

26. Och om en lem lider något, så lida alle lemmarna med; och om en lem warder härliga hållen, så fröjda sig alle lemmarna med.

27. Men I ären Christti lekamen och lemmar, hwar efter sin del.

28. Och Gud hafwer satt i församlingene först Apostlar, dernäst Propheeter, sedan lärare, sedan kraftwerkare, sedan helbregdo gäfwor, hjelpare, regerare, mångahanda tungomål.

29. Äro de alle Apostlar? Äro de alle Propheeter? Äro de alle lärare? Äro de alle kraftwerkare?

30. Hafwa de alle helbregda gäfwor? Tala de alle mång tungomål? Runna de alle utthda?

31. Men farer efter de yppersta gäfworna; och jag

will ännu wisa eder en kosteligare wäg.

13. Capitlet.

Kärleken's pris, art.

Dom jag talade med menniskors och Englands tungor, och hade icke kärleken, så wore jag en ljudande malm, eller en klingande bjellra.

2. Om jag kunde prophetera, och wiste all hemlighet, och allt förstånd, och hade alla tro, så att jag försatte berg, och hade icke kärleken, så wore jag intet.

3. Och om jag gäfwе alla mina ägodelar de fattiga, och låte min lefamen brinna, och hade icke kärleken, så wore det mig intet nyttigt.

4. Kärleken är tålig och mild; kärleken afundas intet; kärleken skallas intet, han uppblåses icke;

5. Han skickar sig icke ohöfweliga; han söker icke sitt, han förtörnas icke, han tänker intet argt;

6. Han gläds icke öfwer orättfärdighet; men han fröjdar sig öfwer sanningen.

7. Han fördrager all ting, han tror all ting, han

hoppas all ting, han lider all ting.

8. Kärleken wänder aldrig åter, ändock prophetierna skola återwända, och tungomålen skola afkomma, och förståndet skall återwända.

9. Ty wi förstå endels, och prophetere endels;

10. Men då det kommer som fullkomligt är, så wänder det åter som endels är.

11. Då jag war ett barn, talade jag som ett barn, och hade sinne som ett barn, och hade barnsliga tankar; men sedan jag wardt man, lade jag bort det barnsligit war.

12. Ty wi se nu genom en spegel, uti ett mörkt tal; men då ansigte emot ansigte. Du känner jag endels; men då skall jag känna, såsom jag och känd är.

13. Men nu blifwer tron, hoppet, kärleken, dessa tre; men störst ibland dem är kärleken.

14. Capitlet.

Tungomåls uttydning's nytte.

Farer efter kärleken; winn-läger eder om andeliga

gåfwor; dock mest, att I profheteren.

2. Ty den som talar med tungomål, han talar icke menniskom, utan Gudi; ty ingen hörer dertill, utan han talar hemlighet i Andanom.

3. Men den som propheeterar, han talar menniskomen till förbättring, och till förmanelse, och till tröst.

4. Den som talar med tungomål, han förbättrar sig sjelf; men den som propheeterar, han förbättrar församlingen.

5. Jag wille wäl, att I alle tala kunden med tungomål; men mycket helldre, att I propheeteraden; ty den som propheeterar, han är sibrre än den som med tungomål talar; utan han det uttyder, på det församlingen får någon förbättring.

6. Men nu, käre bröder, om jag komme till eder, och talade med tungomål, hwad wore jag eder nyttig, utan jag talar med eder, antingen med uppenbarelse, eller med förstånd, eller med prophetia, eller med läro?

7. Gafwer sig dock så med de ting, som I ljud göra

ifrå sig, och dock intet lif hafwa, såsom en pipa eller en harpa; då de icke gifwa åtskiljeligit ljud ifrå sig, huru kan man weta, hwad pipadt eller harpadt är?

8. Så ock, om en basungifwer en owisfa röst, ho gör sig då redo till strids?

9. Så ock I, om I talen med tungomål, och icke talen det som förstås kan, huru skall man weta hwad taladt är? Ty I talen i wärdret.

10. Så mångahanda slag är på rösterna i werldene, och ingen af dem är otydelig.

11. När jag nu icke wet uttydningen på rösten, blifwer jag honom, som talar, barbarisk; och den, som talar, blifwer för mig barbarisk.

12. Sammalunda ock I, medan I saren efter andeliga gåfwor, winnlägger eder om församlingens bästa, att I hog hafwen.

13. Derföre, den som talar med tungomål, han bedje, att han må ock kunna det uttyda.

14. När jag nu beder med tungone, så beder min

ande; men mitt sinne är utan frukt.

15. Huru skall det då gå till? Nämliga så: Jag skall bedja i andanom, jag skall också bedja med sinnet; jag skall sjunga i andanom, jag skall också sjunga med sinnet.

16. När du nu välsignar i andanom, huru skall då den, som står i dens olärda's stad, svara dig Amen på din tackfägelse? efter han icke förstår hvad du säger.

17. Du säger väl en god tackfägelse; men den andre warer deraf intet förbättrad.

18. Jag tackar min Gud, att jag talar mer med tungomål, än I alle.

19. Men jag vill helde tre tala i församlingene fem ord med mitt sinne, på det jag underwisa må andra, än eljest koruford ord med tungomål.

20. Skäre bröder, warer icke barn i förståndet, utan warer barn i ondskone; men i förståndet warer fullkomliga.

21. I litigen är skrifwet: Jag vill tala med andra

tungor, och med andra läppar till detta folk, och de skola dock icke än så höra mig, säger Herren.

22. Så äro nu tungomålen för ett tecken, icke dem som tro, utan dem som icke tro; men prophetien är twärtemot, icke dem som otrogne äro, utan dem som trogne äro.

23. Hwar nu hela församlingen tillhopakomme på en stad, och talade alla med tungomål, och der kommo någre blärde eller otrogne in, wände de icke skola säga, att I hadn mig sinnet?

24. Hwar I nu alle propheterader, och der komme någor otrogen eller olärd in, han worde straffad af dem allom, och dömd af allom.

25. Och så worde det, som lönligh är i hans hjerta, uppenbart; och så skölle han på sitt ansigte, erkände Gud, och bekände, att sannerliga wore Gud i eder.

26. Huru är det då, käre bröder? När I tillsammans komma, så hafwer hwar och en af eder en Psalm; han hafwer lär-

dom, han hafwer tungomål, han hafwer uppenbarelse, han hafwer uttydelse; låter det allt ske till förbättring.

27. Svar nu någor talar med tungomål, det göce han sjelf annar, eller på det mesta sjelf tredje, och då ymsom; och -en tyde det ut.

28. Är han icke en uttydare, så tige i församlingene; men tale wid sig sjelf, och till Gud.

29. Men Propheterna tale två eller tre; och de andre döme derom.

30. Men hwar så händer, att dem, som sitta, warder något uppenbaradt, så tige den förste.

31. I mågen wäl alle prophetera, den ene efter den andra, på det alle många lära, och alle warda förmanade.

32. Och Propheternas andar äro Prophetomen underdånige;

33. Ty Gud är icke ostickelighetenes, utan fridjens Gud, såsom uti alla de heligas församlingar.

34. Edra qvinnor tige uti församlingarna; ty dem

är icke tillstädt att tala, utan att de äro underdåniga, såsom ock lagen säger.

35. Men wilja de något lära, så skola de fråga sina män hemma; det står icke qvinnor wäl, att de tala i församlingene.

36. Eller är Guds ord utkommet ifrån eder? Eller är det allena kommet till eder?

37. Der nu någor låter sig tycka att han är en Prophet, eller andelig, han besinne hwad jag skrifer eder; ty det äro G. Errans bud.

38. Men är någor oförständig, han ware oförständig.

39. Dersöre, käre bröder, lägger eder winn om att I propheteren, och förmenar icke att tala med tungomål.

40. Låter all ting ärliga och stickeliga tillgå.

15. Capitlet.

Röttjens uppståndelse, förwandling. Dödsens udd.

Kära bröder, jag minner eder på Evangelium, som jag eder förkunnat hafwer, hwilket I ock anam-

mat hafwen, i hwilko J och stån;

2. Genom hwilket J och salige warden, huruledes jag eder det förkunnade, om J hafwen det behållit; utan så är, att J förgäf- wes trott hafwen.

3. Ty jag hafwer i för- stone eder föregifwit, det jag och undfått hafwer, att Christus är dödd för våra synder, efter Skrifterna;

4. Och att han är be- grafwen; och att han upp- stånden är på tredje dagen, efter Skrifterna;

5. Och att han wardt sedder af Cepha, sedan af de tolf.

6. Sedan wardt han sedder af mer än femhun- drade bröder på en tid, af hwilkom ännu många lef- wa, men mestedelen äro affomnade.

7. Derefter wardt han sedder af Jacobo; och sedan af alla Apostlarna.

8. På sifstone efter allom wardt han och sedder af mig, såsom af en den der otidig född är.

9. Ty jag är den rin- gaste ibland Apostlarna, så att jag är icke wärd kallas

Apostel, derföre att jag hafwer förföljt Guds för- samling.

10. Men af Guds nåd är jag det jag är; och hans nåd hafwer icke fåfång wa- rit i mig, utan jag hafwer mer arbetat, än de alle; dock icke jag, utan Guds nåd, som i mig är.

11. Det ware nu jag, eller de, så predike wi, och så hafwen J trott.

12. Är nu Christus pre- dikad för eder, att han är uppstånden ifrå de döda, hwarföre säga då somlige ibland eder, att de dödas uppståndelse är intet?

13. Är nu de dödas uppståndelse intet, så är och Christus icke heller upp- stånden.

14. Är Kristus icke uppstånden, så är vår pre- dikas fåfång; så är och ert tro fåfång.

15. Och wi wardom funne falsk Guds vittne, att wi emot Gud wittnat hafwe, att han hafwer upp- wäckt Christum; den han icke uppväckt hafwer, om de döde icke uppstå.

16. Ty om de döde icke

uppstå, så är icke heller Kristus uppstånden.

17. Är Kristus icke uppstånden, så är edor tro såfång; och så ären I ännu uti edra synder.

18. Så äro ock de förtappade, som i Christo afsonnade äro.

19. Om wi allenast i detta lifwet hafwe hoppet till Christum, så äre wi utslast ibland alla menniskor.

20. Men nu är Kristus uppstånden ifrå de döda, och worden förstlingen ibland dem som sofwa.

21. Efter döden är genom en mennisko, ock genom en mennisko de dödas uppståndelse.

22. Ty såsom alle dö uti Adam, så skola ock alle i Christo warda lefwande gjorde.

23. Hwar och en uti sin egen ordning; förstlingen Kristus, sedan de som Christo tillhöra uti hans tillkommelse.

24. Sedan änden, då han öfwerantwardar Gudi och Fadrenom riket; och aflägger all herradöme, och alla öfwerhet, och wäldighet.

25. Ty han måste reg-

nera, tilldes han lägger alla sina fiendar under sina fötter.

26. Den ytterste fienden döden skall warda borttagen.

27. Ty all ting hafwer han lagt under hans fötter; så, när han säger, att all ting honom undergiffwen äro, är nog uppembart, att han undantagen är, som honom all ting undergiffwit hafwer.

28. Då nu all ting honom undergiffwen äro, så warder ock då Sonen sjelf undergiffwen honom, som honom all ting undergiffwit hafwer; på det att Gud blifwer allt i allom.

29. Hvad göra de eljest, som sig döpa låta öfwer de döda? Om de döde ingalunda uppstå, hwi låta de sig då döpa öfwer de döda?

30. Och hwi stå wi alltid uti fara?

31. Wid vår berömmelse, som jag hafwer i Christo Jesu wår om Herrens, döer jag hwar dag.

32. Hafwer jag efter menniskomening uti Epheiso stridt med wälddjur, hwad

hjelper mig det, om de dö-
de icke uppstå? Dåt oß äta
och dricka; ty i morgon
måste wi dö.

33. Däter icke förföra
eder; ondt snack förfrän-
ker goda seder.

34. Baker upp rätte-
liga, och syndar icke; ty
sömlige weta intet af Gudi;
till blygd säger jag eder
detta.

35. Mätte nu någor
säga: Huru skola de döde
uppstå? Och med huruda-
na lekamen skola de komma?

36. Du dåre, det du
sår, det får icke lif, utan
det blifwer dödt.

37. Och det du sår, är
ju icke den kroppen som
warda skall, utan ett blott
korn, nämliga hwete, eller
annat sådant.

38. Men Gud gifwer
thy en kropp, såsom han
will, och hwarjo och eno
af sådene sin egen kropp.

39. Icke är allt kött
enahanda kött; utan men-
niskors kött är annat, an-
nat är fås, annat är fåfs,
och annat är fogels.

40. Och det äro him-
meliske kroppar, och jordiske
kroppar; men en annor

härlighet hafwa de him-
meliske, och en annor de
jordiske.

41. En annor klarhet
hafwer solen, och en an-
nar klarhet hafwer månen,
och en annor klarhet stjer-
norna; ty en stjerna går
öfwer den andra i klar-
heten.

42. Sammaledes ock de
dödas uppståndelse; det war-
der sådt förgängeligt, och
skall uppstå oförgängeligt.

43. Det warder sådt
i snöplighet, och skall upp-
stå i härlighet; det warder
sådt i skröplighet, och skall
uppstå uti kraft.

44. Det warder sådt ett
naturligt lekamen, och skall
uppstå ett andeligt lekamen.
Man hafwer ett naturligt
lekamen, man hafwer ock
ett andeligt lekamen.

45. Såsom skrifwet är:
Den första människan Adam
är gjord till naturligt lif;
och den yttersta Adam till
andeugit lif.

46. Men den andelige
lekamen är icke den förste,
utan den naturlige; sedan
den andelige.

47. Den första menni-
skan är af jordene jordisk;

den andra människan är Herren af himmelen.

48. Hurudana den jordiska är, sådana äro ock de jordiske; och hurudana den himmelska är, sådana äro ock de himmelske.

49. Och som wi hafwe burit dens jordiskas liknelse, så skole wi ock bära dens himmelskas liknelse.

50. Men detta säger jag, käre bröder, att kött och blod kunna icke ärfwa Guds rike, och det förgängeliga skall icke ärfwa oförgängelighet.

51. Si, jag säger eder en hemlighet: Wi skole icke alla affswa; men alle måste wi förwandlade warda,

52. Uti en punkt, uti ett ögnablick, med yttersta basunen; ty basunen skall ljuda, och de döde skola uppstå oförgängelige, och wi skole förwandlade warda.

53. Ty detta förgängeliga måste ikläda sig oförgängelighet, och detta dödeliga måste ikläda sig odödelighet.

54. Men då detta förgängeliga ikläder sig oförgängelighetena, och detta dödeliga ikläder sig odöde-

lighetena, så warder det ordet fullkomnad, som skrifwet är: Döden är uppswolgen uti segren.

55. Du död, hwar är din udd? Du helwete, hwar är din seger?

56. Dödens udd är synden; syndenes kraft är lagen.

57. Men Gudi ware tack, som oss segren gifwit hafwer, genom vår Herrens Jesum Christum.

58. Derföre, mine käre bröder, warer faste, omvillige, och rite uti Herrens verk alltid; efter det I weten, att edart arbete är icke fåfängt i Herrenom.

16. Capitlet.

Förmaning till almosor, beständighet. Christi kärlek.

Nu om den undsättning till de heliga, såsom jag i de församlingar uti Galatia befallt hafwer, så görer ock I.

2. Ju på den ena Sabbathen lägge hwar och en af eder när sig sjelf, och samke tillhopa hwad han åstadkommer; på det, då jag kommer, icke skola då

först samlas samma und-
sättningar.

3. Men då jag kom-
men är, de som J då med
edert bref dertill hafwa
wiljen, dem will jag sän-
da, att de framföra edra
gäfwor till Jerusalem.

4. Om så behöfwes, att
jag och far dit, då måga
de följa mig.

5. Men jag will kom-
ma till eder, när jag dra-
ger genom Macedonien; ty
genom Macedonien skall
jag draga.

6. Men när eder war-
der jag tilläfwentyras töf-
wandes, eller och öfwer
wintren blifwandes, att J
mig förfordra mågen, e-
hwart jag resandes warder.

7. Jag will intet nu se
eder uti min framfärd; ty
jag hoppas, att jag får
någon tid dwäljas när eder,
om Herren det tillstäder.

8. Men jag will blif-
wa i Epheso, intill Pings-
daga.

9. Ty mig är öppnad
en stor och kraftig dörr;
och många motståndare äro.

10. Din Timotheus kom-
mer, så ser till att han är
utan fara när eder; ty han

werkar och Herrens werk,
såsom och jag.

11. Så förbrakte nu in-
gen honom, utan fordrer
honom i frid, att han må
komma till mig; ty jag
wäntar honom med brö-
derna.

12. Men om Apollo
brodern weter, att jag of-
ta hafwer förmanat ho-
nom, att han skulle kom-
ma till eder med bröderna;
men hans wilje war inga-
lunda på denna tid komma;
dock warder han likwäl
kommandes, då honom så
belägeligt warder.

13. Water, står i tro-
ne, bruker eder manliga,
warer starke.

14. All edor ting låter
ske i kärlekenom.

15. Jag förmanar eder,
käre bröder, J kännen Ste-
phane husfolk, att de äro
förstlingen i Achaja, och
att de hafwa skickat sig
sjelfwa dem helligom till
tjenst;

16. På det J och så-
dana menniskor skolen un-
derdånige wara, och hwar-
som och enom, som med-
werkar och arbetar.

17. Jag fröjdar mig af Stephane tillkommelse, och Fortunati, och Achaiçi; ty hwad mig fattades i eder, det hafwa de uppfyllt.

18. De hafwa ock wederqwiäkt min och edar anda. Så kännens nu wid sådana.

19. Eder helsa de församlingar uti Asia; helsa eder mycket i Herranom Aquila och Priscilla, med den församling som är i deras hus.

20. Helsa eder alle bröderna; helfer eder inbördes med en helig kyss.

21. Jag Paulus helfar eder med mine hand.

22. Hwilleken Herran Jesum Christum icke hafwer lär, han ware Anathema, Maran Atha.

23. Herrans Jesu Christi nåd ware med eder.

24. Min kärlek ware med eder alla i Christo Jesu: Amen.

Den förra Epistel till de Corinthier, sänd af Philippis genom Stephanas, och Fortunatus, och Achaiçus, och Timotheus.

S. Pauli Epistel den andra till de Corinthier.

1. Capitlet.

Pauli lidande, tröst, tålmod, sannfärdighet.

Paulus, Jesu Christi Apostel, genom Guds wilja, och brodern Timotheus, den Guds församling som är i Corintho, samt med all helgon som äro uti hela Achajen:

2. Nåd ware med eder, och frid af Gudi wår om

Fader, och Herranom Jesu Christo.

3. Wälsignad ware Gud och wår Herras Herras Jesu Christi Fader, barmhertighetenes Fader, och all hugswalelses Gud;

4. Som oß hugswalar i all wår bedröfwelse, att wi ock hugswala kunne dem, som i allahanda bedröfwelse äro, med den hugswalelse, der Gud oß med hugswalar.

5. Ty såsom Christi lidande är mycket kommet öfver oss, så kommer och mycken hugswalelse öfver oss genom Christum.

6. Men hwad wi hafwe bedröfwelse eller hugswalelse, så sker det eder till godo. Är det bedröfwelse, så sker det eder till hugswalelse och salighet; hwilken salighet är kraftig, om I liden tåleliga, i den måttom som wi lide; är det hugswalelse, så sker det och eder till hugswalelse och salighet; är och vårt hopp stadigt för eder;

7. Efter wi wete, att, såsom I ären delaktige i lidandet, så warden I och delaktige i hugswalelsen.

8. Ty wi wilje icke fördölja eder, käre bröder, wår bedröfwelse, som oss wederfaren är uti Afien; ty wi woro förtungade öfwer måttom, och öfwer magten, så att wi och twiflade om lifwet;

9. Och satte oss så före, att wi skulle wisserliga dö; det skedde förden skull, att wi ingen tröst skulle sätta på oss sjelfwa, utan på Gud, som uppwäcker de döda;

10. Hwilkén oss af slikt dödd friat hafwer, och ännu dagliga friar; och hoppoms på honom, att han skall oss ännu härefter fria,

11. Genom edra böners hjälp för oss; på det att af många personer må ske mycken tack för oss, för den gåfwo som oss gifwen är.

12. Ty wår berömmelse är detta, nämliga wårt samwets vittnesbörd, att wi uti ensaldighet och Guds renhet, icke uti löttslig wisshet, utan i Guds nåd, hafwe wandrat på werldene; men aldramest när eder.

13. Ty wi skrifwe eder intet annat, än det I läsen, och tillförene weten. Mig hoppas, att I skolen och så befinna (oss) allt intill ändan;

14. Såsom I hafwen oss endels befunnit; ty wi äre edor berömmelse, såsom och I ären wår berömmelse, på Herrans Jesu dag.

15. Och på den förtröstning wille jag kommit till eder tillförene, att jag måtte eder dubbelt wara till wilja;

16. Och genom eder fordenskap färdas till Ma-

cedonien, och ifrå Macedonien komma till eder igen, och af eder fordras till Judeen.

17. Då jag detta så tänkte, månde jag det göra af någon lössinnighet? Eller männ min anslag wara köttslig? Nej; utan när mig är ja ja, och nej är nej.

18. Men Gud är trofast, att wårt ord till eder är icke wordet ja och nej.

19. Ty Guds Son Jesus Christus, som ibland eder är predkad af oss, nämliga af mig, och Silvano, och Timotheo, hafwer icke warit ja och nej, utan det war ja i honom.

20. Ty all Guds tillägelse äro ja i honom, och äro Amen i honom, Gudi till äro genom oss.

21. Men Gud är den oss stadfäster samt med eder i Christo, och hafwer smort oss;

22. Och förseglat oss, och gifwit uti wår hjerta Andans pant.

23. Jag kallar Gud till vittne på min själ, det jag icke ännu kom till Corin-

thum, det är skedt förden skull att jag skonade eder.

24. Sæe att wi äre herrar öfwer eder på tronens wägna, utan wi äre hjälpare till edor glädje; ty I stån i trone.

2. Capitlet.

En bannlyst aföst. Pauli nit.

Men jag hafwer det be-
tänkt med mig sjelf,
att jag icke åter med ån-
gest will komma till eder.

2. Ty om jag bedröf-
war eder, ho är då den
som fröjdar mig, utan den
som warder af mig bedröf-
wad?

3. Och detsamma haf-
wer jag skrifwit eder, att,
när jag komme till eder,
jag icke skulle få sorg af
dem, der jag heldre skulle
få glädje af; efter jag haf-
wer den tröst till eder alla,
att min fröjd är allas edra
fröjd.

4. Ty, jag skref eder till
utistör bedröfwelse och hjer-
tans ångest, med många
tårar; icke på det I skul-
len bedröfwas, utan på det
I skullen förstå den kär-
lek, som jag enkannerliga
hafwer till eder.

5. Swar nu någor hafwer bedröfwelse åstadkommit, den hafwer icke bedröfwat mig, utan endels; på det jag icke skall betunga eder alla.

6. Men det är nog, att den samme af mångom så straffad är;

7. Så att J nu desjmer twärtemot skolen öfwerse med honom, och hugswala honom, på det han icke skall uppsluten warda uti för mycken bedröfwelse.

8. Derföre förmanar jag eder, att J bewisen honom kärlek.

9. Ty derföre hafwer jag och skrifwit eder till, att jag skulle bepröfwa eder, om J lydige ären i all ting.

10. Den J förlåten något, den förlåter och jag; ty hwem och jag förlåter något, det förlåter jag för edra skull, i Christi stad;

11. På det wi icke skole warda bedragna af Satana; ty oß är icke owetterligit, hwad han i sinnet hafwer.

12. Men då jag kom till Troadem, till att predika Christi Evangelium,

och mig upplåten wardt en dörr i Herannom,

13. Hade jag ingen ro uti min anda, derföre att jag icke fann min broder Titum; utan gjorde der min affked, och for till Macedonien.

14. Men Gudi ware lof, som alltid låter oß seger behålla i Christo, och uppenbarar lukten af sin kunskap genom oß allestäds.

15. Ty wi äre Gudi en god Christi lukt, både ibland dem som salige warda, och så ibland dem som förtappade warda;

16. Desom en döds lukt till döden, men dem androm lifsens lukt till liff. Ho är nu här dogse till?

17. Ty wi äre icke såsom många, de der förfalsta Guds ord; utan af renhet, och såsom af Gudi, tale wi för Gud i Christo.

3. Capitlet.

Pauli prisdref. Evangelii och lagsens ämbete.

Skole wi då åter begynna prisa oß sjelfwa? Eller behöfwe wi, såsom någre andre, prisdref till

eder, eller ock prisdref ifrån eder?

2. J ären wårt bref, beskriwvet uti wår hjertan, hwilket kändt och läset warer af alla menniskor;

3. Efter J bewissen, att J ären Christi bref, beredt genom wår tjenst, och skriwvet icke med bläck, utan med lefwandes Guds Andä; icke i tafkor af sten, utan i hjertans tafkor af kött.

4. Men en sådana tröst hafwe wi till Gud, genom Christum;

5. Sæe att wi beqwämlike äre af oss sjelfwom något tänka, såsom af oss sjelfwom; men äre wi till något beqwämlike, så är det af Gudi;

6. Hvilken ock oss beqwämlike gjort hafwer till att föra des Nya Testamentsens ämbete; icke bokstafsens, utan Andans; ty bokstafwen dödar, men Anden gör lefwande.

7. Hade nu det ämbetet klarhet, som genom bokstafwen dödar, och i stenar utgrafwet är, så att Israels barn icke kunde se på Mose ansigte för hans ansigtes

klarhets skull, den dock återwänder;

8. Hwi skulle icke mycket mer det ämbetet, som Andan gifwer, hafwa klarhet?

9. Ty om det ämbete, som förbömelse predikar, hafwer klarhet, mycket mer går det ämbete öfwer i klarhet, som rättfärdighet predikar.

10. Och dertillmed det som förklaradt wardt, war dock i denna måttom lika som intet förklaradt, emot denna öfwerfwinneliga klarheten.

11. Ty hade det klarhet, som återwänder, mycket mer hafwer det klarhet, som waraktigt är.

12. Efter wi nu sådant hopp hafwe, äre wi mycket driflige;

13. Och göre icke såsom Moses, denett täckelse hängde för sitt ansigte, så att Israels barn icke kunde se uppå des ända, som återwänder;

14. Utan deras sinnen äro förstocade; ty allt intill denna dag blifwer samma täckelse oborttaget öfwer gamla Testamentet, när

de läsat, hwilket i Christo återwänder.

15. Men intill denna dag, då Moses läsen warder, hänger täckelset för deras hjerta.

16. Men om de omwände sig till HErran, så worde täckelset borttaget.

17. Ty HErran är en Ande; der nu HErrans Ande är, der är frihet.

18. Men nu skåde wi alle, såsom uti en spegel, HErrans klarhet med upptäckt ansigte; och wi warde förklarade uti samma beläte, ifrå den ena klarhetene till den andra, såsom af HErrans Anda.

4. Capitlet.

Pauli nits werkan, förföljelse, tröst.

Derföre, medan wi ett sådant ämbete hafwe, efter som oss barmhertighet wedersfaren är, ja warde wi icke försummelige;

2. Utan skym och hemlig skam, och farom icke med skalkhet, förfalskom ej heller Guds ord, utan med uppenbara sanning bewisom oss wäl för alla människors samwet, i Guds åsyn.

3. Är nu vårt Evangelium förtäckt, så är det förtäckt för dem, som förtappade warda;

4. I hwilkom denna werldens gud hafwer förblindat de otrognas sinnen, att dem icke skall lysa Evangelii ljus af Christi klarhet, hwilken Guds beläte är.

5. Ty wi predike icke oss sjelfwa, utan Jesum Christum, att han är HErran; men wi edre tjenare för Jesu skull.

6. Ty Gud är den som bödd ljuset utu mörkret lysa, och lystet uti vår hjerta, att igenom oss måtte upplysning ske af Guds klarhets kunskap, i Jesu Christi ansigte.

7. Men wi hafwe dessa häfwor uti lerkar, på det att den stora kraften skall wara af Gudi, och icke af oss.

8. Wi warde allestäds trängde, men wi ängsles intet; wi bekymres, men wi gifwe oss icke öfwer.

9. Wi lide förföljelse, men wi warde icke öfvergifne; wi blifwe undertryckte, men wi förgås icke.

10. Wi omföre alltid HErrans Jesu dödb på

vår lekamen; på det att och öfwer alla måtto wig-
 och Jesu lif må på vår le-
 tigt härlighet;
 tamen uppenbaradt warda.

11. Ty wi, som lefwe, de ting som synas, utan de
 wardom alltid öfwergifne i som icke synas; ty de ting,
 döden för Jesu skull; på som synas, äro timmelig;
 det att och Jesu lif skall up- men de, som icke synas, äro
 penbart warda på vårt ewig.
 dödeliga kött.

12. Så är nu döden 5. Capitlet.
 mäktig i oss, men lifwet i Jordist, himmelsk hydda. Do-
 eder. men. Uterlösning.

13. Efter wi hafwa den Men wi wete, att om den=
 samma trones anda, som na hyddones vårt jor-
 skrifwet är: Jag tror, der- diska hus nederslaget war-
 före talar jag; så tro wi der, så hafwe wi ena bygg-
 och, derföre tale wi och; ning af Gudi byggd; ett
 hus, icke med händer gjordt,
 det ewigt är i himmelen.

14. Wetandes, att den 2. Och öfwer detsamma
 som hafwer uppväckt ÖEr- sucke wi och, efter vårt
 ran Jesum, han skall och hemman som af himmelen
 uppväcka oss genom Je- är; och oss längtar, att wi
 sum, och ställa oss med dermed måge öfwerklädde
 eder. warda;

15. Ty det sker allt för 3. Dock om wi klädde,
 edra skull; på det den öf- och icke nakne finnes.
 werflödig wälgerning, der
 många tacka, skall rikeliga
 komma Gudi till pris.

16. Derföre förtröttes 4. Ty medan wi äre uti
 wi intet; utan ändock vår denna hyddone, sucke wi,
 utvärtes menniska förgås, och äre betungade; efter wi
 så warder dock den intwär- wilsje icke aflädde, utan
 tes förnyad dag frå dag. heldre öfwerklädde warda,
 på det att det dödeliga måtte
 uppswolget warda af lifwet.

17. Ty vår bedröfwel- 5. Men den oss dertill
 je, den dock timmelig och bereder, är Gud, den oss
 lätt är, föder i oss en ewig

Andan till pant gifwit hafwer.

6. Så äre wi fördenstull wid goda tröst alltid, och wete, att så länge wi hafwe hemman uti lekamen, så äre wi icke hemma när Herranom.

7. Ty wi wandrom i trone, och se honom intet.

8. Men wi hafwe tröst, och hafwe mycket mer lust till att ute wandra ifrå lekamen, och hemma wara när Herranom.

9. Derföre, hwad wi äre hemma, eller ute wandrande, winnlägge wi oss och, att wi måge honom tackas.

10. Ty wi måste alle uppenbarade warda för Christi domstol; på det hwar och en skall få, efter som han handlat hafwer medan han lefde, ehwad det är godt eller ondt.

11. Efter wi nu wete, att Herren är fruktandes, fare wi sakta med menniskorna, men Gudi äre wi uppenbare; jag hoppas, att wi och äre uppenbare uti edor samwet.

12. Wi prise oss icke åter för eder, men wi gifwe eder tillfälle till att berömma

eder af oss; på det jag något hafwa skolen emot dem, som sig efter anseendet, och icke efter hjertat berömma.

13. Ty äre wi för stränge, så äre wi det Gudi; eller äre wi måttelige, så äre wi eder måttelige.

14. Ty Christi kärlek twingar oss så, efter wi det hålle, att om en är dödd för alla, så äro de alle döde;

15. Och han är fördenstull dödd för alla, att de, som lefwa, skola icke nu lefwa sig sjelfwom, utan honom som för dem dödd och uppstånden är.

16. Så känne wi nu ingen ifrå denna tid efter köttet; och om wi än hafwe känt Christum efter köttet, så känne wi honom dock nu intet mer.

17. Hwar nu något är i Christo, så är han ett nytt kreatur; det gamla är för-gånget, si, all ting äro ny worden.

18. Men alltsamman är af Gudi, den oss med sig sjelf försonat hafwer genom Jesum Christum, och gifwit oss ämbetet att predika samma försoning.

19. Ty Gud war i Chri-

sto, och försonade werldena med sig sjelfwom, och förebrädde dem intet deras synder, och hafwer beskickat ibland oss försoningenes ord.

20. Så äre wi nu sändningabåd i Christi stad; ty Gud förmanar genom oss. Så bedje wi nu i Christistad, låter försona eder med Gud.

21. Ty den der af ingen synd wiste, honom hafwer han för oss gjort till synd; på det wi skulle warda Guds rättfärdighet genom honom.

6. Capitlet.

Sei obrottslig, tålig. Fly Derials rota.

Ja, wi såsom medhjelpare förmane eder, att I icke undfängen Guds nåd såfängt.

2. Ty han säger: Jag hafwer bönhört dig i behagelig tid, och jag hafwer hulptit dig på salighetenes dag; si, nu är den behageliga tiden, si, nu är salighetenes dag.

3. Våter oss ingom i någon måtto förargelse gifwa, på det vårt ämbete må ostraffadt blifwa;

4. Utan låter oss i allting bewisa oss såsom Guds tjenare; i stort tålmod, i bedröfwelse, i nöd, i ångest;

5. I slag, i fängelse, i uppror, i arbete, i wako, i fasto;

6. I renlesnad, i förstånd, i långmodighet, i mildhet, i den Helga Andas, i oskrymtad kärlek;

7. I sanningenes ord, i Guds kraft, genom rättfärdighetenes wapen, till höggra sidon, och till den wenstra;

8. Genom äro och smälek, genom ondt rykte och godt rykte; såsom bedragare, och dock sannfärdige;

9. Såsom okände, och dock kände; såsom de der dö, och si, wi lefwom; såsom näpste, och dock icke dräpne;

10. Såsom bedröfwade, och dock alltid glade; såsom fattige, och dock många rika görande; såsom intet hafwande, och dock allting ägande.

11. O I Corinthier, vår mun hafwer öppnat sig till eder; vårt hjerta är gladt.

12. För våra skull behöfwen I icke ängslas; men

att I ängslens, det gören I af en hjertelig mening.

13. Jag talar med eder såsom med min barn, att I ock så ställen eder emot mig, och warer ock så glade.

14. Drager icke uti främmande ock med de otrogna; ty hwad hafwer rättfärdigheten beställa med orättfärdighetene? Eller hwad delaktighet hafwer ljust med mörkret?

15. Eller huru förlikka sig Christus och Belial? Eller hwad del hafwer den trogne med dem otrogna?

16. Eller huru kommer Guds tempel öfwerens med afgudar? Ty I ären lefwandes Guds tempel, såsom Gud säger: Jag will bo uti dem, och wandra uti dem; och jag will wara deras Gud, och de skola wara mitt folk.

17. Dersöre går ut ifrå dem, och skiljens ifrå dem, säger Herren, och kommer intet wid det orent är; och så skall jag undfå eder;

18. Och wara edar Fader, och I skolen wara mine söner och döttrar, säger allswäldige Herren.

7. Capitlet.

Selig lefnad. Pauli hugnad. Sorg efter Guds sinne.

¶ Efter wi nu hafwe sådana löfte, mine käreaste, så görom oss rena af all köttfens och andans besmitelse, fullbordande helgelsen i Guds räddhåga.

2. Fatter oss; wi hafwe ingom gjort skada, wi hafwe ingen bedragit, wi hafwe ingen beswikt.

3. Sådana säger jag icke till att förböma eder; ty jag sade eder tillförene, att I ären i wår hjerta, till att dö och lefwa med eder.

4. Jag hafwer mycket tröst till eder; jag berömmar mig mycket af eder; jag är uppfylld med hugswalelse; jag är uti osjäliga glädje, i all wår bedröfwelse.

5. Ty när wi komnom uti Macedonien, då hade wårt kött ingen ro, utan allstädes worom wi uti bedröfwelse; utwärtens strid, inwärtens räddhåge.

6. Men Gud, som hugswalar dem som förtryckte äro, han hugswalade oss genom Titi tillkommelse.

7. Dock icke allenast genom hans tillkommelse, utan jemwål genom den hugswalelse han fått hade af eder; och förkunnade ofi edra åstundan, edar gråt, edart nit om mig, så att jag blef ändå yttermera glad.

8. Ty det jag bedröfwade eder med mitt bref, det ångrar mig intet; och om det än ångrade mig, dock, medan jag ser att samma bref hafwer tilläfwentyras en tid långt bedröfwat eder;

9. Så fröjdar jag mig nu icke deraf, att I worden bedröfwade, utan att I worden bedröfwade till bättring; ty I ären bedröfwade wordne efter Guds sinne, så att I ingen skada lidit hafwen af ofi i någor måtto.

10. Ty den sorg, som är efter Guds sinne, hon kommer åstad bättring till salighet, den man icke ångrar; men werldenes sorg, hon kommer åstad döden.

11. Si, detsamma att I bedröfwade worden efter Guds sinne, hwilken omsorg det hafwer gjort i eder; ja, sannerliga, ursäkt, mis-

hag, räddhåga, åstundan, nit, hämnd; ty I hafwen bewisat i all stycker, att I rene ären uti den saken.

12. Dersföre, ändock jag skref eder till, så är det likwål icke skedt för hans skull, som skadan gjort hade; icke heller för hans skull, som skadan skedd war; utan fördens skull, att wår slit till eder skulle uppenbar warda när eder för Gudi.

13. Dersföre hafwe wi nu fått hugswalelse, deraf att I hugswalade ären; dock än mycket mer hafwe wi gladt ofi för Titus fröjds skull; ty hans ande wardt wedergwickt af allom eder.

14. Swad jag hafwer berömt mig om eder för honom, det blyges mig intet; utan såsom wi all ting i sanningen hafwe eder sagt, så är ock wår berömmelse för Titus sann worden.

15. Och hans hjerta är öfwermåttan wål till sinnes om eder, då han tänker på allas edra lydno, huruledes I undsingen honom med räddhåga och bästwan.

16. Jag fröjdar mig, att jag allt godt må förje mig till eder.

8. Capitlet.

Ulmofors nytta, art. Titu beröm.

Jag gör eder kunnigt, käre bröder, om den Guds nåd, som gifwen är uti de församlingar som äro i Macedonien.

2. Ty deras glädje är ofägelig, då de genom mycken bedröfwelse bepröfwade wordo; och ändock de ganska fattige woro, hafwa de likwäl rikeliga gifwit i all enfaldighet.

3. Ty de woro wälwiljoge efter allo sine magt, och öfwer fina magt; det betyggar jag;

4. Bedjandes oß med mycken förmaning, att wi anamma wille wälgerningen, och tjenstenes delaktighet som fläckad war till helgonen.

5. Och icke som wi hade hoppats; utan de gåfwo sig sjelfwa först HERRANOM, och sedan oß, genom Guds wilja;

6. Att wi måstom förmana Titum, att såsom han hade tillförene begynt, så skulle han ock nu fullfölja sådana godwiljoghet när eder.

7. Men såsom J uti all stycker rike ären i tro, och i ordom, och i förstånd, och i all flit, och i edar kärlek till oß, så flyr det så, att J ock i denna edor undsättning rike ären.

8. Såe så att jag bjuder eder något; utan efter andre så winnlägga sig, försöker ock jag edar kärlek, om han sannskylidig är.

9. Ty J weten HERANS JESU CHRISTI godwiljoghet, att ändock han war rik, wardt han likwäl fattig för edra skull, på det J genom hans fattigdom skullen rike warda.

10. Mitt råd gifwer jag häruti; ty det är eder nyttigt, efter J för ett år sedan hadn begynnt icke allenast göra, utan jemwäl wilja.

11. Fullföljer nu med gerningene, såsom J begynnten; att, såsom wiljen war redebogen, så fullföljer ock af det J förmågen.

12. Ty då wiljen är först god, så är han tacknämlig, efter den del han hafwer, och icke efter det han icke hafwer.

13. Såe sker detta i den

mening, att andre skola hafwa nog, och I trång, utan att det skall gå lika till;

14. Utta edar rikedom tjänar deras fattigdom i denna (dyra) tid, och deras rikedom hjälper edra fattigdom, på det lika tillgå skall;

15. Såsom skrifvet är: Den der mycket samlade, han hade intet öfverlöfse; och den der litet samlade, honom fattades intet.

16. Men Gudi ware tack, som sådana flit giffwit hafwer uti Titus hjerta till eder.

17. Ty han tog den förmaning på sig; ja, sannerliga, han war så flitig, att han tog sig före sjelfviljandes fara till eder.

18. Men wi hafwe sändt med honom en broder, den pris hafwer i Evangelio, i alla församlingar.

19. Och icke det allenast; utan han är och skickad af församlingarna, till att wara vår följeflagare till denna undsättning, som beställes af oss, Herranom till äro, och edar goda willja till pris.

20. Och förwarer, att oss ingen straffa kan för den-

na rika undsättnings skull, som af oss beställd warder;

21. Och ser derpå, att det redeliga tillgår, icke allenast för Herranom, utan och för menniskom.

22. Och hafwe wi sändt med honom vår broder, den wi ofta bepröfwat hafwe i mång stycke, att han flitig är, och nu mycket mer flitig; och förse wi oss storsliga till eder;

23. Hvad det är för Titus skull, hwiilken min stallbroder och medhjelpare är när eder, eller för våra bröders skull, som äro församlingarnas Apostlar, och Christi ära.

24. Väter nu skina någon bewisning till edar kärlek, och vår berömmelse af eder, på dem; ja och uppenbarliga för församlingarna.

9. Capitlet.

Glada gifware älskar Gud.

Som den undsättning, som sker helgonen, är icke behof att jag skrifwer eder till.

2. Ty jag wet edar godwillja, af hwiilken jag berömmar mig ibland dem i Macedonien, att Nchajen

var redo för ett år sedan; och edert efterdöme uppväckte många.

3. Dock hafwer jag sändt dessa bröder, derföre att vår berömmelse om eder icke skall fåfång vara uti detta ärende; och att J ären redo, såsom jag hafwer sagt om eder;

4. På det, om de af Macedonien med mig komma, och finna eder icke redo, att wi (jag vill icke säga J) icke då skolen få en blygd af sådana berömmelse.

5. Syntes mig också af nöden vara att förmana bröderna, att de först foro till eder, och tillredde den undsättning, som tillförene utlofvad war; att hon ligger redo, såsom en god undsättning, och icke som någor karghet.

6. Men det säger jag: Den som sparligen sår, han skall också sparligen uppskåra; och den som sår i wälsignelse, han skall också uppskåra i wälsignelse.

7. Swar och en som han sjelf vill; icke med olust, eller af tvång; ty en gladdan gifware älskar Gud.

8. Gud är mäktig så lagat, att allahanda nåd rikeliga blifwer i eder; att J uti all ting alltid nog hafwen, nog mäktige till alla goda gerningar;

9. Såsom skrifwet är: Han hafwer utstrött, och gifwit de fattiga; hans rättfärdighet blifwer i ewig tid.

10. Men den som räcker sädesmannen om det han sår, han skall också räcka eder brödet till att äta, och skall föröka edra säd, och låta wäxa edra rättfärdighets frukt;

11. Att J rike blifwen i all ting, uti all enfaldighet, hwilken i oss werkar, att Gudi sker tack.

12. Ty denna undsättning icke allenast uppfyller den brist, som helgonen hafwa; utan jennwål öfverflödar dertill, att många tacka Gudi, de som denna hjälp wäl tackes;

13. Och prisa Gud för edor underdåniga beaktelse i Christi Evangelio, och för edra enfaldiga meddelan med dem och allom;

14. Och beskikes i deras böner för eder; hwilka också

längta efter eder, för den öfversvinnande Guds nåd, som är i eder.

15. Men Gudi ware tack för sina osägeliga gåfwo.

10. Capitlet.

Ord och gerning. Pauli wapen.

Men jag Paulus förmanar eder, genom Christi saktmodighet och mildhet; jag som ringa är, när jag är när eder, men frånvarandes är jag dristig wid eder.

2. Men jag beder eder, att jag icke skall nödgas närvarandes handla dristliga, och bruka den djershet, som man mig tillägger, emot några, som öf räknas såsom wi wandrade efter köttet.

3. Ty ändoc wi wandre i köttet, likwäl stride wi icke efter köttet.

4. Ty vår krigswapen äro icke köttslig, utan mäktig för Gud, att nederslå fäste;

5. Med hwilko wi kullslå de anslag, och all höghet som sig upphästver emot Guds kunskap; och tillfångatage allt förnuft under Christi lydno;

6. Och äre redebogne att hämnas alla olydno, när edor lydriad fullbordad är.

7. Dömen I efter ansigtet? Om någor förlåter sig derpå att han hörer Christo till, han tänke det oc med sig sjelf, att, såsom han hörer Christo till, så höre oc wi Christo till.

8. Om jag oc något mer berömde mig om våra magt, hwilka Herren öf gifwit hafwer, eder till förbättring, och icke till förderf, wille jag ändå icke blygas.

9. Men detta säger jag, på det I icke skolen tänka, att jag hade welat försträcka eder med bref.

10. Ty breswien, säga de, äro swår och stark; men lekamliga närwarelsen är swag, och orden föraktelig.

11. Den sådana är, han tänke, att sådana som wi äre med orden i breswien frånvarande, så äre wi oc wäl med gerningen närvarande.

12. Ty wi töre icke sätta eller räknas öf ibland dem, som sig sjelfwa prisas; men efter de mäta sig wid sig sjelfwa, och hålla allena af sig sjelfwa, förstå de intet.

13. Men wi berömme oss icke öfver måtton, utan allena efter reglones mått, med hwilke Gud hafwer oss afmätt ett mått till att hinna och allt intill eder.

14. Ty wi försträckt oss icke öfver måtton, lika som wi icke hint hade intill eder; ty wi äre ju och komne allt intill eder, med Christi Evangello;

15. Icke berömmades oss öfver måtton af annars mans arbete; förhoppades att ske skall, då eder tro begynner wära uti eder, att wi efter våra reglo wille widare komma;

16. Och predika och dem Evangelium, som bo utom eder, och icke berömma oss af det genom främmande reglo tillredt är.

17. Men den sig berömmar, han berömme sig i Herren.

18. Ty den som lofwar sig sjelf, han är icke bepröfwad; utan den Herren lofwar.

II. Capitlet.

Pauli nit, lära, fara. Falske Apostlar.

Jag wille, att I mig något litet lida willen uti

min fåwitfko; dock I liden mig wäl.

2. Ty jag nitälskar eder i Guds nit; ty jag hafwer fäst eder enom man, på det jag skulle fly Christo en ren jungfru.

3. Men jag fruktar att tilläfwentyras icke sker, att såsom ormen beswet Eva med sin illfundighet, så warda och edor sinne förwänd ifrån enfaldigheten i Christo.

4. Ty om den, som till eder kommer, predikar eder en annan Jesum, den wi icke predikade; eller om I undfån en annan Ande, den I icke undfått hafwen; eller ett annat Evangelium, det I icke anammat hafwen, så liden I dem med rätto.

5. Ty jag håller mig icke ringare, än de höga Apostlar äro.

6. Och ändock jag är enfaldig i talet, så är jag dock icke enfaldig i förståndet; dock wi äre nog kände allestäds när eder.

7. Eller hafwer jag syndat, att jag hafwer förnedrat mig, på det I skullen upphöjde warda? Ty jag hafwer förkunnat eder Evangelium utan lön.

8. Andra församlingar hafwer jag beröfwat, och tagit lön af dem, der jag eder med tjente.

9. Och då jag war när eder, och mig fattades något, förtungade jag ingen; ty hwad mig fattades, uppfyllde de bröder, som komne woro af Macedonien; och i all ting höll jag mig, att jag ingom war till tunga; och will ännu så hålla mig.

10. Så wißt som Christi sanning är i mig, så skall denna berömmelse mig icke förtagen warda uti Achaje landsändar.

11. För hwad sak? Derföre, att jag icke älskar eder? - Gud wet det.

12. Men det jag gör, det will jag och göra, på det jag skall förtaga dem tillfällen, som tillfälle söka till att berömma sig, att de äro såsom wi;

13. Ty sådane falske Apostlar, och bedrägelige arbetare, taga sig uppå Christi Apostlars person.

14. Och det är och icke under; ty och sjelfwer Satan förskapar sig uti ljusens Ängel.

15. Derföre är icke un-

der att hans tjenare och så förskapa sig, lika som de der woro rättfärdighetens predikare; hwilkas ände skall warda efter deras gerningar.

16. Äter säger jag, att ingen skall tänka att jag är fåwitst; annars tager mig och an såsom en fåwitst man, att jag och något litet må berömma mig.

17. Det jag nu talar, det talar jag icke såsom i Heranom, utan såsom i fåwitsthet, efter wi äre komne uti berömmelse.

18. Efter nu många berömma sig af kättet, will också jag berömma mig.

19. Ty I fördragen gerna de fåwitstka, efter I ären sjelfwe wise.

20. I fördragen, om någor gör eder till trålar, om någor eder uppäter, om någor eder ifrå tager, om någor förhäfwer sig öfwer eder, om någor eder slår i ansigtet.

21. Det säger jag efter smälighet, såsom wi wore swage wordne. Hwad nu någor uppå dristar (jag talar i fåwitstka), derpå dristar jag och.

22. De äro Ebreer, så

är jag ock; de äro Israe-
 lter, jag ock; de äro Abra-
 hams säd, jag ock.

23. De äro Christi tje-
 nare (jag talar i särwitso),
 jag är fast mer; jag hafwer
 mer arbetat; jag hafwer
 mer hugg fått, jag hafwer
 oftare varit fången, ofta
 varit i dödsnödd.

24. Af Judomen hafwer
 jag fem resor fått fyratio
 slag, ett mindre.

25. Tre resor hafwer
 jag varit stupad med ris;
 ena resa stenad; tre resor
 hafwer jag varit i skepps-
 brott; natt och dag hafwer
 jag varit i hassens djup.

26. Jag hafwer ofta fär-
 dats; jag hafwer varit i
 farlighet i floder, i farlig-
 het ibland mördare, i far-
 lighet ibland Judarna, i
 farlighet ibland Hedningar-
 na, i farlighet i städerna,
 i farlighet i öknene, i far-
 lighet på hafwet, i farlighet
 ibland falska bröder;

27. I mödo och arbete,
 i mycken wako, i hunger
 och törst, i mycken fasto, i
 frost och nakenhet;

28. Förutan det som
 eljest påkommer, nämliga
 att jag dagliga öfwerlupen

warder, och bär omsorg för
 alla församlingar.

29. Ho är swag, och jag
 warder icke swag? Ho för-
 argas, och jag brinner icke?

30. Efter jag ju skall
 berömma mig, så will jag
 berömma mig af min swag-
 het.

31. Gud och wårs Her-
 ras Jesu Christi Fader,
 hwilkom ware pris i ewig-
 het, wet att jag icke ljuger.

32. Dandshöfdingen uti
 Damasco, på Konung Aze-
 te wägna, förwarade de Da-
 masceners stad, och wille
 gripit mig;

33. Och jag wardt i en
 korg genom ett fenster öf-
 wer muren nedersläppt, och
 undslapp hans händer.

12. Capitlet.

Pauli syn, beröm, försvar, frul-
 tan wid återkomsten.

Mig är ju icke nyttigt att
 berömma mig; dock
 will jag nu komma till sy-
 ner och Herrens uppenba-
 relser.

2. Jag känner en man
 i Christo för fjorton år.
 War han i lekamen, det
 wet jag icke, eller utan le-
 kamen, wet jag ock icke; Gud

wet det. Den samme wardt uppryckt intill tredje himmelen.

3. Den samma mannen känner jag; om han i lekamen, eller utan lekamen war, det wet jag icke; Gud wet det.

4. Han wardt uppryckt till Paradis, och hörde utsägelliga ord, hwilka ingen menniska säga må.

5. Deraf will jag berömma mig; men af mig sjelf will jag intet berömma mig, utan af mine swaghethet.

6. Och om jag wille berömma mig, så gjorde jag intet fåwitfliga; ty jag wille säga sanningen; men jag hafwer det likwäl fördrag, på det ingen skall högre akta mig, än som han ser på mig, eller hörer af mig.

7. Och på det att jag mig icke af de stora uppembarelser förhäfwa skulle, wardt mig gifwen en påle i löttet, Satans Angel, den mig kändpuhta skulle, på det jag icke skulle förhäfwas öfwer måtton;

8. För hwilka sak jag

bad tre resor Hærran, att han skulle komma ifrå mig.

9. Och han sade till mig: Dåt dig nöja åt mine nåd; ty min kraft är mächtig i de swaga. Dersföre will jag aldrabelst berömma mig af mine swagheth, på det Christi kraft skall bo i mig.

10. Dersföre är jag wid godt mod, i swagheth, i föraktelse, i nöd, i förföljelse, i ångest, för Christi skull; ty när jag swag är, så är jag stark.

11. Jag är fåwitst worden med berömmelse; dertill hafwen I nödgat mig: ty jag skulle warda prisad af eder, efter det jag icke är ringare än någor af de högga Apostlar, ändock jag är intet.

12. Ty en Apostels tecken äro ju skedd ibland eder, med allt tålmod; med tecken, och under, och mäktiga gerningar.

13. Uti hwad del hafwen I varit ringare än de andra församlingar, annat än det, att jag sjelf intet hafwer warit eder till tunga? Förläter mig den orätten.

14. Si, jag är redebogen

gen tredje reson komma till eder, och will intet heller betunga eder; ty jag söker icke edart, utan eder; derför re att barnen skola icke draga tillhoppa föräldromen, utan föräldrarna barnomen.

15. Men jag will ganska gerna utgifwa mig, och utgifwen warda för edra själar; ändå J litet älsken mig, den dock ganska mycket älskar eder.

16. Men låter nu så wara, att jag intet hafwer betungat eder; likwäl, medan jag war listig, hafwer jag fångat eder med list.

17. Hafwer jag beskattat eder med någrom, som jag hafwer sändt till eder?

18. Jag bad Titum, och sände med honom en broder. Hafwer ock Titus beskattat eder? Hafwe wi icke wandrat uti enom anda? Hafwe wi icke wandrat i samma fotspåret?

19. Åter, menen J att wi ursake oß för eder? Witale i Guds åsyn i Christo; men, mine käreste, allt detta sker eder till förbättring.

20. Ty jag fruktat att, då jag kommer, må ske att jag finner eder icke såsom

jag will, och J sinnen icke mig som J wiljen; att der är i någon måtto tråtor, nit, wrede, lif, förtal, örnataflan, uppblåsning, uppror;

21. Att jag åter kommer, och min Gud betrycker mig när eder; och måste förja öfwer många, som tillförene syndat hafwa, och icke hafwa gjort bot för deras orenlighet, skräktighet och otukt, som de bedrifwit hafwa.

13. Capitlet.

Obotsfärdige hotas, rådas till bättring.

Sommer jag tredje gången till eder, så skola uti två eller tre mäns mun alla saker bestå.

2. Jag hafwer det sagt eder tillförene, och säger eder det tillförene, såsom närwarandes, i den andra reson; och skrifer det nu frånwarandes, dem som tillförene syndat hafwa, och allom dem androm: Om jag åter kommer, skall jag intet skona;

3. Efter J söken att J en gång skolen förnimma honom, som i mig talar, nämliga Christum, hwilken

när eder intet swag är, utan är mächtig ibland eder.

4. Ty ändock han wardt korsfäst i swagheten, så lefwer han likwäl i Guds kraft; och ändock wi och äre swage i honom, så lefwe wi likwäl med honom, uti Guds kraft, när eder.

5. Försöker eder sjelfwa, om I ären i trone; bepröfwer eder sjelfwa. Eller kännen I eder icke sjelfwa, att Iesus Kristus är uti eder? Utan så kunde wara, att I odugelige ären.

6. Men jag hoppas, att I wäl skolen känna, att wi icke odugelige ärom.

7. Och önskar jag af Gudi, att I intet ondt göra; icke på det wi skulle synas dugelige, utan att I skolen göra hwad redeligt är, och wi blifwe då som wi odugelige worom.

8. Ty wi kunnom intet emot sanningene, utan med sanningene.

9. Men wi frösde oss,

när wi swage äre, och I mächtige; och det samma önske wi och, nämliga edor fullkomlighet.

10. Dersöre skrifwer jag och detta frånwarandes, på det, då jag är tillstädes, jag icke skall sträng wara, efter den magt som Herren hafwer mig gifwit till förbättring, och icke till förderf.

11. På sistone, käre bröder, frösder eder; warer fullkomne, tröster eder, warer ens sinnade, warer fridsamme; så blifwer kärlekens och fridsens Gud när eder.

12. Helsing eder inbördes med en helig kyss; helsa eder all helgon.

13. Vårs Herrens Iesu Christi nåd, och Guds kärlek, och den Helga Andas delaktighet warc med eder allom: Amen.

Den andra Epistel till de Corinthier, sänd af Philippis i Macedonien, med Tito och Luca.

3. Pauli Epistel till de Galater.

1. Capitlet.

Pauli lära följes; är af Gudi.

Paulus Apostel, icke af menniskor, icke heller genom mennisko, utan genom Jesum Christum, och Gud Fader, som honom uppväckt hafwer ifrå de döda;

2. Och alle bröder, som när mig äro, de församlingar i Galatien:

3. Nåd ware med eder, och frid af Gud Fader, och wår om Herrens Jesu Christo;

4. Som sig sjelf för wåra synder gifwit hafwer, på det han skulle uttaga oss ifrå denna närwarande onda werld, efter Guds och wåres Faders wilja;

5. Swilkom ware pris ifrån ewighet till ewighet: Amen.

6. Mig förundrar, att I så snarliga låten eder afwända ifrå den, som eder kallat hafwer uti Christi nåd, till ett annat Evangelium.

7. Andock intet annat

är; utan att någre äro de eder förwilla, och wilja förwända Christi Evangelium.

8. Men om oss wi, eller en Angel af himmelen, annorlunda predikade Evangelium för eder, än wi eder predikat hafwe, han ware förbannad.

9. Såsom wi nu sadom, så säge wi än en tid: Om någor wore den eder predikar Evangelium annorlunda, än I undfått hafwen, han ware förbannad.

10. Predikar jag nu menniskom eller Gudi till wilja? Eller söker jag täckas menniskom? Hade jag här tilldags welat täckas menniskom, så wore jag icke Christi tjenare.

11. Men jag gör eder wetherligit, käre bröder, att det Evangelium, som är predikadt af mig, är icke menniskligit.

12. Ty jag hafwer det icke fått af mennisko, icke heller lärt; utan genom Jesu Christi uppenbarelse.

13. Ty I hafwen wäl hört min umgängelse för-

dom i Judaskapet, att jag öfvermåttan förföljde Guds församling, och förstörde henne;

14. Och växte till mer och mer i Judaskapet, utöfver många mina likar i mitt slägte; och höll mig strängeliga wid fädernas stadgar.

15. Men då Gudi täcktes, som mig af minn moders lif affskilt hafwer, och kallat mig genom sina nåd dertill,

16. Att han wille uppenbara sin Son genom mig, att jag skulle genom Evangelium förkunna honom ibland Hedningarna; straxt föll jag till, och befrågade mig intet derom med kött och blod;

17. Och kom icke heller till Jerusalem igen, till dem som woro Apostlar för mig; utan for bort i Arabien, och kom åter till Damascus.

18. Sedan efter tre år kom jag igen till Jerusalem, till att se Petrum; och blef när honom i femton dagar.

19. Men af de andra Apostlar såg jag ingen u-

tan Jacobum, Herrans broder.

20. Men det jag skrifwer eder, si, Gud wet, att jag icke ljugar.

21. Derefter kom jag in uti de land, Syrien och Cilicien.

22. Men jag war okänd till ansigtet för de Christeliga församlingar i Judeen;

23. Utan de hade allenast hört, att den som fordom förföljde oss, han predikar nu trona, som han fordom förstörde.

24. Och de prisade Gud för mina skull.

2. Capitlet.

Pauli Apostlastap. Petri stymtan. Rätt rättfärdighet.

Sedan efter fjorton år for jag åter upp till Jerusalem med Barnaba, och tog Titum och med mig.

2. Och for jag dit upp efter en uppenbarelse, och befrågade mig med dem om Evangelium, som jag förkunnar ibland Hedningarna; besynnerliga med dem, som för något woro räknade; på det jag icke skulle löpa fåfängt, eller redo lupit hafwa.

3. Men icke wardt heller Titus, som med mig war, nödgad till att låta omskära sig, ändock han war en Grek.

4. Ty då någre falske bröder sig med inträngde, och med inkomne woro, till att bespeja vår frihet, som wi hafwe i Christo Jesu, på det de skulle komma öf i tråldom;

5. Welkom wi för dem icke en stund till underdånighet; på det Evangelii sanning skulle blifwa beståndandes när eder.

6. Men af dem som något räknade woro, hurudana de fordom warit hade, det kommer mig intet wid; Gud aktar icke menniskones anseende; men de som något woro räknade, lärde mig intet;

7. Utan heldre tvärt emot, då de sågo, att mig betrodrt war Evangelium till förhuden, lika som Petro till omskärelsen;

8. (Ty den som med Petro war kraftig till Apostlaämbetet ibland omskärelsen, den hafwer ock med mig kraftig warit ibland Hedningarna;)

9. Och förnummo den nåd, som mig gifwen war, räckte Jacobus och Cephas, och Johannes, hwilke såsom pelare räknade woro, mig och Barnabe handena, och förenade sig med oss, så att wi skulle predika ibland Hedningarna, och de ibland omskärelsen;

10. Allenast att wi skulle tänka på de fattiga; hwilket jag också hafwer winnlagt mig att göra.

11. Men då Petrus kom till Antiochien, stod jag honom uppenbarliga emot; ty klagomål war kommen öfwer honom.

12. Ty för än någre woro komne ifrån Jacobo, åt han med Hedningarna; men då de kommo, unddrog han sig, och skildes sig ifrå dem; ty han fruktade dem som woro af omskärelsen.

13. Och de andre Judar skrymtade ock med honom, så att Barnabas wardt ock bedragen till att skrymta med dem.

14. Men då jag såg, att de icke rätteliga wandrade efter Evangelii sanning, sade jag till Petrum uppenbarliga för allom: Me-

dan du, som äst en Jude, leswer som en Hedning, och icke som en Jude, hwarfbre tvingar du då Hedningarna till att leswa efter Judasättet?

15. Andock wi af naturen äre Judar, och icke syndare af Hedningomen;

16. Likwäl, efter wi wete, att menniskan icke warder rättfärdig genom lagsens gerningar, utan genom trona på Jesum Christum, så tro wi oc på Christum Jesum, att wi skole rättfärdige warda genom trona på Christum, och icke af lagsens gerningar; derföre att intet kött warder rättfärdigadt genom lagsens gerningar.

17. Men skulle wi, som söke warda rättfärdige genom Christum, oc ännu sjelfwe finnas wara syndare, så wore Christus en syndatsjenare. Bort det.

18. Ty om jag bygger det samma upp igen, som jag nederlagit hade, så gör jag mig sjelf till en öfwerträdare.

19. Men jag är genom lag död ifrå lagen, på det

jag skall leswa Gudi; jag är korsfäst med Christo,

20. Men jag leswer, dock icke nu jag, utan Christus leswer i mig; ty det jag nu leswer i köttet, det leswer jag i Guds Sons tro, den mig älskat hafwer, och gifwit sig sjelf ut för mig.

21. Jag bortkastar icke Guds nåd; ty om rättfärdigheten kommer af lagen, så är Christus säfängt död.

3. Capitlet.

Tron, men icke lagen, rättfärdigar.

S oförståndige Galater, ho hafwer kjust eder, att I icke skullen lyda sanningene? Hwilkom Jesus Christus för ögonen målad war, och nu ibland eder korsfäst är.

2. Detta will jag allenast weta af eder: Hafwen I undfätt Andan genom lagsens gerningar, eller genom tronens predikan?

3. Ären I så oförståndige? I hafwen begynt i Andanom; wiljen I nu lyktat i köttet?

4. Hafwen I då så mycket lidit säfängt? Om det eljest säfängt är.

5. Den som nu gifwer eder Andan, och gör sådana krafter ibland eder, gör han det genom lagsens gerningar, eller genom tronens predikan?

6. Såsom Abraham hafwer trott Gudi, och det är räknadt honom till rättfärdighet;

7. Så weten I ju nu, att de som äro af trone, de äro Abrahams barn.

8. Men Skriften hafwer sett framföre åt, att Gud gör Hedningarna rättfärdiga genom trona; derföre förkunnade hon Abrahe: **I dig skola alle Hedningar wälsignade warda.**

9. Så warda nu de, som af trone äro, wälsignade med den trogna Abraham.

10. Ty alle de som med lagsens gerningar umgå, de äro under förbannelse; ty det är skrifwet: **Förbannad ware hwar och en, som icke blifwer wid allt det som skrifwet är i lagboken, så att han det gör.**

11. Men att ingen warder rättfärdig för Gudi genom lagen, är uppenbart;

ty den rättfärdige skall lefwa af (sine) tro.

12. Men lagen är icke af trone; utan den menniska som så gör, hon lefwer deraf.

13. Christus hafwer förlopat oss ifrå lagsens förbannelse, då han wardt en förbannelse för oss; ty det är skrifwet: **Förbannad är hwar och en, som hänger på träd;**

14. På det Abrahams wälsignelse komma skulle öfwer Hedningarna i Christo Jesu, och wi så undså måtte Andans löfte genom trona.

15. Käre bröder, jag will tala efter menniskosätt: Man föraktar ju icke ene menniskos testamente, då det gilladt är; man lägger icke heller något dertill.

16. Nu är ju Abraham och hans säd löftet tillsagdt; han säger icke, uti säderna, såsom i mångom, utan, såsom uti enom, uti dine säd, som är Kristus.

17. Men det säger jag: Det Testamentet, som tillföre af Gudi fast gjordt war på Christum, warder icke ogilladt, så att löftet

skulle omintet warda med lagen, hwilken gifwen war fyrahundrade och tretio år derefter.

18. Ly om arfwet för tjentes genom lagen, så worde det icke gifwet genom löftet; men Gud hafwer det Abraham genom löftet fri skänkt.

19. Hvad skall då lagen? Hon är kommen dertill för öfwerträdelsernas skull, till dess säden skulle komma, hwilko löftet skedt war, och är skickad af Anglarna uti Medlarens hand.

20. Men Medlaren är icke ens Medlare; men Gud är en.

21. Är då lagen emot Guds löften? Dört det; men om en lag wore gifwen, som kunde lefwande göra, så wore rättfärdigheten sannerliga af lagen;

22. Men Skriften hafwer allt beslutit under synd, på det löftet skulle komma genom Jesu Christi tro, dem som tro.

23. Men för än tron kom, woro wi förwarade under lagen, och beslutne till den tro som uppenbaras skulle.

24. Så hafwer nu lagen varit vår tuktomästare till Christum, på det wi skole warda rättfärdige af tro ne.

25. Nu, sedan tron kommen är, äre wi icke längre under tuktomästaren.

26. Ly I ären alle Guds barn, genom trona på Christum Jesum.

27. Ly I, så många som döpte ären till Christum, hafwen eder illädt Christum.

28. Här är icke Jude eller Grek, här är icke tjennare eller fri, här är icke man eller qwinna; alle ären I en i Christo Jesu.

29. Ären I nu Christi, så ären I ju Abrahams säd, och arfwingar efter löftet.

4. Capitlet.

En trogen fri från lagen. Sag och Evangelium skilde.

Men jag säger: Så länge arfwingen är barn, är ingen åtskillnad emellan honom och en tjennare; ändock han är herre öfwer alla ägodelarna;

2. Utan är under förmyndare och föreståndare,

intill den tiden som af fadrenom förelagd är.

3. Sammalunda och wi, då wi worom barn, woro wi tvingade under utvärtes stadgar.

4. Men då tiden wardt fullkommen, sände Gud sin Son, föddan af qwinno, gjordan under lagen;

5. På det han skulle förlofa dem, som under lagen woro, att wi skullom få barnaskapet.

6. Efter I nu ären sönner, hafwer Gud sändt sin Söns Anda uti edor hjertan, hwilken ropar: Abba, färe Fader.

7. Så är här nu icke mer tjenare, utan son; är han son, så är han och Guds arfwinge genom Christum.

8. Men den tid I intet känden Gud, tjenten I dem som af naturen icke äro gudar.

9. Men nu, medan I Gud kändt hafwen, ja mycket mer kände ären af Gudi, hwi wänden I eder då om till de swaga och wedertorftiga stadgar igen, hwilkom I på nytt tjena wiljen?

10. I hållen dagar och

månader, högtider och årstider.

11. Jag fruktar om eder, att jag tilläfwentyras icke hafwer såfångt arbetat på eder.

12. Warer såsom jag är, efter jag och är såsom I. Käre bröder, jag beder eder, I hafwen mig intet emot gjort.

13. I weten, att jag genom Pëttsens swaghet i förstone predikade eder Evangelium.

14. Och min frestelse, som jag led på Pëttsens wägnar, hafwen I intet föraktat, icke heller försmått; utan anammaden mig såsom en Guds Angel; ja, såsom Christum I Jesum.

15. Huru salige woren I då? Jag är edart wittne, att om det hade möjligt varit, hadn I edor ögon uttagit, och gifwit mig.

16. Är jag då nu worden edar owän, att jag säger eder sanningen?

17. De nitälfska eder icke rätteliga, utan wilja draga eder ifrå mig, att I skolen nitälfska dem.

18. Så är nu wäl godt nitälfska, då det sker om det

godt är alltid, och icke allenast då jag tillstädes är.

19. Min kära barn, hwilka jag på nytt föder med ångest, tilldes Kristus kommer till stadga uti eder.

20. Jag wille wäl att jag nu wore när eder, och förwandla kunde mina röst; ty jag wet härnäst ingen råd med eder.

21. Säger mig, I som wiljen wara under lagen, hafwen I icke hört lagen?

22. Ty det är skrifwet, att Abraham hade två söner; en af tjenstegwinnone, den andra af den fria.

23. Men den som war af tjenstegwinnone, han war född efter köttet; men den af de fria, han war född genom löftet.

24. Hwilka ord betyda något; ty dessa äro de tu Testamenten, ett af det berg Sina, som föder till trældom, hwilket är Agar;

25. Ty Agar heter i Arabien det berg Sina, och sträcker sig emot Jerusalem det nu är, och är icke fri med sinom barnom.

26. Men det Jerusalem som ofwantill är, det är

den fria; hon är allas wär moder.

27. Ty det är skrifwet: War glad, du ofruktsamma, du som intet föder; brist ut och ropa, du som icke är hafwandes; ty den ensamma hafwer flera barn, än den som man hafwer.

28. Men wi, käre bröder, äro löftsens barn efter Isaac.

29. Men såsom den, som då född war efter köttet, förföljde honom som född war efter Andan, så går det ock nu.

30. Men hwad säger Skriften? Drif ut tjenstegwinnone med hennes son; ty tjenstegwinnones son skall icke blifwa arfwinge med dens frios son.

31. Så äro wi nu, käre bröder, icke tjenstegwinnones söner, utan dens frios.

5. Capitlet.

Frihets brud. Rättens, Andans frukter.

Så blifwer nu ståndande uti den frihet, med hwilko Kristus oss friat hafwer; och låter eder icke på nytt fångas under trældomsens ock.

2. Si, jag Paulus säger eder: Om I låten eder omskära, är eder Kristus intet nyttig.

3. Men jag betygar åter hvarj som och enom som sig låter omskära, att han är pligtig till att hålla hela lagen.

4. I hafwen niist Kristus, I som genom lagen viljen rättfärdige warda, och I ären fallne ifrå nådene.

5. Men wi wänte uti Andanom, genom trona, den rättfärdighet som man hoppas skall.

6. Ty i Christo Jesu är intet bewändt, hwarken omskärelse eller förhud, utan tron som werkar genom kärleken.

7. I lupen wäl; ho hafwer hindrat eder, att I icke skullen tro sanningene?

8. Sådana tillskyndelse är icke af honom, som eder kallat hafwer.

9. Titet af surdeg förstyrar hela degen.

10. Jag förser mig till eder i Heranom, att I tagen eder icke annat sinne; men den eder förwillar, han

skall draga sin dom, ehon han är.

11. Om jag ännu, käre bröder, predikar omskärelsen, hwi lider jag ännu förföljelse? Så wore korsens förargelse omintet worden.

12. Gåfwe Gud, att de ock afforne worde, som eder bekymra.

13. Men, käre bröder, I ären kallade till frihet; allenast ser till, att I icke låten frihetena gifwa köttet tillfälle, utan genom kärleken tjener den ene dem andra.

14. Ty all lagen warder fullbordad uti ett ord; det är: Älska din nästa, som dig sjelf.

15. Men om I med hwarannan bitens och frätens, så ser till att I icke ymsom af hwarannan uppätne warden.

16. Men jag säger: Wandrer i Andanom, så fullkommen I icke köttens begärelse.

17. Ty köttet hafwer begärelse emot Andan, och Andan emot köttet; de samma äro emot hwartannat, så att I icke gören hwad I wiljen.

18. Om I regerens af Andanom, så ären I icke under lagen.

19. Men köttfens geringar äro uppenbara, som är hor, boleti, orenlighet, lössaktighet;

20. Afgudereri, trolldom, omänskap, lif, nit, wrede, tråtor, tvedrägt, parti;

21. Afund, mord, drycksenskap, fråseri, och sådant mer; der jag eder tillförene af sagt hafwer, och säger ännu tillförene, att de, som sådana göra, skola icke ärfwa Guds rike.

22. Men Andans frukt är kärlek, fröjd, frid, långmodighet, mildhet, godhet, tro,

23. Saktmodighet, kyskhet; emot sådant är icke lagen.

24. Men de, som Christo tillhöra, korsfästa sitt kött, samt med lustar och begärelser.

25. Om wi nu lefwe i Andanom, så låter oss och wandra i Andanom.

26. Våter oss icke begära såfängelig pris, till att förbräna och hata hwarannan inbördes.

6. Capitlet.

Sef tålig, tacksam, from, ett nytt kreatur.

Säre bröder, om en menniska råkade falla i någon synd, I som andelige ären, upprätter honom med saktmodigom anda; och se uppå dig sjelf, att du icke ock frestad warder.

1. Inbördes drager hwarannans bördo, och så fullbord den I Christi lag.

2. Derföre, om någon låter sig tycka något wara, ändock han intet är, han bedrager sig sjelf.

3. Men hwar och en bepröfwe sin egen gerning, och så skall han allenast uti sig sjelf hafwa berömmelse, och icke uti androm.

4. Ty hwar och en skall draga sina bördo.

5. Den som underwisad warder med ordom, han dele allt godt med honom, som honom underwisar.

6. Farer icke wille, Gud låter intet gäckta sig; ty hwad menniskan får, det skall hon ock uppskåra.

7. Den som får i sitt kött, han skall af köttet uppskåra förgängelighet; men

den som sår i Andanom, han skall uppskåra af Andanom ewinnerligt lif.

9. Och när wi göra godt, låt oss icke ledas wid; ty wi skole oss i sinom tid uppskåra utan återvändo.

10. Medan wi nu tid hafwe, låt oss göra godt emot hwar man, men allra mest emot dem, som våre medbröder äro i trone.

11. Ser huru stort bref jag eder tillskrifwit hafwer med min egen hand.

12. De som wilja täckas efter löftet, de nödga eder till omskårelsen, allenast fördens skull att de icke skola förfälske warda med Christi kors.

13. Ty oss de samme, som låta omskåra sig, hålla intet lagen; utan de wilja att I skolen låta omskåra eder, på det de måga berömma sig af edert löft.

14. Men bort det, att jag af någon ting skulle berömma mig, utan af wårs Herrens Jesu Christi kors; genom hwilken werlden är mig korsfäst, och jag werldene.

15. Ty i Christo Jesu gäller intet, hwarken omskårelse eller förhud, utan ett nytt kreatur.

16. Och alle de som efter denna reglo wandra, öfwer dem ware frid och barmhertighet, och öfwer Guds Israels.

17. Ingen göra mig mer bekymmer; ty jag drager på min kropp wårs Herrens Jesu tecken.

18. Wårs Herrens Jesu Christi nåd ware med edrom anda, käre bröder: Amen.

Till de Galater, sänd af Rom.

2. Pauli Epistel till de Epheser.

1. Capitlet.

Utkorelsen. Andans kraft. Christi höghet.

Paulus, Jesu Christi apostel, genom Guds

wilja, dem heligom som uti Epheso äro, och trognom i Jesu Christo:

2. Nåd ware med eder, och frid af Gudi wårom

Fader, och Herranom Jesu Christo.

3. Wälsignad ware Gud och wårs Herras Jesu Christi Fader, den oß wälsignat hafwer med all andelig wälsignelse, i de himmelska ting, genom Christum;

4. Såsom han oß utwalt hafwer i honom, för än werldenes grund lagder war, att wi skole wara helige och ostraffelige för honom uti kärleken;

5. Och hafwer tagit oß sig sjelfwom till barn, genom Jesum Christum, efter fins wiljas goda behag;

6. Sina härliga nåd till lof, genom hwilka han hafwer oß täcka gjort uti honom, som kärkommen är;

7. I hwilkom wi hafwom förlofning genom hans blod, syndernas förlåtelse, efter hans nåds rikedomar;

8. Af hwilka han oß rundeliga delaktiga gjort hafwer uti all wisdom och klohet;

9. Och hafwer oß lättit så weta fins wiljas hemlighet, efter sitt goda behag, och hafwer det framhaft igenom honom;

10. Att det skulle predikadt warda, då tiden fullkomnad war; på det all ting skulle sammanfattad warda i Christo, både det i himmelen och på jordene är, genom den samma;

11. Genom hwilken wi ock konne äre till arfwedelen, beskärde efter hans uppsåt, som all ting werkar efter sin egen wiljas råd;

12. Att wi skole wara hans härlighet till lof, wi som tillförene hoppadoms på Christum;

13. Genom hwilken ock I hört hafwen sanningenes ord, som är edor salighets Evangelium; uti hwilkom I ock, sedan I trodden, ären beseglade wordne med löftsens Helga Anda;

14. Hwilken wårt arfs pant är, till wår förlofning, att wi skulle warda hans egendom, hans härlighet till pris.

15. Derföre ock jag, efter jag hört hafwer af den tro, som i eder är till Herran Jesum, och edar kärlek till all helgon;

16. Wänder jag icke åter att tacka Gud för eder,

alltid tänkandes på eder i mina böner;

17. Att wärs Heras Jesu Christi Gud, här- lighetenes Fader, wille gif- wa eder wisdomsens och uppenbarelsens Anda, till sin kunskap;

18. Och upplysa edars förstånds ögon, att I för- stå kunnen, hwad hopp han hafwer kallat eder uti, och huru rik hans arfs här- lighet är uti helgonen;

19. Och huru öfwer- swinnerliga stor hans kraft är till oss, som trom efter hans mäktiga starkhets wer- kan;

20. Hvilka han werka- de i Christo, då han upp- wäckte honom ifrå de döda, och satte honom på sin hög- ra hand i himmelen;

21. Öfwer all Första- döme, wälde, magt, Her- raddöme, och allt det som nämnas kan, icke allenast i denna werldene, utan ock i den tillkommande;

22. Och hafwer all ting lagt under hans föt- ter, och hafwer satt ho- nom församlingene till ett hufvud öfwer all ting;

23. Hvilken är hans

kropp, och hans uppfyl- lelse, som allt i allom uppfyller.

2. Capitlet.

Wi södas wredenes, men blifwo nådenes barn i Christo.

Och eder också, då I dö- de woren genom öf- werträdelser och synder;

2. Der I uti fordom wandraden, efter denna werldenes lopp, efter den Förstan, som magt hafwer i wädret, nämliga efter den andan, som nu werkar uti otrones barn;

3. Ibland hwilka wi ock alle fordom wandrat hafwe, uti vårt köttis be- gärelser, och gjordom hwad köttet och sinnet lyst; och worom af naturen wred- sens barn, såsom ock de andre.

4. Men Gud, som är rik i barmhertigheten, för sin stora kärleks skull, der han oss med älskat haf- wer;

5. Den tid wi ännu dö- de worom i synderna, haf- wer han oss samit med Chris- to gjort lefwande; (genom nådena ären I frälste;)

6. Och hafwer samit

med honom uppväckt oss, och samt med honom satt oss i det himmelska wäsendet i Christo Jesu;

7. På det han i tillkommande tid bewisa skulle sine nåds öfwerfwinnerliga rikedom, genom sina mildhet öfwer oss, i Christo Jesu.

8. Ty af nådene ären I frälste, genom trona; och det icke af eders, Guds gåfwa är det;

9. Icke af gerningar, på det ingen skall berömma sig.

10. Ty wi äre hans werk, skapade i Christo Jesu till goda gerningar, till hwilka Gud oss tillförenerer beredt hafwer, att wi uti dem wandra skole.

11. Derföre, tänker derpå, att I som fordom esoter köttet hafwen varit Gerningar, och worden kallas förhud af dem som kallas omskärelse efter köttet, den med handene sker;

12. Att I på den tid woren utan Christo, främmande och utan Israels borgareskap, och främmande ifrå löftsens Testament, intet hopp hafwande, och

woren utan Gud i werldene.

13. Men nu, I som i Christo Jesu ären, och fordom fjerran woren, ären nu när wordne, genom Christis blod.

14. Ty han är vår frid, den af bådome hafwer gjort ett; och hafwer nderbrutt medelbalken, i det att han igenom sitt kött borttog owänskapen.

15. Nämliga lagen, som i budordome stod; på det han skulle af twåm skapa ena nya mennisko i sig sjelfswom, och frid göra;

16. Och att han skulle försonadem båda med Gudi uti en kropp, genom korsset; och hafwer dödat owänskapen genom sig sjelf;

17. Och är kommen, och hafwer igenc:n Evangelium bådome eders frid, I som fjerran woren; så och dem som när woro.

18. Ty genom honom hafwe wi både tillgång uti en Ande till Fadren.

19. Så ären I icke nu mera gäster och främmande, utan helga manna medborgare, och Guds husfolk;

20. Uppbyggde på U

postlarnas och Propheternas grund, der Jesus Kristus öfverste hörnstenen är;

21. På hvilken hela byggningen tillhopafogad wärer till ett heligt tempel i Heranom;

22. På hwilkom och I med uppbyggde warden, Gudi till ett hemman, genom Andan.

3. Capitlet.

Pauli ämbetes förmaning, bön.

För denna saks skull är jag Paulus Christi Jesus fänge för eder, Hedningar;

2. Om I eljest hört hafwen om Guds nåds ämbete, som mig gifwet är till eder;

3. Att denna hemlighet är mig genom uppenbarelse förkunnad, såsom jag tillförene med få ord skref;

4. Af hwilko, om I det läsen, I mågen märka mitt förstånd i Christi hemlighet;

5. Hwilket icke kunnigt gjordt är i förtiden menniskors barnom, såsom det nu uppenbaradt är hans heliga Apostlar och Propheter, genom Andan;

6. Nämliga att Hedningarna skola wära medarfwingar, och samma lekamens och hans löftes delaktige i Christo, genom Evangelium;

7. Hwillets tjenare jag worden är, efter den gåfwo af Guds nåd, som mig gifwen är, efter hans krafts werkning.

8. Mig, som är den aldraringaste ibland all helgon, är denna nåd gifwen, att jag skall ibland Hedningarna förkunna de obegrundeliga Christi rikedomar;

9. Och i ljuset frambara för hwar man, hurudana delaktighet är i den hemlighet, som härtilldags i werldene hafwer fördold wärit i Gudi, den all ting skapat hafwer genom Jesus Christum;

10. På det nu skulle kunnigt warda Förstadsbömen och Herradömen i himmelen, på församlingene, Guds margfaldeliga wisshet;

11. Efter den försyn af werldenes begynnelse, hwilka han bewist hafwer i Christo Jesus wärom Heran;

12. Genom hvilken wi-

hafwe dristighet och tillgång med all förtröstning, genom trona på honom.

13. Derföre beder jag, att I icke uppgifwens för mina bedröfwelsers skull, som jag lider för eder, hwilka äro eder till pris.

14. Fördenskull böjer jag min knä till wårs HERras Jesu Christi Fader;

15. Den der rätte Fadren är öfwer allt det Fader heter i himmelen och på jordene;

16. Att han wille gifwa eder kraft, efter sine härlighets rikedomar, att I starke warden genom hans Anda, till den inwärtas menniskan;

17. Att Christus må be genom trona i edor hjerta, stadeliga rotade och grundade i kärlekenom;

18. Att I mågen begripa med all helgon, hwad bredden, och längden, och djupet, och höjden är;

19. Och dermed känna Christi kärlek, den all kunskap öfwergår; på det I mågen uppfyllde warda med allahanda Guds fullhet.

20. Men honom, som

allt det wi bedjom, eller tänkom, efter den kraft som werkar i oss;

21. Honom ware ära i församlingen, genom Kristus Jesum, i allan tid, ifrån ewighet till ewighet: Amen.

4. Capitlet.

Enighet fordras. Lärare sticlas. Christelig lesnad.

Så förmanar jag nu eder, jag fången i HERranom, att I wandren såsom tillbörligt är, i den kallelse, der I uti kallade ären;

2. Med alla ödmjukhet och saktmodighet; med tålmod, unddragandes den ene den andra i kärlekenom;

3. Winnläggandes eder att hålla Andans enhet genom fridsens band;

4. En kropp, och en Ande, såsom I ock kallade ären uti ett edars kallelses hopp;

5. En HERre, en tro, ett dop, en Gud, och allas våra Fader;

6. Hvilken är öfwer eder alla, genom eder alla, och i eder alla.

7. Men hwarjom och enom af oss är gifwen nåd, efter Christi gåfwoes mått.

8. Dersföre säger han: Han är uppstigen i höjden, och hafwer fört fångset fångtet, och hafwer gifwit menniskomen gåfwor.

9. Men det han uppfa- ren är, hwad är det annat än han for först härned, uti de nedersta jordenes rum?

10. Den der nederfor, han är ock den der uppfor öfwer alla himlar, på det han skulle all ting upp- flylla.

11. Han hafwer ock som- liga satt till Apostlar, som- liga till Propheter, somliga till Evangelister, somliga till herdar och lärare;

12. Att de helige skola skickelige wara till ämbet- sens werk, genom hwilket Christi lekamen må upp- byggd warda;

13. Tilldes att wi alle komnom till ena tro, och Guds Sons kunskap, och wardom en fullkommen man, den der är uti Chri- sti fullbordiga ålders mått;

14. På det wi icke mer skolom wara barn, och låta oss bewela och omsöras af allahanda lärdomswäder, genom menniskors skalkhet

och illfundighet, med hwil- ka de falla till, att de må- ga bedraga oss.

15. Men warom rätt- sinnige i kärlekenom, och wärom till i all stycke i ho- nom, som hufwudet är, Kristus;

16. Af hwilkom helt kroppen tillhopafogas, och en lem hänger intill den andra genom all ledamö- ten, der den ene tjenar den andra, efter det werk som hwar lem hafwer i sitt mått, och gör att kroppen wäxer sig sjelf till förbättring, ge- nom kärleken.

17. Så säger jag nu, och betygar det i Her- ronom, att I icke mer wan- dren såsom de andre Hed- ningar wandra, i deras sinnes såfängelighet;

18. Hwilkas förstånd förnörkradt är, och de bort- komne ifrå det lif som af Gudi är, genom den så- witsko som i dem är, och genom deras hjertas blind- het;

19. Hwille, sedan de wordo förstockade, gåswo de sig sjelfwa uti stult, till att bedrifwa all orenlighet, sawt med girighet.

20. Men J hafwen icke så lärt Christum;

21. Om J annars honom hört hafwen, och uti honom lärde ären, huru ett rättfärdigt wäsende är i Jesu.

22. Så lägger nu bort ifrån eder den gamla meniskan, der J förra med umgängen, hwilken genom lustar i willfarelse sig förderfwar;

23. Och förnyer eder i edar sinnes Anda;

24. Och ikläder eder den nya menniskan, den efter Gud skapad är, i sannskuldiga rättfärdighet och helighet.

25. Derföre, lägger bort lögnen, och talar sanningen, hwar och en med sin nästa; efter wi ärom inbördes lemmar;

26. Bredgens och syndar icke; låter icke solena gå ned öfwer edra wrede.

27. Öfwer och icke lastarenom rum.

28. Den der stultit hafwer, han stjåle icke mer; utan heldre arbete med sina händer det godt är; på det han något skall hafwa dela med den som nödtorftig är.

29. Intet ohöfwißigt tal gånge utaf edar mun; utan det nyttigt är till förbättring, der det behöfwes; att det må dem, som det hbra, till tacka wara.

30. Och bedröfwer icke Guds Helga Anda, der J med beseglade ären till förlofningenes dag.

31. All bitterhet, och grymhet, och wrede, och rop, och hädelse ware långt ifrån eder, samt med alla ondsko.

32. Men warer inbördes till hwarannan vänlige, godhertige; och förlåter den ene dem andra, såsom och Gud genom Christum hafwer förlåtit eder.

5. Capitlet.

Trognas lefnad. Ägta folk.

Så warer nu Guds efterföljare, såsom älskelig barn.

1. Och wandrer i kärlekenom, såsom och Christus hafwer älskat oss, och utgiffwit sig sjelf för oss, till gånge och offer, Gudi till en söt lukt.

2. Boleri och all stembhet, eller girighet låter ibland

eder icke ens nämnda warda, såsom helgon tillhörer;

4. Och slem ord, eller gäckeri, eller skämt som icke höfves; utan heldre tacksägelse.

5. Ty I skolen weta, att ingen bolare, eller oren, eller giriger, hwilken är en afgudadyrkare, hafwer arfmedel uti Christi och Guds rike.

6. Väter eder ingen förhöra med såfång ord; ty för sådana plägar Guds wrede komma öfwer otrones barn.

7. Derföre, warer icke deras stallbröder.

8. Ty I woren fordom märker, men nu ären I ljus i Heranom; wandrer såsom ljusens barn.

9. Ty Andans frukt är uti all godhet, och rättfärdighet, och sanning.

10. Och pröfwer hwad Heranom täckt är.

11. Och hafwer ingen delaktighet med de onyttiga mörkets verk; utan straffer dem heldre.

12. Ty hwad hemliga af dem sker, det är ock skamligt att säga.

13. Men allt detta war-

der uppenbart, när det af ljuset straffadt warder; ty allt det uppenbart warder, det är ljus.

14. Derföre säger han: Waka upp, du som sofwer, och stätt upp ifrå de döda, så warder Kristus dig upplysand.

15. Så ser nu till, huru I wandren wisliga; icke som de owise, utan som wise.

16. Och skicker eder efter tiden; ty tiden är ond.

17. Derföre, warer icke oförståndige, utan förståndige hwad Herans wilje är.

18. Och dricker eder icke druckna af win, af hwilko ett oskickligt wäsende kommer, utan uppfyllens af dem Helga Andan;

19. Talandes emellan eder i psalmer, och lofsånger, och andeliga wisor; sjungandes och spelandes Heranom uti edor hjerta;

20. Alltid tacksägandes Gudi och Fadrenom för hwar man, uti wårs Heras Jesu Christi Namn;

21. Om som underdånige, den ene dem andra, i Guds räddhåga.

22. Hustrurna ware sina

mån underdåniga, såsom
 HErranom.

23. Ty mannen är hu-
 struns hufvud, såsom och
 Kristus är församlingens
 hufvud; och han är och sin
 kropps hellsa.

24. Såsom nu försam-
 lingen är underdånig Chri-
 sto, så skola och hustrurna
 uti all ting wara sina män
 underdåniga.

25. I män, älsker edra
 hustrur, såsom och Kristus
 älskade församlingen, och
 hafwer utgiftwit sig sjelf för
 henne;

26. På det han henne
 helga skulle, och hafwer
 gjort henne rena i wattu-
 sens bad, genom ordet;

27. På det han skulle
 beställa sig sjelf ena försam-
 ling, den härlig är, den in-
 gen fläck eller skrynko haf-
 wer, eller annat sådant;
 utan att hon skulle wara
 helig och ostraffelig.

28. Så skola och män-
 nerne älska sina hustrur,
 såsom sina egna kroppar.
 Den sina hustru älskar,
 han älskar sig sjelf.

29. Ty ingen hafwer
 någon tid hatat sitt eget
 kött; utan heldre föder och

fordrar det, såsom och HEr-
 ren församlingen.

30. Ty wi äre ledamö-
 ter af hans kropp, af hans
 kött, och af hans benom.

31. Fördenskull skall
 menniskan öfvergiftwa sin
 fader och moder, och blifwa
 wid sin hustru, och af tvåm
 warder ett kött.

32. Denna hemlighet
 är stor; men jag talar om
 Christo och församlingen.

33. Dock och I, hwar
 i sin stad, älska sina hustru,
 såsom sig sjelf; men hustrun
 hafwe mannen i wördring.

6. Capitlet.

Barns, fäders, tjenares, herrars
 pligt. Trognas wapen.

I barn, warer hörige edra
 föräldrar i HErranom;
 ty det är rättwist.

2. Hedra din fader och
 moder; hwilket är det första
 bud, som löfte med sig haf-
 wer:

3. På det dig skall wäl
 gå, och du må blifwa lång-
 lifwad på jordene.

4. I fäder, reter icke edor
 barn till wrede, utan upp-
 föder dem tuft och HEr-
 rans förmaning.

5. I tjenare, warer hö-

rige edrom lekamligom herrom, med räddhåga och bäs= wan, i edor hjertas enfal= dighet, såsom Christo;

6. Icke tjenande allena för ögonen, såsom menni= skom till wilja; utan såsom Christi tjenare, görande det Gud will utaf hjertat.

7. Med wälwiljoghet lå= ter eder tycka att I tjenen Heranom, och icke men= niskan;

8. Wetande, att hwad godt hwar och en gör, det skall han igenfå af Heranom, ehwad han är tje= nare eller fri.

9. Och I herrar, görer och detsamma emot dem, och öfvergiftwer trug; we= tande, att och edar Herre är i himmelen, och för ho= nom är intet anseende till personen.

10. På det sista, käre bröder, warer starke i Heranom, och i hans starkhets magt.

11. Ikläder eder allt Guds harnesk, på det I mågen stå emot djefwulens listiga anlopp.

12. Ty wi hafwom icke strid emot kött och blod; utan emot Förstar och wäl=

biga, nämliga emot werl= denes herrar, de som rege= ra i denna werldenes mör= ker, emot de onda andar under himmelen.

13. Dersföre, tager på eder allt Guds harnesk, att I mågen emotstå i den on= da dagen, och all ting wäl uträtta, och beståndande blifwa.

14. Så står nu omgjor= dade kringom edra länder med samningene, och ifkläde rättfärdighetenes kräfweto;

15. Och fötterna skodde, att I mågen redo wara till fridsens Ewangelium.

16. Men öfwer all ting tager trones sköld, med hwilkom I kunnen utsläcka all hins ondas glöddande skott.

17. Och tager på eder salighetenes hjälm, och Andans swärd, som är Guds ord;

18. I all bön och åtal= lan, alltid bedjande i An= danom; och waker; dertill, med all idkellighet, och bön för all helgon;

19. Och för mig, att mig måtte gifwet warda tala dristeliga med öppen mun, att jag måtte kun=

niga göra Evangelii hemlighet;

20. Swilkets bådskap jag är i denna ledjon; på det jag deruti må fri tala, som mig bör tala.

21. Men på det I mågen och weta, huru med oss tillstår, och hwad jag gör, skall Tychicus, min älskelige broder och trogne tjena-re i Herranom, eder underwisa;

22. Swilken jag derföre

sände till eder, att I skolen få weta, huru med mig tillstår; och att han skulle trösta edor hjerta.

23. Frid ware bröderna, och kärlek med trone, af Gud Fader och Herranom Jesu Christo.

24. Nåd ware med allom, som wår Herr Jesu Christum rättfimmeliga kär hafwa: Amen.

Sänd af Rom till de Epheser, med Tychico.

S. Pauli Epistel till de Philipper.

I. Capitlet.

Pauli sägnad och nit om Evangelio.

Paulus och Timotheus, Jesu Christi tjenare, allom heligom i Christo Jesu, som äro i Philip-pis, samt med Biskopar och tjenare:

2. Nåd ware med eder, och frid af Gudi, wår om Fader, och Herranom Jesu Christo.

3. Jag tackar min Gud, så ofta jag tänker på eder;

4. Swilket jag alltid gör

i alla mina böner för eder alla, och gör samma bön med glädje;

5. Att I ären delaktige wordne i Evangelio, ifrå första dagen intill nu;

6. Och förser mig det-samma, att den uti eder ett godt werk begynt hafwer, han skall det och fullborda, intill Jesu Christi dag;

7. Såsom mig rätt är, att jag den meningen hafwer om eder alla; derföre att jag i minom bojom, i hwilkom jag förswarar och stad-

stadfäster Evangelium, hafwer eder i mitt hjerta, såsom de der alle med mig delaktige ären i nådene.

8. Ty Gud är mitt vittne, huru jag ästundar eder alla af hjertans grund i Jesu Christo;

9. Och beder, att edar kärlek ju mer och mer må rik warda i all kunskap, och i all förstånd;

10. Att I mågen bepröfwa hwad bäst är; på det I mågen wara rene, och ingom till förargelse, intill Christi dag;

11. Uppfyllde med rättfärdighetens frukt, hwilken genom Jesum Christum kommer, till Guds pris och lof.

12. Jag will, att I wetta skolen, käre bröder, att det med mig skedt är, det är mer kommet Evangelio till framgång;

13. Så att mina bojor äro uppenbara wordna i Christo, öfwer hela Rådhuset, och när alla andra;

14. Och att många bröder i Heranom, styrkte af minom bojom, äro desß dristigare wordne till att tala ordet utan räddhåga.

15. Somlige predika och Christum för afunds och trätos skull, och somlige uti en god mening.

16. De förre predika Christum af tii, och icke renliga, menandes dermed föröka bedröfwelsen till min fängelse;

17. Men de sednare af kärlet, wetandes att jag här ligger till Evangelii förswarelse.

18. Hwad äret då? Att ju Christus förkunnad warder, i hwad mätto det ske kan, antingen af tillfälle, eller sannskyldeliga, deraf fröjdar jag mig, och jemwäl fröjda will.

19. Ty jag wet, att det kommer mig till salighet, genom edra bönn, och Jesu Christi Andas tillhjelp;

20. Såsom jag wiserliga wäntar och förhoppas, att jag uti ingen ting skall till blygd komma; utan med all frihet, såsom alltid, så och nu, måtte Christus afhållen warda i minom lekamen, ehwad det är genom lif, eller genom död.

21. Ty Christus är mitt lif, och döden är min winning.

22. Men efter det, att lefwa i köttet, tjenar mer till att göra frukt, så wet jag icke hwilket jag utvälja skall;

23. Ty både delarne ligga mig hårdt uppå. Jag åstundar skiljas hädan, och wara när Christo; hwilket och mycket bättre wore.

24. Men det är mer nödorstigt blifwa i köttet, för edra skull.

25. Och wet jag wisserliga, att jag skall blifwa, och med eder allom wara, eder till godo, och till tronens fröjd;

26. På det J mågen storliga berömma eder af mig i Christo Jesu, genom min igenkommelse till eder.

27. Allenast wandrer såsom Christi Evangelio wärdt är, att, hwad jag heller kommer och får eder se, eller frånwarandes får höra om eder, att J blifwen ständande uti enom anda och ene själ, samt med oss kämpande uti Evangelii tro.

28. Och uti ingen ting förskräcken eder för edra motståndare; hwilket dem är ett tecken till förtappelse,

men eder till salighet, och det af Gudi.

29. Ty eder är gifwet för Christo, icke allenast att J tron på honom, utan seintwäl liden för hans skull;

30. Hafwande samma stridena, som J sägen i mig, och J nu hören om mig.

2. Capitlet.

Def enig, ödmjuk, lydig. Timotheus. Epaphroditus.

Är nu någor förmaning när eder i Christo, är någor tröst i kärlekenom, är någor Andans delaktighet, är någor hjertelig kärlek och barmhertighet,

2. Så uppfyller mina glädje, att J ären ens till sinnes, lika kärlek hafwande, endrägtige, samhällige;

3. Att intet sker med lif eller säfång äro; utan med ödmjukhet räkne hwar den andra yppare än sig.

4. Ser icke hwar på sitt eget bästa, utan hwar och en på ens annars bästa.

5. Hwar och en ware så till sinnes, som och Christus Jesus war;

6. Hwilken, ändå han war i Guds skapelse, räk-

nade han icke för rof Gudi
semlit vara;

7. Utan förnedrade sig
sjelf, tagandes på sig en
tjenares skrepelse, och wardt
lika som en annor menni-
ska, och i åthäfwor funnen
som en människa;

8. Ödmjukade sig sjelf;
wardt lydlig intill döden, ja,
intill korsens död.

9. Derföre hafwer ock
Gud förhöjt honom, och
giftwit honom ett Namn,
det öfwer all namn är;

10. Att i Jesu Namn
skola sig böja all knä, de-
ras som i himmelen, på jor-
dene, och under jordene äro;

11. Och alla tungor sko-
la bekänna, att Jesus Chri-
stus är Herren, Gud Fa-
der till äro.

12. Så, mine älskelige,
som I alltid hafwen varit
lydige, icke allenast i mine
närwaro, utan ock nu myc-
ket mer i mine frånwaro,
skaffer med fruktan och bäs-
wan, att I salige warden.

13. Ty Gud är den som
werkler i eder både wilja och
gerning, efter sitt goda be-
hag.

14. Görer all ting utan
knorr och twelan;

15. På det I mågen
wara oförtalade och rene,
och Guds barn ostraffelige,
midt ibland; det wanartiga
och wrånga slägtet; ibland
hwilka lysar såsom ljus i
werldene;

16. Att I blifwen wit
liffens ord, mig till en be-
römmelse på Christi dag,
att jag icke fåfängt lupit,
eller fåfängt arbetat hafwer.

17. Och om jag än off-
ras öfwer edra tros offer
och Gudstjenst, så gläder
jag mig, och fröjdar mig
med eder alla.

18. För det samnas
skull skolen I ock glädjas,
och skolen glädjas med mig.

19. Men jag hoppas i
Herrenom Jesu, att jag
innan kort warder sändan-
des till eder Timotheum;
att jag ock må warda wid
ett godt mod, då jag för-
nimmer huru med eder till-
står.

20. Ty jag hafwer in-
gen, den som så alldeles li-
ka med mig till sinnes är,
den så hjerteliga omsorg haf-
wer för eder.

21. Ty de söka alle ef-
ter sitt eget, icke det Christo
Jesu tillhörer.

22. Men I weten, att han bepröfwad är; ty såsom ett barn med fadrenom, hafwer han med mig tjent uti Ewanjellio.

23. Honom hoppas mig nu sända, det första jag hafwer besett min ärende.

24. Jag tröstar och på Heran, att jag och sjelf snart kommandes warder.

25. Mig hafwer och spnts nödorstigt vara sända till eder Epaphroditum, brodern, min medhjelpare och medstridare, och edar Apofstel, den och mig uti mine nödorstf tjenar;

26. Efter han hade en åstundan till eder alla, och war storliga bekymrad deras, att I sport haden honom frankan;

27. Som han och wisserliga war döds sjuk; men Gud förbarmade sig öfwer honom; och icke allenast öfwer honom, utan och öfwer mig, att jag icke skulle få sorg på sorg.

28. Jag hafwer nu sändt honom des snarare, att I skolen få se honom, och des gladare warda igen, och jag des mindre sorg hafwa.

29. Så undfår nu ho-

nom i Heranom med alla glädje; och de sådana äro, dem hafwer i wördning:

30. Ty för Christi werk skull war han dödenom så när kommen, att han sögo tänkte på lifwet; på det han skulle tjena mig i ed ar stad.

3. Capitlet.

Dagens, tronens rättfärdighet.
Rätt, falsk wandel.

Ytterligare, mine bröder, fröjder eder i Heranom. Att jag eder ju allt det samma skrifwer, det förtryter mig intet; men det gör eder des wisare.

2. Wakter eder för de hundar, wakter eder för de onda arbetare, wakter eder för affkärelsen.

3. Ty wi äre omskärelsen, wi som tjene Gudi i Andanom, och berömmom oss af Christo Jesu, och sätom icke tröst på löttet;

4. Andoch jag och wäl må trösta på löttet. Swar en annan sig tycka låter, att han må förtrösta sig på löttet, jag mycket mer;

5. Som på åttonde dagen omloren är, en af Israels folk och BenJamins

slägte, en Ebree af Ebreer, efter lagen en Pharisee;

6. Efter nitet förföljandes församlingen, efter den rättfärdighet som är af lagen, ostraffelig.

7. Men det mig en winning war, det hafwer jag räknat för skada, för Christi skull.

8. Ja, jag räknar det allt för skada emot den öfvervinnerliga mins Heras Christi Jesu kunskap; för hwilkens skull jag allt hafwer för skada räknat, och håller det för träd, på det jag må vinna Christum;

9. Och warda funnen i honom, icke hafwandes mina rättfärdighet, som kommer af lagen, utan den som af Christi tro kommer; nemliga den rättfärdighet, som af Gudi kommer genom trona;

10. Till att känna honom, och hans uppståndelses kraft, och hans pinos delaktighet, lif worden hans död;

11. Om jag och måtte komma emot honom i de dödas uppståndelse.

12. Säkke att jag allaredo hafwer det fattat, eller al-

laredo fullkommen är; men jag far fast derefter, om jag det och fatta må, som jag och fattad är af Christo Jesu.

13. Käre bröder, jag kan icke säga, att jag ännu sjelf det fattat hafwer; men ett säger ja, jag förgäter det till rygga är, och sträcker mig till det som framman till är;

14. Jagandes efter målet som förefatt är, till den lön som förehålles ofwan- efter, af Guds kallelse i Christo Jesu.

15. Så många wi nu fullkomne äre, warom så sinnade; och om I något annorlunda hålla skolen, så låter Gud eder det uppenbara.

16. Dock så, att wi uti det, der wi allaredo till komne äre, wandrom efter ena reglo, och äre ens sinnade.

17. Warer och, käre bröder, mine efterföljare, och ser på dem som så wandra, som I och för en efterdömsse hafwen.

18. Ty många wandra, af hwilkom jag eder ofta sagt hafwer, men nu säger

jag och gråtandes, fiendar till Christi kors;

19. Swilkas ände är förtappelse, och deras bukt deras Gud, och deras ära till skam, de der akta hwad jordene tillhörer.

20. Men vår umgängelse är i himmelen, dådan wi och wänte Frälsaren, Herran Jesum Christum;

21. Swilken vår skröpeliga lekamen skall förklara; på det han skall göra honom lik med sinom förklarade lekamen, af den kraft der han med förmår sig allting underläggas.

4. Capitlet.

Förmanas till dygd; tackas.

Så, mine käre och önska- de bröder, min fröjd och min krona, blifwer så ståndande i Herranom, mine älskelige.

2. Evodiam förmanar jag, och Synthychen förmanar jag, att de äro ens till finnes i Herranom.

3. Ja, jag beder och dig, min rättfärdiga make, war dem behjelpelig, som med mig öfwer Evangelium trödt hafwa, samt med Cle-

ment, och andra mina medarbetare, hwilkas namn äro uti lifvens bok.

4. Fröjder eder i Herranom alltid; och åter säger jag, fröjder eder.

5. Edor saktmodighet låter allom menniskom kunniga warda. Herren är när.

6. Hastwer ingen omsorg; utan edart begärware kunnigt inför Gud, i allting, med bön, åkallan, och tackfälgelse.

7. Och Guds frid, som öfwergår allt förstånd, förware edor hjerta, och edart sinne, i Christo Jesu.

8. Utterm:era, käre bröder, hwad sant är, hwad ärligit är, hwad rätt, hwad lyskt, hwad ljusligt, hwad wäl lyder; är någor dygd, och är något lof, tänker derefter.

9. Hwad I och lärt, och undfätt, och hört, och sett hastwen på mig, det görer; och så warder fridens Gud med eder.

10. Men jag är storliga fröjdad i Herranom, att I ären åter komne dertill, att I hastwen omsorg om mig; ändock I wäl allestädes om-

sorg haft hafwen; men tiden sade icke så till.

11. Detta säger jag icke derföre, att mig något fattas; ty jag hafwer lärt, ibland dem jag umgår, låta mig nöja.

12. Jag kan låg vara, jag kan ock hög vara; allestäds och i all ting är jag stickelig, både mått och hungrig vara, både nog hafwa och nöd lida.

13. All ting förmår jag genom Christum, som mig mäktigan gör.

14. Dock hafwen I rätt gjort, att I hafwen tagit eder min bedröfwelse till.

15. Weten I ock wäl, I Philipper, att af första Evangelii begynnelsen, då jag drog utu Macedonien, ingen församling hafwer något delat med mig, efter räkenskap, i utgift och uppboörd, utan I allena;

16. Ty I sända ena reso, och så andra, till mig i Thessalonica, till min nöd-
torft.

17. Icke att jag söker sådana stänker; utan söker derefter, att uti edra räkenskap skall en öfwerflödig frukt finnas.

18. Ty jag hafwer allt, och öfwerflödar, och är uppfylld, sedan jag undfick med Epaphroditus det som ifrån eder sändt war, en söt lukt, ett offer, Gudi täckt och anammeligit.

19. Men min Gud skall eder uppfylla alla edra nöd-
torft, efter sina rikedomar i härlighetene, genom Christum Iesu.

20. Men Gudi och wärom Fader ware pris af ewighet till ewighet: Amen.

21. Helsing all helgon i Christo Iesu. Eder helsing de bröder, som med mig äro.

22. Eder helsing all helgon, enkannerliga de som äro utaf Resfarens hus.

23. Wärs Herras Iesu Christi nåd ware med eder allom: Amen.

Strifwen af Rom, med Epaphrodito.

S. Pauli Epistel till de Colosser.

1. Capitlet.

Guds tackas, bedes. Kristus läres. Folket förmanas.

Paulus, Jesu Christi Apostel, genom Guds wilja, och Timotheus brodern,

2. De helgon, och trogna bröder i Christo, som äro i Colossen: Nåd ware med eder, och frid af Gudi wårerom Fader, och Herranom Jesu Christo.

3. Vi tackom Gudi, och wårerom Herras Jesu Christi Fader, och bedjom alltid för eder.

4. Ty wi hafwe sport edra tro i Christo Jesu, och (edar) kärlek till all helgon;

5. För det hoppes skull, som eder är förwaradt i himmelen; af hwilket J tillförene hört hafwen, genom Evangelii sanna ord;

6. Som till eder kommet är, såsom ock i alla werldena, och är fruktsam, såsom ock i eder, ifrå den dag J hörden och förnummen Guds nåd i sannin-

7. Som J ock lärt hafwen af Epaphra, wår älskliga medtjenare, hwilken är en trogen Christi tjenare för eder;

8. Den ock ock undervisat hafwer edar kärlek i Andanom.

9. Dersöre ock wi, ifrå den dag wi det hördom, wände wi icke igen bedja för eder och bönka, att J mågen uppfyllde warda med hans wiljas kunskap, uti all andelig wisdom och förstånd;

10. Att J mågen wandra wärdeliga Herranom till allt behag, och ären fruktsamme i alla goda gerningar, och wären till i Guds kunskap;

11. Och stärkte warden med allo kraft, efter hans härliga magt, uti allt tålmod och långmodighet, med glädje;

12. Och tacken Faderenom, som ock hafwer besqwäma gjort till att delaktige wara i de heligas arfwevel i Ijuset;

13. Hwilkens ock uttagit

hafwer ifrå mörketsens waldighet, och hafwer författ och uti fins älskeliga Söns rike;

14. I hwilkom wi hafwe förlofning genom hans blod, nämliga syndernas förlåtelse;

15. Hvilken är osynliga Guds beläte, förstfödder för all kreatur.

16. Ty genom honom äro all ting skapade, som i himmelen och på jordene äro, synliga och osynliga, ware sig thron, eller herrskap, eller Förstaddme, eller Öfwerhet; allt är skapadt genom honom, och till honom.

17. Och han är för alla, och all ting bestå i honom.

18. Och han är hufwudet till kroppen, nämliga till församlingena, hvilken är begynnelsen, förstfödd ifrå de döda, på det han i all ting skall hafwa föregången.

19. Ty behageligt hafwer warit (Fadrenom), att all fullhet skulle bo i honom;

20. Och att han genom honom all ting försöna skulle med sig sjelf; tillfridsställandes, genom

blodet på hans kors, både det på jordene och i himmelen är;

21. Och eder, som fordom woren främmande, och fiender med sinnet i onda gerningar;

22. Men nu hafwer han försönat eder med fins kött och lefamen, genom döden; på det han skulle ställa eder heliga, och ostraffliga, och obesmittade, i sin åsyn;

23. Om I annars blifwen i trone, grundade, och faste, och orörlige ifrå det hopp, som i Evangelio är, hwilket I hört hafwen, och predikadt är för all kreatur, som under himmelen äro; hwilkets jag Paulus är en tjenare worden.

24. Nu fröjdar jag mig uti mitt lidande för eder, och uppfyller i mitt kött hwad som fattas i Christi lidande, för hans lefamen, som är församlingen;

25. Hvilken tjenare jag worden är, efter Guds predikoämbete, det mig gifwet är ibland eder, att jag Guds ord rikeliga predika skall;

26. Nämliga den hemlighet, hvilken förböld hafwer warit ifrå werldens

begynnelse, och ewig tid, kunna besinna Guds hemmen nu är uppenbar worden hans helgon;

27. Gwilkom Gud wille kunnigt göra, hwilken denna hemlighetenes härliga rikedom är ibland Sedningarna, hwilken är Kristus uti eder, härlighetenes hopp;

28. Den wi förkunnom, förmanande hwar människa, och lärande hwar människa i all wisdom; på det wi skole ställa hwar människa fullbordada i Christo Jesu;

29. Der jag och på arbetar och kämpar, efter hans werkan som krafteliga werkar i mig.

2. Capitlet.

Blj falsk lära och lärare.

Så will jag att I weta skolen, hwilken kamp jag hafwer om eder, och om dem som äro i Laodicea, och om alla dem som min person i köttet icke sett hafwa;

2. På det deras hjerta måga få någon hugnad, och sammanfogade warda i lärlekenom, till all rikedom uti fullkomligt förstånd, till att

kunna besinna Guds hemlighet, både Fadrens och Christi;

3. Uti hwilkom förborda liggga alla wisdoms och förstånds häfwor.

4. Men detta säger jag, på det ingen skall bedraga eder med klof ord.

5. Ty ändock jag är ifrån eder efter köttet, är jag dock när eder i Andanom, fröjdar mig, och ser edor skickelse, och edar tros stadighet på Christum.

6. Såsom I nu anamat hafwen Herran Christum Jesum, så wandrer i honom;

7. Och warer rotade och uppbyggde i honom, och warer faste i trone, såsom I lärde ären, och warer i henne rikeliga tacksamme.

8. Ser till, att eder icke någor bortröfwar med Philosophia och fåfängt bedrägeri, efter människors stadgar, och efter werldenes stadgar, och icke efter Christum;

9. Ty i honom bor all Gudomsens fullhet lekamliga.

10. Och I ären i honom fullkomne, hwilken är

hufswudet öfwer all Förstäddöme och wäldighet;

11. I hwilkom I och omfkorne ären med den omskärelse, som sker utan händer, då I afladen syndakroppen i köttet, nämliga med Christi omskärelse;

12. I det att I med honom begräfne ären genom dopet; i hwilkom I och uppståndne ären genom trona, den Gud werkar, hwilken honom uppväckt hafwer ifrå de döda.

13. Han hafwer och gjort eder lefwande med honom, då I döde woren i synderna, och uti edars köttis förhud; och hafwer förlåtit oss alla synder;

14. Och afplånat den handskrift, som oss emot war, hwilken af stadgarna kom, och war oss emot; och den hafwer han tagit oss af wägen, och naglat wid korset.

15. Och hafwer blottat Förstäddömen, och wäldigheterna, och fört dem uppenbarliga, och gjort en härlig seger af dem, genom sig sjelf.

16. Så låter nu ingen göra eder samwet öfwer

mat, eller dryck, eller öfwer bestämnda helgedagar, eller nymånader, eller Sabbather;

17. Hwillet är stuggen af det som tillkommande war; men kroppen sjelf är i Christo.

18. Väter ingen taga eder lönen ifrå, den som wandrar efter egen godtycke i Angläddniukhet och andelighet, i de ting han aldrig sett hafwer, och är förgäfwes uppblåst i sitt köttsliga sinne;

19. Och håller sig icke wid hufswudet, af hwilko hele lekamenen genom leder och ledamot kraft får och tillsammans hänger, och tillwäxer i den förökelse som Gud gifwer.

20. Efter I nu döde ären med Christo, ifrå de werldsliga stadgar, hwi låten I eder då begripas med beskrefna stadgar, lika som I ännu lefden i werldene?

21. De der säga: Du skall icke komma wid det, icke smaka det, icke handtera det;

22. Hwillet dock allt förgås i brukningene, och

är efter människors bud och lärdom;

23. Hwille hafwa wäl ett sken af wisdom, genom sjelstagen andelighet och ödmjukhet, och derigenom att de icke skona kroppen, och göra icke fötterna des äro till des nödorst.

3. Capitlet.

Förödmeliga laster. Christeliga dygder.

Dom I nu ären uppståndne med Christo, så söker det ofswantill är, der Christus är sittandes på Guds höggra hand.

2. Farer efter det som ofswantill är, icke efter det som på jordene är.

3. Ty I ären döde, och edart lif är fördoldt med Christo i Gudi.

4. Men när edart lif, Christus, uppenbarad warden, då warden och I uppenbarade med honom i härligheten.

5. Så döder nu edra lemmar, som på jordene äro; boleti, orenlighet, lusta, ond begärelse och girighet, hwilken afgudadyrkan är;

6. För hwilka styckers

full Guds wrede kommer öfwer otrones barn;

7. Uti hwilka I och fordom wandraden, då I deruti lefden.

8. Men lägger och nu I bort alltsammans, wrede, grymhet, ondsko, försmädelse, skamlig ord, af edar mun.

9. Ejuger icke för hwarannan; afläder eder den gamla människan med hans gerningar;

10. Och ifläder eder den nya, den der förnyas till hans kunskap och beläte, som honom skapat hafwer.

11. Der icke Griek och Jude är, omskärelse och förhud, Barbarisk och Scythisk, tjenare och fri, utan allt i allom Kristus.

12. Så fläder eder nu såsom Guds utkorade, helgon och älskelige, uti hjertans barmhertighet, vänlighet, ödmjukhet, saktmodighet, långmodighet;

13. Och unddrager hwarannan, och förläter hwarandrom, om någor hafwer någon flagomål emot den andra; såsom och Christus eder förlåtit hafwer, så görer och I.

14. Men öfwer allt detta

skäder eder kärleken, hwilken är fullkomlighetenes band.

15. Och Guds frid regere i edor hjerta, till hwilken I ock kallade ären uti en lekamen; och warer tacksamme.

16. Väter Christi ord riskliga bo uti eder med all wisdom; lärer och förmaner eder inbördes med Psalmer och lofsånger, och andeliga wisor i nådene, och sjunger Herranom i edart hjerta.

17. Och allt det I gören med ord eller gerning, det görer allt i Herrans Jesu Namn; och tackar Gudi och Fadrenom genom honom.

18. I hustrur, warer edra män underdåniga, såsom tillbörligit äre, i Herranom.

19. I män, älsker edra hustrur, och warer icke bittre emot dem.

20. I barn, warer edra föräldrar lydige i all ting; ty det tackes wäl Herranom.

21. I fäder, reter icke edor barn, på det de icke skola wara klenmodige.

22. I tjenare, warer lydige edra köttsliga herrar i all ting; icke med tienst för ögonen, såsom menniskom till wilja, utan med hjertans ensaldighet, och med Gudsfruktan.

23. Allt hwad I gören, det görer af hjertat, såsom Herranom, och icke menniskom.

24. Och weter, att I af Herranom skolen få arfsens lön; ty I tjener Herranom Christo.

25. Men den som orätt gör, han skall undfå hwad han orätt gjort hafwer; och warder intet anseende till personen.

4. Capitlet.

Förmanas till bön och försigtighet.

I herrar, hwad lika och rätt är, det bewiser tjenernomen, wetande att I hafwen ock en Herr i himmelen.

2. Håller uppå bedja, och waker deruti med tacksägelse;

3. Bedjande också för oss, att Gud wille upplåta oss ordjens dörr, till att tala Christi hemlighet, för hwilket jag ock bunden är; le

4. Att jag må det uppenbara, såsom mig bör att tala.

5. Wandrer wisliga med dem som utantill äro, och skicker eder efter tiden.

6. Edart tal ware alltid ljusligt, och med salt för-mängdt, att I weten huru I skolen swara hwarjom och enom.

7. Huru med mig går, skall Tychicus, min älskelige broder, och trogne tjenare och medtjenare i Hieranom, eder allt kungöra;

8. Hvilken jag hafwer till eder sändt, fördenksull att han skall få weta huru det hafwer sig med eder, och att han må hugswala edor hjerta;

9. Samt med Onesimo, minom trogna och älskelige broder, hvilken en af eder är; de skola eder underwisa allt, huru här tillstår.

10. Helsar eder Aristarchus, min medfänge, och Marcus, Barnabe syssling, af hwilkom I hafwen fått några befallningar; kommer han till eder, så undfår honom;

11. Och Jesus, som

kallas Justus, hwilke äro af omskärelsen; dese äro allena mine medhjelpare till Guds rike, de mig och warit hafwa till hugnad;

12. Helsar eder och Epaphras, den en af eder är, Christi tjenare, alltid arbetandes för eder i böner, på det I mågen blifwa ständande fullkomlige, och uppfyllde i all Guds wilja.

13. Jag bär wittnesbörd med honom, att han hafwer mycken omsorg om eder, och dem i Laodicea, och dem i Hierapoli.

14. Helsar eder Lucas, läkaren, den älskelige, och Demas.

15. Helsar de bröder i Laodicea, och Nympham, och den församling som i hans hus är.

16. Och då Epistelen är läsen när eder, så beställer att han warder och läsen för den församling i Laodicea; och att I och den Laodiska Epistelen läsen.

17. Och säger Archippo: Se på ämbetet, som du fått hafwer i Hieranom, att du det uträttar.

18. Mina helsning med mine Pauli hand. Län-

ter på mina bösor. Nåd Skrifwen af Rom, med
ware med eder: Amen. Typhico och Duesimo.

S. Pauli Epistel den förre till de Thessalonicer.

1. Capitlet.

Tackas. Ståndaktighet berömd.

Paulus, och Silvanus, och Timotheus, den församling i Thessalonica, uti Gud Fader, och Herrens namn Jesu Christo: Nåd ware med eder, och frid af Gudi wår om Fader, och Herrens namn Jesu Christo.

2. Wi tackom Gudi alltid för eder alla, och hafwom eder i åminnelse i våra böner, utan återwänds;

3. Tänkandes på edart werk i trone, och på edart arbete i kärleken, och på edart tålmod i hoppet, hwilket är wår Herrens, Jesus Christus, för Gudi och wår om Fader.

4. Ty, käre bröder, af Gudi älskade, wi wete huru I ären utwalde;

5. Att wårt Evangelium hafwer warit när eder, icke allenast med ordom, utan både i kraft, och i den Helga Andas, och i fulla

wisshet, såsom I weten hurudana wi worom när eder, för edra skull.

6. Och I ären wordne våre efterföljare, och Herrens; och hafwen anammat ordet ibland mång bedröfwelse, med den Helga Andas frösd;

7. Så att I ären wordne en efterdömmelse allom trognom uti Macedonia, och Achaja.

8. Ty af eder är Herrens ord utgånet icke allenast i Macedonia, och Achaja, utan ock i all rum är edor tro, som I hafwen till Gud, utkommen; så att oss är icke behof att säga något.

9. Ty de sjelfwe förkunna om eder, hurudana ingång wi hadom till eder; och huru I omwände wordnen till Gud ifrån asgudarna, till att tjena den lefwande och sanna Gud;

10. Och till att wänta

hans Son af himmelen, med tillfälle till girighet; hwilken han uppväckt hafwer ifrå de döda, Jesum, den och frälsar ifrå den tillkommande wrede.

2. Capitlet.

Paulus predikar, anammad, hindras.

Räre bröder, I weten sjelfwe vår ingång till eder, att han war icke fåfång;

2. Utan, såsom wi tillförene hade lidit, och försmädde varit uti Philippis, som I weten, worom wi ändå wid god tröst i wår Gud, till att tala när eder Guds Evangelium, med mycken kämpning.

3. Ty vår förmaning war icke till willfarelse, icke heller till orenlighet, icke heller med list;

4. Utan, såsom wi af Gudi bepröfwade worom, att och Evangelium betrodts är till att predika, så talom wi; icke såsom wi wille täckas menniskom, utan Gudi, den der pröfwar vår hjerta.

5. Ty wi hafwe icke umgått med smekligom ordom, såsom I weten, icke heller

Gud är des wittne.

6. Hafwom icke heller sökt pris af menniskom, hwarken af eder, eller androm;

7. Andock wi wäl hadom haft magt att förtunga eder, såsom Christi Apostlar; men wi worom milde när eder, lika som en amma fostrar sin barn.

8. Så hafwom wi hjerrens lust haft till eder, att dela med eder icke allenast Guds Evangelium, utan och vårt eget lif; ty I ären och käre wordne.

9. I minnens wäl, käre bröder, vårt arbete och vår mödo; ty dag och natt arbetade wi, på det wi ingen af eder skulle förtunga; och predikadom ibland eder Guds Evangelium

10. Des ären I wittne, och Gud, huru heliga, huru rättfärdeliga och ostraffeliga wi umgingom med eder, som trodden;

11. Såsom I weten, att wi, såsom en fader sin barn, hafwe förmanat och tröstat hwar och en ibland eder;

12. Och betygat, att I

wärdeliga skullen wandra för Gud, den eder kallat hafwer till sitt rike och härlighet.

13. För hwilket wi och utan återwändo tackom Gudi, att, då I anamman af och det predikade ordet om Gud, anamman I det icke såsom människors ord, utan, såsom det san- nerliga är, som Guds ord, hwilken och werkar i eder, som tron.

14. Ty I ären word- ne, käre bröder, de Guds församlingars efterföljare, som uti Judeen äro, i Christo Jesu, att I detsamma lidit hafwen af edra egna fränder, som de af Judo- men;

15. Hwille och Herren Jesum dråpo, och sina egna Propheter; och hafwa förföljt och tädas icke Gud, och allom men- skom äro de emot;

16. Förbjuda och un- derwisa Hedningomen, der- med de skola salige warda, på det de skola fullkomna sina synder alltid; ty wre- den är kommen öfwer dem intill ändan.

17. Men wi, käre brö-

der, sedan wi till någon tid hade mist eder efter ansig- tet, och icke efter hjertat, hafwe wi des mer hastat till att se edart ansigte, med stor begärelse.

18. Derföre hadom wi welat komma till eder (jag Paulus) två resor; och Satanas hafwer och för- hindrat.

19. Ty hwad är vårt hopp, eller fröjd, eller kro- nan till vår berömmelse? Ären och icke I det, för wår om Herrens Jesu Chri- sto, i hans tillkommelse?

20. I ären ju vår pris och fröjd.

3. Capitlet.

Timotheus sänd, kommer igen. Bön om tronens förkofring.

Derföre kundom wi icke länger hafwat för- drag; och och syntes, att wi uti Athen allena skulle qware blifwa.

2. Och hafwe sändt Ti- motheum, wår broder, och Guds tjenare, och wår hjel- pare i Evangelio Christi, till att styrka och trösta eder i edra tro;

3. På det ingen skulle låta wika sig uti denna be-

dröfvelse; ty J weten, att wi ärom dertill satte.

4. Ty när wi worom när eder, sade wi eder det tillförene, att wi måste lida bedröfvelse; såsom ock skedt är, och J weten.

5. Derföre kunde jag ock icke längre hafwat fördrag, utan sände åstad; på det jag skulle förfara edra tro, att tilläfwentyrö frestaren icke hade försökt eder, och vårt arbete hade då fåfängt wordit.

6. Men nu nyliga, sedan Timotheus kommen war till oss ifrån eder, och underwiste oss edra tro och kärlek; och att J alltid tänken på oss till det bästa, och åstunden att se oss, såsom ock wi eder;

7. Wordom wi, käre bröder, hugswalade på eder, uti all vår bedröfvelse och nöd, genom edra tro.

8. Ty wi lefwe nu, efter J stån i Herrenom.

9. Hwad tack kunne wi Gudi säga för eder, för all den glädje som wi hafwe af eder, för vår Gud?

10. Wi bedje dag och natt ganska mycket, att wi mågon se edart ansigte, och

uppfylla det i edra tro fattas.

11. Men Gud sjelfwer, och vår Fader, och vår Herre Jesus Christus skicke vår väg till eder.

12. Men Herren föröke eder, och låte kärleken öfwerflöda inbördes och till hwar man; såsom ock wi äre till eder;

13. Att edor hjerta måga styrkt, och ostraffelig blifwa i helighet, för Gudi och wår Fader, uti wår Herres Jesu Christi tillkommeelse, med all hans helgon.

4. Capitlet.

Utt wandel. Först af uppståndelsen.

Yttermera, käre bröder, bedje wi eder, och förmane genom vår Herre Jesum, såsom J hafwen undfångit af oss, huru J wandra skolen, och tackas Gudi, att J ju mer fullkonnliga warden.

2. Ty J weten hwad bud wi gäfwom eder, genom Herren Jesum.

3. Ty detta är Guds wilje, edor helgelse, att J flyn boleti;

4. Och hwar och en af

eder wet behålla sitt fat i helgelse och äro;

5. Icke uti lustig begärelse, såsom Gedningar, de som af Gudi intet weta;

6. Och att ingen förtrycker eller swiker sin broder i någon handel; ty Herren är hämnaren öfwer allt detta; såsom wi och eder tillförene sadom och betygadom.

7. Ty Gud hafwer icke kallat oss till orenlighet, utan till helgelse.

8. Den der nu föraktar, han föraktar icke någön mennisko, utan Gud, den sin Helga Ande hafwer gifwit i eder.

9. Men om broderlig kärlek görs icke behof att jag skrifwer eder; ty I ären sjelfwe lärde af Gudi, att I skolen älska eder inbördes.

10. Och det gören I och på alla bröderna, som i hela Macedonien äro; men wi förmane eder, käre bröder, att I ju mer fullkomlige warden.

11. Och winnlägger eder, att I ären rolige, och sköter edor egen stycke; och arbetar med edra händer, såsom wi eder budit hafwe;

12. Att I hafwen eder ärliga med dem, som utan till äro, och att I deras intet betorfwen.

13. Men wi wille icke dölja för eder, käre bröder, om dem som affomnade äro, att I icke förjen såsom de andre, de der intet hopp hafwa.

14. Ty om wi tro, att Jesus är dödd och uppstånden, så skall och Gud dem, som affomnade äro, genom Jesus framhafwa med honom.

15. Ty detta säge wi eder, såsom Herrans ord, att wi, som lefwe och igenblifwe uti Herrans tillkommelse, skole icke förekomma dem som sofwa.

16. Ty sjelfwer Herren skall stiga ned af himmelen med härskri, och Öfwerängels röst, och med Guds basun; och de döde i Christo skola uppstå i förstone;

17. Derefter wi, som lefwe och igenblifwe, wardom tillika med dem borttagne i skyn emot Herren i wädret; och så skole wi blifwa när Herranom alltid.

18. Så tröster eder nu med dessa orden inbördes.

5. Capitlet.

Domedagen. Beredelse dertill.

Men om tider och stunder, käre bröder, är icke behof att skrifa eder.

2. Ty I weten väl, att GErrans dag skall komma såsom en tjuft om nattena.

3. Därför, när de warad sägande: Det är frid, och all ting utan fara, då skall dem hasteligit förderf öfverkomma, liksom södstopinan quinnone påkommer, som hafwandes är; och de skola icke kunna undfly.

4. Men I, käre bröder, ären icke uti mörkret, att den dagen såsom en tjuft skall få eder fatt.

5. Alle I ären ljusens barn, och dagsens barn; wi hörom icke nattene till, icke heller mörkret.

6. Så låter öf nu icke sofwä såsom de andre; utan låter öf waka och nyktre wara;

7. Ty de som sofwä, de sofwä om nattena; och de som druckne äro, de äro druckne om nattena.

8. Men wi, som dagen tillhöre, skole nyktre wara,

ifklädde trones och kärlebens kräfweto, och salighetens hopp för en hjälm.

9. Ty Gud hafwer icke satt öf till wrede, utan att äga salighet, genom vår GErra Jesum Christum;

10. Den för öf dödd är; på det, ehwad wi wäke eller sofwä, skole wi lefwä samt med honom.

11. Därför förmaner eder inbördes, och uppbygger hwar den andra, såsom I öf gören.

12. Men wi bedje eder, käre bröder, att I kännen dem som arbeta ibland eder, och stå eder före i GErranom, och förmana eder;

13. Gäller dem des kärare, för deras werks skull; och warer fridsamme med dem.

14. Men wi bedje eder, käre bröder, förmaner de ofediga, tröster de klenmodiga, hjälper de swaga warer långmodige wid hwar man.

15. Ser till, att ingen wedergäller någrom ondt för ondt, utan alltid farer efter det goda inbördes, och med hwar man.

16. Warer alltid glade,

17. Bedjer utan återwändo.

18. Warer tacksamme i all ting; ty det är Guds wilje om eder, genom Jesum Christum.

19. Utsläcker icke Andan.

20. Förakter icke Prophetier.

21. Men pröfwer all ting, och behåller det godt är.

22. Flyr allt det som ondt synes.

23. Men sjelfwer fridsens Gud helge eder öfwer allt, att edar hele ande, och själ, och kropp, måtte wara behållen utan straff,

i wårs Herrens Jesu Christi tillkommelse.

24. Han är trofast, som eder kallat hafwer; den det ock wäl fullbordar.

25. Käre bröder, beder för oss.

26. Helsing alla bröderna uti en helig kyss.

27. Jag beswär eder wid Herren, att I denna Epistelen läsa låten för alla helga bröderna.

28. Wårs Herrens Jesu Christi nåd ware med eder: Amen.

Till de Thessalonicer den förre, skrifwen af Athen.

G. Pauli Epistel den andra till de Thessalonicer.

1. Capitlet.

Tackas, tröstas, bedes.

Paulus, och Silvanus, och Timotheus, den församling i Thessalonica, i Gudi wår om Fader, och Herrenom Jesu Christo:

2. Nåd ware med eder, och frid af Gudi wår om Fader, och Herrenom Jesu Christo.

3. Wi skole tacka Gudi alltid för eder, käre bröder, såsom tillbörligt är; ty edor tro förökas storliga, och allas edra kärlek öfwerflödar inbördes;

4. Så att wi sjelfwe berömmes oss, i Guds församlingar, af edart tålamod och tro, uti alla edra förföljelser och bedröfwelser, som I lidet;

5. Såsom ett bewis till Guds rättwisa dom; på det I mågen warda wärdige till Guds rike, för hwilket I ock liden;

6. Efter det är rättwist för Gudi gifwa dem be-
dröfwelse igen, som eders
bedröfwa;

7. Men eders, som be-
dröfwens, rolighet med oss;
då Herran Jesu uppen-
bar warder af himmelen,
samt med sine krafts Änglar;

8. Och med eldslåga,
till att hämnas öfwer dem
som icke känna Gud, och
öfwer dem som icke lydige
äro wärs Herrans Jesu
Christi Evangelto;

9. Hwille pino lida skö-
la, det ewiga förberöfwet,
af Herrans ansigte, och af
hans härliga magt;

10. Då han skall kom-
ma till att förklarad i sin
helgon, och underlig war-
da i allom dem som tro;
ty wårt vittnesbörd till
eders om den dagen hafwen
I trott.

11. Och fördenskull bed-
je wi ock alltid för eders,
att wår Gud wille göra
eders wärdiga till denna kal-
lelsen, och uppfylla allt

godhetenes uppsåt, och tro-
nes werk i kraftene;

12. På det wärs Her-
ras Jesu Christi Namn
må prisadt warda på eders,
och I på honom, efter wår
Guds och Herrans Jesu
Christi nåd.

2. Capitlet.

Antichristus. Gud uttorar, hel-
gar, styrker.

Men wi bedje eders, kä-
re bröder, för wärs
Herrans Jesu Christi till-
kommelse, och för wåra
församlings skull i honom,

2. Att I icke snarliga
låten beweka eders ifrån edert
sinne, icke heller förskräcka,
hwarken genom anda, eller
genom ord, eller genom
bref, lika som det sändt wo-
re af oss, såsom Christi dag
för handen wore.

3. Våter ingen förföra
eders i någon måtto; ty han
kommer icke, utan tillföre-
ne sker affall, och uppen-
bar warder syndenes men-
niska, förtappelsens barn.

4. Hwilkens är en mot-
ståndare, och upphäfwet
sig öfwer allt det Gud
eller Gudstjenst kallas;
så att han sätter sig i

Guds tempel såsom en Gud, och gifwer sig föresom han wore Gud.

5. Minnens I icke, att jag sade eder detta, då jag ännu war när eder?

6. Och hwad ännu hindrar, weten I, att han skall warda uppenbar i sin tid.

7. Ty han werkar allaredo ondskona hemliga; allenast den der nu hindrar, han måste komma af wägen.

8. Och så warder då den Onde uppenbar, hwilken Herren skall dräpa med fins muns Anda; och skall göra en ända med honom, genom sin tillkommelses uppenbarelse;

9. Hwilkens tillkommelse sker efter Satans werkan, med alla lögnaktiga krafter, och tecken, och under;

10. Och med all föreförelse till orättfärdighet, ibland dem som förtappade warda; dershöre, att de icke anammade kärleken till sanningena, att de måtte salige wordit.

11. Fördenstull skall Gud sända dem kraftig

willfarelse, så att de skola tro lögnene;

12. På det de skola alle dömda warda, som icke hafwa trott sanningene, utan hafwa lust till orättfärdigheten.

13. Men wi skole alltid tacka Gudi för eder, käre bröder, älskade af Heranom, att Gud hafwer eder utwalt till salighet af begynnelsen, genom Andans helgelse, och i sanningens tro;

14. I hwilko han eder kallat hafwer genom vårt Evangelium, till wår Heras Jesu Christi härliga egendom.

15. Så står nu, käre bröder, och håller eder wid de stadgar, som I lärt hafwen, ehwad det är skedt af vårt ord eller bref.

16. Men sjelfwer war Herre, Jesus Kristus, och Gud och vår Fader, den oss älskat hafwer, och gifwit en ewig tröst, och ett godt hopp genom nådena;

17. Han hugswale edor hjerta, och styrke eder uti all lärdom, och goda gerningar.

3. Capitlet.

Bed för ordets framgång. Fly
ostid, ic.

Yttermera, käre bröder,
beder för oss, att H^{er}rens
ord må hafwa fram-
gång, och prisadt warda,
såsom ock när eder.

2. Och att wi mågom
friade warda ifrå wanarti-
ga och arga menniskor; ty
tron är icke hvars mans.

3. Men H^{er}ren är tro-
fast, den eder styrka skall,
och bewara för det onda.

4. Men wi förse oss till
eder i H^{er}ranom, att I
gören och görande warden
hward wi eder budit hafwe.

5. Men H^{er}ren styre
edert hjerta till Guds lär-
lek och till Christi tålamod.

6. Och bjudom wi eder,
käre bröder, i wärs H^{er}-
rens Jesu Christi Namn,
att I dragen eder ifrå hwar
och en broder, som osticke-
liga wandrar, och icke ef-
ter den stadga som han
hafwer fått af oss.

7. Ty I weten sjelfwe,
huru I skolen oss efterfölja;
fördenskull wi hadom oss
icke ostickeliga ibland eder;

8. Icke heller tagit brö-

det till gäfwes af någrom;
utan med arbete och mö-
do, natt och dag, hafwe
wi brukat oss, på det wi
ingen af eder skulle wara
till tunga;

9. Icke derföre, att wi
des icke magt hadom; utan
att wi skulle gifwa oss sjelf-
wa eder till efterdömmelse,
att efterfölja oss.

10. Och då wi worom
när eder, bödo wi eder så-
dant, att ho der icke wille
arbeta, han skulle icke hel-
ler äta.

11. Ty wi höre, att
sonlige ibland eder umgås
ostickeliga, och arbeta in-
tet, utan drifwa fåfängo.

12. Men dem, som så-
dana äro, bjude wi och för-
mane, genom wår H^{er}-
rens Jesum Christum, att
de arbeta med stillhet, och
äta sitt eget bröd.

13. Men I, käre brö-
der, förtröttens icke göra
det godt är.

14. Om nu någor icke
wille lyda wårt ord, ho-
nom teckner upp i ett bref,
och hafwer ingen umgän-
gelse med honom, på det
han skall blygas.

15. Dock håller honom
icke

icke såsom en owän; utan förmaner honom såsom en broder.

16. Men sjelfwer fridsens Herre gifwe eder frid alltid, i allahanda måtto. Herren ware med eder allom.

17. Helsing med mine Pauli hand, hwilket är tecknet i all bref. Så skrifwer jag.

18. Vår Herrens Jesu Christi nåd ware med eder allom: Amen.

Sänd af Athen.

2. Pauli Epistel den förre till Timotheum.

1. Capitlet.

Fablers, lagens, Ewangelli art.

Paulus, Jesu Christi Apostel, efter Guds vår Frälsares och Herrens Jesu Christi befallning, den vårt hopp är,

2. Timotheo, minom rätt-sinniga son i trone: Nåd, barmhertighet, frid af Gudi vår om Fader, och af Jesu Christo vår om Herre.

3. Såsom jag bad dig, att du skulle blifwa qwar i Epheso, då jag for in i Macedonien, så gör ock; att du må bjuda somligom, att de ingen annan lärdom efterblja;

4. Och ingen att gifwa på fabler och slägtregister,

de ingen ända hafwa, och åstadkomma spörsmål, mer än förbättring till Gud, i trone.

5. Ly hufwudsumman af budet är kärleken af ett rent hjerta, och af ett godt samwete, och af en ofskrymd tro;

6. Ifrå hwilken somlige hafwa farit wille, och äro omwände till onyttigt sqwaller;

7. Och wilja vara mästare i Skriften, och förstå icke hwad de säga, eller hwad de hålla.

8. Wi wete wäl att lagen är god, då man henne rätteliga brukar.

9. Wetandes, att dem rättfärdiga är ingen lag

satt; utan orättfärdigom, och olydigom, ogudaktigom, och syndarom, oheligom, och oandeligom, fadermördarom och modermördarom, mandråparom,

10. Dolarom, drängaständarom, menniskotjuftrom; och hwad annat sådant är, det en helsosam lärdom emot faller.

11. Efter dens saliga Guds härliga Evangelium, hwilket mig betrodt är.

12. Och jag tackar wærom HERra Christo Jesu, som mig hafwer gjort mäktig, och räknat mig trogen, och satt i det ämbetet;

13. Jag, som tillföre war en försmädare, och en förböljare, och en wäldswerklare; men mig är barmhertighet wedersfaren, ty jag hafwer det gjort owetandes, i otro.

14. Men wår HERras nåd hafwer deß mer öfwerflödat, genom trona och kärleken, i Christo Jesu.

15. Det är ett fast ord, och i alla wåtto wäl wärdat att man det auammar, att Christus Jesus

är kommen i werldena, till att frälssa syndare; ibland hwilka jag är den förnämligaste.

16. Men mig är wedersfaren barmhertighet, på det HERsus Christus skulle på mig förnämligast bewisa alla långmodighet, dem till efterdöme, som på honom tro skulle till ewinnerligt lif.

17. Men Gudi, den ewiga Konungenom, oförgångligom, osynligom, allena wisom, ware pris och ära, i alla ewighet: Amen.

18. Detta budet befaller jag dig, min son Timothee, efter de förra prophetier om dig, att du brukar dig deruti som en god krigsman;

19. Hafwaudes trona, och godt samwet; hwilket somlige hafwa bortdrifwit, och äro skeppsbrutne wordne i trone.

20. Af hwilkom är Hymeneus, och Alexander, hwilka jag Satane antwardat hafwer; på det de skulle lära icke mer försmäda.

2. Capitlet.

Bed för alla. Guds vilja.
Qwinnoprydnad.

Så förmanar jag nu, att man för all ting hafwer böner, åkallan, förböner och tackfägelse, för alla menniskor;

2. För Konungar, och för alla Öfwerhet; på det wi måge lefwa uti ett roligt och stilla lefwerne, i all Gudaktighet och ärlighet.

3. Ty sådant är godt och tacknämligt för Gudi, wår om Frälsare;

4. Som will att alla menniskor skola frälstewarda, och till sanningens kunskap komma.

5. Ty det är en Gud, och en Medlare emellan Gud och menniskor, nämligen den menniskan Kristus Jesus;

6. Swilken sig sjelf gifwit hafwer för alla till återlösen, att sådant skulle i sin tid predikadt warda.

7. Der jag och uti skickad är en Predikare och Apostel; jag säger sanningen i Christo, och ljuger icke, Hedningarnas lärare i trone och sanningene.

8. Så will jag nu, att männerna bedja i all rum, och upplyfta heliga händer, utan wrede och tvekan.

9. Sammalunda och, att qwinnorna pryda sig i höfveligom Klädebonad, med blygaktighet och kyskhet; icke med flätadt hår, eller glud, eller perlor, eller kostelig Klädnad;

10. Utan, jäsom de qwinnor höfswes som gudaktighet bewisa, med goda gerningar.

11. En qwinna låte lära sig i stillhet, med all underdånighet.

12. Men qwinnone stöder jag icke, att hon andra lärar, och icke heller råder öfwer mannen, utan ware i stillhet.

13. Ty Adam wardt först skapad, och sedan Ewa.

14. Och Adam wardt icke bedragen; utan qwinnan wardt bedragen, och kom öfwerträdelsen åstad.

15. Men hon warder likwäl salig, genom barnsörden, om hon blifwer i trone, och kärlekenom, och i helgelse, med kyskhet.

3. Capitlet.

Vårares egenstaper. Guds hemlighet.

Det är ju ett fast ord: Om någon begärrar ett Biskopsämbete, han åstundar en god gerning.

2. Så skall nu en Biskop vara ostraffelig, ene hustrus man, wakande, nykter, sedig, gästgiffware, läraktig;

3. Ingen drinkare, icke bitter, icke sniken efter slem winning; utan mild, icke trätosam, icke girig;

4. Den sitt hus wäl förestår; den der lydig barn hafwer, med alla ärlighet.

5. Swar nu någon icke kan förestå sitt eget hus, huru skall han förestå Guds församling?

6. Icke Nyckristen; på det han icke skall uppblåsas, och falla i lastarens dom.

7. Han måste och hafwa ett godt vittnesbörd af dem som utantill äro; på det han icke skall falla uti lastarens försmädelse och snaro.

8. Sammalunda och tjenarena, skola ärlige vara, icke twetalige, icke drinkare,

icke snikne efter slem winning;

9. Gällandes trones hemlighet med ett rent samwet.

10. Och de skola först försökas; och sedan skola de tjena, när ingen kan straffa dem.

11. Deras hustrur sammaledes, skola och ärlige vara, icke förtalerskor; nytra, trofasta i all ting.

12. Tjenarena skola wara ene hustrus män, de sin barn wäl förestå, och sin egen hus.

13. Ty de der wäl tjena, förwärfwa sig ett godt uppsteg, och mycken tröst i trone, som är i Christu Jesu.

14. Detta skrifwer jag dig, förhoppandes ske skola att jag kommer snart till dig;

15. Och om så hände att jag förtöfwar, att du må weta huruledes du umgå skall uti Guds hus, som är lefwandes Guds församling, en pelare, och janningenes grundwal.

16. Och utan twifwel är Gudaktighetenes hemlighet stor: Gud är uppenbar worden i köttet, rättfärdi-

god i Andanom, synt Ang-
lomen, predikad Sedningo-
men, trodd i werldene, upp-
tagen i härligheten.

4. Capitlet.

Antichristus. Rätt lärares öfning.

Men Anden säger Klar-
liga, att i yttersta tli-
derna skola somlige falla
ifrå trone, hållande sig in-
till bedrägeliga andar och
djeflalärdom;

2. Genom dem som med
skrymteri tala lögn, och
hafwa brändt tecken i sin
samwet;

3. Och förbjuda ägten-
skap; bjuda skona maten,
som Gud skapat hafwer
till att taga med tackfä-
gelse dem trognom, och
dem som hafwa förstått
samningena.

4. Ty allt det Gud ska-
pat hafwer är godt, och in-
tet bortkastandes, som med
tackfägelsetaget warder.

5. Ty det warder hel-
gadt genom Guds ord och
bbnen.

6. När du sådant gif-
wer brödberna före, så blif-
wer du en god Jesu Chri-
sti tjenare; såsom du upp-
födder äft i trones ordom,

och god lärdom, med hwil-
ken du alltid warit hafwer.

7. Men oandeliga och
Kärlingasabler låt fara; men
öfwa dig sjelf till guda-
aktighet.

8. Ty lekamlig öfning
är föga till nytto; men guds-
aktighet är nyttig till all
ting, och hafwer löfte om
detta lifwet, och det tillkom-
mande.

9. Det är ju ett fast ord,
och i alla måtto wäl wärdt
att man det anammar.

10. Ty derpå arbete wi
ock, och wardom försmädde,
att wi hoppas på lefwand-
des Gud, som är alla men-
niskors Frälsare, men be-
synnerliga deras som tro.

11. Sådant bjud, och lär.

12. Ingen förakte din
ungdom; utan war dem
trognom en estersyn, i ord,
i umgängelse, i kärlek, i
Andanom, i trone, i lyskhet.

13. Håll på att läsa,
förmana, lära, tilldes jag
kommer.

14. Försumma icke den
gåfwo, som i dig är, den
dig gifwen är genom pro-
phetien, med Presternas
händers åläggning.

15. Detta äfta; blif der-

utti; på det din förbättring må hvarjom manne uppenbar warda.

16. Haf ått på dig sjelfwan, och på lärdomen, bliff i dessa stycker; ty om du så gör, frälsar du dig sjelfwan, och dem som dig höra.

5. Capitlet.

Rätt förmaning. Enkor. Prester.

Den gamla skall du icke hårdeliga straffa, utan förmana såsom en fader; de unga såsom bröder;

2. De gamla qwinnor såsom mödrar, de unga såsom systrar, med all kysshet.

3. Hedra enkorna, de der rätta enkor äro.

4. Om någon enka hafwer barn, eller barnabarn, sådana skola först lära wäl regera sitt eget hus, och göra såsom föräldrarna dem gjort hafwa; ty det är wäl gjort, och Gudi tacknämligt.

5. Men det är en rätt enka, som ensam är, den sitt hopp sätter till Gud, och bliffwer alltid i böner och åkallan, natt och dag.

6. Men den som lefwer i wällust, hon är lefwan- des dödd.

7. Sådant bud, att de äro ofstraffliga.

8. Svar nu någor fina, beshynerliga sitt husfolk, icke försörjer, den hafwer försakat trona, och är argare än en Hedninge.

9. Låt inga enko utwäjas yngre än sextio år, den som hafwer varit ens mans hustru;

10. Och vittnesbörd hafwer om goda gerningar; om hon hafwer uppfödt barn, om hon hafwer herbergat, om hon hafwer twagit de heligas fötter, om hon hafwer hulplt de bedröfwada, om hon i alla goda gerningar hafwer idelig varit.

11. Men de unga enkor låt fara; ty när de begynna lättjas emot Christum, så wilja de gifta sig;

12. Och hafwa sin dom, att de den första tron bruttit hafwa.

13. Dertillmed äro de fåfånga, och lära löpa omkring i husen; ja, icke allenast fåfånga, utan också wallerfulla, och förwetna, och tala det som icke borde.

14. Så will jag nu, att de unga enkor gifta sig,

föda barn, stå hus före, intet tillfälle gifwa motståndarenom till att tala illa.

15. Ly några hafwa al-laredo wändt tillbaka efter Satanam.

16. Swar nu någon tro-gen man eller qwinna haf-wer enkor, han förförje dem, och låte icke församlingen förtungas; att det må dem tillräcka, som rät-ta enkor äro.

17. De Prester, som wäl förestå, skall man hål-la vara dubbel heder wär-da; mest de, som arbeta i ordet och lärdomen.

18. Ly Skriften säger: Du skall icke binda mun-nen till på oran som trö-sklar; och: En arbetare är sin lön wärd.

19. Tillståd ingen kla-gomål emot en Prest, utan med tu eller tre wittne.

20. De som synda, straf-sa för allom, att andre skola och frukta.

21. Jag betyggar för Gudi, och Heranom Jesu Christo, och för de ut-korada Änglar, att du hål-ler detta, utan egen god-tycks, och gör intet efter wäld.

22. Säg icke hastigt hän-berna på någon, och gör dig icke heller delaktig i an-nars mans synder; håll dig sjelfswan tyst.

23. Drick icke längre watten, utan bruka något fögo win, för din magas skull, och att du ofta sjuk är.

24. Somliga menniskors synder äro uppenbara, att man dem tillförene döma kan; men somliga warða sedan uppenbara.

25. Sammalunda äro och somliga goda gerningar uppenbara, och de andra blifwa och intet fördolda.

6. Capitlet.

Trälar. Ordträtör. Sirlighet. Trones kamp.

Trälarna, som under of-äro, skola hålla sina herrar alla äro wärda, på det Guds Namn och lär-dom icke skall försmädd warða.

2. Men de som hafwa troгна herrar, de skola icke förakta dem, förden skull de äro bröder; utan wara des mer tjenstaktige, att de tro-gne, och älskade, och delaktige uti wälgerningene äro. Sådant lär, och förmana.

3. So der annars lærer, och icke blifwer wid wårs Heras Jesu Christi helsofamma ord, och wid den lärdom, som är om Gudaktigheten,

4. Han är förmodrad, och wet intet; utan är sjuft i spörsmål och ordaträtor, af hwilkom södes afund, tff, försmädelse, onda misstankar,

5. Onyttiga disputeringar emellan de menniskor, som i sitt sinne förderfwa de äro, ifrå hwilka sanningen är borttagen, de der mena att gudaktigheten är en winning. Drag dig ifrå sådana.

6. Men wara gudelig, och låta sig nöja, är winning nog.

7. Ly wi hafwe intet fört in i werldena; derföre är det klart, att wi icke heller kunne något föra härut.

8. Utan då wi hafwe södo och kläder, så låtom oss dermed nöja.

9. Men de som wilja i sin tid den salige och almlena wäldige Konungen öfwer alla Konungar, och Herren öfwer alla Herrar;

niskorna uti förderf och förödmörelse.

10. Ly girighet är en rot till allt ondt; till hwilka somlige hafwa haft lust, och äro dermed willefarne ifrå trone, och hafwa gjort sig sjelfwa mycken bedröfwelse.

11. Men du, Guds menniska, fly sådant; far efter rättfärdigheten, Gudaktigheten, tron, kärleken, tålmod, saltmod.

12. Rämpa en god trones kamp; fatta ewinnerligt lif, till hwilket du också kallad äst, och bekänt hafwer en god bekännelse för mång wittne.

13. Jag öjuder dig för Gudi, som allt ting gör lefwande, och för Christo Jesu, som under Pontio Pilato betygat hafwer en god bekännelse,

14. Att du håller budet obesmittadt, ostraffelig, intill wårs Heras Jesu Christi uppenbarelse.

15. Hwilka oss bete skall i sin tid den salige och almlena wäldige Konungen öfwer alla Konungar, och Herren öfwer alla Herrar;

16. Den der allena haf-

wer obbdelighet; den der bor uti ett ljust der ingen tillkomma kan; den ingen meniska sett hafwer, icke heller se kan; honom ware ära och ewigt rike: Amen.

17. Bjud dem som rike äro i denna werld, att de icke äro storsinte, icke heller sätta sitt hopp på de omwisa rikedomar, utan på lefwande Gud, hwilken öf all ting rikeliga gifwer till att nyttja;

18. Att de göra wäl, och rike warda på goda gerningar, gerna gifwa, äro öförtrotne;

19. Sammansamka sig sjelfwom en god grund framdeles, att de måga fatta erwinnerligt lif.

20. O Timothee, förwara det dig betrodt är; och fly oandelig och onyttig ord och tråtor, som gå af falskeliga berömd konst;

21. Hwilla somlige föregifwa, och fara wille om trona. Nåd ware med dig: Amen.

Sänd af Laodicea, hwilken är hufwudstaden i Phrygia Pacatiana.

S. Pauli Epistel den andra till Timotheum.

1. Capitlet.

Timothei tro, gåfwa. Christi wert. Paulus fången. Onesiphorus.

Paulus, Jesu Christi Apostel, genom Guds wilja, till att predika lifsens löfte, i Christo Jesu,

2. Minom kära son Timotheo: Nåd, barmhertighet, frid af Gud Fader, och Christo Jesu wår omförra.

W

3. Jag tackar Gudi, den jag tjenar ifrå mina föräldrar, uti ett rent samwet, att jag utan uppehåll hafwer din åminnelse i mina böner, natt och dag.

4. Och mig längtar efter att se dig, när jag tänker på dina tårar; på det jag med glädje måtte uppfylld warda.

5. Och jag drager mig till minnes den öfkräntade

tro som i dig är, den tillförene bodde uti dine fadermoder Soide, och i dine moder Evnica; är jag wisz att sanimalunda ock i dig.

6. För hwilka saks skull jag förmanar dig, att du uppväcker Guds gåswo, som i dig är, genom mina händers påläggning.

7. Ty Gud hafwer icke gifwit oss räddhågans anda, utan kraftenes, och kärlezens, och tuktighetenes.

8. Derföre skäm dig icke wid wårs HErras vittnesbörd, icke heller wid mig, som är hans fänge; utan war delaktig uti Evangelii bedröfwelse, efter Guds kraft;

9. Den oss frälsat hafwer, och kallat med en helig kallelse; icke efter wåra gerningar, utan efter sitt uppsåt, och nåd, den oss gifwen är i Christo Jesu, för ewig tid.

10. Men nu är hon uppenbar worden genom wår Frälsares Jesu Christi uppenbarelse, den der döden borttagit hafwer, och lifwet och ett oförgångeligt wäsende framburit i ljuset, genom Evangelium;

11. Uti hwilket jag är satter till en predikare, och Apostel, och Hedningarnas lärare.

12. För hwilka saks skull jag ock detta lider, och skämmes dock intet; ty jag wet på hwem jag tror, och är wisz att han förmår förwara mitt betrodde gods intill den dagen.

13. Håll dig efter de helsosamma ords eftersyn, som du hört hafwer af mig, om trona och kärleken i Christo Jesu.

14. Detta goda betrodde godset bewara genom den Helga Anda, den uti oss bor.

15. Du wetst att alle de, som i Asien äro, hafwa wändt sig ifrå mig; ibland hwilka är Phygellus, och Hermogenes.

16. HErren gifwe Onesiphori huse barmhertighet; ty han hafwer ofta wedergwickt mig, och skändes icke wid mina ledsjo;

17. Utan, då han war i Rom, sökte han fliteliga efter mig, och fann mig.

18. Gifwe honom HErrren, att han finner barmhertighet när HErranom

på den dagen; och i huru
mång stycke han mig till
tjenst war i Epheso, wettst
du bäst.

2. Capitlet.

Eid, warna, trösta, tro.

Så stärf dig nu, min
son, genom nådena,
som är i Christo Jesu.

2. Och hwad du af mig
hört hafwer, genom mång
wittne, det befalla trogna
människor, som ock dugelli-
ge äro att lära andra.

3. Eid och umgäll, så-
som en god Jesu Christi
stridsman.

4. Ingen stridsman be-
fattar sig med näringshan-
del; på det han skall täckas
honom, som honom till en
stridsman upptagit hafwer.

5. Hwar ock nu någor
lämpar, han krönes icke,
utan han redeliga lämpar.

6. Åkermanen, som
åkren brukar, honom bör
först få af fruktene.

7. Märk hwad jag sä-
ger; men Herren skall gif-
wa dig i all ting förstånd.

8. Tänk på Jesum Chri-
stum, som är uppstånden
ifrå de döda, af Davids säd,
efter mitt Evangelium.

9. Ut i hwilket jag be-
dröfwelse lider, intill bosor,
såsom en ogerningsman;
men Guds ord är icke bun-
det.

10. Derföre lider jag
det allt, för de utkoradas
skull, att de skola ock få sa-
lighet i Christo Jesu, med
ewiga härlighet.

11. Det är ju ett fast
ord: Dö wi med, så skole
wi lefwa med;

12. Lide wi, så skole wi
med regnera; om wi för-
sake honom, så försakar ock
han oss.

13. Tro wi honom icke,
så blifwer han dock trofast;
han kan icke neka sig sjelf.

14. Sådant förmana,
och betyga för Herren,
att de icke tråta om ord till
ingen nytto, utan till att
afwända dem som på hära.

15. Winnlägg dig att
bewisa dig Gudi en bepröf-
wad och ostraffelig arbetare,
som rätt delar sanningenes
ord.

16. Men oandelig och
onyttig ord kasta bort; ty
det hjälper mycket till ogud-
aktighet.

17. Och deras tal fräter
omkring sig, såsom kräf-

wetan; ibland hwilka är Hymeneus och Philetus;

18. De der om sannkten felat hafwa, sägande uppståndelsen redo skedd wara; och hafwa förwändt somliga människors tro.

19. Men den faste Guds grund blifwer ständandes, och hafwer detta insegel: Herren känner sina; och hwar och en som åkallar Christi Namn, gånge ifrå orättfärdighetene.

20. Men uti ett stort hus äro icke allenast gylbene och silffat, utan jernwål träfat och lersfat; och somlig till heder, och somlig till wanheder.

21. Svar nu någor renar sig ifrå sådant folk, han warder ett helgadt fat till heder, husherranom brukeligit, beredt till allt godt werk.

22. Fly ungdomsens lustar; men far efter rättfärdigheten, tron, kärleken, frid med allom dem, som af rent hjerta åkalla Herren.

23. Men förkasta dåraktig och öfwerdådig spörsmål, wetandes att de föda tråto af sig.

24. Men Herrens tjernare skall icke wara tråtosam, utan ljuslig wid hwar man, läraktig, den de onda lida kan;

25. Och med saktmodighet straffa dem som emotstå; om Gud en gång will gifwa dem bättring, till att förstå sanningen;

26. Och besinna sig ifrå djestwulens snaro, af hwilkom de fångne äro efter hans wilja.

3. Capitlet.

Jambres bröder. Gudelig lefnad.
Den helga Skrift.

Men detta skall du weta, att uti yttersta dagarna tillstunda farliga tider.

1. Ty der warda kommande människor, som älska sig sjelfwa; girige, stortalige, högfärdige, försmädare, föräldromen olydige, otacksamme, ogudaktige,

2. Okärlige, hårdnackade, skändare, okyske, omilde, hatande det goda,

3. Förrådare, öfwerdådig, uppblåste, de der mer älska wällust än Gud;

4. Hafwandes ett sken till Gudaktighet; men des

kraft försaka de. Och fly sådana.

6. Af dem äro de som löpa utu det ena huset i det andra, och föra qwinnsfolk fångna, som med synder betungade äro, och drifwas af mångahanda lustar.

7. Alltid läras de, och kunna dock aldrig komma till sanningenes kunskap.

8. Men såsom Zannes och Jambres stodo emot Mose, så stå ock dese emot sanningene; det äro menniskor, förderfwade i sitt sinne, odugelige till trona.

9. Men de skola icke länger hafwa framgång; ty deras galenskap warder allom uppenbar, såsom ock de förras war.

10. Men du hafwer förnummit min lärdom, mitt sätt, mitt uppsåt, mina tro, min långmodighet, min kärlek, mitt tålmod;

11. Mina förföljelser, mina bedröfwelser, som mig öfvergingo i Antiochien, Iconio, Eustris, hurudana förföljelser jag der led; och af allt hafwer Herren förlofat mig.

12. Och alle, de der gudelige wilja lesa i

Christo Jesu, måste lida förföljelse.

13. Men med onda menniskor och bedragare warder det ju länger ju argare; de förföra, och warda förförde.

14. Men du, blif wid det du lärt hafwer, och det dig betrodt är, wetandes af hwem du det lärt hafwer.

15. Och efter du af barn-dom hafwer kunnat den Helga Skrift, kan hon dig underwisa till salighet, genom trona på Christum Jesum.

16. Ty all Skrift af Gudi utgifwen är nyttig till lärdom, till straff, till bättring, till tuftan i rättfärdighet;

17. Att en Guds menniska skall vara fullbordad, till alla goda gerningar skickelig.

4. Capitlet.

Predika ordet. Paulus offeras, förlåtes, frias.

Så betygar jag nu för Gudi, och Herrenom Jesu Christo, den der döma skall lesande och döda, i sin tillkommelse, och i sitt rike;

2. Predika ordet, håll

uppå i tid och i otid, straffa, truga, förmana, med all saktmodighet och lärdom.

3. Ty den tid skall komma, att de icke skola kunna lida helsosam lärdom; utan skola, efter sina egna lustar, samla sig lärare; efter dem kiliar i öronen;

4. Och skola wända sin öron ifrå sanningen, och wända sig till fabler.

5. Men du, war waken i all ting, lid och umgäll; gör ens Evangeliskt Predikares verk, utträtta ditt ämbete rebeliga.

6. Ty jag offras nu, och tiden tillstundar att jag skall skiljas hädan.

7. Jag hafwer kämpat en god kamp, jag hafwer fullbordat loppet, jag hafwer hållit trona.

8. Härefter är mig förwarad rättfärdighetenes trona, hwilka Herren mig gifwa skall på den dagen, den rättfärdige domaren; men icke mig allenast, utan ock allom dem som älska hans uppenbarelse.

9. Winnlägg dig, att du kommer snarliga till mig.

10. Ty Demas hafwer

öfvergifwit mig, och fått kärlek till denna werldena, och är faren till Thessalonica, Crescens till Galatien, Titus till Dalmatien.

11. Lucas är allena med mig. Tag Marcum till dig, och haf honom med dig; ty han är mig mycket nyttig till tjenst.

12. Tychicum hafwer jag sändt till Ephesum.

13. Den mantel, som jag tillbakalät i Troade när Carpus, haf med dig då du kommer, och böckerna, och enkannerliga de pergamenten.

14. Alexander, kopparsmeden, hafwer mig mycket ondt bewist; Herren betale honom efter hans gerningar.

15. Tag ock du dig wara för honom; ty han hafwer swårliga ståndit emot vår ord.

16. Uti min första förswarelse stod ingen när mig, utan alle öfvergåfwo mig; det warde dem icke tillräknadt.

17. Men Herren stod med mig, och styrkte mig, på det genom mig skulle predikanen stadfast warda,

och alle Hedningar hbra skulle; och jag är friad af lejonets mun.

18. Men Herren skall förlofa mig af all ond gerning, och frälsa mig till sitt himmelska rike; hwilkom ware ära ifrån ewighet till ewighet: Amen.

19. Hellsa Priscam, och Aquilam, och Onesiphori husfolk.

20. Erastus blef i Corintho; men Trophimum lät jag qwar i Mileto ihul.

21. Winnlägg dig, att du kommer för wintren. Dig helsar Eubulus, och Pudens, och Linus, och Claudia, och alle bröderna.

22. Herren Jesus Kristus ware med din anda. Nåd ware med eder: Amen.

Den andra Epistelen till Timotheum, skrifwen af Rom, då Paulus åter hades fram för Kejsar Neronem.

C. Pauli Epistel till Titum.

1. Capitlet.

Paulus wald. Titus i Creta. Rätte och falske Lärare.

Paulus, Guds tjenare, men Jesu Christi Apostel, till att predika Guds utwaldom trona och sanningenes kunskap, hwilken till Gudaktighet förer,

2. I hoppet till ewignerligt lif, det Gud, som icke ljuga kan, för ewig tid utlofwat hafwer;

3. Men i sinom tid hafwer han uppenbarat sitt ord genom predikan, den mig betrodd är, efter

Guds wår Frälsares befallning;

4. Minom rättfärdiga son Tito, efter begges wåra tro: Nåd, barmhertighet, frid af Gud Fader, och Herrenom Jesu Christo, wår om Frälsare.

5. Fördenksull lät jag dig qwar i Creta, att hwad som ännu fattades, skulle du fullkomliga beställa, och besätta städerna här och der med Prester, såsom jag dig befallt hafwer;

6. Den som är ostraffelig, ene hustrus man, den

der trogen barn hafwer, oberyktad för öfwerflödighet och genstörtighet.

7. Ly en Biskop bör vara ostraffelig, såsom en Guds skaffare; icke ensinig, icke sticken, ingen drinkare, icke bitter, icke sniken efter slem winning;

8. Utan gästgifware, och älskar det godt är; tuktig, rättwis, helig, kysk;

9. Och håller sig wid det ord, som wißt är och lära kan; på det han må mächtig vara att förmana genom helsosam lärdom, och öfwerwinna dem som deremot säga.

10. Ly många äro genstörtige, onyttige squallrare, och bedragare, beshynnerliga de af omskärelsen;

11. Öwilkom man måste tillstoppa munnen; de som hela husen förwända, och lära det intet doger, för slem winnings skull.

12. En af dem hafwer sagt, deras egen Prophet: De Creter äro alltid ljugare, ond djur, och late bukar.

13. Detta wittnesbörd är sant. Dersföre straffa

dem skarpeliga, att de äro rätte i trone;

14. Och icke akta på de Judiska fabler och menniskors bud, som sig draga ifrå sanningen.

15. Dem, som rene äro, äro all ting ren; men dem orenom och otrognom är intet rent, utan både deras sinne och samwet är orent.

16. De säga sig känna Gud, men med gerningarna neka de det; efter de äro styggelige för Gud, och olydige, och till alla goda gerningar odugelige.

2. Capitlet.

Öwart ständs lesnad. Guds nåd.

Men tala du, såsom tillbörligt är, efter en helsosam lärdom;

1. De gamla, att de äro nyktre, ärlige, tuktige, rätte i trone, i kärlekenom, i tålmod;

2. De gamla qwinnor beflikes, att de ställa sig såsom heligom höfwe, icke förtalerskor, icke drinkerskor, goda lärerskor;

3. Att de unga qwinnor lära tuft af dem, älska sina män, hafwa sin barn kär;

5. Vara sediga, lyska, husaktiga, fromma, fina män underdåniga; på det Guds ord icke skall försmädt warda.

6. Sammalunda förmana och de unga män, att de äro tuktige.

7. Uti all ting ställ dig sjelf för en eftersyn till goda gerningar, med oförfalskad lärdom, med ärlighet;

8. Med helsosam och ostraffelig ord; på det han, som emot står, må blygas, intet ondt hafwandes det han om oss säga kan.

9. Tjenarena, att de äro sinom herron underdånige, och uti all ting behagelige, icke genswarige;

10. Icke otrogne, utan alla goda trohet bewisande; på det de måga pryda Guds vår Frälsares lärdom i all stycke.

11. Ty Guds råd, helsosam allom menniskom, är uppenbarad;

12. Och lærer oss, att wi skole försaka alla ogudaktighet och werldslig lusta, och lesa tukteliga, rättfärdeliga, och gudeliga i denna werlden;

13. Och wänta det sa-

liga hoppet, och den stora Guds och vår Frälsares Jesu Christi härliga uppenbarelse;

14. Den sig sjelf gaf för oss; på det han skulle förlofa oss ifrån all orättfärdighet, och rena oss sig sjelfsom ett folk till egenbom, det sig om goda gerningar beslitat.

15. Sådant tala, och förmana, och strassa med fullt allwar. Vät ingen förakta dig.

3. Capitlet.

Dros, tros frukt. Fly lättare.

Förmana dem, att de äro Fyrstarna och Öfverheten underdånige och lydige, redebogne till alla goda gerningar;

2. Om ingen illa tala, icke trätosamma; utan milde, bewisandes all saktmodighet till alla menniskor.

3. Ty wi worom och fordom owise, ohörige, willfarande, tjenande begärlsom och mångahanda lustom, och wandradom i ondsko och afund, hätske, och hatadom hwarannan inbördes.

4. Men sedan Guds

vår Frälsares godhet och kärlek till människorna uppenbarades;

5. Icke för rättfärdighetenes gernings skull, som wi gjort hade, utan efter sina barmhertighet, gjorde han oss saliga, genom den nya födelsens bad, och den Heliga Andas förnyelse;

6. Swilken han öfwer oss rikeliga utgjutit hafwer, genom vår Frälsare Jesum Christum;

7. På det wi skole rättfärdige warda genom hans nåd, och arfwingar blifwa till ewinnerligt lif, efter hoppet.

8. Det är ju ett fast ord; detta will jag att du lärer, såsom det der wisst är, att de, som Gudt trott hafwa, winnlägga sig i goda gerningar föregå; ty sådant är menniskomen godt och nyttigt.

9. Men dåraktig spörsmål, och slägtregister, och tråtor, och kämpning om

lagen förkasta; ty de äro onyttig och säfång.

10. Fly en kättersk mennisko, då han en gång och annan förmanad är;

11. Wetandes, att en sådana är förwänd, och syndar, såsom den sig sjelf förbömt hafwer.

12. Då jag till dig sänder Arthemian, eller Eychicum, så skynda dig snart till mig till Nicopolis; ty jag hafwer satt mig före att blifwa der öfwer wintren.

13. Zenan, den lagfloka, och Apollo fordra med flit, att dem intet fattas.

14. Men låt oss dem, som wåre äro, lära i goda gerningar föregå der det behöfves, att de icke äro ofruktfamme.

15. Hellsa dig alla, som med mig äro. Hellsa dem, som oss älska i trone. Nåd wåre med eder allom: Amen.

Skrifwen af Nicopolis.
i Macedonien.

C. Pauli Epistel till Philemon.

1. Capitlet.

Förbön för Onesimo.

Paulus, Christi Jesu fänge, och Timotheus, brodern, dem älskeliga och wår om hjelpare Philemon;

2. Och de älskeliga Apphie, och Archippo, wår medstridare, och den församling som i ditt hus är:

3. Nåd ware med eder, och frid af Gudi wår om Fader, och Herrenom Jesu Christo.

4. Jag tackar min Gud, och hafwer din åminnelse alltid i mina böner;

5. Efter jag hörer af din kärlek, och den tro som du hafwer till Herren Jesu, och emot all helgon;

6. Att din tro, som wi hafwe med hwarannan, må kraftig warda, genom kunskapen på allt godt, som I hafwen i Christo Jesu.

7. Ty wi hafwe stor glädje och hugnad af din kärlek, att helgonen äro hjerteliga wedergwickete af dig, käre broder.

8. Derföre, ändock jag

hafwer i Christo en stor tröst, till att bjuda dig det du bär göra;

9. Dock likwäl, för kärlezens skull, beder jag helbre, jag som en sådana är, nämliga den gamle Paulus, och ännu derutöfwer en Jesu Christi fänge.

10. Så förmanar jag dig, för min son Onesimo, den jag födde i minom bandom;

11. Den dig fordom onyttig war, men nu både dig och mig wäl nyttig är;

12. Swilken jag nu igenfänt hafwer; men anamma du honom, såsom mitt hjerta.

13. Jag hade welat behålla honom när mig, att han skulle tjent mig i din stad, uti Evangellii bandom;

14. Men jag wille intet göra utan ditt samtycke; på det ditt goda icke skulle wara nödgadt, utan sjelfswiljogt.

15. Men derföre tilläsfwentyras för han sin wäg till en tid, att du skulle få honom ewigan igen;

16. Såe nu såsom en

tjenare, utan mer än en
tjenare; ja, såsom en älske-
lig broder, beshynnerliga
mig; huru mycket mer dig,
både efter köttet, och efter
GErran?

17. Svar du nu håller
mig för din medbroder, så
anamma honom lika som
mig.

18. Om han dig någon
skada gjort hafver, eller
något skyldig är, det räkna
mig till.

19. Jag Paulus hafver
detta skrifvit med mine
hand, jag vill betalat; att
jag icke skall säga, att du
dig sjelfwan mig pligtig äst.

20. Ja, käre broder,
städ till att jag hafver lust
af dig i GErranom, wede-

quid mitt hjerta i GErra-
nom.

21. Jag hafver skrifvit
dig till, förtröstandes på
dina lydaktighet, wetandes
att du gör wäl mer, än jag
säger.

22. Dermed bered mig
herberge; ty jag hoppas att
jag, med edra böners hjelp,
eder gifwen warder.

23. Halsa dig Epaphras,
min medfänge i Christo
Jesu,

24. Marcus, Aristar-
chus, Demas, Lucas, mine
hjelpare.

25. Vår GErras Jesu
Christi nåd ware med
edar anda: Amen.

Sänd af Rom, med Que-
simo tjennaren.

Den Epistel till de Ebreeer.

1. Capitlet.

Christus sanner Gud, och högre
än Änglarne.

Fordom talade Gud ofta,
och i mångahanda måt-
to, till fäderna, genom Pro-
pheterna.

2. På det yttersta i dessa
dagar hafver han talat till
oss genom Sonen; hwilken

han satt hafver till arf-
winga öfwer all ting; ge-
nom hwilken han och werl-
dena gjort hafver;

3. Hwilken, efter han
är hans härlighets sken, och
hans wäsendes rätta be-
late, och bär all ting med sitt
kraftiga ord, och hafver
rensat våra synder genom

sig sjelf, sitter han på Majestätens höggra sido i höfdene;

4. Så mycket bättre worden än Anglarna, som han för dem höggre Namn ärfst hafwer.

5. Ty till hwilken af Anglarna hafwer han någon tid sagt: Du äst min Son, i dag hafwer jag födt dig? Och åter: Jag skall vara hans Fader, och han skall vara min Son?

6. Och åter, då han inför den förstfödda i werlden, säger han: Och alle Guds Anglar skola tillbedja honom.

7. Men om Anglarna säger han: Han gör sina Anglar andar, och sina tjenare eldsåga.

8. Men till Sonen: Gud, din stol warar ifrån ewighet till ewighet; din rikkes spira är en rättwis spira.

9. Du hafwer älskat rättfärdighetena, och hatat orättfärdighetena; derföre hafwer Gud, din Gud, smort dig med glädjens olja, mer än dina medbröder.

10. Och du, Herre.

grundade jordena af begynnelsen, och himlarna äro dina händer's werk.

11. De skola förgås, men du skall blifwa, och de skola alle förältras såsom ett kläde;

12. Och såsom en klädnad skall du förwandla dem, och de warda förwandlade; men du blifwer densamme, och din är hafwa ingen ända.

13. Men till hwilken af Anglarna hafwer han någon tid sagt: Sätt dig på mina höggra hand, tilldes jag lägger dina fiendar dig till en fotapall?

14. Äro de icke allesammans tjensteandar, utsände till tjenst, för deras skull som saligheten ärfwa skola?

2. Capitlet.

Nya Testamentsens lära. Christi höghet, mandom.

Derföre skole wi des bättre taga wara på det oss sagdt är, att wi tilläfwentyr's icke förderfwas.

2. Ty wardt det ordet fast, som genom Anglarna taladt war; och all öfverträdelse och olydighet hafwer fått sin rätta lön;

3. Huru skole wi und= sly, om wi sådana salighet icke akte? Swilken, sedan hon först predikad wardt af Herranom, är kommen in på oss, af dem som det hört hade;

4. Och Gud hafwer gifwit vittnesbörd dertill med tecken, under, och många= handa krafter, och med den Helga Andas utskiftelse, efter hans wilja.

5. Ty han hafwer icke undergiffwit Anglomen den tillkommande werlden, der wi om tale.

6. Men en betygar en= städs, och säger: Swad är menniskan, att du tänker på honom, eller mennisko= nes Son, att du söker ho= nom?

7. Du hafwer en liten tid lätt honom öfwergifwen vara af Anglarna; med äro och pris hafwer du krönt honom, och satt honom öfwer dina händers werk.

8. All ting hafwer du lagt under hans fötter. I det han nu all ting hafwer honom underlagt, hafwer han intet undantagit, det honom icke underlagdt är.

Doct serwi icke ännu all ting vara honom underlagd.

9. Men Jesum, som en liten tid hafwer öfwer= gifwen varit af Anglarna, se wi, för dödsens lidandes skull, krönt vara med äro och pris; på det han af Guds nåd skulle smaka döden för alla.

10. Ty det höfde honom, för hwilkens skull all ting äro, och genom hwilken all ting äro, den der mång barn till härlighet fört hade, att han deras salighets höfdinga skulle, genom lidande, fullkommen göra.

11. Efter den som helgar, och de som helgade warda, äro alle af enom; derföre skämmes han och icke kalla dem bröder,

12. Sägandes: Jag will förkunna ditt Namn minom bröddrom, och midt i församlingen prisa dig;

13. Och åter: Jag will sätta min tröst till honom; och åter: Si, jag och barnen, som Gud mig gifwit hafwer.

14. Efter barnen hafwa kött och blod, är och han des delaktig worden;

på det han skulle genom döden nederlägga honom, som döden i wäld hade, det är, djefwulen;

15. Och göra dem fri, som i allt sitt lefwerne, genom dödsens räddhåga, måste trålar wara.

16. Ty han tager ingenstäds på sig Anglarna, utan Abrahams säd tager han på sig.

17. Derföre måste han i all stycke wara bröderna lik; på det han skulle wara barmhertig, och en trogen öfwerste Prest för Gudi, att försona folkens synder.

18. Ty deraf att han wardt pint och frestad, kan han hjälpa dem som frestas.

3. Capitlet.

Christus mer än Mose. Blif stadig i hans lära.

Derföre, I helige bröder, som delaktige ären uti den himmelska kallelsen, akter på Apostelen, och öfwersta Presten, den wi bekännom, Christum Jesum;

2. Swilken trogen är honom, som honom gjort hafwer, såsom och Moses, i allt hans hus;

3. Så mycket större äro wärd än Moses, som han hafwer större äro, som huset byggde, än sjelfwa huset.

4. Ty hwart och ett hus bygges af någon; men Gud är den som all ting gjort hafwer.

5. Och Moses war trogen i allt hans hus, såsom en tjenare, de ting till vittnesbörd, som framdeles uppas skulle;

6. Men Christus, såsom en Son, i sitt hus; hwilket hus wi ärom, om wi annars förtröstningen, och hoppens berömmelse intill ändan fast behålle.

7. Derföre, såsom den Helge Ande säger: I dag, om I fän höra hans röst,

8. Så förhårder icke edor hjerta; såsom skedde i wredene på frestelsedagen i öknene,

9. Då edre fäder frestade mig; de bepröfwade, och sågo min werk, i fyratio år.

10. Derföre wardt jag wred på detta släktet, och sade: Alltid fara de wille med hjertat; men de wisste icke mina wägar;

11. Så att jag och swor: mine wrede: De skola

icke komma uti mina rolig-
het.

12. Ser till, käre bröder, att tilläsfventyras uti någon edra icke är ett argt och otroget hjerta, som träder ifrå Iefwandes Gud;

13. Utan förmaner eders sjelfwa alla dagar, så länge det nämnes i dag; att ingen ibland eders blifwer förhärd, genom syndenes bedragelse.

14. Ty wi ärom delaktige wordne af Christo; om wi annars trona, som wi begynt hafwe, fast behålle in till ändan.

15. Emedan det sägs: I dag, om I fån höra hans röst, så förhärder icke eders hjerta, såsom skedde i wredene.

16. Ty somlige, som henne hörde, förbrände honom; men icke alle, som farne woro utaf Egypten, genom Mosen.

17. Men hwilkom war han wred i fyratio år? War han icke dem som syndat hade, hwilkas kroppar förföllö i öknene?

18. Men hwilkom swor han då, att de icke skulle

komma in i hans rolighet, utan dem otrognom?

19. Och wi sem, att de icke kunde ingå, för otrognens skull.

4. Capitlet.

Slynda till bättring. Ordets kraft.

Så låt oss nu frukta, att wi icke försumme det löfte, som är att wi skole ingå i hans rolighet; och att ibland oss icke någor tillbakablifwer.

2. Ty det är ock oss förkunnadt, så wäl som dem; men det halp dem intet att de hörde ordet; efter de, som hörde, satte der icke tro till.

3. Ty wi, som trom, ingåm i rolighetena, som han sade: Såsom jag swor i mine wrede, de skola icke ingå i mina rolighet; der dock de werck fullbordad woro af werldenes begynnelse.

4. Ty han sade enstäds om den sjunde dagen alltså: Och Gud hwilade på sjunde dagen af all sin werck;

5. Och åter nu här: De skola icke ingå i min rolighet.

6. Efter det är ännu för

för handene, att somlige skola der ingå, och de som det i föritone bebådadt wardt, äro icke komne dertill, för otrons skull;

7. Ligger han åter en dag före, efter så lång tid, och säger genom David: I dag, såsom sagdt är, i dag, om I hören hans röst, så förhärder icke edor hjerta.

8. Ty om Josue hade kommit dem till rolighet, hade han ingalunda om en annan dag sedan sagt.

9. Derföre står Guds folke en rolighet tillbaka.

10. Ty den som ingången är uti hans rolighet, han hafwer ock fått hwilo af sin werk, såsom Gud af sin.

11. Så winnläggom oss nu, att wi mågom inkomma uti denna roligheten, på det icke någor skall falla uti samna otrons efterdömelse.

12. Ty Guds ord är lefwandes och kraftigt, och starkare än något tweeggadt swärd; och går igenom, tilldes det åtskiler själ och anda, och mærg och ben; och är en domare öfwer tankar och hjertans uppsåt.

Æ

13. Och för honom är intet kreatur osynligt; utan all ting äro blott och uppenbar för hans ögon; om honom tale wi.

14. Efter wi nu hafwe en stor öfwersta Prest, Jesum, Guds Son, som i himmelen faren är, så låt oss hålla bekännelsen.

15. Ty wi hafwe icke en öfwersta Prest, som icke kan war kunna sig öfwer wår swaghet, utan den som frestad är i all ting, lika som wi, dock utan synd.

16. Derföre låt oss tröstliga framgå till Nådas stolen, att wi måge få barmhertighet, och sinna nåd, på den tid oss hjelp behöfwe.

5. Capitlet.

Christi kallelse till Presterskapet.

Förty hwar och en öfwerste Prest, den af menniskom uttags, han warder satt för menniskorna i de ting som Gudi på röra, att han skall offra gåfwor och offer för synderna.

2. Den der kan war kunna sig öfwer dem, som såkunnige äro och wille fara; efter han är ock sjelf belagd med swaghet.

3. Derföre måste han också, såsom för folket, så och för sig sjelf offra, för synden.

4. Och ingen tager sig sjelf äro, utan den som också kallad warder af Gudi, lika som Aaron.

5. Så hafwer också icke Kristus gjort sig sjelf hädligan, att han skulle warda öfwerste Prest; utan den som sade till honom: Du äst min Son, i dag hafwer jag födt dig.

6. Såsom han också anorstäds säger: Du äst en Prest i ewig tid, efter Melchisedeks sätt.

7. Och hafwer på fins köttis dagar offrat bön och åkallan, med starkt rop och tårar, till honom som honom frälsta kunde ifrå döden; och wardt bönhörd, derföre att han höll Gud i wördning.

8. Och ändå han war Guds Sou, hafwer han dock af thy han led lärt lydno.

9. Och då han fullkommen wardt, blef han allom dem, som honom lyda, en orsak till ewig salighet;

10. Kallad af Gudi en öfwerste Prest, efter Melchisedeks sätt.

11. Derom wi hade wäl mycket tala; men det är swårt, efter G ären så oförståndige;

12. Och G, som länge sedan skulle warit lärare, behöfwen åter att man lærer eder de första bokstäfverna af Guds ord, och att man gifwer eder mjölk, och icke stadig mat.

13. Ty hwem man ännu mjölk gifwa måste, han är oförfaren i rättfärdighetenes ord; ty han är ett barn.

14. Men dem, som fullkomne äro, tillhörer stadig mat, de som genom wannen öfwade äro i sinnen, till att ätskälja godt och ondt.

6. Capitlet.

Uffalls fara. Hoppets, ordets kraft.

Derföre wilje wi låta bestå den lärdom, som lyder på begynnelsen till ett Christeligt lefwerne, och taga det förre som till fullkomligheten drager; icke på nytt läggande grunden till bättring af döda gerningar, till trona på Gud;

2. Till döpfelsen, till lärdom, till händeras påläggning, till de dödas uppståndelse, och till den ewiga domen.

3. Och det wilje wi göra, om Gud annars det tillstäd.

4. Ty det är omöjligt att de, som en gång upplyste äro, och smakat hafwa den himmelka gåfwan, och delaktige wordne äro af den Helga Anda;

5. Och smakat hafwa det goda Guds ord, och den tillkommande werldens kraft;

6. Om de affalla, och på nytt sig sjelfwom korfästa Guds Son, och för spott hålla; att de skola igen förnyas till bättring.

7. Ty jorden, som inordicker regnet som ofta kommer på henne, och bär dem beqwäma örter som henne bruka, hon får wälsignelse af Gudi;

8. Men den törn och tistel bär, hon är odugelig, och närmast förbannelsen; hwilkens ändalykt är att hon skall brännas.

9. Men wi förse oss, I älskelige, till eder det

bättre är, och det salighetene närmer är; ändock wi så talom.

10. Ty Gud är icke orättwis, att han förgäter edra gerning och arbete i kärlekenom, som I bewisat hafwen på hans Namn, då I tjeuten helgonen, och ännu tjeunen.

11. Men wi begäre, att hwar och en af eder den samma flit bewisar, till att hålla hoppet fast allt intill ändan;

12. Att I icke tröge blifwen, utan deras efterföljare, som genom trona och långmodighet få det arf, som utlofwadt är.

13. Ty när Gud lofwade Abrahe, då han ingen större hade der han wid swärja kunde, swor han wid sig sjelf,

14. Och sade: Sannerliga, jag will wälsigna dig, och föröka dig.

15. Och ja, efter han i tålmod förbidde, fick han det som utlofwadt war.

16. Ty menniskorna swärja wid den der större är än de; och dem emellan blifwer en ände på alla

tråtor, om det stadfäst blifwer med en ed.

17. Men då Gud wille rikeliga bewisa arfwingomen till löftet fins uppsåts fasthet, lade han der en ed uppå;

18. Att wi genom tu omwikkelig ting, i hwilkom omöjeligit är att Gud ljugga skulle, ena starka tröst hafwa skullom, wi som der till flytt hafwe, att wi måtte få det hopp som tillbudet är;

19. Hwillet wi hålle, såsom ett säkert och fast wår själs ankare, det och ingår intill det som innansför förlåten är;

20. Dit Förelöparen för oss ingången är, Jesus, en öfwerste Prest worden till ewig tid, efter Melchisedeks sätt.

7. Capitlet.

Christi Presterskap likt, olik det Levitiska.

Denne Melchisedek war Konung i Salem, högsta Guds Prest; den Abrahe mötte, då han igenkom ifrå den Konungastagning, och wälsignade honom.

2. Hwilkom och Abraham gaf tionde af all ting. Först uttolkas han rättwisonens Konung; men sedan är han och Salems Konung, det är, fridsens Konung;

3. Utan fader, utan moder, utan slägt; och hafwer hwarken begynnelse på dagarna, eller ända på lifwet; men han är lif worden wid Guds Son, och blifwer Prest i ewighet.

4. Men ser huru stor den är, som och Abraham Patriarchen gaf tionde af bytet.

5. Men Levi söner, då de Presterskapet anamma, hafwa befallning taga tiond af folket, det är, af sina bröder, efter lagen; ändå de och af Abrahams länder komne äro.

6. Men den, hwilkens slägte icke räknas ibland dem, han tog tiond af Abraham, och wälsignade honom som löftet hade.

7. Nu nekare det ingen, att det, som mindre är, tager wälsignelse af det som större är.

8. Och här taga de menniskor tiond, som bödelige

äro; men der han, som be-
tygas om att han lefwer.

9. Och, om jag så sä-
ga skall, Levi, som tion-
dena plägar taga, wardt
oef tionsdad i Abraham;

10. Ty han war ändå
i fins faders Länder, då
Melchisedek honom mötte.

11. Är nu fullkomlig-
het skedd genom det Levi-
tiska Presterskapet; ty der-
under fick folket lagen;
hwad behöfde sägas, att
en annan Prest uppkom-
ma skulle, efter Melchise-
deks sätt, och icke efter Aa-
rons sätt?

12. Ty der Presterska-
pet förwandladt warder,
der måste oef lagen för-
wandlas.

13. Ty den, som detta
sägs om, är af ett annat
slägte, af hwilko aldrig nå-
gor stötte altaret.

14. Ty det är ju up-
penbart, att vår HERRE är
kommen af Juda slägte;
till hwilkens slägte Moses
intet talat hafwer om Pre-
sterskapet.

15. Och är det ännu
klarare, medan en annan
Prest efter Melchisedeks
sätt uppkommer;

16. Hwilket icke är gjord
efter köttlig budords lag,
utan efter oändelig lifs
kraft.

17. Ty han betygar:
Du äst en Prest ewinner-
liga, efter Melchisedeks
sätt.

18. Ty dermed sker, att
den förra lag afkommer,
för hennes swaghets och
onyttos skull.

19. Ty lagen kunde in-
tet göra fullkomligt; och
warder ett bättre hopp in-
fördt, genom hwilket wi
nalkoms Gudi.

20. Och så mycket mer,
att det icke skedde utan ed;
ty de förre äro utan ed
Prestes wordne.

21. Men denne med ed,
genom den som sade till
honom: HERREN swor, och
det skall icke ångra honou:
Du äst en Prest ewinnerli-
ga, efter Melchisedeks sätt.

22. Så mycket bättre
Testament hafwer JESUS
uträttat.

23. Och de förre äro
många Prestes wordne,
derföre att böden lät dem
icke blifwa;

24. Men denne, efter
han blifwer ewinnerliga,

hafwer ett oförgångeligt
Presterskap;

25. Swarföre han och
kan ewinnerliga saliga
göra dem, som genom ho-
nom komma till Gud, och
leswer alltid, och beder
alltid för dem.

26. Ty en sådana öf-
wersta Prest höfdes öf haf-
wa, den der helig wore,
oskyldig, obesmittad, skild
ifrå syndare, och högre än
himmelen;

27. Swilken icke dage-
liga behöfde, såsom de an-
dre öfwerste Prester, först
för sina egna synder offra,
och sedan för folkens syn-
der; ty han gjorde det ena
reso, då han sig sjelf off-
rade.

28. Ty lagen sätter men-
niskor till öfwersta Prester,
som swaghet hafwa; men
edsens ord, som efter la-
gen sagdt är, det sätter So-
nen ewig och fullkomlig.

8. Capitlet.

Det Nya Testamentet bättre än
det Gamla.

Men summan af det wi
tale är detta: Wi haf-
wom en sådana öfwersta
Prest, som sitter på hög-

handen på Majestätsens stol
i himmelen;

2. Och är en skaffare
öfwer de heliga häfwor,
och öfwer det sannskyldiga
tabernaklet, hwilket Gud
upprest hafwer, och ingen
menniska.

3. Ty hwar och en öf-
werste Prest warder skickad
till att offra gåfwor och
offer; derföre är det af nö-
den, att denne och något
hafwer det han offra skall.

4. Swar han nu wore
på jordene, så wore han icke
Prest, der Prester äro, de
der efter lagen offra gåfwor.

5. Swilke tjena estersy-
nene, och skugganom till
de himmelska ting; såsom
Mose af Gudi swaradt
wardt, då han skulle full-
komna tabernaklet: Se till,
sade han, att du gör allt
efter den estersyn, som dig
wist är på berget.

6. Men nu hafwer han
fått ett bättre ämbete, så-
som han ens bättre Te-
staments Medlare är; det
och på bättre löfte satt är.

7. Ty om det första
hade varit ostraffeligt, ha-
de ingalunda wordt sökt
rum till ett annat.

8. Ty han straffar dem, och säger: Si, de dagar skola komma, säger Herren, att jag skall fullkomna öfwer Israels hus, och Juda hus, ett nytt Testament;

9. Icke efter det Testamentet, som jag deras fäder gjorde, på den dag då jag tog dem wid deras hand, att utföra dem af Egypti land; efter de blefwo icke ståndande i mitt Testament, så hafwer jag också gifwit dem utu mitt sinne, säger Herren.

10. Ty detta är det Testament, som jag will göra Israels huse, efter dessa dagar, säger Herren: Jag will gifwa min lag uti deras sinne, och uti deras hjerta will jag skrifwa dem; och jag will vara deras Gud, och de skola vara mitt folk.

11. Och skall ingen lära sin nästa, eller sin broder, och säga: Känn Herren; ty de skola alle känna mig, ifrå den minsta ibland dem, och till den största.

12. Ty jag warder förblidlad öfwer deras orättfärdigheter, och deras syn-

der, och deras ondsko skall jag icke mer ihågkomma.

13. I det han säger: Ett nytt, föråldrade han det första; det nu åldrigt och gammalt är, det är hardt wid ändan.

9. Capitlet.

Samla och Nya Tabernaklets offer.

Hade också wäl det första sina rätter, och Guds-tjenst, och utwärtens helighet.

2. Ty det främre tabernaklet war der uppsatt; uti hwilko woro Isusastekarne, och bordet, och skådobröden; och detta kallades det Helga.

3. Men bak den andra förlåten war det tabernaklet, som man kallade det Aldrahelgasta;

4. Hwilket hade det guldene rökelselkaret, och Testamentsens arke, på alla sidor beslagen med guld; uti hwilko war det guldene ämbar, der det himmelsbrödet uti war, och Aarons staf, som blomstrats hade, och Testamentsens tafkor.

5. Men der ofwanuppå woro härlighetenes Cherubim, som öfwerbyggde Nä-

dastolen; af hvilka stycker på denna tid icke besynnerliga är sägandes.

6. Då nu detta så beredt war, gingo Presterna alltid in i det främre tabernaklet, och uträttade Gudstjensten.

7. Men uti det andra gick allenast den öfwerste Presten, en tid om året; icke utan blod, den han offrade för sina egna, och för folkens synder;

8. Der den Helge Ande med betydde, att helighetsnes wäg ända icke uppenbar war, medan det första tabernaklet stod.

9. Swilket war en lifnelse i den tiden, i hwilkom gåftwor och offer offrades, och kunde icke göra honom fullkommen efter samwetet, som den Gudstjensten gjorde;

10. Allenast med mat och dryck, och mångahanda twagning, o. h utwärted helighet, som pålagda woro intill bättringens tid.

11. Men Christus är kommen, att han skall wara öfwerste Prest till det tillkommande goda, genom ett större och fullkomligare

tabernakel, det med händer icke gjordt är, det är, det icke så byggt är;

12. Icke heller genom bockablod, eller kalfswablod; utan han är genom sitt eget blod ena reso ingången uti det helga, och hafwer funnit en ewig förlofning.

13. Ty hafwer orablod och bockablod, och strödd aska af lone, helgat de ordena till löttölig renhet,

14. Huru mycket mer skall Christi blod, som hafwer sig sjelf obesmittad genom den Heliga Ande Gudi offrat, rena vårt samwet af de döda gerningar, till att tjena lefwandes Gud?

15. Derföre är han ock Nya Testamentsens Medlare; på det de, som kallade äro, skulle få des ewiga arffsens löfte, i thy att hans dödd gick deremellan, till förlofning ifrå de öfwerträdelser, som under det förra Testamentet woro.

16. Ty hwar ett Testament är, måste ock hans dödd med wara, som Testamentet gjorde.

17. Ty Testamentet blifwer gildt genom döden; an-

nars hafwer det ännu ingen magt, så länge han lefwer som Testamentet gjorde.

18. Derföre war och icke det första stiftadt utan blod.

19. Ty då Moses allo folkena föregifwit hade hwart och ett budord, efter lagen, tog han kalfwablob, och bockablob, med watten, och purpurull, och hyfop, och bestänkte bokena, och allt folket;

20. Och sade: Detta är Testamentsens blod, det Gud hafwer eder buditt.

21. Och beställes tabernaklet, och all kårile, der Gudstjenst plågade med gbras, bestänkte han sammalunda med blod.

22. Och warda mest all ting efter lagen ren gjord i blod; och utan blods utgjutelse sker ingen förlåtelse.

23. Så är nu af nöden, att de himmelska tings eftersyner skola med sådant renade warda; men de himmelska tingen måste bättre offer hafwa, än dessa woro.

24. Ty Kristus är icke ingången i det helga, som med händer gjordt är, hwilket är en eftersyn till det samstyldiga; utan in uti

sjelfwa himmelen, på det han skall nu wara i Guds åsyn för oss.

25. Icke att han skall ofta offra sig, såsom öfwerste Presten gick hwart år in uti det heliga, med annars blod;

26. Eljest måste han skolat ofta lida, af werldenes begynnelse; men nu, på werldenes ändalykt, är han en gång uppenbarad, genom sitt eget offer, till att borttaga syndena.

27. Och såsom menniskomen är förelagdt en gång dö, men sedan domien;

28. Så är och Kristus ena reso offerad, till att borttaga mångs mans synder; men en annan gång skall han låta se sig, utan synd, dem som honom wänta till salighet.

10. Capitlet.

Devi offer swagt, Christi enda fullkomligt.

Ty lagen hafwer skuggan af det tillkommande goda, och icke sjelfwa warelsen. Arliga måste man offra alltid enahanda offer, och kan icke göra dem fullborda, som det offer.

2. Annars hade det återwändt offras; efter de, som så offra, hade sedan intet samwet haft af synder, när de hade ena reso warit rene asorde;

3. Utan dermed sker en äminnelse på synderna hwart år.

4. Ty omöjeligit är genom orablod och bockablod borttaga synder.

5. Derfbre, då han kommer i werldena, säger han: Offer och gåstwor hafwer du icke welat, men kroppen hafwer du mig beredt.

6. Bränneoffer och syndoffer behaga dig icke.

7. Då sade jag: Si, jag kommer; i bokene är skrifwet om mig, att jag skall göra din wilja, o Gud.

8. Tillförene, då han sade: Offer och gåstwor, bränneoffer och syndoffer hafwer du icke welat; icke behaga de dig heller, hwilke efter lagen offras;

9. Då sade han: Si, jag kommer, till att göra, o Gud, din wilja. Der tager han det första bort, att han det andra insätta skall.

10. I hwilkom wilja

wi helgade ärom ena reso, genom Jesu Christi kropps offer.

11. Och hwar och en Prest är insatt, att han dageliga skall sköta Gudstjenssten, och ofta offra enahanda offer, hwilke aldrig kunna borttaga synder.

12. Men denne, då han hade offrat ett offer för synderna, det ewinnerliga gäller, sitter han på Guds höggra hand;

13. Och wäntar nu, tilldes hans owänner lagde warda honom till en fotapall.

14. Ty med ett offer hafwer han ewinnerliga fullkomnat dem, som helige warda.

15. Det betygar oss och den Helge Ande; ty då han tillförene sagt hade:

16. Det är det Testamentet som jag dem göra will, efter de dagar, säger Herren: Jag will gifwa min lag i deras hjerta, och i deras sinne will jag skrifwa dem;

17. Och deras synder och orättfärdighet will jag icke mer ihågkomma.

18. Der nu sådana för-

låtelse är, der är icke mer offer för synder.

19. Efter wi nu hafwe, läre bröder, frihet till att ingå uti det helga, genom Jesu blod;

20. Swillen han och be- redt hafwer till en ny och lefwande wäg, genom för- låten, det är, genom sitt blott;

21. Och hafwom en öf- wersta Prest öfwer Guds hus;

22. Så låt och framgå med ett sannskyldigt hjerta, uti en fullkomlig tro, be- stänkte i hjertan ifrån ett ondt samwet, och twagne om kroppen med rent wat- ten.

23. Och låt och hålla hoppens beännelse owskli- ga; ty han är trofast, som det lofwat hafwer.

24. Och låt och akta på och inbördes, till att upp- wäcka till kärlek och goda gerningar;

25. Icke öfwergiftwan- des vår församling, såsom somlige för sed hafwa; utan förmaner eder inbördes, och det deß mer, att I sen hu- ru dagen nalkas.

26. Ty om wi sjelfwil-

jande syndom, sedan wi förstått hafwe sanningen, då står och intet offer igen för synderna;

27. Utan en förskräck- lig domsens förbidelse, och eldsens nit, som motstån- darena förtära skall.

28. So som bröter Mofi lag, han måste dö utan barmhertighet, efter tu eller tre wittne.

29. Huru mycket större näpft, menen I, förtjenar den som Guds Son för- trampar, och Testament- sens blod såsom orent ak- tar, genom hwilket han hel- gad är, och försmädar nå- denes Anda?

30. Ty wi kännom den som sade: Hämnden är min; jag skall wedergäl- lat, säger Herren; och åter: Herren skall döma sitt folk.

31. Det är gräseligit falla uti lefwandes Guds händer.

32. Men kommer ihåg de framledna dagar, i hwil- kom I upplyste woreu, och stoden en stor törning i be- dröfwelsen;

33. Endels, då I sjelf- we genom hädelse och be-

dröfwelse ett wöndunder worden; och endels, då J sällskap haben med dem, som det så går.

34. Ty J hafwen delaktige varit af de bedröfwelser, som af minom bosom gingo, och med fröjd lidit edra ägodelars försköfling, wetandes att J när eder sjelfwa bättre och blifwande ägodelar hafwen i himmelen.

35. Så kaster icke nu bort edra tröst, som en stor lön hafwer.

36. Ty tålmodet är eder behof; på det J mågen göra Guds willja, och så det som lofwadt är.

37. Ty ännu en liten tid, så kommer den som komma skall, och fördröjer icke.

38. Men den rättfärdige skall lefwa af tron; och hwilken sig undandrager, han skall icke behaga mine själ.

39. Men wi ärom icke de som os undandrage till för tappelse, utan af dem som tro, och frälsa själena.

11. Capitlet.

Trones kraft, exempel.

Men tron är en wisförlåtelse på det som

man hoppas, och intet twifla om det man icke ser.

2. Genom henne hafwa de gamle fått vittnesbörd.

3. Genom trona befinnom wi, att werlden är fullbordad genom Guds ord; så att allt det man ser, är wordet af intet.

4. Genom trona offrade Abel Gudi större offer än Cain; med hwilko han fick vittnesbörd att han war rättfärdig, då Gud gaf om hans gåfwor vittnesbörd; och genom henne talar han ännu, ändock han död är.

5. Genom trona wardt Enoch borttagen, så att han icke skulle se döden, och fans intet, derföre att Gud borttog honom; ty före än han borttagen war, hade han fått vittnesbörd att han täktes Gudi.

6. Ty utan trone är omöjeligt täckas Gudi. Ty den till Gud komma will, han måste tro att Gud är, och att han lönar dem som söka honom.

7. Genom trona ärade Noe Gud, och beredde arken, till sinns hus salighet, då han fick Guds befallning om de ting som icke

syntes; genom hwilken (ark) han förbönde werldena, och wardt den rättfärdighets arfwinge, som af trone är.

8. Genom trona wardt Abraham lydig, då han kallad wardt till ett utgå i det land, som han få skulle till arfs; och for ut, och wist icke hwart han komma skulle.

9. Genom trona war han en främling uti det landet honom lofwadt war, lika som uti ett främmandeland, bodde uti tabernakel, med Isaac och Jacob, som med arfwingar woro till samma löfte;

10. Ty han wänte efter en stad, som grund hade; hwilkens byggomästare och skapare är Gud.

11. Genom trona fick oc Sara kraft till att afslä, och födde öfwer sin ålders tid; ty hon höll honom trofastan, som det lofwat hade.

12. Derföre wordo oc af enom, som i den måttom dödd war, många födde, såsom stjernorna på himmelnen, och som sanden är i hafstrandene, den otalig är.

13. I trone äro dese alle döde, och hafwa dock intet fått af löftet; utan sett

det fjerranefter, och trott deruppå och låtit sig nöja, bekännande sig wara gäster och frännande på jordene.

14. Ty de som sådant säga, gifwa tillkänna att de söka ett fädernesland.

15. Och om de hade det ment, der de utgångne woro, hade de wäl haft tid att wända tillbaka.

16. Men nu begära de ett bättre, det är, det himmelska. Derföre skämmes icke Gud kallas deras Gud; ty han hafwer beredt dem en stad.

17. Genom trona offrade Abraham Isaac, när han försökt wardt; och offrade enda sonen, då han hade fått löftet;

18. Om hwilken sagdt war: Uti Isaac skall dig din säd kallad warda;

19. Och tänkte, att Gud kunde oc wäl uppväcka ifrå de döda; deraf tog han oc honom igen till en liknelse.

20. Genom trona wälsignade Isaac Jacob och Esau, om tillkommande ting.

21. Genom trona, då Jacob dödde, wälsignade han båda Josephs söner,

och tillbad det öfversta på hans spiro.

22. Genom trona, då Joseph dö skulle, talade han om Israels barns utgång; och gaf befallning om sin ben.

23. Genom trona wardt Moses fördold, i tre månader, af sina föräldrar, då han född war; berföre att de sågo att han war ett dögeligt barn, och fruktade intet Konungens bud.

24. Genom trona, då Moses war stor worden, nekade han sig vara Pharaos dotterson;

25. Och wille mycket heldre lida bedröfwelse med Guds folk, än till en tid hafwa lust i syndene;

26. Och höll Christi försmädelse för större rikedom, än de häfwor uti Egypten; ty han såg efter lönen.

27. Genom trona öfwer gaf han Egypten, intet fruktandes Konungens wrede; ty han höll sig wid den han icke såg, såsom han honom sett hade.

28. Genom trona höll han Påska, och blods utgjutelse, på det han, som drap allt det förstföddt war

skulle intet komma wid dem.

29. Genom trona gingo de genom det röda hafwet, såsom på torra landet; hwilket de Egyptier och försökte, och drunknade.

30. Genom trona föllo murarna i Jericho, då man i sju dagar omkring gångt hade.

31. Genom trona förgicks icke den skökan Rahab med de otrogna, då hon de spejare anannat hade med frid.

32. Och hwad skall jag mer säga? Tiden worde mig för stackot, när jag förtälja skulle om Gideon, om Barak, och Simson, och Jephtha, och David, och Samuel, och Propheeterna;

33. Øwille genom trona hafwa wunnit Romangariske, gjort rättfärdighet, fått löfte, igenstoppat lejons mun;

34. Eldskraft utsläckt, swärdsegg undkonnit, äro kraftige wordne af swaghetene, äro starke wordne i stridene, hafwa nederlagt främmande härar.

35. Öwinnorna hafwa

igenfått sina döda utaf uppståndelsen; somlige wordo sönderlagne, och hafwa ingen förlofning welat anamma, på det de skulle få uppståndelsen, som bättre är.

36. Somlige hafwa lidit spott och hudflängning, och dertill bojor och fängelse;

37. Wordo stenade, sönderhugne, genomstungne, döde för swärd; hafwa gått i färskinn och getskinn, fattige, trängde, bedröfwade;

38. Hwilkom werlden icke wärdig war; och hafwa gått elände i öknar, och i berg, och i skrefwor, och i jordkulor.

39. Alle desse hafwa genom trona fått wittnesbörd, och hafwa dock icke fått löftet;

40. Dertföre att Gud hade förefett om oss något det bättre war; att de icke utan oss skulle fullkomnade warda.

12. Capitlet.

Ves tållig, iredsam, hellig. Fly säkerhet och ordets förakt.

Efter wi nu hafwe om oss en så stor hop med witt-

ne, låt oss aflägga syndena, som alltid låder wid oss och gör oss tröga, och låt oss med tålmod löpa i den kamp, som oss förelagd är;

2. Och se på Jesum, som trona begyut och fullkomnat hafwer; hwilken, då han måtte haft glädje, led korset, och åttade intet smäleken; och är sittandes på högra handen på Guds stol.

3. Tänker på honom, som af syndarom sådana gensägelse led emot sig; att I icke tröttens i edor sinne, gifswandes eder utöfwer.

4. Ty I hafwen icke ännu allt intill blods emotståndit, kämpande emot syndene;

5. Och hafwen redo för gättit den tröst, som till eder talar, lika som till sin barn: Min son, förakta icke Herrens aga; och gif dig icke utöfwer, då du näp ses af honom.

6. Ty hwem Herren älskar, den agar han; men han gifslar hwar och en son han anammar.

7. Hwar I nu liden agan, så bsjuder sig Gud till eder, såsom till barn;

ty hwilken är den son, som hans fader icke agar?

8. Ären I utan aga, i hwilkom alle delaktige wordne äro, så ären I sögta, och icke barn.

9. Hastive wi nu löftsiga fäder, som oss aga, och frukte dem; skole wi då icke mycket mer underdånige wara dem andeliga Fadrenom, att wi må lefwa?

10. Och de förre hastwa agat oss i några få dagar, efter som dem syntes; men denne till det som nyttigt är, att wi måge få hans helgelse.

11. All age synes nu icke wara till fröjd, utan till ångest; men sedan wendergäller han en fridsam rättfärdighetenes frukt dem, som deruti öfwade äro;

12. Derföre lyfter upp edra lata händer, och trötta knä;

13. Och stiger wiß steg med edra fötter; att icke någor haltar såsom en ofärdig, utan heldre helbregda warder.

14. Farer efter frid med allom, och efter helgelse, utan hwilken ingen får se Gærran.

15. Och ser till, att ingen försummar Guds nåd; att icke uppväxer någon bitter rot, och gör något hinder, och många måtte genom henne besmittade warda;

16. Att ingen ware en bolare, eller ohelig, såsom Esau, hwilken för en måltid bortfålde sin förstföds-lorätt.

17. Men I weten, att då han wille sedan med arfdrätt få wälsignelse, wardt han bortdrifwen; och war honom då intet rum till någon bot, ändock han med tårar derefter sökte.

18. Ty I ären icke gångne till det berget, der man på taga kunde, och med eld brann, eller till töckneue, och mörkrst, och stormen;

19. Och basundsklanget, och till ordarösten; hwilka de wedersakade som henne hörde, begärande att ordet skulle dem ju icke sagdt warda;

20. Ty de förmätte icke lida det, som der sades: Om något djur kom wid berget, skulle det stenas, eller stjutas igenom;

21. Och så förfrädelig

war den synen, att Moses sade: Jag är förkräckt, och bäfwar;

22. Utan J ären komne till Sions berg, och till lefwandes Guds stad, det himmelska Jerusalem, och till den otaliga Anglastaran.

23. Och till de förstföddas församling, som i himmelen äro beskrefne; och till Gud, som alla dömer, och till de fullkomliga rättfärdigas andar;

24. Och till Nya Testamentsens Medlare, Jesum, och till stänkelseblodet, som bättre talar än Abels blod.

25. Ser till, att J icke wedersaken honom som med eder talar; ty kunde icke de undfly, som wedersakade honom som talade på jordene, huru mycket mindre wi, om wi wedersake honom som af himmelen talar?

26. Gwillekens röst på den tid gjorde jordena bäfwande; men nu lofwar han, och säger: Annu en tid skall jag göra bäfwande, icke allenast jordena, utan ock himmelen.

27. Det han säger: Annu en tid, det gifwer till-

känna de tings förwandelning, som bäfwa, såsom de der gjord äro; på det de ting blifwa skola, som obäfwande äro.

28. Dersöre, efter wi få det rike som icke bäfwa kan, hafwe wi nåd, genom hwilka wi tjene Gudi, till att täckas honom med tuktighet och fruktan;

29. Ty war Gud är en förtärande eld.

13. Capitlet.

Christelig lefnads regler.
Nåds önskan.

Blifwer faste i broderlig kärlek.

2. Förgäter icke att herberga; ty dermed hafwa somliga fått Anglar, owtandes, till herberges.

3. Tänker på dem som bundne äro, såsom medbundne; och på dem som bedröfwelse lida, såsom de der ock af lekamenen äro.

4. Ägtenskapet skall hållas ärligit ibland alla, och ägtenskaps säng obesmittad; men bolare och horkarlar skall Gud döma.

5. Umgängelsen ware utan girighet, och låter eder nöja med det J hafwen;

ty han sade: Jag skall icke öfvergiftwa eller förlåta dig.

6. Så att wi dristeliga måge säga: Herren är min hjälpare, och jag will icke frukta; hwad kan en menniska göra mig?

7. Tänker på edra lärare, de eder Guds ord sagt hafwa, och efterföljer deras tro, skådande hwad ända deras umgängelse hade.

8. Jesus Kristus i går och i dag, och han deslikes i ewighet.

9. Båter eder icke omföras med mångahanda och främmande lärdom; ty det är godt att stadfästa hjertat med nådene, icke med maten; hwilken intet gagnat hafwer dem, som dermed umgått hafwa.

10. Wi hafwe ett altare, af hwilko de hafwa icke magt att äta, som tjena i tabernaklet.

11. Ty ehwad djurs blod, som öfwerste Presten, för syndene, inbär uti det heliga, deras kroppar uppbrännas utom lägret.

12. Dersöre och Jesus, på det han skulle helga folket med sitt eget blod, hafwer han lidit utom porten.

13. Så låt of nu gå ut till honom utu lägret, och bära hans smälek.

14. Ty wi hafwe här ingen waraktig stad, utan wi sökom efter den tillkommande.

15. Så låt of nu genom honom alltid offra Gudi lofoffer, det är, läpparnas frukt, de hans Namn bekänna.

16. Förgäter icke göra wäl, och meddela; ty sådana offer täckas Gudi.

17. Warer edra lärare lydige, och följer dem; ty de wala öfwer edra själar, såsom de der räknenskap göra skola; på det de måga det göra med fröjd, och icke med suckan; ty det är eder icke nyttigt.

18. Beder för of; wår tröst är den att wi ett godt samwet hafwe, och winnlägge of hafwa en god umgängelse när alla.

19. Men aldranest beder jag eder, att I sådant gören, att jag med det snarresta måtte komma till eder.

20. Men fridsens Gud, som igensfört hafwer ifrå de döda, den stora Fåraderdan, genom des ewiga

Testamentsens blod, wår
 Herras Jesum;

21. Han göre eder skickliga uti allt godt werk, till att göra sin wilja, och skaffe uti eder hwad honom tackeligit är, genom Jesum Christum; hwilkom ware ära af ewighet i ewighet: Amen.

22. Jag förmanar eder, käre bröder, tager förmanens ord till godo; ty jag hafwer eder med så ord tillskrifwit.

23. Weter, att brodern Timotheus lös är; med hwilkom, om han snart kommer, will jag se eder.

24. Helsing alle edra lärare, och all helgon. Eder helse bröderne uti Walland.

25. Nåd ware med eder allom: Amen.

Till de Ebreeer, skrifwen af Walland, med Timotheo.

C. Petri den förre Epistel.

I. Capitlet.

Ewangelijs summa. Blif stadig i tro, hopp, kärlek.

Petrus, Jesu Christi Apostel, dem utkoradom främlingom, som bo här och der i Ponto, Galatien, Cappadocien, Asien, och Bithynien;

2. Efter Guds Faders försyn, genom Andans helgelse, till lydnona och Jesu Christi blods stänkelse: Nåd och frid förörle sig i eder.

3. Wälsignad ware Gud, och wår Herras Jesu Christi Fader, som oss för

sin stora barmhertighet hafwer födt på nytt till ett lewandes hopp, genom Jesu Christi uppståndelse ifrå de döda;

4. Till oförgängeligit, obesmittadt, och owaniskeligit arf; hwilket i himmelen förwaradt är till eder,

5. Som med Guds magt bewarens genom trona till salighet, hwilken beredd är att hon skall uppenbar warda i den yttersta tiden;

6. I hwilkom I eder fröjda skolen, I som nu en liten tid liden bedröfwelse,

i margahanda försökelse, hwar så behöfves;

7. På det edor tro skall cättfönnig och mycket kosteligare befunnen warda, än det förgängeliga guld som pröfwad med eld, till lof, pris och äro, när Kristus Jesus blifwer uppenbar.

8. Hvilken I älsken, ändock I icke sen honom; den I och nu tron uppå, och dock icke sen; så skolen I fröjda eder med osägeliga och härliga glädje;

9. Och så edor tros ändalykt, nämliga själar nas salighet.

10. Efter hvilken salighet Propheterna hafwa sökt och ransakat, som propheeterat hafwa om den tillkommande nåd till eder;

11. Och hafwa ransakat, på hwad eller hurudana tid Christi Ande utwiste, den i dem war, och tillförene hade betygat de lidande som i Christo äro, och den härlighet som der efter följa skulle.

12. Hvilkom det och uppenbaradt war; ty de hafwa icke sig sjelfwom, utan oss, dermed tjent; hwilke

styer eder nu förkunnad äro, genom dem som eder Evangelium predikat hafwa, genom den Helga Andan som sändes af himmelen, hwilket Anglomen och lyfter se.

13. Dersöre, begjorder eder sinnes länder, och warer myktrre, och sätter fullkomligt hopp till den nåd som eder tillbuden warder, genom Jesu Christi uppenbarelse,

14. Såsom lydaktig barn; och ställer eder icke såsom tillförene, då I uti färsittskolefden efter begärelsen;

15. Utan, efter honom, som eder kallat hafwer, och helig är, warer och I helige uti all edor umgängelse.

16. Ty det är skrifwet: I skolen wara helige; ty jag är helig.

17. Och efter I åkallen honom för en Fader, som dömer efter hwaras och ens gerning, och hafwer intet anseende till personen, så ser till att I, uti detta edart elände, wandren i räddhåga.

18. Och weter, att I icke med förgängeligt silfwer eller guld igenlöste ä-

ren ifrån edart fåfånga lefwerne, efter fädernas sätt;

19. Utan med Christi dyra blod, såsom med ett menlöft och obesmittadt lambs;

20. Hvilken wäl föresedd war för werldenes begynnelse, men uppenbarad i de yttersta tiderna, för edra skull;

21. Som genom honom tron på Gud, den honom uppväckt hafwer ifrå de döda, och gifwit honom härlighet; på det I skullen hafwa tro och hopp till Gud.

22. Och görer edra själar lyska, i sanningenes lydno genom Andan, till ofskrymd broderlig kärlek; älsker eder storeliga inbördes af rent hjerta;

23. Såsom de, som födde äro på nytt; icke af någor förgängelig fäd, utan af oförgängelig, som är, af lefwandes Guds ord, det ewinnerliga blifwer.

24. Ty allt kött är såsom gräs, och all menniskos härlighet såsom blomster på gräset; gräset är wispnadt, och blomstret är affallet;

25. Men Herrens ord blifwer ewinnerliga; och det är det ord, som predkadt är ibland eder.

2. Capitlet.

Christus en hönsten och en stötesten. Undersätares, tjenares pligt.

Så lägger nu bort alla ondsko, och allt swet, och skrymteri, och afund, och allt förtal;

2. Och ästunder förnustenes mjölk, som intet swet wet, såsom nyfödd barn; på det att I uppväxer af henne;

3. Om I annars hafwen smakat, att Herren är god;

4. Till hvilken I komne ären, såsom till den lefwande stenen, som af menniskom förkastad är, men när Gudi utkorad och kostelig.

5. I och, såsom lefwande stenar, uppbygger eder till ett andeligt hus, och till ett heligt Presterskap, till att offra andelig offer, som Gudi äro tacknämlig, genom Jesum Christum.

6. Dersöre håller och Skriften: Si, jag lägger

i Zion en utvald kostelig hörusten; och hwilken som tror på honom, han skall icke komma på skam.

7. Eder, som tron, är han kostelig; men dem som icke tro är stenen, som byggningsmännerna hafwa bortkastat, worden till en hörnsten;

8. Och en sten, der man stöter sig på, och en förgjelfellippo dem som stöta sig på ordet, och tro icke derpå, der de till skickade woro.

9. Men I ären det utwalda släktet, det Konungsliga Presterskapet, det heliga folket, och det egenomsfolket; att I skolen tungöra hans dygd, som eder kallat hafwer af mörkret till sitt underliga ljus.

10. I, som tillförene icke woren folk, ären nu Guds folk; och I, som tillförene icke hadn fått barmhertighet, hafwen nu fått barmhertighet.

11. Käre bröder, jag förmanar eder, såsom främmande och elända, att I förwären eder för köttsliga begärelser, hwilka strida emot själena;

12. Och förer en god umgängelse ibland Hedningarna; på det de, som pläga förtala eder såsom illgeringsmän, måga se edra goda gerningar, och prisa Gud, när det i dagsljuset kommer.

13. Warer underdånige all mennisklig ordning, för Herrens skull, ehwad det är Konungenom, såsom den öfwersta;

14. Eller befallningsmännerna, såsom de der sände äro af honom, de onda till straff, och de goda till pris.

15. Ly så är Guds vilje, att I med goda gerningar skolen igenstoppa munnen af de galna och oförståndiga menniskor;

16. Såsom de frie, och icke såsom I hafwen den frihet till att skyla ondskona med, utan såsom Guds tjenare.

17. Warer hedersamme emot hwar man; älsker bröderna, frukter Gud, ärer Konungen.

18. I tjenare, warer underdånige edrom herrrom med all fruktan; icke allenast dem godom och sakt-

modigom, utan och dem genwördigom.

19. Ty detta är nåd, om någor, för samwetets skull till Gud, fördrager bedröfwelse, och lider orätt.

20. Ty hwad pris är det, om I för edra misgerningar slagne warden, och liden? Men när I för wälgerningars skull liden, och hafwen tålmod, det är nåd för Gudi.

21. Ty dertill ären I kallade, efter och Kristus led för oss, låtandes oss en efterdömmelse, att I skolen efterfölja hans fotspår.

22. Hwilken ingen synd gjort hade; och intet be-
drägeri wardt funnet i hans mun.

23. När han blef bannad, bannade han intet igen, och när han led, hotades han intet; utan ställde hämnden till den som rätt dömer;

24. Hwilken våra syndes själf offrade i sin leflamen på trääd; på det wi skulle wara döde syndene, och leswa rättfärdigheten; genom hwilkens sår I ären helbregda wordne.

25. Ty I woren såsom

willfarande sår; men I ären nu omwände till herdan, och edra själars Biskop.

3. Capitlet.

Hustrurs, mäns, andras pligt till att tro och lesiwa.

Sammalunda hustrurna, ware sina män underdåniga; på det och de, som icke tro på ordet, måga af hustrurnas umgängelse, utan ord, blifwa wunne;

2. När de förmärka edor kyska umgängelse med fruktan.

3. Hwilkas prydnung icke skall wara utwärted, med slätadt hår, eller kringhängande guld, eller i kostelig kläder;

4. Utan om den fördolda menniskan i hjertat är utan want, med saktmodigom och stillom anda, det är kosteligt för Gudi.

5. Ty i så mätto hafwa och de helga qwinnor fordom prydt sig, de der satte sitt hopp till Gud, och woro sina män underdåniga;

6. Såsom Sara war lydlig Abrahe, kallandes honom herra; hwilkens döttrar

J wordna ären, om J wäl gören, och ären icke så förfärade.

7. Sammaledes J män, bor när dem med förnuft, och gifwer det qwinliga kärlet, såsom det der swagast är, sina äro, såsom oc medarwingom till liffens nåd; på det edra böner icke blifwa förhindrade.

8. Men på sifstone, warer alle wid ett finne, medlidande, broderlig kärlek hafwande till hwarannan, barmhertige, wänlige;

9. Icke wedergällande ondt för ondt, icke bannor för bannor; utan heldre twärtemot, wälsigner, wetandes att J ären dertill kallade, att J skolen ärfwa wälsignelse.

10. Ey den der will älsta lifwet, och se goda dagar, han stille sina tungor ifrå det ondt är, och sina läppar, att de icke tala bedrägeri;

11. Wände sig ifrå det ondt är, och göre det godt är; söke efter freden, och fare honom efter.

12. Ey HErrans ögon äro öfwer de rättfärdiga, och hans öron till deras

bönn; men HErrans ansigte är öfwer dem som ondt göra.

13. Och ho är den som kan göra eder skada, om J faren efter det goda?

14. Ja, om J än något liden för rättfärdighetens skull, ären J dock lifwälsalige. Fruktar eder intet för deras trug, icke heller förskräcker eder;

15. Utan helger HErran Gud uti edor hjerta. Warer oc alltid redebogne till att swara hwarjom och enom, som begärrar skäl till det hopp som i eder är; och det med saktmodighet och fruktan.

16. Och hafwer ett godt samwet; på det de, som wilja förtala eder såsom ogerningsmän, skola komma på skam, att de förlåtit hafwa edar goda umgängelse i Christo.

17. Ey det är bättre, om Guds wilje så är, att J för goda gerningar liden, än för onda.

18. Ey Kristus led oc ena reso för syndernas skull, rättfärdig för orättfärdiga, på det han skulle öfwa oss Gudi; och är dödad efter lottet,

löttet, men lefwande gjord efter Andan.

19. I dem samma gic han ock bort, och predikade för andarna i fängelset;

20. Som fordom icke trodde, när Gud en gång bidde, och tålmod hade i Noe tid, då arken byggdes, i hwilkom få, det är, ätta själar, blefwo frälste genom watten;

21. Hwillet nu ock of saliga gör i dopet, som genom hint betydtt är (icke att löttens smittor afläggas, utan att man hafwer ett godt samwet till Gud), genom Jesu Christi uppståndelse;

22. Hwilken är på Guds höggra hand, uppfaren till himla; och honom äro Angelarna, och wäldigheterna, och krafterna underdåniga.

4. Capitlet.

Fly hedna laster. Lef Gudi, dygdig, tålig.

Medan nu Kristus lidit, hafwer i löttet för of, så skolen I ock wäpna eder med det samma sinnet; ty den der lider i löttet, han wänder åter af synden;

2. På det han den tiden,

I

som tillbaka är i löttet, icke lefwa skall efter menniskolusta, utan efter Guds wilja.

3. Ty det är nog att wi, i förliden tid, hafwe wårt lefwerne försltit efter Hedningarnas wilja, då wi wandrade i lösaktighet, i begärelse, i dryckenskap, i fräsheri, i swalg, och grufweliga afgudadyrkan.

4. Och det synes dem sällsynt wara, att I icke löpen med dem utt samma stemma ofskickeliga wäsende, och försmäden;

5. Hwilke skola göra räfskap honom, som redo är döma lefwande och döda.

6. Ty dertill är ock Evangelium predikadt för de döda, att de skola dömda warda efter menniskor i löttet, men-i Andanom lefwa Gudi.

7. Men nu tillstundar änden på all ting. Så warer nu nyttre, och wärande till att bedja.

8. Men öfwer all ting hafwer ju en brinnande kärlek inbördes; ty kärleken skyler ock all öfwerträdelse.

9. Warer inbördes hwarannars herbergare, utan allt knorr.

10. Och warer tjenstaktige inbördes, hwar och en med den gäfwö som han hafwer fått, såsom gode den margfaldeliga Guds nåds skaffare.

11. Om någor talar, han tale såsom Guds ord; om någor hafwer ett ämbete, han tjene såsom af den förmågo, som Gud gifwer; på det Gud blifwer ärad i all ting genom Jesum Christum, hwilket ware ära och wäld ewinnerliga: Amen.

12. Mine käreste, förundrer eder icke på den hetta, som eder wedersars (den eder wedersars, att I skolen försökta warda), såsom eder hände något nytt;

13. Utan glädjens helldre, att I liden med Christo; på det I ock fröjdas och glädjas mågen uti hans härlighets uppenbarelse.

14. Salige ären I, om I för Christi Namns skull blifwen försmädd; ty Anden, som är härlighetenes och Guds Ande, hwilas på eder; när dem blifwer han försmädd, men när eder beprisad.

15. Ingen ibland eder

lide såsom en mördare, tjuf, illgerningsman, eller som den der träder in i ens annars ämbete.

16. Men lider han såsom en Christen, skämme sig intet; utan prise Gud för den delen.

17. Ty tiden är, att domen skall begynnas på Guds hus; begynnes det på oss, hwad blifwer då deras ändalykt, som icke tro Guds Evangelio?

18. Och blifwer den rättfärdige med plats salig, hwar blifwer då den ogudaktige och syndaren?

19. Derföre, de der lida efter Guds wilja, de skola befalla honom sina själar, såsom enom trofastom Skappare, med goda gerningar.

5. Capitlet.

Prefter, ähörare x. ware ödmjukt, nyktrt, bedje.

Presterna, som äro ibland eder, förmanar jag, som ock är en Prest, och wittne till Christi pino, och delaktig i den härlighet som uppenbaras skall:

2. Föder Guds hjord, som är ibland eder, och hafwer att på honom, icke

nöddige, utan sjelfswilljande, icke för slem winnings skull, utan af en god willja;

3. Icke heller såsom her-
rar öfwer sitt folk; utan
warer hjordenom till efter-
ödmelse.

4. Och sedan, då öfwerste
Herden uppenbar warder,
skolen I undfå härlighete-
nes owanfeligas krono.

5. Sammalunda I un-
ge, warer dem gamlom un-
derdånige. Warer alle in-
bördes hwarannan under-
dånige, och håller eder hårdt
wid ödmjukhetena; ty Gud
står emot de högfärdiga,
men de ödmjuka gifwer han
nåd.

6. Så ödmjuker eder
nu under Guds mäktiga
hand, på det han eder
upphöjer i sinom tid.

7. Alla edra omsorg
kastet på honom; ty han
hafwer omsorg om eder.

8. Warer nyktre, och
waker; ty edar fiende, djef-
wulen, går omkring såsom

ett rytande lejon, och söker
hwem han uppfluka må.

9. Står honom emot,
stadige i trone; och weter,
att samma wedermöda we-
derfars edra bröder i werl-
dene.

10. Men Gud, som all
nåd kommer af, den eder
kallat hafwer till sin ewiga
härlighet i Christo Jesu,
han fullborde eder, som en
liten tid liden, styrke, stödsje
och stadfäste;

11. Honom ware ära, och
magt ewinnerliga: Amen.

12. Med edar trogna
broder Silvanus, som jag
menar, hafwer jag eder till-
skrifwit med få ord, förma-
nandes och betygandes, att
detta är den rätta Guds
nåd, som I uti stån.

13. Helsing eder den för-
samling i Babylonien, ut-
wald lika med eder; och
min son Marcus.

14. Helsing eder inbördes
med kärlekens kyss. Frid
ware med eder allom, som
ären i Christo Jesu: Amen.

S. Petri den andra Epistel.

1. Capitlet.

Iron wisas i lefnad. Skriftenes
ursprung.

Simon Petrus, Jesu
Christi tjenare och A-
postel, dem som med of-
likka dyrbara tro fått hafwa
i rättfärdighetene, som war
Gud gifwer, och Frälsaren
Jesu Christus:

2. Nåd och frid förble
sig i eder, genom Guds och
wårs Herras Jesu Christi
kunskap.

3. Efter det allahanda
af hans Gudoms kraft,
hwad som till lif och Gud-
aktighet tjenar, of skänkt
är, genom hans kunskap,
som of hafwer kallat genom
(sina) härlighet och dygd;

4. Genom hwilka of de
dyra och aldrastörsta löfte
gifne äro; nämliga att I
derigenom mågen blifwa
delaktige af Guds natur,
om I flyn werldenes för-
gängeliga lusta;

5. Så lägger eder nu
derom alla winning, att I
uti edra tro låten finnas
dygd, och i dygdene beske-
lighet;

6. I beskedelighetene
måttelighet, i måttelighetene
tålmod, i tålmodet Gud-
aktighet;

7. I Gudaktighetene
broderlig kärlek, i broderlig
kärlek allmännelig kärlek.

8. Ty när dessa stycker
äro rikeliga när eder, så
låta de eder icke finnas få-
fänga, eller utan frukt i
wårs Herras Jesu Christi
kunskap.

9. Men hwilken denna
icke hafwer, han är blind,
och ser intet, och hafwer för-
gätt, att han war ren gjord
af de synder, som han förra
hade.

10. Derföre, käre brö-
der, lägger eder heldre win-
ning om att I gören edor
kallelse och utkorelse fast;
ty om I det gören, så fallen
I icke någon tid.

11. Ty i så måtto blif-
wer eder rikeliga gifwen
ingången i wårs Herras
och Frälsares Jesu Christi
ewiga rike.

12. Derföre will jag icke
hafwa fördrag att förmana
eder alltid här om, ändod

J det weten, och ären stadfäste i denna närwarandes sanning.

13. Ty jag menar det wara tillbörligt, så länge jag är i denna hyddo, att uppväcka och förmana eder.

14. Ty jag wet att jag skall snarliga aflägga denna mina hyddo, såsom och wår Herre Jesus Christus hafwer mig kungjort.

15. Men jag will winnlägga mig att J, efter min död, skolen behålla detta i äminnelse.

16. Ty wi hafwe icke efterföljt några kloka fabler, då wi kungjordom eder wår Herres Jesu Christi kraft och tillkommelse, utan wi hafwe sjelfwe sett hans härlighet.

17. Då han fick af Gud Fader äro och pris, genom ena röst som till honom skedde af den stora härligheten, så lydandes: Denne är min älskelige Son, i hwilkom jag hafwer ett godt behag.

18. Och denna röst hörde wi komma af himmelen, då wi worom med honom på det helga berget.

19. Wi hafwom ett fast

prophetskt ord; och Jagren wäl att J akten derpå, lika som på ett ljus som skin uti ett mörkt rum, så länge det dagas, och morgonstjerrnan uppgår i edor hjerta.

20. Och det skolen J först weta, att ingen prophetia i Skriftene sker af egen utläggning.

21. Ty ingen prophetia är ännu framkommen af människowilja; utan de helga Guds människor hafwa talat, rörde af dem Helga Anda.

2. Capitlet.

Falsa Propheters lön, art.

Men falske Propheter woro och ibland folket, som och ibland eder warda skola falske lärare; hwilke med ibland införa skola förderfwelig partier, och förneka Herren, som dem köpt hafwer; och skola föra öfwer sig sjelfwa en hastig förbömmelse.

2. Och många skola efterfölja deras förderf; genom hwilka sanningenes wäg blifwer försmädd;

3. Och uti girighet, med diktad ord, skola de handla med eder; hwilkom domen

nu längesedan icke sen är, och deras fördbmelse sofwer icke.

4. Ty hafwer Gud icke skonat Anglomen som syndade, utan hafwer dem med mörkfelsens ledjor nederkastat till hciwetes, öfwerantwändandes till att förwaras till domen;

5. Och hafwer icke skonat den förre werldene, utan bewarat Noe, rättfärdighetenes Predikare, sjelf ättönde, och lät floden gå öfwer de ogudaktigas werld;

6. Och hafwer gjort de städer Sodoma och Gomorra till asko, omstöört och fördbmt dem; och satt för ett efterdbmelse dem ogudaktigoin, som sedan komma skulle;

7. Och hafwer frälst den rättfärdiga Lot, som war plågad af skamliga menniskor, genom deras skräckliga umgängelse;

8. Ty efter han war rättfärdig, och bodde ibland dem, och måste dock sådana se och höra, plågade de dagelligen den rättfärdiga själena med sina onda gerningar.

9. Herren kan frälfa

de gudaktiga utaf frestelsen, men behålla de orättfärdiga till domedag, till att pinas;

10. Men aldramest dem som wandra efter köttet, uti orenom lusta, och försmå herrskapet, öfwerdådige, enfinnade, och intet rädas försmåda wäldigheterna;

11. Ändock Änglarna, som i kraftene och starkhetene förre äro, icke draga kunna den försmädeliga domen emot sig, af Herrens namn.

12. Men de äro såsom de oförnuftiga djur, som af naturen bertill födda äro, att de skola fångna och slagade warda; försmåda det de intet förstå, och skola uti sitt förderfweliga wäsende förgås;

13. Och så orättfärdighetenes löbn. De hållat för wällust, att de lefwa i timmeliga träselighet; de äro slenheter och skamsläckar; pråla af edra gåfwor, sjäsa med edart;

14. Hafwa ögonen full med horeri, låta icke förmena sig syndena, och locka till sig de ostadiga själar; hafwa sin hjerta genomöf-

wad i girighet; förbannadt folk;

15. Öfvergiftwa rätta wägen, och gå wille, och efterfölja Balaams, Bofors sons wäg, hwilken äflade wrånghetenes lön.

16. Men han blef straffad för sin wrånghet; det stumma arbetesdjuret talade med menniskoröft, och förtog Prophetens galenskap.

17. De äro källor utan watten, och molnkäyr som af wädrret drifwas; hwilkom förwaradt är ett svart mörker till ewig tid.

18. Ty de tala stolt ord, som äro fåfång; och igenom otukt locka dem till köttslig lusta, som rättsliga undslupne woro, och ännu wandra i willfarelse;

19. Och lofwa dem frihet, ändock de sjelfwe äro förderfwelsens tjenare; ty af hwem någor öfwertwunnen warder, hans tjenare är han worden.

20. Ty sedan de, genom Herrens och Frälsarens Jesu Christi kunskap, undflytt hafwa werldenes orenlighet, och hafwa åter bewestwat sig deruti och äro öfwertwunne, är dem det

yttersta wärre wordet än det första.

21. Och hade dem bättre warit intet förståndit rättfärdighetenes wäg, än, sedan de förstodo, wända sig ifrå det helga budet, som de anammat hade.

22. Dem är wedersfaret det som för ett sant ordspråk plägar sägas: Hundden går åter till sina spys; och swinet, som twaget är, sblar sig åter i träcken.

3. Capitlet.

Domsens wisshet. Werldenes ände. Wår beredelse.

Detta är nu den andra Epistelen, som jag skrifer eder till, mine kärreste, i hwilko jag uppväcker och förmanar edart reno sinne;

2. Att I ihågkommen de ord, som tillfröene sagd äro af de heliga Propheter; och deslikes wårt bud, wi som ärom Herrens och Frälsarens Apostlar.

3. Och weter det i förstone, att i yttersta dagarna warda kommande bespottare, som wandra efter sin egen lusta;

4. Och säga: Swar är

nu det löfte om hans tillkomme? Ty ifrå den dag fäderna äro affomnade, blifwer allt såsom det af kreaturens begynnelse varit hafwer.

5. Men sjelfwolljande willja de icke weta, att himlarna hafwa ock varit i förtiden, och jorden af wattnet, och i wattnena bestånd haft, genom Guds ord.

6. Efwäl wardt på den tid werlden, genom de samma, med flodene förderfwad.

7. Sammalunda ock nu himlarna och jorden warda genom hans ord sparade, att de skola warda eldenom förwarade till domedag, då de ogudaktiga menniskor förödmäs skola.

8. Men ett skall eder icke förboldt vara, mine kärreste, att en dag för Herranom är såsom tusende år, och tusende år såsom en dag.

9. Herren fördröjer intet sitt löfte, såsom somlige mena det vara fördröjelse; men han hafwer tålmod med oss, och will icke att någre skola förgås, utan att hwar och en wänder sig till bättring.

10. Men Herrans dag warder kommandes såsom en tjuw om natten; och då skola himlarna med en stor hastighet förgås, och elementen skola försmälta af hetta, och jorden med de werk, som derpå äro, skola afbrännas.

11. Efter nu allt detta skall förgås, hurudana bär eder då vara, uti hellig umgängelse och Gudaktighet?

12. Så att I wäntan och åstunden efter Guds dags tillkomme; i hwilkom himlarna af eld förgås skola, och elementen försmälta af hetta.

13. Men nya himlar och en ny jord wäntom wi, efter hans löfte, der rättfärdighet uti bor.

14. Derföre, mine kärreste, medan I detta wäntan, så lägger eder winning om att I obesmittade och ostraffelige för honom finnas mågen i frid.

15. Och wår Herras Jesu Christi tålmod räddar edra salighet; såsom ock wår käre broder, Paulus, efter den wisshet som honom gifwen är, hafwer skrifwit eder till;

16. Såsom han och i all bref talar om sådana stycker; ibland hwilka något är som är swårt till förstå, det de olärde och lösaktige förwärra, såsom och andra skrifter, till sin egen förtappelse.

17. Men J, mine käreste, medan J weten det tillförene, så förwarer eder,

att J icke förförde warden genom de ogudaktigas willfarelse, samt med dem, och fallen ifrån edor egen stadighet;

18. Utan wäxer i nådene, och wärs GErras och Frälsares Jesu Christi kunskap. Honom ware ära, nu och till ewig tid: Amen.

3. Johannis den första Epistel.

1. Capitlet.

Ordet wist. Guds gemenskap. Jesu blod.

Det som war af begynnelsen, det wi hafwe hört, det wi hafwe sett med vår ögon, det wi hafwe bestädat, och våra händer handterat hafwa, af lifsens ord;

2. Och lifwet är uppenbaradt, och wi hafwe sett, och wittnom, och kungör om eder det ewiga lifwet, hwilket war när Fadren, och är öf uppenbaradt;

3. Swad wi hafwe sett och hört, det förkunnom wi eder, på det och J skolen hafwa sällskap med öf, och

wårt sällskap skall wara med Fadrenom, och hans Son Jesu Christo.

4. Och detta skrifwe wi eder, på det edor glädje skall wara fullkommen.

5. Och det är bebådelsen, som wi hafwe hört af honom, och förkunnom eder, att Gud är ett ljus, och intet mörker är i honom.

6. Om wi säge öf hafwa sällskap med honom, och wandrom i mörkret, då ljugom wi, och gör om icke sanningen.

7. Men wandrom wi i ljuset, såsom han är i ljuset, då hafwe wi sällskap inbördes, och Jesu Chri-

sti, hans Sons, blod re-
nar oss af alla synder.

8. Säge wi, att wi haf-
we ingen synd, då bebrage
wi oss sjelfwa, och sannin-
gen är icke i oss.

9. Men om wi bekänne
wåra synder, han är tro-
fast och rättwisd, att han
förlåter oss synderna, och
renar oss af alla orättfär-
dighet.

10. Men säge wi, att
wi hafwe intet syndat, då
göbre wi honom till ljugare,
och hans ord är icke i oss.

2. Capitlet.

Jesus försoning. Guds känne-
dom. Antichristi lära.

Min barn, detta skrif-
wer jag eder, att I
skolen icke synda; och om
någor syndar, då hafwe wi
en förswarare när Fadre-
nom, Jesus Christum,
den rättfärdig är.

2. Och han är förso-
ningen för våra synder;
icke allenast för våra, utan
ock för hela werldenes.

3. Och derpå wete wi
att wi kännom honom, om
wi hälle hans bud.

4. Den der säger: Jag
känner honom, och håller

icke hans bud, han är en
ljugare, och i honom är icke
sanningen.

5. Men den som håller
hans ord, i honom är san-
nerliga Guds kärlek full-
komligen; och derpå wete
wi att wi ärom i honom.

6. Den der säger sig
blifwa i honom, han skall
ock wandra såsom han wan-
drade.

7. Bröder, jag skrifwer
eder intet nytt bud, utan
det gamla budet, som I
haft hafwen af begynnel-
sen. Det gamla budet är
det ord, som I hafwen hört
af begynnelsen.

8. Åter skrifwer jag eder
ett nytt bud, det sant är
i honom, och i eder; ty
mörkret är förgånget, och
det sanna ljuset lyser nu.

9. Den som säger sig
wara i ljuset, och hatar
sin broder, han är ännu i
mörkret.

10. Den der älskar sin
broder, han blifwer i lju-
set, och ingen förargelse är
i honom.

11. Men den som ha-
tar sin broder, han är i
mörkret, och wandrar i
mörkret, och wet icke hwart

han går; ty mörkret hafwer förblindat hans ögon.

12. Jag skrifwer eder, kära barn, att eder skola synderna förlåtna warda, för hans Namns skull.

13. Jag skrifwer eder, I fäder; ty I hafwen känt honom, som är af begynnelsen. Jag skrifwer eder, I ynglingar; ty I hafwen öfvertunnit den onda.

14. Jag skrifwer eder, I barn; ty I hafwen känt Fadren. Jag hafwer skrifwit eder, I fäder; ty I hafwen känt honom, som är af begynnelsen. Jag hafwer skrifwit eder, I ynglingar; ty I ären starke; och Guds ord blifwer i eder, och hafwen öfvertunnit den onda.

15. Älskar icke werldena, icke heller de ting i werldene äro. Den der älskar werldena, i honom är icke Fadrens kärlek.

16. Ty allt det som är i werldene, nämliga köttens begärelse, och ögonens begärelse, och högfrådigt lefwerne, det är icke af Fadrenom, utan af werldene.

17. Och werlden förgås, och hennes lusta; men den som gör Guds wilja, han blifwer ewinnerliga.

18. Kära barn, nu är den ytterste tiden, och såsom I hafwen hört, att Antichrist skall komma, ja, nu äro allaredo många Antichrister wordne; och deraf wete wi att den ytterste tiden är nu.

19. De äro utgångne af oss, men de woro icke af oss. Hade de varit af oss, då hade de ju blifwit när oss; men på det de skulle blifwa uppenbare, att de äro icke alle af oss.

20. Men I hafwen smörjelse af dem Heliga, och werten allt.

21. Jag hafwer icke skrifwit till eder, såsom till dem der icke weta sanningen; utan såsom till dem som henne weta, och att all lögn icke är af sanningene.

22. Ho är en ljugare, utan den som nekar, att Iesus är Kristus? Den är Antichrist, som nekar Fadren och Sonen.

23. Swar och en som nekar Sonen, han hafwer icke heller Fadren.

24. Hvad I nu hört hafwen af begynnelsen, det blifve i eder; om det blifwer i eder, som I h rt hafwen af begynnelsen, så skolen och I blifwa i Sonenom och Fadrenom.

25. Och detta  r det löfte, som han  f lofwat hafwer, ewinnerligt lif.

26. Detta hafwer jag skrifwit till eder, om dem som förföra eder.

27. Och den smörjelse, som I hafwen fått af honom, blifwer i eder, och I behöfwen icke att någor l rer eder; utan såsom smörjelsen l rer eder om all ting, så är det sant, och icke lögn; och som han hafwer lärt eder, så blifwer i henne.

28. Och nu, k ra barn, blifwer i honom, att n r han uppenbarad warder, måge wi hafwa f rtrostdning, och icke komma på skam för honom i hans tillkommelse.

29. Om I weten att han  r rättfärdig, så skolen I och det weta, att hwar och en som rätt g r, han  r född af honom.

3. Capitlet.

Guds barns  ra, pligt. Broderlig kärlek.

Se till hurudana kärlek Fadren hafwer bewist  f, att wi kallas Guds barn; fördensfull känner intet werlden eder, ty hon känner intet honom.

2. Mine käreste, wi  re nu Guds barn, och det  r icke  n uppenbaradt hwad wi warda skole; men det wete wi, när han blifwer uppenbar, då wardom wi honom like; ty wi så se honom såsom han  r.

3. Och hwar och en som hafwer detta hopp i honom, han renar sig, såsom han och ren  r.

4. Hwar och en som g r synd, han g r och orätt, och synd  r orätt.

5. Och I weten att han war uppenbarad, på det han skulle borttaga w ra synder; och ingen synd  r i honom.

6. Hwar och en som blifwer i honom, han syndar icke; hwar och en som syndar, han hafwer icke sett honom, icke heller k nt honom.

7. Kära barn, låter ingen bedraga eder. Den som gör rätt, han är rättfärdig, såsom ock han rättärdig är.

8. Den der gör synd, han är af djefwulen; ty djefwulen syndar af begynnelsen; och fördenstull uppenbarades Guds Son, att han skulle nederflå djefwulens gerningar.

9. Swar och en, som född är af Gudi, han gör icke synd, ty hans säd blifwer i honom; och han kan icke synda, ty han är född af Gudi.

10. Derpå känner man, hwilke Guds barn, eller hwilke djefwulens barn äro; hwar och en som icke gör rätt, han är icke af Gudi, och den som icke älskar sin broder.

11. Ty detta är det budskap, som I hafwen hört af begynnelsen, att wi skole älskas inbördes;

12. Icke såsom Cain, som war af dem onda, och slog sin broder ihjäl. Och för hwars skull slog han honom ihjäl? Ty hans gerningar woro onda, men hans broders gerningar rättfärdiga.

13. Förundrer icke, mine bröder, om werlden hatar eder.

14. Wi wete, att wi ärom förde ifrå döden till lifwet; ty wi älskom bröderna. Den der icke älskar brodern, han blifwer i dödenom.

15. Swar och en som hatar sin broder, han är en mandräpare; och I weten, att hwar och en mandräpare hafwer icke ewigeligt lif blifwandes i sig.

16. Derpå kännom wi Guds kärlek, att han hafwer låtit sitt lif för oss; och skolom ock wi låta vårt lif för bröderna.

17. Den som hafwer denna werlds gods, och ser sin broder wara nödställd, och sluter sitt hjerta till för honom, huru blifwer Guds kärlek i honom?

18. Min barn, älskoms icke med ordom, eller med tungone, utan med gerning och sanning.

19. Deras wete wi, att wi ärom af sanningene, och kunnom stilla vår hjerta för honom;

20. Att om vårt hjerta förbömer oss, då är Gud

förre än vårt hjerta, och wet all ting.

21. Mine käreste, om vårt hjerta fördömer oss icke, då hafwe wi en förtröstning till Gud;

22. Att wi få af honom allt det wi bedje; ty wi hållom hans bud, och görom det honom ljust är.

23. Och detta är hans bud, att wi skolom tro på hans Sons, Jesu Christi Namn; och älska oss inbördes, såsom han oss budit hafwer.

24. Och den der håller hans bud, han blifwer i honom, och han i honom; och deraf wete wi, att han blifwer i oss, af Andanom som han oss gifwit hafwer.

4. Capitlet.

Pröfwa läran. Def i kärlek.

Mine käreste, I skolen icke tro hwar och en anda, utan pröfwer andarna, om de äro af Gudi; ty många falske Propheter äro utgångne i werldena.

2. Derpå skolen I känna Guds Anda: hwar och en ande, som bekänner att Jesus Christus är kommen i köttet, han är af Gudi.

3. Och hwar och en ande, som icke bekänner att Jesus Christus är kommen i köttet, han är icke af Gudi; och det är Antichrists (ande), af hwilkom I hafwen hört att han skulle komma, och är nu allaredo i werldene.

4. Kära barn, I ären af Gudi, och hafwen öfverwunnit dem; ty den som är i eder, han är större än den som är i werldene.

5. De äro af werldene; derföre tala de af werldene, och werlden hör dem.

6. Wi ärom af Gudi. Den som känner Gud, han hör oss; den som icke är af Gudi, han hör oss intet. Deraf känne wi sanningenes Anda, och willones anda.

7. Mine käreste, älskom oss inbördes; ty kärleken är af Gudi, och hwar och en som älskar, han är född af Gudi, och känner Gud.

8. Den som icke älskar, han känner icke Gud; ty Gud är kärleken.

9. Derpå är Guds kärlek till oss uppenbar worden, att Gud hafwer sändt sin enda Son i werldena,

att wi skolorn lefwa genom honom.

10. Deruti står kärleken, icke det wi hafwom älskat Gud, men det han hafwer älskat oss, och sändt sin Son till en försöning för våra synder.

11. Mine käreste, hafwer Gud så älskat oss, så skolorn och wi älskas inbördes.

12. Ingen hafwer någon tid sett Gud; om wi älskoms inbördes, så blifwer Gud i oss, och hans kärlek är fullkommen i oss.

13. Derpå kännom wi, att wi blifwom i honom, och han i oss, att han hafwer gifwit oss af sinom Anda.

14. Och wi sägom och betygom, att Fadren hafwer sändt Sonen, werldene till en Frälsare.

15. Swar och en som bekänner, att Iesus är Guds Son, i honom blifwer Gud, och han i Gudi.

16. Och wi hafwe känt och trott den kärlek, som Gud hafwer till oss. Gud är kärleken; och den som blifwer i kärlekenom, han blifwer i Gudi, och Gud i honom.

17. Derpå är kärleken

fullkommen med oss, att wi mågom hafwa en förtröstaning på domedag; ty såsom han är, så ärom och wi i denna werld.

18. Räddhåge är icke i kärlekenom; utan fullkomellig kärlek utdrifwer räddhågan; ty räddhågan hafwer pino, men den der räddes, han är icke fullkommen i kärlekenom.

19. Älskom honom, ty han hafwer först älskat oss.

20. Om någor säger: Jag älskar Gud, och hatar sin broder, han är en ljugare. Ty den der icke älskar sin broder, som han ser, huru kan han älska Gud, som han icke ser?

21. Och detta budet hafwe wi af honom, att den der älskar Gud, han skall och älska sin broder.

5. Capitlet.

Trones kraft, wittnen. Önen.
Nya födelsen.

Swar och en som tror, att Iesus är Kristus, han är född af Gudi; och hwar och en som älskar honom som födde, han älskar och den som födder är af honom.

2. Derpå wete wi, att wi älskom Guds barn, när wi älskom Gud, och hållom hans bud.

3. Ty det är kärleken till Gud, att wi hållom hans bud; och hans bud äro icke swår.

4. Ty allt det som är födt af Gudi, det öfverwinner werldena; och denne är segren, som öfverwinner werldena, wår tro.

5. Men ho är den som öfverwinner werldena, utan den som tror, att JEsus är Guds Son?

6. Denne är den som kommer med watten och blod, JEsus Kristus, icke med watten allena, utan med watten och blod; och Anden är den som betygar, att Anden är sanningen.

7. Ty tre äro som wittna i himmelen, Fadren, Ordet och den Helge Ande; och de tre äro ett.

8. Och tre äro de som wittna på jordene, Anden, Wattnet och Blodet; och de tre äro till ett.

9. Svar wi nu anamme menniskors wittnesbörd, Guds wittnesbörd är följ-

re; ty detta är Guds wittnesbörd, som han wittnade om sin Son:

10. Den der tror på Guds Son, han hafwer wittnesbörd i sig sjelfwom; den der icke tror Gudi, han gör honom till en ljugare; ty han icke trodde det wittnesbörd, som Gud wittnade om sin Son.

11. Och det är wittnesbördet, att Gud öf gifwit hafwer det ewiga lifwet; och det lifwet är i hans Son.

12. Den Sonen hafwer, han hafwer lifwet; den icke hafwer Guds Son, han hafwer icke lifwet.

13. Detta hafwer jag skrifwit eder, som tron i Guds Sons Namn, på det I skolen weta, att I hafwen ewinnerligt lif, och på det I skolen tro i Guds Sons Namn.

14. Och detta är den förtröstning, som wi hafwe till honom, att, om wi bedje något efter hans wilja, så hörer han öf.

15. Och efter wi wete, att han hörer öf, ehwad wi bedje, så wete wi att wi de böner hafwe, som wi hafwom bedit af honom.

16. Hvar nu någor ser sin broder synda någon synd icke till döds, han må bedja, så skall han gifwa dem lifwet, som synda icke till döds. Det är en synd till döds; för sådana säger jag icke att någor bedja skall.

17. All orätt är synd; är ock somlig synd icke till döds.

18. Vi wete, att den af Gudi född är, han syndar icke; utan den som född är af Gudi, han förwarar sig,

och den onde kommer icke wid honom.

19. Vi wete, att wi ärom af Gudi, och hela werlden är stadd i det onda.

20. Men wi wete, att Guds Son är kommen, och hafwer gifwit oss sinne, att wi kännom den Sanna, och ärom i den Sanna, i hans Son Jesu Christo; denne är sanner Gud, och det ewiga lifwet.

21. Kära barn, walter eder för afgudarna: Amen.

8. Johannis den andra Epistel.

1. Capitlet.

Helsing, förmanas till kärlet,
warnas för falska Lärare.

Den äldste den utwalda Frune, och hennes barn, hwilken jag älskar i sanningen; och icke jag allenast, utan ock alle som sanningen kânt hafwa;

2. För sanningens skull, som i oss blifwer, och med oss wara skall i ewighet.

3. Nåd, barmhertighet, frid af Gud Fader, och af Heranom Jesu Christo, Fadrens Son, i sanninge-

ne, och i kärlekenom, ware med eder.

4. Jag är mycket glad, att jag hafwer funnit ibland din barn de der wandra i sanningene; såsom wi budet af Fadrenom fått hafwe.

5. Och nu beder jag dig, Fru; icke skrifwer jag dig såsom ett nytt bud, utan det wi hadom af begynnelsen, att wi skolon älska oss inbördes.

6. Och detta är kärleken, att wi wandrom efter hans bud. Detta är budet, som

J hbrt hafwen af begynnel-
sen, att J wandren deruti.

7. Ly många bedragare
äro inkomne i werldena, de
som icke bekänna Jesum
Christum kommen wara i
föttet; denne är bedraga-
ren, och Antichrist.

8. Ser eder wäl före,
att wi icke borttappom det
wi arbetat hafwom, utan
att wi fåm full lön.

9. Swar och en som öf-
werträder, och icke blifwer
i Christi lärdom, han haf-
wer ingen Gud; den der
blifwer i Christi lärdom,
han hafwer både Fadren
och Souen.

10. Kommer någor till
eder, och icke hafwer den-
na lärdomen med sig,
undfår honom icke i hus,
och helser honom icke hel-
ler;

11. Ly den honom hel-
sar, han är delaktig i hans
onda gerningar.

12. Jag hafwer wäl
mycket att skrifwa eder, dock
wille jag icke med papper
eller bläck; utan jag hop-
pas att komma till eder,
och muntliga tala med eder,
på det wår glädje skall wa-
ra fullkommen.

13. Halsa dig dine ut-
walda systers barn: Amen.

3. Johannis Den tredje Epistel.

1. Capitlet.

Sajus. Diotrefhes. Demetrius.

Den äldste dem älskelige
Sajo, den jag älskar
i sanningene.

2. Min älskelige, jag
önskar i all stycker att dig
wäl går, och du helbregda
äst, såsom dine själ wäl går.

3. Men jag war mycket
glad, då bröderne kommo,
och bäro vittnesbörd om

dine sanning, såsom du wan-
drar i sanningene.

4. Jag hafwer ingen
större fröjd än den, att jag
hbrer min barn wandra i
sanningene.

5. Min käreste, du gör
troliga hwad som helst du
gör emot bröderna, och de
främmande;

6. Som om din kärlek
betygat hafwa inför för-
samlingen; och du hafwer

wäl gjort, att du hafwer dem affordrat wärdeliga för Gudi.

7. Ty de äro utfarne för hans Namns skull, och hafwa intet tagit af Sedningarna.

8. Så skole wi nu sådana undfå, på det wi sanningenes medhjelpare wara mågom.

9. Jag hafwer skrifwit församlingene; men Diotrepthes, som ibland dem will afhållen wara, anammar of intet.

10. Derföre, när jag kommer, will jag kungöra hans gerningar som han gör, och sqwallrar emot of med ondnam ordom, och låter sig icke dermed nöja; sjelf anammar han icke brödberna, och förmenar dem som det gbra willja, och

drifwer dem ut af församlingene.

11. Min käreste, efterfölj icke det ondt är, utan det godt är; den der wäl gör, han är af Gudi, och den der illa gör, han ser icke Gud.

12. Demetrius hafwer wittnesbörd af hwar man, och af sjelfwa sanningene; och wi wittnom of, och I weten, att wårt wittnesbörd sant är.

13. Jag hade mycket till att skrifwa; men jag wille icke med bläck och penno skrifwa dig till.

14. Men jag hoppas snart få se dig, så willje wi muntliga tala med hwarannan.

15. Frid ware med dig. Wännerna helsa dig. Helsa du wännerna, hwar wid sitt namn.

2. Jacobs Epistel.

1. Capitlet.

Korsets nytta. Rättwisshet. Synds och goda gäfwors ursprung.

Hör, gör ordet.

Jacobus, Guds och Herrens Jesu Christi tjernare, dem tolf släktom, som

äro här och der försingrade, helso.

2. Mine bröder, håller det för all glädje, när I fallen i mångahanda frestelse;

3. Och weter, att edor

troß bepröfwelse gör tålamod.

4. Men låter tålamodet hafwa ett fullbordadt werk; på det I skolen wara fullkomne och hele, och intet fel hafwa.

5. Swar nu någrom ibland eder fattas wisdöm, han bedje af Gudi, den der gifwer enfaldeliga allom, och förwiter icke; och han skall honom gifwen warda.

6. Men han bedje i trone, intet twiflandes; ty den der twiflar, han är såsom haffens wåg, som af wädret drifs och föres.

7. Sådana menniska tänke icke, att hon får något af GErranom.

8. En man, som twiflar, är ostadig i alla sina wägar.

9. Men en broder, som ringa är, berömmen sig af sin uphöjelse;

10. Och den som rik är, af sin förnedring; ty såsom blomstret af gräset skall han förgås.

11. Solen går upp med hetta, och gräset förwisnar, och blomstret faller af, och deß sköna säkring förgås; så skall ock den rike förwisna uti sina wägar.

12. Salig är den man, som tåleliga lider frestelse; ty då han bepröfwad är, skall han få lifvens krono, den Gud lofwat hafwer dem som honom älska.

13. Ingen säge, då han frestad warder, att han af Gudi frestad warder; ty Gud frestas icke af ondt, han frestar ock ingen;

14. Utan hwar och en warder frestad, då han af sin egen begärelse dragen och lockad warder.

15. Derefter, sedan begärelsen hafwer aflat, föder hon synden; men då synden är fullbordad, föder hon döden.

16. Farer icke wille, mine läre bröder.

17. All god gåfwa, och all fullkomlig gåfwa kommer ofwanefter, ifrå Ihusens Fader; när hwilkom ingen förwandling är, eller Ihus och mörkers omskiftelse.

18. Han hafwer ock föddt efter sin wilja, genom sanningenes ord, på det wi skulle wara förstlingen af hans kreatur.

19. Derföre, mine läre bröder, hwar och en menniska ware snar till att

ra, och sen till att tala,
och sen till wrede.

20. Ty mansens wrede
gör icke det rätt är för Gudi.

21. Lägger fördensfull
bort alla orenlighet, och alla
ondsko, och anammer or-
det med saktmodighet, som
i eder plantadt är, det edra
själar kan saliga göra.

22. Men warer ordets
görare, och icke allenast
hörare, bedragandes eder
sjelfwa.

23. Ty der någor är
allenast ordens hörare, och
icke görare, han är lik den
man, som sitt lekamliga
ansigte skådar i en spegel;

24. Ty då han sig be-
skådat hafwer, går han
derifrån, och förgäter straxt
hurudana han war.

25. Men den der skå-
dar uti frihetenes fullkom-
liga lag, och blifwer der-
uti, och är icke en glömsker
hörare, utan en görare,
den samme warder salig
uti sin gerning.

26. Hwar nu någor
ibland eder låter sig tycka
att han tjenar Gudi, och
icke styrer sina tungo, utan
bedrager sitt hjerta, hans
Gudstjenst är fåfång.

27. Detta är för Gudi
och Fadren en ren och obe-
smittad Gudstjenst, såla
faderlös och moderlös barn,
och enkor, uti deras be-
dröfwelse, och behålla sig
obesmittad af werldene.

2. Capitlet.

Personers anseende. Beswande,
då tro.

Mine bröder, håller det
icke derföre, att tron
på Jesum Christum, war
Herra till härlighetena,
kan lida personers anseende.

2. Ty om uti edra för-
samling komme en man
med en guldring, och med
en härlig klädnad; komme
ock en fattig man i snöp-
lig klädnad;

3. Och J sägen på den
som hafwer de härliga klä-
den, och saden till honom:
Sitt här wäl; och dem fat-
tiga saden J: Statt der,
eller, sitt här wid mina
fötter;

4. Och betänken det icke
rätt, utan warden domare,
och gören en ond åtskänad;

5. Hörer till, mine lä-
re bröder: Hafwer icke Gud
utwalt de fattiga i denna
werldens; de der rike woro

på trona, och arfwingar till riket, som han lofwat hade dem, som honom älska?

6. Men J hafwen föraktat den fattiga. Förtrycka icke de rike eder med wåld, och draga eder fram för rätten?

7. Försmåda icke de det goda namnet, der J af nämnde ären?

8. Fullborden J den Konungsliga lagen efter Skriften: Älska din nästa, såsom dig sjelf, så gören J wäl.

9. Men sen J efter personen, då synden J, och warden straffade af lagen, såsom öfwerträdare.

10. Ty om någor håller hela lagen, och syndar på ett, han är saker till allt.

11. Ty den som sade: Du skall icke göra hor, han hafwer ock sagt: Du skall icke dräpa. Swar du nu icke gör hor, och dräper likwäl, äst du lagsens öfwerträdare.

12. Så talar, och så görer, som de der skola genom frihetenes lag dömda warda.

13. Ty dom utan barm-

hertighet skall honom öfwergå, som barmhertighet icke gjort hafwer; och barmhertigheten berömmet sig emot domen.

14. Swad hjälper det, mine bröder, om någor säger sig hafwa trona, och hafwer dock icke gerningarna? Kan ock tron göra honom salig?

15. Om en broder eller syster wore nakot, och satlades dagelig föda;

16. Och någor edra sade till dem: Går i frid, värmer eder, och mätter eder; och gifwen dem likwäl intet hwad lekamen behöfwer, hwad hulpe dem det?

17. Så ock tron, då hon icke hafwer gerningarna, är hon dödd i sig sjelf.

18. Nu måtte någor säga: Du hafwer trona, och jag hafwer gerningarna; wisa mig dina tro med dina gerningar, så will jag ock wisa dig mina tro med mina gerningar.

19. Du tror, att en Gud är; der gör du rätt uti; djeflarna tro det ock, och bäftwa.

20. Will du, såfänge-

liga menniska, weta att tron utan gerningar är dödd?

21. Wardt icke Abraham, vår fader, af gerningarna rättfärdigad, då han sin son Isaac offrade på altaret?

22. Ser du, att tron hafwer medverkat i hans gerningar, och att tron är fullkommen worden af gerningarna?

23. Och Skriften är fullkomnad, som säger: Abraham trodde Gud, och det wardt honom räknadt till rättfärdighet, och wardt kallad Guds vän.

24. Sen Jnu, att af gerningarna rättfärdigas menniskan, och icke af trone allena?

25. Sammalunda och den skökan Rahab, wardt hon icke af gerningom rättfärdigad, då hon undfick sändningabåden, och släppte dem en annan väg ut?

26. Därföre, såsom kroppen utan anda är dödd, så är och tron utan gerningar dödd.

3. Capitlet.

Tungans styrkel. Jordist, himmelfäst wisshet.

Mine bröder, farer icke hwar man efter att wara lärare; wetande att wi desj större dom fåm.

2. Ty i mång stycke felar wi alle; men den der icke felar uti ett ord, han är en fullkommen man, och kan regera hela lekamen med betsel.

3. Si, wi läggom hästomen betsel i munnen, att de skola lyda oss, och omkastom deras hela kropp.

4. Si och skeppen, ehuru stor de äro, och af starkt wäder drifwas, warda de dock likwäl omwänd med ett litet roder, ehwart rodermannen will.

5. Så är och tungan en liten lem, och kommer stor ting åstad; si en liten eld, huru stor skog han upp-tänder.

6. Och tungan är och en eld, en werld full med orätt. Så är och tungan ibland våra lemmar, och besmittar hela lekamen, och upptänder all vår umgär-

gelse, då hon upptänd är af helwete.

7. Ty all natur, både djurs, och foglars, och ormars, och deras som i hafwet äro, warder tam, och är tänd af människors natur;

8. Men tungan kan ingen människa tamsa, det oroliga onda, full med bödelig förgift.

9. Med henne prisa wi Gud, och Fadren; och med henne bannom wi människorna, som äro skapade efter Guds liknelse.

10. Af samma mun går pris och bannor. Det bör icke, mine bröder, så wara.

11. Säk gifwer en källa af ett hål både sött och häft watten?

12. Säk kan skonaträt, mine bröder, bära olja, eller winträt skon? Så kan ock ingen källa salt och sött watten gifwa.

13. Ho är wis och klok ibland eder, han bewise med sin goda umgängelse sina gerningar, uti saktmodighet och wisdom.

14. Om I hafwen bitert nit och tråto uti edart hjerta, berömmet eder icke,

och ljuger icke emot sanningen.

15. Ty den wisdom är icke ofwanester kommen, utan är jordisk, mennisklig och djefwulst.

16. Ty hwar nit och tråto är, der är ofstadighet och allt ondt.

17. Men den wisdom, som ofwanester är, han är först kyft, och sedan fridsam, saktmodig, låter säga sig, full med barmhertighet och goda frukter, opartisk, ofkrymtelig.

18. Men rättfärdighetens frukt warder sådd i frid, dem som frid hålla.

4. Capitlet.

Böndhællens hinder och befordran.

Hwadan äro örlig och krig ibland eder? Äro de icke deraf, af edrom begärelsom, som strida i edra lemmar?

2. I begären, och fån intet; I hafwen afund och nit, och kunnen intet winna; I striden och örligen, och hafwen intet, derföre att I intet bedjen.

3. I bedjen, och fån intet; ty I bedjen illa, näm-

nämliga att I det uti edra
wällust förtära skolen.

4. I horkar:ar och hor-
konor, weten I icke, att
werldenes wänskap är Guds
owänskap? Ho som werl-
denes wän will wara, han
warder Guds owän.

5. Menen I att Skrif-
ten säger säfängt: Anden,
som bor uti eder, begärrar
emot hatet?

6. Men han gifwer ri-
keliga nåd. Ty Skriften
säger: Gud står emot de
högfärdiga; men dem öd-
mjukom gifwer han nåd.

7. Så warer nu Gudi
underdånige; står emot djef-
wulen, så flyr han ifrån
eder.

8. Nalkens Gudi, så
nalkas han eder. Menen
edra händer, I syndare,
och rensar edor hjerta, I
ostadige.

9. Warer elände, och
sörjer, och gräter; edart
löje wände sig i gråt, och
glädjen i sorg.

10. Förnedrer edor för
Gerranom, så skall han
eder upphöja.

11. Förtaler icke hwar-
annan, käre bröder; den
som förtalar sin broder, och

dömer sin broder, han för-
talar lagen, och dömer la-
gen; men dömer du lagen,
så äst du icke lagsens ge-
rare, utan domare.

12. Ty en är laggif-
waren, som kan saliggöra,
och fördöma; ho äst du,
som dömer en annan?

13. Nu wäl, I som sä-
gen: I dag, eller i mor-
gon wilje wi gå uti den
eller den staden, och wilje
der ligga ett år, och hand-
la, och winna;

14. Och weten icke hwad
i morgon ske kan; ty hwad
är edart lif? Ett demb
äret, som en liten tid wa-
rar, och sedan försvinner.

15. För det I säga
skullen: Om Herren will,
och wi lefwe, så wilje wi
göra det eller det.

16. Men nu berömmen
I eder i edart högmöd. All
jädana berömmelse är ond.

17. Den der kan göra
godt, och gör icke, honom
är det synd.

5. Capitlet.

Rikedomis bruk. Tälarets nytta.
Wönens kraft.

Nu wäl, I rike, gräter,
och tjuer öfwer edor

uselhet, som eder öfverkomna skall.

2. Edre rikedomar äro förtruttade; edor kläder äro uppåten af mal.

3. Edart guld och silfver är förrostadt, och deras rost skall vara eder till vittneshörd, och skall uppåta edart kött såsom en eld. J hafwen församlat eder ägodelar i yttersta dagarna.

4. Si, arbetarens lön, som edart land afbergat hafwa, hwilken J dem swiliga ifrå haft hafwen, rop; och deras rop, som afbergade, är inkommet i GErrans Zebaoths öron.

5. J hafwen lefwat i kräselighet på jordene, och haft edra wällust, och uppfödt edor hjerta, såsom på en slagtedag.

6. J hafwen dömt och dödat den rättfärdiga, och han hafwer eder intet emotståndit.

7. Så warer nu tålige, käre bröder, intill GErrans tillkommelse. Si, åkermanen wäntar efter den kostliga jordens frukt, tåleliga bidandes, så länge han får ett morgonregn och aftonregn.

8. Så warer också J tålige, och styrker edor hjerta; ty GErrans tillkommelse är när.

9. Sucker icke, käre bröder, emot hwarannan, på det J icke warden förbändde. Si, domaren är för dörrene.

10. Tager, mine bröder, Propheterna för efterdömmelse, till bedröfwelse och tålmod, hwilke talat hafwa i GErrans Namn.

11. Si, wi hälle dem salige, som lidit hafwa. Jobs tålmod hafwen J hört, och GErrans ända hafwen J sett; ty GErren är barmhertig, och en förbarmare.

12. Öfwer all ting, mine bröder, swärjer icke, hwarken wid himmelen, eller wid jordena, eller någon annan ed. Men edor ord skola vara, Ja, ja, Nej, nej; på det J icke skolen falla uti skrymteri.

13. Eder någor ibland eder bedröfwelse; han bedje. Är någor wid godt mod; han sjunge psalmer.

14. Är någor sjuk ibland eder, han kalle till sig Presterna i församlingene,

och låte dem bedja öfwer sig, och smörja med oljo uti Herrens Namn.

15. Och tronens bön skall hjälpa den sjuka, och Herren upprättar honom; och om han är stadd i synd, warda de honom förlätta.

16. Bekänner inbördes synderna, den ens dem andra, och beder för eder i bön, att I helbregda warda; ty ens rättfärdigs mans bön förmår mycket, der hon allwar är.

17. Elias war en menniska såsom wi, och han

bad ena bön, att det icke skulle regna; och det regnade och intet på jordena, i tre år och sex månader.

18. Och bad åter, och himmelen gaf regn, och jorden bar sin frukt.

19. Käre bröder, om någor ibland eder fore will ifrå sanningen, och någor omwände honom;

20. Han skall weta, att den der omwänder en syndare af hans wägars willo, han frälsar ena själ ifrå döden, och skryter all öfwerträdelse.

3. Jude Epistel.

I. Capitlet.

Otrognas lära, straff. Moyses tropp. Enoshs prophetia.

Judas, Jesu Christi tjernare, men Jacobs bröder, dem kalladom, som i Gud Fader helgade äro, och i Jesu Christo behållne:

2. Mycken barmhertighet, och frid, och kärlek warer med eder.

3. Mine käre, efter det jag tog mig före skrifa eder till om allas wä-

ra salighet, syntes mig behöfwas förmana eder med skrifwelse, att I kämpa måtten för trona, som ena resa helgonen föregifwen war.

4. Ty det äro några menniskor med ibland inkomna, om hwilka fordom skrifwet war till detta straff: De äro ogudaktige, och draga wår Guds nåd till lössaktighet, och neka Gud, som allena är Herre, och wår Herre Jesum Christum.

5. Men jag vill minna eder uppå, att I en tid detta skolen weta, att då Herren hade utfört folket af Egypten, sedan förgjorde han dem, som icke trodde.

6. Och de Anglar, som icke behöllo sin förskadome, utan öfwergåfwo sin hemman, dem förwarade han med ewiga bojor i mörkret, till den stora dagsens dom.

7. Såsom ock Sodoma och Gomorra, och de städer deromkring, hwilke, i samma måtto som de i skörhet syndat hade, och hafwa gångit efter främmande kött, de äro satte för ett efterdömmelse, och lida ewig elds pino;

8. Sammalunda ock dese orömmare, som besmitta köttet, förakta herrskapet, och försmäda majestätet.

9. Men Michael, den Öfwerängelen, då han trätte med djefwulen, och disputerade med honom om Mose kropp, torde han icke utsäga försmädelsens dom, utan sade: Herren straffe dig.

10. Men dese försmäda, der de intet af weta; och hwad de af naturen

som annor ostälilig djur weta, deruti förderfwa de sig.

11. We dem; ty de gå i Gains wäg, och falla i Balaams willfarelse för löns skull, och förgås i Chore uppror.

12. Dese itamfläckar slösa af edra gäswor utan fruktan, och söda sig sjelfwa; de äro skär utan watten, som drifwas omkring af wädret; skallot, ofruktjam trä, två rejsor död, och med rotter uppryckt.

13. Gassens wilda wägor, som sin egen skam utskumma; willfarande stjernor, hwilkom det swarta mörkret förwaradt är i ewighet.

14. Gafwer ock Enech, den sjunde ifrån Adam, propheterat tillföre om dessa, och sagt: Si, Herren kommer med mång tusend helgon;

15. Till att sitta dom öfwer alla, och straffe alla dem som ogudaktige äro, för alla deras ogudaktiga gerningar, med hwilka de gafwa illa gjort; och för allt det hårda, som de ogudaktige syndare emot honom talar hafwa.

16. Deſe knorra och klaga alltid, och wandra efter ſin egen luſta; och deras mun talar ſtolt ord, och akta på personer för nyttos ſkull.

17. Men J, mine käreſte, draget eder till minnes de ord, ſom tillförene haſwa eder ſagd warit af wårs Herrens Jeſu Chriſti Apoſtlar;

18. Att de ſade eder: Uti ytterſta dagarna ſola komma beſpoitare, de der gå ſola efter ſin egen ogudaktiga beqäreſe.

19. Deſe äro de, ſom parti göra, löttöſige, icke haſwandes Andan.

20. Men J, mine käreſte, uppbygger eder ſjelfwa på edra aldrabeligſta tro, genom den Helga Andan, och beder;

21. Och behåller eder i Guds kärlek, och wänter efter wårs Herrens Jeſu Chriſti barmhertighet till ewigt lif.

22. Och håller denna åtkilnad, att J förbarmen eder öfwer ſomliga;

23. Men ſomliga gäbrer med fruktan ſalliga, och rycker dem utur elden; haſtande den beſmittada löttöſens ljortel.

24. Men honom, ſom förstår förwara eder utan ſynd, och ſtälla eder för ſitt härlighets anſigte oſtraffliga, med fröjd;

25. Allena wiſom Gud, wår om Krälfare, ware ära, och maſeſtät, och wälde, och magt, nu och i alla ewighet: Amen.

C. Johannis Theologi Uppenbarelse.

1. Capitlet.

Johannes beſkar förſamlingarna; ſer. hör Jeſum; beſalles ſkrifwa.

Detta är Jeſu Chriſti uppenbarelse, den Gud haſwer giſwit honom, till

att förkunna ſinom tjena-
rom, hwad innan kort tid
ſke ſkall; och haſwer be-
tecknat och ſändt, med ſin
Engel, till ſin tjenare Jo-
hannem;

2. Hvilken betygart hafwer Guds ord och vittnesbörd om Jesu Christo, hwad han sett hade.

3. Salig är den som läs, och hörer denna Propheties ord, och håller det deruti skrifwet är; ty tiden är när.

4. Johannes de sju församlingar i Asien: Nåd ware med eder, och frid af honom som är, och som komma skall, och af de sju Andar, som för hans stol äro;

5. Och af Jesu Christo, som är ett troget vittne, förstfödder ifrå de döda, och en Förste öfwer Konungarna på jordene; den oss älskat hafwer, och twagit oss af våra synder med sitt blod;

6. Och gjort oss till Konungar och Prestar för Gudi, och sinom Fader; honom ware ära och wälde, ifrån ewighet till ewighet: Amen.

7. Si, han kommer, med sky, och all ågon skola se honom, och de honom stungit hafwa; och all slägte på jordene skola säntra sig; ja, Amen.

8. Jag är A och D, begynnelsen och änden, säger Herren, som är, som war, och som komma skall, den Allsmåttige.

9. Jag Johannes, edar broder, och delaktig i bedröfwelsen, och i riket, och i Jesu Christi tålmod, war på den ön Patmos, för Guds ords skull, och för Jesu Christi vittnesbörds skull.

10. Jag war i andanom, på en Söndag, och hörde efter mig en stor röst, såsom en basun,

11. Sägandes: Jag är A och D, den förste och den siste; hwad du ser, det skrif uti en bok, och sänd till de församlingar, som äro i Asien, i Epheso, och i Smirnen, och i Pergame, och i Thyatira, och i Sardis, och i Philadelphia, och Laodicea.

12. Och jag wände mig om till att se efter rösten, som med mig talade; och som jag mig wände, såg jag sju gyldene ljusastakar.

13. Och midt ibland de sju gyldene ljusastakar en, som lik war menniskones Son, klädd i en sid tjor-

tel, och begjordad kring om bröstet med ett gyldene bälte.

14. Men hans hustru och hans hår war hwitt, sem en hwit ull, och såsom snö; och hans ögon woro såsom en eldslåge.

15. Och hans fötter woro såsom glöddande meying i ugnen, och hans röst såsom en dån af mycket watten.

16. Och han hade i sine högra hand sju stjernor, och af hans mun utgick ett skarpt tweeggadt swärd; och hans ansigte sken såsom klara solen.

17. Och då jag såg honom, föll jag till hans fötter, såsom jag hade varit död; och han lade sin högra hand på mig, och sade till mig: War icke förfärad; jag är den förste och den sista;

18. Och den lefwande, och jag war död; och si, jag är lefwandes, ifrån ewighet till ewighet: Amen; och hafwer nycklarna till helwetet och döden.

19. Så skrif nu hwad du sett hafwer, och hwad nu är, och hwad härefter ske skall;

20. Hemligheten af de

sju stjernor, som du sett hafwer i mine högra hand, och de sju gyldene ljusastakar: de sju stjernor äro de sju församlingars Anglar, och de sju ljusastakar, som du sett hafwer, äro de sju församlingar.

2. Capitlet.

Om Angelen i Epheso, Bergamen, Emirnen, Thyatira.

Och skrif den församlings Angel i Epheso: Detta säger han, som hafwer sju stjernor i sine högra hand, den der wandrar midt ibland de sju gyldene ljusastakar:

2. Jag wet dina gerningar, och ditt arbete, och ditt tålamod, och att du icke må lida de onda, och hafwer försökt dem som säga att de äro Apostlar, och äro dock icke, och hafwer befunnit dem ljugare.

3. Och du lider och hafwer tålamod, och arbetar för mitt Namns skull, och är icke trött worden.

4. Men jag hafwer emot dig, att du den första din kärlek öfvergifwit hafwer.

5. Betänk dertfore, hwaraf du fallen äst, och bättra dig, och gör de första ger-

ningarna; hwar det icke sker, då warder jag dig svarliga kommandes, och skall bortstöta din Ijusastaka af sitt rum, utan du bättrar dig.

6. Men detta hafwer du, att du hatar de Nicolaiters werk, hwilka jag och hatar.

7. Den der bra hafwer, han höre hwad Anden säger församlingarna: Den der vinner, honom vill jag gifwa äta af lifsens trä, som är i Guds Paradis.

8. Och skrif den församlingens Ängel i Smirnen: Detta säger den förste och den siste, den död war, och är lefwandes worden:

9. Jag wet dina gerningar och din bedröfwelse, och din fattigdom (men du äst rik), och hädelse af dem som sig säga wara Judar, och äro icke, utan äro Satans hop.

10. Frukta litet för något, som du lida skall; si, djefwulen skall kasta några af eder i fängelse, på det 3 skolen försökte warda, och hafwa bedröfwelse i tio dagar. War trofast intill döden, så skall jag gifwa dig lifsens krono.

11. Den der bra hafwer, han höre hwad Anden säger församlingarna. Den der vinner, han skall ingen skada få af den andradöden.

12. Och skrif den församlingens Ängel i Pergamen: Detta säger han, som hafwer det Karpa twee-gade swärdet:

13. Jag wet dina gerningar, och hwar du bor, att der Satans säte är, och du håller mitt Namn, och hafwer icke nekadt mina tro; och i de dagar är Antipas, mitt trogna wittne, dödad när eder, der Satan bor.

14. Men jag hafwer något litet emot dig; ty du hafwer der dem, som hålla Balaams lärdom, hwilken lärde genom Balak ästads komma förargelse för Israels barn, till att äta af det afgudom offradt war, och bedrifwa boleri;

15. Så hafwer du och dem, som hålla de Nicolaiters lärdom, hwilket jag hatar.

16. Bättra dig; annars skall jag dig svarliga komma, och skall strida med dem, med minns muns swärd.

17. Den der öra haf-
wer, han höre hwad Anden
säger församlingarna: Den
der vinner, honom vill jag
gifwa äta af det fördolda
manna, och vill gifwa ho-
nom ett godt vittnesbörd,
och med det vittnesbörd ett
nytt namn beskriswet, det
ingen känner, utan den det
får.

18. Och skrif den för-
samlings Ängel i Thyatira:
Detta säger Guds Son,
som ägon hafwer såsom
eldslåge, och hans fötter
lika som mesing:

19. Jag wet dina ger-
ningar, och din kärlek, och
dina tjenst, och dina tro,
och ditt tålmod, och dina
gerningar, de sista flera än
de första.

20. Men jag hafwer nå-
got litet emot dig, att du
tillstodjer den qwinnan Je-
sabel, som säger att hon är
en Prophetisa, lära och be-
draga mina tjenare, bedrif-
wa boleti, och äta af det
afgudom offradt är.

21. Och jag hafwer gif-
wit henne tid, att hon skulle
bättra sig af sitt boleti; och
hon hafwer intet bättrat sig.

22. Si, jag skall lägga

henne i fångena; och de
som med henne hor bedrif-
wa, skola komma uti aldra-
sörsta bedröfwelse, om de
icke bättra sig af sina ger-
ningar.

23. Och hennes barn
skall jag dräpa; och alla
församlingar skola weta,
att jag är den som rau-
sakar njurar och hjerta;
och skall gifwa hwarjom
och enom af eder efter
hans gerningar.

24. Men eder säger jag,
och androm som i Thyatira
ären, som icke hafwa så-
dana lärdom, och icke haf-
wa förstätt Satans djup-
het, såsom de säga: Jag
skall icke lägga på eder nå-
gra andra bördo.

25. Dock hwad I haf-
wen, det håller, så länge
jag kommer.

26. Och den der vinner,
och håller min werk intill
ändan, honom skall jag gif-
wa magt öfwer Sednin-
garna;

27. Och han skall regera
dem med jernis, och han
skall sönderkrossa dem såsom
en pottomakares käril;

28. Såsom jag och fått
hafwer af minom Fader,

och vill gifwa honom morgonstjerna.

29. Den der bra hafwer, han høre hwad Anden säger församlingarna.

3. Capitlet.

Om Angelen i Sardis, Philadelpia, Laodicea. Christus för dörren.

Skris och församlingens Angel i Sardis: Detta säger den, som hafwer de sju Guds Andar, och de sju stjernor: Jag wet dina gerningar; ty du hafwer namnet att du lefwer, och äst död.

2. War waken, och stärk det andra, som dö will; ty jag hafwer icke befunnit dina gerningar fullkomliga för Gudi.

3. Så tänk nu på hwad du fått och hört hafwer, och håll det, och bättra dig; äst du icke waken, så skall jag komma till dig, som en tsuf plågar komma, och du skall icke weta, på hwad stund jag kommer till dig.

4. Du hafwer och få namn i Sardis, som sin kläder icke besmittat hafwa, och de skola wandra med

mig i hwit kläder; ty de äro desj wärde.

5. Den som winner, han skall kläder warda med hwit kläder; och jag skall icke utskrapa hans namn af lifvens bok; och jag skall wederlämna hans namn för min Fader, och för hans Änglar.

6. Den der bra hafwer, han høre hwad Anden säger församlingarna.

7. Skris och den församlings Angel i Philadelpia: Detta säger den Helige, och den Sannfärdige, som hafwer Davids nyckel, den der upplåter, och ingen menniska igenlåter; den der igenlåter, och ingen menniska upplåter:

8. Jag wet dina gerningar; si, jag hafwer gifwit för dig en öppen dörr, och ingen kan låta heme igen; ty du hafwer liten kraft, och du hafwer hållit min ord, och hafwer icke nekat mitt Namn.

9. Et, jag vill gifwa dig utu Satans hop, de sig säga wara Judar, och äro icke, utan Ijuga; si, jag vill drifwa dem bertill, att de skola komma, och

tillbedja för dina fötter, och skola weta, att jag hafwer älskat dig.

10. Efter du hafwer hållit mitt tålmodis ord, skall jag och bewara dig för frestelsens stund, hwilken tillstundar allo werldene, till att fresta dem som bo på jordene.

11. Si, jag kommer snarliga; håll det du hafwer, att ingen tager dina krono.

12. Den der winner, honom will jag göra till en pelare uti mins Guds tempel, och han skall icke mer utgå; och jag skall skrifwa på honom mins Guds Namn, och mins Guds stads, des nya Jerusalem, namn, som nedkommer af himmelen ifrå min Gud, och mitt nya Namn.

13. Den der bra hafwer, han höre hwad Auden säger församlingarna.

14. Skrif och den församlingis Angel i Laodicea: Detta säger Amen, det trogna och sannfärdiga wittnet, begynnelsen till Guds kreatur:

15. Jag wet dina ger-

ningar, att du äst hwarken kall eller warm; jag wille att du wore antingen kall eller warm.

16. Men efter du äst slem, och hwarken kall eller warm, skall jag dig utspy utu min mun.

17. Ty du säger: Jag är rik, och hafwer nog, och behöfwer intet; och wetst icke att du äst elände, och jämmerlig, fattig, och blind, och nakot.

18. Jag råder dig att du köper guld af mig, det genomdadt och bepröfwadt är, att du må blifwa rik; och hwit kläder, som du må kläda dig uti, på det dine nakenhets bligd icke skall synas; och smörj din ögon med ögnasalwo, att du må få se.

19. De jag älskar, dem agar jag och näpser. Så war nu slitig, och bättra dig.

20. Si, jag står för dörrene och klappar; den der hörder mina röit, och upplåter dörrerna, till honom skall jag ingå, och hålla nattward med honom, och han med mig.

21. Den der winner, honom skall jag sitta låta

med mig på min stol, såsom och jag wunnit hafwer, och är sittandes worden med minom Fader på hans stol.

22. Den der öra hafwer, han höre hwad Anden säger församlingarna.

4. Capitlet.

Majestätsens thron. Tjugufyra äldste. Fyra djur. Guds lof.

Sedan såg jag, och si, en dörr wardt upplåten i himmelen; och den första rösten, som jag hörde, såsom en basun, med mig tala, sade: Stig här upp; jag will wisa dig, hwad ske skall härefter.

2. Och straxt war jag i Andanoni; och si, en stol wardt satt i himmelen, och på stolen satt en.

3. Och den der satt, han war påseende såsom den stenen jaspid, och sardis; och en regnbåge war om stolen, påseendes såsom en smaragd.

4. Och kringom stolen woro fyra och tjugu stolar; och på de stolar såto fyra och tjugu äldste, klädde med hwit kläder, och på deras hufwud woro gyldene kronor.

5. Och af stolenom ut-

gingo Isungeld, tordön och röster; och sju eldslampor brunno för stolen, hwilka äro de sju Guds Andar.

6. Och framför stolen war såsom ett glashaf, likt wid kristall; och midt i stolen, och kringom stolen, fyra djur full med ögon, både före och bak.

7. Och det första djuret war likt ett lejon; och det andra djuret likt enom kalf; och det tredje djuret hade ett ansigte såsom en menniska; och det fjerdje djuret likt enom flygande örn.

8. Och de fyra djur hade hwartdera sex wingar allt omkring, och de woro inlantill full med ögon, och hade ingen ro dag eller natt, och sade: Helig, Helig, Helig är HERREN Gud allmäktig, som war, och som är, och som komma skall.

9. Och då de djuren gäfwu honom pris, och äro, och tack, som satt på stolen, den der lefwer ifrån ewighet till ewighet,

10. Fyllo de fyra och tjugu äldste framför honom, som satt på stolen, och tillbådo den der lefwer ifrån ewighet till ewighet; och ka-

stade sina kronor för stolen, och sade:

11. Öfver, du äst värdig taga pris, och äro, och kraft; ty du hafver skapat all ting, och för din viljas skull hafva de warelse, och äro skapt.

5. Capitlet.

sejonet af Juda uppbryter bokena, prifas.

Och jag såg i hans höggra hand, som satt på stolen, ena bok skrifwen innan och utan, besegrad med sju insegel.

2. Och jag såg en stark Ängel, som predikade med höga röst: Ho är wärdig upplåta bokena, och uppbryta hennes insegel?

3. Och ingen i himmelen, eller på jordene, eller under jordene, kunde upplåta bokena, och icke heller se på henne.

4. Och jag gret swärliga, att ingen wardt funnen wärdig till att upplåta bokena, och läsa henne, eller se på henne.

5. Då en af de äldsta sade till mig: Gråt icke. Si, lejonet af Juda slägte, Davids rot, hafver wunnit

till att upplåta bokena, och uppbryta hennes sju insegel.

6. Och jag såg, och si, midt i stolen, och ibland de fyra djuren, och midt ibland de äldsta stod ett Lamb, såsom det hade slagadt warrit, och hade sju horn, och sju ögon, hwilka äro de sju Guds Ändar sände i all land.

7. Och det kom, och tog bokena utaf hans höggra hand, som satt på stolen.

8. Och då det hade tagit bokena, föllo de fyra djur, och de fyra och tjugu äldste framför Lambet, kastande hwar och en harpor och gyldene skålar fulla med rökwerk, hwilket är de heligas böner;

9. Och söngo en ny sång, och sade: Du äst wärdig att taga bokena, och upplåta hennes insegel; ty du äst dödad, och hafver igenlöst oss Gudi med ditt blod, af allahanda slägte och tungomål, och folk och Hedningar;

10. Och hafver gjort oss wärom Gudi till Konungar och Prestes; och wi skole regnera på jordene.

11. Och jag såg, och hörde en röst af många Englar, kringom stolen, och kringom djuren, och kringom de äldsta, och talet på dem war mång sinom tusende tusend;

12. Sägande med höga röst: Lambet, som dödadt är, det är wärdigt att hafwa kraft, och rikedom, och wißdom, och starkhet, och äro, och pris, och lof.

13. Och all kreatur, som i himmelen äro, och de på jordene, och de under jordene, och i hafwet, och allt det uti dem är, hörde jag säga till honom, som satt på stolen, och till Lambet: Lof, och ära, och pris, och kraft, ifrån ewighet till ewighet.

14. Och de fyra djuren sade: Amen; och de fyra och tjugu äldste föllo ned (på sin ansigte), och tillbådo honom, som lefwer ifrån ewighet till ewighet.

6. Capitlet.

Fyra infegel. Fyra ryttare. Själarnes rop. Jordbäfning.

Och jag såg, att Lambet uppbröt ett af infegelen, och jag hörde ett af

de fyra djuren säga, så som med tordönsröst: Kom, och se.

2. Och jag såg, och si, en hwit häst; och den derpå satt, hade en båga, och honom wardt gifwen en krona; och han for ut till att winna, och få seger.

3. Och då det uppbröt det andra infeglet, hörde jag det andra djuret säga: Kom, och se.

4. Och der utgick en annan häst, röd; och honom, som derpå satt, wardt gifwet att han skulle borttaga friden af jordene, och att de skulle slå sig ihjäl inbördes; och honom wardt gifwet ett stort swärd.

5. Och då det uppbröt det tredje infeglet, hörde jag det tredje djuret säga: Kom, och se. Och jag såg, och si, en swart häst; och den der satt på honom, hade ena wågskål i sine hand.

6. Och jag hörde ena röst midt ibland de fyra djur, sägandes: Ett mått hwete om en penning, och tre mått kugg om en penning; och oljone och winet gör ingen skada.

7. Och då det uppbröt

det fjerde inseglet, hörde jag des fjerde djursens röst säga: Kom, och se.

8. Och jag såg, och si, en black häst; och den som på honom satt, hans namn war döden, och helwetet följde honom efter; och dem wardt magt gifwen öfwer fjerde parten på jordene, att döda med swärd, och med hunger, och med döden af de wilddjur på jordene äro.

9. Och då det uppbröt det femte inseglet, såg jag, under altaret, deras själar, som dödade woro för Guds ords skull, och för det wittnesbörds skull, som de hade;

10. Och de ropade med högga röst, och sade: Herre, du som äst helig och sannfärdig, huru länge dömer du icke, och hämnas icke vårt blod på dem, som bo på jordene?

11. Och dem wardt gifwet hwarjom och enom ett sidt hwitt kläde; och till dem wardt sagdt, att de skulle ännu hvilas en liten tid, tilldes talet bleswe fullt af deras medtjenare och bröder, de der och skola dödade wara, såsom och de.

12. Och jag såg, att det

uppbröt det sjette inseglet; och si, då wardt en stor jordbäfning, och solen wardt svart som en håräck, och månen wardt alltsammans såsom blod.

13. Och stjernorna föllo af himmelen ned på jordena, såsom fikonatrat sin fikon nederfläpper, då det ristes af stort wäder.

14. Och himmelen gick bort, såsom en tillslagen bok; och all berg och bar worde rörd af sitt rum.

15. Och Konungarna på jordene, och de öfwerste; och rike, och höfswitsmän, och wäldige, och alle tjenare, och alle frie fördolde sig uti jordkulor, och i bergskrefwor;

16. Och sade till berg och klippor: Faller öfwer oss, och skyler oss för hans ansigte, som sitter på stolen, och för Samsens wrede.

17. Ty den store hans wredes dag är kommen; och ho kan bestå?

7. Capitlet.

Guds tjenare tecknas. Deras kläder, tal, lofsång.

Sedan såg jag fyra Änglar stå på fyra jordes

nes hörn, hållande fyra jordens wäder, att intet wäder skulle blåsa på jordena, eller på hafwet, eller på något trä.

2. Och jag såg en annan Ängel uppstiga ifrå solens uppgång; han hade lefwandets Guds insegel, och ropade med höga röst till de fyra Änglar, hwilkom gifwet war skada göra jordene och hafwena;

3. Och sade: Öbrer icke jordene skada, eller hafwena, eller träen, så länge wi med insegel tecknom wår Guds tjenare på deras anlete.

4. Och jag hörde talet på dem, som tecknade woro, hundrade fyra och fyratio tusend, som tecknade woro, af all Israels barnas slægter.

5. Af Juda slägte tolstusend tecknade; af Rubens slägte tolstusend tecknade; af Guds slägte tolstusend tecknade;

6. Af Aßers slägte tolstusend tecknade; af Nephtali slägte tolstusend tecknade; af Manasse slägte tolstusend tecknade;

7. Af Simeons slägte tolstusend tecknade; af Levi

slägte tolstusend tecknade; af Isaschars slägte tolstusend tecknade;

8. Af Zabulons slägte tolstusend tecknade; af Josephs slägte tolstusend tecknade; af BenJamins slägte tolstusend tecknade.

9. Sedan såg jag, och si, en stor skare, den ingen räkna kunde, af allom Sedningom, och slägtom, och folkom, och tungomålom, ståndande för stolen, och för Tambena, klädd i sid hwit kläder, och palmer i deras händer;

10. Och de ropade med höga röst, och sade: Salighet honom, som sitter på stolen, wår om Gudi och Tambena.

11. Och alle Änglar stodo kringom stolen, och om de äldsta, och om de fyra djuren, och föllo på sin ansigte framför stolen, och tillbådo Gud;

12. Och sade: Amen, lof, och ära, och wisshet, och tack, och pris, och kraft, och starkhet ware wår om Gud, ifrån ewighet till ewighet: Amen.

13. Och en af de äldsta swarade, och sade till mig: Do äro desse, som uti de si-

da hvita kläder klädde äro?
Och hwadan äro de Komme?

14. Och jag sade till honom: Herre, du wetsit det. Och han sade till mig: Dessa äro de som Komme äro utu stor bedröfwelse, och hafwa twagit sin kläder, och gjort dem hwit i Lambsens blod.

15. Dertfore äro de för Guds stol, och tjena honom dag och natt uti hans tempel; och den på stolen sitter, skall bo öfwer dem.

16. De skola intet mer hungra, eller törsta; icke heller skall solen falla på dem, icke heller någon hette;

17. Ty Lambet, som midt i stolen är, skall regera dem, och leda dem till lefwande wattukällor; och Gud skall astorka alla tårar af deras ögen.

8. Capitlet.

Skunde infeglet brytes. Fyra
Änglar basuna

Och då det uppbröt det fjunde infeglet, wardt en tyfsta i himmelen wid en half stund.

2. Och jag såg sju Änglar stå för Gud, och dem wordo gifne sju basuner.

3. Och en annar Ängel

kom, och stod för altaret, och hade ett gyldene röfsekar; och honom wardt gifwet mycket röfwerk, på det han skulle gifwa till all helgons böner på gyldene altaret, som är för stolenom.

4. Och röfwerkens röl, af helgonens böner, gick upp af Ängelens hand för Gud.

5. Och Ängelen tog röfsekarer, och uppfyllde det med eld af altaret, och kastade ned på jordena; och der skedde tordön, röster, och ljungeld, och jordbäfning.

6. Och de sju Änglar, med de sju basuner, skickade sig till att basuna.

7. Och den förste Ängelen basunade; och wardt ett hagel och eld, bemängdt med blod, och det wardt kastadt på jordena; och tredjeparten af träen wardt uppbränd, och allt grönt gräs brann upp.

8. Och den andre Ängelen basunade; och uti hafwet wardt kastadt såsom ett stort brinnande berg; och tredjeparten af hafwet wardt blod.

9. Och tredjeparten af de lefwande kreatur, som i hafwet woro, blefwo döde; och

tredjeparten af skeppen för-
gingos.

10. Och den tredje Än-
gelen basunade; och en stor
stjerna föll ned af himme-
len, brinnaandes som ett
bloß; och föll uti tredjepar-
ten af älfwerna, och uti
wattukällorna.

11. Och stjernones namn
kallas malört; och tredse-
parten wändes i malört,
och många menniskor blef-
wo döda af wattnet, som
förbittradt wardt.

12. Och den fjerde Än-
gelen basunade; och tredse-
parten af solene wardt fla-
gen, och tredjeparten af må-
nan, och tredjeparten af
stjernorna; så att tredsepar-
ten af dem wardt förmörk-
rad, och tredjedelen af da-
gen intet skina kunde, och
af nattene sammalunda.

13. Och jag såg, och
hörde en Ängel, som flög
midt igenom himmelen, och
sade med höga röst: We,
we, we dem som bo på jor-
dene, för de andra röster af
de tre Änglars basuner, som
ännu basuna skola.

9. Capitlet.

Femte och sjetta Ängelen basuna,
deras we.

Och den femte Ängelen
basunade; och jag såg
ena stjerno falla af himme-
len på jordena; och honom
wardt gifwen nyckelen till
afgrundens brunn.

2. Och han upplät af-
grundens brunn, och der
uppgick en rök, såsom af en
stor ugn; och solen och wä-
dret wordo förmörkrad af
brunsens rök.

3. Och utu röken kommo
gräshoppor på jordena; och
dem wardt gifwen magt så-
som scorpioner på jordene
magt hafwa.

4. Och wardt sagdt till
dem, att de icke skulle göra
gräset på jordene skada, icke
heller något det grönt war,
icke heller något trä; utan
allena menniskorna, de som
icke hade Guds tecken i sin
anlete.

5. Och dem wardt gif-
wet, att de icke skulle döda
dem; utan att de skulle
qwälja dem i fem månader;
och deras qwal war såsom
qwal af scorpion, då han
hafwer stungit menniskorna.

6. Och i de dagar skola menniskorna söka efter döden, och skola icke finna honom; och de skola begära dö, och döden skall fly ifrån dem.

7. Och de gräshoppor äro lika de hästar, som till krigs beredde äro, och på deras hufvud såsom kronor gulde lika, och deras ansigte såsom menniskors ansigte.

8. Och de hade hår såsom qvinnohår, och deras tänder woro såsom lejon;

9. Och hade pansar såsom jernpansar, och bullret af deras wingar såsom wagnsbuller, der många hästar löpa till krigs;

10. Och hade stjertar såsom scorpioner, och gaddar woro i deras stjertar; och deras magt war till att qwälja menniskorna i fem månader.

11. Och hade öfwer sig en Konung, en Angel af afgrunden, hwilkens namn på Grekiska heter Abaddon, på Hebreiska Apollyon.

12. Ett We är framsaret, och si, här komma ännu tu annor We efter.

13. Och den sjette An-

gelen basunade, och jag hörde ena röst af de fyra hörn af det gyldene altaret, som är för Guds ögon;

14. Och sade till den sjette Angelen, som basunen hade: Löss de fyra Anglar, som bundne äro uti den stora älfwen Euphrates.

15. Och de fyra Anglar woro löse, hwilke beredde woro till ena stund, till en dag, till en månad, och till ett år, att de skulle döda tredjeparten af menniskorna.

16. Och talet på det resigttyget war mång sinom tusende tusend, och jag hörde deras tal.

17. Och så såg jag och hästarna i synene, och de som såto på dem, de hade glöddande, gula, och swafwelspansar; och hufvuden på hästarna woro såsom lejonahufvud; och af deras mun utgick eld, och rök, och swafwel.

18. Af dessa tre plågor wardt dödad tredjeparten af menniskorna, af elden, och röken, och swaflet, som utaf deras mun gick.

19. Ty deras magt war i deras mun, och i deras stjertar; och stjertarne woro

ormom lifte, och hade hufwud, der de skada med gjorde.

20. Och woro ännu menniskor, som icke woro dödade af dessa plågor, och icke bättrade sig af sina händers werk; att de icke tillbådo tjesfwulskap, och afgudar af guld, silfwer, koppar, sten och trä, de der hwarken se kunna, eller höra, eller gå;

21. Och icke gjorde bot för sitt mord, trolldom, skörhet och tjufweri.

10. Capitlet.

Engelen klädd med skyn. Sju tordön. Boken öppnades.

Och jag såg en annan stark Ängel nederkomma af himmelen; han war klädd med en skyn, och er regnbåge öfwer hans hufwud, och hans ansigte såsom solen, och hans fötter såsom eldspelare.

2. Och han hade i sine hand en öppen bok; och han satte sin högra fot på hafswet, och den wänstra på jordena.

3. Och ropade med höga röst, som ett rytande lejon.

Och då han ropade, talade sju tordöner sina röster.

4. Och då de sju tordöner talat hade sina röster, wille jag skrifwit dem; då hörde jag ena röst af himmelen säga till mig: Besegla det de sju tordöner talat hafwa, och skrif det intet.

5. Och Ängelen, som jag såg stå på hafswet och på jordene, hof sina hand upp till himmelen,

6. Och swor wid honom, som lefwer ifrån ewighet till ewighet, den der himmelen skapat hafwer och hwad deruti är, och jordena och hwad deruti är, och hafswet och hwad deruti är, att ingen tid skall wara mer.

7. Utan i de dagar, då den sjuende Ängelens röst höres, då han warder basunandes, då skall Guds hemlighet fullkomnad wara, såsom han förkunnat hade genom sina tjenare Propheterna.

8. Och jag hörde åter ena röst af himmelen tala med mig, och säga: Gack, och tag den öppna bokena af Ängelens hand, som står på hafswet och på jordene.

9. Och jag gick till Engelen, och sade till honom: Gå mig bokena; och han sade till mig: Tag, och ät upp henne, och hon skall riswa dig i buken, men i din mun skall hon wara söt som hannog.

10. Och jag tog bokena af Engelen hand, och ät henne upp, och hon wardt i min mun söt som hannog; och då jag hade ätit henne, ref hon mig i buken.

11. Och han sade till mig: Du måste åter prophetera folkom, Hedningom, och tungomålom, och mångom Konungom.

II. Capitlet.

Templet målet. Wittnen prophetera, dräpas, stå upp. Sjunde basun.

Och mig wardt fången en rö säsom en kapp, och mig wardt sagdt: Statt upp, och mål Guds tempel och altare, och de som tillbedja derinne.

2. Men den inra choren af templet kasta ut, och mål honom intet; ty han är gifwen Hedningomen, och de skola förtraupa den heliga

staden, i två och fyrtio månader.

3. Och jag skall gifwa tu minom wittnom, och de skola prophetera i tusende, tuhundrade och sextio dagar, klädde i säckar.

4. Deße äro tu oljoträ, och tu blöf, stådande för jorderikets Gud.

5. Och hwar någor wille göra dem skada, så går eden utaf deras mun, och förtärer deras fiendar; och hwar någor wille göra dem ondt, så måste han dödas.

6. Deße hafwa magt till att igenlycka himmelen, att intet regnar uti de dagar då de prophetera; och hafwa magt öfwer wattnet, att förwända det i blod, och slå jordena med allahanda plågo, så ofta de wilja

7. Och då de hafwa lyktat sitt wittnesbörd, skall det wilddjuret, som uppstiger af afgrunden, hålla ena strid med dem, och skall öfwerwinna dem, och döda dem.

8. Och deras lekamen skola blifwa liggande på gatorna i den stora staden, som heter andeliga Sodo-

ma och Egypten, der wår
Herr korsfäst är.

9. Och skola någre af
folken och slägterna, och
tungomålen, och af Hed-
ningarna, se deras lekamen
i tre dagar och en half, och
skola icke wilja tillstådja de-
ras lekamen läggas i graf-
war.

10. Och de på jordens
bo, skola fröjda sig öfwer
dem, och skola glädjas, och
sända hwarandrom gåfwor;
ty desse två Propheter twin-
gade dem som bo på jor-
dene.

11. Och efter tre dagar
och en half kom lifsens An-
de af Gudi uti dem, och
de stodo på sina fötter; och
en stor förkräckelse föll på
dem som sågo dem.

12. Och de hörde en hög
röst af himmelen säga till
dem: Stiger hit upp. Och
de stego upp i himmelen
uti en sky, och deras omwän-
ner sågo dem.

13. Och i samma stund-
ene wardt en stor jord-
bäfning, och tionde delen af
staden föll ned; och bleswo
i jordbäfningen dödade sju-
tusend människors namn;
och de andre wordo förfä-

rade, och gästwo Gud i him-
melen pris.

14. Det andra We gick
öfwer; och si, det tredje We
kommer snari.

15. Och den sjunde An-
gelen basunade, och i him-
melen hördes höga röster,
de der sade: Denna werl-
denes rike äro wordne wår
Herras och hans Christs,
och han skall regnera af
ewighet till ewighet.

16. Och de fyra och
tjugu äldste, som för Gudi
på sina stolar sätto, föllo
på sin ansigte, och tillbådo
Gud;

17. Och sade: Wi tac
kom dig, Herr, allsmäg-
tig Gud, du som äst, och
waru hafwer, och tillkom-
mande äst; ty du hafwer
tagit dina stora kraft, och
regnerar;

18. Och Hedningarna
äro wrede wordne; och din
wrede är kommen, och de
dödas tid, att de skola dö-
mas, och att du skall löna
dina tjenare Propheterna,
och helgonen, och dem som
frukta ditt Namn, små och
stora, och förderfwa dem
som jordena förderfwat haf-
wa.

19. Och Guds tempel wardt upplåtet i himmelen, och hans Testaments ark wardt sedd i hans tempel; och der skedde ljungeld och röster, och tordöner, och jordbäfning, och stort hagel.

12. Capitlet.

Hafwande qwinna. Röd drake.
Michaels strid, seger.

Och i himmelen syntes ett stort tecken: en qwinna bellädd med solene, och månen under hennes fötter, och på hennes hufwud en krona af tolf stjerner.

1. Och hon war hafwandes, ropade, och pintes med barn, och hade stort qwal till att föda.

2. Och så syntes ett annat tecken i himmelen; och si, en stor röd drake, som hade sju hufwud och tio horn, och på hans hufwud sju kronor.

3. Och hans stjert drog tredjeparten af himmelens stjerner, och kastade dem ned på jordena; och draken stod för qwinne som föda skulle, på det, när hon födt hade, skulle han uppäta hennes barn.

4. Och hon födde ett svenbarn, som regera skulle alla Hedningar med jernris; och hennes barn wardt borttaget till Gud, och till hans stol.

5. Och qwinnan flydde uti ökna, der hon rum hade, beredt af Gudi, att hon der föda skulle, i tusende, tuhundra och sextio dagar.

6. Och det wardt en stor strid i himmelen; Michael och hans Änglar stridde med draken, och draken stridde och hans Änglar;

7. Och de wunns intet; och deras rum wardt icke mer funnet i himmelen.

8. Och den store draken, den gamle ormen, den der heter djestwul och Satanas, wardt utkastad, den der bdrager hela werldena; och han wardt kastad på jordena, och hans änglar wordo ock bortkastade med honom.

9. Och jag hörde en stor röst, som sade i himmelen: Nu är vår Guds salighet, och kraft, och rikke, och magt hans Christs worden, efter våra bröders ållagare är förkastad, den

dem åklagade för Gud, dag och natt.

11. Och de wunno honom för Lambjsens blodsskull, och för des wittnesbörds ords skull; och de hafwa icke älskat sitt lif allt intill döden.

12. Dersföre glädjens, I himlar, och de som bo i dem. We dem som bo på jordene, och på hafwet; ty djefwulen stiger ned till eder, och hafwer en stor wrede, wetandes att han icke lång tid hafwer.

13. Och då draken såg att han förkastad war på jordena, förföljde han qwinnona, som swenbarnet födt hade.

14. Och qwinnone words gifne två wingar, såsom af en stor örn; att hon skulle flyga uti öknena uti sitt ruu, der hon födes en tid, och två tider, och en half tid, ifrån ormsens ansigte.

15. Och ormen sputade utu sin mun watten, såsom en ström, efter qwinnona; på det han skulle fördränka henne.

16. Men jorden halp qwinnone, och upplät sin mun, och uppswalg ström-

men, som draken af sin mun utsputat hade.

17. Och draken wardt wred på qwinnona, och gick bort, att han skulle örliga med de andra af hennes säd, de som hålla Guds bud, och hafwa Jesu Christu wittnesbörd.

18. Och han stod på hassens sand.

13. Capitlet.

ett djur häder, förföljer. En annat gifwer thy anda.

Soch jag såg ett wilddjur uppstiga utu hafwet, det hade sju hufwud och tio horn, och på des horn tio kronor, och på des hufwud hädelsens namn.

2. Och wilddjuret, som jag såg, det war likt enom pardel, och des fötter såsom björnafötter, och des mun såsom lejons mun; och draken gaf thy sina kraft, och sin stol, och stota magt.

3. Och jag såg ett af hans hufwud såsom sargadt till döds, och des dödsfår war igenläkt, och hela jorden förundrade sig på wilddjuret;

4. Och de tillbådo draken,

kan, som wilddjurena hade magt gifwit; och tillbådo wilddjuret, sägande: Ho är wilddjuret lif, eller ho förnä strida emot thy?

5. Och thy wardt gifwen en mun, till att tala stor ting och hädelse; och thy wardt gifwen magt till att bruka sig i två och fyratio månader.

6. Och det upplyfte sin mun, till att tala hädelse emot Gud, till att häda hans Namn och hans tabernakel, och dem som bo i himmelen; och thy wardt medgifwet strida med helgenen, och vinna dem.

7. Och thy wardt gifwen magt öfwer all slägener, och tungomål, och Hedningar.

8. Och alle de som på jordene bo, tillbådo det, hwilkas namn icke skrifna äro i Lambens lifs bok, hwilket dödadt är ifrå werldenes begynnelse.

9. Den der öra hafwer, han höre.

10. Den der leder i fängelse, han skall gå i fängelse; den der dräper med swärd, han måste dö-

das med swärd. Här är de heligas tålmod och tro.

11. Och jag såg ett annat wilddjur uppstiga utu jordene; och det hade tu horn lika som Lambet; och det talade som draken.

12. Och det gör alla des första wilddjurets magt, i des åsyn; och det kommer jordena, och dem derpå bo, till att tillbedja det första wilddjuret, hwilkets dödsfår igenläkt war.

13. Och det gör stor tecken, så att det ock låter eld falla ned af himmelen på jordena, i menniskors åsyn.

14. Och det bedrager dem som bo på jordene, för de teckens skull, som thy gifna äro att göra för wilddjuret; sägandes till dem som bo på jordene, att de skola göra wilddjurena, som sargadt war af swärd, och war lefwande wordet, ett beläte.

15. Och thy wardt gifwet, att det skull gifwa wilddjurets beläte anda, och att wilddjurets beläte skulle tala, och så beställt. att hwilke som helst icke tillbådo wilddjurets beläte, skulle dödas.

16. Och det lät alla, små och stora, rika och fattiga, fria och tjänare, taga vedertecknen uti deras högra hand, eller på deras anlete;

17. Att ingen skall må löpa, eller sälja, utom den der hafwer vedertecknet, eller wid djurets namn, eller dess namns tal.

18. Här är wisdomen: Den der förstånd hafwer, han rätkne wid djurets tal; ty det är ens menniskos tal, och dess tal är sexhundradertio och sex.

14. Capitlet.

Synhet på Sion. Ewiggt Evangelium. Babels fall.

Och jag såg, och si, ett stort Ransid stod på Sions berg, och med thy hundrade fyra och fyratio tusend; de höga dess Traders Namn beskriuet på sin anlete.

Och jag hörde ena röst af himmelen, såsom af ett stort watten; och såsom ena röst af en stor tordön; och rößen, som jag hörde, war såsom harpolekars, de der leste på sina harpor.

5. Och de söngo såsom en ny sång för stolen, och för de fyra djöron, och för

de älsta; och ingen kunde lära den sången, utom de hundrade fyra och fyratio tusend, som köpte äro af jordene.

4. Dessa äro de, som med qwinior icke besuktade äro, ty de äro jungfrur; dessa äro de som följa Lambet, ehwart det går; dessa äro köpte ifrån menniskorna, till en förfälag Guds, och Lambena.

5. Och i deras mun är intet swet summet; ty de äro utom smitta, för Guds stot.

6. Och jag såg en annan Ängel flyga midt hgenom himmelen; han hade ett ewigt Evangelium; det han förkunna skulle dem på jordene bo, och allor Hedningom, och slägtom, och tungomålom, och folkom.

7. Och sade med hög röst: Frukter Gud, och gifwer honom äro; ty staden är kommen till hördom; och tillbeder honom, som hafwer gjort himmel och jord, hafwet och wattenfallorna.

8. Och en annan Ängel följde efter, och sade: Fall ier, fall ier är den store staden; den Babilon; ty han haf-

wer dricka gifwit allom Hedningom af wredenes win, hnd. boleris.

9. Och tredje: Angelen följde dem, och sade med höga röst: Swar någor tillbeder wilddjuret; och des beläte, och tager des wredes tecken på sitt ankets, eller på sin hand;

10. Som skall och dricka af Guds wredes win; det hufvankt och klart är i hans wredes kelt; och han skall warda plågad med eld; och swafwel; i heliga Anglars åsyn, och i Sambfens åsyn.

11. Och wiken af deras plågo skall uppstå af ewighet till ewighet; och de hafwa hwarken dag eller natt; som tillbedja wilddjuret; och des beläte, och der någor tagit hufwer des namns wredtesben.

12. Här är de heligas tålamod; här äro de som hålla Guds bud; och Jesu

13. Och jag hörde ena röst af himmelen säga till mig: Skrif: Salige äro de döde, som i Heranom dö, härefter; ja, Anden säger, att de skola hvila sig ifrå sitt arbete; ty de

ras gerningar följa dem efter.

14. Och jag såg, och så en hwit sky; och på skynomfattinen, som lil war, med niskonens Son; och hade på sitt hufwud en guldkrona; och i hans hand en hufv sk

15. Och en annan Angel kom utur templet; och ropade med höga röst till den, som satt på skynom: Gugg till med din lia, och skär; ty tiden är dig kommen, att du skall skära; ty såden på jordene är torr worden.

16. Och han, som satt på skyn, högg till ned sin lia på jordena, och jorden wardt affskoren.

17. Och en annan Angel kom utur templet, som i himmelen är, den och en hufv lia hade.

18. Och en annan Angel kom utur altaret, den magt hade öfwer elden; och ropade med höga röst till honom, som hade den hufv lia, och sade: Gugg till med din hufv lia, och skär upp winqwistarna på jordene; ty hemmes winbär äro mogen.

19. Och Angelen högg till med sin skarpa lia på

jorderna; och skär upp witt-
gårdarna på jordene, och
kastade dem uti Guds wre-
des stora präf.

20. Och wardt präfen
rampad utom staden; och
blödet gick ut; af präfen,
allt intill betölen på hä-
llarna, utöfwer tusende sex
hundra stadier wäg.

15. Capitlet.

Sju yttersta plågor. Guds lof
och wredes fall.

Doch jag såg ett annat te-
cken i himmelen, stort
och underligt: sju Ång-
lar, som hade sju de yt-
tersta plågor; ty med dem
är fullkomnad Guds wrede.

2. Och jag såg såsom
ett glashaf, beblandadt med
ask, och dem stå på samma
glashaf, som segar wunnit
hade på wilsdjuret, och des
beläte, och wedertecken, och
på des namns tal; och de
hade Guds harpor.

3. Och de söngo Mose,
Guds tjenares, sång, och
Lambens sång, sågande:
Stor och underlig äro din
merk, Herre Gud allswäl-
dig; rättfärdige och sanne
äro dine wägar, du helgo-
nns Konung.

4. Ho skulle icke frukta
dig, Herre, och prisa ditt
Namn? Ty du äst allena
belig, och alle Sedningar
skola komma och tillbedja
i den åsyn; ty dine domar
äro uppenbare wordur.

5. Sedan såg jag, och
si, wittneakördsens, taber-
nakels tempel wardt öpp-
nadt i himmelen;

6. Och gingo derut af
templet de sju Ånglar, som
de sju plågor hade, klädde
uti rent, hvitt linkläde, och
omgjordade kringom bröstet
med guldene bälte.

7. Och ett af de fyra dju-
ren gaf de sju Ånglar sju
guldene skålar, fulla med
Guds wrede; den der les-
wer af ewighet till ewig-
het.

8. Och templet wardt
uppsyldt med rök af Guds
härlighet, och af hans kraft;
och ingen kunde gå in i
templet, tilldes de sju plå-
gor, som de sju Ånglar ha-
de, fullkomnade wordo.

16. Capitlet.

Sju Ånglar utgjuta deras skålar

Doch jag hörde ena stora
röst uti templet; den
sade till de sju Ånglar: Går,

och utgäuter de Guds wredes skålar på jordena.

2. Och den förste Engelen gic åftad, och göt sina skål ut på jordena; och det wardt ett öndt och skabeligt sär på menniskomen, som wilddjurets wedertrecken hade, och på dem som tillbäbo des beläte.

3. Och den andre Engelen göt ut sina skål i hafwet; och det wardt såsom ens döds mans blod, och allt det lif hade i hafwet blef dödt.

4. Och den tredje Engelen göt ut sina skål i älfwerna, och i wattufällorna; och det wardt blod.

5. Och jag hörde en Angel säga: Rättfärdig åst du, Herre, som äst, och swart hafwer, och helig, att du detta öndt hafwer.

6. Och de hafwa utgäutit helgonens och Propheternas blod, och blod hafwer du ock gifwit dem dricka; ty de äro des wärde.

7. Och jag hörde en annan Angel säga af altaret: Ja, Herre Gud allswåldig, saine och rätt äro disse domar.

8. Och den sjerde An-

gelen göt ut sina skål i sofeka; och honom wardt gifwet att plåga menniskorna med hetta af eld.

9. Och menniskorna wrodo biträande till en stor hetta; och de hädde Guds Namn, som magten hade öfwer deså plågor; och gjorde inga syndabättring, att de måtte gifwit honom äro.

10. Och den femte Engelen göt ut sina skål på wilddjurets stol; och des eld wrodo bemökradt, och de swäretes sina tungor, för wärels skull;

11. Och hädde Gud i himmelen, för sin wärl och sin förs skull; och bättrade sig intet af sina gerningar.

12. Och den sjette Engelen göt ut sina skål på den stora älfwena Euphrates; och des watten borttorckades; på det wägen skulle beredas för de stonungar östänester.

13. Och jag såg uti dransans minn, och uti wilddjurets minn, och uti den falwa Prophetens minn, utgå de öreta andar, såsom paddor.

14. Och det äro des wulfens andar, som teken

göra, och utgå till Romungarna på hela jordene, att församla dem till strids på den stora allswåldiga Guds dag.

15. Si, jag kommer, som tjuftwen plägar komma; salig är den som wakar, och förwarar sin kläder, att han icke går naken, och de få se hans skam.

16. Och han församlade dem på ett rum, det heter på Ebreiska Armageddon.

17. Och den sjunde Engelen gõt ut sina skäl i wäddret; och gick en stor röst ut af himmelen's tempel ifrå stolen, som sade: Det är gjort.

18. Och det wardt röster, och tordön, och ljungeld, och stor jordbäfning, sådana, att desj like icke warit hade, sedan menniskorna på jordene warit hade, sådana jordbäfning, så stor.

19. Och den store staden wardt i tre delar, och Hedningarnas städer föllo; och den store Babylon kom i äminnelse för Gudi, att han wille gifwa honom kallen af sine grymma wredes win.

20. Och alle där flydde, och berggen funnos intet.

21. Och stort hagel, så som en centener, kom ned af himmelen på menniskorna; och menniskorna hädde Gud, för den stora plåga af haglet; ty desj plåga war ganska stor.

17. Capitlet.

Stolan på widdjuret. Samhets saggt.

Och kom en af de sju Englar, som hade de sju skälar, och talade med mig, och sade till mig: Kom, jag will wisa dig den stora skökoned förödmwelse, som sitter på nycken watten;

2. Med hwilka Romungarna på jordene bolat hafwa; och de der på jordene bo, äro druckne wördne af hemmes bolesis win.

3. Och han förde mig i Andanom uti öknena; och jag såg qwinnona sitta på ett rosenfärgo widdjur, det war fullt med hädelsenamm, och hade sju hufwud och tio horn.

4. Och qwinnan war klädd med purpur och rosenfärgo, och öfwerghyd med guld, och ädla stenar, och perlor; och hade en gyldene kalf i sine hand, full med

styggelse, och sin böleri
orenlighet.

5. Och på honors anlete
skrifvet det namn: Hemlig-
het; den store Babels
noder till böleri, och till
styggelse på jorderna.

6. Och jag såg qwin-
nona druckna af helgonens
blod, och af deras blod, som
Jesu wittne woro; och jag
förundrade mig storliga, då
jag såg henne.

7. Och Engelen sade
till mig: Gud förundrar
du dig? Jag will säga
dig hemligheten om denna
qwinnone, och om wilddju-
ret, som här henne, och
hafwer sju hustrud och tio
horn.

8. Wilddjuret, som du
hafwer sett, hafwer varit,
och är icke; och det skall åter
uppkomma utaf afgjorden,
och skall gå uti fördömmelse;
och de, som på jordens bo,
skola förundra sig, hwilkas
uamn icke skrifa äro i lif-
sens bok, ifrå werldens be-
gynnelse, då de se wilddju-
ret, som hafwer varit, och
som icke är, ändock det är.

9. Och här är sinnet,
der wisdom tillhörer: de sju
hustrud äro sju berg, der

qwinnonan sitter uppå, och
der sju konungar.

10. Den äro fallne; en
är, och den andre är icke
ännu kommen; och när han
kommer, skall han icke länge
blifwa på jorden.

11. Och wilddjuret, som
hafwer varit, och icke är,
der är den åttonde, och han
är utaf de sju, och han går
uti fördömmelse.

12. Och de tio horn,
som du sett hafwer, äro tio
konungar, som äro icke
hafwa sett, utaf skola,
läsna konungar, på en
stund samman med wildd-
juret.

13. Dese hafwa alle-
red, och skola gifwa wildd-
jurens sinne och kraft.

14. De skola strida med
Babeln, och Rimbet skall
winna dem; ty det är tu
Gere öfwer alla herrar,
och en konung öfwer alla
konungar; och med thy äro
de utfallade och utkorade,
och trogne.

15. Och han sade till
mig: Wattenet, som du såg,
der skolan sitter på, är folk
och skarar, och Hedningar,
och tungomål.

16. Och de tio horn,

som du sett hafwer på wilsdsuret, skola hata sköna; och lägga henne öde och naken; och de skola uppåta hennes kött, och bränna henne upp i eld.

17. Ty Gud hafwer gifwit dem i hjertat, att de skola göra det honom behagar, och göra alle ena mening, att de skulle gifwa wilsdsurena riket, tillbeh Guds ord warda fullkomnad.

18. Och qwinman, som du sett hafwer, är den store staden, som rike hafwer öfwer jordenes Konungar.

18. Capitlet.

Eabels fall. De ogudaktige klaga.
De fromme fröjdas.

Doch sedan såg jag en annan Angel komma neder af himmelen, den stora magt hade; och jorden wardt upplyst af hans klarhet.

2. Och han ropade med magt och höga röst, sågandes: Fällin, fallen är den store Babilon, och är worden djeslaboning, och alla örens andars behåll, och alla örens och ohyggeliga foglars behåll.

3. Ty alle Bedningar hafwa druckit af wredenes win hennes boletis, och Konungarne på jorden hafwa bolat med henne, och köpmännerne på jorden äro rike wordne af hennes stora wällust.

4. Och jag hörde ena andra röst af himmelen, som sade: I mitt folk, går ut ifrå henne, att I icke delaktige wardin i hennes synder, och att I icke fån något af hennes plågor.

5. Ty hennes synder räcka allt upp i himmelen, och Gud hafwer dragit till minnes hennes orättfärdigheter.

6. Betaler henne, såsom hon hafwer betalat eder; och görer henne dubbelt efter hennes gerningar; och med samma kalk, som hon hafwer inskänkt eder, inskänker henne dubbelt.

7. Så mycket hon sig hafwer härliga hållit och i wällust warit, så mycket inskänker henne pin och gråt; ty hon säger i sitt hjerta: Jag sitter, och är en Drottning, och icke enka, och hafwer ingett sorg.

8. Derföre skola hen-

nes plågor komma på en dag, död, gråt, och hunger; och hon skall warda uppbränd i eld; ty Herren Gud är stark, som henne döma skall.

9. Och jordenes konungar skola gråta henne, och beklaga sig öfwer henne, de som med henne bolat, och i wällust lefwat hafwa, då de få se röken af hennes brand;

10. Och skola stå långt ifrå, för hennes plågos räddhågas skull, och säga: We, we den stora staden Babylon, den starka staden; ty uti en stund är din dom kommen.

11. Och köpmännerna på jordene skola gråta och förja öfwer henne, att ingen köper deras waror mer:

12. Guld, och silfwer, och ädla stenar, och perlor, och silke, och purpur, och skarlatan, och allt Thyntenträ, och all käril af elphenben, och all käril af kosteligit trä, och af koppar, och jern, och marmor,

13. Och canel, och timian, och saltwo, och rökelse, och win, och oljo, och semlor, och hwete, och bo-

skap, och får, och hästar, och wagnar, och kroppar, och menniskors själar.

14. Och de äple, som din själ begärar, äro bortkomna ifrå dig, och allt det fett och härligit war, är förgånget ifrå dig, och du skall icke nu finnat härefter.

15. Köpmännerna, som sådana waror plåga hafwa, och äro rike wordne af honom, skola stå långt ifrå, för räddhågas skull af hans plågo, gråta och förja;

16. Och säga: We, we den stora staden, som med silke och purpur, och skarlatan beklädd war, och öfwerfylld med guld, och ädla stenar, och perlor;

17. Ty uti ene stund äro förödde sådana rikedomar; och alle skeppare, och alle de som på skeppen wisas, och sjömän, och de som till sjös handla, stodo långt ifrå;

18. Och ropade, då de sågo röken af hans brand, sägande: Hwar är deus stora stadsens like?

19. Och de kastade mull på sin hufswud, och ropade, gråtande och förjande, och

sade: We, we den stora staden, i hwilken alle äro rike wordue, som i hafvet hafwa haft sin skapp af hans waror; ty uti en stund är han öde worden.

20. Fröjda dig öfwer honom, himmel, och I helige Apostlar, och Profheter; ty Gud hafwer dömt edar dom på honom.

21. Och en stark Ängel tog upp en stor sten som en qwarnsten, och kastade i hafvet, och sade: Med sådana hastighet skall förklarad warda den store staden Babelon, och han skall icke nu mer warda funnen.

22. Och harpares, och sångares, och pipares, och basuners röst skall icke mer hörd warda i dig; och alle handwerksmän, ehwad handwerk det är, skola icke mer warda funne i dig; och qwarnaröst skall icke mer höras i dig.

23. Och ljus och ljusa staka skall icke mer lysa i dig; och brudgummes och bruds röst skall icke mer hörd warda i dig; ty dine löpmän woro Förstas på jordene; ty i dinom troll-

dom hafwa alle Hedningas wille farit;

24. Och i honom wardi funnen Propheternas och helgonens blod, och allas deras som dräpne äro på jordene.

19. Capitlet.

Babels fall. Lambens blod. Djuret dödad.

Sedan hörde jag såsom en stor röst af en stor skara i himmelen; som sade: Halleluja; salighet och pris, ära och kraft ware Örranom wår om Gud:

2. Ty hans domar äro sanna och rätte; ty han hafwer dömt den stora skökan; den med sitt bolet hafwer förderfwat jordena; och hafwer hämnat sina tjentares blod uti hennes hand.

3. Och åter sade de: Halleluja; och röken gief upp af ewighet, till ewighet.

4. Och de fyra och tjugo äldste, och de fyra djur, fölls neder och tillbådo Gud, som satt på stolen, och sade: Amen, Halleluja.

5. Och en röst gief af stolen, och sade: Sofwer wår Gud, I alle hans tjentare;

och som frukten honom, både små och store.

6. Och jag hörde ena röst såsom af en stor flöda, och såsom en röst af nycket watten, och såsom en röst af stor tordön, säga: Halleluja; ty vår GÖrre, allsmäktig Gud, hafwer inlagit riket.

7. Då de glädjas och fröjdas, och gifwa honom äro; ty Lambens bröllop är kommet, och dess hustru hafwer sig tillredt.

8. Och henne wardt gifwet att kläda sig uti rent och skinnande filte; men fillet är helgonens rättfärdighet.

9. Och han sade till mig: Skrif: Salige äro de, som kallade äro till Lambens bröllop. Och han sade till mig: Dessa äro sann Guds ord.

10. Och jag föll för hans fötter, att tillbedja honom; och han sade till mig: Se till, att du det icke gör; ty jag är din och dina bröders medtjenare, som Jesu vittnesbörd hafwa. Tillbed Gud; ty Jesu vittnesbörd är Prophetias Ande.

11. Och jag såg himmelen öppen; och så såg jag honom; och den som satt på honom, han het Trofast och Sannfärdig; och han dömmer och strider med rättfärdighet.

12. Och hans ögon såsom eldskålar, och på hans hufwid många kronor; och hade ett namn skrifwet, det ingen kände, utan han sjelfwer.

13. Och han var klädd i ett kläde, som med blod beskänkt war; och hans namn heter: Guds Ord;

14. Och honom efterföljde den här, som i himmelen är, med hvita kläder, klädd uti hvitt och rent filte.

15. Och uti hans mun utgick ett skarpt tweeggad swärd, att han dermed skall slå Hedningarna; och han skall regera dem med jernris; och han trampar allsmäktig Guds grymma wredes winprässa.

16. Och han hafwer på sin kläder, och på sine ländor ett namn, skrifwet alltså: Konung öfwer alla Konungar, och GÖrre öfwer alla herrar.

17. Och jag såg en Ängel stå i solene, och han ropade med hög röst, och sade till alla foglar, som flögo under himmelen: Kommer, och församlens till den stora Guds Mattward;

18. Att I skolen äta Konungarnas kött, och höfwitsmännernas kött, och de starkas kött, och hästars kött, och deras som sitta på dem, och allas deras kött som fri och trålar äro, och både smås och storas.

19. Och jag såg wilddjuret, och jordenes Konungar, och deras härar församlada, till att hålla ena strid med honom som satt på hästen, och med hans här.

20. Och wilddjuret wardt fångat, och med thy den falske Propheten, som tecken gjorde för thy, med hwilke han bedrog dem, som togo wilddjursens wedertecken, och dem som tillbådo des beläte; desse två wordo lefwande kastade uti en brinnande sjö, som brann med swafwel.

21. Och de andre wordo dräpne med hans swärd, som satt på hästen, det utu

hans mun gick; och alle foglar wordo mättade af hans kött.

20. Capitlet.

Draken bindes, löses, dödas.

Domens. Uppståndelsen.

Och jag såg en Ängel nederkomma af himmelen; han hade nyckelen till afgrunden, och ena stora ledjo i sine hand.

2. Och han grep drakan, den gamla ormen, som är djefwulen och Satan, och band honom i tusende år;

3. Och kastade honom uti afgrunden, och lät åter om honom, och beseglade der ofwan uppå, att han icke mer bedraga skulle Hedningarna, tilldes fullkomnad wordo tusende år; och sedan måste han lödwarda till någon liten tid.

4. Och jag såg stolar, och de såto på dem, och dem wardt gifwen dom; och deras själar, som halshuggne woro för Jesu wittnesbörd, och för Guds ords skull; och de der icke tillbådo wilddjuret eller des beläte; ej heller togo des wedertecken på sin anlete, eller

eller i sina händer; och de lefde, och regnerade med Christo i tusende år.

5. Men de andre döde fingo icke lif igen, tilldes tusende år fullkomnad worden; denna är den första uppståndelsen.

6. Salig och helig är den som del hafwer uti första uppståndelsen; öfwer dem hafwer den andre döden ingen magt; utan de warde Guds och Christi Prester, och skola regnera med honom i tusende år.

7. Och då tusende år fullkomnad äro, warder Satanas lös utu sitt fängelse.

8. Och han skall utgå, till att bedraga Hedningarna, som äro på fyra jordens parter, Gog och Magog, på det han skall församla dem i strid; hwilkas tal är såsom sanden i hafwet.

9. Och de gåfwo sig upp på jordens bredhet, och kringswärde helgonens lägre, och den älskeliga staden; och neder af himmelen for eld af Gudi, och förtärde dem.

10. Och djefwulen, som dem bedragit hade, wardt kastad uti den brinnande sjön, och swaflet, der både wilddjuret och den falske Propheten skola plågas, dag och natt, ifrån ewighet till ewighet.

11. Och jag såg en stor hwit stol, och en sitta på honom, för hwilkens ansigte flydde jord och himmel, och dem wardt intet rum funnet.

12. Och jag såg de döda, stora och små, stå i Guds åsyn, och böckerna worden upplätne; och en annor bok wardt uppläten, som är lifsens; och de döde worden dömda, efter som skrifwet war i böckerna, efter deras gerningar.

13. Och hafwet gaf igen de döda, som deruti woro; och döden och helwetet gafwo igen de döda, som uti dem woro; och det bles dömdt om hwar och en, efter deras gerningar.

14. Och döden och helwetet worden kastade uti den brinnande sjön; denne är den andre döden.

15. Och den der icke wardt funnen skrifwen i lif-

sens bok, han wardt kastad i den brinnande sjön.

21. Capitlet.

Det Nya Jerusalem's härlighet.

Doch jag såg en ny himmel och en ny jord; ty den första himmelen och den första jorden förgingos; och hafvet är icke mer.

2. Och jag, Johannes, såg den helga staden, det nya Jerusalem, nederkomma af himmelen, ifrå Gudi, tillredd såsom en prydd brud till sin man.

3. Och jag hörde ena stora röst af himmelen säga: Si Guds tabernakel ibland människorna, och han skall bo med dem; och de skola vara hans folk, och sjelfwer Gud med dem skall vara deras Gud.

4. Och Gud skall af-torka alla tårar af deras ögon, och ingen dödd skall sedan vara; icke heller gråt, icke heller rop, icke heller någon wärk warder mer; ty det första är förgånget.

5. Och den der satt på stolen sade: Si, jag gör all ting ny. Och han sade till mig: Skrif; ty dessa ord äro wis och sann.

6. Och han sade till mig: Det är gjordt. Jag är A och D, begynnelsen och änden; jag skall gifwa honom, som törstar, af lefwande wattnens källa förgäfwes.

7. Den som winner, han skall allt detta få äga; och jag skall wara honom hans Gud, och han skall wara min son.

8. Men dem räddom, och otrognom, och grusligom, och mandråparom, och bolarom, och trollkarlom, och afgudadyrkarom, och allom lögnaktigom, deras del skall wara uti den sjön, som brinner med eld och swafwel; hwilket är den andre döden:

9. Och till mig kom en af de sju Änglar, som hade sju skålar fulla med de sju yttersta plågor; och han talade med mig, och sade: Kom, och jag will wisa dig brudena, Lambsens hustru.

10. Och han förde mig i Andanom på ett stort och högt berg, och wiste mig den stora staden, det helga Jerusalem, nederkomma af himmelen ifrå Gud;

11. Och hade Guds härlighet; och hans ljus war

lika som den aldraädlaste stenen, en klar jaspis.

12. Och han hade en stor och hög mur, den der tolf portar hade, och i portarna tolf Änglar, och inskrifna namn, hvilka äro de tolf Israels söners släkters namn.

13. Östantill tre portar, nordantill tre portar, sunnantill tre portar, westantill tre portar.

14. Och stadsmuren hade tolf grundwalor, och i dem de tolf Dambsens Apostlars namn.

15. Och den som talade med mig hade ena gyldene rö, der han med måla skulde staden, och hans portar, och hans mur.

16. Och staden ligger fyrkant, och hans längd är så stor som bredden; och han mätte staden med rön, tolf tusend stadier; och hans längd, och bredd, och höjd äro lika.

17. Och han mätte hans mur, hundrade fyra och fyra ratio alnar, efter ens människos mått, som Ängelen hade.

18. Och hans murs byggning war af jaspis;

men sjelfwa staden af klart guld, lik wid rent glas.

19. Och stadsmurens grundwalor woro prydd med all dyrbar sten; förste grundwalen war en jaspis, den andre en saphir, den tredje en chalcedonier, den fjerde en smaragd;

20. Den femte en sardonix, den sjette en sardis, den sjunde en chrysolith, den åttonde en beryll, den nionde en topazier, den tionde en chrysopras, den ellofte en hyacinth, den tolfte en amethist.

21. Och de tolf portar woro tolf perlor, hwar för sig; och hwar port war af ene perlo; och stadsens gator woro klart guld, såsom genomskinande glas.

22. Och jag såg der intet tempel uti; ty Herren, allswäldig Gud, är templet deruti, och Lambet.

23. Och staden behöfwer icke sol eller måna, att de skola lysa deruti; ty Guds härlighet upplyser honom, och hans ljus är Lambet.

24. Och Hedningarna, som salige warda, skola wandra i hans ljus; och

Ronungarna på jordene skola föra sina härlighet och ära in uti honom.

25. Och hans portar låtas intet till om dagen; ty der warder ingen natt.

26. Och de skola föra Hedningarnas härlighet och ära in uti honom.

27. Der skall intet inkomma, som besmitteligit är, eller det styggelse gör och lögn, utan de som skrifne äro i Lambsens lefwande bok.

22. Capitlet.

Liffens ström, trä. Jesu ankomst till domen.

Och han wiste mig ena klara älf, med lefwande watten, klar som kristall, den gick ifrå Guds stol och Lambsens.

2. Midt uppå hans gator, och på båda sidor wid älfwena, stod liffens trä, bärandes tolfald frukt, och bar sina frukt alla månader; och löfwen af trät tjente till Hedningarnas helbregdo.

3. Och intet förbannadt skall wara mer; utan Guds och Lambsens stol skall blif-

wa deruti, och hans tjenare skola honom tjena.

4. Och de skola se hans ansigte, och hans Namn skall wara på deras anleten.

5. Och natt blifwer icke mer der, och de behöfwa icke ljus, icke heller solenes ljus; ty Herren Gud upplyser dem, och de skola regnera ifrån ewighet till ewighet.

6. Och han sade till mig: Dessa ord äro wis och sann; och Herren, de helga Propheters Gud, sände sin Angel, att wisa sina tjenare hwad ske skall innan kort tid.

7. Och si, jag kommer snart; salig är den som håller prophetiens ord i dessa bok.

8. Och jag är Johannes, som hörde och såg detta; och sedan jag hade det hört och sett, föll jag ned att tillbedja för Angelens fötter, som mig detta wiste.

9. Och han sade till mig: Se till, att du gör det icke; ty jag är din medtjenare, och dina bröders, Propheternas, och deras som hålla denna boks ord; tillbed Gud.

10. Och han sade till mig: Besegla icke denna propheties ord i desso bok; ty tiden är när.

11. Den som onder är, han ware ännu onder; och den som oren är, han ware ännu oren; men den som from är, han warde ännu frommare; och den helig är, warde ännu heligare.

12. Och si, jag kommer snart, och min lön med mig, till att wedergålla hwarjom och enom såsom hans gerning är.

13. Jag är A och O, begynnelsen och änden, den förste och den siste.

14. Salige äro de som hålla hans bud, på det deras magt skall wara i lifsens trä, och ingå genom portarna i staden.

15. Ty utantill äro hundar, och trollkarlar, och bowlare, och mandråpare, och afgudadyrkare, och alle de som älska och göra lögnen.

16. Jag, Jesu, sände min Angel, att han skulle betyga eder detta i försam-

lingarna: Jag är Davids rot och slägte, en klar morgonstjerna.

17. Och Anden och bruden säga: Kom. Och den det hörer, han säge: Kom. Och den der törster, han komme; och den der will, han tage lifsens watten för intet.

18. Men jag betygar hwar och en, som hörer prophetiens ord i desso bok: So som lägger något här till, på honom skall Gud lägga de plågor, som skrefne äro i denna bok.

19. Och om någor tager något ifrå denna boks propheties ord, hans del skall Gud borttaga utu lifsens bok, och utu den helga staden, och utu det som skrifwet är i denna bok.

20. Det säger han, som wittnesbörd bär härtill: Ja, jag kommer snart: Amen. Ja, kom, Herre Jesu.

21. Wärs Herrens Jesu Christi nåd ware med eder allom: Amen.

Ände på S. Johannis Uppenbarelse.

